203.7
d-21

2004

203.7
695-Ա Զ
5-78 - 21

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ

ԸՍՏ ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

ԵՒ ԱՅԼՈՑ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՐՑ ՄԵՐՈՑ

Ի ՀԱՐԱԹԴ; ԳԱՇԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՀԱՐԱԹ-
ՔԻՆԻ ՍՐԲՈՑ ՔԱՏԿԻՆ

3429

Ի ՎԻԵՆՆԱ
Ի ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ
1839 ՌՄՁԸ.

264+243

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ՏԱՃԱՐԻ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԴ. 1։

Դ.Կ Բ.Կ

Տ՟ն մեր Յս՟ Ք՟ս

Եւ ելեալ արտաքս (Յս՟) ՚ի տաճարէն գնայր. եւ մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին։ Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցն՟ս. տեսանէ՞ք զայդ ա՟մ, ամէն ասեմ ձեզ. ոչ մնասցէ այդր քար ՚ի քարի վ՟ր՝ որ ոչ քակտեսցի։ Եւ մինչդեռ նստէր ՚ի լերինն ձիթենեաց, մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն եւ ասեն. ասա մեզ՝ ե՞րբ լինիցի այդ. եւ կամ զի՞նչ նշան իցէ քոյոյ գալստեանն, եւ վախճանի աշխարհիս։ Պատասխանի ետ Յս՟՝ եւ ասէ ցն՟ս. զգո՛յշ լերուք՝ գուցէ ոք զձեզ խաբիցէ։ Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ Ք՟սն. եւ զբազումս մոլորեցուցանիցեն։ Լսելոց էք պտ՟րազմունս եւ համբաւս պտ՟րազմաց. զգո՛յշ լերուք՝ մի խռովեսջիք, զի պարտ է լինել այնմ ա՟մի, այլ չեւ է կատարած։ Յարիցէ ազգ յազգի վ՟ր, եւ թագաւորութ՟ ՚ի թագաւորութ՟ վ՟ր. եւ եղիցին սովք եւ սրածութի՟ք եւ սասանութի՟ք ՚ի տեղիս տեղիս։ Սակայն եւ այն ա՟մ սկիզբն է երկանց։ Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ՚ի նեղութիս, եւ սպանանիցեն զձեզ. եւ եղիջիք ատեցեալք յա՟մ ազգաց վ՟ս անուան իմոյ։ Եւ յայնժամ գայթակղեսցին բզ՟ք, եւ զմիմեանս մատնեսցեն՝ եւ ատեսցեն զմիմեանս։ Եւ բզ՟մ սուտ մարգարէք յարիցեն, եւ զբզ՟մս մոլորեցուսցեն։ Եւ վ՟ս բազմանալոյ անօրէնութ՟ն, ցամաքեսցի սէր բզ՟ց։ Բայց որ համբերեացն իսպառ, նա կեցցէ։ Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութ՟ ընդ ա՟մ տիեզերս՝ ՚ի վկայութ՟ ա՟մ հեթանոսաց, եւ ապա եկեսցէ կատարած։ Արդ՝ յորժամ տեսանիցէք զպղծութ՟ աւերածոյն, որ ասացեալն է ՚ի ձեռն Դանիէլի մարգարէի. զի կայցէ ՚ի տեղւոջն սրբութ՟. որ ընթեռնուն՝ ՚ի միտ առցէ։ Յայնժամ որ ՚ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս. եւ որ ՚ի տանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ ՚ի

տանէ իւրմէ, և որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս
առնուլ զձորձս իւր: Բայց վայ իցէ յղեաց և ստըն֊
տուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Յաղօթս կացէք՝ զի մի
լինիցի փախուստն ձեր ձմերայնի, և մի ՚ի շաբաթու:
Զի եղիցի յայնժամ նեղութի՟ մեծ, որպիսի ոչ եղև
՚ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչև ցայժմ, և
ոչ այլ լիցի: Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ
ոչ ապրէր ա՟մ մարմին. բայց վ՟ն ընտրելոցն կարճես֊
ցին աւուրքն այնոքիկ: Յայնժամ թէ ոք ասիցէ
ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է ք՟ս կամ անդ, մի հաւա֊
տայցէք: Զի յարիցեն սուտ ք՟ք և սուտ մարգա֊
րէք. և տացեն նշանս մեծամեծս և արուեստս, մինչև
մոլորեցուցանել՝ թէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն:
Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: Ապա եթէ ասիցեն
ձեզ. ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք. եթէ
ահա յշտեմարանս է, մի հաւատայցէք: Զի որ՟պ փայ֊
լակն՝ որ ելանէ յարևելից՝ և երևի մինչև յարևմուտս,
այն՟պ եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ուր
գէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք: Վաղվա֊
ղակի յետ նեղութե՟ աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խա֊
ւարեսցի, և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք
անկցին յերկնից. և զօրութիք երկնից շարժեսցին: Եւ
ապա երևեսցի նշան որդւոյ մ՟դ յերկինս, և յայն֊
ժամ կոծեսցին ա՟մ ազգք, և տեսցեն զորդի մար֊
դոյ եկեալ ՚ի վ՟ր ամպոց երկնից զօրութ՟բ և փառօք
բազմօք: Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մե֊
ծաւ. և ժողովեսցեն զընտրեալս ն՟ր ՚ի չորից հողմոց՝
՚ի ծագաց երկնից մինչև ՚ի ծագս ն՟ց: Ի թզենւոյ
անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ ն՟ր ոստքն
կակղասցին և տերևն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ա֊
մառն: Նոյն՟պ և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս
ա՟մ, գիտասջիք թէ մերձ է ՚ի դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝
եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ա՟մ եղիցի: Եր֊
կինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի անցցեն: Բայց
վ՟ն աւուրն այնորիկ և ժամու, ոչ ոք գիտէ, ոչ հրեշ֊
տակք երկնից՝ և ոչ Որդի՝ բայց միայն Հայր: Այլ

ոպ՟ աւուրքն Նոյի, այնպ՟ եղիցի գալուստն որդւոյ մդ՟յ։
Զի ոպ՟ էին յաւուրսն որ յառաջ քան զջրհեղեղն,
ուտէին և ըմպէին՝ կանայս առնէին և արանց լինէ-
ին, մինչև յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ 'ի տապանն. և
ոչ գիտացին՝ մինչև եկն ջրհեղեղն և եբարձ զամ՟սին
այնպէս եղիցի և գալուստն որդւոյ մդ՟յ։ Յայնժամ
թէ իցեն երկու յագարակի, մին առցի՝ և միւսն
թողցի։ Եւ եթէ երկու աղայցեն 'ի մի երկանս, մին
առցի՝ և միւսն թողցի։ Արթուն կացէք՝ զի ոչ գի-
տէք յորում ժամու Տ՟րն ձեր գայ։ Զայն գիտասջիք,
եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ,
սկէր՝ և ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ։ Վասն
այսորիկ և դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում
ժամու ոչ ակն ունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ։ Իսկ ո՞վ
իցէ հաւատարիմ ծառայ և իմաստուն, զոր կացոյց
տէր իւր 'ի վ՟ր ծառայից իւրոց՝ տալ նց՟ կերակուր 'ի
ժամու։ Երանի՛ է ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն
գտանիցէ արարեալ այնպ՟ս։ Ամէն ասեմ ձեզ, զի 'ի
վ՟ր ամ՟ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ Ապա թէ ասի-
ցէ ծառայն չար 'ի սրտի իւրում, տէր իմ յամէ զգալ.
և սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս իւր, ուտիցէ
և ըմպիցէ ընդ արբեցօղս։ Գայցէ տէր ծառային
այնորիկ՝ յաւուր յորում ոչ ակն ունիցի, և 'ի ժա-
մու յորում ոչ գիտիցէ. և կտրեսցէ զնա ընդ մէջ,
և զբաժին նր՟ ընդ կեղծաւորս դիցէ. անդ եղիցի լալ
և կրճել ատամանց։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ Ժ.Գ.. 1.

ԻՁ ԴՁ

Տեառն մերոյ Յս՟ի Քս՟ի

Եւ յելանելն նր՟ 'ի տաճարէ անտի, ասէ ցնա մի յա-
շակերտացն նր՟, վարդապետ, տե՛ս որպիսի՛ են քարին-
քըս, և որպիսի՛ շինուածք։ Պատասխանի ետ նմա
Յիսուս և ասէ. տեսանե՞ս զայդ ամ՟ շինուածս, ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդր քար 'ի քարի
վ՟ր՝ որ ոչ քակտեսցի։ Եւ մինչ նստէր նա 'ի լերինն

ձիթենեաց յանդիման տաճարին, հարցանէին ցնա առանձինն՝ Պետրոս և Յակոբոս և Յովհաննէս և Անդրէաս։ Ասա մեզ՝ երբ լինիցի այդ. և զի՞նչ նշան է՝ յորժամ կատարելոց իցէ այդ ա՟մ։ Պատասխանի ետ Յ՟ս, և ասէ ցն՟ս. զգոյշ կացէք, մի՛ ոք զձեզ խաբեսցէ։ Զի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Ք՟ս. և զբազումս մոլորեցուսցեն։ Այլ յորժամ լսիցէք պատերազմունս և համբաւս պտ՟րզմց մի՛ խռովիցիք, զի պարտ է լինել. բայց չև է կատարածն։ Զի յարիցէ ազգ յազգի վ՟ր, և թագաւորութի՟ ի թագաւորութե՟ վ՟ր. և եղիցին շարժմունք ի տեղիս տեղիս սովք և սրածութի՟ք և խռովութի՟ք. այլ այն ա՟մ սկիզբն է երկանց։ Այլ զձեզ իսկ մատնեսցեն յատեանս, և ի ժողովուրդս տանջիցիք, և առաջի դատաւորաց և թագաւորաց կայցէք վ՟ս իմ ի վկայութի՟ ն՟ց, և ա՟մ հեթանոսաց. բայց նախ պարտ է աւետարանին քարոզել։ Այլ յորժամ տանիցին զձեզ մատնել, մի՛ յառաջագոյն հոգայցէք, և մի՛ զմտաւ ածիցէք՝ թէ զինչ խօսիցիք, այլ որ ինչ տացի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք. զի ոչ դուք էք որ խօսիցիքն այլ Հոգին ս՟բ։ Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ի մահ, և հայր զորդի. և յարիցեն որդիք ի վ՟ր հարց, և սպանանիցեն զն՟ս։ Այլ եղիջիք ատեցեալք յամե՟նց վ՟ս անուան իմոյ. այլ որ համբերեսցէ իսպառ՝ նա կեցցէ։ Այլ յորժամ տեսանիցէք զպղծութի՟ աւերածին, զի կայցէ ի տեղւոջ ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնուն ի միտ առցէ։ Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերինս. և որ ի վ՟ր տանեացն իցէ՝ մի՛ իջցէ ի տուն, և մի՛ մտցէ բառնալ ինչ ի տանէ իւրմէ. և որ յագարակին իցէ՝ մի՛ դարձցի յետս՝ առնուլ զձորձս իւր։ Բայց վա՜յ իցէ յղեաց և սնուցանողաց յաւուրսն յայնոսիկ։ Յաղօթս կացէք՝ զի մի՛ ձմերայնի լինիցի այն։ Եղիցին աւուրքն այնոքիկ նեղութե՟ց՝ որպիսի ոչ եղեն երբեք այնպիսիք ի սկզբանէ արարածոց մինչև ցայժմ, և մի՛ այլ լիցի։ Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Տ՟ր զաւուրսն զայ-

նոսիկ վն՟ ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամ՟ մարմին. այլ վն՟ ընտրելոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց զաւուրսն զայնոսիկ: Յայնժամ եթէ ոք ասիցէ ձեզ, եթէ ահաւասիկ է Քն՟՝ կամ աւանիկ, մի՛ հաւատայցէք: Զի յարիցեն սուտ քնք՟ և սուտ մարգարէք, և տացեն նշանս և արուեստս՝ առ 'ի մոլորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն: Բայց դուք զգոյշ լերուք՝ ահաւասիկ յառաջագոյն ասացի ձեզ զամ՟: Այլ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղութեն այնորիկ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր: Եւ աստեղք յերկնից թօթափեսցին, և զօրութիք՟ յերկինս շարժեսցին: Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ամպովք՝ զօրութ՟ և փառօք բզմօք՟: Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցէ զընտրեալս իւր 'ի չորից հողմոց՝ 'ի ծագաց երկրի մինչև 'ի ծագս երկնից: Բայց դուք 'ի թզենւոյ անտի ուսջիք զառակն. յորժամ տակաւուստքն նր՟ կակղանայցեն և տերև արձակիցի 'ի նմ՟, գիտէք թէ մերձ է ամառն. նոյնպս՟ և դուք՝ յորժմ՟ տեսանիցէք զայս ամ՟ եղեալ, գիտասջիք թէ մերձ է առ դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ամ՟ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն: Այլ վն՟ աւուրն այնորիկ և ժամու՝ ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք յերկինս՝ և ոչ Որդի, բայց Հայր միայն: Զգոյշ եղերուք. սկեցէք և կացէք յաղօթս, զի ոչ գիտէք երբ ժամանակն իցէ: Որպս՟ այր մի գնացեալ 'ի տար աշխարհ թողուցու զտուն իւր, և տայցէ ծառայից իւրոց իշխանութի՟, և իւրաքանչիւր զգործս իւր. և դռնապանին պատուէր տայցէ, զի արթուն լինիցի: Արդ արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք երբ տր՟ տանն գայցէ՝ յերեկորեայ՝ եթէ 'ի մէջ գիշերի՝ եթէ 'ի հաւախօսի՝ եթէ ընդ առաւօտս: Գուցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտանիցէ զձեզ 'ի քուն: Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ամ՟ն ասեմ՝ արթուն կացէք:

ԸԿ ԳԿ

Տէրն մեր Յն Քն

Եւ յասել ումանց զտաճարէն, թէ գեղեցիկ վիմօք և աշտարակօք զարդարեալ է, ասէ: Զայդ ամ զոր տեսանէք, եկեսցեն աւուրք՝ յորս ոչ թողցի այդր քար 'ի քարի վր, որ ոչ քակտեսցի: Հարցին զնա և ասեն. վարդապետ, երբ լինիցի այդ, և զի՞նչ նշան իցէ՝ յորժամ այդ լինելոց իցէ: Եւ նա ասէ. զգո՛յշ կացէք, մի խաբիցիք. զի բազումք գայցեն յանուն իմ և ասիցեն՝ թէ ես եմ, և մերձեցաւ ժմկ, մի երթայցէք զհետ նց: Եւ յորժամ լսիցէք պատերազմունս և խռովութիս՝ մի զարհուրիցիք, զի պարտ է նախ այնմ լինել. այլ ոչ առժամայն կատարած: Յայնժամ ասէ ցնս. յարիցէ ազգ յազգի վր, և թագաւորութի 'ի թագաւորութի վր: Եւ շարժմունք մեծամեծք. և 'ի տեղիս տեղիս սովք և սրածութիք, եղիցին ահաւորք և նշանք մեծամեծք յերկնից: Բայց յառաջ քան զայս ամ, մխեսցեն զձեռս իւրեանց 'ի ձեզ՝ և հալածեսցեն. մատնեսցեն 'ի ժողովուրդս և 'ի բանտըս, և տանիցին առաջի դատաւորաց և թագաւորաց վն անուան իմոյ. և լինիցի ձեզ այն 'ի վկայութի: Արդ՝ դիք 'ի սիրտս ձեր՝ մի յառաջագոյն կրթել տալոյ պատասխանի: Զի ես տաց ձեզ բերան և իմաստութի, որում ոչ կարիցեն կալ հակառակ՝ կմ տալ պատասխանի ամ հակառակորդքն ձեր: Մատնեսջիք և 'ի ծնողաց և յեղբարց և յազգականաց և 'ի բարեկամց և սպանանիցեն 'ի ձէնջ. և եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վն անուան իմոյ. և մազ մի 'ի գլխոյ ձերմէ ոչ կորիցէ. և համբերութբ ձերով ստասջիք զոգիս ձեր: Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պատեալ զօրօք զԵրւղէմ, յայնժամ գիտասջիք թէ մերձ է աւեր նր: Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն 'ի լերինս, և որ 'ի միջի նր իցեն՝ խուսեսցեն, և որ 'ի գաւառսն իցեն՝ մի մտցեն 'ի նա. զի աւուրք վրէժխնդրութե են այնոքիկ՝ առ 'ի կատարելոյ ամ գրելոց:

Բայց վայ իցէ յղեաց եւ ստնտուաց յաւուրսն յայ-
նոսիկ. զի եղիցի տագնապ մեծ 'ի վ՟ր երկրի, եւ բար-
կութի՟ ժողովրդեանն այնմիկ: Եւ անկցին 'ի սուր սու-
սերի, եւ գերեսցին յա՟մ հեթանոսս, եւ Եր՟ղէ՟մ եղիցի
կոխան յազգաց՝ մինչեւ կատարեսցին ժամանակք հե-
թանոսաց: Եւ եղիցին նշանք յարեգակն եւ 'ի լու-
սին եւ յաստեղս. եւ յերկրի տագնապ հեթանոսաց.
յահեղ բարբառոյ իբրեւ ծովու եւ խռովութե՟, 'ի յե-
լանելոյ ոգւոց մարդկան յերկիւղէ եւ 'ի կարծեաց
եկելոց 'ի վ՟ր տիեզերաց. զի զօրութի՟ք երկնից շար-
ժեսցին: Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ ե-
կեալ՝ ամպովք զօրութ՟բ եւ փառօք բզ՟մք: Եւ յորժամ
սկսանիցի այս լինել, ամբարձջիք եւ բարձրացուս-
ջիք զգլուխս ձեր. զի մերձ է փրկութի՟ ձեր: Եւ ասաց
առակ մի ն՟ց. տեսէք զթզենին եւ զա՟մ ծառ. յորժամ
ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք՝ եւ 'ի նո-
ցանէ ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն: Այնպէս եւ դուք
յորժամ տեսանիցէք զայս ա՟մ եղեալ՝ գիտասջիք
թէ մերձ է արքայութի՟ն Ա՟Յ: Ամէն ասեմ ձեզ. թէ
ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ա՟մ լինիցի: Երկինք
եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն: Զգոյշ
լերուք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր
շուայտութ՟բ եւ արբեցութ՟բ՝ եւ հոգովք աշխարհականօք,
եւ յանկարծակի հասանիցէ 'ի վ՟ր ձեր օրն այն. զի
իբրեւ զորոգայթ հասանիցէ վ՟ր ա՟մց, որ բնակեալ են
ընդ ա՟մ երեսս երկրի: Արթուն կացէք այսուհետեւ,
յա՟մ ժամ աղօթս արարէք. զի արժանի լինիջիք զեր-
ծանել յայնմ յա՟մէ որ լինելոց է, եւ կալ առաջի որդ-
ւոյ մ՟դ՟յ: Եւ 'ի տուէ 'ի տաճարին ուսուցանէր, եւ
զգիշերս ելեալ ագանէր 'ի լերինն՝ որ կոչէր ձիթե-
նեաց: Եւ ա՟մ ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւօտս
առ նա 'ի տաճարն լսել 'ի նմանէ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Ժ. 22:

Ա.Ձ Գ.Ձ

Տ՟րն մեր Յ՟Ս Ք՟Ս

Եղեն յայնժամ նաւակատիքն Եր՟ղէ՟մ, եւ ձմեռն էր

Եւ շրջէր Յս՟ 'ի տաճարին՝ 'ի սրահին Սողոմոնի։ Շուրջ եղեն զնովաւ Հրեայքն եւ ասեն. մինչեւ յե՞րբ թափես զոգիս մեր, եթէ դու ես Քս՟ն ասա՛ մեզ համարձակ։ Պատասխանի ետ նց՟ Յս՟ եւ ասէ. ասացի ձեզ՝ եւ ոչ հաւատայք ինձ. զգործսն զոր ես գործեմ յանուն Հօր իմոյ՝ նոքին իսկ վկայեն վս՟ իմ։ Այլ դուք ոչ հաւատայք, զի չէք յոչխարաց անտի իմոց։ Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսեն, եւ ես ճանաչեմ զնս՟, եւ զկնի իմ գան. եւ ես տամ նց՟ զկեանսն յաւիտենականս. եւ մի՛ կորիցեն յաւիտեան. եւ մի՛ ոք յափշտակեսցէ զնս՟ 'ի ձեռաց իմոց։ Հայրն իմ՝ որ ետ ինձ զնս՟, մեծ է քան զա՟մ, եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել 'ի ձեռաց Հօր իմոյ։ Ես եւ Հայր իմ մի եմք։ Ապա առին Հրեայքն՝ զի քարկոծ արասցեն զնա։ Պատասխանի ետ նց՟ Յս՟. բազում գործս բարիս ցուցի ձեզ 'ի Հօրէ իմմէ, վս՟ որո՞յ գործոյ 'ի նոցանէ քարկոծ առնէք զիս։ Պատասխանի ետուն նմ՟ Հրեայքն. վս՟ բարւոյ գործոյ ոչ առնեմք զքեզ քարկոծ, այլ վս՟ հայհոյութե՟. եւ զի դու մ՟դ ես, եւ զանձն քո Ա՟ծ առնես։ Պատասխանի ետ նց՟ Յս՟. ո՞չ յօրէնս ձեր գրեալ է. ես ասացի թէ ա՟ծք իցէք։ Իսկ եթէ զնս՟ ա՟ծս ասէ, առ որս բանն Ա՟յ եղեւ. եւ չէ մարթ եղծանել գրոյն. իսկ զոր՝ Հայր սրբեաց՝ եւ առաքեաց յաշխարհ, դուք ասէք՝ թէ հայհոյես. զի ասացի՝ թէ որդի Ա՟յ եմ։ Եթէ ոչ գործեմ զգործս Հօր իմոյ, մի՛ հաւատայք, ինձ։ Ապա թէ գործեմ՝ թէ ինձ ոչ հաւատայք, սակայն գործոցն հաւատացէք, զի գիտասջիք եւ ծանիջիք՝ եթէ Հայր յիս եւ ես 'ի Հայր։ Դարձեալ խնդրէին զնա ունել, եւ ել 'ի ձեռաց նց՟։ Եւ գնաց միւսանգամ յայն կոյս Յորդանանու՝ 'ի տեղին, ուր էր Յովհաննէս զառաջինն՝ եւ մկրտէր. եւ անդ լինէր։ Եկին բազումք առ նա՝ եւ ասեն. զի Յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար։ Բայց զա՟մ, զոր ասաց Յովհաննէս վս՟ նր՟, ճշմարիտ էր. եւ բազումք հաւատացին 'ի նա անդ։

Stahlstich von G. Zeybold

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ
Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տր̄ մեր և փրկիչ Յս̄ Քս̄. ամէն:

ՀԱՅՐ մեր, որ յերկինս ես. սր̄ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութի̄ քո. եղիցին կամք քո որպ̄ յերկինս և յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպ̄ և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի́ տանիր զմեզ 'ի փորձութի̄ այլ փրկեա́ զմեզ 'ի չարէ: Զի քո է արքայութի̄ և զօրութի̄ և փառք յաւիտեանս. ամէն:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութի̄ս քո:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի սր̄ Երրորդութի̄ն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սր̄. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր, զի́ բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք յարեան 'ի վր̄ իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութի̄ սորա առ Ած̄ իւր:

Այլ դու Տր̄ օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Ձայնիւ իմով ես առ Տր̄ կարդացի. և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սր̄յ իւրմէ:

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ. զարթեայ, և Տր ընդունող իմ է:

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրուց զօրաց ն̃ց. որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս:

Արի Տր և փրկեա զիս Այ իմ. զի դու հարեր զամենեսեան՝ որք էին ընդ իս թշնամութք 'ի տարապարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեցեր:

Տեառնդ է փրկութի 'ի վր ժողովրդեան քո օրհնութի քո:

Տր Այ փրկութե իմոյ, 'ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր. խոնարհեցո ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ. և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ:

Եղէ ես որպ մարդ առանց օգնականի. և 'ի մեռեալս ազատ:

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն 'ի գերեզմանի:

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խաւարի, և 'ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութի քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վր իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ. և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութէ:

Աղաղակեցի առ Տր զօրհանապազ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո կամ բըժիշկք յարուցանիցեն և խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Միթէ պատմեսցէ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զո-

զողորմութ՟իս քո. կամ զճշմարտութ՟իս քո 'ի կորըստեան:

Միթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք քո. կամ արդարութ՟ի քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տ՟ր աղաղակեցի. առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ընդէ՞ր Տ՟ր մերժես զանձն իմ. կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութ՟է իմմէ. 'ի բարձրութ՟է խոնարհեցայ և ապշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութ՟ի քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինև որպէս ջուր. զօր ա՟մ պաշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ, և զծանօթըս իմ վասն թշուառութ՟ն իմոյ:

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏ՟ր, և ամենայն ոսկերք իմ զանուն ս՟ր նորա:

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏ՟ր, և մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զմեղս քո. բժշկէ զամենայն հիւանդութ՟իս քո:

Ո փրկէ յապականութ՟է զկեանս քո. պսակէ զքեզ ողորմութ՟բ և գթութ՟բ:

Ո լնու 'ի բարութ՟է զցանկութ՟ի քո. նորոգեսցի ո՟պ արծուոյ մանկութ՟ի քո:

Առնէ ողորմութ՟իս Տ՟ր. և իրաւունս ա՟մ զրկելոց:

Եցոյց Տ՟ր զճանապարհս իւր Մովսէսի. և որդւոցն Իսրայելի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է Տ՟ր. երկայնամիտ և բազումողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ Տ՟ր. և ոչ յաւիտեան պահէ ոխս:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տ՟ր. և ոչ ըստ անօրէնութ՟ն մերում հատոյց մեզ:

Ըստ ոպ̃ բարձր են երկինք յերկրէ՝ այնպէս զօրացոյց Տր̃ զողորմութի̃ իւր 'ի վր̃ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիս մեր:

Որպէս գթայ հայր 'ի վր̃ որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի Տր̃ յերկիւղածս իւր:

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոյ ոպ̃ խոտոյ են աւուրք իւր. ոպ̃ ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչ է, և ոչ ևս երևի տեղի նորա:

Բայց ողորմութի̃ Տն̃ յաւիտենանս յաւիտենից 'ի վր̃ երկիւղածաց իւրոց. և արդարութի̃ նորա յորդւոց մինչև յորդիս:

Այք պահեն զուխտս նորա յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տր̃ յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր. արքայութի̃ նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զՏր̃ ա̃մ հրեշտակք նորա. հզօրք զօրութե̃, որք առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏր̃ ա̃մ զօրութիք նորա. պաշտօնեայք նորա, և արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէք զՏր̃ ա̃մ գործք նորա. ընդ ա̃մ տեղիս է տէրութի̃ նր̃. օրհնեա́ անձն իմ զՏր̃:

Տր̃ լո́ւր աղօթից իմոց. ո́ւնկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութե̃ քով:

Լո́ւր ինձ արդարութե̃ քով. և մի́ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ա̃մ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս 'ի խաւարի ոպ̃ մեռեալ յաւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յա̃մ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ ո̃պ երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լո՛ւր ինձ Տ̃ր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ ո̃ք իջանեն 'ի գուբ:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւնս քո. զի ես 'ի քեզ Տ̃ր յուսացայ:

Յո̃յց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի առ քեզ Տ̃ր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տ̃ր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Ա̃ծ իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վ̃ս անուան քո Տ̃ր կեցուսցես զիս, արդարութ̃բ քով հանցես 'ի նեղութէ զանձն իմ:

Ողորմութ̃բ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ. և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Փա՛ռք Հօր և՛ Որդւո՛յ և Հոգւո՛յն սրբո՛յ. Ա. յժմ և՛ միշտ և՛ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սրբ Տեառն Ներսեսի Հայոց Կաթողիկոսի:

Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո Տէր:

Բորբոքեսցեն սիրտք մեր զբան բարի. և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր Թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք ընդ քեզ Տէր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ Տէր ի գաւիթս քո ի մէջ նոր Երուսաղէմի:

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբու-
թեամբ առ քեզ Տէր։
Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք
զՏէր։

Փ. Զարթիք փառք իմ, զարթիք,
Եւ ես զարթեայց առաւօտուց. ալէլուիա։
Զարթիք ընդ զուարթունս,
Մանկունք վերինն Սիովնի. ալէլուիա։
Զարթիք որդիք լուսոյ
Ի յօրհնութիւն Հօրն լուսոյ. ալէլուիա։
Զարթիք փրկեալք արեամբ,
Եւ տուք զփառս փրկողին. ալէլուիա։
Զարթիք նոր ժողովուրդք,
Որ երգս առեալ նորոգողին. ալէլուիա։
Զարթիք հարսունք հոգւով,
Սպասեալք գալոյ սուրբ փեսային. ալէլուիա։
Զարթիք վառեալք լուսով
Ըստ իմաստուն սուրբ կուսանաց. ալէլուիա։
Զարթիք պատրաստեցէք
Իւղ լապտերաց ջերմ արտասուս. ալէլուիա։
Զարթիք եւ մի ննջէք
Ըզման յիմար կուսից նիրհէք. ալէլուիա։
Զարթիք երկիր պագցուք
Եւ արտասուօք զայս ասասցուք. ալէլուիա։

Փ. Զարթիր ընդէր ննջես, Տէր մի մերժեր
զմեզ ի սպառ։
Արի Տէր օգնեա մեզ. տացուք անուանդ քում
զփառս։

Այժմ և յաւէտ Հօր և Որդւոյ և Սուրբ Հոգ-ւոյն. ամէն:

փ. Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ. գիշերային հանգստենէ:

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր. մխիթարու-թիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ:

Ահիւ և դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս,

Ակնեալ խոստովանեսցուք ըզյանցանս:

Եւ գտցուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն և ըզ-մեծ ողորմութիւն:

Կց. Անբաժանելի և ը համագոյ Երրորդ-ութեանդ համաձայնեալ ընդ ը զօրս երկնից փառս մատուցանեմք:

Փառք քեզ: Որ յանարատեստ յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս սուրբ Աստուած հըզօր և սքանչելագործ:

Փառք քեզ: Որ յանէից գոյացուցեր զամենայն արարածս սուրբ Աստուած անճառ Հօր անեղ Որդի:

Փառք քեզ: Որ տեսչութեամբ խնամես զամենայն արարածս սուրբ Աստուած բըղխումն անըսպառ աղբեր:

Տէր, ժողովրդապետք եկեղեցւոյ՝ ի քէն հայ-ցեն ամենով. հովիւ բարի՝ ողորմեա՛ բանաւոր հօտի: Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ: Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ:

Քարոզ:

Զարթուցեալքս ամենեքեան ՚ի հանգստենէ քը-նոյ. զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Ա՛ծ ՚ի մխիթա-

րութի և 'ի սփոփանս տկարութեան մերում։ Եւ եկեա՛լքս միաբան հոգևոր երգով 'ի փառաբանութի և 'ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տ՟ն մերոյ և փրկչին Յ՟սի Ք՟սի։ Ահի՛ւ և դողութբ կացցուք յաղօթս առաջի Նորա. և գոհացարո՛ւք զնմանէ 'ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վասն իրաւանց և արդարութե Նորա։ Որ ընտրեա՛ց զմեզ ողորմութբն իւրով. և շնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն փառաբանիչս Տ՟ն Աստուծոյ ամենեցուն և մեզ լինել։ Եւ մե՛ք այսուհետև սրբելով զանձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար գործոց։ Համբարձցուք զձեռս մեր 'ի սրբութի առանց բարկութե և երկմտութե։ Հաւատո՛վ խնդրեսցուք 'ի Նմանէ զքաւութի և զթողութի յանցանաց մերոց։ Խոստովա՛ն լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտին Այ։ Ո՛պ զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութբ ամենայն սրբոց։ Շնորհեսցէ՛ մեզ մարդասէրն Ած կեալ առաքինութբ և անարատ վարուք ըստ կամաց Նորա յայսմ աշխարհիս։ Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն։ Զոր խոստացա՛ւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն Ած Յ՟ս Ք՟ս Տ՟ր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛։ Կեցո՛ Տէր։

Զմնացուա՛ծ գիշերիս խաղաղութբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցո՛ւք։ Շնո՛րհեա՛ Տէր։

Զհրեշտա՛կ խաղաղութե պահապան անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ։

Զքաւութիւն և զթողութի յանցանաց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութի յօգնութի անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդ։

Եւ և՛ս և վասն միաբանութե ճշմարիտ և ս՟բ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցո՛ւք։

Տէր ողորմեա՛։

Զանձինս մե՛ր և զմիմեանս Տ՟ն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցո՛ւք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։
Ողորմեա՛ց մեզ Տր Ած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան
քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։
Եւ ասէ երեք Տէր ողորմեա՛։

Նորին Տն Ներսէսի Հայոց կաթողիկոսի Սրբոյ աղօ-
թական ՛ի դէմս որդւոյ Աստուածոյ. Նա և խորհրդանշէր
դէմն Աստուածութեան տառանշանակէ։

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա։
Բղխումն՝ ի Հօրէ և յորդւոյ
Բղխեա ՛ի հոգւոյս
Բան քեզ ՛ի հաճոյս։
Գանձդ ողորմութեան,
Գանձից ծածկելոյ
Գտօղ զիս արա։
Դուռն ողորմութեան,
Դասանողիս բաց.
Դասեցո վերնոցն։
Երրեակ միութիւն,
Եղելոց խնամօղ,
Եւ ինձ ողորմեա։
Զարթիր Տէր յօգնել.
Զարթո զթմբրեալս,
Զուարթնոց նմանիլ։
Էդ Հայր անսկիզբն.
Էակից Որդի,
Է միշտ սուրբ Հոգի.
Ընկալ զիս գթած,
Ընկալ ողորմած.
Ընկալ մարդասէր։
Թագաւոր փառաց,
Թողութեանց տուօղ,
Թող ինձ ըզյանցանս։
Ժողովօղ բարեաց,
Ժողովեա և զիս
Ժողովս անդրանկաց։
Ի քէն Տր հայցեմ
Ի մարդասիրէդ
Ինձ բըժըշկութիւն։
Լեր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանօղ ցաւոյս։
Խորհրդոց գիտօղ,
Խաւարիս շնորհեա
Խորհուրդ լուսաւոր։
Ծընունդ Հօր ծոցոյ,
Ծածկելոյս ստուերաւ
Ծագեա լոյս փառաց։
Կենարար փրկիչ,
Կեցո զմեռեալս,
Կանգնեա զգլորեալս։
Հաստեա հաւատով,
Հաստատեա յուսով,
Հիմնեցո սիրով։
Ձայնիս աղաչեմ,
Ձեռօքս պաղատիմ,
Ձիր բարեաց շնորհեա։
Ղամբարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացո։

Ճառագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցո՛յց
Ճեպել 'ի յերկինս:
Միածինդ Հօր,
Մո՛յծ զիս յառագաստ
Մաքուր հարսանեացդ:
Յորժամ գաս փառօք
Յահագին աւուրն,
Յիշեա՛ զիս Քրիստոս:
Նորոգող հնութեանց,
Նորոգեա՛ և զիս,
Նորոգ զարդարեա՛:
Շնորհատու բարեաց,
Շնորհեա՛ զքաւութ՟ի.
Շնորհեա՛ զթողութ՟ի:
Ուրախացո՛ Տ՟ր,
Ոգւոյս փրկութ՟բ,
Ո՛յր վասն եմ 'ի սուգ:
Չար մըշակողին
Չար սերմանց նորին
Չորացո՛ զպըտուղն:
Պարգեւիչ բարեաց,
Պարգեւեա՛ իմոց
Պարտեացս թողութ՟ի:
Ջուր շնորհեա՛ աչացս,
Ջերմ հեղուլ զարտօսր,
Ջընջել ըզյանցանս:

Ռետինդ քաղցու,
Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Ռահ ցո՛յց ինձ լուսոյ:
Սէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ճմլեա՛
Սիրտ իմ քարեղէն:
Վասըն գըթութ՟են,
Վասն ողորմութ՟են,
Վերըստին կեցո՛:
Տենչալի տեսլեամբ
Տո՛ւր ինձ յագենալ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Րաբունդ երկնաւոր,
Րոտեա՛ զաշակերտս
Րամից երկնայնոց:
Ցօղ արեան քո Տ՟ր,
Ցօղեա՛ 'ի հոգիս.
Ցնծասցէ անձն իմ:
Ւիւծեալըս մեղօք
Ւիւծեալ աղաչեմ
Ւիւսել 'ի բարիս:
Փրկիչ բոլորից,
Փութա՛ զիս փրկել
Փորձութեանց մեղաց:
Քաւիչ յանցանաց,
Քաւեա՛ զօրհնաբանս
Քեզ երգել ըզփառս:

Աստուածածնին բարեխօսութեամբ յիշեա՛ Տէր, և ողորմեա՛:

Օրհնի տուն աղօթից:

Զքէն գոհանամք Տ՟ր Ա՟ծ մեր որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութ՟բ: Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութ՟ի աչաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տո՛ւր

մեզ Տ՟ր աղաչեմք զքեզ զմնացուած գիշերիս խաղաղութ՟բ անցուցանել. և զա՟մ ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամրացո՛ և պահեա՛ : Ո՟պ զի զգուշութ՟բ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժամանեսցուք յանքոյթ և 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական 'ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութ՟բ Տ՟ն մերոյ և փրկչին Յ՟սի Ք՟սի. ընդ որում քեզ Հօր, և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութի և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

Նայեա՛ց Տ՟ր բարերար ողորմութ՟բ քով յերկրպագուս և 'ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ : Տ՟ր զօրութեանց, խաղաղացո՛ զանձինս մեր յա՟մ սատանայական խռովութե՟ց և յաշխարհական զբօսանաց : Զ՟հրեշտակ խաղաղութե քոյ առաքեա՛ առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի, յարթնութե և 'ի հանգստեան մերում : Ո՟պ զի բարեպաշտութ՟բ և արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով 'ի կեանս յայսոսիկ, ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութե քոյ՝ զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ :

Օրհնեալ Տ՟ր մեր Յ՟ս Ք՟ս. ամէն ։

Աստ ասէ սաղմոս ըստ կարգին, և զկնի սաղմոսին ասէ ըստ կարգին կանոնագլուխ :

Կանոնագլուխ չորրորդ:

ԱՁ

Ալէլուիա. Ալէլուիա:

Դատեա Տէր զայնոսիկ, որք դատեն զիս. ալէլու-
իա. մարտեա ընդ այնոսիկ՝ որք մարտընչին ընդ
իս. ալէլուիա:

Առ զզէն և զասպար քո, և արի յօգնել ինձ. հան
զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց. արգել զնոսա
և ասա դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո ես եմ.
ալէլուիա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին որք խնդրեն զանձն
իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն որք խորհէին
ինձ չար:

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և
հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա:

Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խաւար և 'ի գայ-
թակղութի. և հրեշտակ Տն հալածեսցէ զնոսա:

Ի նանիր թագուցին ինձ զորոգայթ յապականութե
իւրեանց. և 'ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Փ. Տէր յերկինս է ողորմութի քո. ճշմար-
տութիւն քո մինչև յամպս. ալէլուիա***. ալէ-
լուիա:

Արդարութի քո որպէս լերինք Այ. իրաւունք քո
որպէս խորք բազումք. զմարդիկ և զանասուն կեցու-
ցանես դու Տր:

Որպէս լի բազում արարեր զողորմութի քո Այ.
այլ որդիք մարդկան 'ի հովանի թևոց քոց յու-
սասցին:

Արբեսցին նոքա 'ի պարարտութէ տան քո. և
զուղխս փափկութե քո տացես ըմպել նց:

Ի քէն է Տր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց
քոց տեսանեմք զլոյս:

Ձգեա զողորմութիս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ,
զարդարութիս քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք:

Մի՛ եկեսցեն 'ի վ̃ր մեր ոտք ամբարտաւանից. և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ:

Անդ անկցին ա̃մքն՝ ոյք գործեն զանօրէնութի̃. մերժեսցին՝ և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սր̃բ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն. ալէ-լուիա. ալէլուիա:

Ա.Կ

Ասա՛ց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ՛ ոչ գո՛յ Ա՛ստուած. ալէլուիա. ապականեցան և պղծե-ցան յանօրէնութե̃ իւրեանց. և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութի̃. ալէլուիա:

Ա̃ծ յերկնից նայեցաւ յա̃մ որդիս մարդկան. տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն որ խնդրիցէ զԱ̃ծ. ալէլուիա:

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին և անպի-տանացան:

Ոչ ոք է՝ որ առնէ զբարի. և չէ ոք մինչև 'ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան. որք գործեն զան-օրէնութի̃:

Ոյք ուտեն զժողովուրդ իմ ո̃պ կերակուր հացի. և առ Ա̃ծ ոչ կարդացին. ալէլուիա:

Փ. Օ՛ն ո՛չ գո՛յր ն̃ց փոխանակ. և ոչ երկեա՛ն յԱ՛ստուծո՛յ. ա՛լէլուիա. ա՛լէլուիա:

Զգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել ն̃ց. և նոքա պղծեցին զօրէնս ն̃ր. ալէլուիա:

Բաժանեցան 'ի սրտմտութե̃ երեսաց ն̃ր. և եհաս 'ի սիրտս ն̃ց:

Կակուղ էին բանք ն̃ց քան զձէթ. և նոքեանք ո̃պ սլաք:

Ընկեա՛ 'ի Տ̃ր զհոգս քո. և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան զսասանութի̃ արդարոյ:

Դու Ա̃ծ իջուսցես զն̃ս 'ի գուբ ապականութե̃. արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի՛ հասարակեսցեն զա-

ւորս իւրեանց. այլ ես 'ի քեզ Տ՟ր յուսացայ. ա՛լէ՜լու՛իա՛:

փառք. ա՛մ՜լէ՜մ՜լուիա. ա՛մլէ՜լուիա:

Ր·Զ

Ի՛ քեզ Տ՟ր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. ա՛լէ՜լուիա. յարդարութեան քում փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս. ա՛լէ՜լուիա:

Խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո, և կեցո՛ զիս:

Լե՛ր իմ Ա՟ծ ապաւէն՝ և տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն իմ, և ապաւէն իմ դու ես:

Ա՟ծ իմ փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

Դու ես համբերութիւն իմ Տ՟ր. Տ՟ր յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ՝ դու ես ապաւէն իմ. և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յա՟մ ժամ:

Փ. Երկիր պագցեն նմա ա՟մ թագաւորք երկրի. և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա. ա՛լէ՜լուիա. ա՛մլէ՜լուիա:

Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզօրի, զաղքատն և զտնանկն՝ որոյ ոչ է օգնական:

Խնայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տնանկն. և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. 'ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն ն՟ր առաջի ն՟ց. կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց:

Յաղօթս կացցեն առ նա յա՟մ ժամ. և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա:

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ա՟մ երկիր, և 'ի վ՟ր գլխոց լերանց:

Բարձրասցի քան զԼիբանան պտուղ նորա. ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տ՟ն որ՟պ խոտ երկրի:

Եղիցի անուն Տն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն Նր:

Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի. եւ ամ ազինք երանեսցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Ած Իսլի, որ առնէ սքանչելիս միայն. եւ օրհնեալ է անուն սբ Նր յաւիտեան. լցցի փառօք Նր ամ երկիր. եղիցի. եղիցի:

փառք Հօր. ալէլուիա. ալէլուիա:

ԸԿ

Զողորմութիւնս քո Տր յաւիտեան օրհնեցից. ալէլուիա. յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւն քո բերանով իմով. ալէլուիա:

Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութբ շինեսցի. յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութի քո:

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց. երդուայ Դաւթի ծառայի իմոյ:

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո. եւ շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց Տր. եւ ճշմարտութի քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարեսցի քեզ. կամ ով նմանիցի Տն յորդիս Այ:

փ. Դարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա. եւ ոչ ընկալար զնա 'ի պատերազմի. ալէլուիա ալէլուիա:

Անարգեցեր զսրբութի Նր. եւ զաթոռ Նր յերկիր կործանեցեր:

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց Նր. եւ հեղեր զնովաւ զամօթ:

Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո 'ի սպառ. բորբոքեսցի ոպ հուր բարկութի քո:

Իսկ արդ՝ յիշեա եւ տես թէ ով է իմ հանգիստ. միթէ 'ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամ որդիս մարդկան:

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ, և ոչ տեսցէ զմահ. կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժոխոց:

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո Տր առաջինք. զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութբ քով:

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո. զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Զոր նախատեցին թշնամիք քո Տր. նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո:

Օրհնեալ Տր Ած յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի. եղիցի:

Փառք Հօր. ալէլուիա. ալէ:

ԳԶ

Խոստովան եղերուք Տեառն, զի քաղցր է. ալէլուիա: զի յաւիտեան է ողորմութի նր. ալէլուիա:

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիս Տն. լսելի արասցէ զամ օրհնութիս նր:

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս. և առնեն զարդարութի յամ ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ Տր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո. և այց արա մեզ ՚ի փրկութն քում:

Տեսցուք մեք զքաղցրութի ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յուրախութի ազգի քո. և գովեսցուք մեք ՚ի ժառանգութն քում:

Մեղաք մեք ընդ հարս մեր. անօրինեցաք և յանցեաք:

Փ. Մատնեաց զնս ՚ի ձեռս հեթանոսաց. տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց. և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնս. և խոնարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա. և նոքա դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց. և կորեան յանօրէնութն իւրեանց:

Հայեցաւ Տր ՚ի նեղութիս նոցա. ՚ի լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր. և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում, և ետ զնս̃ 'ի գթութիւն առաջի ամ̃ գերչաց նց̃:

Փրկեա զմեզ Տր̃ Ա̃ծ մեր, և ժողովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ Տր̃ Աստուած Իսրայէլի յաւիտենից յաւիտենից:

Եւ ասասցէ ամ̃ ժողովուրդն եղիցի. եղիցի:

Փառք. ալէլուիա. ալէլուիա:

Գ.Կ

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. ալէլուիա. մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա:

Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Պակասեցին աչք իմ փրկութեան քում Տր̃. և բանից արդարութեան քո:

Արա ընդ ծառայի քում Տր̃ ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս. և ծանեայց զվկայութիւնս քո:

Ժամ է պաշտել զՏր̃. խափանեցին զօրէնս քո:

Փ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տր̃. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր̃. և բանիւ քով փրկեա զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ̃ պատուիրանք քո արդարութիւն են:

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում Տր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

փառք Հօր և. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԳՁ

Օրհնեա անձն իմ զՏր. օրհնեցից զՏր ի կեանս իմ. ալէլուիա. սաղմոս ասացից Այ իմոյ՝ մինչև եմ ես. ալէլուիա։

Մի յուսայք յիշխանս, և մի յորդիս մարդկան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ, և դարձցին անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամ խորհուրդք նց։

Երանի ազգի՝ որոյ Տր Այ Յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս նորա ի Տր Այ է։

Ո արար զերկինս և զերկիր. զծով և զամ որ է ի նոսա։

Ո պահէ զճշմարտութի յաւիտեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։

փ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. ալէլուիա։ Եւ օրհնեա զԱծ քո Սիոն. ալէլուիա։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Ո եդ զսահմանս քո ի խաղաղութի. պարարտութբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զասր. և զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զարդարութիւնս և զի-րաւունս Իսրայէլի:

Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց Տր. և զդատաս-տանս իւր ոչ յայտնեաց Նոցա:

Փառք Հօր. ալէլուիա:

Գ.Կ

Սիրեսցես զքեզ Տր զօրութիւն իմ. ալէլուիա. Տր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ. ալէլուիա:

Աձ օգնական իմ. և եսյուսամ 'ի Նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութե իմոյ ընդունելի իմ է:

Օրհնելով կարդացից առ Տէր. և 'ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց:

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու. և ուղխք ան-օրէնութե խռովեցուցին զիս:

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս. և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու:

Ի Նեղութե իմում ես առ Տէր կարդացի. և առ Աձ իմ աղաղակեցի:

Փ. Օգնեցուցեր ինձ զզօրութի 'ի պատերազմի. զյարուցեալսն 'ի վր իմ Ներքոյ իմ արարեր. ալէլուիա. ալէլուիա:

Զթշնամիսն իմ հալածականս արարեր. և զա-տելիսն իմ սատակեցեր:

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կար-դացին առ Տր, և ոչ լուաւ Նոցա:

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ գռեհաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեսցէ զիս Տր 'ի հակառակութէ ժողովրդոց. և կացուսցէ զիս գլուխ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի ծառայեաց ինձ, և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան և կաղացան 'ի շաւղաց իւրեանց:

կենդանի է Տր․ և օրհնեալ է Ած․ և բարձր եղի-
ցի Ած փրկութեն իմոյ ։
Ած է որ խնդրէ զվրէժ իմ․ և հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ ինև ։
փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց․ յայն-
ցանէ, որք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ՝ բարձր ա-
րարեր զիս․ և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս ։
Վս այսորիկ խոստովան եղէց քեզ 'ի հեթանոսս․
և անուան քում սաղմոս ասացից ։
Մեծ արարեր զփրկութի թագաւորի նորա․ առ-
նել ողորմութի ընդ օծելոյ նորա Դաւթի․ և ընդ
զաւակի նորա յաւիտեան մինչև յաւիտ ։
փառք Հօր և․ ա՛յժմ ․ ամէն ։

Նէրէ խանընագըլարըն ընդէ ասդըմանըն անի՝ չէդին
գարնըղըյըն որ է այըղը մարգարէլէյ նա անի ։ Իսէ էրէ
ոչ անի ընդէ ասդըմանըն որոդէս է ասմըրալըղէ սմանց․
պէնի խանընագըլըղըյըն անի․ Եւ ես խաղաղութեն․ Օրհ-
նութի և փառք ։ Եւ այդ դըդըշդօն անանի ըստ ֆոյ-
նին․ և պէնի հանգադըլան ալէդադըդան ընդըլէրգէդաղ
ըլնի ։ Իսէ էրէ հանդըլան օր ըլնի, խամ խոաչէ դօն ըլնի և
խամ կիլըդաչէ ադըղահացէց․ Այսօր անձառ անի․ և խոաչ-
էլըղըլէան ալէդադըդան ընդըլէրգէդաղ ըլնի ։ Զկնի ալէ-
դադանին․ Նորոգող տիեզերաց․ այդ Հոգւոյ հան-
գուցելոյ ։

Իայց յորժամ պըղաշդամամն շարախանան հանգադըլան
անէս, պէնի շարախանայըն անի ասդմաս ըստ ֆոյնին․ և
ընդըլէրգէդաղ ըլնի ալէդադըդան ըստ ֆոյնին․ և պէնի
ալէդադանին անի յԱծանեղէն ծոխ մի ։ Եւ սմանց ընդ
Աստուածեղէն կյորդէն պմի դուան 'ի յԱմենակալ և մարդա-
սէրէն․ և խամ 'ի Նա ասացիէն․ խամց ցու է․ և այդ
Հոգւոյ հանգուց․ Քս որդի․ և Հայր մեր ։

ՔԱՂՈՒԱԾ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

ԱՁ

Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն. որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոց. թագաւոր և իշխան վերօրհնեմք զքեզ: Ի միւս անգամ գալստեանն քո Քրիստոս փառաց թագաւոր. ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոց. և յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով: Վասն որոյ և մեք զքեզ աղաչեմք Հայր երկնաւոր. դասաւորեա զննջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Ձայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառոյն, ասէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ զկեանսն ի հանդերձեալ երկրին: Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօդս վերինս. աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն ի լսել զձայն երանաւէտ կոչմանն: Ընդ աջմէ՝ քումմէ կացո ընդ իմաստունն որ՝ կուսանսն. ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Զհոգիս ծառայից քոց Քրիստոս. ընկալ ի դասս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս: Ընկալ վասն սոցա զզղջանաւոր պատարագս ի մէնջ. և շնորհեա նոցա ընդ թողութի գտանել յաւուրն յետնում:

Ո. ԿԻՐ. Ողորմեա ինձ Աստուած։ Որ զառաջինն ոչ պահելով զպատուիրանն մեռաք. շնորհեցեր քեւ օրինակ մեզ պատուիրան կենաց. զի պահելով կենդանասցուք. ողորմեա ինձ Աստուած։ Որ ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուամբն եկեղեցի քո Քրիստոս մեռանելովդ օրինաց մեղաց. զի յարուցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի ի փառս. ողորմեա ինձ Աստուած։

Ա.Գ. Հայր բազումողորմ. խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. Թող ինձ զմեղս իմ և ողորմեա։ Տէր որ զգթացար ի կինն քանանացի. գթա և յիս ի մեղաւորս և ողորմեա։ Տէր որ դարձուցեր զմաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան. դարձո և զիս զմոլորեալս և ողորմեա։

Գ.Զ. Այսօր գալով ի Բեթանիա քո ամենազօր հրամանաւդ. ձայնեցեր Ղազարու և դողացաւ մահ. դժոխք պարտեցաւ անպականութեամբ լուծաւ. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ։ Այսօր գալով ի Բեթանիա զքո զաշխարհակեցոյց զյարութիւնդ յառաջագոյն ծանուցեր անապականապէս կոչմամբ զչորեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ։ Այսօր գալով ի Բեթանիա Եբրայեցւոց մանկունքն ըսքանչացեալ ասէին. զՄարիամու զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ։

ՅԻ. Անճառելի Հօր Էակից ի խաչ ելեր կամաւ Հօր ողորմեա։ Անմահութեանց տուող Քրիստոս ի գերեզման իջեր ազգ մարդկ. ողորմեա։ Եւ

յերրորդ աւուր յարեար յոյս յարութեան ցուցար մեզ ողորմեա։

ԽԴ. Որ յամի ես աստուածութիւն. և ի ձայն հընչման իջեր յերկնից որ Հոգի. ողորմեա մեզ։ Որ զամ լընուս զօրութբ քո. և ի դասս առաքելոցն իջեր բընակիլ որ Հոգի. ողորմեա մեզ։ Որ անբաժանելի ես յաստուածուէ և ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն որ Հոգի. ողորմեա մեզ։

ԽԵ. Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար սուրբ կոյս. բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ Մարիամ ամենօրհնեալ։ Անըսկիզբն Բանն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն ըսկիզբն ի կուսէդ. Քրիստոս Աստուած թագաւորն յաւիտենից։ Աղաչեմք ըզքեզ որ Աստուածածին առ Քս բարեխօսեա փրկել զժողովուրդս իւր զոր գընեաց արեամբն իւրով։

ԽԶ. Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ խաչի քո Քրիստոս գաւազան զօրութեան ի յերկրի երևեալ. Եկայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք։ Զոր հրէիցըն ծածկեալ զաննթաքչելի ըզգանձն. փափագմամբ թագուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ. Եկայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք։

Փառք Հօր և Որդ։

Այժմ է զէն յաղթութեան հաւատացելոց. անխոյեան և կնիք յաղթօղ ընդդէմ թըշնամւոյն. Եկայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք։

Այժմ և միշտ և։

Հաշտեա՛ ի ձեռըն ոք մարմնոյ և արեան քո Տր. և պարգևեա՛ նոցա դասիլ յաջակողմեանըն քո։

ԱԿ

Ձեռըք քո արարին, և ստեղծին զիս ի հո-ղոյ ի յօրհնել ըզքեզ Աստուած յաւիտեան։ Իսկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յան-ճառ լուսոյն, և դարձայ անդրէն ի հող յորմէ ստեղծայ։ Մխիթարիչ սուրբ Հոգի՝ լուսաւորեա՛ զմեր ննջեցեալսն, և հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։

Հայր անոխակալ և բարեգութ մաղթելով հայ-ցեմք ի քէն վասըն մեր ննջեցելոցն արժանաւո-րել հանգըստեան օթևանի սրբոցն։ Անճառ ծը-նունդ Հօր Որդի. որ մահկանացուացս կեանք ես. զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. և արժանաւորեա՛ հանգըստեան օթևանի սրբոցն։ Եւ նորոգօղ սուրբ Հոգի յորժամ նորոգես զապականեալսն՝ յայնժամ շնորհեա՛ և մեր ննջեցելոցն արժանա-ւորել հանգըստեան օթևանի սրբոցն։

Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցութի առ-նելով տիեզերաց ի դատաստան ահաւոր. յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզնըն-ջեցեալսն. և հանգո ընդ սուրբս քո։ Յորժամ ճառագայթք Աստուածութեանդ փայլեն ի յարևելից. և դըղրդունք հրաշիցըն բանին յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզնըննջե-ցեալսն. և հանգո ընդ սուրբս քո։

Ո. ԿԻՐ. Որ առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծած-

կեալ խորհուրդ ընդ Հօր յաւիտեան. եւ առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղծին յանապական կուսէն անճառ միուբ՝. վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա: Որ փոխանակ ճաշակացն դառնութե մահաբեր պտղոյն. անճաշակ լինելով քո քառասնօրեայ քաղցրացուցեր յուսով ըղձուած նոր քո օրինաց. վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա: Որ աջակողմ աւազակին բացեր զդուռըն դրախտին կենաց. բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմութե որք ընդ նմին զքեզ դաւանեմք Տէր եւ Թագաւոր. աղաչեմք զքեզ ողորմեա:

Ա.Գ. Ծով կենցաղոյս հանապազ զիս ալէկոծէ: Մըրրկեալ ալիք թըշնամին ինձ յարուցանէ: Նաւապետ բարի՝ լեր անձին իմոյ ապաւէն:

Գ.Զ. Այսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութեն ի յուղղութի՝ վարուց մերոց: Այսօր Տէրըն մեր լըւանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս առնելով: Մի ոմն ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս ի մահ եւ որոշի՝ յաշակերտացդ: Զայն լուեալ Պետրոսի՝ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ: Բանըն զոր ասաց Քս՝. տրտմեցոյց զիւր զաշակերտսն եւ խռովեցան ամենեքեան:

ՅՐ. Իջեր յերկնից Որդի Աստուծոյ եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. որ անմեկնելի ես ի Հօրէ. ողորմեա: Եկեր ի չարչարանս կամաւորապէս Աստուած եւ խաչեցար վասն ազգի մարդկան. եւ ի գերեզման իջեր անապական. ողորմեա: Զմահ լուծեր եւ զաշխարհս ազատեցեր կարողապէս Տր. եւ ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ. ողորմեա:

Հգ․ Որ առաքեցար ի Հօրէ՝ Հոգիդ անեղ եւ համագոյ . աղաչանօք տնօրինաբար քում Ածնին . լինել մխիթարիչ սուրբ առաքելոցն . աղաչեմք զքեզ ողորմեա ։ Որ իջեր տիրաբար յերկնից սաստիկ հողմով նման Ած յայտնապէս՝ . եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար ի դասս առաքելոցն . աղաչեմք զքեզ ողորմեա ։ Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց առաքելոցն . որք արբուցին տրտմեցելոց որդւոց Ադամայ ըզբաժակն ուրախարար յայգւոյն եդեմայ . աղաչեմք զքեզ ողորմեա ։

Մ՞օ․ Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յեդեմայ հոտ անմահութեան ծնընդոցս Եւայի, յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ տիեզերս . օրհնութ զքեզ մեծացուցանեմք ։ Դու լուծիչ երկանց բարձող անիծից , ծագումն արեւու լուսոյն ճըշմարտի որով հերքեաւ խաւարն առաջին . օրհնութ զքեզ մեծացուցանեմք ։ Զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս ամենօրհնեալ . մայր անարատ Էմմանուէլի տաճար Բանին Հօրն երկնաւորի . օրհնութ զքեզ մեծացուցանեմք ։

Խ՞Զ․ Սեղան քո Տէր զօրութեանց հաւատով կանգնեցաւ ի խորանի քում . եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք ։ Վէմ պատուական ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր . եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք ։

Փառք Հօր եւ Որդ․

Ի սմա մատուցան ճըշմարիտ պատարագ եւ զենումն անապական . եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք ։

Այժմ և միշտ և։

Զարհուրեալ դողան արարածք ի ձայնէ սոսկալի փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն և կոչէ ի դատաստան զազգս որդւոց մարդկան. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛ր և ըզմեր ըզննջեցեալսն. և հանգո ընդ սուրբս քո։

ԻԶ

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք զամենասուրբ զԵրրորդութիւնն. փառաւորելով ըզՀայր. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Երգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց. զՔրիստոսի երկրպագելով. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։ Սրբասաց ձայնիւն օրհնեսցուք. հոգեւորական հընչմամբ գովեսցուք. սուրբ զՀոգին փառաւորելով. որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն։

Ի ձայն փողոյ գալստեան քո Տէր ամ հոգիք զարթիցեն կալ ի դատաստանի քում Քրիստոս Աստուած մեր։ Յորժամ հնչէ բարբառն ահագին. և հարկանի փող յարութեն մերոյ. և մեք գոչելով ասեմք փառք գալստեան քո Տէր։ Յորժամ առնես հատուցումն Տէր և Սրբք քո պարծեսցին ի քեզ և մեզ շնորհեսցես փրկիչ կալ ի յաջմէ քումմէ։

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից. մարդասիրութեամբ քո խնայեա յանձինս մեր. ստեղծիչ կենդանեաց և հանգուցիչ ննջեցելոց։ Ի

խաչին բեւեռեցար. զմահու լուծեր զիշխանութի. յաւիտենից ըզնընջեցեալըն վերածեր յանմահ ի կեանս. ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ նըն-ջեցելոց:

ԱՂ. ԿԻՐ. Ըստ աւետեաց մարգարէին, որ առ փրկեալըս արեամբ գառին, ցնծամք եւ մեք ծառք անտառի, ընդ գալուստ Տեառնըդ կըրկ-նակի. շնորհեա մեզ Տէր ընդ արդարոցն, ընդ առ ի քէն տընկեալ ծառոցն. այժմ յուսով ըղուարճանալ, եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցնծալ: Արմին նըման տայ աւետիս Զաքարիաս նոր Աբելի. Եթէ ուրախ լեր, ահա գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ արքայ. նըստեալ ի յէշ եւ յաւանակ, կըր-կին ազգանց գոլ օրինակ. նըստեալդ յաթոռ քե-րովբէից, նիստ գըթութեամբ ի մեր հոգիս: Զա-հեղ փառաց քոց երեւումն որ լինելոց է յերկրոր-դումն. ետես Դաւիթ յառաջագոյն, ծանոյց կան-խաւ ազդմամբ Հոգւոյն. թէ յայտնապէս Աս-տուած գայցէ, հուր առաջի իւր բորբոքէ. յայն-ժամ Յիսուս ի մեզ խնայեա, գթած Քրիստոս եւ ողորմեա: Աստուածածին ամենօրհնեալ, յերկրէ երկնից հարսն ընծայեալ. յորժամ բազմիս լուսոյ նըման քո միածնիդ յաջակողմեան. յայնժամ մաղթեա ընդ մեր ըզնոյն, փրկել ըզմեզ յահեղ բոցոյն. համադասիլ ընդ արդարոցն, երգել ըզփառս ընդ երկնայնոցն:

ԱՂ. Դարձո զցասումն քո ի մէնջ յաղաղակել հողեղինացս. բազմագութ Տէր խնայեա եւ մի կորուսաներ: Կանգնեա զանկեալս ի գլորմանէ

զվիրաւորեալս ի թշնամւոյն. որ բժիշկդ ես
հիւանդաց բժշկեա զիմ զհիւանդութիւնս: Ի
յանցանաց իմոց թախծեալ անձն իմ գոչեմ որ-
պէս ըզմաքսաւորն. Աստուած քաւեա զիս ըզմե-
ղաւորս:

ԴՁ. Յաստուածային ձայնէ գոչմանըն սարսեցին
դողացին կարապետըք դըժոխոցն. և մեռեալն
եկն արտաքս անապականն: կացեալ ի դուրս այ-
րին և ձայնէր ազդ արարօղ բարբառովն ի գե-
րեզմանն. Ղազարէ եկ արտաքս անապականն:
Ելեալ ի գերեզմանէն երիզապինդ պատանօքըն
մեռեալըն. հրամայեաց լուծանել ի կեանսըն յա-
ւիտենից:

ՅԲ. Իջեր յերկնից Որդի Այ ազատեցեր զարա-
րածս. անկանիմք առաջի քո ողորմեա ինձ Աս-
տուած: Ի խաչին բեւեռեցար Աստուած և ըզ-
մարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր. և զիս
մի անտես առներ որ մեղօքս եմ մեռեալ: Ծա-
գումն Հօր յանմատոյց լուսոյն որ իջեր ի գե-
րեզման. կենդանացուցեր զարարածըս քո. եւ զիս
մի անտես առներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ.

ՀԳ. Սարսափելի հողմոյ նման, ահեղագոչ
սաստիկ հնչմամբ երեւեցար ի վերնատանն Հո-
գիդ դասուն երկոտասան, որք առ ի քէն մկըր-
տեցան, որպէս զոսկի՝ հրով մաքրեցան. մաք-
րեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց՝ եւ ըզգեցո ըզլոյս փա-
ռաց: Եկեր յերկիր աստուածաբար դատել զաշ-
խարհս իշխանաբար, ընդ արդարութեան և ընդ
մեղաց եւ ընդ չարին դատաստանաց. բացեր ըզ-

գանձդ անհիւթական, պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց։ Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց, յինքըն զանդամս իւր քեւ յօդեաց. զեկեղեցի իւր զոր շինեաց, եօթըն սեամբ քո հաստատեաց. տընտես ի նմա եդ զառաքեալսն. եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց։

Օ.Ն. Խոնարհեցար ի բարձանց եւ մարմնացար ի կուսէն. որ նըստէիրդ ի քրովբէս, արարիչդ արարածոց։ Երկինք չէին բաւական փառաց անմահ անեղիդ, արգանդ կուսին ժուժկալեաց ընդունել ըզգանձդ երկնային։ Յորմէ սարսեալ սերովբէքն ոչ իշխէին մերձենալ. ի խանձարուրս պատեցար եւ եդար ի մսուր յանբանից։

ԽԶ. Այսօր խընդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի Գողգոթայ ի ձեռն աստուածասէր դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային նըշանին։ Այսօր ընծայէ Գողգոթայ ըզծածկեալն ի յերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք. ի ձեռն երանելոյն Յուդայի. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային նըշանին։

Փառք հօր և Որդ։

Այսօր ի ձեռըն փրկական նշան խաչին կենագործի պատանին մեռեալ. եւ ողբայ սատանայ ըզկործանումն իւր. իսկ մեք Քրիստոսի հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային նըշանին։

Այժմ և միշտ և:

Արժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա ըզմեր ըզնընջեցեալսն յորժամ գայցես անճառ փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս. և զմեր նընջեցելոցն շնորհեա դասիլ ընդ սուրբս քո:

Ր.Կ

Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն որ յանմատոյց աթոռ անմահից փառաբանիս ի բարձունս զնընջեցեալսն յանուն քո ընկալ յերկնային քո ի՟ր յառագաստ. որ միայնդ ես մարդասէր: Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց. յիշեա զհոգիս նընջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբս քո ի խորան քում սիրողաց. որ միայնդ ես մարդասէր: Որ յամենայնի ես օրհնեալ Տէր. արժանի արա ըզծառայս քո վերըստին նորոգման. ի լսել ըզձայն աստուածային փողոյն. ընդ առաջ ելանել քոց փառացդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

Թագաւոր խաղաղութեան. որ քաղցրութեամբ խնամես զքո զարարածս. յիշեա Տէր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբս քո. և դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան: Որ կոչեցեր ի դրանց մահու ըզսիրելին քո զՂազարոս. և ծանուցեր զաստուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լուսաւորեա Տէր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբս քո. և դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան: Ի տաճարի քում սրբութեան մատուցանեմք քեզ պաշտամունս արտասուալից. պայծառացո Տէր զհո-

գիս ննջեցելոցն ընդ սուրբըս քո. եւ դասաւո-
րեա ի յաւուրն այցելութեան։

Ի գիշերաց կանխեալ սաղմոսիւք եւ արտասուօք հայցեմք ի քէն. Քրիստոս յիշեա զննջեցեալսն ի սբ անուներդ քո. եւ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբըս քո։ Որ յանմարմնոց վերօրհնիս. առ քեզ կարդամք եւ պաղատիմք. Քրիստոս յիշեա զննջեցեալսն ի սբ անուներդ քո. եւ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբըս քո։

Աղ. Կիր. Որ պատուիրան ճշմարտութեան աւանդեցեր եկեղեցւոյ քո Քրիստոս անսահման ժամանակաւ եւ աղօթել միշտ առ Աստուած՝ հոգւով եւ մտօք։ Որ ըղձան քո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրինակ. հանելով ըղգիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ, բնութ՝ մերով տնօրինաբար որում կըրկնի ծնունդ ամենայն։ Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք առ քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս։ Աղաչանօք Աստուածածնին անապական քում ծնողին՝. զիմանալի աչօք սրտից մերոց. բացցես ողորմութբ հանել ի լոյս քո Քրիստոս։

Աղ. Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր։ Յանցանաց իմոց զարհուրելի սիրտ իմ աղաչեմ ըղքեզ թող ինձ Տէր։ Արտասուաց իմոց մի լռեր Տէր զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի։

Դ.Զ. Իմաստուն կուսանքըն պատրաստեալ իւղ

լամպտերաց. ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային վառեալ լապտերօք: Իսկ յիմարացն կուսիցն ունայնացեալք ի յիւղոյն. անպատրաստ գտեալն գալստեան փեսային՝ շիջեալ լապտերօք: Վասն որոյ եւ մեք պատրաստեցուք իւղ հոգեւոր. զի մտցուք ի յառագաստ անմահ փեսային վառեալ լապտերօք:

ՅՐ. Ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի յերկնից իջեր Բանդ Աստուած եւ վասն մեր մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի խաչին տարածեցեր զանարատ բազուկս քո. եւ վասն մեր հեղեր զարիւն քո սուրբ. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի գերեզմանի եդար անապական եւ յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա: Որ ի յերկինս համբարձար ամենակարող. եւ ընդ աջմէ Հօր նստար յաթոռ փառաց. ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա:

ՀԴ. Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհ. եւ բղխեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխեցեր: Ելեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս. եւ մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ Հոգին: Լցեր Տէր այսօր ըղձանաց երկնային. եւ բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բնութեանս:

ՁՆ. Որ ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդկան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին եւ նոյն բնութեանս այսօր պարգեւ ընկալան սուրբ ըղձնող

Որդւոյդ միածնի. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա: Որ ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրհնաց Որդւոյդ այսօր զկոյսն Մարիամ, յորմէ ծնեալ մարմնով և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին Ադամայ. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա: Որ մաքրեցեր Հոգիդ սուրբ ըզսիրտ և զարգանդ մօր քո փառակցին. այսօր ամուլ ծնողաց նորին ետուր ըզմայր Բանին զօրհնիչն Եւայի. մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա:

ԽԶ. Ճառագայթ փառաց Հօր Որդիդ միածին որ ըզլոյսդ անվայրափայլ մարմնով պարագրեալ. այսօր ի Թաբօր լերին փառօք փայլեցեր: Որ աննիւթ սրովբէից անհաս ի վեր քան ըզբան. ծառայի կերպիւ պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր. այսօր ի Թաբօր լերին փառօք փայլեցեր:

Փառք Հօր և Որդւոյ:

Որ հրեղինացն անմերձենալի հուր ածութեամբդ. ի հողեղէնս խոնարհեալ լոյսդ արփիական. այսօր ի Թաբօր լերին փառօք փայլեցեր:

Այժմ և միշտ և:

Որ մարմնացար վասն մեր աղաչանօք Աստուածածնին Քրիստոս յիշեա զննջեցեալսն ի տէր անուանըդ քո. և հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո:

ԳԶ

Ի ձայն մեծի զուարթնոյն և ի հնչումն հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմինք մարդկան նորոգին. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալսն. եւ հանգո ընդ սուրբս

քո։ Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայթիւք փայլէ. և թագաւորըդ թագաւորաց փառօք տեսանիս. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալըս. եւ հանգո ընդ սուրբըս քո. Յորժամ ատեան դատաստանին դընի՝ և դըպրութիւնք հրաշէկցըն բանին. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալըս. եւ հանգո ընդ սուրբըս քո։

Որ երկայնամիտդ ես Տէր. քաղցր և անոխակալ. հանգո զհոգի քո ծառայից. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։ Զյիշատակ հրաժարելոցն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. եւ զուխտըս մեր ընկալ որպէս զԱբէլին զնուէրն և զԱբրահամուն. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։ Ի խորան քում սիրողացն հանգուսցես ըզծառայս քո. եւ զհոգիս նոցա դասեսցես ընդ սուրբըս քո. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին։

Որ խոնարհեցար յերկնից Բանդ Աստուած և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. յիշեա ըզնըննջեցեալըն մեր յորժամ գայցես անճառ փառօք. զի դու ես Տէր ամենայն երկրի։ Որ ունիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց. եւ խաչիւդ քո լուծեր զերկունըս մահու. յիշեա ըզնըննջեցեալըն մեր յորժամ գայցես անճառ փառօք. զի դու ես Տէր ամենայն երկրի։

ԱԳ. ԿԻՐ. Որ արարեր զօրութե զիմանալեացն աշխարհ վերին. եւ ի նմա հաստատեցեր տըն-

տե՛ս ըզպետըս հրե՛ղինա՛ց . օ՛րհնե՛մք զա՛նհասա-
նելի՛ զօ՛րութի՛դ ։ Որ տի՛րապէս մեծատունդ ստեղ-
ծե՛ր երկրո՛րդ ա՛շխարհ սգալի՝ . ե՛ւ ի՛ դրա՛խտն որ
յա՛դենի տը՛նտես եդեալ զմա՛րդն ա՛ռաջին՝ . օ՛րհ-
նե՛մք զա՛նհասանելի՛ զօ՛րութիւնդ ։ Որ շի՛նեցե՛ր
բարձրագոյն զե՛կե՛ղեցի քո խո՛րհրդեամբ . և՝ ի՛
սմա՛ կա՛րգեա՛լ տընտե՛ս զքա՛րո՛զ Բանին ճըշմա՛ր-
տութեան . օ՛րհնե՛մք զա՛նհասանելի՛ զօ՛րութի՛դ ։
Ընտանե՛լո՛յն տա՛ղաւար բա՛րձօ՛ղ էիցըս բա՛րձո-
ղի՛ն . ո՛ր ծը՛նա՛ր զԱ՛ծ մարմնով զա՛նմա՛րմնաբար
ծընո՛ւնդըն Հօ՛ր . բա՛րեխօսեա՛ վա՛սըն մեր Ա՛ս-
տուածածի՛ն Մա՛րիամ ։

Ը.Գ. Զե՛րծո՛ զի՛ս յո՛րո՛գայթէ ո՛րսո՛ղին . ե՛ւ
յա՛մենայ՛ն վը՛տանգից ա՛պրե՛ցո . ե՛ւ ո՛ղո՛րմեա՛ ։
Յանհերևո՛յթ թը՛շնամւոյն ե՛ւ ի գա՛ղտնի նե՛տից
բանսա՛րկուին պա՛հեա . ե՛ւ ո՛ղո՛րմեա՛ ։ Փըր՛կ-
եա՛ զի՛ս ի յա՛նցանաց մեղա՛ց ի՛մոց . և՛ նո՛րո-
գեա՛ զիս հոգւո՛վ գի՛տութեան և՛ ո՛ղո՛րմեա՛ ։

Դ.Օ. Մ՛րկօ՛ղդ ըղո՛յս ո՛րպէս զօ՛րթո՛ց այսօր ա՛ն-
ճա՛ռ խոնա՛րհութեբ ի վերնատո՛ւնըն խորհըրդոյ՝ .
ըզգե՛ստ ծա՛ռայի ըմփա՛ծանե՛լ յա՛նձն առեր . օ՛րհ-
նե՛մք զե՛կեալդ ի կա՛մաւո՛ր չա՛րչարա՛նս ։ Որում
երկրըպագե՛ն դա՛սք հրե՛շտակաց խոնարհե՛ցար ի
լըւանա՛լ զո՛տըս հօղեղէ՛նս . բըժըշկե՛լ սո՛քօք ըզ-
գա՛րշապա՛րս նա՛խահօ՛րն բըժըշկեա՛ զհո՛գւո՛յ իմոյ
զհիւա՛նդո՛ւթի՛ւն ։ Որ ի խո՛րհո՛ւրդըս փըրկական
եկե՛ղե՛ցւոյ բաշխե՛ցեր աշա՛կերտացն զմա՛րմի՛նըդ
քո՛ նո՛րոգելո՛վ ըզմա՛հացեալսն ի ճա՛շա՛կմանէ . հա՛-
ղո՛րդս այսմ ընկալ ըզմե՛զ միա՛յն մա՛րդասէր ։

ՅԲ. Յամենայնի բազումարում Աստուած նայես յիս գթութեամբ և խնայեա զի դու միայն ես մարդասէր: Եւ խաչիւդ քո կենարարաւ պահեա. եւ յարութեամբդ քո փրկեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր: Եւ ի միւսանգամ ի գալստեան քո Տէր. վերստին զիս նորոգեա և ապրեցո. զի դու միայն ես մարդասէր:

ՀԳ.. Որ համագոյդ ես Հօր և Որդւոյ անճառաբար բղխումն ի միշտ էէն, այսօր բղխեցեր ջուր կենդանի յԵրուսաղէմ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ արարչակիցդ ես Հօր և Որդւոյ. որով կենդանածնեալք ի ջուրս արարածք. այսօր որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջրոց. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ փառակիցդ ես Հօր և Որդւոյ. եւ քննես զխորս Աստուծոյ. այսօր խորագէտս իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա:

ԾՆ. Դասք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն ի մէջ հովուացն օրհնէին զծագումն լուսոյ. Մեծին ի Հօրէ մեզ ի փրկութիւն: Եւ մոգքն աստեղբ նշանաւ եկին ի Բեթղեհէմ երկիր պագին Տեառն. եւ ի յայրին մատուցին զընծայս խորհրդոյ: Եւ հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս փառք ի բարձունս Մեծին Այ. որ եկիր և փրկեցեր զստեղծեալս քոյով յայտնութեամբդ:

ԽԴ. Վասն Քրիստոսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ շնորհօղի. զյաղթական զպատուական զաստուածընկալ սուրբ նշանս մատուցանեմք զօրհներգութիւն միշտ ի բարձունս: Առ կամաւ քո

Քրիստոս և՝ թևօք ամենազօր սուրբ Հոգւոյն. և՝ գտցուք հրեշտակաց թռուցեալ երկնաւորի. ի լեառըն վերագոյն բընակել ի նմա:

Փառք Հօր և Որդ:

Եկայք ժողովուրդք երկիր պագցուք աստուածային սուրբ նըշանիս. համբարձէք միաբան ըզձեռըս ձեր ի սըրբութի. և ըզընծայեալն ի սմա մշտ փառաւորեսցուք:

Այժմ և միշտ և:

Ի նըստել քո յաթենի դատաւոր ահեղ. աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին յիշեա ըզնըննջեցեալըն ըզմեր. յորժամ գայցես անձառ փառօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս ամէն:

ԳԿ

Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա. որ փառօք Հօր հանդերձեալ ես գալ ի դատել զերկիր. արժանաւորեա և ըզմեր ըզնըննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ որդիս քո: Հօր և Հոգւոյ համագոյակից. ի տիեզերական ահեղ ատենին. արժանաւորեա և ըզմեր ըզնըննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ որդիս քո: Երկնի և Երկրի արդար դատաւոր յորժամ հատուցանես ըստ գործոց իւրաքանչիւրոց. արժանաւորեա և ըզմեր ըզնըննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ սուրբըս քո:

Որ արարիչ ես հրեշտակաց և հոգեղինաց, և մշտընջենաւոր փառաբանիս ի բանաւոր պաշտօնէից. ի քէն հայցեմք թողութի շնոր-

հեա ննջեցելոց մերոց։ Որ ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան բընակեցար. և անմահութիւն պարգեւեցեր մեզ մահացելոցս. ի քէն հայցեմք թողութիւն շնորհեա ննջեցելոց մերոց։ Յորժամ նըստիս յաթոռ փառաց դատողական իշխանութբ. և փառաւորես առ ի քէն փառօք ըզգինս արեան քո Տէր. ի քէն հայցեմք թողութի շնորհեա ննջեցելոց մերոց։

Որ անբաւ քո մարդասիրութեամբդ գթացար յազգըս մարդկան. ծընար ի կուսէն. ըզծընեալս սուրբ աւազանաւն ըզնընջեցեալսըն ըմեր ընդ սուրբըս քո հանգո թագաւոր յաւիտենից։ Որ ի վր խաչին զենար որպէս գառն եւ զմարմին և զարիւնդ քո բաշխեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. զհաղորդեալս մարմնոյ քո և արեան. ըզնընջեցեալսըն ըմեր ընդ սուրբըս քո հանգո թագաւոր յաւիտենից։

ԱԳ. ԿԻՐ. Օրհնեմք ըզքեզ անըսկիզբըն Հայր Որդւոյդ միածնի. զոր առաքեցեր ի դարձումըն մոլորելոյ ոչխարին. դարձո եւ զմեզ ի մեղաց Որդւոյ քո չարչարանօք։ Գովեմք ըզքեզ բան եւ լոյս որ զոկրական քո պատկեր. լուսով ճրագի քո գըտեալ վերականգնեցեր. կանգնեա զանկեալքըս մեղօք քոյին սուրբ չարչարանօք։ Բարեբանեմք զփառակիցըդ Հօր զՀոգիդ ճըշմարիտ. որ նորոգեցեր ըզհնացեալքս մեղօք հընոյն Ադամայ. նորոգեա և զմեզ ի մեղաց նորոգութբ քո շնորհաց։ Ուրախացիր Բարձրելոյն հովանացեալ զօրութբ. և բնակարան սուրբ Հոգ-

ւոյն որով ծնար զԲանն Աստուած. բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ:

Ա.Գ. Քրիստոս Աստուած Աստուծոյ. ողորմեա: Անօրէնութեամբ ի մեղս երկնեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ ողորմեա: Վիրաւորեալ մեղօք անկանիմ առ քեզ փրկիչ. մի անտես առներ. ողորմեա:

Գ.Զ. Շնորհեա մեզ Տէր ընդ աղքատաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութի. զի կամաւոր աղքատութե արքայութենդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի՝ լուր մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աստուած: Որ փոխանակ հայցին կարօտութե զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր և ընդ մեծատանն անգթութե ի գոգն Աբրահամու ընկալար. լուր մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աստուած: Լուսաւորեա զաչս սրտից տանել մեզ ողորմութեամբ ի քէն Տր զողորմութիւն. զի մի ընդ մեծատանն հայցեսցուք ի բոց հնոցին ծագիւ մատին ջուր ի զովացումն. լուր մեզ և ողորմեա Քրիստոս Աստուած:

ՅԲ. Որ տրտմահաղորդ քո չարչարանօք խաչին. ազատեցեր զմարդն ի տրտմագնեաց փայտէն և ի մեղսաճաշակ պտղոյն. Քրիստոս Աստուած և՝ մեզ ողորմեա: Որ մահուամբ քո կենդանի և մեռելութեամբն յերկրի. նորոգեցեր դարձեալ զաշխարհս և ըզհողացեալ բնութիս. Քրիստոս Աստուած և՝ մեզ ողորմեա: Որ երեքօրեայ յարութեամբ քո և համբարձմամբդ յերկինս. վերածեր զմարդն առ կենաց փայտն և

յանմահական ճաշակն․ Քրիստոս Աստուած և՝ մեզ ողորմեա։

Հգ․ Զանսկզբնաբար բղխումն ի Հօրէ և յՈրդւոյ զՀոգին ճշմարիտ․ որ հնչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր նման սաստիկ հողմոյ․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։ Զհամագոյակիցըն Հօր և Որդւոյ զբաշխօղըն շնորհաց․ որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց նոր առաքելոցն․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։ Զանեղըն իմաստութեան ըղկատարեալն անձնաւորութիւն․ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս․ զոր փառաւորեմք հոգևոր երգով։

Մծ․ Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփոյն կենաց որ եղեր արևելք արեգականն արդարութեան և նստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Անապական տաճար և մորենի անկիզելի․ որ զանշէջ հուր աստուածութեան ի քեզ տարեալ կրեցեր․ որով բնութես կիզեալ շիջաւ կրից բոց․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս․ որով եղեր յերկիր աւետեաց հորդեալ․ հոգւով ի քեզ տպաւորեալ Բանին․ վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Խչ․ Ով պանծալի որ ծագեցար յեդեմայ․ նշան յաղթութեան ընդդէմ անհրեւոյթ թշնամւոյն։ Դու փակելոյ դրախտին բացող և ա-

ռաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն սուրըն կապտեաց անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր և Որդ:

Քեւ ցնծան ըստորայինքս ամենայն ի միւսանգամ քո գալըստեան. եւ յաւէժ ըզուարճանան դասք անմարմնոցն աւէիցս:

Այժմ և միշտ և:

Որ ըստ նմանութեան մահու քո տընկակից արարեր. եւ երկնից արքայութեանըդ ժառանգորդ լինել խոստացար. զհաւատացեալս գալըստեան քո Տէր. ըզննջեցեալսըն ըմեր ընդ սուրբըս քո հանգո Թագաւոր յաւիտենից:

Գ.Զ

Վասն զի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից Թագաւոր փառաց. ամենակալ ամենակարող Թող ըզմեղըս մեր ննջեցելոցն. և հանգո ի խորանի քում ի յարքայական ի հանգըստեան: Որ ի նախնումն ըզմարգարէն Մովսէս լուսաւորեցեր աստուածային փառօք տեսլեամբ աստուածութեանըդ քո. լուսաւորեա և ըզմեր ըզննջեցեալսն և հանգո ի խորանի քում ի յարքայական ի հանգըստեան: Բարեխօսութեամբ Սուրբ Աստուածածնի ծընողի և մօր քո յիշեա զգինս արեան քո Տէր. և դասաւորեա յերանաւէտ յանթառամ և յանտըրտում ի կեանս. ի յարքայական ի հանգըստեան:

Փառըք քեզ Հայր. որ կենարարդ ես մարմնոց եւ գթացուցիչ հոգւոց. ընկալ զօրհնաբանող

հոգիս յանմահական քո հանգիստ: Մարդասիրի՝ Հօր Որդի. որ պատկերակից եղեր հողեղինացս եւ խաչեցար. ընկալ զօրհնաբանութիւն հոգիս յանմահական քո հանգիստ: Ամենազօր Սուրբ Հոգի՝ որ անդորրիչ ես ննջելոց եւ մխիթարիչ հոգւոց. ընկալ զօրհնաբանութիւն հոգիս յանմահական քո հանգիստ:

Ի հանգիստ քո Տէր ուր ամենայն սուրբք քո հանգչին. հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո՝ մարդասէր: Դու Աստուած. որ իջեր ի դժոխս. զերկունս մահու լուծեր ըզկապեալսն արձակեցեր. եւ զհոգիս ծառայից քոց հանգո ընդ սուրբս քո մարդասէր:

Ա.Գ. ԿԻՐ. Որ զօրէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախտին աւանդեցեր. զոր ոչ պահելով նախաստեղծիցն ճաշակմամբ պտղոյն ճաշակեցին ըզդառնութիւն մեղաց եւ մահու. վասն որոյ շնորհեա մեզ Տէր ճաշակել ըզքաղցրութիւն քոց պատուիրանաց: Որ զանազան վիրօք մեղաց հարաք յոգիս ի թշնամւոյն. եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս. կարօտացաք մարդասիրիդ բառնալոյ ըզցաւս մեր. վասն որոյ բժշկեա ըզմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր: Որ եկիր ի փըրկութիւն մարդկան ծնընդեամբ կուսին Մարիամու. եւ կենդանարար քո յարութեամբդ. հրաւիրեցեր ըզմահացեալքս ի յարութիւն անմահութեան. վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փրկիչ:

Ա.Գ. Համբառնամ առ քեզ Տէր զաչս իմ նայեա յիս գըթութեամբդ քո եւ ողորմեա: Դու ես

յոյս և ապաւէն իմ. զերծո զիս յորոգայթէ մեղաց. և՛ ողորմեա: Ապրեցուցիչ իմ և՛ փըրկիչ իմ. ապրեցո զիս յորոգայթէ մեղաց. և ողորմեա:

ԴԶ. Զգալուստ քո Քս այսօր յԵրուսաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ. յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Որ վասն մերոյ փրկութեան յաւանակի նստել յանձն առեր. ընդ մանկանցն բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. եւ զերկրպագուս անուանդ քո պահեա ի խաղաղութեան:

ՅԻ. Զյարութիւն Ածորդւոյն հրեշտակապետն այսօր աւետէր կանանցն ասելով. յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն: Ընթացեալ կանանցն խնդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով. յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն: Վն որոյ և մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնն Քի. որ փրկեացն զմեզ ի ձեռաց մահու:

ՀԳ. Կենդանարար Աստուած մարդասէր Հոգի. ըզժողովեալսըն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղէն նոքօք լեզուօք. վն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ. Զուարճացան քո գալստեամբըն սուրբ առաքեալքն. կոչելով ի միասին ըզցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն լեզուօք. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք ըզգալուստ քո սուրբ: Հոգեւորական սուրբ մըկրտութեամբ զարդարե-

ցեր նոքօք ընդունելերս. ի զգեստս լուսափայլս և նորափետուրս. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք ընդգալուստ քո սուրբ:

ԱԾ. Նախագոյն հրաշալի որ անյայտ էր ի մէնջ. եւ Բանն հայրական անըմբռնելի. հուր փայլակնացեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ. անվնաս պահելով զարարածս ամենայն: Նախագոյն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկնայինք ցնծային և երկիրս ուրախանայր և՝ Քս Աստծ ընդ մարդկան շրջեցաւ: Առ քեզ ապաւինիմք ամենասուրբ բուհի. գերագոյն և հրաշալի եւ բաշխօղ բարութեանց. աղբեւր ես ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց. և՝ եղեր վերընկալ աստուածային Բանին:

ԽԶ. Օրհնութիւն ի՛բ խաչի քո Քս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ: Քանզի ի սմա բարձրացար Աստծ, եւ ի սմա հեղեր զպատուական ի՛բ զարիւնդ, սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ:

Փառք Հօր և Որդ:

Եւ ըզքո միւսանգամ ըզգալուստդ. նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ:

Այժմ և միշտ:

Ընդ հոգւոցն արդարոց կատարելոց ըզհոգիս ծառայից քոց հանգո ընդ սուրբս քո մարդասէր:

ԳԿ

Հայր անըսկիզբն բարերարխնամ մարդասէր, որ ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց. յիշեա զննջեցեալսն մեր և հանգո ընդ սուրբս քո: Որդիդ միածին, որ գթածդ ես առ ամենեսեան, եւ խաչիւ և արեամբ գնեցեր զքո ժողովուրդս. յիշեա զգինս արեան քո Տէր եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Հոգիդ ճշմարիտ. որ աղբերդ ես անսպառելի, եւ լցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա զննջեցեալսն մեր և հանգո ընդ սուրբս քո:

Խնդրեմք ի քէն թագաւոր փառաց փառաւորեալդ ի զուարթնոց. զննջեցեալսն մեր ընկալ մարդասէր Տէր. եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զերկիր արդարութեան արեգակն. զննջեցեալսն մեր ընկալ մարդասէր Տէր. եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Ի նստել քո յաթոռն դատաւոր անհեղ Քս փրկիչ մեր եւ յոյս. զննջեցեալսն մեր ընկալ մարդասէր Տէր. եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան. և ներող յանցանաց մերոց. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

ԱՊ. ԿԻՐ. Բանն որ ընդ Հօր յէութեան եւ համագոյ ընդ Հոգւոյն. զպատկերն իւրական խառ-

նեալ ընդ հողանիւթ բնութեանս . զոր զար-
գարեալ փառօք եդ ի դրախտին փափկութեան :
Յորում ցընծայր զուարճացեալ աներկրական
խնդութեամբ . քանզի զԱծ տեսանէր միշտ
խոնարհեալ ի դրախտին . յորմէ զլուսոյն ճա-
ռագայթ տպաւորէր ի յինքեան : Վասն որոյ
աղաչեմ մայր ԱՅ Մարիամ զմիածին քո զՈրդին
զի շնորհեսցէ ստաւազակին . ժառանգել վերըս-
տին մեզ զդրախտին վայելչութիւն :

ԸԳ. Քրիստոս Աստուած յոյս ապաշխարողաց,
շնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց :
Առ քեզ բազմագութ ապաւինեալ կարդամք
մի մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ : Որ-
պէս զաւազակն աղաղակեմ առ քեզ . յիշեա եւ
զիս Տէր ի քում արքայութեանդ :

ԴԾ. Յիսուս միածինն անմահութեանց պարգեւ-
ատուն երեւեցաւ ըմղ . խափանեաց զզօ-
րութիւն մահու : Ողջունէ զմեզ արտասուաց Մարիա-
մու եւ Մարթայի անկեալ առ ոտսն Տեառն,
խնդրէին զնորոգումն եղբօրն : Բանն Բանն
ԱՅ կենդանագործեաց զՂազարոս ի թաղմանէ
եւ եկեալ արտաքս անապական :

ՅԲ. Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր
կանայքն եւ բերին զխունկս ի խնկել զանա-
պական մարմինն : Յայնժամ հրեշտակն աւե-
տարանէր յարութեան Քրիստոսի . պատմեցէք աշա-
կերտացն զյարութիւնըն Տեառն : Իսկ նոցա զար-
հուրեալ վասն ահագին տեսլեանն . պատմէին
աշակերտացն զահագին տեսիլն :

Ձգ.. Ի՞ համբառնալ Բանին յերկինս եւ ի նստանել ընդ աջմէ Հօր. զուարճացեալ առաքելոցն երկրպագէին. օրհնելով ըզՀայր զանաքող Հոգւոյն: Ամենահզօրաքեալ գունդքն սրբոցն ի վերնատունն խորհրդոյ համբարձմամբ աչաց սպասէին Հոգւոյն. օրհնելով ըզՀայր զանաքող Հոգւոյն: Յանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբեր լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհնէին ըզՀայր զանաքող Հոգւոյն:

Մծ.. Ա. ծածին մայր եւ կոյս. ծագող արեգականն արդարութեան, որ լուսաւորեաց զմեզ. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք զմիածին քո զորդին: Անլոյծ զօրէնս բնութեան մարդկան. հրաշափառ քո ծնընդ եւ զկուսութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ. եւ կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կնիք. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք զմիածին քո զորդին: Զքեզ մորենի անկէզ, լեառն վիմածին, դուռն փակեալ եւ աղբեր կնքեալ. նախատեսացն գուշակեալ մայր եւ կոյս. հոգւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք զմիածին քո զորդին:

Խզ. Խաչի քո Քս երկրպագեն արարածք ամենայն, որ ի փրկութիւն մեզ կանգնեցաւ. սա եղիցի մեզ պահապան յաղթող. ազատեցուցանել զմեզ ի պատրանաց բանսարկուին: Ի սմա բարձրացար բարձող անիծից. որ փառաւորեալդ ես ընդ Հօր. ժողովել ըզհեռացեալսն

կենսաբեր փայտիւն. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին:

Փառք Հօր և Որդ:

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. սմա սպասէին արգելեալքն ի մեղսասէր բանտին որ ազատեաց ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին:

Այժմ և միշտ և:

Որ միւսանգամ գալոցդ ես հայրենի փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծընունդ. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբս քո:

Սաղմոսք ըստ յունացն նախ քան զառաւօտեանն հանգստեան:

Ա.Զ

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեա ինձ Տէր. զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ. զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու Տէր մինչև յերբ:

Դարձ Տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում:

Զի ոչ ոք է, որ 'ի մահու յիշէ զքեզ. կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում. լուացի զամ գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամ թշնամեաց իմոց:

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոց. և Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն, և խռովեսցին յոյժ ամ թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ. վաղվաղակի և խռովեսցին։

ԱԿ

Բարձր առնեմ զքեզ Տր. զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս։
Տր Ած իմ կարդացի առ քեզ, և բժշկեցեր զիս. Տր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ. և փրկեցեր զիս յայնցանէ որք իջանեն 'ի գուբ։
Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք Նր. խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութե Նր։
Որտմութի է 'ի բարկութե Նորա. և կեանք են 'ի կամս Նորա։
Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտուց եղիցի ուրախութի։
Ես ասացի 'ի բարեկենդանութե իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։
Տր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութի. դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ։
Առ քեզ Տր կարդացի. և առ Ած իմ աղաղակեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ. թէ իջանեմ ես յապականութի։
Մի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմարտութիս քո։
Լուաւ ինձ Տր, և ողորմեցաւ. և Տր եղև ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի. եհերձ յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախութի։
Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. և այլ մի ես զղջացայց, Տր Ած իմ. յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։

ԱԶ

Աստուած յանուան քում կեցո զիս. և 'ի զօրութե քում իրաւ արա ինձ։

Ած լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ, և Տր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիսն իմ, ճշմարտութբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում Տր, զի բարի է:

Յամ նեղութէ իմմէ փրկեցեր զիս. և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Զ·Կ

Աստուած ողորմեաց մեզ՝ և օրհնեա զմեզ. երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և ողորմեաց մեզ:

Ծանուցել յերկրի զճանապարհս քո. յազինս ամ զփրկութիս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ած. խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ:

Ուրախ եղիցին, և ցնծասցեն ազինք. զի դու դատես զժողովուրդս յուղղութն. և ազգաց երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ած. գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամ:

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ Ած. Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ. և 'ի նմանէ երկիցեն ամ ծագք երկրի:

Դ·Ձ

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութի Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութի ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա:

Լռեցուցեր զա̃մ սրտմտութ̃ս քո. դարձար 'ի բարկուէ̃ սրտմտութ̃ քո։

Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր. եւ դարձո զսրտմտութ̃ս քո 'ի մէնջ։

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տր̃. եւ մի ձգեր զբարկու̃թ քո յազգէ մինչեւ յազգ։

Աստուած դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ։

Ցո̃յց մեզ Տր̃ զողորմութ̃ս քո. եւ զփրկութ̃ս քո տո̃ւր մեզ։

Լուայց զինչ խօսի Տր̃ Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութ̃ ժողովրդեան իւրոյ առ ս̃ւրբս իւր, եւ առ այնոսիկ, որք դարձեալ են առ նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութ̃ նր̃. բնակել փառաց նր̃ յերկրի մերում։

Ողորմութ̃ եւ ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութ̃ եւ խաղաղութ̃ համբուրեսցին։

Ճշմարտու̃թ յերկրէ բուսաւ. արդարութ̃ յերկնից երեւեցաւ։

Տր̃ տացէ զքաղցրութ̃. եւ երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարու̃թ առաջի նր̃ գնասցէ. դիցէ 'ի ճանապարհի զգնացս իւր։

Գ.Կ

Տէր լո̃ւր աղօթից իմոց. եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։

Յաւուր նեղու̃թ իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լո̃ւր ինձ։

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, եւ ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան։

Հարայ ես որպէս խոտ. եւ ցամաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծու̃թ իմոյ։

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալուսան անապատի։

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. տքնեցայ, և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս:

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ. և գովիչք իմ ինև երդնուին:

Զմոխիր որպէս զհաց կերի. և զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի:

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո. զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս:

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին. և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ:

Դու Տր յաւիտեան կաս. և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ:

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ Սիոնի. ժամանակ գթալոյ նր հասեալ է ժամ:

Գ.Ջ

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր. և բանիւ քո փրկեա զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ պատուիրանք քո արդարութք են:

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութեան քում Տր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Գ.Կ

Տէր, լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լո՛ւր ինձ արդարութ̃բ քով . և մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում . զի ոչ արդարանայ առաջի քո ա̃մ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ , և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խորհեցայ յա̃մ գործս քո . յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ . վաղվաղակի լո՛ւր ինձ Տ̃ր . զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ , որք իջանեն 'ի գուբ:

Լսելի՛ արա ինձ առաւօտուց զողորմութ̃իս քո . զի ես 'ի քեզ Տ̃ր յուսացայ :

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր գնացից . զի առ քեզ Տ̃ր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տ̃ր . զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես Ա̃ծ իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վ̃ա անուան քո Տ̃ր կեցուսցես զիս . արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութ̃է զանձն իմ :

Ողորմութ̃բ քով սատակեսցես զթշնամիսն իմ . և կորուսցես զա̃մ նեղիչս անձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ :

Զկնի սաղմոսացս ընթերցեալ լինի աւետարան ըստ յայնին:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԺԳ. 36:

ԴԿ ՐԿ

Տեառն մերոյ Յսի Քսի

Յայնժամ թողեալ զժողովուրդն, եկն 'ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նր և ասեն. մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակին: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս. որ սերմանէ զսերմն բարի, է որդի մարդոյ. և ագարակն աշխարհս է: Սերմն բարի նոքա են, որ որդիքն արքայութն են. իսկ որոմն որդիք չարին են. և թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է. և հունձքն կատարած աշխարհիս է. և հնձօղքն հրեշտակք են: Որպէս ժողովի որոմն և 'ի հուր այրի, այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս: Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր. և ժողովեսցեն յարքայութէ նորա զամ գայթագղութիս, և զայնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութի. և արկցեն զնս 'ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրճել ատամանց: Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրև զարեգակն յարքայութն երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: Դարձեալ՝ նման է արքայուի երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. և 'ի խնդութէ անտի երթայ վաճառէ զամ ինչ զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն: Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս. և գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամ զոր ինչ ունէր, և գնեաց զայն մարգարիտ: Դարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից ուռկանի արկելոյ 'ի ծով. և յամ ազգաց ժողովելոյ: Որ իբրև լցաւ, հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի 'ի

կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք՝ և մե-
կնեսցեն զչարս 'ի միջոյ արդարոց , և արկցեն զնոսա
'ի հնոց հրոյն . անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց:
Ասէ ցն՟ս Յ՟ս . իմացայք զայս ա՟մ . ասեն ցնա , այո
Տ՟ր: Եւ նա ասէ ցնոսա . վ՟ս այսորիկ ա՟մ դպիր ա-
շակերտեալ արքայութ՟ն երկնից , նման է առն տա-
նուտեառն , որ հանէ 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Դ. 26:

ԲՁ ԳՁ

Տ՟ն մեր Յ՟ս Ք՟ս ասէ

Այսպէս է արքայութ՟ի Աստուծոյ, որպէս զի այր
մի արկանիցէ զսերմանիս յերկիր, և ննջիցէ և յառ-
նիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցին
և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին
բերէ զպտուղ . նախ զխոտն և ապա զհասկն , ա-
պա զցորեանն ատոք 'ի հասկին: Եւ յորժամ տայ-
ցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ, զի
հասեալ են հունձք: Եւ ասէր . ո՞ւմ նմանեցուս-
ցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ առա-
կաւ առակեսցուք զնա: Որպէս հատն մանանխոյ՝
որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
զա՟մ սերմանիս, որք են յերկրի. և յորժամ սեր-
մանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զա՟մ բանջար,
և արձակէ ոստս մեծամեծս , մինչև բաւական լինել
ընդ հովանեաւ ն՟ր թռչնոց երկնից բնակել: Եւ
այնպիսի առակօք խօսէր ընդ ն՟ս զբանն, որպէս կա-
րօղ լինէին լսել: Եւ առանց առակի ոչինչ խօսէր
ընդ ն՟ս , բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մե-
կնէր զա՟մ:

Աւետարան ըստ Ղուկասու: ԺԲ. 32:

ԱԿ ԳԿ

Տ՟ն մեր Յ՟ս Ք՟ս ասէ

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութ՟ի: Վաճառեցէք զինչս ձեր,

և տո՛ւք ողորմութի̃. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, և ոչ ցեց ապականէ։ Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին։ Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս. և ճրագունք լուցեալք։ Եւ դուք նմանօղք մարդկան, որք ակն ունիցին տեառն իւրեանց, թէ երբ դառնայցէ 'ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա։ Երանի՛ իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տ̃րն գտցէ արթունս։ Ամէն ասեմ ձեզ. զի գօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զն̃ս, և անցեալ պաշտեսցէ զն̃ս։ Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ։ Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ, հսկէր և չտայր թոյլ ական հատանել 'ի տան իւրում։ Եւ դուք եղերո՛ւք պատրաստք. զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ։ Ասէ Պետրոս. Տէր, առ մե՞զ ասացեր զառակդ զայդ, եթէ առ ամենեսեան։ Եւ ասէ Տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես և իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր 'ի վերայ գերդաստանի իւրոյ՝ տալ 'ի ժամու զկերակուրս։ Երանի՜ իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս։ Արդարև ասեմ ձեզ՝ զի 'ի վերայ ա̃մ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սրտի իւրում. յամէ տ̃ր իմ 'ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայս և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ։ Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր՝ յորում ակն ոչ ունիցի, և 'ի ժամու՝ յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ։ Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նր̃, արբցէ գան բազում։ Եւ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գործես-

ցէ, արբցէ զան սակաւ: Ամենայնի՝ որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի 'ի նմանէ. եւ որում բազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն 'ի նմանէ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Ե. 19:

ԱՁ ԴՁ

Տէր մեր ՅՍ̃ ՔՍ̃

Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնս̃: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ եւ ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ: Զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ Որդին նմին նման գործէ. զի Հայր սիրէ զՈրդի, եւ զա̃մ ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ, եւ մեծամեծս եւս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որս դուք զարմանայք: Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ, նոյնպէս եւ Որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ: Եւ ոչ եթէ Հայր դատի զոք. այլ զա̃մ դատաստան ետ Որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդի՝ որպէս պատուեն զՀայր: Որ ոչ պատուէ զՈրդին՝ ոչ պատուէ զՀայր զառաքիչն նր̃: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ այնմ, որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանս յաւիտենականս. եւ 'ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ 'ի մահուանէ 'ի կեանս: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ, եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ. եւ որք լուիցենն՝ կեցցեն: Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում: Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել. եւ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն մի̃ զարմանայք: Զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքեան որ 'ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նր̃, եւ եկեսցեն արտաքս: Որոց բարիս գործեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն կենաց. եւ

որոց զչար արարեալ՝ 'ի յարութիւն դատաստանաց։ Ոչ կարեմ ես առնել յանձնէ և ոչ ինչ. այլ որպէս լսեմ դատեմ, և դատաստանն իմ արդար է։ Զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս։

Նորին Տեառն Ներսիսի Երգ՝ ասացեալ ձայն առ 'ի Գերեզմանս Ննջեցելոց։

Բ.Կ Գ.Կ

Աստուած անեղ անժամանակ, Հայր անսկիզբն և անքանակ. Որդւոյ սկիզբն ծննդեամբ անճառ, Հոգւոյ բղխումն *) աղբերաբար. աղաչեմք ըզքեզ գթած, երկայնամիտ և ողորմած, ողորմեա քո ստեղծուածոյս, 'ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Բանդ որ 'ի ծոցյ Հօր միածին, և կերպարան սկըզբնատպին. որով երկինք գոյացան, աշխարհքս լրիւ հաստատեցան. հայցեմք 'ի քէն Տէր և փրկիչ, ամենողորմ և կեցուցիչ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, 'ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Գերագոյն շնորհաց բաշխող, երկնաւորաց և երկրայնոցս. կեանք և կենաց տուող Հոգի, Հօր եւ Որդւոյ արարչակից. խնդրեմք 'ի քէն աղբեր բարեաց, արբուցանող ծարաւեաց. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, 'ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Դաւանեմք ընդ սրովբէից, զկենդանարարդ համայնից. երեքսրբեան մի Տէրութիւն, Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի. յոր հանգուցեալքս մերկերտեալ, եւ հաւատով խոստովանեալ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, 'ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

---

*) Այս է՝ Որդւով.

Սրբակի՟ թիւ կատարեալ, յերիս անձինըս բաժանեալ. աստուածութեամբ միաւորեալ, միով բնութեամբ հաւասարեալ. յորմէ կապեալք և արձակիմք, և վերըստին անլոյծ կապիմք. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Ջակից ընդ Հօր զՈրդի, փառաւորեմք անլռելի. որ իջեր յարգանդ կուսին, զադամային առեր մարմին. աղաչանօք Աստուածածնին, անապական քում ծընողին. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Երևեցար մարմնով յերկրի, որ ի Հօրէ անմեկնելի. ընդ հողեղէնըս բնակեցար, ի հրեղինաց երկրպագեալդ. պաղատանօք երկնաւորաց, փառաբանիչ քոց հրեշտակաց. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Ըստ օրինացըն Մովսէսի, ընծայեցար ի տաճարին, զի ըզբնութիւնըս մարդկային, ընծայեսցես Հօր ի յերկինս. խընդրուածովք նր ծերունւոյն, և ի կապից արձակելոյն, ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Թագաւորդ հրեղինաց, որ ընդ մարդկան հողեղինաց, շըրջեցար տնօրինաբար, կրեցեր ըզկիրըս մարդկաբար. որ վասըն մեր զայս ամենայն, ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. ողորմեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

Բ·Ձ Գ·Ձ

Ժողովեալքս ի հրաժարումըն ծառայի քո յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտասուելով, և պաղատիմք զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից,

հանգուցելոյս լեր ուղեկից, ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Ի փրկութեան մերում սկըզբան, մըկըրտեցար ի Յորդանան. զոր շնորհեցեր նոր աւազան, ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան. հայցեմք կըրկին կարապետին, մեծին ի ծնունդըս մըկըրտչին. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դաւանեաց Հայր էակից. աղաւնակերպ Հոգին իջեալ առ համագոյդ իւր հանգուցեալ. ըզմըկըրտեալս նովին Հոգւով յորդէգրութիւն Հօր հաւատով. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ, լոյս գիտութեան քո ծագեցաւ. խայթուած օձին բըժըշկեցաւ՝ հիւանդութիւն մեր ողջացաւ. կենդանարարդ մեռելոց, և լուսատուդ խաւարելոց. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Նախագոյն անուն առ ի Հօրէ, որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ. լուսաւորիչ տիեղերաց ըզդասս ընտրեալ աշակերտաց. աղաչանօք առաքելոցն, փող յարութեան մեր եղելոց. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ, որ ըստեղծեր զմեզ ի հողոյ. նորոգեցեր դարձեալ կրկին ծնընդեամբ սըրբոյ աւազանին. զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին ի մահուանէն այն առաջին. ի յօթևանս Հօր քո լուսոյ, ընդ ննջեցեալս մեր հանգո՛:

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին, զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին. ըզնոյն Հոգի բանիւ քոյին հեղեր

յոգիս մեր վերըստին. Նովին Հոգւով սուրբ և՛ բարի, առաջնորդեա հոգւոյ սորին. Ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո։

Ձայնեցեր առ Ղազարոս, որով ետուր մեռելոյ յոյս. կենդանութեամբ չորեքօրեայն կենդանացան որք յԱդամայն. կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ կոչեա ըզսա յայսըմ հողոյ. Ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո։

Փողեալ սարսեաց պահակ մահու, ի կենարար ձայնին լորոյ. արագապէս զոյգ ընդ բանին, եւ ըզմեռեալն ըստ հրամանին. Իշխանք օդոյս այս սարսեսցին, զհոգիս սորա մի արգելցեն. Ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ, ըզնընջեցեալըս մեր հանգո։

ԱԿ ԳԿ

Ճանապարհ մոլորելոց, և ճառագայթ խաւարելոց. հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ ի յերկնային հարսանիս քո. ընդ զուարճալից անդ ժողովոց արժանացո ըզսա դասուց. Եւ լապտերօք մեծ յառագաստ, ընդ իմաստուն նը կուսանացն։

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար, ի փայտ խաչին բեւեռեցար. լուծանելով զմեզ ի մեղաց, ի նախահօրըն կապանաց. Լոյծ և՛ ըզսա ի յանցանաց վասըն քո սուրբ չարչարանաց. Եւ լապտերօք մեծ յառագաստ, ընդ իմաստուն նը կուսանացն։

Յետ կամաւոր մահու խաչի, եղար ի նոր գերեզմանի. երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի, նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի. զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու, վերակոչեա ձայնիւ փողոյ. Եւ լապտերօք մեծ յառագաստ, ընդ իմաստուն նը կուսանացն։

Նըստեալ կանանցն իւղաբերից, և ողբային արտասուալից. իբր ըզմեռեալ անյուսալից, ըզկենդանիդ յաւիտենից. վասըն նոցին որ արտասուաց՝ մաքրեա՛ ըզսա ի յանցանաց. և լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ոք կուսանացն։

Շարժեալ հիմանցըն դըժոխոցն ի տեսանել ըզքեզ ներքնոցն. հանէր ըզհոգիսն որ ի բանդին, կապեալ ըզիշխանըն մահածին, ընդ հանգուցեալ հոգիս սըրբոց հանգո՛ ըզհոգիս նընջեցելոյս. և լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ոք կուսանացն։

Ուրախութեամբ զօրք երկնային, յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեար ի մեռելոց, լոյս ծագեցար արարածոց. սուրբ յարութեամբ քո կենարար, յարո՛ ըզսա ի կեանս անմահ. և լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ոք կուսանացն,

Զըհանդուրժեալ պահապանացն, ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք աւետիս տային կանանց, թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց. սա որ մահու քո տընկակից, լիցի կենացդ հաղորդակից. և լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ոք կուսանացն։

Պարակցեալ անմարմնականքն, առ կենսատու սուրբ գերեզմանն, տան աւետիս ազգի մարդկան վասըն կենացն յաւէժական. դասաւորեա պարուց նոցին, ըզնընջեցեալս յօրըն վերջին. և լապտերօք մոյծ յառագաստ, ընդ իմաստուն ոք կուսանացն։

Ցըհաւորեալ նըշան խաչին, յարևելից փայլեալ

ծագի. հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին, և ու-
րացողքըն կոծեսցին. զերկրպագուս սրբոյ խա-
չին, պայծառացո լուսով Նորին. լի լապտերօք
միջ յառագաստ, ընդ իմաստուն ն՟բ կուսանացն:

Ա.Ձ Գ.Ձ

Սահ գործեցալ երկնաւորաց, գան առաջի քո
նախընթաց. զընտրեալըս քո ժողովելով, քեզ
ընդ առաջ բերեն ամպով. ընդ աղաւնեացն օդա-
պարից խառնեա ըզսա սուրբ երամից. դասաւորեա
ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն:

Սարսափին տարերք երկրի, յորժամ փառօք
գաս հայրենի՝. արեգական լոյս խաւարի, լուսինն
աստեղքըն նըւաղին. ըզսա յաւուրն աներեկի,
լուսաւորեա լուսով քոյին. դասաւորեա ըզսա վեր-
նոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն:

Վերնական զօրացըն պետ փողէ բարբառ աւե-
տարեր. արիք մեռեալք որք յԱ՟դամայ, քանզի
ահա եկըն փեսայ. ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգ-
ւոց, կարգեա ըզսա ի թիւ սրբոց. դասաւորեա
ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոցն:

Տէրական յաթոռ նըստիս, յարարածոց երկըր-
պագիս. արդարութեամբ զաշխարհ դատես, վարձս
ըստ գործոց հատուցանես. յայնժամ շնորհեա ո-
ղորմութիւն նըննջեցելոյս մեր թողութիւն. դա-
սաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զը-
ւարթնոցն:

Բամբեալ մարդկան ազգ ժողովին, որք յԱ՟դամայ
ծընեալ լինին. եւ հրեղինաց դասք երկնային,
համանգամայն վայրաբերին. ի յայնմ ահեղ

հրապարակին, յիշեա՛ ըզսա յօրն ահագին. դա-սաւորեա ըզսա վերնոցն Երգել ըզփառս ընդ զը-ւարթնոցն:

Ցուցանին գաղտնիք մարդկան իւրաքանչիւր որ գործեցան. բարեաց գործողքն պսակին, չա-րեացն ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ յիշեա զսորա բարին. գործըք մեղացն ջնջեսցին. դա-սաւորեա ըզսա վերնոցն Երգել ըզփառս ընդ զը-ւարթնոցն:

Լուսին պսակք զանազանեալք, և պատմուճանք լուսափայլեալք. սուրբ վկայիցն ի գլուխ եդեալ, և արդարոցն զարդարեալ. հաղորդս արա հայց-մամբ նոցին ըզսա լուսոյ փառաց նոցին. դասա-ւորեա ըզսա վերնոցն Երգել ըզփառս ընդ զըւար-թնոցն:

Փառաց ի փառս բարձրանան, աջակողմեանքն վերանան. յորժամ լսեն զերանական ձայն օր-հնութեան ի քէն կոչման. ննջեցելոյս մեր լսեցո զաստուածային բարբառըդ քո. դասաւորեա ըզսա վերնոցն Երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Քահանայք և ժողովուրդ հայցեմք ի քէն Տէր բարեգութ. ընդ նընջեցեալսն հաւատով ընկալ ըզմեզ նովին յուսով. Երուսաղէմ քաղաք վե-րին յորում արդարքն ժողովին. փառս վերեր-գել միշտ ընդ նոսին Երրորդութեանդ երրեակ անձին:

Գ·Զ

Որարիչ ես մարդասէր, անոխակալ և բա-րեգութ, որ գովիս ի սրովբէից Տէր դատա-

ւոր արդարութեան, ընդ սրբոց առաքելոց Տէր պսակեա զմեր ննջեցեալսն. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Յորժամ գրեալքն կատարին որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին, մարգարէից բանքն յարգին, առաքելոցն վճարին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանսն հրեշտակաց, ուր Ենովք և Եղիաս կան ծերացեալ աղաւնակերպ, ի դրախտին եդեմական պայծառացեալ արժանապէս. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս, որ ժամանեալ գաս ի յերկնից ի վերայ թևոց հողմոց քո հայրենի կերպարանաւք, եւ առնես հրափորձութեամբ ընդքննութիւն որդւոց մարդկան. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ի դնել բեմին բազմին փեսային, եւ առագաստն զարդարի. գաբրիէլեան փողն գոչէ, սուրբք ամենայն անդ հաւաքին, արդարոց դասքըն բերկրին, իսկ մեղսասէրքըն թախանձին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի, և ղևտական գիրքն յայտնի, ճառագայթ սրբոյ խաչին յարևելից փայլեալ ծագի, հրեշտակաց գունդք ծառային, հրեշտակապետք պարու-

նակին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ահեղ խորհրդ քահանային, բազկատարած կայ ի բեմին առաջի սուրբ սեղանոյն, հուր շիջանի խաւար մերժի, տրտմեալ հոգիքն ուրախանան՝ զի Թողութիւն մեղաց լինի. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Մովսէս աստուածախօս եւ Ահարոն ըղեւտացին, մարգարէքն Իսրայէլի եւ քահանայք հին օրինին յառաջնագոյն մեզ ծանուցին ըզգալուստ սուրբ միածնիդ՝ ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին, յանապատի կերակրէին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Տրտմահաղորդ չարչարանօք ի յանձն առեր ըզմահ խաչին եւ փայտին բարձող եղեր վասն Ադամայ նախաստեղծին. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Զարհուրեցան զօրք երկնայինք յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին. արեգական լոյս քողարկեալ եւ լոյս լուսնին նուաղեցաւ, յահեղ փառաց Ա՟ծորդւոյդ խաւար եղեւ ընդ տիեզերս. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ուրախացան ազգք մարդկան յորժամ լուան զքո յարութիւնդ. նորափետուր զարդարեցան ի յարուե սուրբ միածնիդ. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Մաղթանօք սրբոյ խաչին եւ անբարբառ բարեխօսին, եւ սրբոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու կարապետին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսին եւ առաջին մարտիրոսին, եւ սրբոյ Լուսաւորչին հայաստանեայց հայրապետին, եւ սրբոց առաքելոց, և համօրէն մարտիրոսաց. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ես ասացի ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. յով երթայցեմ և ես այսօր. յառաջին օթեվանին զոր ոչ գիտէի. օգնեա և ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Ահա եհաս օր վախճանի իմոյ. լալումն ողբումն եւ աշխարումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. եւ ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա և ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս պահանջողք հոգւոյ իմոյ, տանէին զիս ճանապարհ հեռաւոր. զոր ոչ գիտէի. օգնեա և ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Նայեցայ եւ ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱԾ փրկութեան իմոյ. ցնծացէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա և ինձ Քս այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութեն. եւ մեկնե-

ցայ երթալ առ արարիչն երկնի եւ երկրի. օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո օգնեա ինձ:

Յանըստուեր և յանեղ լուսոյն. հեռացայ խաւարմամբ խաւարային. ճաշակեցի ըղմահառիթ պտուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողին. օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո օգնեա ինձ:

Յանջատման հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քակտել գեղեցիկ շինուածոյս. զարհուրիմ ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յինէն զտաղանդ պատուիրանին. օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո օգնեա ինձ:

Կուսածին մարդացեալ Տէր իմ Յիսուս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. ըզգինս արեան քո մի դատապարտեր. օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. և ի միւսանգամ գալըստեանըն քո օգնեա ինձ:

Սոսկալի է օր վախճանին. և ահեղ օր դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. ըզգինս արեան քո մի անտես առներ. զի պատկեր եմ բարերար ստեղծողին. օգնեա և ինձ Քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո օգնեա ինձ:

Զահաւոր դատաստան դատաւորիդ տեսի. և զարհուրեցայ. զի անպատրաստ եգիտ զիս ի

Հրամանա՛ի՛ց քոց թագաւո՛ր յաւիտենից․ օ՛գ-նեա՛ի և ինձ Քս այսօր․ յառաջին ճանապար-հին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո՝ օ՛գ-նեա՛իմմ ի՛նձ։

Ածածի՛ի՛ն անարատ մայր Տեառն և կոյս սուրբ․ բարեխօսեա՛ի առ Որդին քո միածին․ զի փըր-կեսցէ՛ի զմեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն․ և պարգևեսցէ՛ի մեզ զերկնից զարքայութիւնն․ եւ հանգուսցէ՛ի զհոգիս մեր ննջեցելոցն․ օ՛գ-նեա՛ի և ինձ Քս այսօր․ յառաջին ճանապար-հին․ եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո՝ օ՛գ-նեա՛իմմ ի՛նձ։

Մաղթանք։

Զհոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած արա հանգիստ և ողորմութի, և մեզ մեղաւորացս շնոր-հեա զթողութի յանցանաց։

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութե զՏր աղաչեսցուք։

Ս՟ հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս․ զի զնս ընդ արդարսն դասեսցէ․ և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութե իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո և ող։ Տր ողորմեա Երիցս։

Աղօթք։

Քս Որդի Աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝ գթա քո արարչական սիրովդ 'ի հոգիս հանգու-ցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա յաւուր մեծի գալըս-տեան արքայութե քո․ արա արժանի ողորմութե, քաւութե և թողութե մեղաց։ Դասաւորեալ պա-ծառացո ընդ սրբս քո յաջակողման դասուն։ Զի դու ես Տր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կեն-դանեաց, և մեռելոց։ Եւ քեզ վայելէ փառք իշխա-նութի և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտ։

Եւ ապա ասէ օրհնութիւն ըստ պատշաճի աւուրն, կամ ՚ի Յայնէն. և զկնի՝ Մաղթանսն, և Քարոզն և Աղօթսն:

Մաղթանս Տէրունական տօնից:

փառք հրաշափառ յարութեն քո Տր. զօրհնեալ և զփառաւորեալ զհրաշալի և զյաղթող զյարութի քո օրհնեմք և փառաւորեմք:

Մարդասէր Տր, վն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի. և վն խաչի քո պատուականի՝ ընկա՛լ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Այսպէս ասա՛ յամենայն տօնս տէրունականս ըստ պատշաճի աւուրն, ընդ գալստեան, ընդ խաչելութեան, ընդ թաղման, ընդ յարութեան, ընդ համբարձման, և ընդ գալստեան Հոգւոյն սրբոյ:

Քարոզ Երանեալ, և Իբրև կանոնացն:

Դ Կ Ր Կ

Վն ՚ի վերուստ խաղաղութն և փրկութն անձանց մերոց. զՏր աղաչեսցուք:

Վն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց. զՏր աղա:

Վն քաւիչ և ներօղ լինելոյ Աստուծոյ ՚ի վերայ մեղաց մերոց. զՏր աղա:

Վն թողլոյ մեզ զամ յանցանս մեր զկամայ և զակամայ. զՏր աղա:

Վն զի մի ընդ խստանս դատնիցիմք յաւուրն պատասխանատուութն. զՏր աղա:

Վն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քն ննջեցին. զՏր աղա:

Եւ ևս և վն միաբանութն ճշմարիտ և սբ հաւատոյս մերոյ. զՏր աղա:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ Տր Այ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութն քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութբ. Տր ող. Տր ող. Տր ող:

Աղօթք։

Տէր տուընջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բարեգործութեան 'ի փրկութիւն անձանց մերոց. և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ բնութեանս մերոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր. և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք 'ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ: Եւ նովիմն կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգիդ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Զքեզ, որ յամի գթած և մարդասէր Տրդ ես, աղաչեմք հանապազ. զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորութեան մերում: Թեթևացո Տէր զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր 'ի վզ մեր. զի կարասցուք կալ 'ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամ ժամ 'ի տուէ և 'ի գիշերի: Հրեշտակային երգակցութբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել և քեզ գոհութիւս և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ. այժմ:

Սաղմոսիւք և օրհնութբ և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգին, այժմ և միշտ և:

Օրհնեալ Տր մեր Յս Քս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Բարբառ. Երկինք պատմեն, և Տր ապաւէն խնամոցն:

ԸՁ ԳՁ

Վն 'ի գիշերի և 'ի տուընջեան և յամենայն ժամու խօսել մեզ զբան Տեառն. զՏր աղաչեսցուք:

Վն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել. զՏր աղաչեսցուք:

Վն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քի. զՏր աղա:

Կ՜ առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից. զՏ՜ աղա:

Կ՜ արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն, և երկնից արքայութե՜. զՏ՜ աղա:

Կ՜ հոգւոցն: Ն‧ւ ես և վ՜ միաբ: Զանձինս մեր: Ողորմեա՛ց:

Աղօթք:

Ի գիշերի և 'ի տուընջեան և յա՜մ ժամու զքեզ աղաչեմք և 'ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տ՜ր: Լո՛ւր մեզ Ա՜ծ փրկիչ մեր. խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր. զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց: Այլ համարեա՛ զաշխատութիւս մեր 'ի գործ արդարութե՜, և 'ի պտուղ ա՜ծպաշտութե՜: Ընկա՛լ Տ՜ր զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր. և հատո՛ մեզ զողորմութի՜ քո առատապէս: Ծածկեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո: Զօրացո՛ զմեզ Տ՜ր զօրութբ ս՜բ Հոգւոյդ: Պահեա՛ զմեզ որպէս բիբ ական. և արա՛ առ մեզ նշան բարի 'ի գովեստ և 'ի փառաբանութի՜ անուանդ քում սրբոյ: Զի 'ի քո փառս կատարի ա՜մ արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութի՜ 'ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ:

Խաղաղութի՜ ամենեցուն:

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական, նայեա՛ց և ա՛յց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութբ քով: Զի քո առաջի կամք Տ՜ր. և առ 'ի քէն ողորմութենցդ և գթութենցդ ակն ունիմք: Զամենեսեան օրհնեա՛. զամենեսեան իմաստնացո՛. զամենեսեան լուսաւորեա՛. և ամենեցուն պարգևեա՛ զերկնից արքայութիւդ: Կ՜ զի դու ես Տ՜ր կենաց, և Ա՜ծ ողորմութենց. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութի՜ և պատիւ, այժմ և:

Ի գիշերի և 'ի տուընջեան, և յա՜մ ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍ՜բ Հոգին, այժմ և միշտ:

Քարոզ Մի նախանձիր և Խոստովան կանոնացն:

Ա.Կ Գ.Կ

Վ̅ն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղա-ղութե̅. զՏ̅ր աղաչեսցուք:

Վ̅ն ցրելոյ 'ի մէնջ զա̅մ խորհուրդս չարին. զՏ̅ր:

Վ̅ն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առա-քինի վարս. զՏ̅ր աղա:

Վ̅ն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր ա-ջոյն իւրոյ. զՏ̅ր աղա:

Վ̅ն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք. զՏ̅ր աղա:

Վ̅ն հոգւոցն: Եւ ևս և վ̅ն միա: Զանձինս մեր:

Ողորմեայց:

Աղօթք:

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ա̅մ արարածոց՝ երևելեաց և աներևութից: Առ քեզ կարդամք յա̅մ ժամ, զի ընդ ա̅մ տեղիս է տէրութի̅ քո. և արքայութի̅ քո ամենեցուն տիրէ: Շնորհեա՛ մեզ երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ. սի-րել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ, և 'ի բովանդակ մտաց, և յա̅մ զօրութէ̅ մերմէ պահել զպատուիրանս քո. համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութի̅ ա-ռանց բարկութե̅ և երկմտութե̅, և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութի̅, և զառաքինասէր գործոցն յաջողութի̅: Վ̅ն զի դու ես Տ̅ր կենաց և Ա̅ծ ողորմութե̅ց. և քեզ վայելէն փառք, իշխա-նութի̅ և պատիւ, այժմ և միշտ և:

Խաղաղութի̅ ամենեցուն:

Քում ամենազօր և յաղթող տէրութե̅դ կրկնի ա̅մ ծունր յերկրպագութի̅. և փառաւորի յամե-նեցունց թագաւորութի̅ քո: Նայեա՛ յերկրպա-գութիս մեր. և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութի̅ ճշմարտութե̅: Վ̅ն զի դու ես Ա̅ծ խաղաղութե̅, որ բարձեր զթշնամութի̅ 'ի միջոյ, և արարեր խաղա-ղութի̅ յերկինս և յերկրի: Հեռաւորաց և մեր-

ձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քոյին բարեացդ: Որում եւ զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո. Ա՟ծ մեր եւ Տ՟ր եւ փրկիչ Յ՟ս Ք՟ս: Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ ս՟բյ Հոգւոյն, այժմ եւ:

Յերգս օրհնութե՟ն եւ 'ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զս՟բ Հոգին, այժմ:

Քարոզ Ողորմեա՛, Եւ ի Նեղութե՟ն չանանայն:

ԻՁ ԳՁ

Վ՟ս գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ զողորմութի՟ 'ի բարերար Տեառնէ մերմէ. զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Վ՟ս փրկելոյ զմեզ 'ի զըպարտութէ՟ մարդկան, եւ յորոգայթից սատանայի. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ս ա՟մ անձանց քրիստոնէից եւ տանց հաւատացելոց. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ս որք 'ի լերինս, յայրս եւ 'ի փապարս բնակեալ են ս՟բ հարքն մեր. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ս որք սաղմոսիւք եւ օրհնութ՟բ կատարեն զա՟մ ժամանակս կենաց իւրեանց. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ս հոգւոցն: Եւ եւս եւ վ՟ս միաբ: Զանձինս մեր: Ողորմեա:

Աղօթք:

Գոհանամք զքէն Տ՟ր Ա՟ծ մեր, որ զարթուցեր ըզմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութե՟ քո: Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութ՟բ առ քեզ Տ՟ր Ա՟ծ մեր. զի տեսցեն աչք մեր զփրկութի՟ քո: Եկեսցէ եւ բնակեսցի առ մեզ ա՟ծութի՟ քո. եւ ողորմութի՟ քո հովանի եւ պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի, եւ յա՟մ ժամու միշտ խորհել 'ի սէր պատուիրանաց քոց. եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զս՟բ Հոգիդ, այժմ եւ:

Խաղաղութի՟ ամենեցուն:

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութե՟

դու ես Քս Ած փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վն իրաւանց և արդարութն քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տր Ած մեր. արա զմեզ արթունս և պատրաստ 'ի ժամ առաւօտու ընդ նբս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Գոհութիւն և ճշմարիտ խոստովանութիւն անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգին, այժմ:

Ալէլուիա Յարութեանն Քրիստոսի:

Ա.Ձ

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան:

Եւ հոգւով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նոցա:

Փ. Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Յարեաւ Ած, և ցրուեցան ամ թշնամիք նորա:

փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնի ամենայն փոխանակաւն փօխէ՝ որ Ա.Ձ լինի, Պարզն ասա:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա:

Ա.Կ

Ծափս հարէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ած 'ի ձայն ցնծութեան:

Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի:

փ. Հաճեցար Տր̃ ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Բ·Զ

Յարեաւ Ա̃ծ, և ցրուեցան ամ̃ թշնամիք նորա:

Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

փ. Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ. Զգեցաւ Տր̃ զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Բ·Կ

Հաճեցար Տր̃ ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:

փ. Օրհնեցէք մանկունք զՏր̃. և օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Գ·Զ

Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ:

Զգեցաւ Տր̃ զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ:

փ. Գովեա Եղէմ զՏր̃. և օրհնեա զԱ̃ծ քո Սիովն:

Զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Գ.Կ

Օրհնեցէք մանկունք զՏր. և օրհնեցէք զանու-նըն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Փ. Կենդանի է Տր, և օրհնեալ է Ած, և բարձր եղիցի Ած փրկութեան իմոյ։

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Դ.Ձ

Գովեա Եղէմ զՏր. և օրհնեա զԱծ քո Սիոն։

Զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։

Փ. Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան։

Եւ հոգւով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նոցա։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

Դ.Կ

Կենդանի է Տր, և օրհնեալ է Ած. և բարձր եղիցի Ած փրկութեան իմոյ։

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փ. Ծափս հարէք ամ հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Ած ՚ի ձայն ցնծութեն։

Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի։

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ
ՈՐԴԻՈՑՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ՈՐ ՆՐՆԻՆՑԱՒ ԻՒԴ.ԱՐՆՐԻՑՆ

ԼՑԱՔ առաւօտու ողորմութե՟ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զա՟մ աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեա՛ց Տ՟ր 'ի ծառայս քո. և 'ի գործս ձեռաց քոց. և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղի՛ղ արա 'ի մեզ Տ՟ր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ։

Եւ ես խաղաղութե՟ զՏ՟ր աղաչեսցուք. ընկա՛լ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Օրհնութի՟ և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Օրհնութիւն Երից Մանկանցն Դանիէլի։

Օրհնեալ ես Տէր Ա՟ծ հարցն մերոց. օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Յիրաւունս անցուցեր զայս ա՟մ ընդ մեզ. արդար ես դու Տ՟ր, և ա՟մ գործք քո ճշմարիտ են։

Ճանապարհք քո ուղիղ են. և ա՟մ դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութե՟ ածեր 'ի վերայ մեր ըստ ա՟մի. և զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր և քաղաքի սբ՟յ հարցն մերոց Երուսաղէմի։

Արդարութ̃բ և յիրաւի ածեր զայս ա̃մ 'ի վերայ մեր վ̃ մեղաց մերոց:

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն. մեղաք յա̃մի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր դու մեզ. զի զբարիս գտցուք մեք 'ի քէն:

Արդ զա̃մ զոր արարեր, և զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր. արդար դատաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր՝ մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ոչ գ̃յ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր. զի յամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց և պաշտօնէից:

Այլ մի մատներ զմեզ 'ի սպառ վ̃ անուան քո. մի ցրեր զուխտս քո. և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո, և Իսրայէլի սրբոյ քո:

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութ̃բ. և որպէս զաւազ առ եզր ծովու:

Եւ արդ Տէր նուաղեցաք մեք քան զա̃մ ազգս, և եմք տառապեալք յա̃մ երկրի այսօր վ̃ մեղաց մերոց:

Ոչ գ̃յ 'ի ժամանակիս յայսմիկ իշխան, մարգարէ և առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագաց, և ոչ խունկք օրինաց, և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն:

Այլ անձամբք խոնարհեալ, և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զուարակաց. և որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց:

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զկնի քո. և չէք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ:

Եւ արդ գամք զհետ քո ա̃մ սրտիւք մերովք. երկնչիմք 'ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո Տէր. մի յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա՛ առ մեզ ըստ հեզութե̃ քում. և ըստ բազում ողորմութե̃ քում, փրկեա՛ զմեզ վ̃ս սքանչելեաց քոց Տէր. և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութ̃իք նոցա, և ա̃մ զօրութ̃իք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն, զի դու ես Տ̃ր Ա̃ծ միայն՝ որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ա̃մ տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու Տէր Ա̃ծ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն ս̃բ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բար:

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութե̃ քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս, և հայիս յանդունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ:

Օրհնեցէք ա̃մ գործք Տեառն զՏ̃ր. օրհնեցէք, և բա՛րձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք երկինք զՏ̃ր. օրհնեցէք, և:

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն, և ջուրք՝ որ 'ի վերոյ երկնից զՏ̃ր. օրհնե:

Օրհնեցէք զօրութ̃իք Տեառն՝ արեգակն և լուսին զՏ̃ր. օրհնե:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք զՏ̃ր: օրհնե:

Օրհնեցէք ամ հողմք, հուր և ջեր զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաբեր զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք լերինք, բլուրք և ամ բոյսք երկրի զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք աղբիւրք, ծովք և գետք զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք կէտք և ամ կայտառք որք 'ի ջուրս, և թռչունք երկնից զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զՏր․ օրհնե։

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏր, օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէք քահանայք զՏր․ օրհնեցէք, և։

Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդարոց զՏր․ օրհ։

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զՏր․ օրհնե։

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա, և Միսայէլ զՏր․ օրհնե։

փառք Հօր․ այժմ և։

Մաղթանք։

Օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, զՏրն տերանց, զթագաւորն թագաւորաց, զԱծն աստուծոց։ Օրհնեցէք գովեցէք, բարեբանեցէք․ զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա։

Եւ ապա ասեն զՀարցն ըստ պատշաճին։

Քարոզ զկնի հարցին։

Ընկալեալքս ամենեքեան 'ի սբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին Որդին Աս-

տուծոյ, զՏէրն մեր և զփրկիչն Յս Քս։ Որ էջ փառօք Հօր 'ի մէջ հնոցին. և փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղդէացւոց անտի։ Լուսաւոր և ո̃ք պահեսցէ զմիտս մեր. զի մի երբէք խաբիցուք մեք 'ի մեղաց, և 'ի ցանկութէ աշխարհի։ Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանսն ն̃ր. առնուլ զպսակն լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն Ած Յս Քս Տր մեր, կեցո́ և ողորմեա́։

Տր ողորմեա́։ Երիցս։

Մաղթանք 'ի Չորեքշաբթի, և 'ի յայլ տէրունական տօնս։

Հզօր, յաղթող, սքանչելագործ, ո̃վ, մեծի (յարութեն) Քնի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և։

Երգ Մարիամու Աստուածածնին։

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութե աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սր̃ է անուն նորա։

Ողորմութի արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զզօրութի բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութբ. և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութի իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր. ընդ Աբրահամու, և զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչին։

Օրհնեալ Տր Ած Իսրայէլի, որ յայց եղ, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան 'ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանովք ս̃րբցն որք յաւիտենից մարգարէքն էին:

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց. և 'ի ձեռաց ամ̃ ատելեաց մերոց:

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր. և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ:

Զերդումն զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերոյ. տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց:

Պաշտել զնա սրբութ̃բ և արդարութ̃բ առաջի նորա զամ̃ աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր. գնասցես առաջի Տ̃ն պատրաստել զճանապարհս Ն̃ր:

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, 'ի թողութիւն ամ̃ մեղաց մերոց:

Վ̃ս գթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել զլոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որք նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու. ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Աղօթք Ծերունւոյն Սիմէոնի:

Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո. զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց. և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Փառք Հօր. այժմ և:

Ապա ասէ Մեծացուսցէն ըստ պատշաճի:

Բարբառ ձայնէ Մեծացուսցէին:

Սուրբ զԱ̃ծածինն՝ և զամ̃ սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի,

և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօթք (Մարտիրոսաց և կուսանաց:)

Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո. և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. (և որոց այսօր է յիշատակ): Տո՛ւր մեզ Տէր, և ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և:

Քարոզ զկնի Մեծացուսցէին երգելոյ ասացեալ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան, և բարեկարգութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ժողովրդեանս որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեան իւրում. զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ ևս և վասն միաբանութեան:

Զանձինս մեր և զմիմեանս: Ողորմեաց մեզ:

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղօթք:

Դու ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և:

[illegible]

Եղիցի անունն Տեառն օրհնեալ ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեանս:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. և օրհնեցէք զանուն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։

Յարևելից մինչև ի մուտս արևու օրհնեալ է անուն Տեառն ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։

Փառք Եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ Եւ սուրբ Հոգւոյն. և այժմ Եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. Ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։

Որ Տէր օգնեաց մեզ Եւ փրկեաց զմեզ. վասն անուան քում։

Որ Եւ մի մերժեր զմեզ ի սպառ վասն անուան քում։

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան. Աստուած քո Սիոն յազգէ յազգ։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. օրհնեցից զՏէր կենդանութեան իմում։

ՍՐ. Օրհնի։

ՔՀ. Խաղաղութիւն ամենեցուն։

ԴՊ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

ՍՐ. Երկիւղածութեամբ լուարուք։

ՔՀ. Սրբոյ աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։

ԴՊ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

ՍՐ. Պռօսխումէ։

ԴՊ. Ասէ Աստուած։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ ԻԸ. 1։

Գ.Կ Բ.Կ

Կ՟ յարութեան Տեառն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի։

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ մագդաղենացի, և միւս Մարիամն տեսանել զգերեզմանն։ Եւ ահա շարժումն մեծ եղև, զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ 'ի բաց թաւալեցոյց զվէմն 'ի դրանց անտի. և նստէր 'ի վերայ նորա։ Եւ էր տեսիլ նորա իբրև զփայլակն. և հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն։ Եւ յահէ անտի նր՟ խռովեցան պահապանքն, և եղեն իբրև զմեռեալս։ Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ և ասէ ցկանայսն. մի՛ երկընչիք դուք, գիտեմ, զի զՅ՟ս զխաչելեալն խնդրէք. չէ՛ աստ. քանզի յարեաւ որպէս ասացն. եկա՛յք և տեսէ՛ք զտեղին ուր կայր։ Եւ վաղվաղակի երթա՛յք ասացէք աշակերտացն նր՟ թէ յարեաւ. և ահա յառաջանայ քան զձեզ 'ի Գալիլեա. անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի 'ի գերեզմանէ անտի ահիւ և խնդութ՟ բազմաւ, ընթանային պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա պատահեաց նոցա Յ՟ս՝ և ասէ. ո՛ղջ էք։ Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նր՟, և երկիր պագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցն՟ս Յ՟ս. մի՛ երկնչիք՝ երթա՛յք ասացէք եղբարցն իմոց, զի երթիցեն 'ի Գալիլեա, և անդ տեսցեն զիս։ Իբրև նոքա գնացին, ահա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետիցն զա՟մ որ ինչ եղեն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն, և ասեն. ասասջի՛ք, եթէ աշակերտքն նր՟ եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք 'ի քուն էաք։ Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա և զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոցա առեալ զար-

ծաթն, արարին որպէս ուսանն: Եւ ել համբաւս այս ՚ի հրէից մինչեւ ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ՚ի Գալիլեա՝ ՚ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յ̃ս: Իբրեւ տեսին զնա երկիր պագին նմա. եւ ոմանք երկուացան: Եւ մատուցեալ Յ̃ս խօսեցաւ ընդ ն̃ս եւ ասէ. տուաւ ինձ ի̃մ իշխանութի՛, յերկինս եւ յերկրի: Որպէս առաքեաց զիս Հայր. եւ ես առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհետեւ, աշակերտեցէք զ̃մ հեթանոսս. մկրտեցէք զն̃ս յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զ̃մ, զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. եւահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զ̃մ աւուրս մինչեւ ՚ի կատարած աշխարհի:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: ԺԶ. 2:

ԲԶ ԳԶ

Կ̃ յարութեան Տեառն մերոյ Յ̃ի Ք̃ի:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան ՚ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, եւ ասեն ցմիմեանս. ո՞վ թաւալեցուսցէ մեզ զվէմն ՚ի դրանց գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին, զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ՚ի գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ: Եւ մտեալ ՚ի ներքս ՚ի գերեզմանն, տեսին զերիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ զգեցեալ պատմուճան սպիտակ, եւ զարհուրեցան: Եւ նա ասէ ց̃ն̃ս. մի՛ երկնչիք՝ զՅ̃ս խնդրէք, զնազովրեցի զխաչելեալն, յարեաւ չէ աստ. ահաւադիկ տեղին, ուր եդին զնա: Այլ երթա՛յք ասացէք ցաշակերտսն ն̃ր, եւ ցՊետրոս. թէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ՚ի Գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա. որպէս ասացն ձեզ: Եւ իբրեւ լուան, ելին եւ փախեան ՚ի գերեզմանէն. քանզի զահի հարեալ էին, եւ ոչ ումեք ինչ ասացին. զի երկնչէին:

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Իգ․ 50։

ԱԿ ԳԿ

Վ՟ն թաղման և յարութեն Տեառն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի։

Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփ․ որ էր նախարար, այր բարեգործ և արդար։ Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա․ յԱրիմաթեայ քաղաքէ հրէից, որ և ինքն իսկ akն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ։ Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յ՟սի։ Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց պաստառակալաւ․ և եդ 'ի կռածոյ գերեզմանին․ ուր չէր բնաւ զոք եդեալ։ Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լուսանայր․ և երթային զհետ նորա կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ նմա 'ի Գալիլեէ․ տեսին զգերեզմանն, և որպէս եդաւ մարմին նորա։ Դարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս․ և 'ի շաբաթուն հանդարտեցին վ՟ն պատուիրանին։

Բայց 'ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն եկին 'ի գերեզմանն, բերին զխունկսն, զոր պատրաստեցին․ և այլ կանայք ընդ ն՟ս։ Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ 'ի գերեզմանէ անտի․ և մտեալ 'ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմին Տեառն Յ՟սի։ Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ ն՟ս 'ի հանդերձս լուսաւորս։ Եւ իբրև զահի հարան՝ և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր․ ասեն ցն՟ս․ զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս․ չէ աստ, այլ յարեաւ։ Յիշեցէք որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն 'ի Գալիլեա․ և ասէր, թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել 'ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և 'ի խաչ ելանել, և յերրորդ աւուր յառնել։ Եւ յիշեցին զբանսն նորա, և դարձան պատմեցին զայս ա՟մ մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն։ Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի, և Յովհաննա, և Մարիամ Յակոբայ, և այլք ընդ ն՟ս, որք պատմեցին զայս

առաքելոցն: Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղփաղփութի բանք նոցա, եւ չհաւատային նոցա: Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ 'ի գերեզմանն, եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ, զի կային. եւ գնաց ընդ միտս զարմացեալ՝ թէ զինչ եղեւ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Ի. 1:

ԱՁ ԳՁ

Կ՟ յարութեան Տեառն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի:

Եւ 'ի միաշաբաթոջն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն 'ի գերեզման անդր՝ եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ 'ի դրանց գերեզմանին: Ապա ընթանայ եւ գայ առ Սիմոն Պետրոս, եւ առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէրն Յիսուս. եւ ասէ ցնոսա. բարձին զՏ՟ր 'ի գերեզմանէ անտի, եւ ոչ գիտեմ, ուր եդին զնա: Ել Պետրոս՝ եւ միւս աշակերտն, եւ գային 'ի գերեզմանն. ընթանային երկոքեանն 'ի միասին. եւ միւս աշակերտն յառաջեաց՝ ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս՝ եւ եկն նախ 'ի գերեզմանն: Եւ խոնարհեալ տեսանէ. զի կային անդ կտաւքն. բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ: Եկն եւ Սիմոն Պետրոս՝ որ գայրն զկնի նր՟, եւ եմուտ 'ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն, զի կային անդ. եւ վարշամակն՝ որ էր 'ի գլուխ նորա, ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ 'ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն 'ի գերեզմանն. ետես եւ հաւատաց. զի չեւ եւս գիտէին զգիրսն, թէ պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել: Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն: Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին եւ լայր: Եւ մինչդեռ լայր, խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն, եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս, զի նստէին մի 'ի սնարից եւ մի յանոտից, ուր կայր մարմինն Յ՟ի: Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու՝ զի՞ լաս: Ասէ ցն՟ն. զի բար-

ձին զՏ՟ն իմ 'ի գերեզմանէ աստի. և ոչ գիտեմ ուր եդին զնա: Զայս իբրև ասաց, դարձաւ 'ի թիկունս կոյս, և տեսանէ զՅս՟, զի կայր. և ոչ գիտէր թէ Յիսուս իցէ: Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու՝ զի՞ լաս, զո՞ խնդրես. Նմա այսպէս թուեցաւ թէ պարտիզպանն իցէ. ասէ ցնա, տէր՝ եթէ դու բարձեր զնա, ասա ինձ ո՞ւր եդիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յս՟. Մարիամ. և նա դարձաւ՝ և ասէ ցնա եբրայեցերէն, րաբունի, որ թարգմանի՝ վարդապետ: Ասէ ցնա Յս՟. մի՛ մերձենար յիս. զի չև ևս ելեալ եմ առ Հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարս իմ, և ասա ցնո՟: Ելանեմ ես առ Հայրն իմ, և առ Հայր ձեր. և Ա՟ծն իմ, և Ա՟ծ ձեր: Գայ Մարիամ մագդաղենացի, և պատմէ աշակերտացն. եթէ ետես նա զՏ՟, և զայս ինչ ասաց ցնա:

[illegible]:

Փառք յարութեան քո Տէր. ոչ դադարեցայց Քրիստոս օրհնել ըզքեզ զամ աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փառք յարութեն քո Տէր. ոչ դադարեցայց Յիսուս գովել ըզքեզ զամ աւուրս կենդանութեն իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց փրկիչ փառաւորել ըզքեզ զամ աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի գիշերի համբարձէք ըզձեռըս ձեր ի սըրբութիւն և օրհնեցէք ըզՏէր:

Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն ըզՏէր ի սըրբութիւն. և օրհնեցէք ըզՏէր:

[illegible]:

Գունդք լուսեղէն զուարթնոցն սպասէին մեծի գալըստեանն Տեառն: Նոքա երգէին երգ նոր. օրհնեալ է քո սուրբ գալստեանդ:

Զատկի։

Լուսապայծառ հրեշտակըն՝ նստելով ի կենատու գերեզմանին։ Նա՝ աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Աստուած։

Քարոզ զկնի Իւղաբերից աւետարանին և երգոյն։

Զուարճացեալքս մեծաւ ուրախութբ աւետեօք յարութեան Տեառն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի։ Որ եղև պտուղ և անդրանիկ ամ ննջեցելոց։ Խորտակեաց զդրունս դժոխոց. և եղծ զբռնութի մահու։ Եւ ետ յոյս հաստատութն վերստին նորոգման կենդանութն ամ մարդկան։ Խնդրեսցուք հաւատով 'ի փրկչէն մերմէ Յսէ Քսէ։ Զի զմեզ արժանի արասցէ յարութն իւրոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութն մերոյ, ըստ նմանութն մարմնոյ փառաց իւրոց։ Վ̃զի զայս խոստացաւ, զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգևել սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աձ Յս Քս Տէր մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։։

Աղօթք։

Ամենակեցոյց, ճշմարիտ, որ, մեծի յարութեն Քսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ այժմ և։

Եւ ասէ փոխս։

Ողորմեա ինձ Աձ՝ ըստ մեծի ողորմութն քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո. և յաղթեսցես 'ի դատելն քո։

Անօրէնութեամբ յղացաւ. և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու Տէր զճշմարտութ՟ի սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութ՟ե քով յայտնեցեր ինձ :

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, և ս՟բ եղէց. լուա՛, և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի՛ արա ինձ Տէր զցնծութ՟ի և զուրախութ՟ի և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զա՟մ անօրէնութ՟իս իմ քաւեա՛ յինէն :

Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս Ա՟Ծ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում :

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո ս՟բ մի՛ հաներ յինէն :

Տո՛ւր ինձ զցնծութ՟ի փրկութ՟ե. և հոգւով պետութ՟ե քո հաստատեա՛ զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարենէ Ա՟Ծ. Ա՟Ծ փրկութ՟ե իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութ՟ե քում :

Տ՟ր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութ՟իս քո :

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ ս՟բ և զհոգի խոնարհ Ա՟Ծ ոչ արհամարհէ :

Բարի՛ արա Տէր կամ՟ք քովք Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

Փառք Հ՟օր. այժմ և :

Եւ ապա ասէ ողորմեայն ըստ պատշաճին :

Քարոզ զկնի ողորմեային :

Երկրպագեմք քեզ Տէր Ա՟Ծ մեր անցեալքս ընդ

երկարութ̃ի գիշերիս, և կանխեալքս 'ի տեղւոջ խոստովանութ̃ե, մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր: Զքեզ Տր̃ օրհնեմք և փառաւորեմք. և զքէն Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութ̃բ անցուցանել և հասանել 'ի ժամ առաւօտուս: Արժանաւորեա́ զմեզ Տր̃ անձառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց՝ Ճշմարիտ Ած̃ Յս̃ Քս̃ Տէր մեր, կեցո́ և ողորմեա́: Ողորմեա́ց մեզ Տէր Ած̃ մեր ըստ մեծի ողորմութ̃ե քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութ̃բ: Տր̃ ողորմ: Տր̃ ողորմ: Տր̃ ողորմ:

Մաղթանք յարութեան:

Ողորմած, գթած, ճշմարիտ, նը̃, մեծի յարութ̃են Քս̃ի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութ̃ի և պատիւ այժմ:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. օրհնեցէք զնա 'ի բարձունս:

Օրհնեցէք զնա ամ̃ հրեշտակք նր̃. օրհնեցէք զնա ամ̃ զօրութ̃իք նորա:

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէք զնա ամ̃ աստեղք և լոյս:

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. և ջուրք՝ որ 'ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Զի նա ասաց և եղեն. հրամայեաց, և հաստատեցան:

Կացոյց զնս̃ յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ, և ոչ անցանեն:

Օրհնեցէք զՏր̃ յերկրէ վիշապք, և ամ̃ խորք:

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ՝ որք առնէք զբան նր̃:

Լերինք և ամ̃ բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամ̃ մայրք:

Գազանք և ամ̃ անասունք, սողունք և ամ̃ թռչունք թեւաւորք:

Թագաւորք երկրի, և զօրք իւրեանց. իշխանք, և ա̃մ դատաւորք երկրի:

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Բարձրացաւ անուն Նր̃ միայն. խոստովանութի̃ նմա յերկինս և յերկրի:

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութի̃ նմա յա̃մ սրբոց նորա յորդւոցն Իէ̃լի. ժողովդյն՝ որ մերձ է առ Տէր:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութի̃ նոր. օրհնութի̃ նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք Սիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց:

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութբ̃ սաղմոսիւք և օրհնութբ̃ սաղմոս ասասցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր ն̃բ. և բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութն̃:

Պարծեսցին սր̃բն փառօք. և ցնծասցեն 'ի հանգիստս իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱ̃ծ բերանօք իւրեանց:

Սուր երկսայրի եւ 'ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսս, յանդիմանութի̃ ա̃մ ժողովրդոց:

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, և զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք:

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց. և փառք այս են ա̃մ սրբոց նորա:

Օրհնեցէք զԱ̃ծ 'ի սրբուն̃ Նր̃. օրհնեցէք զնա 'ի հաստատուն̃ զօրուն̃ Նր̃:

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութն̃ նորա. օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծուն̃ Նր̃:

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութն̃. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութբ̃:

Օրհնեցէք զնա ցնծութբ̃. գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան. ա̃մ հոգիք օրհնեցէք զՏ̃ր։

Փառք Հօր. այժմ եւ։

Եւ ապա ասէ Տէր Երկնիցն ըստ պատշաճին։

Զկնի Տէր Երկնիցին ասէ օրհնութիւն աստուածային՝ ասացեալ յանմարմնոց, այլեւ 'ի Կոստանդնուպօլսոյ սրբոյ ժողովոյն ճծ հայրապետաց։

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես Տէր Ա̃ծ մեր. օրհնեմք զքեզ. եւ գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տ̃ր զքեզ. եւ երկիր պագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վ̃ն մեծի փառաց քոց։ Տ̃ր Թագաւոր, ո̃րդ երկնային՝ Ա̃ծ եւ Հայր ամենակալ։ Տ̃ր եւ Որդի Հօր միածին Յ̃ս Ք̃ս եւ ս̃բ Որդի. Տէր Ա̃ծ գառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր որ առեր զմերս 'ի կուսէն, ողորմեցար. բարձեր զմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր. ո̃րդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ։ Զի դու միայն ս̃բ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յ̃ս Ք̃ս։ Տ̃ր եւ Հոգիդ ս̃բ որ 'ի փառս Ա̃ծ ընդ Հօր, ամէն։

Եւ յա̃մ ժամ օրհնեմք զքեզ. Տ̃ր եւ գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան՝ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տ̃ր զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահել զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Ա̃ծ հարցն մերոց, գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն ս̃բ քո յաւիտեանս. ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. Երիցս կրկնեա։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես աղաչեմ Տէր ողորմեա ինձ. եւ բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցո՛յց մեզ Տէր զողորմութի̃ս քո. եւ զփրկութի̃ս քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան.

զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ: Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Ած իմ: Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեն, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ձգեա՛ զողորմութիս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տր:

Մաղթանք:

Փառք, պատիւ, և երկրպագութի ՚ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ:

Առաւօտու երգի ձայնի փառք ՚ի բարձունսն:

Երգ յարութեան:

Ա.Ձ Ա.Կ

Զյարութի ըզփրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութիւն:

Յարեաւ Աստուած, ցըրուեսցին թըշնամիք նորա:

Բ.Ձ Բ.Կ

Զյարութի ըզփրկչին օրհնեմս:

Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք. և զյարութի նր փառաւորեսցուք:

Գ.Ձ Գ.Կ

Զյարութի ըզփրկչին օրհնեմս:

Որ ելն ի բարձունս, եւ գերեաց ըզգերութին էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս, և ետ որդւոց մարդկան:

Դ.Ձ Դ.Կ

Զյարութի ըզփրկչին օրհնեմս:

Որ համբերեաց խաչի. և եդաւ ի նորափոր վեմի. և ածային յարութբն ըզմահացեալսն վերաբերեաց ի կեանս:

Քարոզ կիրակամտից, կիւրակէից և տօնից:

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա: Տէր ողորմեա:

Վ՟ն խաղաղութե՟ ա՟մ աշխարհի, և հաստատութե՟ սրբոյ եկեղեցւոյ զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Վ՟ն ա՟մ ո՟ր և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն սրբազան պապին մերոյ Տեառն այս անուն. կենաց և փրկութե՟ հոգւոյ նորին. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն հայրապետին մերոյ Տեառն այս անուն. կենաց և փրկութե՟ հոգւոյ նորին. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և ա՟մ ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն բարեպաշտ թագաւորաց, և ածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին, զՏ՟ր աղա:

Վ՟ն զի Տ՟ն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոցա զա՟մ պատերազմունս թշնամեաց. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց, որք 'ի գերութե՟ են, և 'ի չար ծառայութե՟. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղաղութ՟բ հասանել 'ի նաւահանգիստն բարութե՟. զՏ՟ր աղ:

Յաղագս հիւանդաց և ա՟մ վշտացելոց փութապէս առողջութե՟. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս բարեխառնութե՟ օդոց, անձրևաց քաղցրութե՟ և պտղոց առատութե՟. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից 'ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ. զՏ՟ր աղա:

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալ են 'ի ձեռս անօրինաց վ՟ն անուանն Ք՟ի. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի Ք՟ս ննջեցին. զՏ՟ր աղա:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն. զՏ՟ր աղա:

ՍԲ զՄ՝արիամ զԱ՟ծածինն, զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. ո՟ր զՅովհաննէս մկրտիչն. ո՟ր զՍտեփաննոս նախավկայն. ո՟ր զառաքեալսն, և զմարգարէսն. զարի և զյաղթօղ ո՟ր զվկայսն. և զմեծ խոստովանօղն Ք՟ի զհայրապետն մեր զսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի:

Յիշեսջի՛ք և զամ սուրբս, և նոքօք զՏր աղա:
Զառաւօտս լուսոյ, և զառաջակայ օրս խաղաղու-թ անցուցանել հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք:
Զհրեշտակ խաղաղութե պահապան անձանց մերոց:
Զքաւութի և զթողութի յանցանաց մերոց 'ի:
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութի, յօգնութի:
Եւ ես և վն միաբանութե ճշմարիտ և ուղ հաւա:
Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Այ ամենակալ:
Ողորմեա՛ց մեզ Տր Աձ մեր ըստ մեծի ողորմութե:

Քարոզ պաշտօն:

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աձ զհայր Տն մե-րոյ Յի Քի՝ գոհանալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութ 'ի գիշերիս յայսմիկ. և առաջնորդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս, 'ի մահուանէ 'ի կեանս, յապականութէ յանապականութի, յանգիտութէ 'ի գիտութի ճշմարտութեան իւրոյ: Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի զերկարութի տուընջեա-նս խաղաղութ, և զամ մնացիւր զուարթութ արասցէ անցուցանել 'ի մէնջ: Եւ պարսպեալ պա-հեսցէ զժողովուրդս իւր ածային զօրութն, որ 'ի վերայ ամի բարերարութեամբն իւրով իշխանութի ունի: Ամենակալ Տէր Աձ մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:
Զառաւօտս լուսոյ, և զառաջակայ օրս խաղաղութ:
Զհրեշտակ խաղա: Զքաւութին: Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող: Եւ ես և վն միաբա: Զանձինս մեր: Ողորմեա՛ց մեզ:

Աղօթք:

Գոհանամք զքէն Տէր Աձ մեր, որ երևելի լուսով քո զուարճացուցեր զամ արարածս քո. իսկ իմանա-լի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեսեան լուսա-ւորեցեր զհաւատացեալս 'ի քեզ: Զօրացո՛ և զմեզ Տէր 'ի պահպանութի պատուիրանաց քոց 'ի տուըն-ջեանս յայսմիկ, և յամ ժամանակի: Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք միշտ զհաճոյս քո արասցուք. և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամ սրբս քո:

Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յ՟սի Ք՟սի. որում վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խաղաղութիւն մեր և կեանք, որ 'ի Հօրէ առաքեցար՝ միածին Որդի Աստուծոյ Տէր մեր և փրկիչ Յ՟ս Ք՟ս: Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո, զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փչմամբ քո 'ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քո ս՟բ. որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամ՟ աշխարհական սահեց-մանց, լիցուք տաճար և բնակարան ա՟ծային շնորհացդ: Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ս՟բ Հոգւոյդ Ք՟ս Ա՟ծ մեր. այժմ և միշտ և:

Եւ ապա ասէ Սուրբ Աստուած:

Սուրբ Ա՟ծ. Ս՟բ և հզօր. Ս՟բ և անմահ ողորմեա մեզ: Երեքս կրկնել:

Սաղմոսն:

Փրկեա զմեզ 'ի փորձութենէ, և յամ՟ վտանգից մերոց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Զ՟ ընկալ լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ ս՟բ Ա՟ծածնին. և իջանելոյ 'ի վ՟ր մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Ա՟յ ամենակալ Տէր Ա՟ծ մեր, կեցո և ողորմեա:

Ք՟հ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն ս՟բ. այժմ և միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Յաւուր կիւրակէից և 'ի տօնս տէրունականս ասա առ ալելուն, և ընթերցեալ լինին գիրք և աւետարան ըստ պատշաճին:

Իսկ 'ի միւս շաբաթուն աւուրս յետ Ս՟բ Աստուածին, և սաղմոսին ասա նախ ալելուն 'ի լինի:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է 'ի վ՟ր ա՟մ ազգաց Տէր, և յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տ՟ր Ա՟ծ մեր 'ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զն՟ա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախամիտ՝ որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

փառք Հօր. այժմ և:

Եւ ասէ շարականն ըստ պատշաճին:

Քարոզ զկնի Մանկանցն:

Վ՟ս խաղաղութե՟ն ա՟մ աշխարհի, և հաստատութե՟ն սրբ՟ոյ եկեղեցւոյ զՏ՟ր աղաչեսցուք: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութ՟բ: Տ՟ր ողորմեա: Երէցն:

Աղօթք:

Մե՟ծ ես Տէր Ա՟ծ մեր հզօր և փառաւորեալ. որ նստիս 'ի կառս քերովբէականս, և լոյս ծագես յարարածս քո: Լուսաւորեա զմեզ Տէր 'ի ժամ առաւօտուս, որպէս զի 'ի ծագել լուսոյ տուընջեանս ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասիրութեան քո: Հեռացո՛ 'ի մէնջ Տէր զխաւարութի՟ն սատանայի. և զբռնութի՟ն ն՟ր խորտակեա՛ աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ա՟մ սրբոց: Արա՛ և զերկիրս պտղաբեր 'ի սնունդս ծառայից քոց: Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասո՟ւրբ Երրորդութի՟դ. այժմ:

Երգ Տն Ներսէսի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
Եւ 'ի խորհուրդ [illegible]։ Ա՟ 'ի յարութեանն
[illegible]։

Զարաստեղծեալ Բանն յանէից ի սկզբանէ զեր-կինս երկնից. եւ զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացըն զուարթնոց. եւ ըղձալի տարերց քառից հակառակաց միաբանից. որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւն անճառելի։

Երեքսրբեան մի տէրութիւն միով բնութեամբ Աստուածութիւն. լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լինել լոյս եղական. զոր եւ ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին. որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւն անճառելի։

Բանաւորէն բացատրեցուք, զծածկեալ խոր-հուրդըն ծանիցուք. զի լոյսն անտես իմանալի մա-քուր հոգւոց տեսանելի, նոյն ծագեաց միաշա-բաթ մեզ յարութեան նոր ճառագայթ. եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յա-րուցելոյն։

Աէրըդ սիրով խոնարհեցար ի փրկութիւն մեր մար-մնացար. նովին մարմնովըն խաչեցար, ի գերեզման մահու եդար. այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտա-կաց քարոզեցար. եկայք փրկեալք ընդ զուար-թնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն։

Երեւեցար խընկաբերից յողջոյն կենաց ուրա-խալից. եւ ի լերին նորին Գալիլեա առաքելոց մետա-սանից. արժանացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ տե-սանել յօրըն վերջին. եկայք փրկեալք ընդ զու-արթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն։

Սիօ՛նի որդի՛ք զարթի՛ք հարսի՛ն լուսոյ տուք աւետիք. Եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխանութե՛ն. գայ պսակէ զքեզ փառօք, եւ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք. Երգեա երգ նոր յարուցելոյն, ննջեցելոց կենաց պտղոյն:

Յետոյ կիւրակէից, և այլոց տէրունականաց տօնից:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ 'ի Տեառնէ, զի զողորմութն զշնորհս իւր արասցէ 'ի վր մեր. Տրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Կեցո Տր. Տր ող. Տր ող. Տր ող:

Ասէ:

Դու ամենազօր և հրաշալի յարութեդ, ՔՍ ԱԾ մեր, երկիր պագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահութի բնակեալդ 'ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք հողեղէն արարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զքե և զհրաշալի և զյաղթօղ զյարութիդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք: Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութի և զփառս՝ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր որ:

Յետոյ յորժամ 'ի Խաչօր ելանեն:

ՍՐ. Եւ ես խաղաղութն զՏր աղաչեսցուք:

ԴՊ. Տէր ողորմեա:

ՍՐ. Վն ի վերուստ խաղաղութն և փրկութն անձանց մերոց զՏր աղա:

ԴՊ. Տէր ողորմեա:

ՍՐ. Ողորմեա մեզ Տէր ԱԾ մեր ըստ մեծի ողորմութն քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԴՊ. Տր ողորմեա. Տր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Քհ․ Օրհնութի՛ւն և փա՛ռք Հօր և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենի՛ց. ամէ՛ն։

Դպ․ Ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէլո՛ւիա. ալէ՛լ։

Քհ․ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի արևելեան կողմն աշխարհիս, և հայրապետութի Հայոց, ա՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և։

Եւ դարձուցանէ դիմեալ յարևմուտս։

Ա՛մէն. ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէլ. ալէ՛լ։

Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի արևմտեան կողմն աշխարհիս, և թագաւորութի քրիստոնէից, ա՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և։

Եւ շրջեցեալ դառնայ ՚ի հարաւ։

Ա՛մէն. ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէլ. ալէ՛լ։

Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի հարաւային կողմն աշխարհիս. երկիրս, անդաստանս, և պտղաբերութի տարւոյս, ա՛յս նշանաւ սբ խաչիւս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ. անուամբ Հօ՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և։

Եւ դառնայ դէմ ՚ի հիւսիս։

Ա՛մէն. ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէլ. ալէ՛լ։

Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի, և նախախնամեալ պահեսցի հիւսիսային կողմն աշխարհիս. քաղաքս և գիւղս, վանքս, անապատս և բնակեալ ժողո-

վուրդս 'ի սմա, այս նշանաւ սբ խաչիս, և սբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհի. անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ:

Եւ դառնան 'ի բեմն, և ասեն դարձեալ:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Քարոզ Եպիսկոպոսի և խաչի:

Սբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեն իւրոյ: Ամենակալ Տր Ած մեր, կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Պահպանեա զմեզ Քս Ած մեր, ընդ հովանեաւ սբ և պատուական խաչիդ քով 'ի խաղաղութեն. փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սբյ Հոգւոյդ. այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն: Հայր մեր որ յերկինս:

Ի Սարկաւագ ձայնարկեալն ասացեալ:

Դպ. Յիշեա Տր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զաշխատաւորս, զճանապարհորդս, զհանգուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանօղս, զապաշխարօղս, զգերիս, զհիւանդս, զննջեցեալս, զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա Տր և ողորմեա:

Բարերար և բազումողորմ Ած, քո անմոռաց գիտութեդ և անբաւ մարդասիրութեդ յիշեա զամ հաւատացեալքս 'ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն: Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և 'ի փորձութեց: Արժանաւորեա գոհութի փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգիդ. այժմ և:

Սրբոց ձայն Երկրորդ աւուր արարչութեան, և ձայն Երկնային զօրացն:

Սրբասացութիւն:

Արարչական Բանին Հրամանն, ի յերկրորդում աւուր սկզբեան զջուրսն ի ջուրցն բաժանեաց հաստատութեամբ պարունակեաց. որով զաշխարհս հողեղինաց անջրպետեաց ի հրեղինաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Բազմաչեայ հզօրք քրովբէից, եռեքսրբեանըդ սրովբէից. աթոռք անեղ Աստուածութեանն, համագոյ Երրորդութեան. բարեխօս լերուք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Գերագոյն իշխանութիւնք, և անփոփոխ միշտ տէրութիւնք. անյաղթելի ոյժ զօրութիւնք ի յանբարչելի փառաւորութի. աղաչեցէք զՏէրն ողորմած, անտես չառնել զգործս ձեռաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Գասք անմարմնոցն պետութեանց, հրեշտակապետք բարձրութեանց հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք, հրեշտակաց զինուորութիւնք. մաղթեցէք զՏէրն տերանց վասն մարդկան երկրաւորաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Արփիաւորաց դասուց վերնոց, օրհնաբանից քոց զուարթնոց քաղցրացեալ առ քեզ գթած, որ վա.

սրն մեր ձայն մաղթանաց. զօրս և տացես մեզ պահապան յայսմ հետէ մինչ ի վախճան. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն։

Զօրութեանց և տէրութեանց, իշխանութեանց և պետութեանց, և ամենայն անուանելոց. որ ի յերկինս պաշտօնեայք, ընկալ Քրիստոս ուրախութեամբ զմեզ յօր մահու և յարութեան. ընդ նոսին օրհնել Հոգւով ընդ քեզ ընդ Հօր փառաւորելով։

Երգ շարական Երրորդ աւուր արարչութեանն, և Երրորդ դարուն. և ի Յովհաննէս Կարապետին։

Երեքշաբթի։

Այսկան բանն որ ընդ Հօր, արարչակից և համագոր. յերրորդ աւուր զջուրսն զատոյց զդոյսս և ընդունելոյս բղխեցոյց. իսկ ի յերրորդ դարուն դարձեալ զջուրցն հեղեղ ցամաքեցոյց. զնոյն տապանաւն իւր ապրեցոյց, ընկենդանեաց սեռս ածեցոյց. տուք օրհնութիւն անճառ լուսոյն Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն։

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց, տնկեաց և զտունկս իմանալեաց, զհեղեղ մեղացն ցածուցեալ, զդաստ արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և մեծն ի ծնունդս կանանց, միջնորդ շնորհաց և օրինաց. տուք օրհնութիւն անճառ լուսոյն Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն։

Թագաւորին երկնից զինուոր, արքայութեանն աւետաւոր. խնդրեալ դընել եւս ի սրտի առ ի հովուէս տրտմականէ. յուխտեալ տեղին տէրունական ի խոստացեալն որդւոց մարդկան. տուք

օրհնութիւն անճառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Ժառանգին Հօր սպասաւոր եւ յարգանդէ երկրպագող. կարապետ եւ մկրտիչ այնմ որ մեղաց մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ նոյն գթած ջնջել զգիր մեր յանցանաց. տուք օրհնութիւն անճառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ բնութեանս կենդանարար. առաքեցեր յառաջընթաց որ զՅովհաննէս քարոզ կենաց. սորին հայցմամբ ամենակալ զպաղատանս մեր ընկալ. տուք օրհնութիւն անճառ լուսոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հողանիւթեայ որ հրեշտակին. արժանացո զմեզ նորին նեղ եւ անձուկ ճանապարհին. զի հետեւող գոլով նորին Հօր քո վերին օթեւանին. եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն որդւոց լուսոյ քեզ երգ փառաց։

[illegible]

[illegible]

Խաւարն անգոյ եւ սկզբնածին հալածեցաւ յօրն առաջին. լոյսն այն պայծառ յոր չորրորդին յարեգական նիւթ հաւաքեալ. լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ. եւ աստեղաց պարք յօրինեալ. որով օրհնի ստեղծողն էից ի բանաւոր պաշտօնէից։

Ծածկեալ խորհրդովն ծանուցաւ չորրորդ դա-

րուն խաչակաւ. ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն ետ զաւետիսըն կուսական. Թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի ի քէն մարմնով պարունակի. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կուսին:

Կուսին նախնոյ մօրն Եւայի յորմէ Ադամըն հին պարտի, բարձան անէծքըն տըրտմական քո նոր ծնընդեամբ կոյս Մարիամ. աղաչեա զքո միածինն թողուլ ըզմեղս որդւոց նոցին. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կուսին:

Զօրսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս, յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս. յոր լսելոյ քոյ զաւետիս խնդրեա լինել մեզ լսելիս. զձայն աւետեաց քոյ միածնին, եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմ. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կուսին:

Զայնիւ առ քեզ Տէր պաղատիմք և առաջի քո անկանիմք, աղաչանօք Աստուածածնին շիջո ի մէնջ ըզբոց հնոցին. տուր արտասուօք զմեղս ջնջել, և վերըստին զմեզ նորոգել. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութի պըտղոյ կուսին:

Ղեկավար ճարտարապետ, անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ. վերաբերեա ընդ Պետրոսի զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս. պաղատանօք գերագունին անապական քում ծընողին. յոր օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութի պըտղոյն կուսին:

Երգ ձայն հնգերորդ աւուր արարչութեան, և ձայն հնգ դարձուն. և 'ի մէջ առաջնեալն Քրիստոսի:

Հնգշաբաթէ:

Զառագայթեալ լուսն ի Հօրէ յոր հինգերորդումն հրամայէ. բղխեալ ի ջրոց սեռք կայտառաց և թեւաւորս օդականաց. իսկ ի դարձն հինգ մըկրտին յամին ե ի ծոցն Իսրայէլ հին. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ և փառք անեղ Բանին:

Աղբրապէս օրինակի առաքելոցն Քրիստոսի որք ի ծովէն տիբերական ի յերկնայինսն կոչեցան. անցին ընդ ծով աշխարհական և ի Հոգին մըկրտեցան. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ և փառք անեղ Բանին:

Յուրախութիւնն անզրաւական ի հարսանիսն անապական զձեզ առաքեալ Հայրըն փառաց հրաւիրատուք տրտմականաց. սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ և փառք անեղ Բանին:

Նորոգօղք տիեզերաց ի նախահօրըն յանցանաց. նորափետուր զարդարեցիք զեկեղեցիս հեթանոսաց. պաշտեցէք առ նոյն գթած զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ և փառք անեղ Բանին:

Շինօղ էիցըս համայնից արարածոց ի յանգոյից. նոյն շինեցեր զեկեղեցի վէմդ ի վերայ վիմին բանի. ընդ եղեալ հիմունս ի նոր Սիոնին ըզմեզ

յօդեալ շինմամբ ի նոյն. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Բանին:

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց քաղաք ի քէն շինեալ Յիսուս. յորմէ վտակք շնորհաց հոսեն, զոգիս մարդկան ոռոգանեն. որբս և մեզ ի ջրոյն կենաց հայցմամբ Հոգւոյն մատընուակաց. զի բանաւոր երկիրըս քո պտղաբերեսցի ի փառս քո:

Երգ վեցերորդ աւուր արարչութեանն. և ձայն վեցերորդ դարձուածն. և 'ի խաչելութեանն Քրիստոսի:

Ողորմեա:

Չհանդուրժեալ բնութեամբ բարուոյն ունել միայն զանձն բարին, այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին ի վեցերորդ աւուրն. եւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն ի յօգնութիւն ետ հողածնին. զորս ի դրախտին եդ վայելել բայց ի պտղոյն մահու արգել:

Պապանձեալ առ դատողին յետ յանցանաց Ադամըն հին, զկինըն պատճառ եդեալ խաբման, և կինըն զօձըն դաւաճան. որով երկիրս այս անիծաւ, փուշ եւ տատասկ ի սմա բուսաւ, վճիռ մահու մարդոյն տուաւ դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ:

Ցընծեալ փութայր Հայրըն փառաց ընդ որ պարտեաց մեր յանցանաց. որով զգեցաւ Որդին գըթած ի վեց դարուն մարմին մեղաց, Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին եկըն կամաւ ի յուրբաթին. գառըն զենաւ ի հին զատկին փոխան գառանցն օրինակին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին արդարութեան ճանապարհին բարձրանալով քո ի խաչին բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս քո անպատում խոնարհութեամբդ և կամաւոր խաչելութեամբն հաշտեա ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ, և թող ըզմեղս ողորմութեամբ։

Սոսկալիդ սերովբէից և ահաւորըդ քերովբէից, խոնարհեցար ի չարչարանս չարչարելի բնութեամբ մարդկան. ի խաչին զմեղս սպաներ և զդատակնիք մահու լուծեր. հաշտեա ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ, և թող ըզմեղս ողորմութեամբ։

Վեհագոյն բնութեանց էից և արարիչդ բոլորից, յորժամ ծագես զխաչիդ նշան ի գալըստեան քո միւսանգամ, զերկրպագուս այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուսով. զի համաձայն խաչակցացն, ըզքեզ օրհնեմք յաւիտեանս։

Այգ եօթներորդ աւուր արարչութեան, և եօթն դարուն. և 'ի խորհուրդ հանգստեանն Աստուծոյ։

Շաբաթ։

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց և կամքըն գործ է եղելոց. ուստի և մեզ յոյս հաստատուն ետ հանգըստեամբըն շաբաթուն. թէ աստ գործեսցուք զգործս Աստուծոյ անդ է հանգչել ընդ Աստուծոյ։

Բարունարար վարդապետիմք յօրինակէ Տեառըն խրատիմք, որ ի յերկրորդ արարչութեանն յետ կատարման անօրէնութեանն, յեօթներորդ օր

հանգըստեան իջեալ մարմնովն ի գերեզման զկապեալ հոգիսըն վերածեաց զանանց հանգիստըն պարգեւեաց:

Յօղն որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ բըժըշկեսցէ ըզհանգուցեալսն, եջցէ ի հող մահու նոցին եւ բուսուսցէ յօրըն վերջին. կենդանարար ձայնիւըդ քո կոչեա զնոսա ի կեանըս քո, եւ դասեցո ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոց:

Խիւծեալ զընութիւնս կենաց ունող դարձոյց յանցանքն ի մահու հող. իսկ անմահիդ մեռելութիւն շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն զօրս են ընդ քեզ թաղեալ մահուամբ աւազանին մըկըրտութեամբ, յարո ընդ քեզ քոյին փառօք, արեգական նըման լուսով:

Փայլեն արդարքն յարքայութեան եւ ճըգնաւորքն ի հանգըստեանն. մարտիրոսքըն պըսակին եւ կուսանաց լապտերք վառին. դասեցո Տէր ընդ նոսին որ զքեզ ԱԾ խոստովանին. արդարութեամբ մի դատեսցին այլ գըթութբ քո քաւեսցին:

Քո անպատում խոնարհութեամբդ որ թաղեցար մեռելութեամբ եւ յարուցեր յորդւոց մարդկան որք հաւատով ի քեզ անկան, յարո եւ զմեզ արդարութեամբ, եւ զննջեցեալսն ողորմութեամբ. զի կենդանեացըս բերանով տացըն քեզ փառք ընդ Հօր Հոգւով:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ ԻՋՄԱՆ
ՀՈԳՒՈՅՆ ՍՐԲՈՅ
ԵՒ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՆԱԽԱՄՕՐՆ ՃԱՇԱԿՄԱՆ

ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Օրհնեալ Հոգին սուրբ Ած ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս Ծ:

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ Ած՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ:

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո. և յաղթեսցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացայ. և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեան քով յայտնեցեր ինձ:

Ցօղեա յիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց. լուա, և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զամ անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն:

Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս Ա՟ծ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո ս՟բ մի՛ հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ զցնծութի՟ փրկութե՟. և հոգւով պետութե՟ քո հաստատեա՛ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարենէ Ա՟ծ. Ա՟ծ փրկութե՟ իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութե՟ քում:

Տ՟ր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութի՟ս քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ ս՟բ և զհոգի խոնարհ Ա՟ծ ոչ արհամարհէ:

Բարի՛ արա Տէր կամօք քովք Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, ուխտից պատարագս հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս:

Փառք Հօր. այժմ և:

Երգ Երրորդ ժամու առաւօտուն, կցուրդ Սողոմոնի:

Օրհնեմք զքեզ, Հայր անսկիզբն, էից էակ ՚ի յանգոյից. բարձեր ձեռօք նիւթ ՚ի հողոյ, և ստեղծեր մարդ ՚ի պատկեր քո. գլուխն ոտից խոնարհեցաւ. զի զպատուիրան քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք ստանառակին, թէ Հայր մեղայ քեզ ՚ի յերկինս:

Երկնաւորացն անքննելի, եղեր մարդկան տեսանելի. զգեցար պատկեր հողեղինի պատկերըդ Հօր անփոփոխելի. եկեր յերրորդ ժամ ՚ի խաչին,

վն Ադամայ նախաստեղծին. ընդ աւազակին քում խաչակցին արժանացո ըզմեզ Դրախտին:

Թագաւոր Թագաւորաց, առատաբուղխ Հոգւ շնորհաց. ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոցն երկոտասանից, որ հրոյ լեզուօք երեւեցար, յօդիս նոցա վերանստար. լուր յանուն քո ժողովելոցս, եկ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Սաղմոս:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տր, եւ յօտարէն պահեա զծառայս քո մարդասէր Տր:

Եւ եւս խաղաղութն զՏր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո եւ ողորմեա:

Օրհնութի եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

Քարոզ մեծ պահոցն 'ի Յովհաննու Մանդակունւոյ ասացեալ:

Սիրեան ամենեքեան գոհացարուք զմարդասիրէն Աստուծոյ եւ զփրկչէն մերմէ Յսէ Քսէ. որ ազատեաց զազգս մարդկան 'ի դատապարտուէ անիծիցն, եւ եբարձ զմեղս աշխարհի 'ի ժամուս յայսմիկ խաչիւն իւրով սրբով եւ շնորհեաց առատապէս ըզպարգեւս Հոգւոյն սբյ երանելի առաքելոցն: Խնդրեսցուք հաւատով, զի զմեզ զամենեսեան արասցէ հաղորդս մեծամեծաց եւ ածային բարեացն այնոցիկ, աղօթիւք եւ բարեխօսութբ ամ սրբոց, որք աստ եւ ընդ ամ տիեզերս: Որպէս զի անարատ վարուք, եւ ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նր յայսմ աշխարհիս, մասն եւ վիճակ ժառանգութն ընկալցուք ընդ ամ նրս նր զընակութի յաւիտենական եւ երկնային խորանացն: Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աճ Յն Քն. Տր մեր կեցո եւ ողորմեա:

Զժամն և զառաջակայ օրս խաղաղութ՟բ անցուցանել հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք: Զհրեշտակ: Զքաւութի: Զսրբոյ: Եւ ևս և վ՟ն միաբա: Զանձինս: Ողոր:

Աղօթք:

Որ 'ի քրովբէական և յանպատում հանգուցեալ ես յաթոռ, և այցելու ես միշտ արարածոց քոց. որ և 'ի ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալսն զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ: Դու Տ՟ր յառաջակայ ժամուս, և յաւէտ մինչև 'ի կենցաղոյս աւարտումն տպաւորեալ միացո զմեզ ընդ ամ՟ բարեգործութեան յորդորմունս. և խոստացելոց բարեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժանի արա, Տ՟ր մեր և փրկիչ Յ՟ս Ք՟ս: Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ:

Խաղաղութի ամենեցուն:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս Բանդ Ա՟ծ էակից Հօր և արարչակից ս՟բ Հոգւոյդ, որ և զնախաստեղծին պատուիրանազանցութի պտղոյն ճաշակման նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով 'ի ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ 'ի կենդանութի փոխեցեր, և զանօրէնութիւս մեր 'ի նմա բևեռեալ, կեանք անապական և նորոգումն կենաց յուսացելոց 'ի քեզ խոստացար: Որոց մասնաւորել և զմեզ արժանի արա Տ՟ր մեր և փրկիչ Յ՟ս Ք՟ս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և:

Սաղմոս:

Տ՟ր Ա՟ծ օրհնեալ, օրհնեալ է Տ՟ր զօրհանապազ:
Ա՟ծ մեր, Ա՟ծ կենարար. և նա փրկեսցէ զմեզ:
Տ՟ր Ա՟ծ օրհնեալ, օրհնեալ է Տ՟ր զօրհանապազ. առաջնորդեսցէ մեզ Ա՟ծ փրկիչ մեր:

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Տեառնէ վ՟ն ճանապար-

հորդաց հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութ̃ պահեսցէ, և տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տր̃ Ած̃ մեր: Վ̃ զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց, և յոյս փրկութե̃. որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութբ̃ հասանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութն̃: Ամենակալ Տր̃ Ած̃ մեր կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Առաջնորդեա մեզ Տր̃ Ած̃ մեր, և ուսո մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութբ̃. պահեա 'ի խաղաղութե̃ զկեանս մեր, և զգնացս 'ի հաճոյս քո. ժամանեցո զհոգևոր և զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտենական 'ի կեանսդ: Շնորհօք միածնի քո Տեառն մերոյ և փրկչին Յս̃ի Քս̃ի, որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութե̃. ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար և ազատիչ սբ̃ Հոգւովդ. այժմ և:

Յիշեա Տր̃ զպաշտօնեայս քո. 105:

Յիշեա Տր̃ և: Բարեբար և:

Սաղմոս. ԻԲ:

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութե̃ վն̃ անուան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ. զի դու Տր̃ ընդ իս ես:

Ցուպ քո և գաւազան. նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակնյանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութի̄ քո Տր̄ զհետ իմ եկեսցէ զա̄մ աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ 'ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ, յոր գնացից. զի առ քեզ Տր̄ համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տր̄. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Ա̄ծ իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վ̄ն անուան քո Տր̄ կեցուսցես զիս. արդարութբ̄ քով հանցես 'ի նեղութէ̄ զանձն իմ:

Ողորմութբ̄ քով սատակեսցես զթշնամիսն իմ, և կորուսցես զա̄մ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր. այժմ և:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութն̄ զՏր̄ աղաչեսցուք:

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար Հոգին Ա̄ծ և խնդրեսցուք զողորմութի̄ 'ի նմանէ. զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութբ̄ն իւրով: Ամենակալ Տէր Ա̄ծ մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօթք:

Խաղաղութբ̄ քով, Հոգիդ սբ̄ Ա̄ծ ճշմարիտ, որ 'ի վեր է քան զա̄մ միտս և զխորհուրդս, մխիթարեա՛ զանձինս ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութբ̄ քով: Ներեա՛ և լո՛ւր մեզ, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տր̄ մեր Յս̄ Քս̄. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԱՅԼ ԵՒ Ի ԴԷՄՍ

ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Հայր մ̃ր Ա̃Ծ ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս Ծ:

Ողորմեա ինձ Ա̃Ծ ըստ մեծի ողորմութեան քում: Տե՛ս ՚ի յէջն 114:

Երգ վեցերորդ ժամուն:

Խաւարեցաւ լոյսն արեգական ՚ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն, ծանոյց թէ լոյսն արարչական ներսեմացոյց ըզլոյսն եղական. կախեալ ըզքեզ մերկ ՚ի խաչին քողով ստուերաւըն ծածկէին. հերքեա ՚ի մէնջ ըզծանրութիւն շըրջօղ դիւին միջօրէին:

Զանձրութեն մտաց այսոյն չարի, որ յայս ժամուս պատերազմի, զօղեալ յոգւոց մեր հերքեսցի քո նշանաւ սրբոյ խաչի. ճշմարտութեան քո ճառագայթ զատ ՚ի յերկնից անկեալ զխաւարին մերժեալ ՚ի մէնջ հալածեսցէ, և զմեզ լուսով քո փառեսցէ:

Յայս միջօրեայ տուընջեան ժամուս, վայելչական աչաց մարմնոյս, նետիւք գաղտնեաց մի խոցեսցուք ՚ի խաւարէն որ ՚ի ծածուկ. շուրջանակի բա-

նակեսցին ըզմեօք բանակք հրեշտակաց, ո՛րք պարակից մեզ լինելով, ըզքեզ ընդ Հօր փառաւորելով:

Սաղմոս:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մեղաց իմ:
Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչ:
Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդ:

Քարոզ Ըծ պահոց:

Արթուն մտօք և անզբօս խորհրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի: Հաւատով խնդրեսցուք 'ի Նմանէ զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք. և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամ հրեղէն նետից սատանայի, որ թռչի 'ի տուէ, յիրաց խաւարային գնացից 'ի գայթագղութենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր: Յորմէ զգուշութբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութբ ամ սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Ած կեալ առաքինութբ 'ի փրկութի անձանց մերոց՝ 'ի պատիւ և 'ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ: Յոյս հաղորդութն ընկալցուք 'ի յայտնութն միածնի Որդւոյն Աստուծոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութե մարմնոյ փառաց իւրոց: Կս զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Ած Յս Քս. Տր մեր կեցո և:

Զժամս և զառաջակայ օրս խաղ: Զհրեշտակ: Զքաւութի: Զսրբոյ: Եւ ես և: Զանձինս: Ողոր:

Աղօթք:

Օգնեա մեզ Տր Ած մեր զէն արդարութն, զօրաւոր և յաղթօղ լինել ընդդէմ սատանայական պատերազմաց, և զամ հրեղէն նետս նր շիջուցանելով անկասկած լիցուք յիրաց խաւարային գնացից 'ի գայթագղութէ դիւին 'ի հասարակ աւուր: Եւ զգաստացեալք վայելչական տուընջեամբս առաքի-

նութեամբ կացցուք 'ի փրկութի անձանց մերոց, 'ի պատիւ և 'ի փառս սրբոյ Երրորդութեդ. այժմ։

Խաղաղութի ամենեցուն:

Երկնաւոր խաղաղութբդ քով պարսպեալ պահեա զանձինս մեր, Տէր զօրութեց: Զի դու ես Քս խաղաղութե, և բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո ամենազօր կարդամք յօգնականութիւն անձանց մերոց: Նայեաց յերկրպագութիւնս մեր, և ուսո մեզ առնել զարդարութի ճշմարտութե: Եւ գոհութբ փառաւորեսցուք զՀայր և:

Սաղմոս:

Տէր մի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո Տէր, զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա մեզ Ած փրկիչ մեր, վն մեծի փառաց անուան քո:

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քո:

Քարոզ:

Վն հիւանդաց և ամ վշտացելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քն, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութե իւրում. և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց, և կատարեալ առողջութեամբ հաստուսցէ զամենեսեան 'ի մշտընջենաւոր և յանախտ կեանս. որ առաքեցաւ 'ի Հօրէ 'ի բժշկութիւն ազգի մարդկան, միածին Որդին Այ: Տր մեր և փրկիչ Յս Քս, կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զհիւանդութիւնս 'ի ժողովրդենէ քումմէ Տէր Ած մեր, և շնորհեա ամենեցուն զկատարեալ առողջութի նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան, և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութե մերոյ: Դու ես կեանք մեր և փրկութիւն, բարերար և բազումողորմ Ած, որ

միայն կարող ես թողուլ զմեղս և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս 'ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց. պարգևիչդ բարեաց, պարգևեա՛ զառատ ողորմութիւն քո արարածոց քոց ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից. յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասբ̃ Երրորդութիւնդ. այժմ և:

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս. 105:

Յիշեա՛ Տր̃ և: Բարերար է:

Սաղմոս Խ:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա 'ի վր̃ երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տր̃ օգնական է նմա 'ի մահիճս ցաւոց իւրոց, և զա̃մ անկողինս նր̃ դարձուցանէ 'ի հիւանդութէ̃ նր̃:

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ. և բժշկեա՛ զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալ է յօգնութի̃ բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկնից հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն. ընդունելի իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած, և ես յուսամ 'ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և 'ի բանից խռովութէ̃:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. 'ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքև ճշմարտութի̃ նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի. և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ:

Յիրէ՝ որ շրջի 'ի խաւարի. 'ի դայթակղութէ̃ դիւին 'ի հասարակ աւուր:

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու. և զհա-

տուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու Տէր յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վն քո, 'ի պահել զքեզ յամ ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վր իժից և քարբից գնասցես դու. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս, և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց 'ի նեղութեն:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից. և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ: Փառք Հօր. այժմ և:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեն զՏր աղաչեսցուք:

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Հօրէ վն քաւութեն մեղաց, և թողութեն յանցանաց. փրկելոյ զմեզ 'ի վշտաց և 'ի նեղութենց, իջանելոյ 'ի վր մեր ողորմութեն և գթութեն Տն Այ ամենակալին. կեցո́ և:

Աղօթք:

Հայր գթութենց և Ած ամ մխիթարութենց, որ մխիթարես զմեզ յամ նեղութեն մերում, լո́ւր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո́ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբդ քով: Ներեա́ և լո́ւր մեզ. քաւեա́ և թո́ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա́ գոհութե փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Քս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԱՄՍ
ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ԱՅԼ. ԵՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՒ ԹԱՂՄԱՆ
ՀՈԳՒՈՅՆ ԱՒԱՆԴՄԱՆՆ

Օրհնեալ Որդիդ մի Աստուած ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս ՟Ծ.:

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. Տէր ողորմեա 114:

Աղօթք իններորդ ժամուն:

Զարչարակցեալ քեզ տէր լուսոյ, երեք ժամու խաւարելով. պայծառացեալ յիններորդին ի տիպ լրման մահու ստուերին. ջահերդ լուսոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհոգիդ առ Հայր. ուստի կցորդ քեզ ի յերկինս ըզմեզ ուղղեա Հոգւովդ քով:

Սանդարամետք սարսեցին, զկապեալ հոգիսն արձակեցին. վէմք ի վիմեդ պատառեցան, ի տապանաց մեռեալք յարեան. տարերք երկրի տատանեցին և աշխարհի սիւնք դողային. բանեալքս առ քեզ պաղատեսցուք, զի ընդ արդարսն դասեսցուք:

Ցուցեր յայնժամ ըսքանչելիս, և այժմ մեզ ողորմեսցիս. ստեղծեալ բնութիւնս քո ողջացաւ, շնորհեա և մեզ լինել անցաւ. փոխան մահու քո կենարար կեցո ըզմեզ Տէր բարերար. քեզ պաղատիմք ընդ աւազակին յիշեա ըզմեզ յօրն յահագին:

Մաղթանք:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մեղաց իմոց։
Եւ ես խաղաղութն զՏր աղաչ:
Օրհնութի և փառք Հօր և Որդ:

Քարոզ Ըծ պահոցն:

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի. յիշելով զմեծամեծս նորա, զանչափ շնորհսն, զհամբերութիւն կենսատու խաչին, և զհեղումն ազատեցուցիչ արեանն Տր և զսոցին նմանս, որ յայսմ ժամու վս մեր մեղաւորացս կրեաց նա։ Եւ մեք զայս ամ զմտաւ ածելով, սրբեսցուք 'ի մեղաց զխորհուրդս, զբանս և զգործս մեր. կատարեսցուք զսրբութիւն անձանց մերոց ահիւն Աստուծոյ: Մի յապաղեսցուք խոստովան լինել նմա ըզմեղս մեր, և խնդրել զթողութի մեղաց մերոց. զի մի կորիցուք անապաշխար զյաւիտենական կորուստըն: Այլ մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս 'ի կեանս յայսոսիկ, օրինակ վարուց մերոց ունելով զամ սբս և զյաղթօղ նահատակսն, որք միանգամ 'ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն և փրկչին բոլորեցունց. որոց աղօթիւք և բարեխօսութբն շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Ած զհաճոյսն իւր և զօգուտն մեր խորհել միշտ և առնել, և անպատում պարգեւացն հաղորդս գտանել: Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Ած Յս Քս. Տէր մեր կեցո և ողորմեա:

Զժամս և զառաջակայս: Զհրեշտակ: Զքաւութի: Զսրբոյ: Եւ ես և վս միա: Զանձինս: Ողոր:

Աղօթք:

Տր զօրութեց, որ կամաւոր մահուամբ քով 'ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ 'ի մեռելութենէ մեղաց մերոց, և բեւեռեցեր զկնիք դատապարտութն մերոյ 'ի խաչին, և շնորհեցեր ազատութի ազգի մարդկան 'ի ծառայութէ ապականու-

թեան յազատութի փառաց հեղմամբ արեամբդ քով սրբով: Ընկա՛լ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք կալ յայսմ աշխարհիս, և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեցն ընդ ամ սուրբս քո: Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և սբ Հոգւոյդ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Բազումողորմ Ած և հաստիչ խաղաղութեն, հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով խաղաղութեմբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամ արարածս քո, ուղիղ հրամանաւդ մատակարարելով. վս զի այդ իսկ է կամք քո, խաղաղական և հոգևոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս. և սպասել արթուն մտօք յայտնութեն միածնիդ Աստուծոյ և փրկչիդ մերոյ Յսի Քսի: Որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս. զուարթերես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սբս և ընդ սիրելիս անուանդ քում սրբոյ. և ժառանգեսցուք զպատրաստեալն 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիդ. և ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասբ Հոգւոյդ. այժմ և:

Սաղմոս:

Տր մի մատներ զմեզ 'ի սպառ վս անուանդ քում սրբոյ. մի ցրեր զուխտս քո. և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ:

Վս Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո և Իսրայէլի սրբոյ քո:

Տր մի մատներ զմեզ 'ի սպառ վս անուանդ քում սբյ. մի ցրեր զուխտս քո և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ:

Աղթ:

Նա՛հապետին Աբրա՛համու հա՛յցմամբ, ընկա՛լ Տր զաղաչանս. Ե՛ւ ծառա՛յին քում Սահա՛կայ խըն-

գըրուածովք ի մեզ գըթա· բնատեսին խորայնելն Որով սրբոյն ի մեզ խնայեա: Երեքսրբեան երիւք սոցին, Որբեա զհոգի զմիտս եւ զմարմին:

Քարոզ:

Աղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր Քս, որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրկեաց, եւ հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց· ամենակալ Տր Ած:

Աղօթք:

Անկեալ առաջի քո, բարերար եւ բազումողորմ Ած, աղաչեմք ամ սրտիւք մերովք, եւ խնդրեմք զթողութիւն 'ի քէն· որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր· զամ զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ 'ի Հօրէ, տացի ձեզ: Շնորհեա եւ այժմ հաւատացելոցս 'ի քեզ, եւ կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս մեր· զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ· եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա զմեզ 'ի կեանս յայսմիկ· եւ առաջնորդեալ հասո յանձառ երկնից արքայութիւնդ 'ի փառաբանութիւն եւ 'ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեան· այժմ·

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս· 105:

Յիշեա Տր եւ: Բարերար եւ:

Սաղմոս ՃԺԴ:

Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց· զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու, եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի· եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա զանձն իմ· ողորմած Ած մեր ողորմի, եւ պահէ զտղայս Տր:

Ես խոնարհ եղէ, եւ Տէր կեցոյց զիս· դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ. զաչս իմ յար-տասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի՝ զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զինչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամի, զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութե̃ ընկալայց, և զանուն Տեառն կարդացից:

Զուխտս իմ Տն̃ տաց առաջի ա̃մ ժողովրդեան Նր̃:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սր̃ց իւրոց. ո՛ Տէր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ, և որդի աղախ-նոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատա-րագս օրհնութե̃. և զանուն Տեառն կարդացից:

Զուխտս իմ Տեառն տաց առաջի ա̃մ ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթս տան Տն̃. և 'ի մէջ քո Երղէմ:

Օրհնեցէք զՏր̃ ա̃մ ազինք. գովեցէք զնա ամե-նայն ժողովուրդք:

Զօրացաւ ողորմութի̃ Նր̃ 'ի վերայ մեր, և ճշմար-տութի̃ Տեառն մնացէ յաւիտեան:

Փառք Հօր և. այժմ և:

Շարական հանգստեան ըստ ձայնին:

ԱՁ

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո Տէր, պա-տուեցեր զմեզ, ընկալ նւ այժմ ըզննջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի քում ողոր-մութեան: Որ շնորհօք սբ Հոգւոյն լուսաւորե-ցեր, յիշատակի խրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քոյ Տէր, հան-

գո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի գինք սուրբ արեան քո են։ Ամենայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր եւ միշտ կոյս եւ խնամակալ լոյս, ծնօղ արարչին մերոյ, անդադար բարեբանեսցուք։

ԱԿ

Օրհնեալ Աստուած և ստեղծիչ ազգի մարդկան. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Որդի միածին. յարութիւն տիեզերաց. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Հոգի ճշմարիտ մխիթարիչ սգաւորաց. մի անտես առներ զննջեցեալսն մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Հոգւոյն զքեզ հովանացեալ, միայն սրբուհի, ծնար զԲանն Աստուած, զանճառելին Հօր ծնունդ, եւ յայտնեցաւ միութիւն Երրորդութեանն։

ԻՁ

Որ կոչեցեր առ քեզ Տէր զտիեզերս ամենայն, ընկալ զմեր զննջեցեալսն ի գոգ նահապետին Աբրահամու. ողորմած Տէր, փրկիչ և բարերար։ Որ թողութեանց ես տուող Աստուած, թող զմեղս մեր ննջեցելոցն, կարող յամենայնի և հզօր. ողորմած Տէր, փրկիչ և բարերար։ Որ լուսատու ես տիեզերաց, Քրիստոս Աստուած, լուսաւորեա եւ զմեր զննջեցեալսն լուսով երանաւէտ զուարթնոցն. ողորմած Տէր, փրկիչ և բարերար։ Յոյս մեր և ապաւէն մայր Տեառն եւ

կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեանն ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ զորովայն. բարեխօսեա՜ առ Տէր վա-սըն մերոյ փրկութեան:

ԲԿ

Որ Որդիդ ես և Բանդ Աստուծոյ. հաւասարակից ընդ Հօր յէութեան առ քեզ կարդամք մարդա-սէր. հանգո՜ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սուր-բըս քո: Որ իջեր յերկնից վասըն մեր զառա-ջինն առեր զյանցաւորն Ադամայ. մերով բընու-թեամբ բարձեր ի վերայ խաչին անմարմին ձե-ռօք. հանգո՜ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սրբըս քո: Որ լուծեր զիշխանութիւն մահու կամաւորա-կան մահուամբ քո Քրիստոս. բանաւորաց զաղա-չանս առաջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո՜ զհո-գիս ննջեցելոց մեր ընդ սրբըս քո: Տիրուհի ան-արատ, մայր Տեառն և կոյս Մարիամ. քրովբէա-կան աթոռ ըղձեալ տեսաք ի յերկրի. բարեխօ-սեա առ Տր վասըն մերոյ փրկութեան:

ԳՁ

Հայր բարեգութ որ գըթացար ի յազգս որդւոց մարդկան. առաքեցեր ըզմիածինդ ի փրկութիւն. յիշեա՜ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբըս քո: Որդիդ միածին որ յարեար ի մե-ռելոց ի միւսանգամ գալըստեանըն քո յարութի մեզ խոստացար. յիշեա՜ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբըս քո: Հոգիդ ճըշ-մարիտ, մըխիթարիչ սըգաւորաց, աղաչանօք որ Ածածնին և ամենայն քոց սրբոց, յիշեա՜ զհո-գիս ննջեցելոց մերոց, և հանգո ընդ սուրբըս

քո։ Ի բարեխօսութիւն փութացիր մեզ, սուրբ Ածածին, առ ի փրկել զժողովուրդս ի մեղաց եւ յապականութենէ։

Գ.Կ

Յանըսկզբնական ծագմն Հօր խոնարհեալ Բանդ մարմնացար ի կուսէն վասըն փրկութե մերոյ. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղեղ հաւատով յիշեա Տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։ Անախական քաղցրութեամբ Որդի Այ՝ հաճեցար բառնալ ըզմեղս աշխարհի քո խաչելութեամբդ. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղեղ հաւատով յիշեա Տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։ Կամաւորական մահուամբ քո լուծեր զերկունըս մահու. եւ արժանի արարեր թողութե յանցանաց քաւիչ քո արեամբ. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղեղ հաւատով յիշեա Տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո։ Որ փոխանակ մեղաւորաց ըզմեռանել յանձն առեր. իջանելով ի դըժոխըս փըրկեցեր ի մեղաւոր բանդէն ըզգերեալսն. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղեղ հաւատով յիշեա Տէր յորժամ գաս թագաւորութբըդ քո։ Բարերանեմք զանչափ քո զմարդասիրութիւնդ. որ երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութի պարգեւեցեր աշխարհի. աղաչեմք ըզքեզ զնընջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղեղ հաւատով յիշեա Տէր յորժամ գաս թագաւորութբըդ քո։ Ամաքուր եւ անբիծ կոյս յետ ծընընդեան, որ մարմնով ծը-

նար զարձակօղն ի կապից մահու. բարեխօս լեր վասն անձանց մերոց փրկել ի սպառնալեաց գեհենոյն:

Գ.Զ

Յորժամ հարկանի փող գալստեան քո Տէր. յայնժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ. հանգո և ըզմեր ըզննջեցեալսն ընդ սուրբս քո. որ միայն ես բազումողորմ: Յահաւորէկ լուսոյ ծագման քո Տէր. ցնծան գունդք առաքինեացն ի վերայ լուսեղէն ամպոյն. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ. հանգո և ըզմեր ըզննջեցեալսն ընդ սուրբս քո. որ միայն ես բազումողորմ: Անոխակալ բազմագութ ողորմած Տէր. մի անտես առներ ըզմեղուցեալքս յահագին ատենին. որ միայն ես բազումողորմ: Որ եջեր ի յերկնից, և մարմնացար ի սբ կուսէն անճառելի քոյին ծնընդեամբդ եւ զիս մի անտես առներ, այլ պահեա պատուականն և սուրբ խաչիւ քո:

Գ.Կ

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից Քրիստոս Աստուած ընկալ ըզծառայս քո ի բարի. Եւ շնորհեա ի յաջակողմեան քում դասին: Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց հանգո ըզհոգիս քոյոց ծառայից. Եւ շնորհեա ի յաջակողմեան քում դասին: Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեանդ քո և հաստատի ատեան դատաստանին. յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո. Եւ շնորհեա ի յաջակողմեան քում դասին: Ամենօրհնեալ Աս-

տուածամայր Մարիամ, քերովբէական աթոռ արարչին մերոյ տնօրէնութեան, զոր երանեն ամենայն ազինք հանապազ:

Մաղթանք:

Հոգւոցն հանգուցելոց Քս Ած, արա հանգիստ և ողորմութի. և մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութն զՏր աղաչեսցուք:

Վն հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քս, զի զնս ընդ արդարսն դասեսցէ, և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութն իւրոյ. ամենակալ Տր Ած մեր, կեցո և ող: Տր ողորմեա. Երիցս:

Աղօթք:

Քս Որդի Այ անոխակալ և բարեգութ, գթա քո արարչական սիրովդ ՚ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութն քո. արա արժանի ողորմութն, քաւութն և թողութն մեղաց: Պասաւորեալ պայծառացո ընդ նրս քո յաջակողմեան դասուն: Զի դու ես Տր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ. այժմ և միշտ:

Օրհնեալ Տր մեր Յս Քս. ամէն: Հայր մեր որ:

Մաղթանք:

Զսաղմոսերգութիս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Ած. մեր մեղաց և յանցանացն թողութի շնորհեսցէ. ՚ի չարեաց փրկեսցէ. ՚ի մեղաց պահեսցէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Եւ ապա սկսանի պատարագն:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ
ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ՈՐ ԷՋ Ի ԽԱՉԷՆ ԵՒ ՊԱՏԵԱԼ ՊԱՍՏԱՌԱԿԱԼԱՒ
ԵԴԱՒ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ

Ես առ Ած կարդացի. և Տէր լուաւ ինձ յերեկոյս, 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ աւուր:
Ապաւէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին. որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ:
Փառք Հօր և Որդւոյ:
Եւ ես խաղաղութն զՏր աղաչ:
Օրհնութի և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Սաղմոս ՁԵ:

Խոնարհեցո՛ Տր զունկն քո և լո՛ւր ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես:
Պահեա՛ զանձն իմ սբ, Տր. փրկեա՛ զծառայս քո Ած իմ, որ 'ի քեզ յուսացայ:
Ողորմեա՛ ինձ Տր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրա՛խ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ:
Զի դու Տր քաղցր և ուղիղ ես. բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ:
Ո՛ւնկն դիր աղօթից իմոց, և նայեա՛ց 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց:
Յաւուր նեղութն իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ:

Ոչ ոք է նման քեզ յա՜ծս Տ՜ր. և ոչ ոք է որպէս զգործս քո:

Զա՜մ ազգս՝ զոր արարեր, եկեսցեն և երկիր պագցեն առաջի քո Տ՜ր, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու Տ՜ր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես Ա՜ծ:

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում. և ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ Տ՜ր Ա՜ծ իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութի քո, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց:

Ա՜ծ, անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Ա՜ծ առաջի իւրեանց:

Այլ դու Տ՜ր Ա՜ծ իմ, գթած ես և ողորմած. երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ. Նայեաց առ իս, և ողորմեա ինձ:

Տուր զօրութի ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տ՜ր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր. այժմ և:

Մաղթանք:

Փառք քեզ Ա՜ծ, փառք քեզ. յաղագս ա՜մ՝ Տ՜ր, փառք քեզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏ՜ր աղաչ:

Օրհնութի և փառք Հօր և Որդ:

Խաղաղականին ամենեցուն:

Սաղմոս ՃԼԹ:

Ապրեցո զիս Տ՜ր 'ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:

Խորհեցան զանօրէնութի՟ ՚ի սիրտս իւրեանց. զօր ա՟մ պատրաստեցան ՚ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա զիս Տ՟ր ՚ի ձեռաց մեղաւորի, և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թաքուցին ամբարտաւանք զորոգայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց. շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութի՟:

Ասացի Տէր Ա՟ծ իմ ես դու. ունկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց:

Տ՟ր Տ՟ր զօրութի՟ փրկութե՟ն իմոյ. հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Մի մատներ զիս Տէր ՚ի ցանկութի՟ մեղաւորաց, ղք խորհեցան վ՟ն իմ ընդ վայր հարկանել զիս:

Զի մի երբէք բարձրասցին, և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զն՟ս:

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զն՟ս. ՚ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի ՚ի վ՟ր երկրի. զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն ՚ի կորուստ:

Ծանեայ, զի առնես Տէր զդատաստանս աղքատի, և զիրաւունս տնանկի:

Արդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց:

Տ՟ր կարդացի առ քեզ, և լուր ինձ. նայեաց ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարդալ իմում առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր. համբարձու՟մն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութե՟ն:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութբ̃, և յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութի̃ հողոյ, զի սփռեալ է 'ի վր̃ երկրի. ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս:

Առ քեզ Տր̃ Տր̃ են աչք իմ, 'ի քեզ յուսացայ. մի՛ հաներ զհոգի յինէն:

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ, որ թագուցաւ ինձ. 'ի գայթակղութե̃ գործողին զանօրէնութի̃:

Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք. միայն եմ ես՝ մինչև անցից:

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏր̃ աղաչեցի:

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութիս իմ առաջի նորա պատմեցից:

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ՝ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ:

Հայէի յաջմէ̃ տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր, և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Նայեա՛ց Տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ զիս 'ի հալածչաց իմոց, զի հզօր եղեն քան զիս:

Տէր հա՛ն 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Առ քեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուսցես ինձ:
Փառք Հօր. այժմ և:

Երգ ճրագալուցին :

Ալէլուիա. ալէլուիա :

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց. անմահ Հօրն երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս :

Եկեալքս ի մտանել արեգական, տեսաք զլոյս երեկոյիս : Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին Աստուծոյ . և ամենեքեան ասեմք ամէն :

Արժանաւորեա զմեզ յամ ժամ օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենայն Երրորդութեանդ : Որ տաս զկենդանութիւն . վասն որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ :

Մաղթանք :

Օրհնեալ Տէր, որ բնակեալդ ես 'ի բարձունս . և օրհնեալ են փառք մեծութեան քո . որ հաստատեցեր զլուսաւորս 'ի բարձունս . 'ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս : Արարեր զարեգակն լուսատու տուընջեան, զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ, և զլոյս ճրագի . դու ես լոյս գովելի . նոյն և առաջին լոյսն . 'ի քէն փախնու խաւարն . և զլոյս քո կենդանի Տէր ծագեա 'ի սիրտս մեր : Եւ մեք միաբան ասասցուք օրհնեալ է անուն նոյն փառաց քոց, և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Քարոզ :

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս՝ խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանել 'ի ժամ երեկոյիս : Արժանաւորեա զմեզ Տէր նոյն սրտիւ, հրեշտակային երգով գոհաբանութեան

մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Ա՟Ծ մեր ըստ մեծի ողորմութ՟ն քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութ՟բ։ Տէր ողորմեա՛. Երիցս։

Մաղթանք։

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍ՟բ Հոգիդ այժմ և միշտ։

Մեսեդի Յարութեան։

Ա.Ձ

Տէր կարող և հզօր. Տէր կարող 'ի պատերազմի։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ և ա՟մ բնակիչք ն՟ր։

Ա.Կ

Աթոռ քո Ա՟Ծ, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութ՟ն գաւազան արքայութ՟ն քո։
Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի, և ասեմ զգործս իմ թագաւորի։

Բ.Ձ

Տ՟ր թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Երևեցան փայլատակունք ն՟ր տիեզերաց. ետես և սասանեցաւ երկիր։

Բ.Կ

Երգեցէք Տեառն երգ նոր ա՟մ երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութ՟բ։
Մտէք առաջի ն՟ր ցնծութ՟բ. ծանիրո՛ւք զի նա է Տէր Ա՟Ծ մեր։

Գ.Ձ

Եկա՛յք և տեսէք զգործս Աստուծոյ. որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վ՟ր երկրի։
Ա՟Ծ մեր ապաւէն և զօրութ՟ի. օգնական 'ի վ՟ր նեղութ՟ց, որք գտին զմեզ յոյժ։

Գ.Կ

Ա՟ծ մեր յերկինս և յերկրի. զա՟մ զոր ինչ կամե-ցաւ՝ և արար:

Յելանելն Իսրայէլի յԵգիպտոսէ՝ տանն Յակովբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց:

Դ.Ձ

Եղիցի ձեռն քո 'ի վ՟ր առն. աջ քո 'ի վ՟ր որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իսրայէլի նայեաց. որ առաջնորդես որ-պէս խաշին՝ Յովսեփու:

Դ.Կ

Ա՟ծ աստուծոց Տէր խօսեցաւ. կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչ 'ի մուտս. 'ի Սիովնէ վայելչութ՟ի գեղեցկութ՟ն ն՟ր:

Կարգ ուղիղ եղիցեաց:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:
Որպէս խունկ առաջի քո Տէր:
Համբարձումն ձեռաց իմոց:
Պատարագ երեկոյի:

Յաւուր առաջաւորացն:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Տէր աղաղակեցի առ քեզ, լո՛ւր ինձ:

Նայեաց 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ:

Յաւուր կիրակամտից, և ամենայն աւուրց տէրունեաց:

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա՛: Տէր ողորմեա՛:

Կ՟ն խաղաղութ՟ն. և այլ՟ն: Գտ՟ս 'ի թիւն 97:

Յաւուր պահոց:

Եւ ևս խաղաղութ՟ն զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Ա՟ծ, զՀայր Տեառն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի, զթագաւորն խաղաղութ՟ն, յա-

ղագս խաղաղութեան, և վ̄ն միայնոյ ս̃բ, կաթուղի-
կէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում ամ̃ն
խաղաղութիւն տացէ մեզ Տ̃ր Ա̃ծ մեր. և զթագա-
ւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վ̄ն մեծի,
որ և ահաւոր անուան իւրոյ, զպետս գաւառաց,
զզօրավարս, զզօրագլուխս, զժողովուրդս, զմուտս
և զելս մեր խաղաղութիւն պահեսցէ, և զա̃մ պա-
տերազմունս թշնամեաց խորտակեսցէ 'ի մէնջ
Տ̃րն ամենակալն կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Զերեկս մերձեալ, և զառաջիկայ գիշերս խաղա-
ղութիւն անցուցանել հաւատով 'ի Տ̃նէ խնդր:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց:

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց 'ի:

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն, յօգնութիւն:

Եւ ևս և վ̄ն միաբանութեան ճշմարիտ և ու̃ղ հաւա:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Ա̃յ ամենակալ:

Ողորմեա՛ց մեզ Տ̃ր Ա̃ծ մեր ըստ մեծի ողորմութեան:

Աղօթք:

Տո՛ւր ձայնից մերոց Տ̃ր Ա̃ծ մեր. ընկա՛լ զաղաչանս
մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց և զբանս աղօ-
թից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր 'ի հոտ
անուշից՝ 'ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւե՛լ 'ի
մեզ Տ̃ր ամենակալ զհաւատ, զյոյս, զսէր և զա̃մ
գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց
բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութիւն
'ի տուէ և 'ի գիշերի. և արժանաւորք եղիցուք
յաղագս անձանց մերոց փրկութեան և վ̄ն հոգևոր
կենացդ աղաչել զքեզ Տ̃ր. և գտանել 'ի քէն
զշնորհս և զողորմութիւն, և գոհանալով փառաւո-
րեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին. այժմ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Գ.եղ երկիր պագանելով Տ̃ր Ա̃ծ մեր, գոհանամք
զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ 'ի
մէնջ զերկարուն տուընջեանս: Տո՛ւր մեզ Տ̃ր աղա-
չեմք զքեզ զերեկս և զառաջակայ գիշերս առանց

մեղաց և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ 'ի հաւատ, 'ի յոյս, 'ի սէր և 'ի պատուիրանապահութեան քո: Խնդրելով զխաղաղութիւն աշխարհի, եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր, և զմեծվայելչական փառաբանութիւն միշտ 'ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր Տէրութեանդ Քո Ա՟ծ մեր, այժմ:

Եւ աղօթս առ Սուրբ Աստուած:

Սո՛ւրբ Ա՟ծ, Սո՛ւրբ և հզօ՛ր, Սո՛ւրբ և անմահ ողորմեա՛ մեզ: Երիցս կրկնեա:

Մաղթանս:

Փրկեա զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏ՟ր աղաչեսցուք:

Վ՟ս լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութբ Սբ Ա՟ծածնին. և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ. ամենակալ Տ՟ր Ա՟ծ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Քհ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Խաղաղականին աղօթեցուն:

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

Օգնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ. որ արար զերկինս և զերկիր:

Մի՛ տար 'ի սասանութիւն զոտն քո. և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ, և ոչ 'ի քուն երթայ պահապանն Իսրայէլի:

Տ՟ր պահեսցէ զքեզ, և Տ՟ր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսինն 'ի գիշերի:

Տ՟ր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ Տ՟ր զանձն քո:

Տր̃ պահեսցէ զմուտ և զելս քո յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Փառք Հօր . այժմ և:

Եւ ապա ասէ Համբարձի ըստ պատշաճին:

Քարոզ:

Վ̃ն խաղաղութե̃ ամ̃ աշխարհի, և հաստատութե̃ սրբոյ եկեղեցւոյ զՏր̃ աղաչեսցուք: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութբ̃: Տէր ողորմեա. Երիցս:

Աղօթք:

Հայր գթած, բարեխնամօղ, արարիչ ամ̃ արարածոց. ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս, որ առատդ ես առ ամենեսեան պարգևօք բարերարութեան քո. ողորմեա Տր̃ ամ̃ աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց և հոգւոցն հանգուցելոց: Զի դու Տր̃ ամենակալ, գիտես զպէտս մեր և զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասբ̃ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութի̃ և պատիւ. այժմ և միշտ և:

Ի մեծի շաբաթու աւուրս և յինանասնորդսն՝ ապա ասէ աղօթս և աւետարան ըստ կարգին:

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տ̃նէ, զի զողորմութե̃ զշնորհս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր. Տ̃րն ամենակալն կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Կեցո Տր̃. Տր̃ ողորմեա. Երիցս:

Աղօթք:

Թագաւոր խաղաղութեան, օգնական և փրկիչ անձանց մերոց, Քս̃ Ա̃ծ մեր, պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սբ̃ և պատուական խաչիւդ քո 'ի խաղաղութե̃: փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա գոհութբ̃ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սբ̃ Հոգւոյդ:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ
ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ԶԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՋՈՎ ՄԻԱԾՆԻՆ

ՊԱՀԵՍՑԷ ԶՄԵԶ Ի ԽԱՒԱՐԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐԻՍ

ԱՌԱՔԵԱ Տր̃ զլոյս քո և զճշմարտութի̃ քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ՚ի լեառն սր̃ և ՚ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Ած̃, որ ուրախ առնէ զմանկութի̃ իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութբ̃ Ած̃ Ած̃ իմ։

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Ած̃. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Ած̃ է։

Փառք Հօր և Որդւոյ. այժմ և։

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղա։

Օրհնութի̃ և փառք Հօր։

Սաղմոս ՃԺԸ.։

Հասցէ ՚ի վր̃ իմ ողորմութի̃ քո Տր̃, և փրկութի̃ քո ըստ բանի քում։

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ։

Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցից զօրէնս քո յա̃մ ժամ. յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութ՜իս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութ՜ն քում։

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս։

Այս մխիթարեաց զիս 'ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տ՜ր, և մխիթարեցայ։

Տրտմութ՜ի կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց և որք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ պանդխտութ՜ն իմոյ։

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո Տ՜ր. և պահեցի զօրէնս քո։

Այս եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս. զի զարդարութ՜իս քո խնդրեցի։

Զանօրէնս ատեցի և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես 'ի բանս քո յուսացայ։

Ի բա՛ց եղերուք յինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, և կեցո՛ զիս. և մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա՛ ինձ և ապրեցո՛ զիս, և խորհեցայց զիրաւունս քո յա՜մ ժամ։

Անարգեցեր զամենեսեան, որք ապստամբ եղեն յարդարութ՜ց քոց. զի անիրաւութ՜ք էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զա՜մ մեղաւորս երկրի, վ՜ այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Սևեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տր̃. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր̃, և բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ̃ պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութե̃ քում Տր̃, և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Մի՛ եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ:

Ընդ անկցին ամենեքեան, ոյք գործեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին, և այլ մի՛ կարասցեն հաստատել:

Ես 'ի Տր̃ յուսացայ. ցնծացայց և ուրախ եղէց յԱծ̃ փրկիչ իմ:

Տր̃ Տր̃ ետ ինձ զօրութի̃, և կացոյց զոտս իմ 'ի հաստատութե̃. 'ի վր̃ պարանոցի թշնամեացն կացոյց զիս, և հանգոյց զիս երագ երագ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկնից հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն, ընդունելի իմ ես դու. ապաւէն իմ Ած̃, և ես յուսամ 'ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և 'ի բանիցն խռովութէ̃:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. 'ի հովանի թևոց նր̃ յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութ՟ն ն՟ր։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ։

Յիրէ՝ որ շրջի 'ի խաւարի. 'ի գայթակղութ՟է դիւին 'ի հասարակ աւուր։

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Այց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու Տ՟ր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկըս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վ՟ն քո 'ի պահել զքեզ յա՟մ ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն։

Զանզի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա, հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա. եւ առ նմա եղէց 'ի նեղութ՟ե։

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութ՟ի իմ։

Առ քեզ Տ՟ր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն Տեառն իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Ա՟ծ մեր, մինչեւ ողորմեսցիս 'ի վ՟ն մեր։

Ողորմեաց մեզ Տէր, ողորմեաց մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Եւս առաւել լցաւ անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ. եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Ա՟ծ յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութ՟ն քում իրաւ արա ինձ:

Ա՟ծ լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վ՟ր իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Ա՟ծ առաջի իւրեանց:

Ահա Ա՟ծ օգնական իմ. և Տէր ընդունօղ հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիսն իմ, ճշմարտութ՟բ քով սատակեա զն՟ս:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում Տ՟ր, զի բարի է:

Յա՟մ նեղութ՟է իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Օրհնեալ ես դու Տէր Ա՟ծ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն ս՟բ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բար:

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութ՟ն քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս, և հայիս յանդունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ:

Օրհնեցէք զԱ՟ծ 'ի սրբու՟ն ն՟ր. օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութ՟ն զօրութ՟ն ն՟ր:

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութ՟ն նորա. օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութ՟ն ն՟ր:

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութ՟ն. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութ՟բ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութ՟բ. գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի:

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութե̃. ա̃մ հոգիք օրհնեցէք զՏ̃ր:

Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութի̃ քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ա̃մ ժողովրդոց:

Լոյս 'ի յայտնութի̃ հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Զգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո, և Տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութի̃ քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ:

Տէր հա՛ն 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Զքեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուսցես ինձ:

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Ակն արար 'ի վերայ խոնարհութե̃ աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սր̃բ է անուն նորա:

Ողորմութի̃ արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զզօրութի̃ բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութե̃. և զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութի̃ իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր. ընդ Աբրահամու, և զաւակի նորա յաւիտեան:

Տո՛ւր զօրութի̃ ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութե̃:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տ̃ր օգներ ինձ և մխիթարեցեր զիս: Փառք Հօր. այժմ և:

Մաղթանք։

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամ ժամ, և ՚ի սբ խաչ քո յուսացեալ եմ թագաւոր երկնաւոր. զբազմութի սբց քոց բարեխօս ունիմք առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան, մի անտես առներ զապաւինեալս ՚ի քեզ։ Այլ պահեա պատուական և սբ խաչիւ քո ՚ի խաղաղութե։

Յորդոր։

Աղաչեսցուք զամենակալն Ա՛ծ և խնդրեսցուք ՚ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութե որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս ՚ի գիւական խռովութէ, ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր. մինչև ՚ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակալ Տ՛ր Ա՛ծ մեր, կեցո և ողոր։

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութբ։ Զհրեշտակ։ Զքաւութի։ Զսբյ խա։ Եւ ևս և։ Զանձինս։ Ողորմ։

Աղօթք։

Տէր Ա՛ծ մեր, դու պահեա զմեզ խաղաղութբ ՚ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Ընդ սբ երկիւղ քո բևեռեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամ ժամ քև պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհնութի և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ։

Խաղաղութի ամենեցուն։

Հրեշտակի խաղաղութե յանձն արա զանձինս մեր Տէր զօրութեց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. յարթնութե և ՚ի հանգստեան մերում։ Զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տ՛ր Ա՛ծ մեր. զհանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութբ անցուցանել։ Եւ հասանել ՚ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութի և ՚ի փառաբանութիւն ամենասբ Երրորդութեդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Սաղմոս Դ։

Կց. Խաղաղութ՟ յայս և՚ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու Տ՟ր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Փխ. Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ Ա՟ծ ըստ արդարութ՟ ՚ի նեղութ՟ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ, և լո՛ւր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան, մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութ՟ և խնդրէք զստութ՟։
Ծանիրո՛ւք, զի սքանչելիս արար Տ՟ր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարո՛ւք։
Մատուցէք պատարագս արդարութ՟, և յուսացարո՛ւք ՚ի Տէր։
Բազումք ասէին, թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութ՟ Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութ՟ սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զն՟ս։
Խաղաղութ՟ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք, զի դու Տ՟ր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։
Ալէլուիա օրթի։
Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Երկիւղածութ՟ լուարո՛ւք։
Սրբոյ աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։
Փառք քեզ Տ՟ր Ա՟ծ մեր։
Պռօսխումէ։
Ասէ Աստուած։

Տ՟ին մեր Յ՟ս Ք՟ս ասէ

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա

եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր, արձակէ զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա։ Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եսն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

փառք քեզ Տ̃ր Ա̃Ծ մեր։

Քարոզ։

Ս̃բ խաչիւս աղաչեսցուք զՏ̃ր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութ̃ իւրոյ։ Ամենակալ Տ̃ր։

Աղօթք։

Պահպանեա՛ զմեզ Ք̃Ս Ա̃Ծ մեր, ընդ հովանեաւ ս̃բ և պատուական խաչիւդ քո 'ի խաղաղութ̃. փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա՛ գոհութ̃ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Օրհնեալ Տ̃ր մեր և փրկիչ Յ̃Ս Ք̃Ս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Սաղմոս։

Անկանիմք առաջի քո Ա̃ծածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ. բարեխօսեա՛ վ̃ս անձանց մերոց, և աղաչեա՛ զմիածին Որդիդ, փրկել զմեզ 'ի փորձութէ և յա̃մ վտանգից մերոց։

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պարգևատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն արձակեա՛ և զիս զբազմամեղս 'ի կապանաց մահու 'ի կեանսն յաւիտենից։

Սաղմոս զօրաւոր, ընդդէմ արհաւրաց գիշերայնոց սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն. ԺԱ։

Անկայ քաղցրութ̃, Տ̃ր Ա̃Ծ հզօր, զդառնացողիս զաղաչանս։ Մատիր գթութ̃ առ պատկառեալս դիմօք։ փարատեա՛ ամենապարգև, զամօթական որ-

խութիս: Բարձ յինէն ողորմած, զանբերելի ծանրութիս: Անջրպետեա՛ հնարաւոր, զմահացու կըրթութիս: Աւարեա՛ միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիս: Բացադրեա՛ վերնային, զմոլելոյն մառախուղ: Կնքեա՛ կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս: Ցրուեա՛ ծածկատես, զըմբռնողին չար գումունս: Խորտակեա՛ անքնին, զմարտողին դիմեցմունս: Տեառնագրեա՛ քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս: Պարփակեա՛ քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս: Գծագրեա՛ քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս: Կերպացո՛ զքո նշանդ՝ 'ի հետս ելից մաղթողիս: Ամրացո՛ քո աջովդ զհանգստեանս խշտի: Մաքրեսցես 'ի հաղբից զծածկարան անկողնոյս: Պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն հոգւոյս: Անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս: Կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ: Կարգեսցես 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու: Տո՛ւր հանգիստ բերկրուն մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս: Բարեխօսութբ հայցուածոց սրբոյ Ածածնիդ և ամ ընտրելոց: Ամփոփեալ պարուրեա՛ զպատուհան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից անպարհուրելի զետեղմամբ 'ի ծփական խռովութեց կենցաղական զբաղմանց, անրջական երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ: Եւ սթափեալ վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութե ամենազգաստ արթնութբ, հոգենորոգ զուարթութբ 'ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց բուրմամբ հաւատոց քեզ, ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակցեալ, յերկինս առաքել: Զի դու փառաւորեալ ես յամ արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղօթք վերառեալ սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ. ԽԱ:

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ, օրհնեալ յա̃մի, Հօրդ ահաւորի անքնին ծնունդ, որ տկարանայ առ 'ի քէն և ոչ ինչ: Որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեն քո փառաց, հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանածնին մահացեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն, փարատի մայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն և թագաւորէ ձեռն քո ամենակալ, քաւիչդ ա̃մի: Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. Թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն իմ, բազում ողորմութե՛դ. զի դու միայն ես յերկնի անճառ և յերկրի անզննին, 'ի տարր գոյի և յեզր ծագաց աշխարհի, սկիզբն ամենայնի և յա̃մի ա̃մ լրմամբ, օրհնեալ 'ի բարձունս, և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Աղօթք իւրաքանչիւր անձին հաւատացելոյ 'ի Քրիստոս, զոր արարեալ է Տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ, Հայր և Որդի և ս̃բ Հոգի. անեղ և անմահ բնութի̃. արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ա̃մ եղելոց. և ողորմեա քո արարածոց:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ անբաժանելի լոյս, միասնական ս̃բ Երրորդութի և մի ա̃ծութի. արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Հայր երկնաւոր, Ա՟ծ ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա՛ քո արարածոցս և ինձ բազմամեղիս:

Որդի Աստուծոյ, Ա՟ծ ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վ՟ն մերոյ փրկութ՟ն. խաչեցար և թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց, և համբարձար առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա՛ զիս որպէս զաւազակն յորժամ գաս արքայութ՟բ քով. և ողորմեա՛:

Հոգի Աստուծոյ, Ա՟ծ ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութ՟բ ս՟բ աւազանին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին ա՟ծային հրով քով որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեա՛:

Անեղ բնութ՟ի, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վ՟ն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա՛:

Տեսող ա՟մ, մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա՛ զանուն իմ 'ի դպրութ՟ն կենաց. և ողորմեա՛:

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ, գիտութ՟բ և անգիտութ՟բ. թողութ՟ի շնորհեա՛ մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի ա՟ծութ՟եդ քո ըզգայարանօք իմովք և ա՟մ անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա՛:

Ամենախնամ Տ՟ր, դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո ս՟բ, ոչ ևս հայել յարատ. և ականջաց իմոց, ոչ ախորժել լսել զբանս չարութ՟ն. և բերանոյ իմոյ, ոչ խօսել զստութիւն. և սրտի իմոյ, ոչ խորհել զչարութ՟ի. և ձեռաց իմոց, ոչ գոր-

ծել զանիրաւութի. և ոտից իմոց, ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութե. այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինել ըստ պատուիրանաց քոց յամի. և ողորմեա՛:

Հուր կենդանի Քս̃, զհուր սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա՛ յանձն իմ, զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութե քո 'ի սրտի իմում. և ողորմեա՛:

Իմաստութի Հօր Յս̃, տո՛ւր ինձ իմաստութի զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամ ժամ. և 'ի չար խորհրդոց և 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ողորմեա՛:

Կամեցող բարեաց Տր կամարար, մի՛ թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողորմեա՛:

Արքայ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութի քո, զոր խոստացար սիրելեաց քոց, և զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս և սիրել զքեզ միայն և առնել զկամս քո. և ողորմեա՛:

Խնամօղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց և 'ի փորձութեց դիւաց և 'ի մարդոց անիրաւաց և յամ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛:

Պահապան ամի Քս̃, աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի, 'ի նստել 'ի տան և 'ի գնալ 'ի ճանապարհի, 'ի ննջել և յառնել, զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ողորմեա՛:

Ած իմ, որ բանաս զձեռն քո և լնուս զամ արարածս ողորմութբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձըն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա՛:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ զիս 'ի չար սովորութեց իմոց 'ի բարի սովորութիւն, և բևեռեա՛

'ի հոգի իմ զտոսկալի օր մահուն և զերկիւղ գեհենին և զսէր արքայութեան, զի զղջացայց 'ի մեղաց և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա՛:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛:

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով և ս̃բ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. և ողորմեա՛:

Բարերար Տ̃ր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն, որ են 'ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա՛:

Լոյս ճշմարիտ Ք̃ս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն, և հանգչել լուսով բարեաց յօթեվանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ողորմեա՛:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեա՛:

Ամենողորմ Տ̃ր, ողորմեա՛ ա̃մ հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յանցանաց. և դարձո՛ զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վ̃ս իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմեա՛:

Փառաւորեալ Տ̃ր, ընկա՛լ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու մկրտչին և սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, և

սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց, և մարգարէից, և վարդապետաց, և մարտիրոսաց, և սրբոց հայրապետաց, և ճգնաւորաց, և կուսանաց, և ա̃մ սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք:

Վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի, Տ̃ր ընկա́լ զաղաչանս մեր, և կեցո́ զմեզ:

Քարոզ:

Սր̃ զԱ̃ծածինն և զա̃մ ս̃րբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տ̃ր Ա̃ծ մեր, կեցո́ և ողորմեա́:

Աղօթք:

Ընկա́լ Տ̃ր զաղաչանս մեր բարեխօսութ̃բ ս̃բ Ա̃ծածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո, և աղաչանօք ա̃մ սրբոց քոց, (և որոց այսօր է յիշատակ): Լո́ւր մեզ Տ̃ր և ողորմեա́, ներեա́, քաւեա́ և թո́ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա́ գոհութ̃բ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ ս̃բ Հոգւոյդ. այժմ և:

Օրհնեալ Տ̃ր մեր Յ̃ս Ք̃ս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Մաղթանք:

Զհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկա́լ, մարդասէր Ա̃ծ, 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց: Եւ մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա́: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ Տ̃ր Ա̃ծ, որ պարգևեցեր զօրս բարեաւ և խաղաղութ̃բ անցուցանել: Մարդասէր Ա̃ծ, զառաջակայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա́ 'ի չարեաց ազատեա́, 'ի գործս բարիս

առաջնորդեա՛։ Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութ՟ցն արժանի՛ արա զ՟մ հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա՛ 'ի խաղաղութ՟ե։

Տ՟ր Ա՟ծ մեր, տո՛ւր զ.քո խաղաղութիւնդ ը՟մ աշխարհի. բա՛րձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց։ Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հանգուցելոց։ Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ ս՟բ տաճարիս են հանգուցեալ։

Տէր Ա՟ծ, օգնեա՛ թագաւորաց քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին պահելով 'ի խաղաղութեան։

Տ՟ր Ա՟ծ մեր, պահեա՛ զառաջնորդս և զեղբայրութ՟իս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութ՟ե քո։ Նշանաւ ս՟բ և պատուական խաչիւ քո հալածեա՛ զերևելի և զաներևոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա՛ զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեա՛լ եղերուք 'ի շնորհաց ս՟բ Հոգւոյն. հանգերո՛ւք խաղաղութեամբ, և Տ՟ր եղիցի ընդ ամենեսեանդ. ամէն։

Շ Ա Ր Ա Կ

ՅԻՇԱՏԱԿ Է

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ԳԻՇԵՐԻ

Օրհնութիւն ԱԶ։

ԱՅՍՕՐ գոլով ի Բեթանիա. քո ամենազօր հրամանաւդ ձայնեցեր Ղազարու և դողացաւ մահ. դժոխք պարտեցան ապականութիւն լուծաւ. կենդանարար Ք՟ս կեցո զմեզ։ Այսօր գոլով ի Բեթանիա զքո զաշխարհակեցոյց մեծ զյարութիւնդ. յառաջագոյն ծանուցեր անապականաբար կոչմամբ զչորեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդանարար Ք՟ս կեցո զմեզ։ Այսօր գոլով ի Բեթանիա երբայեցւոց մանկունքն սքանչացեալ ասէին. զՄարիամու զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարար Ք՟ս կեցո զմեզ։

† Կենդանութեանց բաշխող Քրիստոս ի Բեթանիա եկաւորեալ այսօր. բարեկամին Ղազարու պարգևէ զկենդանութիւն։ Տնօրինաբար արտասուելով ընդ Մարթայի և ընդ Մարիամու ողբակցէր և որպէս մարդ հարցանէր ուր եդիք զՂազարոս։ Եւ որպէս զԱ՟ծ բարբառովն յարուցանէ ի մեռելոց զչորեքօրեայն. և զուգընթաց ձայնին մեռեալն եկն արտաքս անապական։

Կցուրդ ՐՁ:

Յա՛ծային ձայնէ գոչմանըն սարսեցին դողալով
կարապետք դըժոխոցն. եւ մեռեալն եկն ար-
տաքս ի նապականն: Կոչեալ ի դուրս այրին եւ
ձայնէր ազդ արարօղ բարբառովն ի գերեզմանն
Ղազարէ եկ արտաքս ի նապականն:

Եկայք որդիք մարդկան այսօր ողբասցուք զհօրն
ըղ վըտանգ. որ մերկացաւ մեղօք զփառս արար-
չին. եւ զգեցաւ զթըզենոյն ծածկոյթ փոխանակ
անճառ լուսոյն: Գովեցէք զՈրդին Ա՛Յ այսօր ցըն-
ծութեամբ որդիք Ադամայ որ եկն ի խնդիր եղ-
ծեալ պատկերին. եւ գըտեալ նորոգեաց ի փառս
առաջին պատմուճանին: Նոր նորոգօղ բնութե
մերոյ Յ՛ս, որ ի խորհուրդ հընութե մարդոյն
զանպըտուղն այսօր չորացուցեր զթըզենին. եւ
զմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ:

Որ ըղխորհուրդ քո գալըստեանդ յառաջագոյն
գուշակեցեր. մարգարէիւքն Եսայէլի զօրս ըն-
տրեցեր յետ Մովսեսի. որք խօսեցան հոգւով
սրբով բազմապատիկ օրինակօք. տո՛ւր մեզ փըր-
կիչ ողորմութիւն եւ ըղմեղաց ըղթողութիւն: Ի
մերձենալ ամաց վերջին զօր տեսանօղքըն ծանու-
ցին. ըղհասանել մեր փըրկօղիդ առ ի վախճան
ժամանակին. երեւեցար ի մէջ մարդկան զգե-
ցեալ ըղկերպ ծառայական. տո՛ւր մեզ փըրկիչ
ողորմութի եւ ըղմեղաց ըղթողութիւն: Ի վեցե-
րորդ աւուր զԱդամ, ստեղծեր ի տիպ քո տիրա-
կան. որ ոչ պահեալ ըզպատուիրանըն մերկացաւ
ըզպատմուճանն. իսկ Նոր Ադամդ ի վեց դարուն

այց արարեր կորուսելոյն. տուր մեզ փրկիչ ողորմութիւն և ըզմեղաց ըզթողութիւն: Տաճար լուսոյ անըստուերին և առագաստ անճառ Բանին. որ ըզնախնոյ մօրն Եւայի բարձեր զանէծսն տըրտմալի. հայցեա յՈրդւոյ քո միածնի Հօր հաշտութեան միջնորդի. բառնալ ի մէնջ ըզխռովութի և տալ ոգւոց խաղաղութիւն:

Որ ի վեր ես քան զամ ըզմիտս և զխորհուրդս. փառաց թագաւոր խնայեա ի մեզ: Որ միայն ունիս զանմահութիւն և զանեղութիւն. փառաց թագաւոր խնայեա ի մեզ: Որ նըստիս ի քրովբէս Երրորդութի անբաժանելի. փառաց թագաւոր խնայեա ի մեզ: Որ երկրպագեալդ ես ի հրեշտակաց և ի մարդկանէ. փառաց թագաւոր խնայեա ի մեզ:

ԺԳ. Սարսափելի հողմոյ նըման, ահեղագոչ սաստիկ հընչմամբ երևեցար ի վերնատանն Հոգիդ դասուն երկոտասան, որք առ ի քէն մըկըրտեցան, որպէս զոսկի հրով մաքրեցան. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց. եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց: Եկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս իշխանաբար, ընդ արդարութեան և ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց. բացեր ըզգանձդ անհիւթական, պարգևս ետուր որդւոց մարդկան. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցո ըզլոյս փառաց: Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց, յինքըն զանդամս իւր քև յօդեաց. զեկեղեցի իւր զոր շինեաց, եօթըն սեամբ քո հաստատեաց. տընտես ի նմա եդ զառաքեալսն.

եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ զգեցո ըզլոյս փառաց:

Հն. Ի ձայն փողոյ գալստեանն քո Տէր ամենայն հոգւովք զարթիցեն կալ ի դատաստանի քում Քրիստոս Աստուած մեր: Յորժամ հնչէ բարբառն ահագին, և հարկանի փող յարութեան մերոյ. եւ մեք գոչելով ասեմք փառք գալստեան քո Տէր: Յորժամ առնես հատուցումն Տր և սուրբք քո պարծեսցին ի քեզ. եւ մեզ շնորհեսցես Փրկիչ կալ ի յաջմէ քումմէ:

ՄՕ.. Բանն առաքեալ ի Հօրէ որ վասն մեր մարմնացաւ. եւ ցնծութի աշխարհի յայտնեցաւ. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Զի որում ոչըն հանդուրժէին բոցանըշոյլ սերովբէքն. նա բնակեցաւ ի քում յորովայնի. ըզքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Յորմէ սարսեալ դողային փայլակնացայտ ի լուսոյն. Ի գիրկըս քո ըզնա ընկալար զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս:

ԽԶ. Այսօր խընդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի Գողգոթայ ի ձեռն աստուածասէր Դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկըրպագեսցուք աստուածային սբ նըշանիս: Այսօր ընծայէ Գողգոթայ ըզծածկեալն ի յերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք. ի ձեռն երանելոյն Յուդայի. եկայք հաւատացեալք երկըրպագեսցուք աստուածային սուրբ նըշանիս: Փառք Հօր և Որդ: Այսօր ի ձեռըն փրկական սբ խաչին կենդանագործի պատանին մեռեալ. եւ ողջոյն սատանայ ըզ-

կործանումն իւր. իսկ մեք Քի՛ հաստատեալք երկրպագեսցուք աստուածային ս՛բ նշանիս:

Այժմ և միշտ: Ելեալ ի գերեզմանէն երիզապինդ պատանօքըն մեռեալըն. հրամայեաց լուծանել ի կեանսըն յաւիտենից:

Սաղմոսն. փառք հրաշափառ գալստ: Քարոզ՝ Սբ ՚ի գիշերի: Ալ. Ի գիշերի և:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Բարձր առնեմ զքեզ Տր, զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր ըզթշնամիս իմ յիս:

Տէր Ած իմ կարդացի առ քեզ. և բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Եհան զիս ի գբոյ տառապանաց. ի կաւոյ և ի տղմոյ:

Հաստատեաց ի վր վիմի զոտս իմ, և ուղղեաց զգնացս իմ:

Փառք և երկրպագութի Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա:

Սաղ. Ի գիշերի և ՚ի տուընջեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒ

Հարց ԲՁ:

Այսօրին գոչմամբ ձայն արկեալ առ Ղազարոս կոչեցեր ի թաղմանէ. Աստուած հարցըն մերոց: Որ

զարտասուս Մարիամու և Մարթայի ոչ անտես արարեր բարերար. Աստուած հարցն մերոց: Զչորեքօրեայ զմեռեալն իշխանութեամբ անապական կոչեցեր ի թաղմանէ. Աստուած հարցն մերոց: Գ. Գործք Տն զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Փառք Հօր և Որդ: Գիշերք զՏէր օրհնեցէք: Որ Հօրն է փառակից ի Բեթանիա եկն այսօր յարութիւն առնելով Ղազարու, օրհնեցէք և գովեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ Իսրայէլ զՏէր օրհնեսցէ: Նա լուծեալ զզօրութիւնս դժոխոց. ածաբար կոչեաց զմեռեալ չորեքօրեայն ի թաղմանէ. օրհնեցէք և գովեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Բ. Ձ:

Ազնուութիւնդ քո Ածածին անարատ զոր ոչ բովանդակեաց հուր Աստուածութեանն. մեծացուցանեմք: Փառք Հօր և: Որ յորդանի քում անապականաբար բնակեցար Բն Ած և փրկիչ անձանց մերոց. մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Անհասանելի տէրունական յայտնութիւնն աշխարհի ծագեցար. անմատոյց լուսոյն երկրպագեսցուք:

Ողորմեա Դ. Ձ:

Որ ի չորեքկերպեան կենդանեաց փառաբանիս ի բարձունս. այսօր մարդասիրապէս փրկիչ ի Բեթանիա երթալ յանձն առեր աղբեր կենաց մեր և յոյս ողորմեա մեզ: Փառք Հօր և Որդ: Որ յարտասուս Մարիամանց գթացեալ արտասուեցեր և ասացեր ցնոսա. ուր եդիք, ես

յարուցից ըզսիրելին իմ զՂազար. աղբեր կենաց մեր եւ յոյս ողորմեա մեզ: Այժմ և միշտ և: Անծայրին արարչագործ ձայնիւդ քո Քս ի թաղմանէ կոչեցեր զՂազարոս. ցուցար կենդանեաց եւ մեռելոց Աստուած. աղբեր կենաց մեր եւ յոյս ողորմեա մեզ:

Տէր յերկնից Դ.Զ:

Աղբեր անմահութեան բղխեալ ի Բեթանիա. կենդանագործեաց զՂազարոս ի թաղմանէ: Փառք Հօր և: Կանխեալ Մարիամանց արտասուալից հառաչմամբ. դարձ կենդանացեալ զչորեքօրեայ զմեռեալն: Այժմ և միշտ և: Յաստուածային ձայնէ գոչմամբն սարսեցին դողալով դժոխք. եւ Երիզապինդ մեռեալն ըզգեցաւ զանմահութիւն:

Առաւօտու Երգ:

Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ:

Բարձր առնեմ զքեզ Տր, զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս:

Պօղոս. Փառաւորեսցուք. Հոմ գանձ:

Մանկունք Գ.Կ. ԱՏ:

Յիսուս միածին անմահութենց պարգեւատուն երեւեցաւ ընմեզ. խափանեաց զզօրութիւն մահու: Փառք Հօր և Որդ: Բղխմամբ արտասուաց Մարիամու և Մարթայի անկեալ առ ոտսն Տեառն. խնդրէին զնորոգումն եղբօրն: Այժմ և միշտ: Բանիւ Բանն Ած կենդանագործեաց զՂազարոս ի թաղմանէ. և եկեալ արտաքս անապական:

Օրհնէ մանկանցն Բաբելոնի. Ս՟ խաղաղութե՟. Աղօթք.

Սուրբ ես Տ՟ր։ Օրհնէ աղօթիցն ազատէն ՚ի լէ–

Սաղմոս ԻԹ.։

ԿՑ. Տ՟ր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ՚ի գուբ։

Փխ. Բարձր առնեմ զքեզ Տ՟ր, զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս։

Տէր Ա՟ծ իմ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ՚ի գուբ։

Սաղմոս ասացէք Տ՟ն սր՟բք ն՟ր՝ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութե՟ ն՟ր։

Սրտմտութի՟ է ՚ի բարկութե՟ ն՟ր. և կեանք են ՚ի կամաց ն՟ր։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտու եղիցի ուրախութի՟։

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։

Տ՟ր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և ես եղէ խռովեալ։

Ես առ քեզ Տ՟ր կարդացի. առ Ա՟ծ իմ աղաղակեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն։

Միթէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմարտութի՟ս քո։

Լուաւ ինձ Տ՟ր՝ և ողորմեցաւ. և Տ՟ր եղև ինձ օգնական։

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի՟. զերծ յինէն զքուրձ. և ինձ զգեցոյց զուրախութի՟։

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. և այլ մի ես զղջացայց, Տ՟ր Ա՟ծ իմ, յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։

Ընթերցուած յԻմաստից : Իմաստ. Ժ. 9 :

Իմաստութիւն զողորմէս իւր փրկեաց 'ի ցաւոց: Նա փախուցելոյ 'ի բարկութենէ եղբօր՝ առաջնորդեաց արդարոյն 'ի շաւիղս ուղիղս : Ետոյց նմա զարքայութիւն Այ՟, և ետ զգիտութիւն սրբոց: Յաջողեաց նմա 'ի վաստակոց իւրոց. և բազմացոյց զվաստակս նր՟: Յագահութեան բռնաւորաց նր՟ պաշտպանեաց նմա, և մեծացոյց: Եւ պահեաց զնա 'ի թշնամեաց. և 'ի դարանակալաց նր՟ զգուշացաւ : Եւ 'ի զօրաւոր պատերազմի արար զնա յաղթօղ. զի գիտասցէ թէ քան զա՟մ ինչ զօրաւոր է ա՟ծպաշտութիւն: Նա զարդարն վաճառեալ ոչ եթող 'ի ձեռանէ. այլ 'ի մեղաց փրկեաց զնա. ընդ նմա էջ 'ի գուբ: Եւ 'ի կապանս ոչ եթող զնա 'ի ձեռանէ. մինչև եբեր նմա զգաւազան թագաւորութեան, և իշխանութիւն 'ի վր՟ բռնաւորաց նր՟: Սուտ եցոյց զբամբասօղս նր՟, և ետ նմա զփառս յաւիտենական: Նա զժողովուրդն սբ՟, և զզաւակն անարատ փրկեաց յազգէ նեղչաց: Եւ եմուտ յոգի ծառայի Տն՟. և ընդդէմ դարձաւ թագաւորաց ահաւորաց՝ արուեստիւք և նշանօք: Հատոյց սրբոցն զվարձս վաստակոց նց՟. առաջնորդեաց նց՟ ընդ ճանապարհ սքանչելի. եղև նց՟ հովանի 'ի տուէ. և բոց աստեղաց 'ի գիշերի: Անցոյց զնս՟ ընդ ծով կարմիր. և տարաւ զնս՟ ընդ ջուրս բազումս: Զթշնամիս նց՟ ընկղմեաց. և 'ի խորոց անդնդոց ած զնս՟ 'ի վեր: Վս՟ այնորիկ արդարք կողոպտեցին զամբարիշտս. և օրհնեցին Տէր զանուն քո սբ՟. և զձեռն քո՝ որ մարտնչէր 'ի վր՟ նց՟՝ օրհնեցին միանգամայն: 20:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Թեսաղոնիկեցւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս : Դ. 12:

Ոչ կամիմ եղբարք՝ եթէ տգէտք իցէք վս՟ ննջեցելոցն. զի մի տրտմիցիք ոպ՟ և այլքն՝ որոց ոչ գոյ յոյս: Եթէ հաւատամք՝ եթէ Յս՟ մեռաւ և յա-

րեաւ. նոյնպէս և Ած զննջեցեալսն 'ի ձեռն Յսի ած-ցէ ընդ նմա: Բայց զայս ասեմ Տն բանիւ, եթէ մեք՝ որ կենդանիքս եմք մնացեալք՝ 'ի գալստեանն Տն ոչ ժամանեմք ննջեցելոցն: Զի ինքն Տր հրամանաւ, 'ի ձայն հրեշտակապետին և 'ի փող Այ իջանէ յերկնից. և մեռեալք 'ի Քն յարիցեն յա-ռաջագոյն: Ապա և մեք որ կենդանւոյն մնացեալ իցեմք՝ նոքօք հանդերձ յափշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տն յօդս. և այնպէս յամ ժամ ընդ Տն լինիցիմք: Այսուհետև մխիթարեցէք զմիմեանս բանիւքս այսոքիւք: 17:

Ալէլ. ալէլ. ալէլ: Եհան զիս 'ի գրոյ տառա-պանաց, 'ի կաւոյ և 'ի տղմոյ:

ԱՐ. Օ՛րհնեա:

ՔՀ. Խաղաղութի ամենեցուն:

ԴՊ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

ԱՐ. Երկիւղածութ՟ լուարուք:

ՔՀ. Սբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԱ. 1:

ԴՊ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

ԱՐ. Պռօսխումէ:

ԴՊ. Ասէ Աստուած:

Կն փառաց Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս 'ի Բեթանիայ, 'ի գեղջէ Մարեմայ և Մարթայի քեռ նր: Այս այն Մարիամ էր որ օծ զՏրն իւղով, և ջնջեաց զոտս նր հերով իւրով. որոյ եղբայրն Ղազարոս հիւանդ էր: Առաքեցին առ նա քորք նր՝ և ասեն. Տէր՝ ահա-ւասիկ զոր դուն սիրէիր՝ հիւանդացեալ է: Իբրև լուաւ Յս, ասէ. այն հիւանդութի չէ 'ի մահ, այլ վս փառացն Այ. զի փառաւոր լիցի որդի Այ այ-նուիկ: Եւ սիրէր Յս զՄարթա և զքոյր նր զՄա-րիամ, և զՂազար: Իբրև լուաւ թէ հիւանդանցեալ է, զտեղի կալաւ անդէն ուր էրն՝ աւուրս երկուս: Ա-

պա յետ այնորիկ ասէ ցնս՟. եկայք երթիցուք միւսանգամ 'ի Հրէաստան: Ասեն ցնա աշակերտքն. ռաբբի, այժմ ևս խնդրէին զքեզ Հրեայքն քարկոծ առնել. և դարձեալ երթաս անդրէն: Պատասխանի ետ Յս՟. ո՞չ երկոտասան ժամ է յաւուր. եթէ ոք գնայ 'ի տուընջեան՝ ոչ գայթագղի, զի զլոյս աշխարհիս այսորիկ տեսանէ. ապա թէ ոք գնայ 'ի գիշերի՝ գայթագղի, զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա: Զայս իբրև ասաց, յետ այսորիկ ասէ ցնս՟. Ղազարոս բարեկամ մեր ննջեաց, այլ երթամ զի զարթուցից զնա: Ասեն ցնա աշակերտքն. Տէր՝ եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի: Այլ Յս՟ վս՟ մահուն նր՟ ասէր. նք՟ այսպէս թուեցաւ՝ թէ վս՟ ննջելոյ քնոյն ասէ: Յայնժամ ասէ ցնս՟ Յս՟ յայտնապէս: Ղազարոս մեռաւ. և ես ուրախ եմ վս՟ ձեր, զի դուք հաւատասջիք ինձ, զի ես չէի անդ. բայց արդ եկայք երթիցուք առ նա: Ասէ Թովմաս անուանեալն երկուորեակ՝ ցաշակերտակիցսն. ե՞ն եկայք և մեք՝ զի ընդ նմա մեռցուք: Եկն Յս՟՝ եգիտ զնա չորեքօրեայ 'ի գերեզմանի: Եւ էր Բեթանիա մերձ յԵրուսաղէմ, իբրև ասպարիսօք հնգետասան: Բազումք 'ի Հրէից անտի եկեալ էին առ Մարթա և Մարիամ, զի մխիթարեսցեն զնս՟ վս՟ եղբօրն: Մարթա իբրև լուաւ՝ թէ Յս՟ գայ, ընդ առաջ գնաց նր՟. բայց Մարիամ նստէր անդէն 'ի տան: Ասէ Մարթա ցՅս՟. Տէր՝ եթէ աստ լինեալ էիր, եղբայրն իմ չէր մեռեալ. այլ և արդ գիտեմ, եթէ զոր ինչ խնդրեսցես յԱյ՟՝ տացէ քեզ Այ՟: Ասէ ցնա Յս՟. յարիցէ եղբայրն քո: Ասէ ցնա Մարթա. գիտեմ զի յարիցէ 'ի յարութեն՟ յաւուրն յետնում: Ասէ ցնա Յս՟. ես իսկ եմ յարութի՟ և կեանք. որ հաւատայ յիս, թէպէտ և մեռանի՝ կեցցէ. և ա՟մ որ կենդանի է՝ և հաւատայ յիս, մի՟ մեռցի 'ի յաւիտեան. հաւատա՞ս այսմիկ: Ասէ ցնա. այո՛ Տէր՝ ես հաւատացի՝ եթէ դու ես Քս՟

Որդի Այ՟, որ յաշխարհ գալոց էիր: Եւ զայս իբրև ասաց, գնաց կոչեաց զՄարիամ զքոյր իւր լռելեայն՝ և ասէ. վարդապետ եկեալ է և կոչէ զքեզ: Նա իբրև լուաւ՝ յարեաւ վաղվաղակի, և եկն առ նա: Զի ևս էր եկեալ Յս՟ ’ի գեօղն. այլ էր անդէն ’ի տեղւոջն՝ ուր ընդ առաջ եղև նմա Մարթա: Իսկ հրեայքն՝ որ էին ընդ նմա ’ի տան անդ՝ և մխիթարէին զնա, իբրև տեսին զՄարիամ՝ թէ յարեաւ վաղվաղակի և գնաց, գնացին և նոքա զհետ նր՟. համարէին թէ ’ի գերեզմանն երթայ՝ զի լացցէ անդ: Իսկ Մարիամ իբրև եկն ուր էրն Յս՟՝ և ետես զնա, անկաւ առ ոտս նր՟ և ասէ. Տէր՝ եթէ աստ էիր դիպեալ՝ ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ: Յս՟ իբրև ետես զնա զի լայր, և որ ընդ նմա էին հրեայքն՝ լային, խռովեցաւ յոգի իւր իբրև զայրացեալ, և ասէ. ո՞ւր եդիք զնա: Ասեն ցնա. Տէր՝ եկ և տե՛ս: Եւ արտասուեաց Յս՟: Ասէին հրեայքն. տեսէ՛ք՝ որչափ սիրէր զնա: Կէսքն ’ի նոցանէ ասէին. ո՞չ կարէր սա, որ եբաց զաչս կուրին, առնել՝ զի և սա մի՛ մեռցի: Յս՟ դարձեալ զայրացեալ ընդ միտս իւր, գայ ’ի գերեզմանն. և էր այր մի, և վէմ մի եդեալ ’ի վր՟ նր՟: Եւ ասէ Յս՟. ’ի բա՛ց արարէք զվէմդ: Ասէ ցնա Մարթա՝ քոյր մեռելոյն. Տէր՝ արդ հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօրեայ է: Ասէ ցնա Յս՟. ո՞չ ասացի քեզ՝ եթէ հաւատասցես, տեսցես զփառսն Այ՟: Եւ իբրև ’ի վեր առին զվէմն, Յս՟ ամբարձ զաչս իւր ’ի վեր, և ասէ. Հա՛յր՝ գոհանամ զքէն, զի լուար ինձ, և ես գիտէի՝ զի յա՟մ ժամ լսես ինձ. այլ վս՟ ժողովրդեանս որ շուրջ կան՝ առնեմ, զի հաւատասցեն թէ դու առաքեցեր զիս: Զայս իբրև ասաց, ’ի ձայն մեծ աղաղակեաց և ասէ. Ղազարէ՝ արի եկ արտաքս: Եւ ել մեռեալն ոտիւք կապելովք, և ձեռօքն երիզապնդօք, և երեսօքն վարշամակապատօք: Եւ ասէ ցնս՟ Յս՟. լուծէք զդա՝ և

թողէք երթալ: Բազումք 'ի հրէիցն՝ որ եկեալ էին առ Մարեմանս, իբրև տեսին զոր արարն՝ հաւատացին 'ի նա: Եւ ոմանք 'ի նոցանէ գնացին առ փարիսեցիս, և պատմեցին նց՝ զոր արարն Յս: Ժողովեցին քահանայապետքն և փարիսեցիքն ատեան, և ասեն. զի՞նչ արասցուք զի այրն այն բազում նշանս առնէ: Եթէ թողումք զնա այնպէս, ամենեքին հաւատան 'ի նա. և գայցեն հոռոմք՝ և բառնայցեն զազգս մեր և զտեղի: Մի ոմն 'ի նոցանէ՝ անուն Կայիափա, որ քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, ասէ ցնս. դուք ոչ ինչ գիտէք, և ոչ բնաւ խորհել իսկ, թէ լաւ է մեզ, զի այր մի մեռանիցի 'ի վր ժողովրդեանս, և մի ամ ազգս կորիցէ: Զայս ոչ յանձնէ ինչ ասաց. այլ զի քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, մարգարէացաւ՝ եթէ մեռանելոց էր Յս 'ի վր ազգին. և ոչ 'ի վերայ ազգին միայն, այլ զի և զորդիսն Այ զցրուեալսն ժողովեսցէ 'ի մի: Ապա յայնմ օրէ խորհուրդ արարին՝ զի սպանցեն զնա: Եւ Յս այնուհետև ոչ եթէ համարձակ շրջէր 'ի մէջ հրէիցն. այլ գնաց անտի յերկիր մի որ մերձ էր յանապատ, 'ի քաղաք մի որում անուն էր Եփրայիմ, և անդ լինէր աշակերտօքն հանդերձ: 54:

Երգ. Տրն յետ ստեղծմանն:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Աեցօ Տր՝ 'ի ԸԷԽ: Աղօ. Բ.ում ամենազօր և հրաշալի գալստեանդ:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Խոնարհեցո՛, և Ապրեցո՛:

Փառ:

Բարեբանեալ որ եկիր և գալոց ես 'ի յերկնէ աստուածային քո փառօք. շնորհեա՛ ամենեցուն զյարութի Քս, ով մարդասէր:

Եւ 'ի ճրագ ժամուն ասասցեն Լոյս զուարթ:

Մեսէդէ: Օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տն: Տր Ած մր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութն կանխաւ՝ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Քարոզ յայնժամ. Ասասցուք, կամ գանձ:

Եւ զգենուն մաքուր քահանայքն, և ելանեն յատեան խաչիւ և աւետարանաւ, խնկովք և մոմեղինօք և ամենայն զարդուք: Եւ ասեն Համբարձէք, յորոյ 'ի սկսանելն՝ քարշեն զվարագոյրն, և բանան զխորանն:

Համբարձէք Ա.Զ:

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից. ի վերայ նստել յաւանակի հաճեցար. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Ուստի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըղձայն. մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Ովսաննա ի բարձունս ալէլուիա. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տն ալէլուիա. և օրհնութի որ գալոցդ ես անուամբ Տն ալէլուիա:

Այսօր զանըսկիզբն Բանն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յերկրի երևեալ տեսաք. քրովբէական ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: փառք Հօր: Այսօր յաւանակ քերովբէ և տղայք եբրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութի որդւոյ Դաւթի՝ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Այժմ և: Այսօր զուարճացան տիեզերք գալստեամբ Ածորդւոյն յԵղէմ. և գոչէին հրճուամբ երգով. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Զկնի քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո Տր՝ յայնժամ: Աղօ. Թագաւոր խաղաղութեան:

Եւ արձակին:

ԿԻՐԻԱԿԷ
ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻ

[illegible]

[illegible] շարական Դ.Զ:

ԹԱԳԱՒՈՐ գոլով քո յաշխարհս մտեր ի քաղաքն Երուսաղէմ. նստեալ ի վր հո-ղեղէն նոր յաւանակի. կոչել զհեթանոսս յերկրպագութիւն: Ծառքն ոստովք ձիթենեօք եւ տղայքն ոստովք արմաւենեօք. եւ երամ երամ դասուքն աղաղակէին ովսաննա օրհնեալ ե-կեալ ի յանունն Տ̅ն: Ցընծացաւ նր Սիովն բեր-կրեցան որ եկեղեցիք. եւ խնդութեամբ բազմաւ ե-լին ընդ առաջ. օրհնէին զգալուստ քո փրկ-չի յաշխարհ:

† Յորժամ եկին Յս՝ յԵ̅մ ի քաղաքն ընդ ա-ռաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենեօք. և զԱ̅ծ-որդին փառաւորէին: Ի լեռնէ ձիթենեաց տարա-ծանէին մանկունքն ըզհանդերձս իւրեանց եւ ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին. Ա̅ծորդւոյն որ թագաւորին: Ոստովք և տերեւեալ ձիթենեօք եբրայեցւոց մանկունքն օրհնէին. ուրախ լեր Ե-րուսաղէմ քաղաք. և ցնծա սիոն մայր ե-կեղեցի:

Զգալուստ քո Ք՛ս այսօր յԵրուսաղէմ նոր եկեղեցի ս̄բ․ յաղթական երգով բարեբանեմք․ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տ՛ն։ Որ վասն մերոյ փրկութեան յաւանակի նստեալ յանձն առեր․ ընդ մանկտւոյն բարեբանեմք․ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։ Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա․ և զերկրպագուս անուանդ քո պահեա ի խաղաղութեան։

Ի յարութե՛ յաւուր գալստեան փրկչին տաճարածանէին մանկունքն ըզհանդերձս․ և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տ՛ն։ Սոսա ի ծառոց բերեալ մատուցանէին Ա՛ծորդւոյն առ ճանապարհաւն․ և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տ՛ն։ Ի ծերոց բըղխեալ օրհնուի՝ եւ ի տղայոց փառաբանուի․ և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Զկնի աւետարանին ճաշուն․ Նա ես խաղաղու։
Քահանայն․ Օրհնութիւն և փառք Հօր։

Ի սմին աւուր յաւելանի՝ Օրհնութիւն ԻԶ։

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից ի վերայ նստեալ յաւանակի հաճեցար․ բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել։ Ուստի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըզձայն․ մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով․ բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել։ Ովսաննա ի բարձունս ալէլուիա․ բարեբանեալ եկեալ անուամբ

Տն ալէլուիա. և օրհնութիւն որ գալոց ես անուամբ Տն ալէլուիա:

† Այսօր զանըմբռնելին Բանն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յերկրի երևեցեալ տեսաք. քրովբէական ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Այսօր յաւանակ քերովբէ և տղայք եբրայեցւոց բարբառեն. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Այսօր գոլով ի Բեթանիա. քո ամենազօր հրամանաւդ ձայնեցեր Ղազարու և դողացաւ մահ. դժոխք պարտեցաւ ապականութիւն լուծաւ. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ: Այսօր գոլով ի Բեթանիա դքո զաշխարհակեցոյց ձր զյարութիւնդ. յառաջագոյն ծանուցեր անապականաբար կոչմամբ զչորեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ: Այսօր գոլով ի Բեթանիա երբայեցւոց մանկունքն ըղձանչացեալ ասէին. զՄարիամու զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ:

Կենդանութեանց բաշխող Քրիստոս ի Բեթանիա եկաւորեալ այսօր. բարեկամին Ղազարու պարգևէ զկենդանութիւն: Տնօրինաբար արտասուելով ընդ Մարթայի և ընդ Մարիամու՝ ողբակցէր և որպէս մարդ հարցանէր ուր եդիք զՂազարոս: Եւ որպէս զԱծ բարբառովն յարուցանէ ի մեռելոց զչորեքօրեայն. և զուգընթաց ձայնիւն մեռեալն եկն արտաքս անապական:

Կ.Ա.Ր. Որ ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր զածային

քո զօրութեանդ. զքեզ փառաւորեմք իմանալի լոյս։ Որ ըղձառագայթ փառաց քոց ցուցեր արեգականակերպ փայլմամբ զարարածըս լուսաւորեցեր. զքեզ փառաւորեմք իմանալի լոյս։ Որ աՀագին տեսլեամբ զարՀուրեցուցեր զքո զաշակերտսն. և Թմբրութեանն Հրաշիցն ի սէր աստուածային փառաց քոց. զքեզ փառաւորեմք իմանալի լոյս։

ՕՐՀ. Օ փառաւորեալըն յամենայն արարածոց, և ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի զերկրպագեալն, զմարմնացեալն Բանն ի կուսէն ձայնիւ երգով օրՀնեսցուք։ Որ դիմեալ գայ յԵդովմայ բարձրացեալ փառօք, յարուցեալ ի պատերազմ ընկղմեաց զաներեւոյթն Ամաղէկ. զիջեալ Բանն ի դժոխս ձայնիւ երգով օրՀնեսցուք։ Համագոյն ի Հօրէ փառակից ընդ Հոգւոյն, կենդանութիւն ազգի մարդկան, որ յարեաւ այսօր ի մեռելոց. զՀամբարձեալ Բանն ի յերկինս ձայնիւ երգով օրՀնեսցուք։

ՀԳ. Որ ի քրովբէական կառսըդ Հանգչիս այսօր իջեր յերկնից ի դասս առաքելոցըն սուրբ Հոգի. օրՀնեալ ես Թագաւոր անմաՀ։ Որ գնաս ի վերայ Թեւոց Հողմոց. այսօր ի Հրեղէն լեզուս բաժանեալ Հանգեար յառաքեալսըն սուրբ Հոգի. օրՀնեալ ես Թագաւոր անմաՀ։ Որ խնամես տեսչութեամբ զքո զարարածս. այսօր եկիր ի Հաստատել զեկեղեցի քո սուրբ Հոգի. օրՀնեալ ես Թագաւոր անմաՀ։

ՀՆ. Զայն առեալ կենարարին աստուածային բարբառոյն. ասէ եկայք օրՀնեալք Հօր իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ի Հանդերձեալ երկրին։ Ընդ առաջ ելանել քեզ Հա-

ւառով ի յօդըս վերինս. աստուածազգեաց լու-
սով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն և լըսել
ըղձային երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ այժմ քումմ
կայցո ընդ իմաստուն սբ կուսանսն. և լուսեղէն
առագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն.
և ժողովս անդրանկաց գրելոց և յերկինս։

Մ՞օ․․ Մարմնացեալդ ի կուսէն նախայաւիտեան
Բանդ․ այսօր ի տաճարին եկիր կատարել զօրէնս վա-
սըն փրկութեան հեթանոսաց։ Որ յանարուեստ
աթոռ նըստիս բարեբանեալդ ի հրեշտակաց․ այսօր
ի Սիմէոնէ բառնալով ի գիրկս․ որ ընծայեսցես
ըզմեզ ի կենդանութիւն յաւիտենից։ Որ արձակիչդ ես
կապելոց պարգևատու ամենեցուն․ այսօր հայց-
մամբ ծերունւոյն արձակեա և զմեզ ըզբազմամեղս
ի կապանաց մահու ի կենդանութիւն յաւիտենից։

Խզ․ Ի խորանի քում սրբութեան զոր ընտրե-
ցեր փառատեամբըդ քո Բ՞ն․ ի սմա միաձայնեալ
աղաչեմք ըզքեզ, լուր ձայնի աղաչանաց մերոց,
ընկալ և կեցո ըզմեզ։ Ածային լուսով քով
պայծառ քան զարեգակն լուսաւորեցեր զքո սբ
զեկեղեցի․ ի սմա միաձայնեալ աղաչեմք ըզքեզ,
լուր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալ և կեցո ըզ-
մեզ։ Փառք Հօր։ Այսօր և հրեշտակք ուրախա-
նան ընդ պայծառութի քո սբ եկեղեցւոյ․ ի սմա
միաձայնեալ աղաչեմք ըզքեզ, լուր ձայնի աղա-
չանաց մերոց, ընկալ և կեցո ըզմեզ։

Այժմ և միշտ։ Այսօր զուարճացան տիեզերք
գալըստեամբ Ածորդւոյն յԵմ․ և գոչէին հընչ-
մամբ երգով․ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Մաղ. փառք հրաշափառ գալստեան: Քարոզ. Կ՚ ուղղելոյ. Աղօ. Տր երկնի և երկրի:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Տէր Աձ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութն կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Աձ իմ ես դու, խոստովան եղէց քեզ. Աձ իմ ես դու, և բարձր արարից զքեզ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Երկինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ. և հասեալ է Տր 'ի դատել զերկիր:

Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ, և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Մաղ. Յերգս օրհնութեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒ

Ձայն ԴԿ:

Որ ի քրովբէական աթոռ ընդ հօրն բազմեալ էիր Բանդ Աձ. այսօր խոնարհութեամբ նստար մարմնով նոր յաւանակի. ընդ քեզ բարեբանեմք Աձ հարցն մերոց: Որ ի սրովբէիցն սրբասաց ձայնի անդադար օրհնութեանն. այսօր ի դասուց երբայեցւոց որդի Դաւթի փառաբանեցար. ընդ քեզ բարեբանեմք Աձ հարցն մերոց: Որ ի հրեշտակապետացն երգաբանեալ հրաշմամբ ի բարձունս օրհնութեան. այսօր ի ծերոց և ի տղայոց գովեցար ովսաննա երգով. ընդ քեզ բարեբանեմք Աձ հարցն մերոց: Գ. Զտր օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ յաւիտեան: Այսօր ըղձալուստ փրկչին մերոյ ցնծութեամբ տօնէ նոր

Երուսաղէմ. ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց. բարձր արարէք զձայն յաւիտեան: փառք Հօր և: Այսօր ընդ մանկանցն Եբրայեցւոց զհինաւուրցն եկեալ նոր արքայ ի Սիովն. մանկունք որ եկեղեցւոյ. բարձր արարէք զձայն յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Այսօր ընդ ծերոցն օրհնաբանենց. ուրախութեամբ բարեբանեցէք զանմահ թագաւորն եկեալ. քահանայք հոգևոր երգով բարձր արարէք զձայն յաւիտեան:

Մեծացուսցէ ԱՁ:

Ուրախ լեր յոյժ դուստր Սիովնի. պայծառացիր Երուսաղէմ զարդարեալ ըղձալինըս քո քաղաքդ Աստուծոյ: փառք Հօր և: Քանզի Քն որ էնն ի յաթոռ փառաց այսօր մտանէ ի քեզ նստեալ ի վերայ յաւանակի նորոյ: Այժմ և միշտ: Օրհնեմք եւ տղայք ոստովք ձիթենեօք միաբանութեամբ երգէին. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Խաղաղական առաջ. Դարձ:

Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ. Տես 'ի Լուկ. 89:

Ապա Երգ:

փառք յարութեան քո Տէր. ոչ դադարեսցայց,

Գիշերէ:

Դասք լուսեղէն զուարթնոցն սպասէին մեծի գալըստեանն Քնի: Եւ երգէին երգ նոր. օրհնեալ է քո Տր գալուստդ:

Ողորմեա ԲԿ:

Ուրախ լեր եկեղեցի սուրբ ի գալըստեան սուրբ միածնին. ուրախ լեր եւ ցընծա հանդերձ ամենայն

սրբովք։ փառք Հօր և։ Խնդամ յոյժ դուստր վերին Սիովնի. ահա Թագաւոր քո գայ նստեալ ի յաւանակի նորոյ, արդարեւ փրկիչ. փրկէ եւ կեցուցանէ։ Այժմ և միշտ։ Զուարճացիր եւ բերկրեալ ժողովուրդ Աստուծոյ. մատո զոստս ծաղկեալս հաւատով եւ ասա. օրհնեալ որ եկիր Թագաւոր տիեզերաց։

Տէր յերկնից Բ.Կ։

Զքրիստոս Թագաւորն որ էին ի յաթոռ փառաց. տեսաք ի յերկրի նստեալ ի նոր յաւանակի։ փառք Հօր և։ Ընդ առաջ ելեալ արքային գանք երբայեցւոց. ծերքն ոստովք ձիթենեօք և տղայքն արմաւենեօք։ Այժմ և միշտ։ Սիոնական ձայնիւ գոչէին երգ նոր. բարեբանելով զանունն Թագաւորին։

Այլ ՚ի Տէր յերկնիցն [illegible]։

Առաւօտու երգ։

Այսօր մտանէ Թագաւորըն մեր Քրիստոս [illegible] ի յԵրուսաղէմ ընդ քաղաք Դաւթի։

Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենեօք, եւ զՕսաննա մանկտին փառաւորէին։

Քարոզ. Ասասցուք. [illegible]։

[illegible]։

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից ի վերայ նստեալ յաւանակի հանձեցար. բարեբանեալ որ

եկիրդ ի կեցուցանել։ Աւստի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն ընծայն. մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել։ Ովսաննա ի բարձունս ալէլուիա. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տն ալէլուիա. և օրհնութի որ գալոց ես անուամբ Տն ալէլուիա։

Սաղմոս ՂԷ։

կց. Տեսին ա՟մ ծագք երկրի զփրկութի Աստուծոյ մերոյ։

փխ. Օրհնեցէք զՏր յօրհնութի նոր, զի սքանչելիս արար։

Փրկեաց նմա աջ իւր, և բազուկ սուրբ իւր։

Ցոյց Տր զփրկութի իւր, առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութի իւր։

Յիշեաց ողորմութբ իւրով զՅակոբ. ճշմարտութբ իւրով զտունն Իսրայելի. և տեսին ա՟մ ծագք երկրի զփրկութի Այ մերոյ։

Աղաղակեցէք առ Տէր ա՟մ երկիր. օրհնեցէք, ցնծացէք և սաղմոս ասացէք։

Սաղմոս ասացէք Այ մերոյ օրհնութբ, օրհնութբ և 'ի ձայն սաղմոսաց։

Ի ձայն օրհնութե կռածոյ փողոյ. օրհնութբ ցնծութբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տն։

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով. տիեզերք և ա՟մ բնակիչք նր, և գետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ։

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տն, զի գայ և հասեալ է Տէր 'ի դատել զերկիր։

Դատի զաշխարհս արդարութբ և զժողովուրդս իւր ուղղութբ։

Ընթերցուած յԵրգոց Երգոյն Սողոմոնի: Բ. 8:

Ձայն եղբօրորդւոյ իմոյ. ահաւասիկ սա եկն վազելով 'ի վ̃ր լերանց՝ խայտալով 'ի վ̃ր բլրոց: Նման է եղբօրորդին իմ այծեման կամ որթուց եղանց 'ի վ̃ր լերանց Բեթելայ: Արի՛, եկ մերձաւոր իմ, գեղեցի՛կ իմ, աղաւնի՛ իմ. վ̃ զի ահա ձմեռն էանց. անձրեւք անցին, և գնացեալ մեկնեցան: Ծաղիկք երեւեցան յերկրի. ժամանակ հատանելոյ եհաս: Ձայն տատրակի լսելի եղեւ յերկրի մերում: Թզենի ընձիւղեաց զբողբոջ իւր. այգիք մեր ծաղկեցան և ետուն զհոտս իւրեանց: Արի՛, եկ մերձաւո՛ր իմ, գեղեցի՛կ իմ, աղաւնի՛ իմ. եկ ընդ հովանեաւ վիմին՝ մերձ առ նախապարիսպն: Ցո՛յց ինձ զդէմս քո. լսելի արա ինձ զբարբառ քո. վ̃ զի ձայն քո քաղցր է, և դէմք քո գեղեցիկ: Կալարո՛ւք մեզ աղուեսունս փոքունս՝ զապականիչս այգեաց. և այգիք մեր ծաղկեսցին: Եղբօրորդին իմ ինձ՝ և ես նմա. որ հովուէն 'ի մէջ շուշանաց: Իջցէ եղբօրորդին իմ 'ի պարտէզ իւր. և կերիցէ զպտուղս ծառոց իւրոց: Տեսին զնա դստերք՝ և երանեցին նմա. Թագուհիք և հարճք գովեցին զնա: Ո՛վ է սա՝ որ երեւեալըս է իբրեւ զառաւօտ. գեղեցիկ ո̃պ զլուսին. ընտիր իբրեւ զարեգակն. իբրեւ զհիացումն կարգեալ: Ի պարտէզս ընկուզաց իջի հայել 'ի յարմտիս ուղխից. տեսանել թէ ծաղկեա՞լ իցէ որթն. թէ ծաղկեա՞լ իցեն նռնենիք: Անդ տաց զստինս իմ:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: ԿԲ. 11:

Ասացէք դստեր Սիովնի, ահաւասիկ փրկիչ քո հասեալ գայ և ունի զվարձս իւր ընդ իւր. և գործ իւր առաջի երեսաց իւրոց: Եւ կոչեսցէ զնա ժողովուրդ ս̃բ՝ փրկեալ 'ի Տ̃նէ. և դու կոչեսցիս խնդրեալ քաղաք և ոչ լքեալ: 12:

Պօղոսի առաքելոյն յԵփեսացւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Ա. 3:

Օրհնեալ է Ած և Հայր Տն մերոյ Յսի Քսի, որ օրհնեաց զմեզ ամ հոգևոր օրհնութբ յերկնաւորս ՚ի Քս: Որպէս ընտրեաց զմեզ նովաւ յառաջ քան զլինելն աշխարհի, լինել մեզ սբս և անարատս առաջի նր սիրով: Յառաջագոյն սահմանեաց զմեզ յորդեգրութի ՚ի ձեռն Յսի Քսի, ՚ի նոյն ըստ հաճութն կամաց իւրոց, ՚ի գովեստ փառաց շնորհաց իւրոց. որով զուարճացոյց զմեզ սիրելեաւն: Որով ունիմք զփրկութի ՚ի ձեռն արեան նր, զթողութի մեղաց՝ ըստ մեծութն շնորհաց իւրոց. որ առաւելաւ ՚ի մեզ ամ իմաստութբ և գիտութբ: Ցոյց մեզ զխորհուրդս կամաց իւրոց՝ ըստ հաճութն իւրում. զոր յառաջագոյն եդ նովաւ, ՚ի տնտեսութի լրման ժամանակաց, բովանդակել զամ Քսիւ, որ ինչ յերկինս՝ և որ ինչ յերկրի ՚ի նոյն: 10:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տն. օրհնեալ որ գալոց ես անուամբ Տն. և օրհնեցաք զքեզ ՚ի տանէ Տեառն:

ԶԿՆ՝ Որթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: Ժ. 46.

Կս գալստեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ գան յԵրիքով. և ընդ ելանելն նր յԵրիքովէ աշակերտօքն՝ և բազում ժողովրդով, որդի Տիմէի Բարտիմէոս կոյր նստէր մուրացիկ յանցս ճանապարհի: Իբրև լուաւ՝ թէ Յս Նազովրեցի է, սկսաւ աղաղակել և ասել. որդի Դաւթի Յս՝ ողորմեա՛ց ինձ: Եւ սաստէին նմա բազումք՝ զի լռեսցէ. և նա առաւել ևս աղաղակէր. որդի Դաւթի ողորմեա՛ց ինձ: Զտեղի առ Յս՝ և հրամայեաց կոչել

զնա։ Կոչեն զկոյրն՝ և ասեն ցնա. քաջալերեա՛ց, արի՛, կոչէ զքեզ։ Եւ նր ընկեցեալ զձորձս իւր, յարեաւ և եկն առ Յս։ Պատասխանի ետ նմա Յս և ասէ. զի՞նչ կամիս՝ թէ արարից քեզ. ասէ ցնա կոյրն. ռաբբունի, զի բացայց։ Եւ Յս ասէ ցնա. երթ՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. և վաղվաղակի բացաւ, և երթայր զհետ նր 'ի ճանապարհին։ Եւ յորժամ մերձ եղեն յԵրուսաղէմ, 'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթանիա մօտ 'ի լեառն Ձիթենեաց, առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի, և ասէ ցնս. երթայք դուք 'ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ. և նոյնժամայն իբրև մտանիցէք 'ի նա, գտանէք յաւանակ մի կապեալ. յորոյ վր ոչ ոք 'ի մարդկանէ նստաւ, լուծէք զնա՝ և ածէք։ Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝ թէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ. ասասջիք՝ թէ Տն իւրում պիտոյ է. և վաղվաղակի առաքեսցէ զնա այսր։ Չոգան և գտին զյաւանակն կապեալ առ դուրս արտաքոյ 'ի փողոցի անդ, և լուծին զնա։ Եւ ոմանք յորոց անդն կային, ասեն ցնս. զի՞ գործէք, զի՞ լուծանէք զյաւանակդ։ Եւ նոքա ասեն ցնս որպ ասացն Յս. և թոյլ ետուն նոցա։ Ածեն զյաւանակն առ Յս. և արկանեն 'ի վր նր հանդերձս, և նստաւ 'ի վր նր։ Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տարածանէին 'ի վր ճանապարհին, և այլք ոստս 'ի ծառոց հատանէին՝ և արկանէին զճանապարհաւն։ Եւ որ առաջին և զկնի երթային, աղաղակէին, և ասէին. ովսաննա բարձրելոյն։ Օրհնեալ որ գալդ յանուն Տն. օրհնեալ թագաւորութիւնդ եկեալ հօր մերոյ Դաւթի. խաղաղութիւն յերկինս՝ և փառք 'ի բարձունս։ Եւ եմուտ Յս յԵրուսաղէմ 'ի տաճարն, և հայեցաւ շուրջ զամենեքումբք. և զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել 'ի Բեթանիա երկոտասանիւքն հանդերձ։ Ծ.Ա. 11։

Օրհնէ աւետարանին [illegible] [illegible]. Եւ ես խաղաղութեն։ Ա՟ն 'ի վերուստ։

Եւ փէտանագրէն ըստ պատշաճին խաչիւ և աւետարանաւ, և օրհնէն զչորս կողմն աշխարհի:

Զկնի քարոզ. Մե՟ խաչիւս. Աղօթք. Պահպանեա:

Եւ ապա ասեն:

Յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղազարու՝ յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղազարու՝ աւետաւոր ձայնիւն աղաղակէր ասելով. Ղազարէ արի եկ արտաքս: Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքն զանմահութեն պարգևսն ետ սիրելւոյն. և ծայլին ձայնիւն 'ի գերեզմանէն կոչեաց. վասն որոյ և մանկունք Եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ Թագաւորութի քո. ովսաննա օրհնեալ է գալուստ քո՝ օրհնութի 'ի բարձունս. օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն:

Շարական Դ.Կ:

Յիսուս մեծին անմահութեանց պարգևատուն երևեցաւ ըմէզ. խափանեաց զզօրութիւն մահու: Փառք Հօր և Որդ: Որդի խմբ արտասուաց Մարիամու և Մարթայի անկեալ առ ոտսն Տեառն. խնդրէին զնորոգումն եղբօրն: Այժմ և միշտ: Բանին Բանն Ած կենագործեաց ըզՂազարոս ի թաղմանէ. և եկեալ արտաքս անապական:

Մ.Օ. Դու ծաղիկ անթառամ տոհմի սեռին մարդկութեան. և շառաւիղ օրհնութեան նախնեաց ծնողին մեր բնութեան. բարեխօսեա միածնին Ածածին մայր Բանին: Երկնաւոր արքային եղեր տաճար ըստ երգողին. յանկարծակի փեսային ի յառագաստ բազմեալ քոյին. բարեխօսեա միածնին Ածածին մայր Բանին: Զօրք երկնից անմարմնոց իմանալեացըն զուարթնոց. իջեալ

յերկնից ի յերկիր սպասաւորել մեծ արքային. բարեխօսեա միածնին Ածածին մայր Բանին:

ԽԶ. Այսօր նշան յաղթող երևեալ ի յերկրի. պայծառացոյց ըզտիեզերս. զէն յաղթութեան ետուր ըզխաչ քո Տէր ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն: փառք Հօր: փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց յոյս եւ ապաւէն ազգի մարդկան. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն վտանգից մերոց. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն: Այժմ և միշտ: Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեա ըզմեզ Քս Ած որ տարածեցեր ըզձեռս քո ի նմա. եւ լուծեր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն:

Ն— Երթեալն 'ի գերեզմանատուն. ի տանն յայնմ
Սաղմոս ՃԻԹ.:

ԿԳ. Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

Փխ. Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր, Տէր լուր ձայնի իմում:
Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց:
Թէ զանօրէնութիւնս քննես Տր. Տր իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քաւութիւն:
Վս անուան քո համբերի Տր, համբեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի Տր:
Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ 'ի Տէր:
Ի Տնէ է ողորմութիւն բազում, և 'ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Օհնէ Սրբիւ:

Արքայ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ ԺԱ. 1։

Կ՟ փառաց Տն մերոյ Յսի Քսի։

Էր ոմն հիւանդ Ղազարոս. Տես 'ի Լեռն 170։

Զկնի Աւետարանին. Հոգւոցն հանգուցելոց։ Քարոզ.

Կ՟ հոգւոցն հանգ։ Աղօթք. Ք.ս Որդի Ա.Յ։

Ս— 'ի պատարագն յեկեղեցին՝ սկսանին Շարական ԲԿ։

Այսօր ընդ հրակերպեան դասուցն օրհնաբանեին ծերքն ասավք եւ տղայքն արմաւենեօք. Ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն։ Զոր սերովբէքն ծածկաբար ընդունել ոչ բաւէին. ի վերայ յաւանակի նորոյ նստեալ բարեբանեցաւ ի տղայոց. Ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն։ Այսօր ընդ ծերոց և ընդ տղայոց օրհնաբանութեացն վեր երգեմք նորոյ արքայիդ եկեալ յԵրուսաղէմ. Ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն։ Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն. օրհնեալ որ գալոցդ ես։

Զօրհնեալ եկեալն Երկիցս ասա։

Ս— պաշտ. Նորաստեղծեալ։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո Տէր՝ յայսմ—։ Աղօթք. Ք.ում ամենազօր և հրաշալի գալստեանդ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի յետ ժամու ժողովքին 'ի դուռն եկեղեցւոյն. Ա— ածեն Սաղմոս ԴԼ։

Կ3. [illegible]երինք ցնծասցեն առաջի Տն, զի գայ և հասեալ է Տր 'ի դատել զերկիր։

ՓԽ. Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար։

փրկեաց նմա աջ իւր, և բազուկ ս̃բ իւր:

Եցոյց Տ̃ր զփրկութի̃ իւր, առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութի̃ իւր:

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովբ. ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի. և տեսին ա̃մ ծագք երկրի զփրկութի̃ Ա̃յ մերոյ:

Աղաղակեցէք առ Տ̃ր ա̃մ երկիր. օրհնեցէք, և սաղմոս ասացէք:

Սաղմոս ասացէք Ա̃յ մերու օրհնութեամբ, օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ. օրհնութե̃ ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տ̃ն:

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով. տիեզերք և ա̃մ բնակիչք նր̃, և գետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ:

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տ̃ն, զի գայ և հասեալ է Տէր 'ի դատել զերկիր:

Դատի զաշխարհս արդարութեամբ և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ:

Ընթերցուած յԱռակաց: Ը. 22:

Տէր ստացաւ զիս 'ի սկիզբն ճանապարհաց իւրոց'ի գործս իւր. յառաջ քան զյաւիտեանս հաստատեաց զիս: Ի սկզբանէ յառաջ քան զերկիր առնել: Եւ նախ քան զանդունդս գործել. և յառաջ քան զըղխել աղբերաց ջուրց: Եւ նախ քան զլերինս հաստատել. և յառաջ քան զա̃մ բլուրս ծնաւ զիս: Տէր արար զշէնս՝ և զանշէնս. և զեզերս զբնակեալս 'ի ներքոյ երկնից: Յորժամ պատրաստէր զերկինս՝ ընդ նմա էի. և մինչ զատուցանէր զաթոռ իւր 'ի վերայ հողմոց: Եւ յորժամ զօրացուցանէր զամպս վերինս. յորժամ անսխալ դնէր զաղբիւրս 'ի ներքոյ երկնից: Ի դնել ծովու զգուշութեան նր̃. զի ջուրք մի անցցեն ընդ ափն նր̃.

'ի ժամանակի յորժամ հաստատուն դնէր զհիմունս երկրի։ Այս էի առ նմա պատշաճեալ, ես էի որով ուրախ լինէր Տէր հանապազ. և ցնծայի առաջի նո յամ ժամ։ Յորժամ զուարճացեալ էր զտիեզերս բովանդակել. և ուրախ լինէր յորդիս մարդկան։ 31։

Ընթերցուած Երեմեայ մարգարէէ։

Բարուքայ Գ. 36։

Հայեաց ընդ արևելս Եմ. և տես զեկեալ ուրախութիւն քեզ յԱյ։ Ահաւադիկ գան որդիք քո զորս յուղարկեցեր. գան ժողովեալք յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու բանիւ սրբոյն. խնդացեալք փառօքն Այ։ Մերկեա Եմ զհանդերձ սգոյ և ըկանաց քոց. և զգեցիր զվայելչութիւն փառացն Այ՝ 'ի յաւիտեան։ Եւ արկ զքև զկրկնոցն արդարութեան յԱյ. դիր խոյր 'ի գլուխ քո զփառաց յաւիտենականին։ Զի ցուցցէ Ած 'ի ներքոյ երկնից զամ լուսաւորութիւն քո։ Եւ կոչեսցի քեզ անուն յԱյ 'ի յաւիտեան. խաղաղութի արդարութեան՝ և փառք ածպաշտութեան։ Ե. 4։

Պետրոսի առաքելոյն 'ի կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս։ Ա. 3։

Օրհնեալ է Ած և Հայր Տն մերոյ Յսի Քսի, որ ըստ բազում ողորմութե իւրում ծնաւ զմեզ վերստին 'ի յոյսն կենդանի. 'ի ձեռն յարութեն Յսի Քսի 'ի մեռելոց. յանեղծ և յանարատ և յանթառամ ժառանգութիւնն՝ որ պահեալ է յերկինս 'ի ձեզ. որ զօրութբն Այ պահեալ էիք հաւատովք 'ի պատրաստեալ փրկութին, յայտնեալ 'ի յետին ժամանակս։ Որով ուրախ լինիջիք, որ այժմ սակաւիկ ինչ ըստ պատշաճի իրացդ տրտմեալ էք 'ի պէսպէս փորձութիս։ Զի հանդէս ձերոյ հաւատոցն առաւել քան զոսկի կորստական պատուական է, որ հրով փորձեալ՝ գտաւ 'ի գովութի և

՚ի փառս և ՚ի պատիւ ՚ի յայտնութե՟ն Յս՟ի Քս՟ի:
Զոր ոչն տեսէք՝ և սիրեցէք. ընդ որ այժմ ոչ
հայեցեալք՝ բայց հաւատացէք. և ուրախ էք ան-
ճառ և փառաւորեալ խնդութ՟բն. ընկալեալ զկա-
տարումն հաւատոցն ձերոց զոգւոցն փրկութ՟ի: 9:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա: Տէր ՚ի տաճար
սբ՟ իւրում. Տէր յերկինս յաթոռ իւրում:

Զկնէ՛ Ա՛րթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԺԹ. 29:

Վս՟ գալստեան Տն՟ մերոյ Յս՟ի Քս՟ի:

Եւ եղև իբրև մերձեցաւ ՚ի Բեթփագէ և ՚ի Բե-
թանիա մօտ ՚ի լեառն որ կոչի ձիթենեաց, առա-
քեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց՝ և ասէ: Եր-
թայք դուք ՚ի գեօղն՝ որ հանդէպ մեր կայ. յոր
իբրև մտանէք՝ գտանիցէք յաւանակ կապեալ, յո-
րում ոք ՚ի մարդկանէ երբէք ոչ նստաւ, լուծէք
զնա և ածէք: Եւ եթէ ոք հարցանիցէ զձեզ՝ թէ
ընդէ՞ր լուծանէք, այսպէս ասասջիք ցնա, թէ Տն՟
իւրում պիտոյ է: Իբրև չոգան որ առաքեցանն,
գտին ոպ՟ ասացն ցնս՟, կայր յաւանակն: Եւ մինչ-
դեռ լուծանէին զյաւանակն, ասեն տեարքն նր՟
ցնս՟. զի՞ լուծանէք զյաւանակդ: Եւ նոքա ասեն,
Տն՟ իւրում պիտոյ է: Եւ ածին զնա առ Յս՟. և
արկին զնովաւ հանդերձս, և հեծուցին զՅս՟: Եւ
մինչդեռ երթայր, զհանդերձս իւրեանց տարածա-
նէին զճանապարհաւն: Եւ իբրև այն ինչ մերձ
եղև ՚ի զառ ՚ի վայր լերինն ձիթենեաց, սկսաւ
ամ՟ բազմութ՟ի աշակերտացն ուրախութ՟բ օրհնել
զԱծ՟ ՚ի ձայն մեծ՝ վս՟ ամ՟ եղելոց զօրութե՟ցն զոր
տեսին. և ասէին. օրհնեալ որ գայ թագաւորդ
յանուն Տն՟. խաղաղութ՟ի յերկինս, և փառք ՚ի
բարձունս: Եւ ոմանք ՚ի փարիսեցւոցն յամբոխէ
անտի ասեն ցնա. վարդապետ՝ սաստեա աշակեր-

տացդ քոց։ Պատասխանի ետ և ասէ. ասեմ ձեզ՝ զի եթէ դոքա լռեսցեն, քարինքդ աղաղակեսցեն։ Եւ իբրև մերձեցաւ, տեսեալ զքաղաքն՝ ելաց 'ի վերայ նորա, և ասէ. եթէ գիտէիր դու գոնէ յաւուրս յայսմիկ զխաղաղութիւն քո. բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց։ Զի եկեսցեն աւուրք 'ի վերայ քո, և պատեսցեն զքև թշնամիք քո պատնէշ. և պաշարեսցեն զքեզ, և նեղեսցեն զքեզ յամենայն կողմանց. և յատակեսցեն զքեզ, և զորդիս քո 'ի քեզ. և ոչ թողուցուն քար 'ի քարի վերայ յամենայն 'ի քեզ. փոխանակ զի ոչ ծաներ զժամանակ այցելութեան քո։ Եւ մտեալ 'ի տաճարն սկսաւ հանել զվաճառականս, և զգնօղս. և զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց։ Եւ ասէ ցնոսա. գրեալ է՝ և եղիցի տուն իմ տուն աղօթից, և դուք արարէք զդա այրս աւազակաց։ Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապազ 'ի տաճարին. իսկ քահանայապետքն և դպիրք՝ և գլխաւորք ժողովրդեանն խնդրէին զնա կորուսանել։ Եւ ոչ գտանէին՝ թէ զինչ արասցեն. զի ժողովուրդն ամենայն կախեալ կային զնմանէ 'ի լսել։ 48։

Ա. Եղանակէն խաչի և աւետարանին և ամ պարտու 'ի տօնս յանդիմանութեան՝ ասելով շարական. և զտարտարէն 'ի տեղի էնչ մինչև առ Շարական ԱՁ։

Որ վերօրհնեալդ յաթոռս քերովբէից. և վերայ նորոտեալ յաւանակի հածեցար. բարեբանեալ որ եկիր 'ի կենդանացուցանել։ Սաոի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըղձայն. մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ ողիյսն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիր 'ի կենդանացուցանել։ Ովսաննայ 'ի բարձունս ամենայնի. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տն ամենայնի. և օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տն ամենայնի։

օ̃հ̃նէ՝ Ո՛րթիւ:

Ա̃Յ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: ԻԱ. 1:

Կ̃ն գալստեան Տ̃ն մերոյ Յ̃ի Ք̃ի:

Իբրեւ մօտ եղեն յԵրուսաղէմ, եւ եկին 'ի Բեթ-
փագէ մերձ 'ի լեառն ձիթենեաց. յայնժամ Յ̃ս
արձակեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց: Եւ ասէ
ցն̃ս. երթա՛յք 'ի գեօղդ՝ որ առաջի ձեր է. եւ ան-
դէն գտանէք էշ կապեալ՝ եւ յաւանակ ընդ նմին.
լուծէք ածէք ինձ: Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ,
ասասջի՛ք, եթէ Տ̃ն իւրեանց պիտոյ են. եւ վաղ-
վաղակի առաքեսցէ զնոսա: Բայց այս ա̃մ եղեւ,
զի լցցի բան մարգարէին՝ որ ասէ: Ասացէք դստեր
Սիովնի. ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ, եւ հե-
ծեալ յէշ եւ յաւանակի իշոյ: Գնացին աշակերտքն,
եւ արարին ո̃պ հրամայեաց նոցա Յ̃ս: Եւ ածին
զէշն եւ զյաւանակն, եւ արկին զնոքօք ձորձս իւ-
րեանց. եւ նստաւ 'ի վ̃ր ն̃ց: Եւ բազում ժողո-
վուրդք տարածեցին զհանդերձս իւրեանց 'ի ճա-
նապարհին, եւ այլք հատանէին ոստս 'ի ծառոց՝
եւ տարածանէին 'ի ճանապարհին: Եւ ժողովուրդքն՝
որ առաջի եւ զկնի երթային՝ աղաղակէին եւ ասէին.
օրհնութ̃ի որդւոյ Դաւթի. օրհնեալ որ գայ յա-
նուն Տեառն. օրհնութ̃ի 'ի բարձունս: 9:

Եւ Երգեն յայլ հանգիստ՝ առեալ Շարական Գ.Չ:

Թագաւոր գոլով քո յաշխարհս. Տե՛ս 'ի Երեսն 175:

օ̃հ̃նէ՝ Ո՛րթիւ:

Ա̃Յ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: ԺԱ. 1:

Կ̃ն գալստեան Տ̃ն մերոյ Յ̃ի Ք̃ի:

Եւ յորժամ մերձ եղեն յԵրուսաղէմ 'ի Բեթփա-
գէ եւ 'ի Բեթանիա մօտ 'ի լեառն ձիթենեաց, ա-
ռաքէ երկուս յաշակերտաց անտի. եւ ասէ ցն̃ս.
երթա՛յք դուք 'ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ. եւ

նոյնժամայն իբրև մտանէք 'ի նա, գտանէք յաւանակ մի կապեալ · յորոյ վ՛ր ոչ ոք 'ի մարդկանէ նստաւ, լուծէք զնա՝ և ածէք: Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝ եթէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ · ասասջիք՝ եթէ Տ՛ն իւրում պիտոյ է · և վաղվաղակի առաքեսցէ զնա այսր: Չոքան, և գտին զյաւանակն կապեալ առ դուրս արտաքոյ 'ի փողոցի անդ, և լուծին զնա: Եւ ոմանք յորոց անդն կային, ասեն ցն՛ս · զի՞ լուծանէք զյաւանակդ: Եւ նոքա ասեն ցն՛ս ո՛պ ասացն Յ՛ս · և թոյլ ետուն ն՛ց: Ածեն զյաւանակն առ Յ՛ս · և արկանեն 'ի վ՛ր ն՛ր հանդերձս · և նստաւ 'ի վ՛ր ն՛ր: Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տարածանէին 'ի վ՛ր ճանապարհին, և այլք ոստս 'ի ծառոց հատանէին՝ և արկանէին զճանապարհաւն: Եւ որ առաջին և զկնի երթային, աղաղակէին, և ասէին · ովսաննա բարձրելոյն: Օրհնեալ որ գաս յանուն Տ՛ն · օրհնեալ թագաւորութիւն եկեալ հօր մերոյ Դաւթի · խաղաղութի՛ն յերկինս՝ և փառք 'ի բարձունս: 10:

Առ Երեկոյն յայլ հանգստեան՝ առաւօտուն Շարական Դ.Զ:

Յորժամ եկն Յ՛ս յԵ՛ղէմ · Տես 'ի Երեսն 175:

Զկնէ՝ Արթիւ:

Ա՛ղ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: Ժ.Ը. 31:

Տ՛ն մեր Յ՛ս Ք՛ս

Առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ ասէ ցն՛ս · ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ · և կատարեսցին ա՛մ գրեալքն մարգարէիւք վ՛ն որդւոյ մարդոյ: Զի մատնեսցի հեթանոսաց և կատակեսցի · և հարկանիցեն և սպանանիցեն զնա, և յերիր աւուր յարիցէ: Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայնցանէ, այլ էր բանն ծածկեալ 'ի նոցանէ, և ոչ գիտէին զասացեալսն: Եւ եղև 'ի մօտելն ն՛ր յԵրիքով, կոյր ո՛մն նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ: Իբրև լուաւ զանցանել ժողովրդեանն, հարցանէր՝ թէ զի՞նչ

իցէ այն։ Եւ պատմեցին նմ՟, թէ Յս՟ Նազովրեցի անցանէ։ Աղաղակեաց և ասէ. Յս՟ որդի Դաւթի՝ ողորմեա՛ց ինձ։ Եւ որ առաջին երթային՝ սաստէին նմա զի լռեսցէ. և նա ևս առաւել աղաղակէր. որդի Դաւթի՝ ողորմեա՛ց ինձ։ Զտեղի առ Յս՟, և հրամայեաց ածել զնա առ ինք. և իբրև մերձ եղև առ նա, եհարց զնա և ասէ։ Զինչ կամիս դու՝ զի արարից քեզ. և նա ասէ. Տէր՝ զի բացցին աչք իմ՝ և տեսից։ Եւ Յս՟ ասէ ցնա. հայեա՛ց, հաւատք քո կեցուցին զքեզ։ Եւ առժամայն ետես, երթայր զհետ նորա՝ և փառաւոր առնէր զԱծ՟. և ամ՟ ժողովրդեանն տեսեալ, տայր օրհնութի՟ Այ՟։ Եւ մտեալ շրջէր ընդ Երիքով։ Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զակքէոս, և նա էր մաքսապետ, և ինքն մեծատուն։ Եւ խնդրէր տեսանել՝ եթէ ո՛վ իցէ Յս՟, և ոչ կարէր ՚ի բազմութէն, զի կարճ էր հասակաւ։ Եւ ընթացեալ յառաջս, ել ՚ի ժանտաթզենին՝ զի տեսանիցէ զնա. քանզի ընդ այն խոկ անցանելոց էր։ Իբրև եկն ՚ի տեղին, հայեցաւ ՚ի վեր Յս՟՝ և ասէ ցնա. Զակքէ՝ փութա՛ էջ այտի, զի այսօր ՚ի տան քում արժան է ինձ ագանել։ Փութացաւ և էջ՝ և ընկալաւ զնա ուրախութ՟։ Իբրև տեսին ամենեքին, տրտնջէին և ասէին՝ թէ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել։ Եկն՝ եկաց Զակքէոս՝ և ասէ ցՏր՟. Տէր՝ ահա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց. և եթէ զոք զրկեցի, հատուցից չորեքկին։ Եւ ասէ ցնա Յս՟. այսօր եղև փրկութի՟ տանս այսմիկ. քանզի և սա որդի Աբրահամու է։ Զի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցուցանել զկորուսեալն։ Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, յաւել առակ մի և ասէ, վս՟ մերձենալոյ նր՟ յԵրէմ՟, և համարելոյ նց՟ եթէ առժամայն յայտնելոց է արքայութի՟ Այ՟։ Ասէ. այր ոմն ազնուական գնաց յաշխարհ հեռի՝ առնուլ իւր թագաւորութիւն, և դառնալ։ Եւ կոչեցեալ զծառայս իւր՝ ետ նոցա

տասն մնաս. և ասէ ցնս. յարգեցէք զայդ՝ մինչև եկից: Եւ քաղաքացիքն նր ատէին զնա, առաքեցին հրեշտակս զկնի նր և ասեն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա ՚ի վր մեր: Եւ եղև դառնալ նմա՝ առեալ զթագաւորութին, և կոչեալ զծառայսն՝ որոց տուեալ էր զարծաթն, զի գիտասցէ թէ ո զինչ շահեցաւ: Եկն առաջինն և ասէ. տէր՝ մնասն քո՝ տասն մնաս արար: Եւ ասէ ցնա, աղնիւ ծառայ և բարի, զի ՚ի փոքուդ հաւատարիմ եղեր, լիջիր իշխանութի ունել ՚ի վր տասն քաղաքի: Եկն երկրորդն և ասէ. մնասն քո արար հինգ մնաս: Ասէ և ցնա. և դու լիջիր ՚ի վր հինգ քաղաքաց: Եկն միւսն և ասէ. տէր՝ ահա մնասն քո՝ զոր ունէի ծրարեալ ՚ի վարշամակի. երկնչէի ՚ի քէն, զի այր ստամբակ ես. բառնաս՝ զոր ոչ եդիր, և հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր: Եւ ասէ ցնա, ՚ի բերանոյ քումմէ դատեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ. գիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ, բառնամ՝ զոր ոչ եդի, և հնձեմ՝ ուր ոչ սերմանեցի: Եւ ընդէ՞ր ոչետուր զարծաթն իմ ՚ի սեղանաւորս. և եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի: Եւ ասէ ցպաստաւորսն. առէք ՚ի դմանէ զմնասն, և տարայք տո՛ւք այնմ՝ որ ունիցի զտասն մնասն: Եւ ասեն ցնա. տէր՝ ունի տասն մնաս: Ասեմ ձեզ. եթէ ամի որ ունիցի, տացի. և յայնմանէ որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին, բարձցի ՚ի նմանէ: Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ, որ ոչն կամէին զիս թագաւորել ՚ի վր նց, ածէք այսր և սպանէք առաջի իմ: Եւ իբրև զայս ասաց. գնաց յառաջ՝ ելանել յԵմ: Ղ. ԺԹ. 28:

Ա— Երեկոյն յայլ հանգստեան՝ առեալ Ղարաջեան ԴՁ:

Օ. գալուստ քո Քս այսօր. Տես ՚ի Երես 175:

Զհնէ՛ Որթիւ:

Ա՛յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԲ. 12:

Կ՛ն գալստեան Տ՛ն մերոյ Յ՛նի Ք՛նի:

Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ բազում որ եկեալ էր 'ի տօնն, իբրև լուան թէ գայ Յ՛ս յԵրուսաղէմ, առին ոստս արմաւենեաց՝ և ելին ընդ առաջ Ն՛ր. աղաղակէին և ասէին. ովսաննա, օրհնեալ որ գաս յանուն Տ՛ն՝ թագաւորդ Իսրայելի: Եւ գըտեալ Յ՛նի էշ մի, նստաւ 'ի վ՛ր Ն՛ր. ո՛պ և գրեալ է: Մի՛ երկնչիր դուստր Սիովնի՝ ահաւասիկ թագաւոր քո գայ նստեալ 'ի վ՛ր յաւանակի իշոյ: Եւ զայն ինչ՝ ոչ գիտացին աշակերտքն Ն՛ր զառաջինն, այլ յորժամ փառաւորեցաւ Յ՛ս, յայնժամ յիշեցին, եթէ այն էր՝ որ գրեալն էր վ՛ն Ն՛ր. և զայն արարին նմա: Եւ ժողովուրդն վկայէր՝ որ էր ընդ նմա, թէ զՂազար կոչեաց ևեթ 'ի գերեզմանէն, և յարոյց զնա 'ի մեռելոց: Եւ վ՛ն այնորիկ ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշանս արարեալ էր նորա: Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս. տեսանէ՞ք՝ զի ոչ ինչ օգտիք. ահաւասիկ աշխարհ ա՛մ զկնի նորա գնաց: Էին անդ ոմանք և հեթանոսք յելելոցն անդր, զի երկիր պագանիցեն 'ի տօնին: Նոքա մատեան առ փիլիպպոս՝ որ 'ի Բեթսայիդա Գալիլեացւոցն էր, աղաչէին զնա և ասէին. տէր՝ կամիմք զՅ՛ս տեսանել: Գայ փիլիպպոս և ասէ ցԱնդրէաս. Անդրէաս և փիլիպպոս ասեն ցՅ՛ս: Եւ Յ՛ս պատասխանի ետ Ն՛ց և ասէ. եհաս ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ: 23:

Շարական Դ.Զ:

Ի յարութեն յաւուր գալստ. Տէ՛ր 'ի Բէ՛ն 176:

Սաղմոս Դ:

ԿՅ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութի՛ սրտից մերոց:

Փխ. Ի կարգալ իմում լուար ինձ Ա՛ծ ըստ արդա-

րութեան. 'ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ, եւ լուր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան մինչեւ յերբ էք խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանրութի, եւ խնդրէք զստութի:

Ծանիրո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար Տր սրբոյ իւրում. եւ Տր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք եւ մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, եւ յուսացարուք 'ի Տէր:

Բազումք ասէին, թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութի սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ՝ գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութբ յայս եւ 'ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու Տր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Օհն՝ Արթի՛ւ:

ԱՆՅ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: ԻԴ. 27:

Տրն մեր Յս Քս ասէ

Զի ոպ փայլակն՝ որ ելանէ յարեւելից՝ եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք: Վաղվաղակի յետ նեղութն աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, եւ աստեղք անկցին յերկնից, եւ զօրութիք երկնից շարժեսցին: Եւ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, եւ յայնժամ կոծեսցին ամ ազգք երկրի. եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ 'ի վր ամպոց երկնից զօրութբ եւ փառօք բազմօք: Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նր 'ի չորից հողմոց՝ 'ի ծագաց երկնից մինչեւ 'ի ծագս նց: Ի թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նր ոստքն կակղասցին

և տերևն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն: Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամ. գիտասջիք թէ մերձ է ՚ի դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ամ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի անցցեն: 35:
Ապա ասէ քարոզն. Եւ ևս խաղաղութն: Ս̃ ՚ի վերուստ: Առ տէառնագրէն զանդաստանն, և օրհնէն զչորս կողմն աշխարհին:

Զկնի քարոզն. Սբ խաչիւս: Աղօթք. Պահպան:

Առ ՚ի դառնալն յեկեղեցին՝ ասեն. Եւ ևս խաղաղութեան: Օրհնութիւն և փառք:

Սաղմոս ՁԵ:

Խոնարհեցո Տր զունկն քո և լուր ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես:
Պահեա զանձն իմ սր, Տր. փրկեա զծառայս քո Աձ իմ, որ ՚ի քեզ յուսացայ:
Ողորմեա ինձ Տր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ:
Զի դու Տր քաղցր և ուղիղ ես. բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ:
Ունկն դիր աղօթից իմոց, և նայեաց ՚ի ձայն խնդրուածոց իմոց:
Յաւուր նեղութն իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ:

Շարական Ր․Կ:

Ո՛ւրախ լե՛ր եկե՛ղեցի ս̃բ ի՛ գալըստեան ս̃բ միածնի՛ն. ուրախ լե՛ր եւ ցընծա՛ հանդերձ ամենայն սըրբովք:

Ասէյս կրկնեա: Ապա

Ոչ ոք է նման քեզ յածս Տր. և ոչ ոք է որպէս զգործս քո:
Զամ ազգս՝ զոր արարեր, եկեսցեն և երկիր պագ-

ցեն առաջի քո Տր, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու Տր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես Ած:

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում. և ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ Տր Ած իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց:

Շարական ԻԿ:

Խընդա՛ յո՜յժ դո՛ւստըր վե՛րի՛ն Սիո՛նի. ա՛հա թա՛գա՛ւո՛ր քո գա՛յ նըստեալ ը՛ յաւա՛նակի՛ նորո՛յ. ա՛րդա՛ր ե՛ւ փըրկի՛չ փը՛րկէ ե՛ւ կեցո՛ւցանէ՛:

Ներեցա կրկնեա: Ողոր

Ած, անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Ած առաջի իւրեանց:

Այլ դու Տր Ած իմ, գթած ես և ողորմած. երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ. նայեաց առ իս, և ողորմեա ինձ:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Շարական ԻԿ:

Զը՛արմացի՛ր ե՛ւ բերկրեա՛ ժողովո՛ւրդ Աստու-ծո՛յ. մա՛նո՛ւկ զոստըս ծա՛ղկեալըս հա՛ւատո՛վ ե՛ւ ասա. օ՛րհնեա՛լ ո՛ր եկիրդ թա՛գա՛ւո՛ր տիե՛զերա՛ց:

Ներեցա կրկնեա: Ի— աղա մաղթանս:

Փառք քեզ Ա՟ծ, փառք քեզ. յաղագս ա՟մի Տ՟ր, փառք քեզ:

Եւ ևս խաղաղութ՟ե: Օրհնութ՟ի և փառք Հօր:

Սաղմոս ՃԼԹ.:

Ապրեցո՛ զիս Տ՟ր ՚ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս:

Խորհեցան զանօրէնութ՟ի ՚ի սիրտս իւրեանց. զօր ա՟մ պատրաստեցան ՚ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա՛ զիս Տ՟ր ՚ի ձեռաց մեղաւորի, և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թաքուցին ամբարտաւանք զորոգայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց. շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութ՟ի:

Ասացի Տէր Ա՟ծ իմ ես դու. ո՛ւնկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց:

Տ՟ր Տ՟ր զօրութ՟ի փրկութ՟ե իմոյ. հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Մ՛ի մատներ զիս Տէր ՚ի ցանկութ՟ի մեղաւորաց, զյք խորհեցան վ՟ս իմ ընդ վայր հարկանել զիս:

Զ՛ի մի երբէք բարձրասցին, և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զն՟ս:

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զն՟ս. ՚ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի ՚ի վ՟ր երկրի. զա՟յր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն ՚ի կորուստ:

Շարական ԲԿ:

Զքրիստոս թագաւորն որ եկն ի յանթառ փառաց. տեսաք ի յերկրի նըստեալ ի նոր յաւանակի:

Ներէցս երկնեա: Աղա.

Ծանեայ, զի առնես Տէր զդատաստանս աղքատի, և զիրաւունս տնանկի։

Արդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ, և բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց քոց։

Տր կարդացի առ քեզ, և լուր ինձ. նայեաց ’ի ձայն աղօթից իմոց ’ի կարդալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի։

Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց. զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութե։

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութբ, և յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ ’ի կամս նորա։

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին։

Որպէս թանձրութի հողոյ, զի սփռեալ է ’ի վր երկրի. ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ’ի դժոխս։

Առ քեզ Տր Տր են աչք իմ, ’ի քեզ յուսացայ. մի հաներ զհոգի յինէն։

Պահեա զիս յորոգայթէ, որ թագուցաւ ինձ. ’ի գայթակղութէ գործողին զանօրէնութի։

Անկցին ’ի ցանցս նորա մեղաւորք. միայն եմ ես՝ մինչև անցից։

Շարական ԻԿ։

Ընդ առաջ ելեալ արքային դասք եբրայեցւոցն. ծերքն ոստովք ձիթենեօք և տղայքն արմաւենեօք։

Սրբոյ Հրեշտա. Ապա։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ՝ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ։

Հայէի յաջմէ տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր, և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Նայեաց Տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս 'ի հալածչաց իմոց, զի հզօր եղեն քան զիս։

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զանուանէ քումմէ։

Իւ քեզ սպասեն արդարք, մինչև հատուսցես ինձ։
Փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։

Շարական ԲԿ։

Միաբանական ձայնիւ գոչէին երգ նոր. բարեբանելով զանմահ թագաւորն։

Երեքս կրկնեա։

Եւ ասա Սաղմ. Օրհնեալ Տէր, որ բնակեալ։

Մեսեդի։

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տն, օրհնեալ որ գալոց ես։

Տր Ած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութն կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Քարոզ Ասասցուք։

Համբարձի ԲԿ։

Այսօր ընդ հրակերպեան. Տես 'ի Երես 189։
Ապա Քարոզ. Ս խաղ։ Աղօթ. Հայր գթած։

Կ Ա Ր Գ

Գոհութեան մեծի Ծաղկազարդի երեկոյին ըստ խորհրդածութեանն, որ կատարի 'ի սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ:

Զկնի Հայր մերին զգեցուցանեն զեպիսկոպոսն, եթէ լինի. կամ զքհ 'ի պատարագաւոր քահանայիցն. և լուցանեն մոմեղէնս, և կան 'ի յետս ամենեցուն: Եւ միաբան յառաջեանն ելանեն խնկով և մոմեղինօք և այլ զարդուք. և գան 'ի դուռն եկեղեցւոյն, ունելով քահանայքն 'ի ձեռն զԽաչն: Եւ փակի դուռն եկեղեցւոյն:

Եւ ասեն բարձր ձայնիւ Սաղմոս ՃԺԷ:

ԿԳ. Օրհնեալ որ գալոց ես անուամբ Տն, և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ Տն:

Փխ. Խոստովան եղերուք Տն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութի նր:

Ասասցէ տունն Իսրայելի զի յաւիտեան է ողորմութի նր:

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութի նր:

Ասասցեն երկիւղածք Տն՝ զի յաւիտեան է ողորմութի նր:

Ի նեղութե իմում ես առ Տր կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տր է իմ օգնական, և ես տեսից 'ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ 'ի Տր՝ քան յուսալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ 'ի Տր քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ Տն յաղթեցի նց:

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս 'ի միասին. և անուամբ Տն վանեցի զնոսա:

Շուրջ եղեն զինև որպ մեղուք, վառեցան, բոր-

բոքեցան որպ փուշք 'ի հուր. և անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ 'ի գլորել. և Տէր ընկալաւ զիս:

Զօրութիւն իմ և օգնութիւն իմ Տէր, և եղև ինձ 'ի փրկութիւն:

Ձայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յարկս արդարոց:

Աջ Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն բարձր արար զիս. և աջ Տեառն արար զօրութիւն:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից զգործս Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. և 'ի մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց Տեառն:

Եւ ապա ասեն [illegible] Շարական ԲՋ:

Շնորհեա մեզ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն. և զհոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո: Արկանելով ի քէն Տէր զարհուրեալք ի պատասխանոյն. զամենն ասելով եթէ ոչ գիտեմ ըզձեզ: Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել ըզտիեզերս ամ. շնորհեա և մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ: Բացցի մեզ դուռն ողորմութեան երկնաւոր փեսային. և մտցուք ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն: Համանեսցուք ընդ առաջ փեսային և մտցուք ի յառագաստ նորա. զի մի մնասցուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանսն: Պայծառասցին լապտերըք հոգւոց մերոց. և բազմեցուսցես ըզմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեան երկնից:

[illegible]

Բա՛ց մե՛զ Տ՟ր, բա՛ց մե՛զ Տէ՛ր, բա՛ց մե՛զ Տէր զդո՛ւռն ողո՛րմութե՛ն, որ ողբալով կարդա՜մք առ քե՛զ:

Եւ մի ոմն 'ի ժողովրդենէն կամ 'ի սարկաւագաց ձայնա-կալ 'ի ներքս կացեալ յայնժամ ասելով:

Ո՛վ ե՛ս դու, զի բա՛ցի՛ց. զի այս դուռն Տե՛առն է՛. և արդա՛րք մտանե՛ն ընդ սա՛:

Եւ պատասխանեալ ժողովուրդն, և որք այլ դասուն եկեղեց-ւոյն են, պատասխանի տան ողջոյնին:

Ո՛չ թէ միայն արդա՛րք մտանե՛ն. այլ և մեղա՛ւո՛րք խոստովա՛նութե՛ամբ և ապաշխա՛րութե՛ամբ արդա՛րա՛ցեալ մտանե՛ն ընդ սա՛:

Եւ սարկաւագն 'ի ներքուստ ասէ:

Զի սա՛ է դո՛ւռն երկնից և հովի՛տ տրտմութե՛ն, զոր ուխտեաց Ա՟ծ Յակո՛վբա՛յ, արդարոց հանգի՛ստ, մե՛ղաւորաց քաւա՛րա՛ն, հրեշտակաց բնակա՛րա՛ն, Ք՟ի արքայա՛րա՛ն, սրբոց ժողովա՛րա՛ն, տեղի ապաւի՛նի, լեառն Ս՟ն, և տուն Ա՛ստուծո՛յ:

Եւ ժողովուրդն պատասխանեալ ասէ:

Բա՛նզի արժա՛ն և ճշմարիտ է զոր ասես վ՟ս որ ե՛կեղե՛ցւո՛յս. զի սա է մե՛զ յոյս կե՛նա՛ց, և սովա՛ւ գտա՛նեմք զփրկութի՛ւն հո՛գւո՛ց. և սա է մեզ մայր ա՛նա՛րա՛տ. և ի սմանէ ծնանիմք որդիք լուսոյ և ճշմա՛րտո՛ւթե՛ն. և զի սա է մեզ ճա՛նապարհ արդարութե՛ն, և սովա՛ւ ելա՛նեմք առ Ք՟ն հայր մեր ե՛րկնա՛ւո՛ր:

Եւ ասեն 'ի դասուն եկեղեցւոյն միաձայն Շարական ԲԿ:

Իմաստո՛ւն կուսա՛նքըն պատրաստեա՛լ ի՛ւղ լա՛պտե՜րա՛ց. ելի՛ն ընդ առա՜ջ երկնա՛ւո՛ր փե՛սա՛յին վառեա՜լ լա՛պտերօ՛ք: Իսկ յիմա՛րա՛ց կուսի՛ցն ծո՛ւնա՛յնացեա՛լք ի՛ յի՜ւղոյն. ա՜նպատրաստ գըտա՜ն

գալըստեան փեսային շիջեալ լապտերօք։ Ա՛ն որպէս և մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգևոր. զի մտցուք ի յառագաստ անմահ փեսային վառեալ լապտերօք։

Յոյս իմ ես դու Տէր քաւիչ յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առներ զողորմութիւն արտասուաց իմոց. ողորմեա ինձ Աստուած։ Առ քեզ ապաւինեցայ որպէս զանառակ որդին Հայր մեղայ յերկինս և առաջի քո. ողորմեա ինձ Աստուած։ Փրկեա զիս Աստուած ի բազում մեղաց իմոց որ արժանի քոյին սուրբ արքայութեանդ. ողորմեա ինձ Աստուած։

Մեղք իմ բազումեն յոյժ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ ողորմեա ինձ Աստուած։ Բաց Տէր զդրունս ողորմութեան որ ողբալով կարդամ առ քեզ. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ ողորմեա ինձ Աստուած։ Ջնջեա յիս զպղծութիւնս քո բազումողորմ և մարդասէր. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ ողորմեա ինձ Աստուած։

Եւ ապա ասէ [illegible] քահանայն բարձր ձայնիւ։

Բաց մեզ Տէր, բաց մեզ Տէր, բաց մեզ Տէր զդրունս ողորմութեան, որ ողբալով կարդամք առ քեզ։

Եւ սարկաւագն ի ներքուստ ասէ։

Ահա տեսանեմք զՏէրն մեր Յիսուս, որ բազմեալ կայ ի վերայ սեղանոյս. և կոչէ առ ինքն զկամարարս իւր. թէ ուր եան եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի։

Եւ քահանայն [illegible] ասէ։

Գոհ եմք անապական արեան Որդւոյն Աստուծոյ ընծութիւն օրհնեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս. և տասցուք ամենքեան, փառք սոսկալի գալստեան քո Տէր։

Եւ ասեն մեղեդի Շարական ԲՁ:

Թագաւոր փառաց քեզ սպասեսցուք պատրաստեալք արթնութեամբ. ընդառաջել որ գաս ի դատել զերկիր: Անաղօտ վառեալ լապտերօք հաւատոյ ընդ գասս իմաստուն կուսանացն. մտանել ի յառագաստ ընդ երկնաւոր փեսային: Փութասցուք կանխել յառաջ քան ըզձայն ահագին բարբառոյն. զի մի մնասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն:

Եւ 'ի խաչաբառն Շարականին պջեցեալ ժողովոյն ասէ արտաքուստ Եղիայի ձայնէ:

Բաց մեզ Տէր, բաց մեզ Տէր, բաց մեզ Տէր զդուռն ողորմութեան, որ ողբալով կարդամք առ քեզ:

Եւ սարկաւագն 'ի ներքուստ ասէ:

Փողն երկնաւորին ԱՅ ահագին ձայնիւ գոչէ ասելով. ահա փեսայ գայ, արիք ընդ առաջ նորա:

Եւ պջեցեալ ժողովուրդն ասէ առէ և դուռն բանամք.
Բայց 'ի մէջ ասէ զայս ասէն:

Ահա ես և մանկունք իմ զոր ետ ինձ ԱԾ. կամք ամենեքեան, և ակն ունիմք տեսոյն ՔՍի. և լսել զերանաւէտ բարբառ նորա:

Եւ սարկաւագն 'ի ներքուստ պատասխանէ ասելով:

Զայն արարչին ԱՅ գոչէ ասելով, եկայք օրհնեալք հօր իմոյ. ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ զարքայութիւն երկնից ի սկզբանէ աշխարհի:

Եւ ապա ժողովուրդն ասէ 'ի դրէ:

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն և խոստովան եղէց ՏՆ:

Եւ բանայ դռնապանն ձեռամբ իւրով. զի իշխանութի՟
նորա է փակելոյ և բանալոյ: Եւ ապ՟ ժողովուրդն մտա-
նեն յեկեղեցին ցնծութեամբ և ուրախութեամբ: Եւ ասեն

Շարական Դ.Կ:

Զողորմութեան քո զդուռն բաց մեզ Տէր. և ար-
ժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց քոց ընդ սուր-
բս քո: Ի պատրաստեալ քո յօթեվանսն սըր-
բոց քոց. ընկալ և զմեզ փրկիչ յորդէգրու-
թիւն ի գլխաւորութեան կենաց: Ի նստել քո յա-
թոռնի դատաւոր ահեղ խնայեա յարարածս քո.
բարեխօսութեամբ և աղօթիւք ն՟ր ծնընդաւորացն:

Զկնէ՛ Ա՛րթիւ:

Ալ՟յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: Գլ. 44:

Տ՟ն մեր Յ՟ս Ք՟ս

Աղաղակէր և ասէր. որ հաւատայ յիս, ոչ հաւա-
տայ յիս, այլ յայն՝ որ առաքեացն զիս: Եւ որ
տեսանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ առաքեացն զիս: Ես
լոյս յաշխարհ եկի. զի ամ՟ որ հաւատայ յիս՝ 'ի
խաւարի մի՛ մնասցէ: Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից իմոց,
և ոչ պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա. քանզի ոչ ե-
կի՝ թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի փրկեցից զաշ-
խարհ: Որ անարգէ զիս, և ոչ ընդունի զբանս իմ.
գոյ՝ որ դատի զնա. բանն զոր ես խօսեցայ, նա դա-
տի զնա յաւուրն յետնում: Զի ես յանձնէ իմմէ ոչ
խօսեցայ. այլ որ առաքեացն զիս Հ՟յր, նա ետ ինձ
պատուէր՝ զինչ ասացից և զինչ խօսեցայց: Եւ
գիտեմ եթէ պատուէրն այն կեանք են յաւիտենա-
կանք: Արդ՝ զոր ես խօսիմ, ո՟պ ասաց ինձ Հ՟յրն՝
այնպէս խօսիմ: 50:

Զկնէ Քար. Խնդր. Եւ ամենեքեան բարձրաձայն ասեն
Կեցո՛ Տէր. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողոր: Ա-
ղօթ. Թագաւոր խաղաղութեան: Հ՟յր մեր:

Եւ արձակեն 'ի խաղաղութիւն:

ԱՒԱԳ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԻԶ:

Անեղըն ի Հօրէ ծընեալ Որդի յանէից գոյացոյց զեղեալքս զերկնային եւ զերկրաւորս էութի. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից: Պատկեր աներեւոյթ փառացըն Հօր ի պատկեր բարերարութե՟ խորոյ արար ըզմարդկային բնութիւնս. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից: Լոյսն ի Հօրէ լոյս ծագեալ լուսափայլ զարդարեաց զԵդեմ. ի դրախտին եդեալ անմահ տնկոցն երկրագործ. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից:

✝ Եկայք որդիք մարդկան այսօր ողբասցուք ըզՀօրն ըզվտանգ. որ մերկացաւ մեզօք ըզփառս արարչին. եւ զգեցաւ զթըզենոյն ծածկոյթ փոխանակ անճառ լուսոյն: Գովեցէք զՈրդին ԱՅ այսօր ցընծութեամբ որդիք Ադամայ. որ եկն ի խընդիր եղծեալ պատկերին. եւ գըտեալ նորոգեաց ի փառս առաջին պատմուճանին:

Թագաւոր փառաց քեզ սպասեսցուք պատրաստեալք արթնութեամբ. ընդառաջել որ գաս ի դատել զերկիր: Անաղօտ վառեալ լապտերօք հաւատոյ ընդ գալս իմաստուն կուսանացն մըտա-

նել ի յառագաստ ընդ երկնաւոր փեսային։ փութացո՛ւք կանխել յառաջ քան ըզձայն ահեղին բարբառոյն. զի մի՛ մնասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն։

Որ նըստիս ի քրովբէս Աստուած Բանդ՝ այսօր վայրըն մեր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն ձիթենեաց. օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։ Որ համագոյդ ես խորհրդոցըդ հայրենի. աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալըստեանն. օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։ Որ ամենայնից ես արարիչ և ըստեղծիչ կենդանութեան՝ այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ Երրորդութեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սուրբ քո. օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։

Շնորհեա մեզ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն. և զհոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո։ Երկընչիմք ի քէն Տէր զարհուրեալք ի պատասխանոյն. զամենն ասելով եթէ ոչ գիտեմ ըզձեզ։ Յորժամ գաս փառօք՝ դատել ըզտիեզերս ա՟մ. շնորհեա և մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ։ Բացցէ մեզ դուռն ողորմութեան երկնաւոր փեսային. և մտցուք ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն։ Համանեսցուք ընդ առաջ փեսային և մտցուք ի յառագաստ նորա. զի մի մնասցուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանսն։ Պայծառասցին լապտերըք հոգւոց մերոց. և բազմեցուսցես ըզմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեանն երկնից։

Որ ի վերդ ես քան զա՟մ ըզմիտս և զխորհուրդս.

փառաց թագաւոր խնայեա ի մեզ։ Որ միայն ու-
նիս զանմահութիւն և զանեղութիւն․ փառաց
թագաւոր խնայեա ի մեզ։ Որ նստիս ի քրով-
բէս Երրորդութիւն անբաժանելի․ փառաց թագա-
ւոր խնայեա ի մեզ։ Որ երկրպագեալդ ես ի
հրեշտակաց և ի մարդկանէ․ փառաց թագաւոր
խնայեա ի մեզ։

ՀԴ․ Լոյս և նման Հօր և Որդւոյ Հոգիդ ան-
եղ և համագոյ․ բղխումն Հօր անքննաբար՝
առօղ յՈրդւոյ անճառաբար․ ի վերնատունն այ-
սօր իջեր զՀոգիդ շնորհաց քոց արբուցեր․ արբո
և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեն։
Էից առեղծօղ արարածոց որ շրջէիր ի վ՟ր ջրոց․
Նոյն և ի ջուրսն աւազանին ի շնորհել մեզ քում
էակցին․ գգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ
ծնանիս ա՟ծակերպ․ արբո և մեզ ողորմութեամբ
ի բաժակէդ իմաստութեան։ Բարին վերնոցն
իմանալեաց՝ և ըստորին այսըր սգալեաց․ որ մար-
գարէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ձկնոր-
սաց․ աւետաւոր ըզմաքսաւորս քարող բանի
քում զհալածողս․ արբո և մեզ ողորմութեամբ
ի բաժակէդ իմաստութեան։

ՀՆ․ Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք զամենա-
սուրբ զԵրրորդութիւնն․ փառաւորելով ըզՀայր․
որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմա-
հութիւն։ Երգեցէք Տ՟ն երգ նոր եկեղեցիք սըր-
բեցելոց․ Քրիստոսի երկրպագելով․ որ վերա-
կոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահու-
թիւն։ Սրբասաց ձայնիւն օրհնեսցուք․ Հոգւո-

ռական հնչմամբ գովեսցուք. սուրբ զՀոգին փառաւորելով. որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն:

ԱԾ. Ըզքեզ լոյս և մայր և բնակարան ածային ներմարդութեանն. գոհաբանեմք և վերօրհնեմք զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան. վասն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Ծնունդն Հօր և հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից. ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ և ի Հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ. եւ ի յաթոռ փառաց ընդ Հօր. անարգեալ ի մարդկանէ փառաւորութեամբ էութեամբ երկրպագեալ. վասն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Ըզքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան՝ այլ և վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զուարթնոց եւ հրեշտակաց. գոհաբանեն և վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ:

ԽԶ. Ընանալի արքայութեան տուաւ հողածին մարդոյն. ուստի յառաջին ճաշակմանէն արտաքս անկեալ ի յաւէժ կենդանութեանն. որ ձեւացոյց զմեզ. սովաւ մտանել ընդ դուռն անեզաշէն դրախտին Տեառն: Գաւազանաձեւ երեւեալ եգիպտական ազգին. ցուցանելով ըզզօրութին սրբոյ խաչին. յափըշտակելով ըզգաւազանսն գիւթականն. որ ձեւացոյց զմեզ. սովաւ մտ-

տանել ընդ դուռն անեղաշէն դրախտին Տեառն:

փառք Հօր և: Գործով ըզգայութեան օրինակեալ ի վերայ սեմոց դրանց նոցա. աներկիւղ պահելով ըզժողովուրդն յանդրանկածախ սատակմանէն. որ ձեւացոյց մեզ. սովաւ մտանել ընդ դուռն անեղաշէն դրախտին Տեառն:

Այժմ և միշտ: Սուրբ նորոգող բնութեան մերոյ Յ͞ս. որ ի խորհուրդ հրնուէն մարդոյն. զանպտուղն այսօր չորացուցեր զթզենին. և ըզմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ:

Մաղթանք. փառք հրաշափառ տէրուն: Քարոզ. Վ͞ն գտանելոյ: Աղօթք. Գոհանամք զքէն Տ͞ր:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Զի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և հաստատեցան:

կարգեաց զն͞ս յաւիտեան. սահման եդ որք ոչ անցանեն:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Ի սկզբանէ Տ͞ր ըզհիմունս երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են:

Նոքա կորնչին. և դու կաս և մնաս յաւիտեան:

փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Մաղթանք. Գոհութեամբ և ճշմարիտ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հ͞րց ԲԶ:

Որ արարիչդ ես յաւիտենից. և ստեղծեր զարարածս ամենայն յոչընչէ. ըզքեզ օրհնեմք Ա͞ծ հարցըն մերոց: Որ թագաւորդ ես թագա-

ւորաց. եւ շնորհեա բանաւոր կենդանի մարդ ի
հողոյ. ընդ քեզ օրհնեմք Ա՟ծ հարցն մերոց: Ո՛ր
ապաւէնդ ես մոլորելոց. եւ խնամես զյուսա-
ցեալս ի քեզ քո տեսչութեամբդ. ընդ քեզ օրհնեմք
Ա՟ծ հարցն մերոց: Գ. Ըզ Տ՟ր օրհնեցէք ա՟ւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան: Փառք Հօր: Օր-
հնեցէք զԹագաւորն եւ զԱստուածն որ նմա մի-
այնոյ վայելէ օրհնութիւն. ա՟ւ բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան: Այժմ եւ միշտ: Օրհնեսցէ
Զի ծանոյց մեզ սքանչելի խորհրդով զԵրրոր-
դութեանն եւ մի աստուածութեանն Ք՟ն. ա՟ւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան:

ՄԵԾԱՑՈՒՑԷ Բ.Զ:

Զքեզ հայր յառաջ քան զյաւիտեանս բարե-
բանեն զաւք անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ
երգով գոչեն եւ աղաղակեն Աստուած աստուածոց
եւ Տ՟ր տերանց փրկիչ գոլով: Փառք Հօր: Առա-
քեցեր զքո միածինդ մարմնանալ ի ս՟բ կուսէն.
եւ անարատ ծնանիլ յորովայնէ անապական.
բառնալով ըզմեր նեղութիւնս. Աստուած աստուա-
ծոց եւ Տ՟ր տերանց փրկիչ գոլով: Այժմ եւ միշտ:
Շնորհք բարի յԵրուսաղէմ երեւեցաւ հեթանո-
սաց, զի արարիչն յաւիտենից տղայ եղեալ յոր-
դեգրութիւն կենաց կոչէ. Աստուած աստուածոց եւ
Տ՟ր տերանց փրկիչ գոլով:

ՈՂՈՐՄԵԱ Բ.Զ:

Առ ամենեսեան զգթած Ք՟ս թագաւոր խաղա-
ղութեան. ընդ քեզ աղաչեմք միայն մարդասէր:
Փառք Հօր: Որում այսօր փափագեալ ցանկայր

հոգւով և մարմնով. մայր որդւովք խուռովք խընդրէր ըզբարձրագոյն ըզփառս յերկրին կենդանեաց: Այժմ և միշտ: Տուողդ ըզկեանս անմահ առ քեզ աղաղակեմք և միաբան հայցեմք. շնորհեա և մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ:

Տէր յերկնից Բ Ձ:

Ըզքեզ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բարութեանց և հայցեմք որպէս ի մարդասիրէ. ընդ մօր քո ընտրելոյն զիմանալի աշխարհն: Զի դու ես Տր յորմէ հայցէր մայրըն հաւատով հանդերձ որդւովք սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս և յահեկէ. ընդ որս և մեք աղաչեմք զի դասեսցես ընդ ընտրեալս քո: Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վասըն մեր խոնարհեցար. արժանի արա ըզմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի կենաց քոց Տր. որով կացցուք յաջմէ քումմէ ի հանդերձեալ քում գալըստեանն:

Առաւօտու Երգ:

Ի սկզբանէ Տր զհիմունս երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են:
Նոքա կորնչին. և դու կաս և մնաս յաւիտեանն.
Քարոզ. փառաւորեսցուք. կամ գանձ:

Մանկունք Բ Ձ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա: Փառք հօր: Այսօր ընդ զօրս երկնից համաձայնեալ. միաբանական ձայնիւ երգեմք ասելով ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա: Այժմ և միշտ: Երկրաւորքս ընդ երկնայինսըն հողեղէնքս ընդ հրեղէնսն. միաբանական ձայ-

Նի՛ւ երգե՞մք անե՜լով ա՜ղ՛լէլուիա · ա՜լէ լո՞ւիա · ա՜խ Զ: լէլուիա:

Քառորդ · Կ ձ խաղաղութե: Առօրհ · Սբ ես Տէր:

Ապա Սաղմոս ՃԳ · ողջաձայն ասա:

ԿՑ · Խոստովանութի և մեծվայելչութի զգեցար · արկար զլոյս որպ զօթոց · ձգեցեր զերկինս որպէս խորան, և արկար 'ի վր ջուրց զվերնայարկս նր:

Փխ, Օրհնեա անձն իմ զՏէր · Տէր Ած իմ մեծ եղեր յոյժ:

Խոստովանութի և մեծվայելչութի զգեցար · արկար զլոյս որպ զօթոց · ձգեցեր զերկինս որպ խորան, և արկար 'ի վր ջուրց զվերնայարկս նր:

Որ դնէ զամպս զգնացս իւր · և շրջի նա 'ի վր թևոց հողմոց:

Որ առնէ զհրեշտակս իւր զոգիս, և զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ:

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստատութե իւրոյ, զի մի սասանեսցի յաւիտեան:

Խորք որպ զզգեստ վերարկու է նորա · 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք:

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսեսցեն:

Ելանեն լեռնանան և իջանեն դաշտանան · 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա:

Սահման եդեր և ոչ անցանեն · և ոչ ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր:

Առաքեցեր զաղբերս ընդ ձորձորս · 'ի մէջ լերանց գնասցեն ջուրք:

Արբուցանել զամ գազանս վայրի · յագեսցին ցիռք 'ի ծարաւս իւրեանց:

Ընդ թռչունք երկնից բնակեսցեն · և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց:

Արբուցանել զլերինս 'ի շտեմարանաց իւրոց · 'ի պտղոյ գործոց լցցի երկիր:

Բուսուցեր զխոտ ՚ի լերինս, զդալարի ՚ի ծառայութիւն մարդկան:

Հաներ զհաց յերկրէ. գինի ուրախ առնէ, իւղ զուարթ, և հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ:

Յագեսցին ծառքն անտառի. և մայրքն Լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր:

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն. և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա:

Լերինք բարձունք են եղջերուաց, և վէմք ապաւէն նապաստակաց:

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի. արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ:

Արարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր. ՚ի նմա գնան ա̃մ գազանք անտառի:

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յափշտակեն. և խնդրեն յԱ̃Յ զկերակուր իւրեանց:

Ի ծագել արեւու ժողովին. և ՚ի մորիս իւրեանց դադարեն:

Ելանէ մարդ ՚ի գործս իւր. և ՚ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ:

Ո̃պ զի մեծ են գործք քո Տ̃ր. և զա̃մ ինչ իմաստութ̃ արարեր. և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք:

Այս ծով մեծ և անդորր. ՚ի սմա են սողունք՝ որոց ոչ գոյ թիւ. գազանք մեծամեծք և մանունք. ՚ի սմա և նաւք գնան. վիշապն՝ զոր ստեղծեր խաղալ նմա:

Ամենեքեան քեզ սպասեն, և դու տաս նոցա կերակուր ՚ի ժամու:

Տաս դու ն̃ց և կերակրին. բանաս զձեռն քո. և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութ̃ կամօք քո:

Դարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝ և խռովին. հանես զոգի քո ՚ի նոցանէ. պակասին և ՚ի հող դառնան:

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնոսա. և նորոգես զերեսս երկրի:

Եղիցին փառք Տ՟ն յաւիտեան․ Տ՟ր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Որ հայի յերկիր՝ և տայ դողալ սմա․ մերձի ՚ի լե֊րինս և ծխեսցին։

Օրհնեցից զՏ՟ր ՚ի կեանս իմ․ սաղմոս ասացից Ա՟յ իմոյ մինչև եմ ես։

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութ՟ի իմ, և ես ուրախ եղէց ՚ի Տ՟ր։

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, ամբարիշտ մի՛ ևս գտցի ՚ի սմա, օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր։

ԶԺԷ՝ Ա՛րթիւ։

ԱՒՏ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։ ԻԱ․ 18։

Տ՟րն մեր Յ՟ս Ք՟ս

Եւ այգուցն իբրև դարձաւ անդրէն ՚ի քաղաքն՝ քաղցեաւ։ Եւ տեսեալ թզենի մի ՚ի վ՟ր ճանապարհին․ եկն ՚ի նա, և ոչ ինչ եգիտ ՚ի նմա բայց միայն տերև, և ասէ ցնա․ մի՛ այսուհետև ՚ի քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան․ և առժամայն չորացաւ թզենին։ Իբրև տեսին աշակերտքն՝ զարմացան և ասեն, թէ զիա՞րդ վաղվաղակի ցամաքեցաւ թզենին։ Պատասխանի ետ Յ՟ս՝ և ասէ ցնոսա․ ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս և ոչ երկմտիցէք՝ ոչ միայն թզենւոյդ առնիցէք․ այլ թէպէտ և լերինդ ասիցէք․ բարձի՛ր և անկի՛ր ՚ի ծով, եղիցի։ Եւ զ՟ամ ինչ զոր և խնդրիցէք յաղօթս հաւատովք՝ առնուցուք։ Եւ իբրև եկն ՚ի տաճարն, մատեան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն՝ և ասեն․ որո՞վ իշխանութ՟բ առնես զայդ․ և ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ։ Պատասխանի ետ Յ՟ս և ասէ ց՟նս․ հարցից և ես զձեզ բան մի․ զոր թէ ասիցէք ինձ, և ես ձեզ ասացից որո՛վ իշխանութ՟բ առնեմ զայս։ Մկրտութիւնն Յովհաննու ուստի՞ էր, յերկնի՞ց, թէ ՚ի մարդկանէ։ Եւ նոքա խորհէին ընդ միմեանս և

ասէին. եթէ ասեմք յերկնից, ասէ ցմեզ. իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ասեմք 'ի մարդկանէ, երկնչիմք 'ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին զՅովհաննէս իբրև զմարգարէ ունէին: Պատասխանի ետուն Յսի և ասեն. ոչ գիտեմք: Ասէ ցնոսա և նա. և ոչ ես ասեմ ձեզ՝ որո՛վ իշխանութբ առնեմ զայս: Բայց զի՞րդ թուի ձեզ. առն միոջ էին երկու որդիք, և մատուցեալ առ առաջինն ասէ. ո՛րդեակ՝ ե՛րթ այսօր գործեա՛ յայգւոջ: Նա պատասխանի ետ և ասէ. երթամ տ՟ր՝ և ոչ չոգաւ: Մատեաւ և առ միւսն, և ասէ նոյնպէս. նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ կամիմ. բայց յետոյ զղջացաւ՝ և չոգաւ յայգին: Արդ՝ ո՞ յերկոցունց արար զկամս հօրն: Ասեն՝ յետինն: Ասէ ցնոսա Յս. ամէն ասեմ ձեզ, զի մաքսաւորք և պոռնիկք յառաջեսցեն քան զձեզ յարքայութի երկնից: Զի եկն Յովհաննէս ճանապարհաւ արդարութե և ոչ հաւատացէք նմա. և մաքսաւորք և պոռնիկք հաւատացին նմա, և դուք տեսէք՝ և ոչ զղջացարուք յետոյ հաւատալ նմա: Այլ առակ լուարո՛ւք. այր մի էր տանուտէր, որ տնկեաց այգի, և ցանգով պատեաց զնա, և փորեաց 'ի նմա հնձան, և շինեաց աշտարակ. և ետ զնա ցմըշակս. և գնաց 'ի տար աշխարհ: Իբրև մերձեցաւ ժամանակ պտղոյ, առաքեաց զծառայս իւր առ մշակսն առնուլ զպտուղս նորա: Եւ կալեալ մշակացն զծառայս նր, զոմն տանջեցին, զոմն սպանին, զոմն քարկոծեցին: Դարձեալ առաքեաց այլ ծառայս բազում քան զառաջինսն, և արարին նց նոյնպ: Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի իւր՝ և ասէ, թերևս ամաչեսցեն յորդւոյ աստի իմմէ: Իսկ մշակքն իբրև տեսին զորդին, ասեն ընդ միտս. սա է ժառանգն, եկա՛յք սպանցուք զսա, և կալցուք զժառանգութի սորա: Եւ առեալ հանին զնա արտաքոյ քան զայգին՝ և սպանին: Արդ՝ յոր-

ժամ եկեսցէ տէր այգւոյն, զի՞նչ արասցէ մշակացն
այնոցիկ։ Ասեն ցնա. զչարսն չարաչար կորուսցէ. և զայ-
գին տացէ այլոց մշակաց. որք տացեն նմա զպտուղս՝ ի
ժամու իւրեանց։ Ասէ ցնոսա Յս՟. չիցէ՞ երբէք ըն-
թերցեալ ձեր ՚ի գիրս. զվէմն՝ զոր անարգեցին շի-
նօղքն, նա եղև գլուխ անկեան. ՚ի Տ՟նէ եղև այս,
և է սքանչելի յաչս մեր։ Վասն այսորիկ ասեմ
ձեզ, զի բարձցի ՚ի ձէնջ արքայութ՟ին Ա՟յ, և տա-
ցի ազգի՝ որ առնիցէ զպտուղս ն՟ր։ Եւ որ անկցի ՚ի
վ՟ր վիմիս այսորիկ՝ փշրեսցի, և յ՟որ վ՟ր անկցի՝ հո-
սեսցէ զնա։ Իբրև լուան քահանայապետքն և դպիրք
և փարիսեցիք զառակս նորա, գիտացին թէ վասն
ն՟ց ասաց։ Եւ խնդրէին զնա ունել, բայց երկեան
՚ի ժողովրդոցն. քանզի իբրև զմարգարէ ունէին
զնա։ Դարձեալ պատասխանի ետ Յս՟, և ասէ ցնո-
սա առակօք։ Նմանեցաւ արքայութ՟ի երկնից առն
թագաւորի՝ որ արար հարսանիս որդւոյ իւրում։
Եւ առաքեաց զծառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն
՚ի հարսանիս. և ոչ կամէցան գալ։ Դարձեալ ա-
ռաքեաց այլ ծառայս՝ և ասէ. ասացէք հրաւիրե-
լոցն. ահաւասիկ զճաշ իմ պատրաստեցի. զուա-
րակք իմ և պարարակք զենեալ են, և ա՟մ ինչ
պատրաստ է. եկա՟յք ՚ի հարսանիսս։ Եւ նոքա յուլա-
ցեալ գնացին՝ ո՟մն յագարակ իւր, և ո՟մն ՚ի վաճառ իւր։
Եւ այլք կալան զծառայս նորա, թշնամանեցին և
սպանին։ Իսկ թագաւորն իբրև լուաւ բարկացաւ, և
առաքեաց զզօրս իւր և սատակեաց զսպանօղսն
զայնոսիկ, և զքաղաքն ն՟ց այրեաց։ Յայնժամ ասէ
ցծառայս իւր. հարսանիքս պատրաստ են, և
հրաւիրեալքն չէին արժանի։ Արդ՝ երթայք յանցս
ճանապարհաց, և զորս միանգամ գտանիցէք՝ կո-
չեցէք ՚ի հարսանիսս։ Եւ ելեալ ծառայքն ՚ի ճա-
նապարհս՝ ժողովեցին զամենեսեան զորս և գտին
զչարս և զբարիս. և լցան հարսանիքն բազմականօք։
Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմականօքն, ե-

տեսանէ այր մի՝ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց: Եւ ասէ ցնա. ընկեր զիա՞րդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսանեաց. և նա պապանձեցաւ: Յայնժամ ասէ թագաւորն ցսպասաւորսն, կապեցէք զդորա զոտս և զձեռս, և հանէք զդա 'ի խաւարն արտաքին, անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Զի բազումք են կոչեցեալք՝ և սակաւք են ընտրեալք: Իբ. 14:

Երգ. *Արարչական:*

Քարոզ. *Խնդրեսցուք:* Կեցո Տէր՝ Ըէ–:

Աղօ. *Քում ամենազօր և հրաշալի Տէրութեանդ:*

Արեւագալէ ժամոն յաւագ շաբաթուս ոչ գոյ: Իսկ զճաշու ժամն ցերեկին յիններորդ ժամուն ժողովեալ 'ի մէջ մատրանն՝ ասեն հանդերձ շարականօք և քծ աղօթիւքն:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի դառն ժամուն սկսանին. *Խոնարհեցո* և *Ապրեցո:*

ՄԵՂԵԴԻ:

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս:

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս. և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն:

Յայս շաբաթու՝ երեկոյէ գերան ողաքերդի դասուն է, որ զ*Ապրեցոյն* սկսանի. և առաւօտուն առաջներորդ դասուն, որ զ*Խոնարհեցոյն* սկսանի:

Ընթերցուածս 'ի Ծննդոց: Ա. 1:

Ի սկզբանէ արար Ա՟ծ զերկին և զերկիր: Եւ երկիր էր աներևոյթ և անպատրաստ. և խաւար 'ի վ՟ր անդնդոց, և Հոգի Ա՟յ շրջէր 'ի վ՟ր ջուրց: Եւ ասաց Ա՟ծ. եղիցի լոյս. և եղև լոյս: Եւ ետես Ա՟ծ զլոյսն զի բարի է. և մեկնեաց Ա՟ծ 'ի մէջ լուսոյն

եւ 'ի մէջ խաւարին: Եւ կոչեաց Ա՟ծ զլոյսն տիւ. եւ զխաւարն կոչեաց գիշեր: Եւ եղեւ երեկոյ՝ եւ եղեւ վաղորդայն՝ օր մի: Եւ ասաց Ա՟ծ, եղիցի հաստատութ՟ի 'ի մէջ ջրոյդ. եւ եղիցի մեկնել 'ի մէջ ջուրցդ եւ ջուրց: Եւ եղեւ այնպէս: Եւ արար Ա՟ծ զհաստատութիւն. եւ անջրպետեաց Ա՟ծ 'ի մէջ ջրոյն, որ էր 'ի ներքոյ հաստատութ՟են, եւ 'ի մէջ ջրոյն, որ 'ի վերոյ հաստատութ՟ենն: Եւ կոչեաց Ա՟ծ զհաստատութ՟ին երկին. եւ ետես Ա՟ծ զի բարի է: Եւ եղեւ երեկոյ. եւ եղեւ վաղորդայն՝ օր երկրորդ: Եւ ասաց Ա՟ծ. ժողովեսցին ջուրքդ որ 'ի ներքոյ երկնից 'ի ժողով մի. եւ երեւեսցի ցամաքն: Եւ եղեւ այնպ. եւ ժողովեցան ջուրքն, որ 'ի ներքոյ երկնից 'ի ժողովս իւրեանց. եւ երեւեցաւ ցամաքն: Եւ կոչեաց Ա՟ծ զցամաքն երկիր, եւ զժողովս ջուրցն կոչեաց ծովս. եւ ետես Ա՟ծ զի բարի է: Եւ ասաց Ա՟ծ. բղխեսցէ երկիր զբանջար խոտոյ. սերմանել սերմն ըստ ազգի եւ ըստ նմանութ՟ե. եւ ծառ պտղաբեր՝ առնել պտուղ ըստ ազգի իւրում. որոյ սերմն իւր 'ի նմին ըստ ազգի 'ի նմանութ՟ի 'ի վ՟ր երկրի: Եւ եղեւ այնպէս: Եւ եհան երկիր զբանջար խոտոյ. սերմանել սերմն ըստ ազգի եւ ըստ նմանութ՟ե. որ է 'ի վ՟ր ա՟մ երկրի. եւ փայտ պտղաբեր առնել պտուղ. որոյ սերմն իւր 'ի նմին ըստ ազգի 'ի վ՟ր երկրի. եւ ետես Ա՟ծ զի բարի է: Եւ եղեւ երեկոյ, եւ եղեւ վաղորդայն, օր երրորդ: Եւ ասաց Ա՟ծ. եղիցին լուսաւորք 'ի հաստատութ՟ե երկնից 'ի լուսաւորութ՟ի 'ի վ՟ր երկրի եւ մեկնել 'ի մէջ տուընջեան եւ 'ի մէջ գիշերոյ. եւ եղիցին 'ի նշանս, եւ 'ի ժամանակս, եւ յաւուրս, եւ 'ի տարիս: Եւ եղիցին 'ի լուսաւորութ՟ի 'ի հաստատութ՟ե երկնից ծագել յերկիր: Եւ եղեւ այնպէս: Եւ արար Ա՟ծ զերկուս լուսաւորսն զմեծամեծս. զլուսաւորն մեծ՝ յիշխանութ՟ի տուընջեան. եւ զլուսաւորն փոքր՝ յիշխանութ՟ի գիշերոյ. եւ զաստեղս: Եւ եդ զն՟ս Ա՟ծ 'ի հաստատութ՟ե երկնից. լուսատու

լինել յերկիր։ Եւ իշխել տուընջեան և գիշերոյ։ և մեկնել 'ի մէջ լուսոյն և 'ի մէջ խաւարին. և ետես Ա՟ծ զի բարի է։ Եւ եղև երեկոյ. և եղև վաղորդայն, օր չորրորդ։ Եւ ասաց Ա՟ծ. Հանցեն ջուրք զեռունս շնչոց կենդանեաց. և թռչունս թևաւորս 'ի վ՟ր երկրի ըստ հաստատութ՟ն երկնից. Եւ եղև այնպէս։ Եւ արար Ա՟ծ կէտս մեծամեծս. և զա՟մ շունչ զեռնոց կենդանեաց, զոր հանին ջուրք ըստ ազգի իւրեանց, և զա՟մ թռչունս թևաւորս ըստ ազգի. և ետես Ա՟ծ զի բարի են։ Եւ օրհնեաց զն՟ս Ա՟ծ և ասէ. աճեցէք, և բազմացարուք, և լցէք զջուրսդ՝ որ 'ի ծովս. և թռչունքդ բազմասցին 'ի վ՟ր երկրի։ Եւ եղև երեկոյ, և եղև վաղորդայն, օր հինգերորդ։ Եւ ասաց Ա՟ծ. Հանցէ երկիր շունչ կենդանի ըստ ազգի չորքոտանի, և սողունս, և գազանս երկրի ըստ ազգի։ Եւ եղև այնպ՟։ Եւ արար Ա՟ծ զգազանս երկրի ըստ ազգի, և զանասունս ըստ ազգի, և զա՟մ սողունս երկրի ըստ ազգի իւրեանց. և ետես Ա՟ծ զի բարի են։ Եւ ասաց Ա՟ծ. արասցուք մարդ ըստ պատկերի մերում և ըստ նմանութ՟ն, և իշխեսցէ ձկանց ծովու, և թռչնոց երկնից, և անասնոց, և ա՟մ երկրի, և ա՟մ սողնոց՝ որ սողին 'ի վ՟ր երկրի։ Եւ արար Ա՟ծ զմարդն 'ի պատկեր իւր. ըստ պատկերի Ա՟յ արար զնա. արու և էգ արար զն՟ս։ Եւ օրհնեաց զն՟ս Ա՟ծ՝ և ասէ. աճեցէք՝ և բազմացարուք և լցէք զերկիր. և տիրեցէք դմա. և իշխեցէք ձկանց ծովու, և թռչնոց երկնից, և ա՟մ անասնոց, և ա՟մ երկրի, և ա՟մ սողնոց՝ որ սողին 'ի վ՟ր երկրի։ Եւ ասաց Ա՟ծ. ահաւասիկ ետու ձեզ զա՟մ խոտ սերմանելի սերմանել սերմն ըստ ազգի և ըստ նմանութեան, որ է 'ի վ՟ր ա՟մ երկրի. և ա՟մ փայտ որ ունիցի յինքեան պտուղ սերման սերմանելոյ, ձեզ լիցի 'ի կերակուր։ Եւ ա՟մ գազանաց երկրի, և ա՟մ թռչնոց երկնից, և ա՟մ սողնոց՝ որ սողին 'ի վ՟ր երկրի՝ որ ունիցի շունչ կենդանի. և ա՟մ խոտ դալար

'ի կերակուր: Եւ եղեւ այնպէս: Եւ ետես Ա՟ծ զա՟մ զոր արար. եւ ահա բարի են յոյժ: Եւ եղեւ երեկոյ, եւ եղեւ վաղորդայն, օր վեցերորդ: Եւ կատարեցան երկինք եւ երկիր եւ ա՟մ զարդ ն՟ց: Եւ կատարեաց Ա՟ծ յաւուրն վեցերորդի զա՟մ զգործս իւր՝ զոր արար. եւ հանգեաւ յաւուրն եօթներորդի յա՟մ գործոց իւրոց՝ զոր արար: Եւ օրհնեաց Ա՟ծ զօրն եօթներորդ, եւ սրբեաց զնա. զի 'ի նմա հանգեաւ յա՟մ գործոց իւրոց՝ զոր սկսաւ առնել Ա՟ծ: Այս է գիր արարածոց երկնի եւ երկրի, յաւուր՝ յորում արար Ա՟ծ զերկին եւ զերկիր: Եւ զա՟մ բանջար վայրի՝ մինչ չեւ լեալ էր 'ի վ՟ր երկրի. եւ զա՟մ խոտ վայրի՝ մինչ չեւ բուսեալ էր, զի չեւ եւս էր տեղացեալ Տ՟ր Ա՟ծ 'ի վերայ երկրի. եւ մարդ չէր՝ որ գործէր զերկիր: Բայց աղբիւր ելանէր յերկրէ՝ եւ ոռոգանէր զա՟մ երեսս երկրի: Եւ ստեղծ Տ՟ր Ա՟ծ զմարդն հող յերկրէ. եւ փչեաց յերեսս ն՟ր շունչ կենդանի. եւ եղեւ մարդն յոգի կենդանի: Եւ տնկեաց Ա՟ծ զդրախտն յԵդեմ ընդ արեւելս, եւ եդ անդ զմարդն զոր ստեղծ: Եւ բուսոյց եւս Տ՟ր Ա՟ծ յերկրէ զա՟մ ծառ գեղեցիկ 'ի տեսանել՝ եւ քաղցր 'ի կերակուր. եւ զծառն կենաց 'ի մէջ դրախտին, եւ զծառն գիտելոյ զգիտութ՟ի բարւոյ եւ չարի: Եւ գետ ելանէր յԵդեմայ ոռոգանել զդրախտն. եւ անտի բաժանի 'ի չորս առաջս: Անուն միում Փիսոն. նա է՝ որ պատէ զա՟մ երկիրն Եւիլատայ. անդ ուր ոսկին է: Եւ ոսկի երկրին այնորիկ ազնիւ. եւ անդ է ակն սուտակ եւ ակն դահանակ: Եւ անուն գետոյն երկրորդի Գեհոն. նա պատէ զա՟մ երկիրն Եթովպացւոց: Եւ գետն երրորդ՝ Տիգրիս. նա է՝ որ երթայ յանդիման Ասորեստանի: Եւ գետն չորրորդ՝ Եփրատէս: Եւ առ Տ՟ր Ա՟ծ զմարդն, զոր արար, եւ եդ զնա 'ի դրախտին փափկութ՟ե, գործել զնա եւ պահել: Եւ պատուիրեաց Տ՟ր Ա՟ծ Ադամայ՝ եւ ասէ. յա՟մ ծառոց՝ որ է 'ի դրախտիդ՝ ուտելով կերիցես: Բայց 'ի ծառոյն գիտութ՟ե բարւոյ եւ

չարի մի՛ ուտիցէք. զի յորում աւուր ուտիցէք 'ի նմանէ՝ մահու մեռանիցիք: Եւ ասաց Տր Ած. ոչ է բարւոք մարդոյդ միայն լինել. արասցուք դմա օգնական ըստ դմա: Եւ ստեղծ ևս Տր Ած զամ գազանս վայրի, և զամ թռչունս երկնից. և ած զնս առ Ադամ, տեսանել զինչ կոչեսցէ զնս. և ամ շնչոյ կենդանւոյ, զինչ և անուանեաց Ադամ, այն անուն է նր: Եւ կոչեաց Ադամ անուանս ամ անասնոց, և ամ թռչնոց երկնից, և ամ գազանաց վայրի. բայց Ադամայ ոչ գտաւ օգնական նման նմա: Եւ արկ Տր Ած թմբրութի 'ի վր Ադամայ, և ննջեաց. և առ մի 'ի կողից նր և ելից ընդ այնր մարմին: Եւ շինեաց Տր Ած զկողն զոր առ յԱդամայ 'ի կին. և ած զնա առ Ադամ: Եւ ասէ Ադամ. այս այժմիկ ոսկր յոսկերաց իմոց. և մարմին 'ի մարմնոյ իմմէ. սա կոչեսցի կին. զի յառնէ իւրմէ առաւ: Վս այնորիկ թողցէ այր զհայր իւր՝ և զմայր իւր. և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ. և եղիցին երկուքն 'ի մարմին մի: Եւ էին երկոքեան մերկ Ադամ և կին իւր. և ոչ ամաչէին: Եւ օձն էր իմաստնագոյն քան զամ գազանս որ 'ի վր երկրի, զոր արար Տր Ած. և ասէ օձն ցկինն. զի՞ է զի ասաց Ած թէ յամ ծառոց որ իցեն 'ի ներքս 'ի դրախտի այդր՝ մի՛ ուտիցէք: Եւ ասէ կինն ցօձն. 'ի պտղոյ ծառոց դրախտիդ կերիցուք. բայց 'ի պտղոյ ծառոյն, որ է 'ի մէջ դրախտին, ասաց Ած, մի՛ ուտիցէք 'ի նմանէ. և մի՛ հուպ լինիցիք՝ զի մի՛ մեռանիցիք: Եւ ասէ օձն ցկինն. ոչ եթէ մահու մեռանիցիք. զի գիտէր Ած, թէ յորում աւուր ուտիցէք 'ի նմանէ, բանայցեն աչք ձեր, և լինիցիք իբրև զԱծս. ճանաչել զբարի և զչար: Եւ ետես կինն, զի բարի էր ծառն 'ի կերակուր, և հաճոյ աչաց հայելոյ, և գեղեցիկ 'ի տեսանել. և առ 'ի պտղոյ նր և եկեր. և ետ առն իւրում ընդ իւր, և կերան: Եւ բացան աչք երկոցունց. և գիտացին զի մերկ

էին. և կարեցին տերևս թզենւոյ. և արարին իւրեանց ափածանելիս: Եւ լուան զձայն զգնալոյ Տն Այ 'ի դրախտի անդ ընդ երեկս. և թագեան Ադամ և կին իւր յերեսաց Տն Այ՝ 'ի մէջ ծառոց դրախտին: Եւ կոչեաց Տր Ած զԱդամ. և ասէ ցնա. ո՞ւր ես: Եւ ասէ. լուայ զձայն քո 'ի դրախտի աստ՝ և երկեայ. քանզի մերկ էի՝ և թաքեայ: Եւ ասէ ցնա, ո՞ պատմեաց քեզ թէ մերկ ես. բայց թէ 'ի ծառոյն՝ յորմէ պատուիրեցի քեզ անտի ևեթ չուտել, կերա՞ր արդեօք 'ի նմանէ: Եւ ասէ Ադամ. կինս զոր ետուր ընդ իս՝ սա ետ ինձ 'ի ծառոյ անտի և կերայ: Եւ ասէ Տր Ած ցկինն. զի՞նչ գործեցեր զայդ: Եւ ասէ կինն. օձն խաբեաց զիս, և կերայ: Եւ ասէ Տր Ած ցօձն. փոխանակ զի արարեր դու զայն, անիծեալ լիջիր դու յամ անասնոց և յամ գազանաց երկրի. 'ի վր լանջաց և որովայնի քո գնասցես. և հող կերիցես զամ աւուրս կենաց քոց: Եւ եդից թշնամութիւն 'ի մէջ քո և 'ի մէջ կնոջդ. և 'ի մէջ զաւակի քո և 'ի մէջ զաւակի դորա. նա սպասեսցէ քում գլխոյ. և դու սպասեսցես նր գարշապարի: Եւ ցկինն ասէ. բազմացուցանելով բազմացուցից զտրտմութիս քո և զհեծութիս քո. տրտմութբ ծնցիս որդիս. և առ այր քո դարձ քո. և նա տիրեսցէ քեզ: Եւ ցԱդամ ասէ. փոխանակ զի լուար ձայնի կնոջդ քո. և կերար 'ի ծառոյ անտի, յորմէ պատուիրեցի քեզ անտի միայն չուտել. և կերար 'ի նմանէ. անիծեալ լիցի երկիր 'ի գործս քո. տրտմութբ կերիցես զնա զամ աւուրս կենաց քոց: փուշ և տատասկ բուսուսցէ քեզ. և կերիցես զբանջար վայրի: Քրտամբք երեսաց քոց կերիցես զհաց քո. մինչև դարձցիս յերկիր, ուստի առար. զի հող էիր և 'ի հող դարձցիս: Եւ կոչեաց Ադամ զանուն կնոջ իւրոյ կեանս. զի նա է մայր ամ կենդանեաց: Եւ արար Ած Ադամայ և կնոջ նր հանդերձս մաշկեղէնս, և զգեցոյց զնոսա:

Եւ ասէ Տր Ած. ահա Ադամ եղեւ իբրեւ զմի 'ի մէնջ՝ գիտել զբարի եւ զչար. եւ արդ՝ գուցէ ձգիցէ զձեռն, եւ առնուցու 'ի ծառոյն կենաց. ուտիցէ, եւ կեցցէ յաւիտեան: Եւ եհան արձակեաց զնա Տր Ած 'ի դրախտէ անտի փափկութեն՝ գործել զերկիր՝ ուստի առաւ: Եւ եհան զԱդամ, եւ բնակեցոյց յանդիման դրախտին փափկութե: Եւ հրամայեաց քերովբէից, եւ բոցեղէն սրոյ շուրջանակաւ պահել զճանապարհս ծառոյն կենաց: Գ. 24:

Ընթերցուած յԱռակաց: Ա. 1:

Ճանաչել զիմաստութի եւ զխրատ. իմանալ զբանս հանճարոյ: Ընդունել զդարձուածս բանից, 'ի միտ առնուլ զարդարութի ճշմարիտ, եւ ուղղել զիրաւունս: Զի տացէ անմեղաց զխորագիտութի. մանկանց տղայոց զմիտս եւ զհանճար: Որոց իբրեւ լուիցէ իմաստունն, իմաստնագոյն լիցի. իսկ որ հանճարեղն է. զառաջնորդութի ստասցի: Ի միտ առցէ զառակս՝ եւ զբանս խորինս, զճառս իմաստնոց՝ եւ զառակս նց: Սկիզբն իմաստութե երկիւղ Տն. հանճար բարի ամենեցուն՝ որ առնեն զնա. պաշտօն բարի առ Ած սկիզբն զգօնութե. զիմաստութի եւ զխրատ ամբարիշտք անգոսնեն: Լուր որդեակ խրատու հօր քո, եւ մի մերժեր զօրէնս մօր քո: Զի պսակ շնորհաց ընկալցիս գլուխ քո. եւ մանեակ ոսկի 'ի պարանոցի քում: 9:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: Խ. 1:

Մխիթարեցէք, մխիթարեցէք զժողովուրդ իմ, ասէ Ած: Քահանայքդ խօսեցարուք 'ի սիրտ Եէմի. եւ մխիթարեցէք զդա, զի լի եղեւ տառապանօք. թողեալ լիցին դմա մեղք իւր. զի ընկալաւ 'ի ձեռանէ Տն կրկին զհատուցումն մեղաց իւրոց: Ձայն բարբառոյ յանապատի. պատրաստ արարէք զճանապարհս Տն. եւ ուղիղ արարէք զշաւիղս Այ մերոյ: Ամ ձորք լցցին. եւ ամ լերինք եւ բլուրք խոնարհես-

ցին. և եղիցին ա՟մ դժուարինք 'ի դիւրինս. և առապարքն 'ի դաշտս: Եւ երևեսցին փառք Տ՟ն. և տեսցէ ա՟մ մարմին զփրկութի՟ Ա՟Յ՝ զի Տ՟ր խօսեցաւ: Ձայն որ ասէ՝ գոչեա՛. և ասեմ, զի՞նչ գոչեցից: Գոզջիր՝ ա՟մ մարմին խոտ է՝ և ա՟մ փառք մարդոյ իբրև զծաղիկ խոտոյ: Ցամաքեցաւ խոտն. և թօթափեցաւ ծաղիկ նր. զի ոգի Տ՟ն շնչեաց 'ի նա. արդարև՝ խոտ է ժողովուրդս այս: Ցամաքեցաւ խոտն. և թօթափեցաւ ծաղիկն. և բան Տ՟ն մնայ յաւիտեան: 8:

Ապա Ուղիղ եղիցին առ:
Բարբառ. Աղաչեսցուք. կամ Գոհ:
Համբարձի Ի.Զ:

Որ յանէից գոյացուցեր զքո զարարածս ի սկզբանէ. ի պատկեր աստուածութեդ քո ստեղծեր զմարդ ի հողոյ. ժառանգել նմա զանսպառ ըզկեանսն: Եւ պատրանօք բանսարկուին ի դրախտէն արտաքս անկեալ. ի յաւէժ կենդանութեանըն մահառիթ պղտորով մեռեալ. մերկացաւ ըզփառս անճառելի լուսոյն: Այլ դու փրկիչ բարերար. որ մարմնացար ի սբ կուսէն. և հեղմամբ արեանըդ քո բարձեր զյանցանս նախաստեղծին. փրկելով ըզմեզ յանիծից նորա: Փառք Հօր: Որ ըստ պատտեաց նախահօրն յանձն առեր յօժարութբ՝ ըմպել զբաժակ չարչարանաց ընդ քեզ որդիքըն Զեբեդեայ. շնորհեա մեզ Տ՟ր ըզբաժակ քո փրկութեան: Այժմ և միշտ: Ի միւսանգամ քո գալըստեանըն յորժամ գաս դատել զերկիր. ընդ նոսին դասաւորեա ըզմեզ ի փառս յաջակողմանն. որով հանցուք քեզ զօրհնութիւն յանըսպառ յաւիտենին:

Քարոզ. Ա՛ ձ խաղաղութ: Աղօթք. Հայր գթած:

Ապա սկսանին յայնժէ ստողութե Սաղմոս ԿԴ:

ԿԳ. Լո՛ւր մեզ Ած փրկիչ մեր, յոյս ամ ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծով հեռի:

Փխ. Քեզ վայել է օրհնութի Ած ՚ի Սիոն. և քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լո՛ւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամ մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ՚ի վերայ մեր. զամբարշտութիս մեր դու քաւեսցես:

Երանի զորս ընտրեցեր և ընկալար. և բնակեսցեն ՚ի գաւիթս քո:

Լցցուք մեք ՚ի բարութենէ տան քո. սբ է տաճար քո սքանչելի արդարութբ:

Լո՛ւր մեզ Ած փրկիչ մեր, յոյս ամ ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծով հեռի:

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութբ իւրով, զգեցեալ է զզօրութի:

Ո խռովեցուցանէ զմեծութի ծովու. և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ:

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց:

Ելս առաւօտու ընդ երեկոյս զուարճասցին. հայեցար յերկիր, արբեցուցեր զնա, և բազում արարեր զմեծութի նր:

Գետն Այ լի եղև ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նր, զի այսպէս է պատրաստութիւն:

Զակօսնս նր արբեցուցեր, և բզմ արարեր զարմտիս նր:

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բղս նր. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութն քո:

Դաշտք քո լցցին պարարտութբ. պարարտասցին գեղեցկութիք անապատի:

Բլուրք ցնծութի զգեցցին. և զգեցցին խոյք մաքեաց:

Հովիտք բազում արասցեն ցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն:

Զջնջ՝ Սրթիւ:

ԱՅԼ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: Ի. 17.

Տ՟ր մեր Յս՟ Քս՟

Իբրև ելանէր յԵ՟մ, առ զերկոտասանսն առանձինն, և 'ի ճանապարհին ասէ ցն՟ս: Ահաւասիկ ելանեմք յԵ՟մ. և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետից՝ և դպրաց. և դատապարտեսցեն զնա 'ի մահ. և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այպանել և հարկանել և 'ի խաչ հանել, և յերիր աւուր յարիցէ: Յայնժամ մատեաւ առ նա մայր որդւոցն Զեբեդեայ որդւովքն իւրովք հանդերձ. երկիր պագանէր՝ և խնդրէր ինչ 'ի նմանէ: Եւ նա ասէ ցնա. զի՞նչ կամիս: Ասէ ցնա. ասա՛ զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ՝ և մի ընդ ահեկէ յարքայութե՟ քում: Պատասխանի ետ Յս՟ և ասէ. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոցն եմ, կա՞մ զմկրտութին զոր ես մկրտելոցն եմ, մկրտել. ասեն ցնա. կարող եմք: Ասէ ցն՟ս Յս՟. զբաժակն իմ ըմպիցէք, և զմկրտութին զոր ես մկրտելոցն եմ՝ մկրտիցիք, բայց նստուցանել ընդ աջմէ և ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց տուեալ է 'ի Հօրէ իմմէ: Եւ լուեալ տասանցն, բարկացան 'ի վ՟ր երկուցն եղբարց: Յս՟ կոչեաց զնոսա առ ինքն՝ և ասէ. գիտէք՝ զի իշխանք ազգաց տիրեն ն՟ց, և մեծամեծքն իշխեն ն՟ց: Ոչ այնպէս իցէ և 'ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի 'ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ: Եւ որ կամիցի 'ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ: Որպէս որդի մարդոյ ոչ եկն պաշտօն առնուլ՝ այլ պաշտել. և տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց: 28:

Ասա Քարոզ. Խնդրեսցուք:

Կեցո՛ Տէր: Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութե՟:

Եւ ողջոյն:

Ը Ի Ը Գ
ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ
Օրհնութիւն Բկ։

ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ կուսանքըն պատրաստեալ իւղ լապտերաց. ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային վառեալ լապտերօք։ Իսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիւղոյն. անպատրաստ գըտան գալստեան փեսային՝ շիջեալ լապտերօք։ Վասն որոյ եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգւոր. զի մըտցուք ի յառագաստ անմահ փեսային վառեալ լապտերօք։

✝ Յորժամ յերկնից փառօք գաս Քրիստոս նըստիս յաթոռ դատողական. եւ բաժանես զազգս ամենայն. յաջակողմանըն քում դասեա ըզմեզ ընդ օրհնեալսն։ Յորժամ զտաղանդ պատուիրանին պահանջեսցես ի ծառայից ընդ կրկնապատիկ քանքարացն. արժանացո ըզմեզ Քրիստոս ուրախութեան քո յերկինս։

Զառագայթ փառաց Տէր Որդիդ միածին որ ըզլոյսդ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցեր։ Որ անհուն սրովբէից անհաս ես վեր քան ըզբան. ծառայի կերպիւ պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցեր։ Որ հրեղինացն անմերձենալի հուր աստուածութեանդ. ի հողեղէնս խո-

նորհեալ լուսդ արփիական. այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցեր:

Որպէս լեռն եկեղեցի սուրբ ի գալստեան սուրբ միածնին. ուրախ լեր եւ ցնծա հանդերձ ամենայն սրբովք: Խնդա յոյժ դուստր Սիոնի. ահա թագաւոր քո գայ նստեալ ի յաւանակի նորոյ. արդար եւ փրկիչ փրկէ եւ կեցուցանէ: Զուարճացիր եւ բերկրեա ժողովուրդ Աստուծոյ. մատո զոստս ծաղկեալս հաւատով եւ ասա. օրհնեալ որ եկիրդ թագաւոր տիեզերաց:

Դատաւոր արդարութեան հաստատեցեր ի մեզ ըղձիւ մեր. դատել զհոգի եւ զմարմին արդարապէս դատաստանաւ ըստ օրինաց քոց Քրիստոս: Իսկ անիրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բնութեան մերոյ. ոչ ունելով զերկիւղ քո սուրբ. եւ անպատկառ ի մարդկանէ ոչ առնելով գաւտ զերկեղդ: Այլ անմահ որ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաղատի ուսո զիրաւունս քո իմում դատաւորիս. առնել ինձ դատաստան արդար ընդ ոսոխի մարմնոյ իմոյ: Մարիամ կոյս Նորա զանապական փեսայն աղաչեա զի հաշտեսցի ընդ այրի եղեալ հոգւոյս. եւ միաւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հնացեալս ի նմանէ:

Ամենայն երկիր տուք փառս Աստուծոյ որ եկն եւ փրկեաց զմեզ: Ամենայն հոգիք ձայնիւ ցնծութեամբ բարեբանեցէք զՏէր: Զի եցոյց մեզ Տէր զփրկութիւն եւ զկենդանութիւնս յազգէ տանն Իսրայէլի:

Ձգ. Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհ. և ըզմեռեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխեցեր: Ածեր Տէր առ Հայր փառօք ի յերկինս. և մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ զՀոգիդ: Բացեր Տէր այսօր ըզգանձդ երկնային. և բաշխեցեր առատապէս պարգևս աղքատ բնութեանս:

Ձն. Գալոց է միածինն փողով և փառօք Հօր. և ըզհողեղէն բնութիւնս հրեղէն նորոգէ: Լուսաւոր են ճանապարհք արդարոց. և ի բիւրաւոր բանակըս հրեշտակաց ամպովք ընթանան: Ի վերինն Սիոն թռչին ամպովք ընդ առաջ Տեառըն յօդս և այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառըն լինին:

Մծ. Զքեզ Ածածին որ վերօրհնիս ի զօրաց հրեշտակաց. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք: Զքեզ բնակ հրեղէն ածութեանն յիմանալի զօրացն երանեալ. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք: Զքեզ մայր Էմմանուէլի մարգարէին յառաջ գուշակեալ. ազգ մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք:

Խջ. Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր ըզքո սբ զեկեղեցի. ըզսա պահեա ի խաղաղութեան: Որ շնորհեցեր ողորմութի ի բնակարանըս հրեշտակաց և մարդկան քաւարան. տուր սըմա զանշարժ քո զխաղաղութիւն: Փառք Հօր և: Ի տաճարի փառաց սրբութեան քո քեզ երգեն մանկունք. տուր սոցա զառատ քո զողորմութիւն:

Այժմ և միշտ: Յորժամ կոչես ըզհրաւիրեալսն

ի սկզբանէ աշխարհի ժառանգել զպատրաստեալն. շնորհեա մեզ ընդ նոսին զարքայութիւն քո Քրիստոս:

Մաղթանք. փառք հրաշափառ տէրութեն: Քարոզ.

Վ ՚ի վերուստ: Առ. Տր տուրնջեան:

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա:

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ:

Լուր դուստր և տես. խոնարհեցո զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո:

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա:

Փ. Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նր, և զընկերս նր տարցին նմա:

Ածցեն ցնծութբ և ուրախութբ. և տարցին ի տաճար թագաւորի. և փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո:

Փառք և. այժմ և միշտ. Ալէլուիա:

Մաղթանք. Սաղմոսիւք և օրհնութբ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԲԶ:

Որ աքանչելիդ ես ի բարձունս Տէր և ահաւոր ի մէջ երկրի անուն քո ոբ. օրհնեալ ես Աստուած հարցըն մերոց: Որ զհաւատացեալսն ի քեզ պահեալ և ընչաւորսըն պատժեալ. գործակցօք ջրովք սուզմամբ յանդունդս. օրհնեալ ես Աստուած հարցըն մերոց: Որ հաստատեցեր ազգի մարդկան հրով փորձիլ ի յերկրորդումըն. պահեա ան-

արատ ըզքո փրկեալս, օրհնեալ ես Աստուած հարցըն մերոց: Գ. Ըզ Տէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Օրհնեցէք Զթագաւորըն յաւիտենից Քրիստոս որ եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Փառք Հօր: Օրհնեցէք Որ արար գալըստեամբըն Իւրով զփըրկութիւն որդւոց մարդկան. եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս: Այժմ եւ միշտ: Նոր արարածք պատուեալք ի հրեշտակաց զերծեալք ի խաւարէ առ լոյսն. եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս:

Մեծացուսցէ Բ.Ձ:

Ըզկուսութիւնըդ քո Ածածին անարատ զոր ոչ բոցակիզեաց հուր ածութեանըն. մեծացուցանեմք: Փառք Հօր եւ: Որ յարգանդի քում անապականաբար ընակեցաւ Բ՟ն Ա՟ծ եւ փրկիչ անձանց մերոց, մեծացուցանեմք: Այժմ եւ միշտ: Անհասանելի տէրունական յայտնութիւնն աշխարհի ծագեցաւ. անմատոյց լուսոյն երկըրպագեսցուք:

Ողորմեա Բ.Ձ:

Թ. Լուինս իմ: Թագաւոր փառաց քեզ սպասեսցուք պատրաստեալք արթնութեամբ. ընդառաջել որ գաս ի դատել զերկիր: Փառք Հօր: Անաղօտ վառեալ լապտերօք հաւատոյ ընդ դասս իմաստուն կուսանացն. մտանել ի յառագաստ ընդ երկնաւոր փեսային: Այժմ եւ միշտ: Փութասցուք կանխեալ յառաջ քան ըղձայն ածային բարբառոյն. զի մի մնասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն:

Տէր յերկնից Բ.Ձ:

Որ նըստիս ի քրովբէս Աստուած Բանդ. այսօր վասըն մեր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն ձիթենեաց. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով: փառք Հօր: Որ համագոյդ ես խորհրդակցըդ Հայրենի, աշակերտաց քոց ծանուցեր զխորհուրդ քո գալըստեանն. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով: Այժմ և միշտ: Որ ամենայնից ես արարիչ և ըստեղծիչ կենդանութեան. այսօր զծածկեալ խորհուրդ Աստուածութեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ քո. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով:

Առաւօտու Երգ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա, և ընկերս նորա տարցին նմա:

Ածցեն ցընծութեամբ և ուրախութեամբ. և տարցին ի տաճար թագաւորի:

Յորդոր. փառաւորեսցուք. չափ գոյն:

Մանկունք Գ.Ձ:

Ահաւոր ես թագաւոր քրովբէական ձայնիւ օրհնեալ, ի յերկինս ի յերկրի և յամենայն ժամանակի: փառք Հօր: Ահաւոր ես թագաւոր որ նորոգես զքո զարարածս. հաստատես ի հաւատս ի գիտութիւն ճըշմարտութեան: Այժմ և միշտ: Լուսաւորեա զմեզ Տէր ի միւսանգամ քո գալըստեանն. յորժամ ծագիս ի յերկնից և նորոգես զքո զարարածս:

Ապա Յորդոր. Մն խաղաղութեն: Աղօ. Մէ ես Տր:

Ասա Սաղմոս ԽԴ. ողջաձայն:

ԿԳ. Տարցին Թագաւորի կուսանք զհետ նր, և զընկերս նորա տարցին նմա:

Փխ. Բղխեաց սիրտ իմ բան բարի. և ասեմ զգործս իմ Թագաւորի:

Լեզու իմ ոչ գրիչ երագագիր դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան զամ որդիս մարդկան:

Սփռեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց. վն այսորիկ օրհնեաց զքեզ Ած յաւիտեան:

Ած զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելչութն և գեղոյ քո:

Լարեա ուղղեա և Թագաւորեա վն ճշմարտութե, հեզութն, և արդարութն. և առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո:

Նետք քո սրեալ են հզօր. և ժողովուրդք 'ի ներքոյ անկցին 'ի սիրտս թշնամեաց Թագաւորի:

Աթոռ քո Ած յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութն գաւազան արքայութն քո:

Սիրեցեր զարդարութի, և ատեցեր զանիրաւութի:

Վասն այսորիկ օծ զքեզ Ած, Ած քո իւղով ուրախութն առաւել քան զընկերս քո:

Զմուռս և ստաշխ և կասիա 'ի զգեստէ քումմէ 'ի տաճարաց փղոսկրէից, ուստի ուրախ արարին զքեզ դստերք Թագաւորաց 'ի պատիւ:

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ:

Լուր դուստր և տես՝ խոնարհեցո զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո, և զտուն հօր քո. զի ցանկացաւ Թագաւոր գեղոյ քո:

Զա ինքն է Տր քո՝ երկիր պագցես սմա. և դուստր Տիւրայ երկիր պագցէ սմա. և պատարագօք զերեսս քո պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց:

Ամ փառք դստեր Թագաւորի 'ի ներքոյ. 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նր̃, և զըն-
կերս նորա տարցին նմա։
Ածցեն ցնծութ̃ք և ուրախութ̃ք. և տարցին 'ի
տաճար թագաւորի. և փոխանակ հարց քոց եղի-
ցին որդիք քո։
Կացուսցես զնո̃ իշխանս ընդ ա̃մ երկիր. յի-
շեսցի անուն քո ընդ ա̃մ ազգս ազգաց։
Վ̃ս այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղիցին առ
քեզ յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

Օջ̃ն̃է Որթե։

Ա̃յ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի ։ Հ̃ր. 13։

Առ Տէրն մեր Յս̃ Ք̃ս

Եւ առաքեն զոմանս 'ի փարիսեցւոց անտի՝ և 'ի
հերովդիանոսաց, զի զնա որսասցեն բանիւ։ Եւ նո-
քա եկեալ հարցանէին զնա նենգութ̃՝ և ասէին.
վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես, և ոչ ինչ փոյթ
է քեզ զումեքէ. զի ոչ հայիս յերեսս մարդկան.
այլ ճշմարտութ̃ զճանապարհն Ա̃յ ուսուցանես. արդ՝
ասա́ մեզ, արժա՞ն է հարկս տալ կայսեր՝ եթէ ոչ.
տացո՞ւք, եթէ ոչ տացուք։ Եւ Յս̃ գիտաց զկեղծաւո-
րութի̃ն ն̃ց, ասէ ցնոսա. զի՞ փորձէք զիս կե́ղծաւորք.
բերէք ինձ դահեկան մի՝ զի տեսից։ Եւ նոքա բե-
րին։ Եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր է պատկերս այս՝ կմ̃ գիր։
Եւ նոքա ասեն ցնա. կայսեր։ Պատասխանի ետ
Յս̃. և ասէ ցնոսա. երթա́յք տո́ւք զկայսերն՝ կայ-
սեր, և զԱ̃յն՝ Ա̃յ։ Եւ զարմացան ընդ նա։ Գան
առ նա սադուկեցիքն որ ասեն՝ թէ չիք յարութի̃.
հարցանէին ցնա և ասէին։ Վարդապետ՝ Մովսէս
գրեաց մեզ. եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի և թո-
ղուցու կին, և որդի ոչ թողուցու. զի առցէ եղ-
բայր նորա զկին նորա, և յարուսցէ զաւակ եղբօր
իւրում։ Արդ՝ եղբարք եօթն էին առ մեզ. առա-
ջինն առ կին՝ և մեռաւ, և ոչ եթող զաւակ։ Եւ
երկրորդն առ զնոյնն՝ և մեռաւ, և ոչ նա եթող

զաւակ. Նոյնպէս և երրորդն առ զնոյն: Եւ եօթնեքեան իսկ, և ոչ թողին զաւակ. յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն: Արդ՝ 'ի յարութեանն յորժամ յառնիցեն, ո՞յր 'ի նոցանէ լինիցի կինն. զի եօթնեքեան կալան զնա կին: Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնոսա. ո՞չ վասն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք. զի ոչ գիտէք զգիրս՝ և ոչ զզօրութի̃ ԱՅ: Զի յորժամ 'ի մեռելոց յարիցեն, ոչ արք կանայս առնեն, և ոչ կանայք արանց լինին. այլ իբրև զհրեշտակս իցեն, որ յերկինսն են: Այլ վասն յարութեան մեռելոց զի յառնեն, ո՞չ իցէ ընթերցեալ ձեր 'ի գիրսն Մովսեսի 'ի մորենւոջն. ո՞րպ ասաց ցնա ԱԾ. ես եմ ասէ՝ ԱԾ Աբրահամու, և ԱԾ Իսահակայ, և ԱԾ Յակովբայ: Եւ ոչ է ԱԾ մեռելոց՝ այլ կենդանեաց. և արդ դուք յոյժ մոլորեալ էք: Եւ մատուցեալ մի ոմն 'ի դպրացն՝ լսէր նց մինչ վիճէին. իբրև ետես եթէ բարւոք ետ նց զպատասխանին, եհարց ցնա և ասէ. ո՞ր պատուիրան է առաջին: Եւ Յս ասէ ցնա. առաջին քան զամ՝ լո՛ւր Իէ̃լ, Տր ԱԾ մեր Տր մի է, և սիրեսցես զՏր ԱԾ քո յա̃մ սրտէ քումմէ, և յա̃մ անձնէ քումմէ, և յա̃մ մտաց քոց, և յա̃մ զօրութէ քումմէ. այս է առաջին պատուիրան: Եւ երկրորդն նման սմին. սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրև զանձն քո. մեծ քան զսոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ: Եւ ասէ ցնա դպիրն. բարւոք է վարդապետ. ճշմարտութբ ասացեր՝ թէ մի է ԱԾ, և ոչ գոյ այլ բաց 'ի նմանէ: Եւ սիրելն զնա յա̃մ զօրութէ և յա̃մ մտաց, և սիրելն զընկերն իբրև զանձն, առաւել է քան զողջակէզս և զզոհս: Եւ տեսեալ Յսի թէ իմաստութբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա. չես հեռի յարքայութէ ԱՅ. և ոչ ևս ոք իշխէր ինչ հարցանել ցնա: Պատասխանի ետ Յս և ասէ. մինչ ուսուցանէր 'ի տաճարին. զիա՞րդ ասեն դպիրքն, եթէ Քսն որդի Դաւթի է: Եւ ինքն Դաւիթ Հոգւովն սրբով ասէ. ասաց Տր ցՏր իմ, Նիստ ընդ

աջմէ իմմէ՝ մինչև եդից զթշնամիս քո պատու-
անդան ոտից քոց։ Արդ՝ եթէ ինքն իսկ Դաւիթ
զնա Տր կոչէ՝ զիա՞րդ իցէ որդի նր։ Եւ բազում
ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութբ։ Եւ ասէր ու-
սուցանելով 'ի վարդապետութեն իւրում. զգոյշ լե-
րուք 'ի դպրաց անտի, որ կամին 'ի հանդերձս
երևելիս շրջել, զնախողջոյնս խնդրել 'ի հրապա-
րակս, և զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս, և զգահագ-
լուխս յընթրիս։ Որ ուտեն զտունս այրեաց, պատ-
ճառանօք յերկարեալ զաղօթս, զի աւելի ևս դա-
տաստանս ընկալցին։ Կայր Յս ընդդէմ գանձանակին,
տեսանէր թէ զիարդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ
'ի գանձանակն. և բազում մեծատունք արկին բազում
ինչ։ Եկն այրի մի՝ և արկ երկուս լումայս, որ է
նաքարակիտ մի։ Եւ կոչեցեալ առ ինքն զաշա-
կերտսն, ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի այրին այն
տառապեալ շատ արկ քան զամենեսեան՝ որ ար-
կին 'ի գանձանակն։ Քանզի ամենեքին յաւելոր-
դաց իւրեանց արկին. այլ նա 'ի չքաւորութէ իւր-
մէ՝ զամ ինչ զոր ունէր՝ արկ գոյիւ չափ զկեանս իւր։ 44։

Սրբ. Էական Բանն որ ընդ Հօր։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո՝ Տէր։ Աղօ. Քում
ամենազօր և հրաշալի տէրութեդ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի տօնն ժամն ժողովքին և աւուրն. Խոնարհեցո,
և Ապրեցո։

Մեղեդի։

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում Տր ըստ
բանի քում։

Քաղցր ես դու Տր. և քաղցրութեամբ քով խրա-
տեա զիս։

Ընթերցուածս 'ի Ծննդոց։ Զ. 9։

Եւ այս են ծնունդք Նոյի. Նոյ այր արդար կատա-
րեալ էր յազգի անդ իւրում. և հաճոյ եղև Նոյ Ա՟Յ։
Եւ ծնաւ Նոյ երիս որդիս. զՍէմ, զՔամ, զՅա-
բէթ։ Եւ ապականեցաւ երկիր առաջի Ա՟Յ. և լցաւ
երկիր անիրաւութե՟ք։ Եւ ետես Տ՟ր Ա՟Ծ զերկիր, և
էր ապականեալ. զի ապականեաց ա՟մ մարմին զճա-
նապարհս իւր 'ի վ՟ր երկրի։ Եւ ասէ Տ՟ր Ա՟Ծ ցՆոյ.
ժամանակ ա՟մ մարդոյ հասեալ է առաջի իմ. զի
լցաւ երկիր անիրաւութե՟ք 'ի նոցանէ. և ահա ես ա-
պականեցից զն՟ս և զերկիր։ Արդ՝ արա՛ դու քեզ տա-
պան 'ի չորեքկուսի փայտից. խորշս խորշս գործես-
ցես զտապանն. և նաւթիւ ծեփեսցես զնա ներքոյ և
արտաքոյ։ Եւ այսպէս արասցես զտապանն. յերեք
հարիւր կանգնոյ զերկայնութի՟ տապանին. և 'ի յի-
սուն կանգնոյ զլայնութի՟. և յերեսուն կանգնոյ զբար-
ձրութի՟։ Ժողովեալ գործեսցես զտապանն. և 'ի մի
կանգուն կատարեսցես զնա 'ի վերուստ. և զդուռն
տապանին 'ի կողմանէ արասցես. ներքնատունս, և
միջնատունս, և վերնատունս գործեսցես 'ի նմա։ Եւ
ահա ես ածից ջրհեղեղ ջրոյ 'ի վ՟ր երկրի. ապականել
զա՟մ մարմին, յորում է շունչ կենդանի 'ի ներքոյ
երկնից. և ինչ որ իցէ 'ի վ՟ր երկրի սատակեսցի։ Եւ
եդից զուխտ իմ ընդ քեզ. և մտցես 'ի տապանն. դու
և որդիք քո. և կին քո, և կանայք որդւոց քոց ընդ
քեզ։ Եւ յա՟մ անասնոց, և յա՟մ գազանաց, և յա՟մ
մարմնոյ, երկուս երկուս յա՟մէ մուծցես 'ի տապանն
բուծանել ընդ քեզ. արու և էգ լինիցին։ Յա՟մ հա-
ւուց թռչնոց ըստ ազգի. և յա՟մ անասնոց ըստ ազ-
գի. և յա՟մ սողնոց երկրի ըստ ազգի իւրեանց. եր-
կու երկու յա՟մէ մտանիցեն առ քեզ. կերակրել ընդ
քեզ, արու և էգ։ Եւ դու առնուցուս քեզ յա-
մենայն կերակրոց զոր ուտիցէք. և ժողովեսցես դու
առ քեզ. և եղիցի քեզ և նոցա կերակուր։ Եւ
արար Նոյ զա՟մ, զոր միանգամ պատուիրեաց նմա

Տր̃ Ա̃ծ. նոյնպէս և արար: Եւ ասէ Տր̃ Ա̃ծ ցՆոյ. մուտ
դու և ամ̃ տուն քո 'ի տապանդ. զի զքեզ տեսի
արդար առաջի իմ յազգիդ յայդմիկ: Եւ յամ̃ ան-
ասնոց սրբոց մուծ ընդ քեզ եօթն եօթն՝ արու և
էգ. և յամ̃ անասնոց որ ոչ են սուրբ, երկուս
երկուս. արու և էգ: Եւ 'ի թռչնոց երկնից սրբոց՝
եօթն եօթն արու և էգ. և 'ի թռչնոց որ ոչ սուրբ
են՝ երկուս երկուս, արու և էգ. բուծանել զաւակ
'ի վր̃ ամ̃ երկրի: Եւ այլ ես եօթն օր. և ածից
անձրև 'ի վր̃ երկրի զքառասուն տիւ և զքառասուն
գիշեր. և ջնջեցից զամ̃ հասակ, զոր արարի՝ յերե-
սաց երկրէ: Եւ արար Նոյ զամ̃, զոր միանգամ
պատուիրեաց նմա Տր̃ Ա̃ծ: Նոյ էր ամաց վեց հա-
րիւրոց. և ջրհեղեղ ջուրցն եղև 'ի վր̃ երկրի: Եւ
եմուտ Նոյ և որդիք իւր. և կին նր̃. և կանայք որ-
դւոց նր̃ ընդ նմա 'ի տապանն, վս̃ ջուրցն հեղեղի:
Եւ 'ի թռչնոց սր̃ց, և 'ի թռչնոց որ ոչ սր̃ էին, և յամ̃
սողնոց՝ որ սողէին 'ի վր̃ երկրի: Երկու երկու մտին առ
Նոյ 'ի տապան անդր՝ արու և էգ. ոպ̃ պատուիրեաց
նմա Տր̃ Ա̃ծ: Եւ եղև յետ եօթն աւուր և ջուր ջրհեղե-
ղին եղև 'ի վր̃ երկրի: Յամին վեցհարիւրորդի կե-
նացն Նոյի, յերկրորդում ամսեանն 'ի քսան և եօթն
ամսոյն. և պատառեցան ամ̃ աղբիւրք անդնդոց
բազմաց. և սահանք երկնից բացան: Եւ եղև ան-
ձրև 'ի վր̃ երկրի զքառասուն տիւ, և զքառասուն
գիշեր: Յաւուր յայնմիկ եմուտ Նոյ, Սէմ, Քամ,
Յաբեթ, որդիք Նոյի, և կին Նոյի, և երեք կա-
նայք որդւոց նր̃ ընդ նմա 'ի տապան անդր: Նոքա
և ամ̃ գազանք ըստ ազգի. և ամ̃ անասուն ըստ
ազգի իւրեանց. և ամ̃ սողուն շարժուն 'ի վր̃ երկրի
ըստ ազգի իւրեանց. և ամ̃ հաւ թռչուն ըստ ազգի
իւրում: Մտին առ Նոյ 'ի տապան անդր երկու երկու
յամ̃ մարմնոյ, յորում է շունչ կենդանի: Եւ որ
մտանէինն՝ արու և էգ յամ̃ մարմնոյ մտանէին. ոպ̃
պատուիրեաց Ա̃ծ Նոյի: Եւ փակեաց Տր̃ Ա̃ծ արտա-

քոյ նր՟ զտապանն. և եղև ջրհեղեղ զքառասուն տիւ
և զքառասուն գիշեր 'ի վր՟ երկրի. և բազմացաւ
ջուրն և վերացոյց զտապանն. և բարձրացաւ յեր-
կրէ: Եւ զօրանայր ջուրն և բազմանայր յոյժ 'ի վր՟
երկրի. և շրջէր տապանն 'ի վր՟ ջրոց: Եւ սաստկա-
նայր ջուրն յոյժ յոյժ 'ի վերայ երկրի. և ծած-
կէր զա՟մ լերինս բարձունս որք էին 'ի ներքոյ եր-
կնից: Հնգետասան կանգուն բարձրացաւ ջուրն 'ի
վեր. և ծածկեաց զա՟մ լերինս: Եւ մեռաւ ա՟մ մար-
մին շարժուն 'ի վր՟ երկրի. թռչնոց և անասնոց և
գազանաց, և ա՟մ սողուն զեռուն 'ի վր՟ երկրի, և ա՟մ
մարդ: Եւ ա՟մ որ ունէր շունչ կենդանի յռունգունս
իւր, և ա՟մ որ ինչ էր 'ի վր՟ ցամաքի մեռաւ: Եւ
ջնջեաց զա՟մ հաստատ՝ որ էր 'ի վր՟ երեսաց երկրի. 'ի
մարդոյ մինչև յանասուն. և 'ի սողնոց մինչև 'ի
թռչունս երկնից. և ջնջեցան յերկրէ. և մնաց միայն
Նոյ, և որ ընդ նմա էին 'ի տապանի անդ: Եւ բար-
ձրացաւ ջուրն 'ի վր՟ երկրի աւուրս հարիւր և յիսուն:
Եւ յիշեաց Ա՟ծ զՆոյ, և զա՟մ գազանս, և զա՟մ անա-
սունս, և զա՟մ թռչունս, որ էին ընդ նմա 'ի տա-
պանի անդ. և ած Ա՟ծ հողմ 'ի վր՟ երկրի, և դա-
դարեաց ջուրն: Եւ խցան աղբիւրք անդնդոց. և
սահանք երկնից. և արգելաւ անձրև յերկնից: Եւ
զիջանէր տակաւ. երթայր ջուրն և թողանայր յեր-
կրէ. և նուազէր ջուրն յետ հարիւր և յիսուն ա-
ւուր: Եւ նստաւ տապանն յեօթներորդում ամ-
սեանն 'ի քսան և եօթն ամսոյն 'ի լերինս Արարատայ:
Եւ ջուրն երթայր և նուազէր մինչև 'ի տասներորդ
ամիսն: Իսկ յամսեանն մետասաներորդի, որ օր առա-
ջին էր ամսոյն, երևեցան գլուխք լերանց: Եւ եղև
յետ քառասուն աւուր՝ եբաց Նոյ զպատուհան տա-
պանին զոր արար: Եւ արձակեաց զագռաւն. և ել և
անդրէն ոչ դարձաւ մինչև ցցամաքել ջրոյն յերկրէ:
Եւ արձակեաց զաղաւնին զհետ նր՟ տեսանել թէ ցա-
ծուցեալ իցէ ջուրն յերեսաց երկրի: Եւ չգտեալ

աղաւնոյն հանգիստ ոտից իւրոց, դարձաւ անդրէն առ նա 'ի տապան անդր. զի ջուր դեռ ունէր զա̃մ երեսս երկրի. և ձգեաց զձեռն և ընկալաւ զնա. և առ զնա անդրէն առ իւր 'ի տապան անդր: Եւ դադարեաց ևս աւուրս եօթն. և դարձաւ արձակեաց զաղաւնին 'ի տապանէ անտի: Եւ դարձաւ առ նա աղաւնին ընդ երեկս. և ունէր տերև ձիթենւոյ շիւղ 'ի բերան իւրում. և գիտաց Նոյ, թէ ցածուցեալ են ջուրքն յերկրէ: Եւ դադարեաց աւուրս եօթն ևս. և դարձեալ արձակեաց զաղաւնին. և ոչ ևս յաւել դառնալ առ նա: Եւ եղև 'ի վեցհարիւրորդի և 'ի միում ամի կենացն Նոյի, յամսեանն առաջնում, որ օր մի էր ամսոյն, նուազեաց ջուրն յերեսաց երկրէ. և եբաց Նոյ զձեղուն տապանին զոր արար: Եւ ետես զի նուազեալ էր ջուրն յերեսաց երկրի: Իսկ յամսեանն երկրորդի, որ օր քսան և եօթն էր ամսոյն՝ ցամաքեցաւ երկիր: Եւ խօսեցաւ Տ̃ր Ա̃ծ ընդ Նոյի, և ասէ: Ե՛լ 'ի տապանէ այտի դու և կին քո, և որդիք քո, և կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ: Եւ ա̃մ գազանք որ են ընդ քեզ. և ա̃մ մարմին. 'ի թռչնոց մինչև ցանասունս. և զա̃մ սողուն զեռուն երկրի հան ընդ քեզ. և զեռասցեն 'ի վ̃ր երկրի: Եւ աճեցէք և բազմացարո՛ւք 'ի վերայ երկրի: Եւ ել Նոյ, և կին Ն̃ր և որդիք Ն̃ր, և կանայք որդւոց Ն̃ր ընդ նմա: Եւ ա̃մ գազան, և ա̃մ սողուն շարժուն, և ա̃մ թռչուն յերկրէ ըստ ազգի իւրեանց, ելին 'ի տապանէ անտի: Եւ շինեաց Նոյ սեղան Ա̃յ. և առ յա̃մ անասնոց ս̃րց. և յա̃մ թռչնոց ս̃րց. և եհան ողջակէզ 'ի վ̃ր սեղանոյ: Եւ հոտոտեցաւ Տ̃ր Ա̃ծ 'ի հոտ անուշից. և ասէ Տ̃ր Ա̃ծ, ածեալ զմտաւ, ոչ ևս յաւելից անիծանել զերկիր վ̃ն գործոց մարդկան. զի միտք մարդկան հաստատեալ են 'ի խնամս չարի 'ի մանկութենէ իւրմէ, արդ ոչ ևս յաւելից հարկանել զա̃մ մարմին կենդանի, ո̃պ արարի: Այսուհետև զա̃մ աւուրս երկրի՝ սերմ̃ն և հունձք, ցուրտ և

տօթ, ամառն և գարուն՝ զտիւ և զգիշեր մի՛ դադարեսցեն։ Եւ օրհնեաց Ա՟ծ զՆ՟ոյ և զորդիս ն՟ր. և ասէ ց՟նս. աճեցէք՝ և բազմացարո՛ւք և լցէք զերկիր և տիրեցէք դմա։ Եւ ահ և երկիւղ ձեր եղիցի 'ի վ՟ր ա՟մ գազանաց երկրի, և 'ի վ՟ր ա՟մ թռչնոց երկնից, և 'ի վ՟ր ա՟մ զեռնոց երկրի, և 'ի վ՟ր ձկանց ծովու. զորս ընդ ձեռամբ ձերով ետու։ Եւ ա՟մ զեռուն որ է կենդանի, ձեզ լիցի 'ի կերակուր. իբրև զբանջար խոտոյ ետու ձեզ զա՟մ։ Բայց զմիս արեամբ շնչոյ մի՛ ուտիցէք։ Զանզի և զձեր արիւն շնչոյ խնդրեցից. 'ի ձեռաց ա՟մ գազանաց խնդրեցից զնա. և 'ի ձեռաց մարդոյ, 'ի ձեռաց առն զշունչ արեան եղբօր իւրոյ խնդրեցից։ Որ հեղու զարիւն մարդոյ՝ փոխանակ արեան ն՟ր հեղցի արիւն ն՟ր. զի 'ի պատկեր Ա՟Յ արարի ես զմարդն։ Այլ դուք աճեցէք՝ և բազմացարո՛ւք՝ և լցէք զերկիր. և բազմացարո՛ւք 'ի վ՟ր դորա։ Եւ խօսեցաւ Տ՟ր Ա՟ծ ընդ Ն՟ոյի, և ընդ որդիս ն՟ր որ ընդ նմա էին՝ և ասէ։ Եւ ահաւասիկ ես հաստատեմ զուխտ իմ ընդ ձեզ և ընդ զաւակի ձերում յետ ձեր։ Եւ ընդ ա՟մ շնչոյ կենդանւոյ որք ընդ ձեզ են. 'ի թռչնոց և յանասնոց և յա՟մ գազանաց երկրի որ ընդ ձեզ. և յամենեցունց որ ելին 'ի տապանէ անտի. և յա՟մ անասնոց երկրի։ Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ ձեզ. և ոչ ևս մեռանիցի ա՟մ մարմին 'ի ջրհեղեղէ. և ոչ ևս եղիցի ջրհեղեղ ջուրց ապականել զա՟մ երկիր։ Եւ ասէ Տ՟ր Ա՟ծ ց՟Ն՟ոյ. այս է նշան ուխտին, զոր ես տամ ընդ իս և ընդ ձեզ. և 'ի մէջ ա՟մ շնչոյ կենդանւոյ որ է ընդ ձեզ. յազգս յաւիտենից։ Զաղեղն իմ եդից յամպս, և եղիցի 'ի նշանակ յաւիտենական ուխտին ընդ իս և ընդ ա՟մ երկիր։ Եւ եղիցի 'ի գումարել ինձ զամպս 'ի վ՟ր երկրի, երևեսցի աղեղն իմ յամպս։ Եւ յիշեցից զուխտ իմ որ ընդ իս և ընդ ձեզ. և 'ի մէջ ա՟մ շնչոյ կենդանւոյ յա՟մ մարմին. և ոչ ևս եղիցի ջրհեղեղ 'ի սատակել զա՟մ մարմին։ Եւ

եղիցի աղեղն իմ յամպս. և տեսից յիշել զուխտն յաւիտենական, 'ի մէջ իմ և 'ի մէջ ա՟մ շնչոյ կենդանւոյ. յա՟մ մարմնի որ է 'ի վ՟ր երկրի: Եւ ասէ Ա՟ծ ցՆոյ. այս է նշան ուխտին. զոր ուխտեցի ես ընդ իս և ընդ ձեզ. և 'ի մէջ ա՟մ մարմնոյ որ է 'ի վ՟ր երկրի: Թ․. 17 :

Ընթերցուածս յԱռակաց: Թ․. 1:

Իմաստութի՟ւն շինեաց իւր տուն. և կանգնեաց սիւնս եօթն: Եզեն զզենլիս իւր. և խառնեաց 'ի խառնարանս զգինի իւր. և պատրաստեաց զսեղան իւր: Եւ առաքեաց զծառայս իւր՝ կոչել բարձր քարոզութ՟բ 'ի խառնելիս իւր: Եւ ասէ. որ ոք իցէ անզգամ եկեսցէ առ իս: Եւ ցպակասամիտս ասէ. եկայք՝ կերայք 'ի հացէ իմմէ՝ և արբէք զգինի իմ, զոր խառնեցի ձեզ: Թողէք զանզգամութիւն, և կեցջիք. խնդրեցէք զիմաստութ՟ի. զի ապրեսջիք. և ուղղեցէք գիտութ՟բ զհանճար. և ուղիղ ճանապարհաւ իմացարո՛ւք զխրատ: Որ խրատէ զչարս՝ առցէ անձին իւրում անարգանս. և որ յանդիմանէ զամբարիշտն, արատեայ զանձն: Մի՛ յանդիմաներ զչարս՝ զի մի՛ ատեսցեն զքեզ. յանդիմանեա՛ զիմաստունն, և սիրեսցէ զքեզ. (զանմիտն, և յաւելցէ ատել զքեզ:) Տո՛ւր իմաստնոյն պատճառս՝ և իմաստնագոյն ևս լիցի. ծանո՛ արդարոյն՝ և յաւելցէ ընդունել: Սկիզբն իմաստութե՟ն երկիւղ Տ՟ն. և խորհուրդ ս՟րբց հանճար. (իմանալ զօրէնս՝ մտաց առատաց է:) Այսու օրինակաւ բազում ժամանակս կեցցես. և յաւելցին քեզ ամք կենաց: 11:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: Խ. 9:

Ե՛լ 'ի վ՟ր լերինդ բարձու՝ աւետարանիչդ Սիովնի. բարձրացո՛ զօրութ՟բ զբարբառ քո՝ աւետարանիչդ Ե՟ղէմի. բարձրացուցէք. մի՛ երկնչիք: Ասա՛ ցքաղաքդ Յուդայ. ահաւասիկ Ա՟ծ ձեր. ահաւասիկ Տ՟ր Տ՟ր՝ գայ զօրութ՟բ և բազուկն տէրութ՟բ իւրով.

աՀաւասիկ վարձք իւր ընդ իւր. և գործք առաջի նր: Իբրև հովիւ մի հովուեսցէ զխաշինս իւր. և բազկաւ իւրով ժողովեսցէ զգառինս. և 'ի ծոց իւր կրեսցէ զնս. և մխիթար լիցի յղեաց: Ո՞ չափեաց ափով իւրով զջուրս. և զերկինս թզաւ և զերկիր ամ քլաւ, ո՞ կշռեաց զլերինս կշռով. և զդաշտս կշռորդօք: Ո՞ գիտաց զմիտս Տն. և ո՞ եղև նմա խորհրդակից՝ եթէ խելամուտ արասցէ զնա: Կամ ընդ ո՞ւմ խորհեցաւ՝ և արար զնա խելամուտ. կամ ո՞ եցոյց նմա զդատաստան՝ և զճանապարհ իմաստութե. կամ ո՞ ետ նմա փոխ յառաջագոյն՝ և հատուցանիցէ նմա: Եթէ ամ հեթանոսք իբրև զկաթիլ մի 'ի դուլէ են. և իբրև զմէտ մի 'ի կշռոց համարեցան. և իբրև շիթք 'ի բերանոյ համարեսցին: Եթէ Լիբանան չէ բաւական յայրումն. և ամ չորքոտանիք չեն բաւական յողջակէզս: Եւ ամ հեթանոսք ոչ ինչ են. և յոչ ինչ համարեցան նմա: 17:

Առակ. Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:

Քարոզ. Աղաչեսցուք. Կամ գանձ:

Համբարձի ՐԶ:

Շնորհեա մեզ Տէր արթնութի ընդ իմաստուն կուսանացն. և զհոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո: Երկրպագեմք ի քեն Տէր զարհուրելւոյ ի պատասխանոյն. զամենն ասելով եթէ ոչ գիտեմ ըզձեզ: Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել ըզտիեզերս ամ. շնորհեա և մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ: Բացցի մեզ դուռն ողորմութեան երկնաւոր փեսային. և մտցուք ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն: Հանդերձեսցուք ընդ առաջ փեսային և մտցուք ի յառագաստ նորա. զի մի մնասցուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանսն: Պայծառացին լապտերըք հոգւոց մերոց. և բազմ-

ցուսցե՛ս ըզմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեանն երկնից:

Յարուղ. Մ՟ն խաղաղութեան: Աղօթք. Հայր գթած:

Առաջ ստորոգէ Սաղմոս ողջայլոյն ԻԴ:

Առ քեզ Տ՟ր համբարձի զանձն իմ. Ա՟ծ իմ ՚ի քեզ յուսացայ. մի՛ ամաչեցից, և մի՛ ծիծաղեսցին զինև թշնամիք իմ:

Ամենեքեան որ համբերեն քեզ՝ մի՛ ամաչեսցեն, այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւրեանց:

Զճանապարհս քո Տ՟ր ցո՛յց ինձ. և զշաւիղս քո ուսո՛ ինձ:

Առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճշմարտութեան քում, և ուսո՛ զիս. զի դու ես Ա՟ծ փրկիչ իմ. և ես քեզ համբերեմ զօրհանապազ:

Յիշեա՛ Տ՟ր զգթութիւս քո՝ և զողորմութիւս՝ որ ենն յաւիտենից:

Զմեղս մանկութեան և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս Տ՟ր ըստ ողորմութեան քում, վ՟ն քաղցրութեան քո. զի քաղցր և ուղիղ ես Տէր:

Վ՟ն այսորիկ օրէնսդէտ առնես զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի. առաջնորդես հեզոց ՚ի դատաստանի. և ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո:

Ամ՟ ճանապարհք Տ՟ն ողորմութի՟ և ճշմարտութի՟ են այնոցիկ, որ խնդրեն զուխտս և զվկայութի՟ ն՟ր:

Վ՟ն անուան քո Տ՟ր քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում եղեն. ո՞վ է մարդ որ երկնչի ՚ի Տ՟նէ. օրէնսդէտ առնէ զնա ՚ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ:

Անձն ն՟ր ՚ի բարութեան հանգիցէ. և զաւակ ն՟ր ժառանգեսցէ զերկիր:

Զօրութի՟ է Տ՟ր երկիւղածաց իւրոց. և զկտակարանս իւր ուսուցանէ ն՟ց:

Աչք իմ յամ՟ ժամ առ Տ՟ր. և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Նայեա՛ առ իս, և ողորմեա՛ ինձ. զի միամօր և աղքատ եմ ես:

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ. և 'ի վշտաց իմոց հա՛ն զիս:

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ. և թո՛ղ ինձ զա՟մ մեղս իմ:

Տե՛ս զթշնամիս իմ՝ զի բազում եղեն. ատելութիւն զոր 'ի նանիր ատեցին զիս:

Պահեա՛ զանձն իմ, և փրկեա՛ զիս, և մի՛ յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ 'ի քեզ:

Անմեղք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. և ես քեզ համբերի. փրկեա՛ Ա՟ծ զԻսրայէլ յա՟մ նեղութ՟եց նր՟:

Ջ՟ՉԷ՝ Ա՟ղթիւ:

Ա՟յ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: ԻԴ. 1:

Տ՟ռն մեր Յ՟ս Ք՟ս

Եւ ելեալ արտաքս 'ի տաճարէն գնայր. և մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին: Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ ց՟նս. տեսանէ՞ք զայդ ա՟մ, ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ մնասցէ այդր քար 'ի քարի վ՟ր՝ որ ոչ քակտեսցի: Եւ մինչդեռ նստէր 'ի լերինն ձիթենեաց, մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն և ասեն. ասա՛ մեզ՝ երբ լինիցի այդ. և կամ զի՞նչ նշան իցէ քոյոյ գալստեանն, և վախճանի աշխարհիս: Պատասխանի ետ Յ՟ս՝ և ասէ ց՟նս. զգո՛յշ լերուք՝ գուցէ ոք զձեզ խաբիցէ: Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Ք՟ս. և զբազումս մոլորեցուցանիցեն: Լսելոց էք պատերազմունս՝ և համբաւս պատերազմաց. զգո՛յշ լերուք՝ մի՛ խռովեսջիք, զի պարտ է լինել այնմ ա՟մի, այլ չև է կատարած: Յարիցէ ազգ յազգի վ՟ր. և թագաւորութիւն 'ի թագաւորութե՟ վ՟ր. և եղիցին սովք և սրածութիւնք և սասանութիւնք 'ի տեղիս տեղիս: Այլ այն ա՟մ սկիզբն է երկանց: Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ 'ի նեղութիւնս, և սպանանիցեն զձեզ. և եղիջիք ատեցեալք յա՟մ ազգաց վ՟ն անուան իմոյ: Եւ յայնժամ գայ-

թագղեսցեն բազումք, և զմիմեանս մատնեսցեն՝ և ատեսցեն զմիմեանս: Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն, և զբազումս մոլորեցուսցեն: Եւ վ̃ն բազմանալոյ անօրէնութե̃ն՝ ցամաքեսցի սէր բազմաց: Բայց որ համբերեացն 'ի սպառ, նա կեցցէ: Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութե̃ ընդ ա̃մ տիեզերս՝ 'ի վկայութիւն ա̃մ հեթանոսաց, և ապա եկեսցէ կատարած: Արդ՝ յորժամ տեսանիցէք զպղծութի̃ աւերածոյն, որ ասացեալն է 'ի ձեռն Դանիէլի մարգարէի. զի կայցէ 'ի տեղւոջն սրբութե̃. որ ընթեռնուն՝ 'ի միտ առցէ: Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն 'ի լերինս. և որ 'ի տանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ 'ի տանէ իւրմէ: Եւ որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: Բայց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Յաղօթս կացէք՝ զի մի լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի, և մի 'ի շաբաթու: Զի եղիցի յայնժամ նեղութի̃ մեծ, որպիսի ոչ եղև 'ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչև ցայժմ, և ոչ այլ լիցի: Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ, ոչ ապրէր ա̃մ մարմին. բայց վ̃ն ընտրելոցն կարճեսցին աւուրքն այնոքիկ: Յայնժամ թէ ոք ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Ք̃ն կամ անդ, մի հաւատայցէք: Զի յարիցեն սուտ ք̃ք և սուտ մարգարէք. և տայցեն նշանս մեծամեծս և արուեստս, մինչև մոլորեցուցանել՝ թէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն: Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: Ապա թէ ասիցեն ձեզ, ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք. և թէ ահա յշտեմարանս է, մի հաւատայցէք: Զի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարևելից, և երևի մինչև յարևմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք: Վաղվաղակի յետ նեղութե̃ աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկցին յերկնից, և զօրութիք

երկնից շարժեսցին: Եւ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, և յայնժամ կոծեսցին ա՟մ ազգք երկրի. և տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ 'ի վ՟ր ամպոց երկնից զօրութ՟բ և փառօք բազմօք: Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, և ժողովեսցեն զընտրեալս ն՟ր 'ի չորից հողմոց՝ 'ի ծագաց երկնից մինչև 'ի ծագս ն՟ց: Ի թզենւոյ անտի ուսարո՛ւք զառակն. զի յորժամ ն՟ր ոստքն կակղասցին և տերեւն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն: Նոյնպէս և դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ա՟մ, գիտասջիք թէ մերձ է 'ի դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս մինչև այս ա՟մ եղիցի: Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի՛ անցցեն: Բայց վ՟ն աւուրն այնորիկ և ժամուն, ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից և ոչ Որդի՝ բայց միայն Հայր: Արդ ո՟պ աւուրքն Նոյի, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Զի ո՟պ էին յաւուրսն որ յառաջ քան զջրհեղեղն, ուտէին և ըմպէին, կանայս առնէին և արանց լինէին, մինչև յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ 'ի տապանն. և ոչ գիտացին մինչև եկն ջրհեղեղն և եբարձ զամենեսին, այնպէս եղիցի և գալուստն որդւոյ մարդոյ: Յայնժամ թէ լիցին երկու յագարակի, մին առնուցու՝ և միւսն թողուցու: Եւ եթէ երկու աղայցեն 'ի մի երկանս, մին առնուցու՝ և միւսն թողուցու: Արթո՛ւն կացէք՝ զի ոչ գիտէք յորում ժամու Տ՟ն ձեր գայ: Զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ, սկէր և ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ: Վ՟ն այսորիկ և դուք եղերո՛ւք պատրաստ, զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք գայ որդի մարդոյ: Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ ծառայ և իմաստուն, զոր կացոյց տ՟ր իւր 'ի վ՟ր ծառայից իւրոց՝ տալ ն՟ց կերակուր 'ի ժամու: Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տ՟ն գտանիցէ արարեալ այնպէս: Ամէն ասեմ ձեզ, զի 'ի վ՟ր ա՟մ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա թէ ա-

սիցէ ծառայն չար 'ի սրտի իւրում, տէր իմ յամէ զգալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս իւր, ուտիցէ և ըմպիցէ ընդ արբեցօղս: Գայցէ տր̃ ծառային այնորիկ, յաւուր՝ յորում ոչ ակն ունիցի, և 'ի ժամու՝ յորում ոչ գիտիցէ. և կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, և զբաժին նր̃ ընդ կեղծաւորս դիցէ: Անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Յայնժամ նմանեսցի արքայութն̃ երկնից տասն կուսանաց, որոց առեալ զլապտերս իւրեանց ելին ընդ առաջ փեսայի և հարսին: Հինգն 'ի նոցանէ յիմարք էին և հինգն իմաստունք: Յիմարքն առին զլապտերսն, և ձէթ ընդ իւրեանս ոչ բարձին: Իսկ իմաստունքն առին ձէթ ամանօք ընդ լապտերս իւրեանց: Եւ 'ի յամել փեսային, նիրհեցին ամենեքեան և 'ի քուն մտին: Եւ 'ի մէջ գիշերի եղև բարբառ, ահա փեսայ գայ՝ արէք ընդ առաջ նր̃: Յայնժամ յարեան ամ̃ կուսանքն՝ և կազմեցին զլապտերս իւրեանց: Ասեն յիմարքն ցիմաստունսն, տուք մեզ յիւղոյդ ձերմէ, զի ահա շիջանին լապտերքս մեր: Պատասխանի ետուն իմաստունքն՝ և ասեն. գուցէ ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւական. այլ երթայք 'ի վաճառականս՝ և գնեսջիք ձեզ: Իբրև նոքա գնացին գնել՝ եկն փեսայն, և պատրաստքն մտին ընդ նմա 'ի հարսանիսն՝ և փակեցաւ դուռն: Յետոյ գան և այլ կուսանքն՝ և ասեն. տէր տէր բաց մեզ: Նա պատասխանի ետ և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ գիտեմ զձեզ: Արթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք զօրն և ոչ զժամն̃: Ոպ̃ այր մի գնացեալ 'ի տար աշխարհ, կոչեաց զծառայս իւր, և ետ նց̃ զինչս իւր: Ումեմն ետ հինգ քանքար, և ումեմն երկուս, և ումեմն մի, իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի, և գնաց: Չոգաւ վաղվաղակի՝ որ առ զհինգն՝ գործեաց նոքօք, և շահեցաւ այլ ևս հինգ: Նոյնպէս և որ զերկուսն, շահեցաւ այլ ևս երկուս: Եւ որ զմին առ՝ գնաց փորեաց զերկիր, և թագոյց զար-

ծաթ տն իւրոյ: Յետ բազում ժամանակի գայ տր ծառայիցն այնոցիկ՝ և առնէ համարս 'ի մէջ նց: Եւ մատուցեալ՝ որ զհինգ քանքարն առ, մատոյց այլ ևս հինգ քանքար՝ և ասէ. տէր հինգ քանքար ետուր ցիս, արդ՝ ահաւասիկ հինգ այլ ևս քանքար 'ի վր շահեցայ: Ասէ ցնա տրն իւր. ազնիւ ծառայ, բարի և հաւատարիմ, որովհետև 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վր բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ յուրախութի տն քո: Մատուցեալ և որոյ զերկուս քանքարսն առեալ էր՝ և ասէ. տէր՝ երկուս քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկուս ևս այլ քանքարս՝ զոր 'ի վր շահեցայ: Ասէ ցնա տրն իւր. ազնիւ ծառայ, բարի և հաւատարիմ, որովհետև 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վր բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ յուրախութի տն քո: Մատուցեալ և որոյ զմի քանքարն առեալ էր, և ասէ. տէր՝ գիտէի, զի այր մի խիստ ես, հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր, և ժողովես՝ ուստի ոչ սփռեցեր. երկեայ՝ գնացի և թագուցի զքանքարն քո յերկրի. արդ՝ ահաւասիկ քոյդ ցքեզ: Պատասխանի ետ տրն՝ և ասէ ցնա. ծառայ չար և վատ՝ գիտէիր եթէ հնձեմ՝ ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի. պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ 'ի սեղանաւորս, և եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի զիմն: Արդ՝ առէք 'ի դմանէ զքանքարդ, և տուք այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն: Զի ամի որ ունիցի՝ տացի և յաւելցի, և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ունիցին, բարձցի 'ի նմանէ: Եւ զծառայդ անպիտան հանէք 'ի խաւարին արտաքին. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փառօք իւրովք՝ և ամ հրեշտակք ընդ նմ, յայնժամ նստցի յաթոռ փառաց իւրոց: Եւ ժողովեսցին առաջի նր ամ ազգք, և մեկնեսցէ զնս 'ի միմեանց, ոպ հովիւ զի մեկնեսցէ զօդիս յայծեաց: Եւ կացուսցէ զօդիսն ընդ աջմէ

խումբ՝ և զայծիսն 'ի ձախմէ: Յայնժամ ասասցէ Թագաւորն ցայնոսիկ՝ որ ընդ աջմէն իցեն. եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ արքայութիւն 'ի սկզբանէ աշխարհի: Զի քաղցեայ՝ և ետուք ինձ ուտել. ծարաւեցի՝ և արբուցէք ինձ. օտար էի՝ և ժողովեցէք զիս. մերկ՝ և զգեցուցէք զիս. հիւանդ էի՝ և տեսէք զիս. 'ի բանտի էի՝ և եկիք առ իս: Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա արդարքն և ասասցեն. տէր՝ Երբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ և կերակրեցաք, կամ ծարաւի՝ և արբուցաք: Երբ տեսաք զքեզ օտար՝ և ժողովեցաք, կամ մերկ՝ և զգեցուցաք: Երբ տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ 'ի բանտի, և եկաք առ քեզ: Պատասխանի տացէ Թագաւորն՝ և ասասցէ ցնս̄. ամէն ասեմ ձեզ, որովհետև արարէք միում յեղբարցս այսոցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք: Յայնժամ ասասցէ և ցայնոսիկ՝ որ ընդ ահեկէն իցեն, երթայք յինէն անիծեալք 'ի հուրն յաւիտենական, որ պատրաստեալ է սատանայի և հրեշտակաց նր̄: Զի քաղցեայ՝ և ոչ ետուք ինձ ուտել. ծարաւեցի՝ և ոչ արբուցէք զիս. օտար էի՝ և ոչ ժողովեցէք զիս. մերկ էի՝ և ոչ զգեցուցէք զիս. հիւանդ՝ և 'ի բանտի՝ և ոչ տեսէք զիս: Յայնժամ պատասխանի տացեն և նոքա՝ և ասասցեն. տէր՝ Երբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ կամ ծարաւի կամ օտար կամ մերկ կամ հիւանդ կամ 'ի բանտի, և ոչ պաշտեցաք զքեզ: Յայնժամ պատասխանի տացէ նց̄՝ և ասասցէ. ամէն ասեմ ձեզ, որովհետև ոչ արարէք միում 'ի փոքրկանցս յայսցանէ՝ և ոչ ինձ արարէք: Եւ երթիցեն նոքա 'ի տանջանսն յաւիտենականս, և արդարքն 'ի կեանսն յաւիտենականս: Եւ եղև իբրև կատարեաց Յս̄ զամ զբանս զայսոսիկ, ասէ ցաշակերտսն իւր: Գիտէք, զի յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի. և որդի մարդոյ մատնի 'ի խաչ ելանել: ԻԶ. 2:

Քարոզ. Խնդր: Կեցո՛ Տէր: Եղբ. Թագաւոր խա:

Ամ ողորմեա:

ԱՒԱԳ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻ

Օրհնութիւն Գ.Ձ:

Որ յաթոռ փառաց բազմեալ ընդ Հօր անըս-կըզբնակից Բանդ. այսօր բազմիլ ընդ հո-ղեղէնսըն յանձն առեր. օրհնեա՜լ ես զենեալդ ի փրկութիւն աշխարհի: Որ զանճառ ծնութեամբդ օծեալ զքո ծառայական կերպ. այսօր հաճեցար օծանիլ իւղով ի մեղաւորաց. օրհնեա՜լ ես զենեալդ ի փրկութիւն աշխարհի: Որ կենարար թաղման քո զուշակ զիւղոյն ծանուցեր զօծումն. այսօր Յուդայի՛ն յայտնեցաւ խորհուրդ արծաթսիրութեան. օրհնեա՜լ ես զենեալդ ի փրկութիւն աշխարհի:

† Որ խորհրդակցեամբ ընդ Հօր և Հոգւոյն արար ի պատկեր իւր զմարդն առաջին. այսօր որդիք մարդկան ժողովեալ խորհին մատնել ի մահ զԱրդին Աստուծոյ: Յուդամբ սիրոյն աշակերտ փոխանակեաց զատելութիւն առ վարդապետին. մատնելով քահանայիցն ընդ երեսուն արծաթոյ:

Վերածագօղն երկնից մշտնջենաւոր Հօր Որդին. ներգործեալ իմովս ի վեր քան զհրաշս. ծառայի առեալ զկերպ անկողոպտելի ծնութեամբն: Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զոտս լուանայ. զի զխոնարհութիւն ի նոսա տպաւորեսցէ. Նորոր-

գթութեանըն գոլ օթեվան։ Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն ընոր ուխտ անուանեալ. եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն. մերձեցելոցս ի նա սրբութեամբ։

Երկօղդ ըղլոյս որպէս զօթոց այսօր անձառ խոնարհութեամբ ի վերնատունըն խորհրդոյ. ըղգեստ ծառայի ըսփածանիւ յանձն առեր. օրհնեմք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս։ Որում երկրպագեն դասք հրեշտակաց. խոնարհեցար ի լուանալ զոտս հողեղէնս. բըժըշկել սրբօք ըզգարշապարս նախահօրն բըժըշկեալ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն։ Որ ի խորհուրդըս փրկական եկեղեցւոյ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմինըդ քո. նորոգելով ըզմահացեալսն ի ճաշակմանէ. հաղորդս այսմ ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէր։

Որ անըսկիզըբն յէութեանդ ես Աստուած. այսօր ըզգեցար ըզգեստ հողեղէն ծառայի ծածկելով ըզմերկութիւն նախահօրն. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան։ Որ վերօրհնիս ի հրեղէն քերովբէից. այսօր եկիր կամաւ ի վերնատունըն խորհրդոյ. լուացեր զաշակերտսըն յօրինակ վասըն մեր. օրհնեալ եկեալդ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան։ Որ յաթոռ փառաց նըստիս ընդ Հօր. այսօր բազմիլ ընդ աշակերտսըն յանձն առեր. բաշխելով ըզմարմին և զարիւն քո սուրբ. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան։

Եկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան. ի ծառայէ յանձն առնու մտանել ի դատաստան. համ-

բերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել: Մատնեալ գլխատուսի ոգւոյ՝ մահապարտ. ի յԱննայէ և ի Կայիափայ դատապարտեալ. համբերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել: Կացեալ ի յատենի երկրորդ Ադամ. վասն առաջնոյն Ադամայ պարտեացըն թողութեան. համբերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել:

Ժգ. Արեգակն արդարութեան Քրիստոս ծագեալ յաշխարհ՝ հալածեաց ըզխաւարն անգիտութեան. և յետ մահու և յարութեան համբարձաւ առ Հայր յորմէ ծագեաց. որ երկրպագի յերկնաւորաց և յերկրաւորաց ընդ Հօր և Սուրբ Հոգւոյն. վասն որոյ և մեք երկիր պագանեմք Հօր հոգւով և ճշմարտութեամբ: Որ փոխանակ ծոցածին Բանին որ էր յերկինս. առաքեցաւ աւետիքըն Հօր ի բարձանց Հոգին ճշմարտութեան. մխիթարել զորս յԱդամայ տըրտմեցելոց և հրաղինել զընտրեալ դասս առաքելոցն. վասն որոյ և մեք երկիր պագանեմք Հօր հոգւով և ճշմարտութեամբ: Այսօր տըրտմական և գիշերային լուծան երկունք ծնընդեան նախամօրն. քանզի զծնեալըն մարմնով ի մահ և յապականութիւն. վերստին ծնանի Հոգին յորդիս լուսոյ Հօրն երկնաւորի. վասն որոյ և մեք երկիր պագանեմք Հօր հոգւով և ճշմարտութեամբ:

ԺԴ. Ի ձայն մեծի զուարթնոյն և ի հնչումն հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմինք մարդկան նորոգին. յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալսն. և հանգո ընդ

սուրբըս քո: Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայթիւք փայլէ. և թագաւորդ թագաւորաց փառօք տեսանիս. յայնժամ ամուր յաջեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալսն. Եւ հանգո ընդ սուրբըս քո: Յորժամ ատեան դատաստանին դընի և դըպրութիւնք հրաշիցըն բանին. յայնժամ ամուր յաջեղին յիշեա Տէր և ըզմեր ըզննջեցեալսն. Եւ հանգո ընդ սուրբըս քո:

Մ՞օ.. Այսօր Գաբրիէլ ցընծութեամբ երգեաց սըրբոյ կուսին աւետիս բերկրեաց ասելով. որ ծընաւ ըզփըրկիչ անձանց մերոց: Ընդունելին երկնի եւ երկրի ի կուսական արգանդէ մեզ կեանք յայտնեցաւ. Աստուած այցելու մարդկան: Յառաջընթաց փայլումըն լուսատեսիլ աստեղն. մոգուցն հետեւելով նըշանի ի ծընունդ Աստուածորդւոյն:

խՉ. Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց ընդ հաստատել քո ի յերկրի. ով լուսեղէն խորան Երկնանըման եկեղեցի սուրբ. ուրախ լեր վէմ պատուական հովանի մեր և յոյս: Զուարճացիր հարսն անարատ ըսքօղ արկեալ վայելչապէս. զարդարեալ հանդերձ փառօք և ել ընդ առաջ երկնաւոր փեսային. ուրախ լեր ամուլ բազմածին ահա փեսայն գայ առ քեզ: փառք Հօր: Աստանօր նորոգեցաւ մեզ աւազան մըկըրտութեան Յորդանան մօր Հոգւովն յիղացեալ ծնանելով վերըստին զհաւատացեալըս ի Քս. ուրախ լեր անմայր յառաջնումն ահա Որդին գայ առ քեզ:

Այժմ և միշտ: Ո՛ր զամենայն տնօրինաբա՛ր կամաւ յանձն առեր փրկի՛չ ընդ մեղաւորացս. վս անճառ խոնարհութեանդ քո՛ և մեզ ողորմեա՛:

Մաղթ. Փառք հրաշափառ տէրութեն: Քարոզ. Վս 'ի գիշերի: Աղօթք. Ի գիշերի և 'ի տուընջեան:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Որ ուտէր ընդ հաց իմ յաճախեաց առնել ինձ խաբէութիւն:

Այլ դու Տր ողորմեա ինձ. և կանգնեա զիս. և ես հատուցից նց:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Խորհեցա՛ն և խօսեցան զչարութի. և զանիրաւութի 'ի բարձունս խորհեցան:

Եդի՛ն յերկինս զբերանս իւրեանց. և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Փա՛ռք և. Ա՛յժմ և. ալէլուիա:

Մաղթ. Ի գիշերի և 'ի տուընջեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒ

Հարց Գ.Զ:

Ո՛ր խոնարհըրդոց ես Տր Աստուած անմահ. զծանկեալ խորհուրդ չարին ապականեալ վա՛նեա. ըզքեզ օրհնեմք Ա՛ծ հարցըն մերոց: Որ ըզնախնեայն Աբրահամու զհանդէս խորանագրոյնս ծանուցե՛ր աւետեօք որդւոյն պատուեալ. ըզքեզ օրհնեմք Աստուած հարցըն մերոց: Որ շնորհեիս ծածկելոց յայտնի գոլ. Յուդաս արծաթոյ զանհասանելիդ մատնէր. ըզքեզ օրհնեմք Աստուած հարցըն մերոց: Գ. Ըզտէր օրհնեցէք և բարձր արարէք

ընդ յաւիտեան: Փառք Հօր և: Ընծայեալն ի վերին զօրացն ծածկապէս խորհուրդ. քահանայքն հոլովեալ վաճառէին զԱծ. եւ բարձր արարէք ընդ յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Որ վասն մեր համբերեաց բանսարկուին. կամաւ վաճառի Աստուած Բանն. եւ բարձր արարէք ընդ յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Գ.Ձ:

Ծածին երկնային դասուն ածային ձայնիւն աւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: Փառք Հօր: Ի քերովբէս բազմեալ ընդ Հօր անպատմելապէս բնակիլ հաճեցաւ ի քում յորովայնի. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: Այժմ և միշտ: Որ բոցեղէն սրովբէիւք շրջափակեալ պահիւր. այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ:

Ողորմեա Գ.Ձ:

Ընդ քէն խորհեցան ի չարութիւն Աստուած յաւիտենից. որ բանիւ զարարածս խորհրդով հիմնեցուցեր: Փառք Հօր: Ընդ քեզ որ արարիչդ ես մեծութեան արծաթոյ վաճառէին. յանձն առեր զամենայն համբերելով վասն մեր: Այժմ և: Ընդ քեզ որ թագաւորդ թագաւորաց ի ծառայէ դատապարտեալ. զի ընդ մեզ փրկեսցես ի յանիծիցն Ադամայ:

Տէր յերկնից Գ.Ձ:

Այսօր եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մատնիլ յանօրէն ժողովրդէն. վասն փրկութեան հեթա-

նոսաց: փառք ☩ օր: Այսօր մատնի Բանն ի բա-
նաւոր հօտէ. և յառաջնոց դատապարտի յանօ-
րինաց ժողովրդէն. վասն փրկութեն հեթա-
նոսաց: Այժմ և միշտ: Այսօր հողն ընդ Տէրըն
դատապարտէ. և արծաթոյ վաճառի արարիչն
արարածոց. վասն փրկութեն հեթանոսաց:

Առաւօտու Երգ:

Խորհեցան, եւ խօսեցան ըզչարութիւն. և
զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան:
Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, եւ զլե-
զուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Յորդոր. փառաւորեսցուք. Ձայն Գ:

Մանկանց Գ.Զ:

Նոր սքանչելիք այսօր տեսանեմք յաշխարհի
ի մէջ հողեղինաց. արարածք արարչին սպա-
նութեն խորհին զխորհուրդ: փառք ☩ օր: Որ բա-
նիւն իւրով զերկինս և զերկիրս հաստատեաց
յոչընչէ գոյացուցեալ. վաճառի այսօր դիւրագին
ընդ երեսուն արծաթոյ: Այժմ և միշտ: Ով
Յուդաս արտաքսուելի երկնաւոր վարդապետին սպա-
նութեն խորհի զխորհուրդ. մատնելով անօրինաց
զի խաչեսցի ի մէջ երկրի:

Առ Յորդոր. Մ խաղաղութեն: Աղօթք. Մե ես Տէր:

Առ Սաղմոս ողջակիզին. Խ:

ԿՅ. Որ ուտէր ընդ իս հաց. յաճախեաց առնել
ինձ խաբէութիւն:

Փխ. Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն.
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ՚ի
վր երկրի. և ոչ մատնէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տր̄ օգնական է նմա 'ի մահճին ցաւոց իւրոց. զա̄մ անկողինս նորա դարձուցանէ 'ի հիւանդութէ̄ նր̄:

Ես ասացի Տր̄ ողորմեա՛ ինձ. բժշկեա՛ զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. երբ իցէ զի մեռցի և կորիցէ անուն նր̄:

Մտանէր տեսանել զնանրութի̄. խօսէր 'ի սրտի իւրում. ժողովէր զանօրէնութի̄ս յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր. զինէն շշնջէին ա̄մ թշնամիք իմ:

Խորհեցան չար 'ի վր̄ իմ. բան անօրէնութե̄ ե- դին 'ի վերայ իմ:

Մի̄ թէ որ ննջիցէն ո̄չ ևս յաւելուցու յառնել. քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ՝ յոր և եսն յուսացայ:

Որ ուտէր ընդ իս հաց. յաճախեաց առնել ինձ խաբէութի̄:

Այլ դու Տր̄ ողորմեա՛ ինձ. կանգնեա՛ զիս, և հա- տուցից նց̄:

Յայսմ ծանեայց թէ հաճեցար ընդ իս. զի մի՛ ու- րախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբծութե̄ իմում ընկալար. հաստա- տեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան:

Օրհնեալ Տր̄ Ա̄ծ Իէլի յաւիտենից յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Զի̄չ Որթիւ:

Աւ̄ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: Ժ.Դ. 1:

Զ Տր̄ն մեր Յս̄ Քս̄

Եւ էր զատիկն և բաղարջակերք յետ երկուց ա- ւուրց. խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք՝ եթէ զիա՛րդ զնա նենգաւ կալեալ սպանանիցեն: Բայց ասէին՝ թէ մի՛ 'ի տօնի աստ, զի մի՛ խռովութիւն լինիցի 'ի ժողովրդեանն: Եւ մինչ էր 'ի Բեթա- նիա 'ի տան Սիմովնի բորոտի բազմեալ, եկն կին

մի, որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մեծա-
գնոյ, և բեկեալ զշիշն՝ եհեղ 'ի վե՛ր գլխոյ նորա:
Եւ աշակերտքն զչարէին և ասէին. ընդէ՞ր եղև կո-
րուստ իւղոյդ այդորիկ: Մարթ էր զայդ իւղ վա-
ճառել աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի, և
տալ աղքատաց. և զայրանային նմա յոյժ: Եւ Յս
ասէ ցնս. թո՛յլ տուք դմա, զի՞ աշխատ առնէք, զի
գործ մի բարի գործեաց դա յիս: Զամ ժամ զաղ-
քատս ընդ ձեզ ունիք, և յորժամ կամիք՝ կարող էք
առնել նց բարիս. այլ զիս ոչ յամ ժամ ընդ ձեզ
ունիք: Դա զոր ունէրդ՝ արար. յառաջագոյն
խնկեաց զմարմին իմ 'ի նշան պատանաց: Ամէն
ասեմ ձեզ. ուր և քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ
ամ աշխարհ, և զոր արար դա՝ խօսեսցի վս յիշա-
տակի դորին: Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկո-
տասանից անտի, գնաց առ քահանայապետսն՝ զի
մատնեսցէ զնա նց: Նոքա իբրև լուան՝ խնդացին,
և խոստացան տալ նմա արծաթ: Եւ խնդրէր՝ թէ
զիա՞րդ պարապով մատնեսցէ զնա: 11:

Երգ. Խաւարն անգոյ:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ Ըն. Աղօթ.
Բում ամենազօր և հրաշալի տէրութեդ:

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի տառն ձայնն առ. Խոնարհեցո՛, և Ապրեցո՛:

Մեսեդի:

Հայեա՛ց, և լո՛ւր ինձ Տէր Ած իմ:
Մինչև յե՞րբ Տէր մոռանաս զիս իսպառ, մինչև
յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Ընթերցուած 'ի Ծննդոց: ԺԸ. 1:

Եւ երևեցաւ Ած (Աբրահամու) առ կաղնեաւն
Մամբրէի, մինչդեռ նստէր առ դուրս խորանին
իւրոյ 'ի միջօրէի: Ամբարձեալ զաչս իւր և ետես.

և ահա արք երեք կային 'ի վերայ քան զնա. և իբրև ետես՝ ընթացաւ ընդ առաջ նց 'ի դրանէ խորանին իւրոյ. և երկիր եպագ 'ի վր երկրի և ասէ: Տէր եթէ գտի շնորհս առաջի քո. մի՛ զանց առներ 'ի ծառայէ քումմէ: Այլ առից սակաւ մի ջուր, և լուասցեն զոտս ձեր, և զովասջիք ընդ ծառովս: Եւ առից հաց և կերիջիք. և ապա երթիջիք զճանապարհ ձեր. փոխանակ զի դարձայք առ ծառայ ձեր: Եւ ասեն՝ այդպէս արա՛, որպ ասացերդ: Եւ փութացաւ Աբրահամ 'ի խորանն առ Սառա. և ասէ ցնա. փութա՛ և թրեա՛ գրիւս երիս ալեր նաշհոյ. և արա՛ նկանակս: Եւ յանդեայ ընթացաւ Աբրահամ. և առ որթ մի մատաղ և բարի. և ետ ցպատանին. և փութացոյց վաղվաղակի հասուցանել: Եւ առ կոգի և կաթն. և զորթն՝ զոր հասոյց. և եդ առաջի նց՝ և կերին. և նա կայր առաջի նց ընդ ծառովն: Եւ ասեն ցնա. ո՞ւր է Սարրա կին քո. նա պատասխանի ետ՝ և ասէ. ահաւանիկ 'ի խորանի անդ է: Եւ ասէ. դարձեալ եկից առ քեզ 'ի ժամանակի յայսմիկ 'ի սոյն աւուրս. և ունիցի որդի Սարրա կին քո: Եւ Սարրա ունկն դնէր առ դրան խորանին. քանզի յետոյ նր կայր: Եւ Աբրահամ և Սարրա ծերացեալք էին. և անցեալք զաւուրբք. և պակասեալ էր 'ի Սարրայէ լինել 'ի կանանց օրինի: Ծիծաղեցաւ Սարրա ընդ միտս, և ասէ. որ ինչ ցայժմ ոչ եղև ինձ, արդ լինիցի՞. և տէր իմ ծերացեալ է: Եւ ասէ Տր ցԱբրահամ. զի՞ է զի ծիծաղեցաւ Սարրա ընդ միտս իւր՝ և ասէ. թէ արդարև ծնանիցի՞մ. զի ահա ես պառաւեալ եմ: Մի՛ թէ տկարանայցէ առ ՅԱՅ բան. 'ի ժամանակիս յայսմիկ դարձայց առ քեզ 'ի սոյն աւուրս. և եղիցի Սարրայի որդի: Ուխտեաց Սարրա, և ասէ թէ ոչ ծիծաղեցայ. քանզի երկեաւ: Եւ ասէ. ոչ այդպէս է. այլ ծիծաղեցար: Եւ յարուցեալ անտի արանցն հայեցան ընդ երեսս

սոդոմնայեցւոցն և գոմորացւոց. և Աբրահամ երթայր ընդ նմ̄՝ յուղարկել զնս̄: Եւ ասէ Տր̄. մի՛ թէ թագո՞ւստ ինչ իցէ յԱբրահամէ ծառայէ իմմէ, զոր ինչ գործելոց եմ: Այլ Աբրահամ լինելով եղիցի յազգ մեծ և 'ի բազում. և օրհնեսցին 'ի նա ա̄մ ազգք երկրի:· Քանզի գիտէի եթէ պատուիրեսցէ որդւոց իւրոց և տան իւրոյ յետ իւր. պահել զճանապարհս Տն̄ և առնել զարդարութի̄ և զիրաւունս. և ածցէ Տր̄ Ա̄ծ 'ի վր̄ Աբրահամու զա̄մ, զոր խօսեցաւ ընդ նմա: Եւ ասէ Տր̄. աղաղակ սոդոմնացւոց և գոմորացւոց յաճախեաց. և մեղք նց̄ մեծացան յոյժ: Եւ արդ իջեալ տեսից. եթէ ըստ աղաղակին նց̄ որ յիս հասանէ՝ վճարիցեն. ապա թէ ոչ՝ զի գիտացից: Եւ դարձեալ արանցն անտի եկին 'ի Սոդոմ. և Աբրահամ կայր առաջի Տն̄: Եւ մատուցեալ Աբրահամ ասէր. մի՛ թէ կորուսանիցե՞ս զարդարն ընդ ամպարշտին. և լինիցի արդարն իբրև զամպարիշտն: Եթէ իցեն յիսուն արդար 'ի քաղաքի՝ կորուսանիցե՞ս զնս̄. և ո՞չ ներեցես ա̄մ տեղեացն վս̄ յիսուն արդարոցն եթէ իցեն 'ի նմա:· Քաւ լիցի քեզ առնել զայն բան. սպանանել զարդարն ընդ ամպարշտի. և լինիցի արդարն իբրև զամպարիշտն. քաւ լիցի քեզ՝ որ դատես զա̄մ երկիր. մի՛ արասցես զայն դատաստան: Եւ ասէ Տր̄. եթէ գտցի 'ի Սոդոմ յիսուն արդար 'ի քաղաքի անդ, թողացուցից ա̄մ տեղեացըն վս̄ նց̄: Պատասխանի ետ Աբրահամ, և ասէ. այժմ սկսայ խօսել ընդ Տն̄. բայց ես հող եմ և մոխիր: Եթէ պակաս իցեն քան զյիսուն արդար՝ հնգիւ չափ, կորուսանիցե՞ս վս̄ հնգիցն զա̄մ քաղաքն: Եւ ասէ՝ ոչ կորուսից՝ եթէ գտցի անդ քառասուն և հինգ: Եւ յաւել ևս խօսել ընդ նմա՝ և ասէ. իսկ եթէ գտցի անդ քառասուն: Եւ ասէ. ոչ կորուսից վս̄ քառասնիցն: Եւ ասէ. մի՛ թէ իցէ՞ ինչ Տր̄ եթէ խօսիցիմ. իսկ եթէ գտցին անդ ե-

րեսուն: Եւ ասէ. ոչ կորուսից՝ եթէ գտցի անդ երեսուն: Եւ ասէ. որովհետեւ կալայ խօսել ընդ Տն̄, եթէ գտցի անդ քսան: Եւ ասէ. ոչ կորուսից վս̄ քսանիցն: Եւ ասէ. մի՛ թէ իցէ՞ ինչ Տր̄, եթէ խօսեցայց ես միւսանգամ. եթէ գտանիցի անդ տասն: Եւ ասէ. ոչ կորուսից վս̄ տասանցն: Եւ գնաց Տր̄՝ իբրեւ լռեաց 'ի խօսելոյ անտի ընդ Աբրահամու. եւ Աբրահամ դարձաւ 'ի տեղի իւր: Եւ եկին երկու հրեշտակքն 'ի Սոդոմ ընդ երեկս. եւ Ղովտ նստէր առ դրան սոդոմայեցւոցն. իբրեւ ետես Ղովտ՝ յարեաւ ընդ առաջ նց̄. եւ երկիր եպագ 'ի վր̄ երեսաց իւրոց յերկիր՝ եւ ասէ: Ահաւասիկ ես տեարք, եկա՛յք 'ի տուն ծառայի ձերոյ՝ հանգերո՛ւք. եւ լուացից զոտս ձեր. եւ կանխեալ ընդ առաւօտս երթիջիք զճանապարհ ձեր: Եւ ասեն ոչ. այլ 'ի քաղաքամիջի աստ ագցուք: Եւ բռնադատեաց զնս̄ յոյժ. եւ խոտորեցան առ նա. եւ մտին 'ի տուն նր̄, եւ արար նց̄ ընթրիս. եւ բաղարջ եփեաց նց̄՝ եւ կերին: Մինչ չեւ 'ի քուն մտեալ էր նց̄. եւ արք քաղաքին սոդոմայեցւոց պատեցին զտունն յերիտասարդաց մինչեւ ցծերս. ամ̄ ժողովուրդն 'ի միասին: Եւ կոչէին արտաքս զՂովտ. եւ ասէին ցնա. ո՞ւր են արքն որք մտին առ քեզ գիշերի. ած̄ զնս̄ առ մեզ, զի գիտասցուք զնս̄: Եւ ել առ նս̄ Ղովտ արտաքոյ դրանն. եւ զդուռն ձգեաց զկնի իւր: Եւ ասէ ցնոսա. քա՛ւ լիցի ձեզ եղբարք. մի՛ գործէք զայդ չարիս: Են իմ երկու դըստերք, որք զայր ոչ գիտեն. հանից զնս̄ առ ձեզ. եւ արարէք ընդ նոսա, ո՛րպ̄ եւ հաճոյ իցէ ձեզ. բայց միայն արանցդ այդոցիկ մի՛ ինչ մեղս առնիցէք. որովհետեւ մտին ընդ յարկաւ գերանաց իմոց: Եւ ասեն. 'ի բա՛ց կաց. մտեր բնակել պանդխտութի̄. մի՛ թէ եւ դատաստան ես դատել. այժմ եւ զքեզ ես չարչարեսցուք առաւել քան զնս̄: Եւ բռնադատէին զայր՛ն զՂովտ յոյժ. եւ մերձ էին զդուռն

խորտակել: Եւ ձգեալ արանցն զձեռս իւրեանց կորզեցին յինքեանս զՂովտ 'ի տուն անդր. և զդուրըս տանն փակեցին: Եւ զարսն որք առ դուրս տանն կային՝ հարին կուրութբ, 'ի փոքուէ մինչև ցմեծն. և լքան խնդրել զդուրսն: Եւ ասեն արքն ցՂովտ. է՞ ոք քո աստ փեսայ կամ որդիք կամ դստերք, կամ այլ ոք՝ որ քո իցէ 'ի քաղաքի աստ. հա՛ն զնս 'ի տեղւոջէ յայսմանէ: Զի կործանելոց եմք մեք զքաղաքս զայս. զի բարձրացաւ աղաղակ սց առաջի Տն. և առաքեաց զմեզ Տր սատակել զնա: Ել Ղովտ, և խօսեցաւ ընդ փեսայս իւր. որք առնլոց էին զդստերս նր. և ասէ, արի՛ք՝ և ելէ՛ք 'ի տեղւոջէ աստի յայսմանէ. զի սատակէ Տր զքաղաքս: Եւ թուէր ծաղր առնել յաչս փեսայից իւրոց: Եւ իբրև եղև առաւօտ, փութացուցանէին հրեշտակքն զՂովտ՝ և ասէին. արի ա՛ռ զկին քո և զերկուս դստերս քո, զոր ունիս. և ե՛լ աստի՝ զի մի՛ և դու կորնչիցիս ընդ անօրէնութիս քաղաքիդ: Եւ նոքա խռովեցան, և կալան հրեշտակքն զձեռանէ նր. և զձեռանէ կնոջ նր. և զձեռանէ երկուց դստերաց նր. զի խնայեաց Տր 'ի նա. և հանին զնա. և եդին արտաքոյ քաղաքին: Եւ եղև իբրև հանին զնս արտաքս, ասեն՝ ապրեցո՛ զանձն քո. մի՛ դառնայցես յետս, և մի՛ կայցես յա՛մ կողմանս աշխարհիդ. զերծի՛ր 'ի լեառն. գուցէ ընդ նս ըմբռնիցիս: Եւ ասէ Ղովտ ցնս. աղաչեմ տէր իմ: Որովհետև եգիտ ծառայ քո ողորմութիւն առաջի քո. և մեծ արարեր զարդարութի քո. զոր առնես յիս ապրել անձին իմոյ. և արդ ես ոչ կարեմ զերծանել 'ի լեառն. գուցէ հասանիցեն ինձ չարիք՝ և մեռանիցիմ: Ահա քաղաքս այս մերձ է անկանել 'ի նա, որ է փոքրիկ. անդ ապրեցայց. և չէ փոքր, և կեցցէ անձն իմ վն քո: Եւ ասէ ցնա՝ ահաւասիկ արարի մեծարանս երեսաց քոց. և 'ի բանի յայդմիկ չկործանել զքաղաքն.

վ̃ն որոյ խօսեցար: Եւ արդ փութա՛ զերծանել 'ի նա. զի ոչ կարեմ առնել ինչ՝ մինչև անկանիցիս անդր. վ̃ն այնորիկ կոչեաց զանուն քաղաքին այնորիկ Սեգովր: Արեգակն ծագեաց յերկիր. և Ղովտ եմուտ 'ի Սեգովր: Եւ Տ̃ր տեղաց 'ի Սոդոմ և'ի Գոմոր ծծումբ և հուր 'ի Տ̃նէ յերկնից: Եւ կործանեաց զքաղաքսն զայնոսիկ. և զա̃մ կողմանս, և զա̃մ բնակիչս քաղաքացն և զա̃մ բոյս երկրին: Եւ դարձաւ կինն Ղովտայ յետս. և եղև արձան աղի: Եւ կանխեաց Աբրահամ ընդ առաւօտն 'ի տեղին ուր կայր առաջի Տ̃ն: Եւ հայեցաւ յերեսս սոդոմացւոց և գոմորացւոց, և յա̃մ երեսս երկրի գաւառին. և ետես՝ և ահա ելանէր բոց երկրին իբրև մրրիկ հնոցի: Եւ եղև 'ի սատակել Տ̃ն զա̃մ զքաղաքս շուրջ զբնակութե̃ն՝ յիշեաց Ա̃ծ զԱբրահամ, և եհան արձակեաց զՂովտ 'ի միջոյ կործանմանն. 'ի կործանել Տ̃ն զքաղաքսն յորս բնակեալ էր 'ի նոսա Ղովտ: Եւ ել Ղովտ 'ի Սեգովրայ, և նստէր 'ի լերինս. և երկոքին դստերք ն̃ր ընդ նմա. քանզի երկեաւ բնակել 'ի Սեգովր. և բնակեաց յայրի անդ ինքն և երկոքեան դստերք ն̃ր ընդ նմա: ԺԹ. 30:

Ընթերցուած յԱռակաց: Ա. 10:

Որդեակ՝ մի՛ խաբեսցեն զքեզ արք ամպարիշտք. և մի՛ ախորժեսցիս: Եթէ կոչեսցեն զքեզ՝ և ասասցեն. եկ ընդ մեզ՝ կցո՛րդ լեր արեան. ծածկեսցո՛ւք յերկրի զայր արդար 'ի տարապարտուց: Կլցուք զնա կենդանւոյն իբրև դժոխք. և բարձցուք զյիշատակս ն̃ր յերկրէ: Եւ զստացուածս ն̃ր զպէսպէս ըմբռնեսցուք. լցցուք զտունս մեր աւարաւ: Զվիճակ քո՛ արկ ընդ մեզ. զքսակ հասարակաց ստասցուք ամենեքեան. գանձարան 'ի միասին եղիցի մեր: Որդեակ՝ մի երթար ճանապարհ ընդ ն̃ս. խոտորեա՛ զոտն քո 'ի շաւղաց ն̃ց: Զի ոտք ն̃ց 'ի չարիս ընթանան. և երագունք են 'ի հեղուլ զարիւնս: Զի ոչ եթէ

տարապարտուց ձգին գործիք թռչնոց։ Վասնզի նոքին իսկ որք սպանութե հաղորդին, գանձեն անձանց իւրեանց չարիս։ (Կործանումն անօրինաց չար է։) Այս ճանապարհք են ամենեցուն՝ որք գործեն զանօրէնս. զի ամպարշտութբ զանձինս իւրեանց սատակեն։ 19։

Ընթերցուած 'ի Զաքարեայ մարգարէէ։ ԺԱ. 11։

Եւ ծանիցեն քանանացիքն զխաշինս պահեստի իմոյ. զի բան Տն է։ Եւ ասացի ցնս, թէ բարւոք թուի յաչս ձեր. տուք զվարձս իմ. ապա թէ ոչ՝ զոյց արարէք։ Եւ կշռեցին զվարձս իմ երեսուն արծաթի։ Եւ ասէ ցիս Տր՝ արկ դու զայդ 'ի բովս. և քննեա թէ փորձ իցէ՝ որպ ես գտայ փորձ վնց։ Եւ առի զերեսուն արծաթին. և արկի 'ի տուն Տն 'ի բովս։ Եւ ընկեցի զգաւազանն երկրորդ զվիճակն. ցրել զուխտ իմ 'ի մէջ Յուդայ և 'ի մէջ Իէլի։ 14։

Ապա Ալէլու եղիցին։ Քար. Աղաչեսցուք. Ճաշ գանձ։

Ճաշակման Գ.Չ։

Որ ըմբանչելիք այսօր տեսանելեմբք յաշխարհի ի մէջ հողեղինաց. արարածք արարչին սպանութե խորհրդին զխորհուրդ։ Փառք Հօր։ Որ բանիւն իւրով զերկինս և զերկիրս հաստատեաց յոչընչէ գոյացուցեալ. վաճառի այսօր դիւրագին ընդ երեսուն արծաթոյ։ Այժմ և միշտ։ Ո՛վ Յուդաս արտամուսելի երկնաւոր վարդապետին սպանութե խորհրդի զխորհուրդ. մատնելով անօրինաց զի խաչեսցի ի մէջ երկրի։

Քարոզ. Ա խաղաղութե։ Աղօթք. Հայր գթած։

Ապա սաղմոսէ Սաղմոս ողբերգային. Խ։

Կց. Ես ասացի Տր ողորմեա ինձ. բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։

Փխ. Երանի որ խորհի զաղքատն. Տես 'ի Երես 263.

Ջռէ՝ Որթիւ:

Ս̅բ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: Ի̅Զ. 3:

Կ̅ս Տ̅ն մերոյ Յ̅սի Ք̅սի:

Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն և դպիրքըն և ծերք ժողովրդեանն 'ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր Կայիափա: Եւ արարին խորհուրդ՝ զի նենգութբ կալցեն զՅ̅ս՝ և սպանցեն: Բայց ասէին, թէ մի՛ 'ի տօնի աստ՝ զի մի՛ խռովութի՛ լինիցի 'ի ժողովրդեանն: Իբրև եկն Յ̅ս, 'ի Բեթանիա 'ի տուն Սիմոնի բորոտի, մատեաւ առ նա կին մի, որ ունէր շիշ իւղոյ ծանրագնի, և թափեաց 'ի գլուխ նորա 'ի բազմականին: Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բարկացան և ասեն. ընդէ՞ր է կորուստ այդ իւղոյդ: Զի մարթ էր վաճառել զդա մեծագնի՝ և տալ աղքատաց: Գիտաց Յ̅ս և ասէ ցն̅ս. զի՞ աշխատ առնէք զկինդ, գործ մի բարի գործեաց դա յիս: Յ̅մ ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք. բայց զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք: Արկանել դորա զիւղդ 'ի մարմին իմ, առ 'ի թաղելոյ զիս նշանակեաց: Բայց ամէն ասեմ ձեզ. զի ուր և քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ա̅մ աշխարհ՝ խօսեսցի և զոր արար դա՝ 'ի յիշատակ դորա: Յայնժամ գնաց մի յերկոտասանից անուանեալ Յուդա Սկարիովտացի՝ առ քահանայապետսն, և ասէ: Զի՞նչ կամիք տալ ինձ, և ես մատնեցից զնա ձեզ. և նոքա կշռեցին նմ̅ երեսուն արծաթի: Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պարապ՝ զի մատնեսցէ զնա ն̅ց: 16:

Քարոզ. Խնդրեսցուք. Կեցո՛ Տ̅ր: Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութե̅:

Եւ այլքն:

Ա Ւ Ա Գ

Հ Ի Ն Գ Շ Ա Բ Ա Թ Ի

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ.Զ։

ԱՆՐԱԶԳՈՅՆ երկնից մշտնջենաւոր հօր Որդին. ներգործեալ խոնարհս ի վեր քան զհրաշս. ծառայի առեալ զկերպ անկորուստ աստուածութեամբն։ Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զոտս լուանայ. զի զխոնարհութիւն ի նոսա տպաւորեսցէ. [illegible] գոլ օթեւան։ Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն ընծայէր ուխտ անուանեալ. Եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն. մերձեցելոցս ի նմա սրբութեամբ։

† Աղբեւր լուսոյ եւ ճառագայթ անշիջանելի լուսոյ. որ լուանալ յանձն առեր զոտս աշակերտացն. մաքրեա ի մէնջ զաղտեղ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ։ Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր զթողութիւն մեղաց. որ ըմպելի պատարագիս ի մեզ անծախապէս. մաքրեա ի մէնջ զաղտեղ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ։ Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ առաջնոյ քո մահացելոցս ի ճաշակմանէ նախահօրն. մաքրեա ի մէնջ զաղտեղ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ։

† Որ նստիս ի յերկինս եւ ի վերայ երկրի. այս-

որ յանձն առեր լուանալ զոտս աշակերտացն. եւ զիս լուա Քրիստոս ի մեղաց իմոց: Որ բարերանես յիմանալի զլուարթնոցն. համեցար մարմնով պատարագել արա եւ զիս արժանի ձայնին շնորհին: Որոյ անթոռ քերովբէ ի վերնատունն բաղմեցար. կենարար բաժակաւն ըզմեզ փրկեցեր. փրկեա եւ զիս յաւիտենից ի հրոյն:

† Քրիստոս Աստուած որ վասն մեր խոնարհեցար ի կամաւոր չարչարանս. լուացեր զոտս աշակերտացն այսօր ի սուրբ վերնատանն. աղաչեմք փրկիչ ողորմեա: Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն սըրբոց քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատանն. աղաչեմք փրկիչ ողորմեա: Մաքրեա զմիտս եւ զխորհուրդս զի եւ մեք հաղորդեսցուք սրբութեան. ընդ սրբոց քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատանն. աղաչեմք փրկիչ ողորմեա:

† Որ վասն մեր յերկրի երեւեալ զամենայնն կատարեցեր ստորինացն. այսօր կատարումն ստուերական տօնիցն. Որդի Աստուծոյ ողորմեա: Մարդ ճշմարիտ եւ գառն անարատ որ զատապարտեցեր ըզմեղս ի մարմնի. այսօր խոնարհեցար ի լուանալ զոտս աշակերտացն. Որդի Աստուծոյ ողորմեա: Բանն Հօր եւ քահանայապետ ճշմարիտ. որ զաշխարհակեցոյց ըզմարմին եւ զարիւնդ քո բաշխեցեր յառաքելոյն. այսօր հաղորդին հոգեղէնք ձայնիւն խորհրդոյդ. Որդի Աստուծոյ ողորմեա:

† Յորժամ սարսեալ սերովբէքն ոչ իշխէին

նայել. այսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախայաւիտեան Բանն օրհնեցէք զնա հոգեւոր երգով: Որ զստուերակերպն այսօր ճշմարտապէս կատարեաց. լուանալով զոտս աշակերտացն ի պատրանաց թշնամւոյն. օրհնեցէք զնա հոգեւոր երգով:

ՀԳ. Որ համագոյդ ես Հօր եւ Որդւոյ անճառաբար բղխումն ի միշտ էէն. այսօր բղխեցեր ջուր կենդանի Յերուսաղէմ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ արարչակիցդ ես Հօր եւ Որդւոյ. որով կենդանածնեալք ի ջուրս արարածք. այսօր որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջուրց. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա: Որ փառակիցդ ես Հօր եւ Որդւոյ. եւ քննես զխորս Աստուծոյ. այսօր խորագէտս իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա:

ՀՆ. Որ երկայնամիտդ ես Տէր. քաղցր եւ անոխակալ. հանգո զհոգի քո ծառայից. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ ատենին: Զյիշատակ հրաժարելոցն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. եւ զուխտս մեր ընկալ որպէս զԱբէլին զոյին եւ զԱբրահամուն. զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ ատենին: Ի խորան քում սիրողաց հանգուցես զծառայս քո. եւ զհոգիս նոցա դասեսցես ընդ սուրբս քո, զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ ատենին:

ՍՕ. Որ յէութեանդ ես ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն անսկիզբն Որդի. խոնարհեցար ի հայրական

ծոցոյ. մարդ եղեալ մարմնացաւ ի կուսէն բանալով զյաղթութիւնն մահու յանցանաց նախահօրն. քեզ երգեմք ընդ զօրս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ է եւ Քս նախայաւիտեան Բանդ:
Այսօր ծնեալն որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի. ճառագայթ փառաց եւ ծագումն անմեկնելի լուսոյն. աստուածաշնորհ տեսլեամբն յայտնի իջեալն եւ ի մսուր յանբանից բազմեալ. քեզ երգեմք ընդ զօրս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ է եւ Քս նախայաւիտեան Բանդ: Թագաւոր փառաց Քն եւ արարիչ բոլորից. Աճ հզօր իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն. մանուկ երեւեալ այսօր անփոփոխելիդ ի յէութեան. քեզ երգեմք ընդ զօրս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ է եւ Քս նախայաւիտեան Բանդ:

ԽԶ. Այսօր ուրախացեալ ցնծան երկնայնոց բազմութիւնքն. ի նուագարանս սուրբ եկեղեցւոյ. քանզի շնորհեցաւ մեզ քահանայապետ յաւիտենից. ի լուսաւորել զկաթուղիկէ սուրբ եկեղեցի. փառս ալէք գովեստեան քո Տէր: Այսօր սիւն լուսոյ հովանի եղեւ մեզ ի բարձանց. քանզի թագաւորն երկնաւոր եկաւորի ի սուրբ եկեղեցի եւ զօրք հրեշտակաց ծաւալեալ տօնեն ընդ մարդկան. փառս ալէք գովեստեան քո Տէր: Փառք Հօր: Այսօր քահանայապետն ճշմարիտ Աստուածային օրինօքն պատուեալ կանգնէ զքահանայսն սեղանոյն խաչին, արժանապէս պատարագել բաշխէ զմարմինն եւ զարիւնն Տն. մաքրապէս մերձեցարուք փրկեալքս նորա ժողովուրդք. եւ հայ-

ցնծացէ՛ք ի Քսէ զի շնորհեսցէ ըզսա՛ մե՛զ ը՛նդ եր-կայն աւուրս:

Այժմ և միշտ: Այսօր վերնատանն նորոգեցաք ի յանիծից նախամ հօրն ճաշակելով ըզմար-մին և զարիւն Որդւոյն Աստուծոյ. օրհնեցէք ըզնա հոգեւոր երգով:

Մաղթանք. Փառք հրաշափառ տէրութե̃: Քարոզ. Վ̃ ուղղելոյ: Աղօթք. Տր̃ երկնի և երկրի:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Լուացայց սրբութբ̃ զձեռս իմ. և շուրջ եղէց զսե-ղանով քո Տէր:

Տէր սիրեցի զվայելչութի̃ տան քո, և զտեղի յար-կի փառաց քոց:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզսեղան ան յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո ոպ̃ անապակ արբեցոյց զիս:

Փառք և. Այժմ և. ալէլուիա:

Մաղթանք. Յերգս օրհնութե̃:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԻԶ:

Լոյսդ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ հալածելով զխաւար մեղաց. կենարարըդ յայտնեցեր այսօր զխորհուրդ ընտրեալ քո աշակերտացն. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեր Աստուած հարցըն մե-րոց: Զոր օրհնեն դասք լուսեղէնք. զոտըս տա-ժանելոյս լուացեր զանիծիցըն մերկացեալ ի մէնջ

ծածկոյթ ըզգեստ ծառայի սփածար. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեր Աստուած հարցն մերոց: Անապականութեան աղբեր զկենդանարարդ բաշխեցեր զմարմինդ քո. նորոգելով ըզմահացեալսն յանցանօք ի պատրանաց թշնամւոյն. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեր Աստուած հարցն մերոց: Գ. Ացէք Ճառագայթ փառաց Հօր և պատկեր բարերարութեան. որ ըզգեցար այսօր ըզգեստ ծառայական կերպի. ընդ ամենայն ազինք օրհնեցէք հոգեւոր երգով: Փառք Հօր: Որ անճառ խոնարհութեամբ ի մաքրումն ոտից աշակերտացն ըզմարդկային ազգի զընացս ուղղեաց ի յերկինս. ընդ ամենայն ազինք օրհնեցէք հոգեւոր երգով: Այժմ և: Որ բաշխմամբ կենդանարար խորհրդոյ անապական ճաշակմամբն. հրաւիրեաց ըզմեզ յերկնից յարքայութիւնն. ընդ ամենայն ազինք օրհնեցէք հոգեւոր երգով:

Մեծացուցէ ԲՁ:

Զքեզ Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս բարեբանեն դասք անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն Աստուած աստուածոց և Տէր տէրանց փրկիչ գոլով: Փառք Հօր: Առաքեցեր զքո միածինդ մարմնանալ ի սբ կուսէն. Եւ անարատ ծնանիլ յորովայնէ անապական. բառնալով ըզմեր նեղութիւնս. Աստուած աստուածոց և Տէր տէրանց փրկիչ գոլով: Այժմ և միշտ: Շնորհք բարի յԵրուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց, զի արարիչն յաւիտենից տղայ եղեալ յոր-

գէգրութի՝ կենաց կոչէ. Աստուած աստուծոց և Տէր տերանց փրկիչ գոլով:

Ողորմեա Գ.Զ:

Երկօղդ ըզլոյս որպէս զօ՜թոց այսօր անձառ խոնարհութեամբ ի վերնատունն խորհրդոյ՝. ըզգեստ ծառայի բափածանել յանձն առեր. օրհնե՜մք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս: փառք Հօր: Որում երկրպագեն դասք հրեշտակաց. խոնարհեցար ի լուանալ զոտս հողեղէնս. բժըշկել սովոր ըզգարշապարս նախահօրն բժըշկեա՞ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն: Այժմ և միշտ: Որ ի խորհրդս փրկականս եկեղեցւոյ բաշխե՝ցեր աշակերտացն զմարմինդ քո. նորոգելով ըզմեզ հացեալսն ի ճաշակմանէ. հաղորդս այսմ ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէր:

Տէր յերկնից Գ.Զ:

Որ անսկիզբն յէութեանդ ես Աստուած. այսօր ըզգեցար ըզգեստ հողեղէն ծառայի ծածկելով ըզմերկութիւն նախահօրն. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան: փառք Հօր և: Որ վերօրհնիս ի հրեղէն քերովբէից. այսօր եկեր կամաւ ի վերնատունն խորհրդոյ. լուացեր զաշակերտսն յօրինակ վասն մեր. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան: Այժմ և միշտ: Որ յաթոռ փառաց նստիս ընդ Հօր. այսօր բազմիլ ընդ աշակերտսն յանձն առեր. բաշխելով ըզմարմին և զարիւն քո սուրբ. օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան:

Առաւօտու Երգ:

Որսացան զանձն արդարոյ. և զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնէին:

Այլ Տէր ապաւէն իմ. Ած օգնական յուսոյ իմոյ:

Քարոզ. փառաւորեսցուք. չամ գանջ:

Մանկունք ԱԿ:

Այսօր կատարեցաւ օրինակ խոնարհութեն ի յաղթութիւն փառաց մերոց: Այսօր Տէրըն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն և պատուիրէր զայս առնել: Որ ոմն ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս ի մահ և որոշի յաշակերտացդ: փառք Հօր և: Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ: Այժմ և միշտ: Բանըն զոր ասաց Յս. տրտմեցոյց զիւր զաշակերտսն և խռովեցան ամենեքեան:

Ապա Քարոզ. Ս խաղաղութե: Աղօ. Մե ես Տր:

Սաղմոս ՂԳ. ողջոյյն ասա:

ԿՑ. Որսացան զանձն արդարոյ, և զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնէին:

Փխ. Ած վրէժխնդիր. Տր Ած վրէժխնդիր յայտնեցար:

Բարձր լեր, որ դատիս զերկիր. հատո զհատուցումն ամբարտաւանից:

Մինչև յերբ մեղաւորք Տր, մինչև յերբ մեղաւորք պարծեսցին:

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութի. խօսեսցին ամենեքեան որ գործեն զանօրէնութի:

Զժողովուրդս քո Տր խոնարհ արարին. և զժառանգութի քո չարչարեցին:

Զայրին, և զպանդուխտն սպանին. զորբն կոտո-

րեցին, և ասացին ոչ տեսանէ զայս Տ̃ր, և ոչ 'ի միտ առնու Ա̃Ծ Յակովբայ :

Իմացարո՛ւք անզգամք ժողովրդոց և անմիտք, մինչև յերբ ոչ առնուք 'ի միտ :

Ո՞պ զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ո՞չ լուիցէ . կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ո՞չ տեսանիցէ :

Որ խրատէն զազգս, ո՞պ թէ ո՞չ յանդիմանեսցէ . ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն . Տ̃ր ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան զի են ընդունայն :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու Տ̃ր, և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :

Հածուցանես դու նմա զաւուրս չարութեան, մինչև փորեսցի խորխորատ մեղաւորի :

Ոչ մերժէ Տ̃ր զժողովուրդ իւր, և զժառանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարութիւն . ընկալցին զնա ամենեքեան որ ուղիղ են սրտիւք :

Ո՞ յարիցէ ընդ իս 'ի վ̃ր չարաց . կամ ո՞ հաւաստարեսցէ ինձ 'ի վ̃ր այնոցիկ որ գործեն զանօրէնութիւն :

Թէ ոչ Տ̃ն օգնեալ էր ինձ, փոքր միւս ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս :

Թէ ասէի թէ ահա սասանեցան ոտք իմ, ողորմութիւն քո Տ̃ր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխիթարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ :

Մի՛ հաւասարեսցի քեզ աթոռ անօրէնութեան, ո պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրամանի :

Որսացան զանձն արդարոյ, և զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնէին :

Եղև Տ̃ր ապաւէն իմ . Ա̃Ծ օգնական յուսոյ իմոյ :

Հատուսցէ ն̃ց Տ̃ր ըստ անօրէնութեան ն̃ց, ըստ չարութեան ն̃ց կործանեսցէ զն̃ս Տ̃ր Ա̃Ծ մեր :

Օրհն՝ Որթիւ :

Ա̃յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ ԺԲ. 27։

Տրն մեր Յս Քս ասէ.

Բայց այժմ անձն իմ խռովեալ է, և զինչ ասացից, եթէ Հայր՝ ապրեցո՛ զիս 'ի ժամէ աստի յայսմանէ. այլ վն այնորիկ եկի 'ի ժամս յայս։ Հայր, փառաւորեա՛ զանուն քո։ Եկն բարբառ յերկնից. և փառաւոր արարի, և դարձեալ փառաւոր արարից։ Եւ ժողովուրդն որ կայր և լսէր՝ ասէին, որոտումն լինել. կէսքն ասէին, հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա։ Պատասխանի ետ Յս՝ և ասէ. ոչ վն իմ ինչ եկն բարբառս այս, այլ վն ձեր։ Այժմիկ դատաստան է աշխարհիս այսորիկ. այժմիկ իշխան աշխարհիս այսորիկ ընկեսցի արտաքս։ Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ, զամենեսին ձգեցից առ իս։ Զայս ասէր, նշանակեալ՝ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ։ Պատասխանի ետ նմա ժողովուրդն. մեք լուաք յօրինաց՝ եթէ Քսն յաւիտեան կայ, և դու զիա՞րդ ասես՝ թէ պարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ. ո՞վ է այն որդին մարդոյ։ Ասէ ցնս Յս. փոքր միւս ևս ժամանակ լոյս ընդ ձեզ է. գնացէք՝ մինչդեռ զլոյսն ունիք, զի մի՛ խաւար ձեզ հասցէ. զի որ գնայ 'ի խաւարի, ոչ գիտէ յո՛ երթայ։ Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք 'ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք. զայս խօսեցաւ Յս, և չոգաւ՝ թագեաւ 'ի նոցանէ։ Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նոցա. և նոքա ոչ հաւատային 'ի նա. զի լցցի բանն Եսայեայ մարգարէի՝ զոր ասացն. Տէր ո՞ հաւատաց 'ի լուր մեր, և բազուկ Տն ո՞ւմ յայտնեցաւ։ Վն այնորիկ ոչ կարէին հաւատալ. զի միւսանգամ ասէ Եսայի. թէ կուրացոյց զաչս նց. և ապշեցոյց զսիրտս նց. զի մի՛ տեսցեն աչօք, և իմասցին սրտիւք, և դարձցին՝ և բժշկեցից զնս։ Զայս ասաց Եսայի՝ զի ետես զփառս նր, և խօսեցաւ վն նր։ Բայց սակայն և յիշխանաց անտի բազումք

հաւատացին՚ի նա. այլ վն փարիսեցւոցն ոչ յայտ-նէին, զի մի ՚ի ժողովրդենէն ելանիցեն: Քանզի սիրեցին զփառս մարդկան՝ առաւել քան զփառսն Այ: 43:

Երգ. Ճառագայթեալ:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո Տէր: Աղօ. Քում ամենազօր և հրաշալի տէրութենդ:

ԿԱՐԳ

Մեծի Հինգշաբաթին զապաշխարօղսն արձակելոյ:

ՅԵՐԵԿՆ

Յերրորդ ժամուն ժողովին ՚ի դուռն եկեղեցւոյն վասն արձակելոյ զապաշխարօղսն: Որոյ թէ լինի ապաշխարօղ, և թէ ոչ, զկարգն կատարել պարտ է:

Եւ ձայն տայ. Օրհնեալ Հոգին սբ Այ: Սաղմ. Ծ. Ողորմեա ինձ Այ. ՚ի թէ տաս: Եւ ասէ. Օրհնեմք զքեզ: Մաղթանք. Յամ ժամ: Զկնի սարկաւագն. Եւ ևս խաղաղ: Քահանայն. Օրհնութիւն և փառք:

Եւ ասէ զայն Սաղմոս ՚ի թէ, գործոյս Զ:

Առաջին գործոյս: Սաղմոս ԻԴ:

Առ քեզ Տր համբարձի զանձն իմ. Այ իմ ՚ի քեզ յուսացայ. մի ամաչեցից, և մի ծիծաղեսցին զինև թշնամիք իմ:

Ամենեքեան ոյք համբերեն քեզ՝ մի ամաչեսցեն. այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութենէ իւրեանց:

Զճանապարհս քո Տր ցոյց ինձ, և զշաւիղս քո ուսո ինձ:

Առաջնորդեա ինձ ՚ի ճշմարտութեն քում, և ուսո զիս. զի դու ես Այ փրկիչ իմ. և ես քեզ համբե-րեմ զօրհանապազ:

Յիշեա Տ̅ր զգթութիւնս քո՝ եւ զողորմութիւնս՝ որ ենն յաւիտենից:

Զմեղս մանկութեան եւ զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա զիս Տ̅ր ըստ ողորմութեան քում, վ̅ն քաղցրութեան քո, զի քաղցր եւ ուղիղ ես Տէր:

Վ̅ն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս 'ի ճանապարհի. առաջնորդես հեզոց 'ի դատաստանի. եւ ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո:

Ամ̅ ճանապարհք Տ̅ն ողորմութի̅ք եւ ճշմարտութի̅ք են այնոցիկ, որք խնդրեն զուխտս եւ զվկայութի̅ նր̅:

Վ̅ն անուան քո Տ̅ր քաւեա զմեղս իմ, զի բազում եղեն. ո՞վ է մարդ որ երկնչի 'ի Տ̅նէ. օրէնսգէտ առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր եւ հաճեցաւ:

Անձն նր̅ 'ի բարութեան հանգիցէ. եւ զաւակ նր̅ ժառանգեսցէ զերկիր:

Զօրութի̅ է Տ̅ր երկիւղածաց իւրոց. եւ զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա:

Աչք իմ յա̅մ ժամ առ Տ̅ր. եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Նայեաց առ իս, եւ ողորմեա ինձ. զի միամօր եւ աղքատ եմ ես:

Նեղութի̅ք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ. եւ 'ի վշտաց իմոց հան զիս:

Տե՛ս զխոնարհութի̅ իմ եւ զվաստակ իմ. եւ թո՛ղ ինձ զա̅մ մեղս իմ:

Տե՛ս զթշնամիսն զի բազում եղեն, ատելութի̅՝ զոր 'ի նանիր ատեցին զիս:

Պահեա զանձն իմ, եւ փրկեա զիս. եւ մի՛ յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ 'ի քեզ:

Անբիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. եւ ես քեզ համբերի. փրկեա Աստուած զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նր̅:

Սաղմոս ԻԵ:

Դատ արա ինձ Տ̅ր զի ես յամբծութեան իմում գնացի. 'ի Տ̅ր յուսացայ, մի՛ եղէց հիւանդ:

փորձեա՛ զիս Տր̃՝ և քննեա՛ զիս. փորձեա՛ զերիկամունս իմ, և զսիրտ իմ:

Ողորմութի՛ւն քո Տր̃ առաջի աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմարտութեա՛ն քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց. և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց. ընդ ամբարշտաց ես ոչ նստայց:

Լուացայց սրբութբ̃ զձեռս իմ. և շուրջ եղէց զսեղանով քո Տէր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեա՛ն քո՝ և պատմել զա̃մ սքանչելիս քո:

Տր̃ սիրեցի զվայելչութի՛ւն տան քո. և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարշտաց զանձն իմ. և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք յանօրէնութեա՛ն են, և աջ նց̃ լի է կաշառօք:

Ես յամբծութեա՛ն իմում գնացի. փրկեա՛ զիս Տէր և ողորմեա՛ց ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութի՛ւ. յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Սաղմոս ԻԶ.:

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ՞ երկեայց. Տր̃ ապաւէն կենաց իմոց, ես յումմէ՞ դողացայց:

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նոքա տկարացան և անկան:

Թէ պատրաստեսցի 'ի վե̃ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, և թէ յարիցէ 'ի վե̃ իմ ճակատամարտ, սակայն և յայսմիկ 'ի քեզ Տր̃ յուսացայ:

Զմի խնդրեցի 'ի Տն̃է, և զայն աղաչեմ. բնակել ինձ 'ի տան Տն̃ զա̃մ աւուրս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելչութի̃ Տն̃, և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա:

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր չա-րի. ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և այժմ բա՛րձր արա զգլուխ իմ ՚ի վ՟ր թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի ն՟ր պատա-րագ օրհնութ՟ն. օրհնեցից և սաղմոս ասացից Տ՟ն:

Լո՛ւր Տ՟ր ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա՛ և լո՛ւր ինձ, զի զքեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ զերեսս քո Տ՟ր խնդրեցին:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի՛ խո-տորիր բարկութ՟բ ՚ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լե՛ր Տ՟ր, և մի՛ անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս Ա՟Ծ փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և Տէր ընկա-լաւ զիս:

Օրէնսդէտ արա զիս Տ՟ր ՚ի ճանապարհի քում. և առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի շաւիղս քո ուղիղս:

Մի՛ թշնամեաց իմոց՝ մի՛ մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղ-չաց իմոց:

Յարեան ՚ի վ՟ր իմ վկայք մեղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնութ՟ն իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութ՟ի Տ՟ն յերկրին կեն-դանեաց. համբե՛ր Տ՟ն, և քաջալերեա՛ց. զօրասցի սիրտ քո՝ և համբե՛ր Տ՟ն:

Փառք Հօր և Որդւոյ: Այժմ և միշտ և յաւի-տեանս յաւիտ:

Աւ ես խաղաղութ՟ն: Օրհնութ՟ի և փառք:

ՆԵՐՔՈՅ ԴԱՒԹԱՅ : ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ :

Առ քեզ Տ՟ր կարդացի, Ա՟Ծ իմ մի՛ լռեր յինէն. մի՛ երբէք լռիցես յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ որ իջա-նեն ՚ի գուբ:

Լո՛ւր Տ՟ր ձայնի խնդրուածոց իմոց՝ յաղաչել ինձ

առ քեզ. 'ի համբառնալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար սր̅ քո:

Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութի̅, կորուսաներ զիս:

Ոյք խօսէին զխաղաղութի̅ ընդ ընկերս իւրեանց. և չարութի̅ է 'ի սիրտս նց̅:

Տո՛ւր նց̅ Տր̅ ըստ գործս նց̅. ըստ անօրէնութեան գնացից նց̅ հատո՛ նոցա:

Ըստ գործոց ձեռաց նց̅ հատո՛ նց̅, զհատուցումն նց̅ նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տն̅. և ոչ 'ի գործս ձեռաց նր̅ հայեցան. կործանեսցես զնս̅, և այլ մի՛ շինեսցին:

Օրհնեալ է Տր̅, զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց. Տր̅ օգնական իմ և պաշտպան իմ:

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ. օգնեցաւ և զուարճացաւ մարմին իմ. և ես կամօք իմովք խոստովան եղէց նմա:

Տր̅ զօրութի̅ ժողովրդեան իւրոյ. ապաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ:

Փրկեա՛ զժողովուրդս քո. և օրհնեա՛ զժառանգութի̅ս քո. հովուեա՛ և բարձրացո՛ զնս̅ մինչև յաւիտեան:

Սաղմոս ԻԸ.

Մատուցէք Տն̅ որդիք Այ̅. մատուցէք Տն̅ զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տն̅ զփառս և զպատիւ. մատուցէք Տն̅ զփառս անուան նր̅. և երկիր պագէք Տն̅ 'ի սրահ սրբութե̅ նորա:

Ձայն Տն̅ 'ի վր̅ ջուրց՝ և Այ̅ փառաց որոտաց. և Տր̅ ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց:

Ձայն Տն̅ զօրութե̅ց, և ձայն Տն̅ մեծվայելչութե̅ց:

Ձայն Տն̅ փշրէ զմայրս. և մանրեսցէ Տր̅ զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնա ոպ̄ զմատաղատունկն Լիբանա-նու. որ սիրելին է ոպ̄ զորդիս միեղջերուի:

Ձայն Տ̄ն հատանէ զբոց 'ի հրոյ. ձայն Տ̄ն շարժէ զանապատն. և խռովեցուցանէ Տր̄ զանապատն Կադէս:

Ձայն Տ̄ն հաստատէ զեղջերուս. և յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի Նր̄ ամենեքեան ասասցեն զփառս Նմա։

Տր̄ զջրհեղեղս զնստուցանէ և ցածուցանէ. Թա-գաւորեսցէ Տր̄ յաւիտեան:

Տր̄ զօրութ̄ի ժողովրդեան իւրում տացէ. և օրհ-նեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութ̄ի:

Սաղմոս ԻԹ.:

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս:

Տէր Ա̄ծ իմ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն 'ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք Տ̄ն սր̄ք Նր̄՝ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութ̄ն Նր̄:

Սրտմտութ̄ի է 'ի բարկութ̄ն Նր̄. և կեանք են 'ի կամաց Նր̄:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտու եղիցի ուրախութ̄ի:

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տր̄ 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և ես եղէ խռովեալ:

Ես առ քեզ Տր̄ կարդացի. առ Ա̄ծդ իմ աղաղա-կեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջա-նեմ ես յապականութիւն:

Մի թէ հո̂ղ խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմարտութ̄իս քո:

Լուաւ ինձ Տր̄՝ և ողորմեցաւ. և Տր̄ եղև ինձ օգ-նական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի՟. զերծ յինէն զքուրձ. եւ ինձ զգեցոյց զուրախութի՟։

Ո՟պ սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. եւ այլ մի ես զղջացայց, Տ՟ր Ա՟ծ իմ, յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։

Փառք Հօր եւ։ Այժմ եւ։

Նուագ եւս խաղաղութե՟։ Օրհնութի՟ եւ փառք։

Երրորդ գուճղայ։ Սաղմոս Լ։

Ի քեզ Տ՟ր յուսացայ. մի ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութե՟ քում փրկեա զիս եւ ապրեցո զիս։

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո՝ վաղվաղեա կեցուցանել զիս։

Լեր իմ Ա՟ծ պաշտպան եւ տուն ապաւինի՝ ապրեցուցանել զիս. զի հզօրիչ իմ, եւ ապաւէն իմ ես դու։

Վ՟ս անուան քո Տ՟ր առաջնորդեսցես ինձ եւ սնուսցես զիս. եւ հանցես զիս յորոգայթէ յայսմանէ՝ որ թագուցաւ ինձ։

Դու ես պաշտպան իմ Տ՟ր. եւ 'ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։

Փրկեցեր զիս Տ՟ր Ա՟ծ ճշմարտութե՟ քով. ատեցեր զայնոսիկ որք պահեն զերկիւղ 'ի սնոտիս։

Այլ 'ի Տ՟ր յուսացայ ցնծացայց եւ ուրախ եղէց 'ի փրկութե՟ քում։

Զի հայեցար 'ի խոնարհութի՟ իմ. եւ փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ. ոչ մատնեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց. եւ կացուցեր յանդորրու զոտս իմ։

Ողորմեաց ինձ Տ՟ր, զի նեղեալ եմ ես. խռովեցաւ 'ի սրտմտութէ՟ ակն իմ. անձն իմ եւ փոր իմ։

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, եւ ամք իմ յողւոց եղանելոյ։

Ախտացաւ 'ի տկարութէ՟ զօրութի՟ իմ. եւ ոսկերք իմ խռովեցան։

Բան զա̃մ թշնամիս իմ եղէ ես նախատ դրացեաց իմոց յոյժ. ահ և երկիւղ ծանօթից իմոց:

Ամենեքեան որք տեսանէին զիս՝ արտաքս փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես՝ ոպ̃ մեռեալ ՚ի սրտէ. և եղէ ես ոպ̃ զանօթ կորուսեալ:

Զի լուայ ես զբամբասանս բազմաց, որք շուրջ էին զինև. ՚ի ժողովիլ նց̃ ՚ի միասին, առնուլ զանձն իմ խորհեցան. այլ ես ՚ի քեզ Տր̃ յուսացայ:

Ասացի դու ես Ա̃ծ իմ. և ՚ի ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ:

Փրկեա զիս ՚ի ձեռաց թշնամեաց իմոց. և ՚ի հալածչաց իմոց:

Երևեցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո. ապրեցո զիս Տր̃ ըստ ողորմութե̃ն քում. Տր̃ մի յամօթ եղէց՝ զի կարդացի առ քեզ:

Ամաչեսցեն ամբարիշտք և իջցեն ՚ի դժոխս. համր եղիցին շրթունք նենգաւորք. որք խօսէին զարդարոյ զանիրաւութի̃. յամբարտաւանել և յանգոսնելն իւրեանց:

Որպէս զի բազում է ողորմութի̃ քաղցրութե̃ն քո Տր̃, զոր պահեցեր երկիւղածաց քոց:

Արարեր դու այնոցիկ՝ որք յուսացեալ են ՚ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան:

Ամրացուցես զնս̃ ՚ի ծածկոյթ երեսաց քոց, ՚ի խռովութե̃է մարդկան:

Ծածկեսցես զնս̃ ՚ի խորանի քում, ՚ի հակառակութե̃է լեզուաց:

Օրհնեալ է Տր̃՝ զի սքանչելիս արար զողորմութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր:

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում. թէ ընկեցայ ուրե̃ յերեսաց աչաց քոց:

Վն̃ այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց. յաղաղակել իմում առ քեզ:

Սիրեցէք զՏր̃ ա̃մ սր̃ք նր̃. զի զստուգութիւն խնդ-

դրէ Տր̅ . և հատուցանէ այնոցիկ՝ որք առաւել առ- նեն զամբարտաւանութի̅ :

Քաջալերեցարո՛ւք և զօրասցին սիրտք ձեր . ամե- նեքեան՝ որք յուսացեալ էք 'ի Տէր :

Սաղմոս ԼԱ :

Երանի, ում թողութի̅ եղեւ մեղաց . և ծածկեցան ա̅մ յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարի Տր̅ զմեղս նր̅ . և ոչ գո̅յ նենգութի̅ 'ի բերան նորա :

Լռեցի ես . և մաշեցան ա̅մ ոսկերք իմ . առ ա- ղաղակել ինձ առ Տր̅ զօրհանապազ՝ 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

Ծանրեաց ձեռն քո 'ի վր̅ իմ . և դարձայ 'ի թշուառութի̅, զի հարան յիս փուշք :

Զմեղս իմ ցուցից քեզ . և զանօրէնութի̅ս իմ ոչ ծածկեցի 'ի քէն :

Ասացի, թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ . և դու թողցես զա̅մ ամբարշտութի̅ս մեղաց իմոց :

Վ̅ա̅ այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ա̅մ սր̅ք 'ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որ առ նմ̅ ինչ ոչ մերձեսցին :

Դու ես ապաւէն իմ, 'ի նեղութէ յայսմանէ՝ որ շուրջ եղեւ զինեւ :

Ցնծութի̅ իմ, փրկեա́ զիս յայնցանէ՝ որ պա- շարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ, և խելամուտ 'ի ճանա- պարհ, յոր և գնասցես . և հաստատեցից 'ի վր̅ քո զաչս իմ :

Մի՛ լինիք որպ̅ ձիս և ջորիս . զի ոչ գո̅յ 'ի նս̅ ի- մաստութի̅ . 'ի սանձս և 'ի դանդանաւանդս ճրմ- լեսցես զկզակս նց̅, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձենան :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց . բայց որք յու- սան 'ի Տր̅, ողորմութիւն Ած̅ շուրջ եղիցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք. 'ի Տր̃ պարծեցարո՛ւք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք:
Փառք Հօր և: Այժմ և:

Նու ես խաղաղութե̃: Օրհնութի̃ և փառք:

Զուարթուն Գոհութեան: Սաղմոս ԼԶ:

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս. և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զանօրէնութի̃:

Զի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին. որպէս զդալար խոտոյ վաղվաղակի անցցեն:

Յուսա՛ 'ի Տր̃ և արա՛ զքաղցրութի̃. բնակեա՛ 'ի յերկրի, և հովուեսցիս 'ի մեծութե̃ նր̃:

Խնդա՛ 'ի Տն̃է, և նա տացէ քեզ զխնդրուածս սրտի քո. յայտնեա՛ առաջի Տն̃ զճանապարհս քո. և յուսա՛ 'ի նա:

Նա արասցէ՝ և հանցէ որպէս լոյս զարդարութի̃ քո, զիրաւունս քո որպէս զօրհասարակ:

Հնազանդ լեր Տն̃ և ծառայեա՛ նմա. և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց անառակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց. ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութի̃:

Լռեա՛ 'ի բարկութե̃է, և հանգի՛ր 'ի սրտմտութե̃է. և մի՛ նախանձիր ընդ չարս:

Զի չարք վաղվաղակի սատակեսցին. բայց որք համբերեն Տն̃՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր:

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն. խնդրեսցես զտեղի նր̃, և ոչ գտցես:

Այլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր. և փափկասցին 'ի բազում խաղաղութե̃ իւրեանց:

Սպասէ մեղաւոր արդարոյ, և կրճտէ զատամունս իւր. այլ Տէր ծիծաղեսցի զնովաւ:

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հասեալ է օր նորա:

Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին զաղեղունս իւ-

բեանց, հարկանել զաղքատն և զտնանկն. սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրտիւ:

Զսուրք նց՟ մտցեն 'ի սիրտս նց՟, և աղեղունք նց՟ փշրեսցին:

Լաւ է սակաւ ինչ արդարոյ՝ քան զբազում մեծութիւն մեղաւորաց. և բազուկք ամբարտաւանից խորտակեսցին:

Հաստատէ Տ՟ր զարդարն. և ճանաչէ զաւուրս ամբծից. ժառանգութիւն նց՟ յաւիտեան եղիցի:

Մի՛ ամաչեսցեն նոքա 'ի ժամանակս չարութեան. այլ յաւուրս սովու յագեսցին:

Ահա մեղաւորք կորիցեն. այլ թշնամիք Տ՟ն 'ի փառաւորել և 'ի բարձրանալն իւրեանց պակասեսցին՝ ոպ՟ ծուխ զի պակասէ:

Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հատուցանէ. այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ:

Որք օրհնեն զՏ՟ր՝ ժառանգեսցեն զերկիր. և որք անիծանեն, սատակեսցին 'ի նմանէ:

Ի Տ՟նէ ուղղին գնացք առն, և զճանապարհս նր՟ նա կամի յոյժ:

Թէպէտ և գայթագղեսցի, նա մի՛ կործանեսցի, զի Տ՟ր ձեռնկալու է նր՟:

Մանուկ էի ես և ծերացայ. և ոչ տեսի զարդար արհամարհեալ՝ և ոչ զզաւակ նր՟ թէ մուրանայ հաց:

Զօրհանապազ ողորմի և տայ փոխ. զաւակ նր՟ օրհնեալ եղիցի յաւիտեան:

Խոտորեա 'ի չարէ և արա զբարի. բնակեսցես յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա:

Տ՟ր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսրբս իւր, այլ յաւիտեան պահէ զնս՟:

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին. և զաւակք ամբարշտաց սատակեսցին:

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր. և բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա:

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութի̃. և լեզու նր̅ խօսեսցի զիրաւունս:

Օրէնք Այ̃ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում. և մի́ գայ-թագղեսցին գնացք նր̅:

Հայի մեղաւոր ընդ արդար. և խնդրէ սպանանել զնա. այլ Տր̅ ոչ թողու զնա 'ի ձեռս նր̅. և ոչ դատապարտէ յորժամ դատի զնա:

Համբե́ր Տն̅ և պահեա́ զճանապարհս նր̅. և բարձր արասցէ զքեզ 'ի ժառանգել զերկիր, և զսատա-կում̃ մեղաւորաց տեսցես:

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ, բարձրացեալ ոպ̃ զմայրսն Լիբանանու:

Անցի՝ և ահա ոչ էր. խնդրեցի՝ և ոչ գտաւ տեղի նր̅:

Պահեա́ զամբծութի̃, և տե́ս զուղղութի̃. զի գո̃ մնացուածք առն խաղաղարարի:

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին. և զաւակք ամ-բարշտաց կորիցեն:

Փրկութի̃ արդարոց 'ի Տն̅է է. վերակացու է նց̅ 'ի ժամանակի նեղութե̃:

Օգնեսցէ նց̅ Տր̅, և փրկեսցէ զնս̅. ապրեցուսցէ 'ի մեղաւորաց և կեցուսցէ զնոսա, զի յուսացան 'ի նա:

Փառք Հօր և: Այժմ և:

Նաև ես խաղաղութե̃: Օրհնութի̃ և փառք:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԳՈՒԾՂԱՅ: Սաղմոս ԼԷ:

Տէր մի́ սրտմտութ̃ քով յանդիմաներ զիս. և մի́ բարկութ̃ քո խրատեր զիս:

Զի նետք քո հարան յիս. և յիս հաստատեցաւ ձեռն քո:

Ոչ գոյ բժշկութի̃ մարմնոյ իմոյ յերեսաց բար-կութե̃ քոյ:

Ոչ է խաղաղութի̃ ոսկերաց իմոց, յերեսաց 'ի մեղաց իմոց:

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. որպէս բեռն ծանր ծանրացան 'ի վ̃ր իմ:

Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ. յերեսաց անզգամութ̃ն իմոյ:

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ. զօրհանապազ տրտում գնայի. զի անձն իմ լի եղև չարչարանօք. և ոչ գոյ բժշկութ̃ի մարմ̃նոյ իմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. մռնչէի առ հեծութ̃ն սրտի իմոյ:

Տէր առաջի քո են ա̃մ ցանկութիւնք իմ. և հեծութ̃ի իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս զօրութ̃ի իմ. լոյս աչաց իմոց. և այս ոչ եղև ընդ իս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին. և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ. որք խնդրէին չար 'ի վ̃ր իմ. խօսեցան զանօրէնութ̃ի, և զնենգութ̃ի զօրհանապազ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ. որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ, որ ոչ լսէ. և ոչ գոն խօսք 'ի բերան ն̃ր:

Ես 'ի քեզ Տ̃ր յուսացայ՝ և դու լուիցես ինձ Տէր Աստուած իմ:

Ասացի թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք, 'ի սասանել ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յա̃մ ժամ:

Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից. և հոգացայց վ̃ն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են, զօրացեալք են քան զիս. և բազում էին որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց:

Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ,

չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան:

Մի՛ թողուր զիս Տ՟ր Ա՟ծ իմ, և մի՛ ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց յօգնել ինձ Տ՟ր փրկութե՟ իմոյ:

Սաղմոս ԼԸ.:

Ասացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ. զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով:

Եդի պահապան բերանոյ 'ի հակառակել մեղաւորին առաջի իմ:

Լուռ եղէ և խոնարհեցայ. լռեցի 'ի բարութէ. և ցաւք իմ նորոգեցան յիս:

Ջեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում. և 'ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր:

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի. ցո՛յց ինձ Տ՟ր զկատարած իմ, և զթիւ աւուրց իմոց, քանի՞ն է, զի գիտացից թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն:

Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ, և կար զօրութեան իմոյ ո՟պ ոչ ինչ է առաջի իմ, սակայն ամենեին ընդունայն է ա՟մ մարդ մնեղի:

Ապաքէն ո՟պ 'ի պատկերի շրջի մարդ, սակայն 'ի զուր խռովի, գանձէ՝ և ոչ գիտէ ում ժողովէ:

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութի՟ իմ, թէ ոչ դու Տ՟ր. կամ կար զօրութե՟ իմոյ՝ թէ ոչ 'ի քէն է:

Յա՟մ անօրէնութէ՟ իմմէ փրկեցեր զիս. նախատինս անզգամաց արարեր զիս:

Լուռ եղէ, և ոչ բացի զբերան իմ, զի դու արարեր:

Ի բա՛ց արա յինէն զտանջանս իմ. զի 'ի զօրութէ՟ ձեռին քո ես պակասեցայ:

Կշտամբութի՟ վ՟ս մեղաց խրատեցեր զմարդ. մաշեցեր ո՟պ սարդի ոստայն զանձն ն՟ր. սակայն ընդունայն է ա՟մ մարդ:

Լո՛ւր Տ՟ր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածոց իմոց. արտասուաց իմոց մի՛ լռեր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նժդեհ և անցաւոր, ո՟պ ա՟մ հարք իմ:

Թո՛յլ արա ինձ զի հանգեայց. մինչ չև երթեալ իցեմ, ուստի ոչ դառնիցիմ:

Սաղմոս ՃԺԹ.:

Համբերելով համբերի Տն, նայեցաւ առ իս, և լուաւ աղօթից իմոց:

Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի կաւոյ և 'ի տղմոյ:

Հաստատեաց 'ի վն վիմի զոտս իմ, և ուղղեաց զգնացս իմ:

Եդ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր. զօրհնութիւն Տն Այ մերոյ:

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յուսասցին 'ի Տր. երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տն յոյս է նր:

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն. և ոչ 'ի մոլութիւն սուտ:

Բազում արարեր դու Տր Աժ իմ զսքանչելիս. խորհրդոց քոց ոչ ոք է որ նմանէ քեզ:

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազում եղեն քան զթիւ, ընդ զոհս և ընդ պատարագս ոչ հաճեցար. մարմին հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս և զվն մեղացն ոչ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի թէ ահաւասիկ գամ ես. 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վն իմ:

Առնել զկամս քո Աժ իմ կամեցայ. և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմում:

Աւետարանեցից զարդարութիւս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն:

Տր դու գիտացեր, զի զարդարութիւն քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում. զճշմարտութիւն քո և զփրկութիւն քո:

Ասացի՝ և ոչ թագուցի զողորմութիւս քո. և զճշմարտութիւս քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ:

Դու Տր՝ մի հեռի առներ զգթութիւն քո յինէն. զի ողորմութիւն և ճշմարտութիւն քո յամ ժամ ընկալցին զիս:

Շուրջ եղեն զինև չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ. հա-
սին ինձ անօրէնութ՟ք իմ, և ես ոչ կարացի տե-
սանել:

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ. և սիրտ իմ
եթող զիս:

Կամեա՛ց Տ՟ր փրկել զիս. և Տ՟ր յօգնել ինձ նայեա՛ց:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին որք խնդրեն զանձն
իմ՝ բառնալ զսա. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝
որք խորհէին ինձ չար:

Կրեսցեն զամօթ առժամայն վաղվաղակի՝ որք ա-
սէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան,
որ խնդրեն զքեզ Տ՟ր:

Ասասցեն յա՟մ ժամ մեծ է Ա՟ծ. որք սիրեն զփր-
կութ՟ի քո:

Ես աղքատ և տնանկ եմ Ա՟ծ, խորհեա՛ զիս. օգ-
նական և պաշտպան իմ ես, և դու Տ՟ր իմ մի՛
յամենար:

Փառք Հօր և: Այժմ և:

Եւ ես խաղաղութ՟ն: Օրհնութ՟ի և փառք:

Վեցերորդ Գոհութեան: Սաղմոս Խ:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն յաւուր
չարի փրկէ զնա Տ՟ր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ ՚ի
վ՟ր երկրի, և ոչ մատնէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց
իւրոց:

Տ՟ր օգնական է նմա ՚ի մահիճս ցաւոց իւրոց, զա՟մ
անկողինս ն՟ր դարձուցանէ ՚ի հիւանդութ՟է նորա:

Ես ասացի Տ՟ր ողորմեա՛ ինձ. բժշկեա՛ զանձն իմ.
ես մեղայ քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. երբ իցէ զի մեռ-
ցի և կորիցէ անուն ն՟ր:

Մտանէր տեսանել զնանրութ՟ի, խօսէր ՚ի սրտի
իւրում. ժողովէր զանօրէնութ՟իս յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զինէն շշնջէին ա̃մ թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար ՚ի վ̃ր իմ . բան անօրէնութ̃ն եդին ՚ի վերայ իմ :

Մի՛ թէ որ ննջիցէն ո՞չ ևս յաւելուցու յառնել . քանզի և այրն խաղաղութ̃ն իմոյ, յոր և եսն յուսացայ :

Որ ուտէր ընդ իս հաց . յաճախեաց առնել ինձ խաբէութ̃ի :

Այլ դու Տ̃ր ողորմեա՛ ինձ, կանգնեա՛ զիս, և հատուցից ն̃ց :

Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբծութ̃ն իմում ընկալար, հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

Օրհնեալ Տ̃ր Ա̃ծ Իսրայելի յաւիտեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Սաղմոս ԽԱ :

Ո̃պ փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց . այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ Ա̃ծ :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Ա̃ծ, հզօր և կենդանի Երբ եկից երևեցայց երեսացդ Ա̃յ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի . այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ թէ ո՞ւր է Ա̃ծ քո :

Զայս ո̃ղ յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ . քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Ա̃յ :

Ի ձայն ցնծութ̃ն խոստովանութ̃ն . և ՚ի ձայն բարեկենդանութ̃ն :

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէ՞ր խռովես զիս . յուսա՛ առ Ա̃ծ խոստովանեա՛ նմա . փրկիչ երեսաց իմոց Ա̃ծ է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, վ̃ն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու, յԱհերմոնէ լեռնէ փոքուէ :

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ 'ի ձայն սահա- նաց քոց ։

Ամ՟ զբօսանք քո, և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ։

Ի տուէ պատուիրեաց Տ՟ր ողորմութ՟ի իւր . գի- շերի զօրհնութ՟ի նոր . և աղօթք իմ առ Ա՟ծ վ՟ն կե- նաց իմոց ։

Ասացի Ա՟յ ընդունելի իմ ես . ընդէ՞ր մերժեցեր զիս . ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամ- ւոյ իմոյ ։

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնա- միք իմ . յասել ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ւր է Ա՟ծ քո։

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէ՞ր խռովես զիս . յուսա՛ առ Ա՟ծ . խոստովանեա՛ նմա . փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟ծ է ։

Սաղմոս ԽԲ ։

Դատ արա ինձ Ա՟ծ . և իրա՛ւ արա ինձ 'ի դատաս- տանի իմում ։

Յազգէ որ ոչ է ս՟բ . 'ի մարդոյ մեղաւորէ նենգա- ւորէ փրկեա՛ զիս ։

Դու Ա՟ծ հզօրիչ իմ ես . ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Առաքեա՛ Տ՟ր զլոյս քո և զճշմարտութ՟ի . զի ա- ռաջնորդեսցեն ինձ, հանցեն զիս 'ի լեառն ս՟բ և 'ի յարկս քո ։

Մտից առաջի սեղանոյ Ա՟յ առ Ա՟ծ՝ որ ուրախ առ- նէ զմանկութ՟ի իմ ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութ՟բ Ա՟ծ Ա՟ծ իմ ։

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէ՞ր խռովես զիս . յուսա՛ առ Ա՟ծ, խոստովանեա՛ նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟ծ է ։

Փառք Հօր ։ Այժմ և ։

Եւ ես խաղաղութ՟ն ։ Օրհնութ՟ի և փառք ։

Աղօթք Յովնանու մարգարէին։ Բ. 3։

Ի նեղութեն իմում ես առ Տր կարդացի, և լուաւ Ած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում։

Լուր Տր ձայնի իմում, զի ընկեցեր զիս 'ի խորս ծովու, և շրջանք գետոց պաշարեցին զիս։

Ամենայն զբօսանք քո և ալիք քո անցին 'ի վր իմ. և ասացի, թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։

Արդ իցէ թէ յաւելից հայել 'ի տաճար սբ քո. զի հեղան զինև ջուրք մինչև յանձն իմ. և անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս։

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց՝ իջի ես 'ի խորս երկրի, և տեսի զնիգս նր, զի էին ոչ աղխք յաւիտենից. և ելցեն յապականութէ կեանք իմ։

Առ քեզ Տր Ած իմ, 'ի նուաղել անձին իմոյ կարդացի, և զքեզ Տր յիշեցի, և մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սբ քո։

Զի ոյք պահէին զունայնութի և զստութիւն, յողորմութե իւրեանց մերժեցան։

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութե խոստովան եղէց քեզ. մատուցից պատարագս Տն և կատարեցից զուխտ իմ 'ի փրկութե։

Փառք Հօր։ Այժմ և միշտ։

Ասի 'ի ձայնս տնկեալ սկսանէն ողբաձայն Շարական
Դ.Կ. ՍՏ։

Զարհուրեալ դողացան մմ ամենամեղ անձն իմ յահեղ քոց դատաստանաց յաններելի տանջանացն։ Այսպէս կրկնեա։

Օրհնէ՝ Եւ ես խաղաղութե։ Օրհնութի և փառք։

Դարձեալ աղօթք Յովնանու մարգարէին։

Ի նեղութեն իմում ես առ։ Տես 'ի վեր։

Շարական Գ. Կ. ԱՏ։

Բանիւ կամաւ մերձեցայ մեղօք ի մեղս մեծամեծս. որք կան եւ մնան ինձ աններելի պատուհաման։ Երիցս կրկնեա։

Զկնի՝ Եւ ես խաղաղութն։ Օրհնութիւն եւ փառք։

Դարձեալ աղօթք Յովհաննու Մայրագոմեցին։

Ի նեղութն իմում ես առ։ Տես Երես 301։

Շարական Գ. Կ. ԱՏ։

Որդ անկեալ անգաւ մեղօքս փրկիչ եւ բարերար. խնայեա յիս ի մեղուցեալս. եւ ողորմեա ինձ բազմամեղիս։ Երիցս կրկնեա։

Ապա ասա զայն։

Տէր ամենակալ Ած Աբրահամու Իսահակայ, Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տր թող զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր, և զամ զարդ նց. ամենա։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենա։

Որ ամ ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութն քո. ամենա։

Անբաւ է մեծվայելչութի փառաց սրբութն քո. և սաստիկ է բարկութի սպառնալեաց քոց 'ի վր մեղաւորաց. անչափ և անքննին են ողորմութիք աւետեաց քոց. ամենա։

Դու Տր բարձրեալ գթած երկայնամիտ բազումողորմ, և զղջանաս 'ի վր չարեաց մարդկան. ամենա։

Դու Ած ոչ եդեր ապաշխարութի վն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ և Յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենա։

Այլ եղեր ապաշխարութիւն մն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամէն։

Չեմ արժանի հայել և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամէն։

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամէն։

Բարկացուցի զարտմութիւն, և զչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զցասումն. ամէն։

Եւ արդ Տր խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամէն։

Մեղայ Տր, մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամէն։

Աղաչեմ, և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ Տէր, թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամէն։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տր. և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամէն։

Զի դու Ած, Ած ապաշխարողաց ես. և յիս ցոյց զբարերարութիւն քո, որ անարժան եմ. ամէն։

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամ աւուրս կենաց իմոց. ամէն։

Զքեզ Տր օրհնեն ամ զուարթունք երկնից, և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

Շարական Դ.Կ. ՄՏ։

Ամենակալ քաւեա զմեղս իմ. զի Ած ես ապաշխարողաց։ Երիցս կրկնել։

Ապա փոխեալ ասեն։

Տէր ամենակալ Ած Աբրա։ Տես Երես 302։

Շարական Դ·Կ· ԱՏ:

Եւ զհոգիդ ս՛ր մի հաներ յինէն. զի Աքծ ես ապաշխարողաց: Երկիցս կրկնեա:

Եւ դարձեալ ասեն:

Տէր ամենակալ Ած Աբրահամու Տե՛ս 'ի Եր-ն 302:
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ:
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:
Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն Տր. թո՛ղ ինձ զմեղս իմ:
Բազումողորմ Տր, ողորմեա՛ց ինձ:
Ած քաւեա՛ զիս զմեղաւորս:
Արարիչ իմ և յոյս Ած, դթա՛ յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:
Ամէնօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս Ածածին Մարիամ. բարեխօսեա՛ առ Տր վն իմ մեղաւորիս:
Ամենայն սրբք Այ բարեխօսեցէք առ Հայր 'ի յերկինս վն մեր մեղաւորացս:
Քս Որդի Այ անոխակալ՝ ընկա՛լ զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր:
Յաղթօղ զօրութբ նր և կենդանարար և պատուական խաչիւ քո Տր պահպանեա՛ զմեզ:
Առաքեա՛ Տր զհրեշտակ խաղաղուե քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի:
Եւ մարդասիրութբ քո յիշեա՛ զմեզ Տր, յիշեա՛ զմեզ յորժամ գաս արքայութբ քով և ողորմեա՛ց մեզ:

Շարական Դ·Կ· ԱՏ:

Եւ փրկեա՛ զիս յահագին հրոյն. զի Աքծ ես ապաշխարողաց: Երկիցս կրկնեա:

Օրհնէ՝ Քարոզ:

Եկեալքս 'ի խոստովանութի ապաշխարութե հաւատով զյոյս միածնի Որդւոյն Այ դիցուք 'ի սիրտս մեր, խնդրելով 'ի նմանէ զքաւութի և զթողութի յանցանաց մերոց: Վասն զի նա ինքն է նախա-

խնամօղն Ա՟ծ յաւիտենական, որ եկն կամաւ Հօր 'ի փրկել զարարածս. և տաց զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց, շնորհելով հանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան: Արդ՝ եկայք ամենեքեան՝ խոնարհեալ անձամբ, բեկեալ սրտիւք, անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ, զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութ՟բն իւրով: Ամենակալ Տ՟ր Ա՟ծ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօթք:

Տ՟ր Ա՟ծ փրկութ՟ մերոյ, որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, և զղջանաս 'ի վ՟ր չարեաց մարդկան. որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ դառնալ ն՟ր 'ի չար ճանապարհէն և կեալ: Դու Տ՟ր առատ մարդասիրութ՟դ քով մխիթարեա՛ զծառայքս քո, և տո՛ւր սմ՟ տեղի ապաշխարութ՟ն. հաշտեա՛ մարդասիրութ՟բ քո, և արա՛ զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ: Ո՟պ զի առողջացեալք հոգւով, խոստովանութ՟բ և ապաշխարութ՟բ մնացեն յեկեղեցի քո ս՟բ. և ընդ ժողովրդեան քում քեզ հանցեն զօրհնութ՟ի և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ ս՟յ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ա— տող ձայն ողորմեայն Սաղմոս Ծ. 'ի ըման:

ԿՑ. Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ և ս՟բ եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

փխ. Ողորմեա՛ ինձ Ա՟ծ՝ ըստ մեծի ողորմութ՟ քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և 'ի մեղաց իմոց սո՛ւրբ արա՛ զիս:

Զանօրէնութիս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յա̃մ ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տր̃. և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո. և յաղթես֊ցես 'ի դատելն քո։

Անօրէնութ̃ յղացայ. և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութ̃ի սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութ̃ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, և սբ̃ եղէց. լուա՛, և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութ̃ի և զուրախութ̃ի և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զա̃մ անօ֊րէնութիս իմ քաւեա՛ յինէն։

Զսիրտ սուրբ հաստեա՛ յիս Ա̃ծ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում։

Մի՛ ընկեներ զիս Տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո սբ̃ մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ զցնծութ̃ի փրկութ̃ե. և հոգւով պե֊տութ̃ե քո հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամպա֊րիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ Ա̃ծ. Ա̃ծ փրկութ̃ե իմոյ. և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութ̃ե քում։

Տր̃ եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգես֊ցէ զօրհնութիս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս խնկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սբ̃ և զհոգի խոնարհ Ա̃ծ ոչ արհամարհէ։

Բարի արա Տր̃ կամօք քովք Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու֊թեան, ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

Ընթերցուածս Յեսայեայ մարգարէէ։ Կ. 21։

Եւ կատարեսցին աւուրք սգոյ քոյ։ Եւ ժողովուրդ
քո ամենեքին արդար, և յաւիտեան ժառանգեսցեն զերկիր. պահել զնորատունկ գործոց ձեռաց
իւրեանց 'ի փառս։ Սակաւաւորն հազարաւոր եղիցի. և կրտսերն յազգ մեծ. զի ես Տր ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովեցից զնս։ 22։

Ընթերցուածս Յեզեկիէլէ մարգարէէ։ ԼԶ. 24։

Այսպէս ասէ Տր. և առից զձեզ 'ի հեթանոսաց.
և ժողովեցից զձեզ յամ ազգաց. և տարայց զձեզ
յերկիրն ձեր։ Եւ ցանեցից 'ի վր ձեր ջուր սր. և
սրբեսջիք յամ պղծութեանց ձերոց. և յամ կռոց
ձերոց սրբեցից զձեզ։ Եւ տաց ձեզ զսիրտ նոր.
և զոգի նոր նորոգեցից 'ի ձեզ. և հանից զսիրտն
քարեղէն 'ի մարմնոց ձերոց. և տաց ձեզ զսիրտ
մարմնեղէն։ Եւ զոգի իմ տաց ձեզ. և արարից,
զի յարդարութիւնս իմ գնայցէք, և զիրաւունս
իմ պահիցէք. և առնիցէք զնս։ Եւ բնակիցէք յերկրին՝ զոր ետու հարցն ձերոց. և եղիջիք ինձ 'ի ժողովուրդ. և ես եղէց ձեզ յԱծ։ Եւ զերծուցից
զձեզ յամ պղծութեանց ձերոց. կոչեցից զցորեան,
և բազմացուցից զնա. և ոչ ածից 'ի վր ձեր զսով։
Եւ բազմացուցից զպտուղ ծառոյ. և զարդիւնս անդոց. զի մի ևս ընդունիցիք զնախատինս սովու 'ի
մէջ ազգաց։ Եւ յիշեսջիք զճանապարհս ձեր չարս. և զգնացս ձեր զանբարիս. և տաղտկասջիք
յերեսաց անօրէնութեանց ձերոց և 'ի գարշելեացն
ձերոց։ 31։

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Ժ. 19։

Ունիմք այսուհետև եղբարք՝ համարձակութի 'ի
մուտս սրբութեանցն արեամբն Յսի. զոր նորոգեաց
մեզ ճանապարհ նորոգ և կենդանի 'ի ձեռն վարա-

գուրին, այսինքն է՝ մարմնոյ իւրոյ. և քահանայ մեծ ՚ի վե՟ր տանն Ա՟Յ. մատիցուք ճշմարիտ սրտիւք՝ լրութեամբ հաւատոց, լուացեալ զսիրտս ՚ի խղճէ չարեաց՝ և մկրտեալ զմարմին ՚ի ջուրն սրբութե՟ն։ Պինդ կալցուք զխոստովանութի՟ն անշարժ յուսոյն. զի հաւատարիմ է որ խոստացաւն։ Եւ զգուշասցուք միմեանց յորդորմամբք սիրոյ և գործոց բարեաց. և մի՛ թողցուք զժողովս միմեանց, ո՟ր և սովոր են ոմանք. այլ մխիթարեսցուք, և այնչափ ևս առաւել՝ որչափ տեսանիցէք զօրն մերձեալ։ Զի կամակար մեղք եթէ յանցանիցեմք յետ ընդունելուե՟ն գիտուե՟ն ճշմարտուե՟ն՝ այնուհետև ոչ ևս պիտոյ է վա՟ս մեղաց պատարագ, այլ ահեղ ակնկալուի դատաստանին և նախանձ հրոյն՝ որ ուտիցէ զհակառակորդսն։ Արհամարհեալ ուրուք զօրէնսն Մովսեսի, առանց ողորմութե՟ց՝ առ երկուք կամ երիւք վկայիւք մեռանէր։ Իսկ ո՞րչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիք զայն, որ զՈրդին Ա՟Յ առ ոտն եհար. և զարիւն նորոյ ուխտին խառնակ համարեցաւ՝ որով և սրբեցաւն. և զհոգին շնորհաց թշնամանեաց։ Այլ գիտեմք զայն՝ որ ասացն. իմ են վրէժխնդրութիւնք, և ես հատուցից՝ ասէ Տ՟ր. և դարձեալ թէ՝ դատի Տ՟ր զժողովուրդ իւր։ Ահ մեծ է անկանել ՚ի ձեռս Ա՟Յ կենդանւոյ։ 31։

Ալէլուիա Սաղմոս ԽԱ. ՚ի ըմն տաղ։

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց. այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ Ա՟Ծ։

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Ա՟Ծ, հզօր և կենդանի. ե՞րբ եկից երևեցայց երեսացդ Ա՟Յ։

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ թէ ո՞ւր է Ա՟Ծ քո։

Զայս ո՟գ յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Ա՟Յ։

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան. և 'ի ձայն բարեկենդանութեան:

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Ա՟Ծ՝ խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟Ծ է:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, վ՟ն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու. յԱհերմոնէ լեռնէ փոքունէ:

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ 'ի ձայն սահանաց քոց:

Ամ՟ զբօսանք քո, և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց Տ՟ր ողորմութիւն իւր. գիշերի զօրհնութիւն նոր. և աղօթք իմ առ Ա՟Ծ վ՟ն կենաց իմոց:

Ասացի Ա՟Յ ընդունելի իմ ես. ընդէ՞ր մերժեցեր զիս. ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ. յասել ցիս զօրհանապազ. թէ ու՞ր է Ա՟Ծ քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Ա՟Ծ. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟Ծ է:

ԶԿՆ ՍՐԹԻՒ:

ԱՒՏ Աւետարանին որ ըստ Ղուկասու: Է. 36:

ԶՏ՟ՐՆ մեր ՅՍ՟ ՔՍ՟

Աղաչէր ոմն 'ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ ճաշ ընդ նմա. և մտեալ 'ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ: Եւ կին մի էր 'ի քաղաքին մեղաւոր. իբրև գիտաց թէ բազմեալ է 'ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի. կայր յետոյ առ ոտս նր՟, լայր. և արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նր՟, և հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, և համբուրէր զոտս նր՟, և օծանէր իւղովն: Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն՝ որ

կոչեացն զնա, ասէր ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ ոք էր, ապա գիտէր թէ ո՛վ և որպիսի ոք կին մերձենայ 'ի սա. զի մեղաւոր է: Պատասխանի ետ Յս̃ և ասէ ցնա, Սիմովն՝ ունիմ ինչ ասել քեզ. և նա ասէ, ասա՛ վարդապետ. և ասէ: Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի. միոյն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, և միւսն յիսուն: Եւ իբրև ոչ գոյր նց̃ հատուցանել, երկոցունցն շնորհեաց. արդ ասա՛, ո՞վ առաւել սիրեսցէ զնա: Ասէ Սիմովն. ինձ այսպէս թուի՝ եթէ որում զբազումն շնորհեաց. և նա ասէ ցնա, ուղիղ դատեցար: Եւ դարձեալ 'ի կինն կողմն, ասէ ցՍիմովն. տեսանե՞ս զայս կին, մտի 'ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր, իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, և հերով իւրով ջնջեաց: Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ, սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ՝ ոչ դադարեաց 'ի համբուրելոյ զոտս իմ: Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր, սա իւղով անուշիւ օծ: Վն̃ որոյ ասեմ քեզ. թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազում, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, և որում սակաւ՝ սակաւ: Եւ ասէ ցնա. թողեալ լիցին քեզ մեղք քո: Եւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա, ասել ընդ միտս իւրեանց. ո՞վ է սա՝ որ զմեղս թողու: Եւ նա ասէ ցկինն. հաւատք քո կեցուցին զքեզ՝ երթ 'ի խաղաղութի̃: 50:

Ըստ աւետարանին ժամուն:

Եւ ևս խաղաղութն̃ զՏր̃ աղաչեսցուք: Լուիցէ Տր̃ ձայնի աղաչանաց մերոց, ամենակալ Տր̃ Ած̃ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Եւ ասէ երիցս անգամ. Տէր ողորմեա՛:

Եւ ապա խորհրդածեալ զաղօթս, զոր ասացեալ է սբյն Բարսղի Կեսարու հայրապետին 'ի ժմ̃ աղաչաւորաց:

Տէր Ած̃ Հայր ամենակալ արարիչ երկնի և երկրի, որ յանհնարկել բարերար կամոց քոց գոյացուցեր

զա̃մ արարածս, զերևելիս և զաներևոյթս, զերկնայինս և զերկրայինս· և նախախնամութ̃բ քո ստեղծեր զմարդն 'ի հողոյ· և ըստ պատկերի բարերարութ̃դ պատուով մեծարեցեր զնա· շնորհելով նմա զանմահութ̃ի և զանապականութ̃ն զկենդանութիւն· ինքնիշխան կամօք և փառօք զարդարեալ պսակեցեր զնա· պարգևելով նմա զվայելումն ուրախութ̃ն դրախտին փափկութ̃ն, գործել զնա և պահել, և հանապազ մշտնջենաւորիլ յանճառ պարգևսն, և յառաջանալ օր ըստ օրէ 'ի գործս բարիս· և յաւելեր նմա զպատուիրանադրութ̃ի կենսաբեր հրամանի բարերար կամաց քոց· զի յաւելուածով պատուիրանադրութ̃ն առաւել յաւելուածով մեծի փառաց և պատուոյ զնա ճոխացուցանէիր· և 'ի ձեռն բարեյօժար կամաց հնազանդութ̃ն ևս առաւել 'ի գերակատար կեանս զնա փոխէիր յիմանալի կայանս բնակութեան վերինն Երուսաղէմի:

Իսկ նա 'ի ձեռն օձապատիր չարին խաբէութ̃ն զգործի կենացն և զպատճառս բարեացն անձնիշխանութ̃ն 'ի կողմն բանսարկուին դարձուցեալ, և ինքնայօժար կամօք գործակցեալ խաբէութ̃ն չարին, 'ի բաց մերժեցաւ 'ի քումմէ արարչագիր և կենսաբեր պատուիրանագրու̃էդ· և 'ի ներքոյ անկեալ չարին հնազանդութ̃ն, նախամեծար առնելով զվրիպական բանս պատրող թշնամւոյն քան զքո ա̃ծագիր օրէնսդրութ̃իդ, կնոջն լսելով խրատու, կորոյս զտիրական վեհ իմաստութ̃ին՝ ստիցն հնազանդեալ գլխոյն առաջնորդական տէրութ̃ն, անհանճարաբար և անխորհրդապէս 'ի բաց մերկացաւ զլոցաճաճանչ լուսեղէն զարդարանսն: Եւ հակառակաբար հայթայթանօք ջանայր ծածկել զամօթալիր մերկութիւնն պատառատուն տերևովն՝ անյուսացեալ 'ի զօրութ̃ի ամենակալիդ, կարծէր թաքչել յամենատես գիտութ̃է ա̃ծութ̃ն քո՝ պատ-

ճառելով զպատճառս մեղաց, եթէ կինս զոր ետուր ինձ՝ սա եղև ինձ պատճառ։ Մ՟ որոյ զցաւոցն և զանիծիցն ժառանգեաց զկեանս՝ 'ի ներքոյ անկեալ մահու և ապականութեան, ըստ անսուտ ա՟ծային հրամանին՝ ասելով, եթէ յաւուր՝ յորում ուտիցէք մահու մեռանիցիք. որով թագաւորեալ տիրեաց 'ի վերայ մեր իշխան մահու, և զբնութիւնս մեր գրաւեալ ինքեան հնազանդութեամբ, պահակն կորստեան և զամենեսեան ծառայս իւր արարեալ, վարէր 'ի գործս խիստս ծառայութեան դժոխոց։

Իսկ դու Հայր բազմագութ և բարերար յառատ և անբաւ մարդասիրութենէ քումմէ յաղթեալ՝ ոչ հանդուրժեցեր տեսանելով զանարատ ձեռին քո ստեղծուածն յայնպիսի վտանգաւոր աղէտս տարակուսանաց։ Այլ բարեգործեալ հայրական խնամով սիրոյ քո գթացար յորդիս մարդկան, և այցելու լեալ կորուսելոյն, առաքեցեր 'ի խնդիր զմիածին և զէակից Հօր զծոցածին և զանբաժանելի Բանդ Ա՟ծ, որ եկն և էառ զկերպարանս գձձութեան աղքատացեալ բնութ՟նս մերոյ, ներմարմնացեալ 'ի ս՟բ և յանարատ կուսէն Մարիամայ Աստուածածնէն, և յանձն էառ զյանցանս սխալման մեղացն Ադամայ. և ա՟ծախնամ տեսչութ՟ն իւրով տնօրինեալ զամենայն կիրս մարդկայինս յանձին իւրում բաց 'ի մեղաց, եղև պտուղ մարդկութ՟նս։ Զովին երկնաւոր եկն խնդրել զոչխարն մոլորեալ 'ի վ՟ր լերինն բարձու. և առեալ եդ զնա 'ի վ՟ր կենսաբեր ուսոց իւրոց, դարձուցանելով 'ի հայրենի բնակութ՟ին, ուստի արտաքսեցաւ տարագրութեամբ. և զանիծից և զցաւոց ելոյծ զդատապարտութ՟ի իւրով պատժական և անպարտական մահուամբն։ Նա զանկեալն 'ի ձեռս աւազակացն վերստին ողջացոյց պատելով զվէրս ն՟ր. արկանել 'ի վ՟ր նորա ձէթ և գինի, և աւանդելով 'ի պան-

գոկիս ամենընկալ կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ. ուր ժողովէ զա՟մ ցրուեալսն և զկեղեքեալսն, և միաւորէ յորդեգրութ՟ի ժառանգութ՟ն Հօրդ երկնաւորի. և հաշտարար և մեղաքաւիչ իւրով պատարագաւն որ 'ի վ՟ր խաչին՝ բոլորապտուղ զինքն քեզ ընծայեցոյց ընդ մեր. և վ՟ն մերոյ պարտեաց զանձն իւր փոխանակելով: Նա դարձեալ վերստին ստացաւ զմեզ ո՟ք արեամբն իւրով. և ազատեաց 'ի ծառայութ՟է բանսարկուին, պատառելով զմուրհակ դատապարտութ՟ն յանցանաց մերոց, որ կայր մեզ հակառակ. եբարձ զայն 'ի միջոյ և բևեռեաց ընդ խաչափայտին. մերկեաց զիշխանութ՟իս և զպետութ՟իս մեքենաւոր զօրութ՟ն ն՟ր. յայտ յանդիման խայտառակեալ նշաւակեաց զնա յանձին իւրում՝ զօրութեամբ ա՟ծութ՟ի իւրով: Նա իշխանական պետութ՟ի իջեալ 'ի ստորին սանդարամետս դժոխոց, աւարառելով զզօրութ՟ի բռնութ՟ն կարծեալ իշխանին աշխարհի, որ բարձրացեալ և լեռնացեալ ամբարտաւանութ՟ի ունէր գրաւեալ ընդ իւրև զբնութ՟իս մարդկութ՟ես. որով ժամանեալ եհաս թագաւորն բարձանց հզօրն 'ի պատերազմի և եղ 'ի բարձրութ՟իս հպարտացելոյն. և կապեաց զհսկայն՝ աւերելով զամուրս ն՟ր. և յափշտակեաց զգանձն ն՟ր. և դարձեալ եմոյծ զարքունական պատկերն 'ի դրախտն՝ ուստի եհան, զեօթնեկին շնորհսն տալով՝ զոր կորոյսն եօթնեակ յանցանօք: Քանզի շինեաց իմաստութ՟ին Հօր զտուն զխորանն Դաւթի, զանկեալն և զկործանեալն վերստին նորոգեաց, վ՟ն լինելոյ նորա ծաղիկ յարմատոյն Յեսսեայ. և հանգեաւ 'ի նա Հոգի ո՟ք, որ 'ի մեզ խորհրդածի. Հոգի իմաստութ՟ն և հանճարոյ. Հոգի գիտութ՟ն և ա՟ծպաշտութ՟ն. և լցեալ եղև Հոգւով երկիւղի իմաստութ՟ն: Վ՟ն զի ուր երկիւղ Տ՟ն է, անդ պատուիրանաց պահպանութ՟ի. և ուր պատուիրանաց պահպանութ՟ի, անդ և ոչ ինչ յանցանք: Քանզի զյանցանս մ՟ր

էառ, և զցաւս մեր եբարձ. և զքեզ միայն ծանոյց մեզ հաւատեաւ Ա՟ծ կենդանեաց և մեռելոց, առնելով խաղաղութի արեամբ խաչին իւրոյ որ ինչ յերկինս և որ ինչ յերկրի 'ի նոյն: Նա միջնորդական ն՟բ արեամբն իւրով հաշտեցոյց զկամս քաղցրութե սիրոյ քո առ արարածս: Վ՟անզի բարձաւ միջնորմն, և լուծաւ կրճիմն, որ կայր խափան և արգել մերոյ փրկութե. և տեղի տուեալ սրովբէից շուրջանակաւ բոցեղէն սրոյն, որ պահէր զճանապարհս ծառոյն կենաց. վ՟ն զի ընդ մեզ եղաւ ճանապարհ և ճշմարտութի և կեանք Յ՟ս. որ առաջնորդեաց մեզ ընդ երկնաչու պողոտայն փրկաւէտ կենացն. և անցոյց 'ի վեր ընդ դրունս երկնից. և նստոյց գեր 'ի վերոյ իշխանութեց և պետութեց: Նա խրախոյս տուեալ հաւատացելոց՝ ասէ. քաջալերեցարուք զի ես յաղթեցի աշխարհի. և ետու ձեզ իշխանութի կոխել զօձս և զկարիճս և զա՟մ զօրութի թշնամւոյն: Ա՟ռ որս և ասել մեզ համարձակապէս. թէ ուր է մահ յաղթութիւն քո. ուր է դժոխք խայթոցք քո. քանզի եղաք փրկեալք և ազատեալք արեամբ միածնի Որդւոյ քո Յ՟ի Ք՟ի Տ՟ն մերոյ, ընդ որում քեզ Հօր և Հոգւոյդ ս՟բ վայելէ փառք:

Խաղաղութի ամենեցուն:

Ա՟Ծ երկրպագեսցուք:

Նա արդ Տ՟ր Ա՟Ծ մեր բարերար և բազմագութ. որ այսպիսի անճառ և անպատում բարեաց հաղորդս զազգս մարդկան արարեր. որով մեծարեցեր զմեզ 'ի ձեռն միածնի քո տնօրէնութեան. որ եկեալ կատարեաց զա՟մ գրեալս օրինաց և մարգարէից և քաղցրալսոյց վարդապետութբ իւրով ժողովեաց զցրուեալ ազգս մարդկան. և միացուցեալ միաւորեաց զամենեսեան միաբան սիրով 'ի մի հաւատս և 'ի մի յոյս կոչման քում արարչական խնամոց գթութեցդ. և հորդեաց ճանապարհ փրկութե ա՟մ տիեզերաց, պարգևելով զառհաւատչեայ կենդանութի

Հոգւոյդ ս̃բյ նորածնելոց նոր ժողովրդոց որդւոց առագաստի. կազմելով դեղ և սպեղանիս ապաշխարութե̃ իւրով առատ ողորմութե̃բն և մարդասիրութե̃բն, ասելով. եթէ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութի̃. և դարձեալ՝ թէ եկա՛յք առ իս ա̃մ աշխատեալք և որք ունիք բեռինս ծանունս մեղաց և ես հանգուցից զձեզ: Եւ յորդորական ա̃ծախօս ձայնիւն յորդորեալ քաջալերեաց զամենեսեան 'ի հնազանդութի̃ ա̃ծային լծոյ ծառայութե̃ն, ասելով. եթէ առէք զլուծ իմ 'ի ձեզ, և ուսարո՛ւք յինէն՝ զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ, և գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց. զի լուծ իմ քաղցր է և բեռն իմ փոքրոգի:

Եւ արդ մեք ծառայքս քո և ժողովուրդ, խաշն արօտի քո՝ գինք արեան միածնի Որդւոյ քո՝ ժողովեալք 'ի գաւիթ ս̃բյ եկեղեցւոյ քո, և խոնարհեալ աղաչեմք զբազմագութ և զառատ մարդասիրութի̃ քո, և հայցեմք 'ի քաղցրութէ̃ քումմէ զքաւութի̃ և զթողութի̃ մեղաց մերոց: Խոնարհեցո՛ Տր̃ զունկն քո և լո՛ւր աղաչանաց մերոց. և գթութբ̃ ողորմութե̃ն քո թո՛ղ մեզ զյանցանս մեր զկամայ և զակամայ. և արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան, զորս գրեցեր 'ի գիր որդէգրութե̃ն ժառանգութե̃ն ս̃բցն 'ի լոյս, որ չարին պատրանօք որսացեալ եղաք կամօք մերովք 'ի մեղսասէր և 'ի կամակոր նր̃ կամս, որոշելով 'ի հայրախնամ արարչական սիրոյ քո, տարագիր առնելով զանձինս մեր յորդէգրութէ̃ ժառանգութե̃ն Հօրդ երկնաւորի. և ոչ պահեցաք զգուշութբ̃ զստացուածս և զգանձս հոգևոր մեծութե̃ն, զո̃ր նր̃ աւազանաւն ստացաք զանմահութի̃, և զմաքրութի̃, և զանմեղութի̃, և զարդարութի̃, և զհոգևոր մեծաշահ փարթամութի̃: Այլ անառակ վարուք մերովք ծախեցաք զհայրենատուր մեծութի̃ն, մինչև ժամանելոց 'ի վր̃ մեր յետին աղքատութի̃, և սովամահ չքաւո-

րութիւն նուաղեցան անձինք մեր: Եւ յոյս ակնկալութեան մերոյ չիք այլ ոք բաց 'ի քէն, զի դու ես Տ՟ր Ա՟ծ մեր, և զանուն քո անուանեմք զօրհանապազ: Հայր երկնաւոր, հայեաց 'ի դարձումն ծառայից քոց, և ընկալ զզղջումն խոստովանութեան մերում, որպէս զանառակ որդւոյ ընկալար զդարձումն, և վերըստին զարդարեցեր զնա արփիափայլ և լուսեղէն զգեստիւն, և առաջին պատմուճանին ծածկութիւ, զոր ինքեան կամակոր և անառակ վարուքն մերկացաւ: Ա՟յ և մեք նորին յօժարութեամբ զղջացեալ սրտիւ և բեկեալ անձամբք դառնամք առ քո գթութիւնդ, ասելով. Հայր՝ մեղաք յերկինս և առաջի քո, ոչ ևս եմք արժանի կոչիլ որդի ս՟բ անուանդ քո: Արա զմեզ իբրև զմի 'ի վարձկանաց քոց: Հայեաց Տ՟ր ողորմութեամբ և քաղցրութեամբ կամօք քովք. և հայրական գթով բարերարութեամբդ քով եկ ընդ առաջ մեր. և զգեցո մեզ զառաջին պատմուճանին զլուսափայլ վերարկուն, զոր զգեստաւորեալ զարդարեցաք աւազանին լուսափայլ պայծառութեամբն: Մերկեա 'ի մէնջ Տ՟ր զհնացեալ պատմուճան չարին ծածկութից, զոր ծուլութեամբ և անառակ վարուք մերովք զգեցաք, և օտարացաք 'ի հայրական խնամոց քոց: Տուր մեզ Տ՟ր Ա՟ծ մեր զքո ուրախարար և զմարդասիրական համբոյրդ, տալով զկնիք սրբութեան 'ի հոգիս մեր. և զմատանին արդարութեան տպաւորեա յաջոյ ձեռին մերում, միշտ ունելով մեզ զնշան և զդրոշմն ուխտին սրբութեան, զոր ուխտեցաք միջնորդութեամբ մարմնոյ և արեան Որդւոյ քո սիրելւոյ: Արբո մեզ զբաժակն ուրախարար, զոր խառնեցեր 'ի խառնարան սրբութեան ա՟ծընկալ սեղանոյն քառաթև խաչին, յորում զենար զզենումն ճշմարիտ պատարագին եզինն պարարակի, և հրաւիրեցեր 'ի պատրաստեալ ճաշ հարսանեաց միածնի Որդւոյ քո սիրելւոյ, զպակասամիտսն 'ի հանճարոյ, յա՟ծային երկեղէն և 'ի պատուիրանին զգուշութենէ, և զան-

զգամմն պատուիրեցեր թողուլ զանզգամութեան ճանապարհն:

Եւ արդ տուր մեզ զհացն սրբութեան մարմնոյ միածնի քո, որով կեցցուք. և արբո՛ զմեզ գինւով անուշութեամբ ուրախութե՟ սր՟ բաժակին. զի արբեալ միշտ ուրախասցուք յանսպառ ուրախութե՟դ. և վայելեսցուք յանկապուտ ճոխութիդ, յերջանիկ յօթևանս Հօրդ երկնաւորի. զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սր՟ց քոց. և ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍր՟ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւի:

Օրհնի տաղերգն ասեն 'ի Ըէ՝ Սաղմ. ՃԺԷ:

ԿՑ. Բացէք ինձ զդրունս արդարութե՟, զի մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց Տ՟ն:

Փխ. Խոստովան եղերուք Տ՟ն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութի՟ նր՟:

Ասասցէ տունն Իսրայելի զի յաւիտեան է ողորմութի՟ նր՟:

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութի՟ նր՟:

Ասասցեն երկիւղածք Տ՟ն՝ զի յաւիտեան է ողորմութի՟ նր՟:

Ի նեղութե՟ իմում ես առ Տ՟ր կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տ՟ր է իմ օգնական, և ես տեսից 'ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ 'ի Տ՟ր՝ քան յուսալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ 'ի Տ՟ր քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ Տ՟ն յաղթեցի նց՟:

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս 'ի միասին. և անուամբ Տ՟ն վանեցի զնոսա:

Շուրջ եղեն զինև որպ՟ մեղուք, վառեցան, բոր-

բոքեցան ոպ̄ փուշք 'ի հուր. և անուամբ Տն̄ մեր-
ժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ 'ի գլորել. և Տր̄ ընկալաւ զիս:

Զօրութ̄ի իմ և օգնութ̄ի իմ Տր̄, և եղև ինձ փրկութ̄ի:

Ձայն ցնծութ̄ե փրկութ̄ե 'ի յարկս արդարոց:

Աջ Տն̄ արար զօրութ̄ի. աջ Տն̄ բարձր արար զիս. և աջ Տն̄ արար զօրութ̄ի:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից զգործս Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. և 'ի մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զդրունս արդարութ̄ե, զի մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց Տն̄:

Ապա առեալ քահանայքն զապաշխարօղն, և մտանեն յեկեղեցին. և ասեն Սաղմոս ՂԹ:

Աղաղակեցէք առ Տր̄ ա̄մ երկիր. ծառայեցէք Տն̄ ուրախութբ̄:

Մտէք առաջի նր̄ ցնծութբ̄. ծանիրո՛ւք զի նա է Տր̄ Ած̄ մեր:

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք ձեռին նր̄, և խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նր̄ խոստովանութբ̄. և օրհնութբ̄ 'ի յարկս նր̄:

Խոստովան եղերուք Տն̄, և օրհնեցէք զանունն նր̄:

Քաղցր է Տր̄. յաւիտեան է ողորմութ̄ի նր̄. յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութ̄ի նր̄:

Զկնի աւարտմանն քարոզէ. Սր̄ եկեղեցեաւս:

Աղօթք. Ի մէջ տաճարիս:

Եւ յետ այս կարգի, օրհնէ աւագերէցն զապաշխա-
րօղն և զհաղորդութեամբ, ասելով:

Օրհնեալ է անբաւ ողորմութ̄ի և մարդասիրութ̄ին Քր̄ի Այ̄ մերոյ, որ արժանաւորեաց զմեզ խաղա-

զութբ հասանել 'ի փառաւորութի մեծապատիւ և խորհրդական աւուրս այսորիկ, յորում եղեն խընդութն աւետիք և փրկութի մմ տիեզերաց: Վասն զի այսօր կենարարն մեր խոնարհեալ վս փրկութն մերոյ՝ առ 'ի լուանալ զոտս աշակերտացն, և արարիչն երկնի և երկրի ծառայական կերպիւ խոնարհութբ և սարսափելի տնօրէնութբ իջեալ 'ի ծունկս հողեղինացն, և զգեստիւն զոր սփածաւ՝ ջնջեալ մաքրազարդեաց զգարշապարս առաքելոցն, տալով նց զօրութի և իշխանութի՝ կոխել զօձս և զկարիճս և զմմ զօրութի թշնամւոյն: Այսօր մարգարէական լցաւ բանն՝ որ ասէ, պահել զնորատունկս գործոց ձեռաց իմոց, զի ես Տր ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովեցից զնս: Այսօր Տրն մեր բաշխեալ զանապական մարմին և զարիւն իւր նք 'ի քաւութի և 'ի թողութի մմ հաւատացելոց: Այսօր կատարումն սպառեալ գրաւական կտակիս՝ հնոյ աւանդութեն մովսիսական օրինացն տուչութն. և սկզբնաւորեալ զնորոյ խորհրդական շնորհացս աւետարանական աւանդութենս նորոյ ուխտիս առատութն, և հոգեւորական բարեացն առատաբաշխ ողորմութն: Օրհնեալ է անրաւ ողորմութի և մարդասիրութիւնն Քի Այ մերոյ, որ արժանաւորեաց զձեզ այսպիսի մեծի աւուրս, և շնորհեաց ձեզ բարեպաշտութբ կատարել զընթացս հոգեւոր ճգնութեան, և յօժարութբ ճաշակել զբաժակ ապաշխարութեան: Արժանաւորեսցէ զձեզ լսել զամենահեշտ բարբառն, եթէ եկայք առ իս մմ աշխատեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուցից զձեզ: Այս փոխանակ սրբապահութն ձերոյ՝ զերկնաւորն և զյաւիտենականն պատրաստեսցէ ձեզ կերակուր: Այս փոխանակ ժուժկալութն ձերոյ՝ զոր ծարաւեցայք, 'ի համագոյական աղբերէն ըմպել ջուր: Այս փոխանակ գիշերային տքնութն ձերոյ՝ ընդ հրեշտակս օրհնել զամենօրհնեալն Քս: Այս փոխանակ

անլուայութեն ձերոյ անթառամ պսակօքն զարդարեսցէ զձեզ ։ Նա փոխանակ գետնախշտութեն ձերոյ՝ լսել ձայնի Որդւոյն Այ, եթէ բազմեցուցից զձեզ ընդ աջմէ Հօր իմոյ, և անցեալ պաշտեցից զձեզ ։ Նա փոխանակ գթութեն և ողորմութեն ձերոյ՝ որ առ աղքատսն, յաջակողմեանն դասեցուսցէ զձեզ, և արժանի արասցէ զձեզ լսել զամենահեշտ բարբառն, եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ արքայութիւն. զի զոր արարէք միում 'ի փոքրկանց յայսցանէ՝ ինձ արարէք ։ Արդ՝ բարեգութն Ած Քս Որդին Այ, որ այսօր խոնարհեցաւ յոտս աշակերտացն՝ լուանալ զգայթագղութիւն որ 'ի նս, և նոքա համարձակութբ և բազում յօժարութբ քարոզեցին զբանն կենաց. նոյն ինքն մարդասէրն Ած արժանի արասցէ զձեզ հոգևոր լուացման, աստուածային բազկօքն մաքրել զաղտ յանցանաց բանսարկուին, և յաղթել զօրութե թշնամւոյն. կոխել զիժն և զքարբն, թևարկելով 'ի վր նր առաքելական գնացիւք. և ժամանել 'ի խորանս երկնաւոր լուսոյն 'ի Քս Յս 'ի Տր մեր. որում փառք և երկրպագութի և գոհացողական օրհնութի ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն սբյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Կամ յորժամ եպիսկոպոսն կամ աւագերէցն զբանս զայս օրհնութե ժամատան՝ և աղաչաւորաց և ամ ժողովրդեան ։

Օրհնեալ է ամենասուրբ Երրորդութիւնն 'ի բարձունս Հայր և Որդի և Սբ Հոգին. մեծ գոհութի երից անձանց, և մի ածութեն անսահմանելւոյ, անփոփոխելւոյ, ամենակարողի, անմահի, ամենակեցուցանողի, ամենապարգևի, անձառի, պատիւ երկրպագութի և մշտնջենաւոր փառաբանութի յերկնաւորաց, և յերկրաւորաց, 'ի հրեշտակաց և 'ի մարդկանէ, 'ի սերովբէից և 'ի քերովբէից, 'ի

տէրութեց և յիշխանութեց. Երրորդութն եր-
րեակ և մի ա̃ծութն, որ էնն յէութն իսկութն
համագոյական ա̃ծուն հարթ և հաւասար 'ի խո-
րութի և 'ի բարձրութի՛ 'ի լայնութի և յերկայնու-
թի: Որ իւրով կանխագէտ զօրութեամբն արար
զերկինս և զերկիր. ձգեաց զերկիրս առանց հիման
խորանաձև հաստատութբն, և արկ 'ի վ̃ր ն̃ր զբազ-
մութի ջուրց. գնան հրեղէնքն ընդ ջուրն և ոչ
շիջանին, զի նմա ա̃մ ինչ կարելի է. սահմանեաց
զծով աւազով. բուսոյց յերկրէ զծառս և զծա-
ղիկս՝ հանդերձ սերմանեօք. պաճուճեաց չորիւք
եղանակօք զբոլոր շրջանս տարւոյն. եդ զն̃ն հա-
կառակ անհաշտելի՝ և 'ի սէր անքակտելի. արար
ազգի ազգի զեռունս 'ի ծովու, և զթռչունս թևաւորս,
և բազում գազանս վայրենիս: Ապա յետ ամենե-
ցուն զմարդն արար ձեռօք իւրովք ըստ պատ-
կերի իւրում, և փչեաց 'ի նա շունչ կենդանի, և
եղև մարդն 'ի հոգի կենդանի. և զա̃մ ինչ հնա-
զանդ արար 'ի ներքոյ ոտից ն̃ր, և կացոյց միջասահ-
ման՝ կենաց և մահու. և ետ ն̃մ պատուէր չճաշակել
'ի պտղոյ ծառոյն գիտութն, և 'ի պահել պատուի-
րանին խոստացաւ ն̃մ՝ զվերնայարկ վերինն Երու-
սաղէմի: Իսկ բանսարկուն սատանայ աման չարին
գտեալ զօձն, և նովաւ խօսեցաւ ընդ կնոջն՝ 'ի պատ-
ճառս ա̃ծանալոյն, ետ ն̃մ ուտել 'ի ծառոյն գիտու-
թն. և մերկացաւ 'ի լուսեղէն փառացն: Իսկ բա-
րերարին քաղցրաձայնեալ ասէ. ո՞ւր ես Ադամ.
և 'ի գալ ն̃ր 'ի դրախտն նկարեցաւ գալուստն իւր
յաշխարհս. և ձայն ոտից ն̃ր՝ գրոշմեաց զՅովհան-
նէս մկրտիչ. իսկ Ադամայ անզղջութբ դիմեալ 'ի
մահ՝ զանպարտականն Ա̃ծ պատճառս իւրոյ կորըս-
տեանն համարեալ՝ ասէր, թէ կինս զոր ետուր ցիս՝
սա յանցոյց զիս: Իսկ դատաւորն ստուգութբ անէծ
զն̃ս՝ և զվ̃նասակարս ն̃մ. և եհան զն̃ս արտաքոյ
դրախտին. սակայն ոչ ժուժկալեալ ողորմութբ՝

ընկալաւ զպատարագն Աբելի. անմահացոյց զզաւակ նր զԵնովք. պահեաց զՆոյ 'ի տապանին բազմահոյլ կենդանեօք. և զամբարշտեալն կայէն խուովք ծննդովքն սահմանաբաց անձրևօք ջնջեաց: Օրհնելով զտասներորդն զԱբրահամ՝ խոստանալով նմա երդմամբ, եթէ բազմացուցից զզաւակն քո՝ որպ զաստեղս երկնից. բազում նշանօք և արուեստիւք խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ որք արարին ազգի ազգի նշանս. առաքեաց զհրեշտակս վերակացուս: Իսկ իբրև եկն լրումն ժամանակին, խօսեցաւ ընդ մեզ Որդւովն, որ եկն և մարմնացաւ 'ի սրբոյ Կուսէն, և եմուտ ընդ օրինօք, զի զորս ընդ օրինօքն իցեն՝ աղատեսցէ. կատարեաց զօրէնս. ելից զտառս մարգարէիցն: Արար նշանս և արուեստս. լուսաւորեաց զկոյրս. առողջացոյց զանդամալոյծս. հալածեաց զդևս: Այս 'ի կատարումն նշանացն՝ շնորհեաց զյարութի Ղազարու՝ չորեքօրեայ կոչմամբ 'ի թաղմանէ: Նստաւ 'ի վր յաւանակի իշոյ, որ է խորհուրդ կոչման հրէից՝ և հեթանոսաց. վա որոյ և մանկտին օրհնէին երգէին, օրհնութի որդւոյ Դաւթի: Իսկ 'ի սերկեան աւուրս՝ գայ կամաւորութբ 'ի չարչարանս. յանձն առնու մատնիլ յանօրէն աշակերտէն: Յերեկոյ հասեալ ժամու աւուրն զատկ երկոտասանիցն՝ զխոնարհութի ուսուցանելով նց, նա ևս զՅուդայն յառաջ լուանայր. որ և աշխատեցաւ մինչև ցգաւիթ քահանայապետին. վա որոյ և Յուդա 'ի միտս իւր ասէր՝ թէ բիւր անգամ մեծարես զիս, ոչ եմ մոռանալոց զերեսուն արծաթին: Արդ 'ի յայսմ ահաւոր և սքանչելագործ տօնիս՝ եղև ուրախութի հրեշտակաց և մարդկան: Այսօր բարձաւ ցանկ անիծիցն Ադամայ: Այսօր աղատեցաք 'ի ծառայութէ սատանայի: Այսօր արարիչն արարածոց 'ի յերկրի երևեցաւ: Այսօր Ածն սերովբէից ծառայի զգենու զկերպարանս: Այսօր անհասն քերովբէից՝ խոնարհի և լուանայ

զոտս աշակերտացն: Այսօր արկօղն զլոյս ոպ՟ զօթոց՝ զգենու ղենջակ: Այսօր աթոռակիցն Հօր՝ ընդ հողեղէնս բազմի: Այսօր փառակիցն Սբ՟ Հոգւոյն՝ յանձն առնու մատնիլ ՚ի դատաստան մահու: Այսօր կենագործօղն ամենեցուն՝ ընդ մահուամբ սահմանի: Այսօր վէմն առանց ձեռին հատեալ՝ և ինքն լեռնացեալ ելից զտիեզերս: Այսօր բաշխէ զմարմին և զարիւնն՝ և յայտնէ զանօրէն աշակերտին զխորհուրդն: Այսօր կապեալ լինի արձակիչն կապելոց, զոր երկինք ոչ բաւէին տանել: Այսօր օրհնէ զառաքեալսն ՚ի դպրութի՟ քահանայութե՟ն: Այսօր գտանի դրամն կորուսեալ, որ է թագաւորական պատկերն: Այսօր եղև ուրախութի՟ հրեշտակաց վն՟ գիւտի մոլորեալ ոչխարին: Այսօր ճշմարտապէս հաղորդեցաք մարմնոյ և արեան Տն՟: Այսօր օրհնեցան քահանայապետք ամենայն հանդերձ քահանայիւք: Այսօր լուսաւորեցան թագաւորք հանդերձ ամ՟ զօրութբն իւրեանց և իշխանութեամբ՝ ընդ Դաւթի և ընդ դասագլուխս Նր՟: Այսօր օրհնեցան ծերք և տղայք, երիտասարդք և կուսանք, ՚ի ձեռն կապողին և արձակողին: Այսօր դրախտն բանի մարդկութեանն՝ և ամ՟ արարածք ցնծան յանմահական կեանս: Այսօր ՚ի հին տրտմութենէ փոխեցաք, և ամ՟քն նորոգեցաք ՚ի Քն՟: Այսօր ետ իշխանութի՟ կոխել զօձս և զկարիճս՝ և զա՟մ զօրութիս թշնամւոյն: Այսօր ՚ի ձեռն աւազանին լուսաւորեալք մաքրեցան հաւատացեալք յաղտոյ մեղաց: Արդ եկեսցէ մխիթարութիւն Եէմի ՚ի վն՟ ձեր, որ ասէ. մխիթարեցէք, մխիթարեցէք զժողովուրդ իմ, ասէ Ա՟Ծ. քահանայքդ խօսեցարուք ՚ի սիրտ Եէմի. մխիթարեցէք զդա, զի լի եղև տառապանօք. թողեալ լիցին նմա մեղք իւր: Դարձեալ՝ եթէ զճանապարհս սրտի Նր՟ տեսի և բժշկեցի, և ետու նմա մխիթարութի՟, և փոխանակ մոխրոյն՝ օծումն ուրախութե՟ն:

Արդ՝ բարեգութն Ա՟ծ ուրախացուսցէ զձեզ զա-
մենեսեան, և երկնաւոր պարգևացն արժանի արաս-
ցէ: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զհայրապետս. ընդ ս՟րբյն
Գրիգորի և ընդ այլ ս՟րց հայրապետացն միաբա-
նակիցս արասցէ: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զքահանայս ընդ
քահանայութ՟ե Մելքիսեդեկի, և զարդարեսցէ ընդ
տեսլեանն Մովսէսի 'ի զարդ անկողոպտելի, ըստ
պատմուճանին Ահարոնի. և հոգիազարդեսցէ ըստ
առաքելոցն խորանակցութ՟ե. և արասցէ միակս ա-
ռանց ամօթոյ, զի յերևիլ հօտապետին՝ ընդունի-
ցին զանթառամ փառաց պսակն: Օրհնեսցէ Տ՟ր
Ա՟ծ զմիաբան ժողովուրդս, և թեթևացուսցէ զբե-
ռինս մեղաց ձերոց: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զտունս զայս
և զբնակութիս՝ և զհիմունս եկեղեցւոյս՝ ըստ այնմ
որ ասէ. այսօր եղև փրկութի տանս այսորիկ՝ ըստ
աւետեացն Աբրահամու հանդերձ ազգաւ և ժա-
ռանգակցօք իւրովք: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զսպասա-
ւորս տանս այսորիկ, զլուսարարս, զդռնապանս, և
անթառամ պսակացն արժանիս արասցէ: Օրհ-
նեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զխոստովանօղսդ և զապաշխարօղսդ.
և թողցէ զյանցանս ձեր՝ որպ՟ զպոռնկին և զմաք-
սաւորին: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զծերսն Իսրայէլեան
բանակին. և որպ՟ զծերունին Սիմէոնի՝ որ զԱ՟ծորդին
'ի գիրկս իւր ընկալաւ, և հայցէր արձակիլ 'ի խա-
ղաղութիւն: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զողջոյս ձեր՝ որպ՟
զողջոյս Եբրայեցւոց՝ որք առին ոստս արմաւենեաց,
և ելին ընդ առաջ Ն՟ր աղաղակէին և ասէին՝ ով-
սաննա օրհնեալ որ գաս յանուն Տ՟ն: Օրհնեսցէ
Տ՟ր Ա՟ծ զերիտասարդս՝ որպ՟ զերանելին Յովսէփ, որ
հաճոյ եղև Ա՟յ և օրհնեցաւ 'ի Նմանէ: Օրհնեսցէ
Տ՟ր Ա՟ծ զկանայս՝ որպ՟ զկանայս իւղաբերս՝ որ եկին
'ի գերեզմանն փրկչին և լցան աւետեօք Ն՟ր յարու-
թ՟ե Տ՟ն: Օրհնեսցէ Տ՟ր Ա՟ծ զժամանկոչ քաղաքիս մե-
րոյ, զի որպ՟ ձայն հրեշտակապետի յաղթօղ է առ
'ի զարթուցանել զննջեցեալս 'ի մահահանգիստ

քնոյ, նոյնպէս և ձայն որ յաղթօղ է առ 'ի հալածել զնեղէօղսն ամ զօրօք իւրովք: Օրհնեսցէ Տր Ած զվերակացու տանս, զմշակս, և զեզինս, զխաշինս, և զհօտս սորա: Օրհնեսցէ Տր Ած զանդաստանս մեր՝ և բուսուսցէ զամ բոյս շահեկանութն. 'ի բաց արասցէ զամ վնաս և զբիծ, զհրայրեաց և զդալուկ, զժանտ, զկարկուտ, զմարախ, զջորեակ, զսառն եղեամնածին, և զամ ցաւս, և զխաշնամահ 'ի մարդոյ և յանասնոց. և հալածեսցէ զնեղէօղսն ամ զօրօքն իւրովք, և առաքեսցէ յանդունդս. և զհրեշտակ խաղաղուն առաքեսցէ և օրհնեսցէ զամենեսեան: Օրհնեսցէ Տր Ած զամենեսեան զմիաբան զարսդ և զկանայսդ, զծերսդ և զտղայսդ, և փրկեսցէ զձեզ զամենեսեանդ յամ չարեաց. և ամրացուսցէ ընդ հովանեաւ աջոյն իւրոյ, և երկնից արքայութն արժանիս արասցէ: Օրհնեսցէ Տր Ած զբնակութի քաղաքիս մերոյ, և հալածեսցէ զամ չար՝ և զզօրութի բանացեալ թշնամւոյն: Օրհնեսցէ Տր Ած զկրօնաւորսդ, ընդ սբն Եղիայի և ընդ Անտոնի ժառանգակիցս և մանակիցս արասցէ: Օրհնեսցէ Տր Ած զժողովուրդս որ եկեղեցւոյս մերոյ առ հասարակ զարսդ և զկանայսդ, զերիտասարդսդ. և երեեցուսցէ զերեսս իւր 'ի ձեզ: Օրհնեսցէ Տր Ած զխոստովանօղսդ և արժանի արասցէ զձեզ լուացման որ առաքելոցն 'ի վերնատանն: Եւ փոխանակ սրբապահութն ձերոյ զերկնայինն պարգևեսցէ ձեզ կերակուր: Եւ փոխանակ ժուժկալութն ձերոյ զոր ծարաւեցայք, յանմահական աղբերէն տացէ ձեզ ըմպել ջուր: Եւ փոխանակ գիշերային տքնութեան ձերոյ՝ ընդ հրեշտակս դասեսցէ զձեզ: Եւ փոխանակ լռակցութն ձերոյ՝ անթառամ պսակօք զարդարեսցէ զձեզ: Եւ փոխանակ ողորմութն ձերոյ՝ որ առ աղքատս, յաջակողման բազմեցուսցէ:

Արդ՝ ո՛վ ածասէր ժողովուրդք և հաւատացեալք Քսի, պահեցէք զպատուիրանս Տն և զհրամանս Նր.

և մի՛ դադարի՛ք և ձանձրանայք առնել ողորմութի՛. մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է՝ գործեցէ՛ք զբարիս, զի զփոխարէնն 'ի փրկչէն մերմէ Յսէ Քսէ յաւիտենական կեանս առնուցուք: Որդ՝ հատուցանօղն բարեաց ամենեցուն տացէ եկեղեցեացս շինութի՛, քահանայիցս ուղղափառութի՛. թագաւորաց և իշխանաց վայելչութի՛, ծերոց մխիթարութի՛, կրօնաւորաց ժուժկալութի՛, երիտասարդաց ողջախոհութի՛. մեղաց լուծումն. հիւանդաց բժշկութի. դիւաց խորտակումն. ախտաժետաց առողջութիւն. և փրկութի՛ հոգւոց և մարմնոց: Եւ արդ լսելով զայս 'ի բաց ընկեցէ՛ք յանձանց ձեռոց զչարութի՛ և զամ խարդախութի՛. թողէ՛ք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում զյանցանս, և զամ խէթ զոր ունիք ընդ միմեանս և զամ չարութի՛. գործք բարիք բոլորովին 'ի կատարումն. սիրեցէ՛ք զՏր յամ սրտէ, և զկամս նր կատարեցէ՛ք, ընդ ամ մարդոյ զխաղաղութի ունիցի՛ք. հե՛զ լիջի՛ք և խոնարհ. լսել ձայնին որ ասէ, յո՛ բնակեցայց եթէ ոչ 'ի հեզս և 'ի խոնարհս՝ և որք դողան 'ի բանից իմոց. խնդրեցէ՛ք զխաղաղութի՛ և երթիցէ՛ք զհետ արդարութե. յուսոյ ակն կալջի՛ք յաւիտենանս յաւիտենից: Եւ Տր Այ արարիչն ամի՝ հաստատեսցէ զձեզ. և տացէ առատաբոյս բարիս՝ աստ և 'ի հանդերձելումն. և արժանի արասցէ զձեզ դասիլ յաջակողմանն. և ննջեցելոց ծանօթից և անծանօթից զերկնից արքայութին պարգևեսցէ. և Քսի Այ մերոյ փառք յաւիտեանս. ամէն:
Օհնէ ժողովդ. Խնդրե: Եւ ասէն Ա. Տր ողորմեա. Դ
ԲԻՆ: Աղօթք. Քում ամենազօր և հրաշալի տէրութեդ:

Եւ դնէ սբ խաչն և աւետարանն առաջի բեմին. և համբուրեն նախ սբ խաչն և զաւետարանն, և ապա զձեռն քահանային: Եւ օրհնէ քահանայն զժողովուրդն. և արձակէ ողջունելով զմիմեանս. և երթեն խաղաղութբ:

Իսկ 'ի յեօթնին ժամու ժողովքին 'ի դուռն եկեղեցւոյն : Ատեան պճաշու ժամու ճաշակելոյ ողորմութեանն : Ա- նշխար փոխէ : Ա- տալ մատնեն յեկեղեցին, և աւտանին :

Ես առ Ած կարդացի : փառք Հօր : Եւ ևս խաղաղ : Օրհնութիւն և փառք :

Խոնարհեցո՛, և Ապրեցո՛:

Մեսեդի :

Լուացայց սրբութբ զձեռս իմ . և շուրջ եղէց զսեղանով քո Տր :

Տր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո. և զտեղի յարկի փառաց քոց :

Ընթերցուածս 'ի Ծննդոց : ԻԲ . 1 :

Եւ եղև յետ բանիցս այսոցիկ փորձեաց Ած զԱբրահամ՝ և ասէ ցնա . Աբրահա՛մ, Աբրահամ . և նա ասէ՝ ահաւասիկ եմ : Եւ ասէ ցնա , ա՛ռ դու զորդիդ քո զսիրելի, զոր սիրեցեր՝ զԻսահակ . և գնա՛ դու յերկիր բարձր . և հանցես զդա անդ յողջակէզ 'ի վր միոյ լերանց՝ յորոց ասացից քեզ : Եւ յարեաւ Աբրահամ ընդ առաւօտն , համետեաց զէշ իւր . և առ ընդ իւր երկուս ծառայս , և զԻսահակ զորդի իւր . և պատառեաց փայտ յողջակէզ՝ յարեաւ և գնաց . և եկն 'ի տեղին . զոր ասաց նմա Ած : Եւ յաւուրն երրորդի համբարձ Աբրահամ զաչս իւր և ետես զտեղին 'ի հեռաստանէ : Եւ ասէ Աբրահամ ցպատանիս իւր . նստարո՛ւք դուք այդր հանդերձ իշովդ . և ես և պատանեակս երթիցուք մինչև ցանդր, և երկիր պագցուք . և դարձցուք առ ձեզ : Եւ առ Աբրահամ զփայտ ողջակիզին. և եդ 'ի վր Իսահակայ որդւոյ իւրոյ . և առ 'ի ձեռն զհուրն և զսուր . և գնացին երկոքեան 'ի միասին : Եւ ասէ Իսահակ ցԱբրահամ ցհայր իւր . հա՛յր : Եւ նա ասէ, զի՞ է որդեակ : Եւ նա ասէ . ահա հուր՝ և ահա փայտ . ո՞ւր է ոչխար յողջակէզ : Եւ նա ասէ . Ած տեսցէ իւր

ուշխար յողջակէզ որդեակ: Գնացին երկոքեան 'ի
միասին: Եւ եկին 'ի տեղին, զոր ասաց նմա Ած.
անդ շինեաց սեղան Աբրահամ. և եդ 'ի վր փայտն.
և կապեաց զԻսահակ զորդի իւր. և եդ զնա 'ի սե-
ղանն 'ի վր փայտին: Եւ ձգեաց Աբրահամ զձեռն
առնուլ զսուրն և զենուլ զորդի իւր: Եւ կոչեաց
զնա հրեշտակ Տն յերկնից՝ և ասէ. Աբրահամ, Աբ-
րահամ: Եւ նա ասէ ցնա. աւասիկ եմ: Եւ ասէ.
մի մխեր զձեռն քո 'ի պատանեակդ. և մի ինչ առ-
ներ դմա. զի այժմ գիտացի թէ երկիւղած ես դու
յԱՅ. և ոչ խնայեցեր յորդիդ քո սիրելի վն իմ:
Համբարձ Աբրահամ զաչս իւր և ետես. և ահա
խոյ մի կախեալ կայր զծառոյն Սաբեկայ զեղջե-
րաց: Եւ գնաց Աբրահամ և առ զխոյն. և եհան
զնա յողջակէզ փոխանակ Իսահակայ որդւոյ իւրոյ:
Եւ կոչեաց Աբրահամ զանուն տեղւոյն այնորիկ Տր
ետես. զի ասիցեն ցայսօր. 'ի լերինն յայնմիկ Տր
երեւեցաւ: Եւ կոչեաց հրեշտակ Տն զԱբրահամ եր-
կիցս անգամ յերկնից՝ և ասէ: Յանձն իմ եր-
դուայ, ասէ Տր. փոխանակ զի արարեր դու զբանդ
զայդ, և ոչ խնայեցեր յորդիդ քո սիրելի վն իմ.
այո՝ օրհնելով օրհնեցից զքեզ. և բազմացուցանե-
լով բազմացուցից զզաւակ քո իբրև զաստեղս եր-
կնից բազմութբ և իբրև զաւազ առ ափն ծովու. և
ժառանգեսցէ զաւակ քո զքաղաքս հակառակորդաց
իւրոց: Եւ օրհնեսցին 'ի զաւակի քում ամ ազգք
երկրի. փոխանակ զի լուար ձայնի իմում: 18:

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ: ԿԱ. 1:

Հոգի Տն 'ի վր իմ. վսյ և օծ իսկ զիս. աւետա-
րանել աղքատաց առաքեաց զիս. բժշկել զբեկեա-
լըս սրտիւք. քարոզել գերեաց զթողութիւն՝ և կու-
րաց տեսանել: Կոչել ամ Տն ընդունելի. և օրհա-
տուցման ԱՅ մերոյ. մխիթարել զամ սգաւորս:
Տալ սգաւորաց Սիովնի փառս. փոխանակ մոխրոյն

օծումն ուրախութեան. և սգաւորացն հանդերձ փառաց՝ փոխանակ ոգւոյն վհատութեան, և կոչեսցին նոքա ազգք արդարութեան տունկ Տն 'ի փառս: Եւ շինեսցեն զաւերակսն յաւիտենից. և զյառաջագոյն աւերեալսն կանգնեսցեն. և նորոգեսցեն զքաղաքս աւերեալս յազգաց մինչև յազգս: Եւ եկեսցեն օտարածինք հովիւք խաշանց քոց. և այլազգիք մաճակալք և այգեգործք քո: Բայց դուք քահանայք Տն կոչեսջիք՝ և պաշտօնեայք Այ մերոյ անուանեսջիք. զզօրութիւն ազգաց կերիջիք. և մեծութբ նց սքանչելի լինիջիք: Փոխանակ ամօթոյն ձերոյ կրկին ուրախութի. և փոխանակ անարգանաց ձերոց ցնծութի. և ապա զերկիրն յերկրորդում ժառանգեսցեն. և ուրախութի յաւիտենից 'ի վր գլխոց նց: 7:

Ընթերցուածս 'ի գործոց առաքելոց: Ա. 15:

Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս 'ի մէջ եղբարցն՝ ասէ. և էր անդ բազմութի անուանց իբրև հարիւր և քսանից: Արք եղբարք՝ պարտ էր կատարել գրոյն. զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին սբ 'ի բերանոյ Դաւթի՝ վս Յուդայի. որ եղև առաջնորդ ունելեացն Յսի. զի 'ի թիւս մեր էր՝ ընդ մեզ. և հասեալ էր նմա վիճակ պաշտամանս այսորիկ: Սա ստացաւ գեօղ 'ի վարձուց անիրաւութեան. և ուռուցեալ հերձաւ ընդ մէջ՝ և հեղաւ ամ փոր նր: Եւ յայտնի եղև ամենեցուն՝ որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ. մինչև կոչել գեղջն այնմիկ բարբառոքն իւրեանց Ակեղդամայ. այսինքն է՝ գեօղ արեան: Զի գրեալ է 'ի գիրս սաղմոսաց. եղիցի բնակութի նր աւերակ, և մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ 'ի նմա. և զկարգ նր առցէ այլ: Արդ՝ պարտ է յարանցս յայսցանէ՝ եկելոցս ընդ մեզ յամ ժամանակի, յորում մուտ և ել առ մեզ Տր Յս. սկսեալ 'ի մկրտութէն Յովհաննու մինչև յօրն՝ յորում վերացաւ 'ի մէնջ. վկայ յարութեն նր ընդ մեզ լինել միում 'ի

սոցանէ։ Նա կացուցին երկուս. զՅովսէփ, որում Բարսաբայն կոչէին, որ անուանեցաւ Յուստոս. և զՄատաթիա։ Նա կացեալ յաղօթս՝ ասեն. դու Տր, սրտագէտ ամի՝ յայտնեա զմի ոք՝ զոր ընտրեցեր 'ի սոցանէ յերկոցունց. առնուլ զվիճակ պաշտամանս այսորիկ՝ և զառաքելութն, յորմէ անկաւ Յուդաս՝ գնալ 'ի տեղի իւր։ Նա ետուն վիճակս նց, և ելանէր վիճակն Մատաթեայ. և համարեցաւ ընդ մետասան առաքեալսն։ 26։

Ըստ Սաղմոս ԾԴ. տաղերգէ յայնէ։

ԿՅ. Կակուղ էին բանք նց .քան զձէթ. և նոքեանք ոպ սլաք։

Փխ. Ունկն դիր Ած աղօթից իմոց. և մի անտես առներ զխնդրուածս իմ։

Նայեա առ իս և լուր ինձ. զի տրտմեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում և խռովեցայ։

Ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մեղաւորին խռովեցան յիս անիրաւութք. բարկութբ ոխս պահէին ինձ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ մահու անկաւ 'ի վր իմ։

Ահ և դողումն եկն 'ի վր իմ. և ծածկեաց զիս խաւար։

Ասէի, տայր ոք ինձ թև ոպ աղաւնւոյ, զի թռչէի վերանայի, հեռացեալ դադարէի յանապատի։

Ակն ունէի յԱյ, որ փրկէ զիս 'ի կարճմտութե, 'ի զայրանալոյ, և 'ի մրրկեալ նեղսրտութե։

Ընկլմ Տր և բաժանեա զլեզուս նց. զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառակութիւն 'ի քաղաքի։

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսպօք նր անօրէնութիք. չարիք և մեղք են 'ի մէջ նց. և ոչ պակասեաց 'ի հրապարակաց նց վաշխ և նենգութի։

Զի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր՝ համբերէի արդեօք, կամ ատելւոյն մեծաբանեալ էր 'ի վր իմ՝ թաքչէի արդեօք 'ի նմանէ։

Իսկ արդ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ իմ և ծանօթ իմ:

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր. զի գնայաք միաբանութ՟բ 'ի տան Ա՟յ:

Եկեսցէ մահ 'ի վ՟ն ն՟ց. և կենդանւոյն իջցեն 'ի դժոխս. զի չարութ՟ի է 'ի բնակութ՟ի ն՟ց և 'ի մէջ ն՟ց:

Ես առ Ա՟ծ կարդացի՝ և լուաւ ինձ յերեկոյս՝ և 'ի վաղորդայն՝ և 'ի հասարակ աւուր:

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի իմում. փրկեսցէ խաղաղութ՟բ զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց. զի կարեօք հասին 'ի վ՟ր իմ:

Լուիցէ Ա՟ծ և խոնարհ արասցէ զն՟ն. այն որ յառաջ է քան զյաւիտեանս:

Զի ոչ գո՟յր նոցա փոխանակ. և ոչ երկեան յԱ՟յ:

Ձգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել ն՟ց, և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա:

Բաժանեցան 'ի սրտմտութ՟է երեսաց ն՟ր, և եհաս 'ի սիրտս նոցա:

Կակուղ էին բանք ն՟ց քան զձէթ. և ինքեանք ո՟պ սլաք:

Ընկեա 'ի Տ՟ր զհոգս քո՝ և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութ՟ի արդարոյ:

Դու Ա՟ծ իջուսցես զն՟ն 'ի գուբ ապականութ՟ն. արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի՟ հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես 'ի քեզ Տ՟ր յուսացայ:

Ի ԾԷ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ո՟պ խունկ առաջի քո Տ՟ր:

Զերեկոյի զաղօթս մեր ընկա՟լ Տ՟ր, և զտարածումն ձեռաց մերոց:

Յորդոր. Աղաչեսցուք. Կամ Փառք:

Համբարձի ԱԿ:

Ա՟յսօ՛ր կարգեցա՛ւ օ՛րինակ խոնա՛րհութ՟ն ի յո՛ւղղութի՛ւն փա՛ռաց մերո՛ց: Ա՟յսօ՛ր Տէ՛րըն մե՛ր լե՛-

լուանայր զոտս աշակերտացն և պատուիրէր զայս ասելով։ Մի՛ ոմն ի ձէնջ եղբա՛րք մատնելոց է զիս ի մահ և որոշի՝ յաշակերտացդ։ փառք Հօր և։ Զայն լուեալ պետրոսի՝ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ։ Այժմ և միշտ։ Բանին զոր ասաց Յս՟. տրտմեցոյց զիւր զաշակերտսն և խռովեցան ամենեքեան։

Նոյն ճաշուն. Մ ՟ խաղաղութ։ Առաջին. Հայր գթած։

Եւ այս կանոնն 'ի պատարագ։

Օրհնի պատարագին Սաղմոս ԻԲ։

ԿՑ. Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակնյանդիման նեղչաց իմոց։

Փխ. Տ՟ր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութե՟ վս՟ անուան իւրոյ։

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ. զի դու Տ՟ր ընդ իս ես։

Ցուպ քո և գաւազան. նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակնյանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Ողորմութի քո Տ՟ր զհետ իմ եկեսցէ զամ՟ աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ 'ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս։

Եւ յայնժ սարկաւագն 'ի բեմն. Որթի՛։

Եւ խորհուրդ 'ի բեմն

Այս Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի։ ԺԴ. 1։

Զ. Տ՟րն մեր Յ՟ս Քրիստոս

Եւ էր զատիկն և բաղարջակերք յետ երկուց աւուրց.

խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք՝ եթէ զիա՞րդ զնա նենգաւ կալեալ սպանանիցեն։ Բայց ասէին՝ թէ մի՛ 'ի տօնի աստ, զի մի՛ խռովութիւն լինիցի 'ի ժողովրդեանն։ Եւ մինչ էր 'ի Բեթանիա՝ 'ի տան Սիմովնի բորոտի բազմեալ, եկն կին մի, որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մեծագնոյ, և բեկեալ զշիշն՝ եհեղ 'ի վ՟ր գլխոյ նորա։ Եւ աշակերտքն զչարէին և ասէին. ընդէ՞ր եղև կորուստ իւղոյդ այդորիկ։ Մարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի, և տալ աղքատաց. և զայրանային նմա յոյժ։ Եւ Յս՟ ասէ ցն՟ս. թո՛յլ տուք դմա, զի՞ աշխատ առնէք, զի գործ մի բարի գործեաց դա յիս։ Յա՟մ ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք, և յորժամ կամիք՝ կարօղ էք առնել ն՟ց բարիս. այլ զիս ոչ յա՟մ ժամ ընդ ձեզ ունիք։ Դա զոր ունէրդ՝ արար. յառաջագոյն խնկեաց զմարմին իմ 'ի նշան պատանաց։ Ամէն ասեմ ձեզ. ուր և քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ա՟մ աշխարհ, և զոր արար դա՝ խօսեսցի վ՟ն յիշատակի դորին։ Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկոտասանից անտի, գնաց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա ն՟ց։ Նոքա իբրև լուան՝ խնդացին, և խոստացան տալ նմա արծաթ։ Եւ խնդրէր՝ թէ զիա՞րդ պարապով մատնեսցէ զնա։ Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն՝ յորում զպատիկն զենուին, ասեն ցնա աշակերտքն. ո՞ւր կամիս՝ երթիցուք պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զպատիկն։ Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի՝ և ասէ ցն՟ս. երթա՛յք 'ի քաղաք, և իբրև մտանիցէք 'ի քաղաքն՝ պատահեսցէ ձեզ այր մի՝ որ սափոր ջրոյ յուսունիցի, երթա՛յք զհետ ն՟ր։ Եւ յո՛ր տուն մտանիցէ, ասասջի՛ք ցտանուտէրն. վարդապետ ասէ՝ ո՞ւր են իջավանքն, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ զպատիկն։ Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ. անդ պատրաստեսջի՛ք մեզ։ Եւ գնացին պատրաս-

տեղ աշակերտքն նր՟. եկին 'ի քաղաքն. և գտին որպ՟ ասացն նց՟. և պատրաստեցին զզատիկն: Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ գայ երկոտասանիւքն հանդերձ: Եւ իբրև բազմեցան և դեռ ուտէին, ասէ Յս՟. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատնելոց է զիս, որ ուտէ իսկ ընդ իս: Եւ նոքա սկսան տրտմել՝ և ասել մի ըստ միոջէ. մի թէ ես իցեմ, և միւսն՝ մի թէ ես իցեմ: Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս՟. մի յերկոտասանից այտի, որ մխեաց ընդ իս 'ի սկաւառակդ: Այլ որդի մարդոյ երթայ՝ որպ՟ և գրեալ է վն՟ նր՟. բայց վայ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յորոյ ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի. լաւ էր նմա՝ թէ չէր իսկ ծնեալ մարդն այն: Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ Յսի՟ հաց՝ օրհնեաց և եբեկ՝ ետ նց՟, և ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ: Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ և ետ նց՟, և արբին 'ի նմանէ ամենեքեան: Եւ ասէ ցնս՟. այս է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ փոխանակ բազմաց հեղանի: Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ ես յաւելից ըմպել 'ի բերոյ որթոյ մինչև ցօրն՝ յորժամ արբից զնա նոր յարքայութն՟ Այ՟: Եւ գոհացեալ ելին 'ի լեառն ձիթենեաց: 26:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ Տէր: Աղօթ. Թագաւոր խաղաղութն՟:

Եւ աղօթքն խաղաղութն՟:

Կ Ա Ր Գ

Մեծի հինգշաբաթի ոտնլուային․ ըստ որում ասացն Յիսուս, թէ օրինակ մի ետու ձեզ ։ Զոր արարեալ է սրբոյն Եփրեմի խորին ասորւոյ․ զոր և թարգմանեաց սուրբ գլխաւորն Հայոց մեծն Գրիգոր վկայասէր ։

Յերեկոյէ ոտնլուային [illegible] եկեղեցւոյն, յառաջագոյն [illegible]

Եւ սարկաւագն քարոզէ ։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք․ ընկալ, կեցո և ողորմեա ։

Եւ ապա քահանայն․ և կամ թէ այլ ոք 'ի գլխաւոր եկեղեցւոյն իցէ, կամ վանաց երէց, կատարիչ գործոյն, [illegible] օրհն, ասէ ։

Օրհնութիւն և փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սբյ․ այժմ և միշտ ։

Եւ սկսանի հանդերձ [illegible] սաղմոսն [illegible] ։

Կց․ *Ցօղեա յիս մշտկաւ, և սբ եղէց․ լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։*

Փխ․ *Ողորմեա ինձ Ա․Ծ՝ ըստ մեծի․* Տես 'ի [illegible] 305։

Ըստ Շարականին ԸԿ։

Այսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութեան 'ի յուղ-
ղութիւն վարուց մերոց։ Այսօր Տէրն մեր լը-
ւանայր զոտս աշակերտացն և պատուիրէր զայս
առնել։ Մի ոմն 'ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս
'ի մահ և որոշի յաշակերտացդ։ Զայն լուեալ
պետրոսի՝ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել
թէ ով իցէ։ Բանըն զոր ասաց Յս՝ տրտմեցոյց
զիւր զաշակերտսն խռովեցան ամենեքեան։

Ըստ առաջնորդն քարոզէ։

Եւ ես գոհութի և երկրպագութի մատուսցուք
Տն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի, որ է ճառագայթ
փառաց, և ծագումն էութեան անսկզբնական բնու-
թեն Հօր. որ նոյն ինքն այսօր անբաժանելի գոլով
յէական լուսոյն, խոնարհեցոյց զինքն յաղքատ
բնութիւս մեր, առեալ զկերպարանս ծառայի. կա-
տարեաց զանօրինական փրկագործութիւնն, լուաց
զոտս աշակերտացն յօրինակ մեզ։ Աղաչեսցուք և
խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի և այժմ խոնարհեսցի՝
մարդասիրութեամբն իւրով 'ի ժողովարանս մեր, և
լուացմամբ երևելի ջրովս այսմիկ՝ շնորհօք սրբեսցէ
զաներևոյթ հոգիս մեր 'ի մեղաց մերոց. ամենակալ
Տր Ած մեր կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Եւ ժողովուրդն ասէ 'ի Ըն. Երեք Տր ողորմեա։

Եւ ապա Եպիսկոպոսն կամ աւագերէցն ասէ զաղօթ-
քս։

Փառաւորեմք զքեզ Տր մեր և փրկիչ Յս Քս՝ մի-
ածին Որդի և բան Հօր, Տր և արարիչ հրեշտակաց
և մարդկան, Ած հուր կիզիչդ. որ և հրեղէն զօ-
րութիւնքն զարհուրեալ սարսափին նայել 'ի պատիւ
փառաց ածութեանդ քո. ուստի և սերովբէքն թևա-

պքօղեալ ծածկէին զդէմս իւրեանց՝ անդադար փառաբանութի մատուցանելով առաջի աթոռոյ տէրութեդ քո։ Դու Տր̃ և այժմ 'ի լրման ժամանակի փրկութեաս մերում հաճեցար լինել մարդ 'ի ս̃բ և յանարատ կուսէն Մարիամայ. և ըստ ա̃մ կիրս մարդկութեան անցանելով՝ բաց 'ի մեղաց, բարձեր զպարտիսն Ադամայ յա̃ծագործ մարմնդ քո, զոր 'ի մերմէ բնութէս ընկալար, և զա̃մ կատարեցեր ըստ օրինացն, փրկելով զմեզ յանիծից օրինացն։ Եկիր 'ի վերնատունն՝ կատարելով և զայն եւս զմովսիսադիր ստուերակերպ օրէնսդրութիւն։ Եւ որ սպասաւորեալ պաշտիս յանմիւթական հրեշտակացն, ըստ որում կրկնի քեզ ա̃մ ծունր երկնաւորաց և երկրաւորաց և սանդարամետականաց, այսօր տնօրինական մարդասիրութբ̃ խոնարհեցար 'ի ծունկս քոյոց ս̃բց առաքելոցն. լուացեր զոտս հողեղէնս, և զբարուք և զգեղեցիկ կարգ աւանդելով մեզ։

Եւ արդ Տր̃ բարերար և բազումողորմ, ո̃պ և յայնժամ աշդ սրբեալ՝ զաստիարակեցեր զմեզ՝ կերպարանակից լինել փրկագործ խոնարհութե քո, շնորհեա և այժմ մեղաւոր ծառայիցս քոց, որք յերեսս անկեալ աղաչեմք զգութ մարդասէր շնորհաց քոց, զքաւութի մեղաց. ո̃պ զի օրինակաջրոյս այսորիկ՝ յորս լուանամք զոտս միմեանց տկար անձամբք մերովք՝ զկենդանարար աւանդութիս կատարեմք, հեղցես 'ի մեզ զամենառատ և զամենազօր շնորհս քո, և մաքրեսցես զմեզ յա̃մ աղտեղութենց և 'ի շաղախմանց մեղաց մերոց։ Զեւացո 'ի մէնջ զա̃մ հպարտութի և զամբարտաւանութի, զոր էած բանսարկուն 'ի վր̃ տկար բնութեաս մերում պատրանօք իւրովք։ Արժանաւորեա զմեզ՝ մտաց աչօք լուսաւոր ճառագայթիւք նայել 'ի կենսարեր տնօրէնութի քո։ Օգնեա մեզ Տր̃ զճշմարիտ խոնարհութի և զհեզութի և զքաղցրութի, և

զսէր քո՝ որ է լրումն օրինաց քոց, զոր կատարեցեր՝ և ուսուցեր մաքրափայլ աշակերտաց քոց. ոպ՟ զի և մեք կատարելով զյիշատակ փրկաւէտ չարչարանաց քոց, ընդ դասս սրբ՟ց առաքելոցն արժանի լիցուք տօնել զլուսափայլ յարութի՟ն քո, և ընդ նոսին խոստովանելով զքեզ ՔՍ՟ ԱԾ՟ մեր, փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍբ՟ Հոգիդ այժմ և:

Խաղաղութի՟ ամենեցուն:

ԱԾ՟ երկրպագեսցուք:

Դարձեալ երկիր պագանեմք, և փառաւորեմք զքեզ ՔՍ՟ ԱԾ՟ մեր, որ ընդ էակից Հօր՝ և համագոյակից սբ՟ Հոգւոյն, որ միշտ փառաւորեալ օրհնիս անդադար սրբասաց ձայնիւ 'ի հոգեղէն և 'ի հրեղէն զուարթնոցն. անպատմելի և հրաշազարդ գեղապարութբ՟ հաճեցար և 'ի հողեղինացս ընդունել զօրհնաբանութի՟, որք 'ի քոյոց սր՟ց առաքելոցն ընկալեալք զաւանդութի՟, և ըստ կարի մերում զվերնոցն բերելով զնմանութիւն, պար առեալ կամք առաջի քոյդ տէրութեդ՟՝ հանդերձ զգալի անուշահոտութբ՟: Ընկալ Տր՟ և զխունկս զայս 'ի մէնջ մեղաւորացս, զոր մատուցանեմք քեզ 'ի ժամուս յայսմիկ, որ է յիշատակ խոնարհութե՟ն քո՝ զոր վս՟ մեր կատարեցեր. և լցո՟ զմեզ յանուշահոտութենց մարմնատիպ մծութե՟ քո՝ զոր վս՟ մեր զգեցար. և 'ի ձեռն լուացմանս այսորիկ նիւթականի լուա՟ և մաքրեա՟ զանհրևոյթ ոգիս մեր 'ի թունից մահաբեր վիշապին. և արժանաւորեա՟ զմեզ՝ մաքուր տաճար և օթեան լինել սր՟յ Երրորդութեդ, այժմ և միշտ և յանսպառ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ յետ այսորիկ կատարելոյ գործոյն՝ առեալ ջուր արկանէ 'ի կոնքն լուացմանն: Եւ այս կանոն կատարի:

Ասեն յայնժամ Սաղմոս ԻԸ:

43. Ձայն Տն՟ 'ի վր՟ ջուրց՝ և ԱԾ՟ փառաց որոտաց. և Տէր ինքն 'ի վր՟ ջուրց բազմաց:

փխ. Մատուցէք Տն՝ որդիք Այ. մատուցէք Տն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տն զփառս և զպատիւ. մատուցէք Տն զփառս անուան նր. և երկիր պագէք Տն 'ի սրահ սրբութն նորա:

Ձայն Տն 'ի վր ջուրց՝ և Այծ փառաց որոտաց. և Տր ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց:

Ձայն Տն զօրութեց, և ձայն Տն մեծվայելչութեց:

Ձայն Տն փշրէ զմայրս. և մանրեսցէ Տր զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնս որպ զմատաղատունկսն Լիբանանու. որ սիրելին է որպ զորդիս միեղջերուի:

Ձայն Տն հատանէ զբոց 'ի հրոյ. ձայն Տն շարժէ զանապատն. և խռովեցուցանէ Տր զանապատն կադէս:

Ձայն Տն հաստատէ զեղջերուս. և յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նր ամենեքեան ասասցեն զփառս նմա:

Տր զջրհեղեղս զնստուցանէ և ցածուցանէ. Թագաւորեսցէ Տր յաւիտեան:

Տր զօրութի ժողովրդեան իւրում տացէ. և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութի:

Ընթերցուած յԵլից: Լ. 17:

Խօսեցաւ Տր ընդ Մովսեսի՝ և ասէ: Արա աւազան պղնձի և զխարիսխ նր պղնձի, տու 'ի լուանալոյ 'ի նմա. և դիցես զնա ընդ խորանն վկայութեան՝ և ընդ սեղանն. և արկցես 'ի նա ջուր: Եւ լուասցեն Ահարոն և որդիք նր 'ի նմանէ զձեռս և զոտս իւրեանց: Յորժամ մտանիցեն 'ի խորանն վկայութն լուասցեն ջրով՝ և մի մեռանիցին. կամ յորժամ մերձենայցեն 'ի սեղանն պաշտել՝ և հանել զողջակէզսն Տն, լուասցեն զձեռս և զոտս իւրեանց: Զի մի մեռանիցին. և եղիցի նց օրէն յաւիտենական. նմա և ազգաց նր յետ նորա: 21:

Ընթերցուած յերրորդ Թագաւորութ̃ց։ Է. 38։

Եւ արար Քիրամ տասն պուտնարդս պղնձիս. եւ ունէր պուտնարդ մի քառասուն սափոր. ՚ի չորից կանգնոց պուտնարդ մի չափով. եւ պուտնարդ մի ՚ի վ̅ր միոյ մեքենովթայ՝ տասնեցունց մեքենովթա-ցըն։ Եւ եդ զմեքենովթսն հինգն յուսոյ տանն յաջմէ. եւ զհինգն յուսոյ տանն ՚ի ձախմէ. եւ ծովն յուսոյ տանն ընդ աջմէ ընդ արեւելս ՚ի հարաւոյ կողմանէ։ Եւ արար Քիրամ զսանսն՝ եւ զջեռո-ցիչսն. եւ զտաշտսն. եւ կատարեաց Քիրամ առնել զա̃մ գործն. զոր արար արքայի Սողոմոնի ՚ի տանն Տ̅ն։ 40։

Ընթերցուած յերկրորդ Մնացորդաց։ Դ. 2։

Եւ արար Սողոմոն զծովն հալածոյ ՚ի տասն կան-գնոյ զչափն բոլորակ շուրջանակի. եւ ՚ի հինգ կան-գնոյ զբարձրութ̃ի. եւ շուրջանակի յերեսուն կան-գնոյ։ Եւ նմանութ̃ի եզանց ՚ի ներքոյ ն̅ր, որք շուրջ կային՝ ՚ի տասն կանգնոյ շուրջ պատեալ զնովաւ. եւ ձուլեցին զգուարակսն, ըստ ձուլածոյն իւրեանց։ Ող̃ արարին զն̅ա երկոտասան զուարակս. երեքն հայէին ՚ի հիւսիս. եւ երեքն հայէին յարեւմուտս. եւ երեքն հայէին ՚ի հարաւ. եւ երեքն հայէին յարե-ւելս. եւ ծովն ՚ի վ̅ր ն̅ց. եւ յետոյքն իւրեանց ՚ի ներքոյ։ Եւ թանձրութ̃ի ծովուն թզաւ. եւ շուր-թըն ն̅ր իբրեւ զշուրթն բաժակի քանդակեալ բոյս շուշանի. եւ տանէր երիս հազարս չափ։ Եւ կատա-րեաց զն̅ա. եւ արար աւազանս տասն. եւ եդ զհին-գըն յաջմէ. եւ զհինգն ՚ի ձախմէ լուանալ ՚ի ն̅ս զգործ ողջակիզացն. եւ ողողել ՚ի ն̅ս. եւ ծովն առ ՚ի լուանալ ՚ի նմա քահանայիցն զինքեանս։ 6։

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ։ ԽԴ. 2։

Մի երկնչիր ծառայ իմ Յակոբ՝ եւ սիրեցեալդ իմ Իէ̃ղ՝ զոր ընտրեցի։ Զի ես տաց ջուր ՚ի ծարաւու՝ որոց գնան յանջրդւոջ. եդից զոգի իմ ՚ի վ̅ր զա-

ւակի քո՝ և զօրհնութիւն իմ 'ի վ՟ր որդւոց քոց։
Եւ զուարճասցին իբրև զխոտ ջրարբի, և իբրև
զուռ 'ի մէջ ջուրց գնացից։ Այն ասիցէ՝ Ա՟յ եմ
ես. և միւսն խրախոյս բարձցէ յանուն Ա՟յ Յա-
կովբայ. և միւսն ևս գիր հանցէ ձեռամբ իւրով՝
թէ Ա՟յ եմ ես, և յանուն Ի՟էլի խրախոյս բարձ-
ցէ։ Այսպէս ասէ Ա՟ծ թագաւորն Ի՟էլի. որ փրկեա-
ցըն զնա Ա՟ծ զօրութե՟ց։ 6։

Պետրոսի առաքելոյն 'ի կաթուղիկեայց առաջին
թղթոյն է ընթերցուածս։ Գ. 17։

Զի լաւ է բարեգործաց, եթէ կամիցին ըստ Ա՟յ
կամացն չարչարիլ՝ քան չարագործացն. զի և Ք՟ս
միանգամ վ՟ն մեղաց 'ի վ՟ր ձեր մեռաւ, արդարն 'ի
վ՟ր անարդարոց. զի զձեզ մերձեցուսցէ առ Ա՟ծ.
թէպէտ և մեռաւ մարմնով, այլ կենդանի է հոգ-
ւով։ Որով և ոգւոցն՝ որ էին 'ի բանտին, երթեալ
քարոզեաց՝ երբեմն ապստամբելոցն, յորժամ
ներէր ն՟ց Ա՟յ երկայնմտութիւնն յաւուրս Նոյի.
յորս տապանն կազմէր. յոր նուազունք՝ այս ինքն
ոգիք իբրև ութ ապրեցան 'ի ջրոցն։ Որ և զձեզ
ըստ նմին օրինակի կեցուսցէ մկրտութիւն. ոչ զմար-
մնոյ աղտն 'ի բաց ընկենլով՝ այլ զբարւոք մտացն
հանդէս առ Ա՟ծ 'ի ձեռն յարութեանն Յ՟սի Ք՟սի. որ
է ընդ աջմէ Ա՟յ երթեալ յերկինս, 'ի հնազանդել
նմա հրեշտակաց և իշխանութե՟ց և զօրութե՟ց։ 22։

Պօղոսի առաքելոյն 'ի կորնթացւոց առաջին թըղ-
թոյն է ընթերցուածս։ Ժ. 1։

Ոչ կամիմ, եթէ տգէտք իցէք եղբարք, զի հար-
քըն մեր ամենեքին ընդ ամպովն էին. և ամենեքին
ընդ ծովն անցին. և ամենեքին 'ի Մովսէս մկրտե-
ցան յամպն և 'ի ծովն. և ամենեքին զնոյն հոգե-
ւոր կերակուրն կերան. և ամենեքին զնոյն հոգևոր
ըմպելին արբին, զի ըմպէին 'ի հոգևոր վիմէն՝ որ
երթայր զհետ ն՟ց. և վէմն էր ինքն Ք՟ս։ 4։

Յովհաննու առաքելոյն 'ի կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: Դ. 7:

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յԱյ է. և ամ որ սիրէ՝ յԱյ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զԱծ: Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զԱծ, զի Ած սէր է: Եւ զի յայսմ երևեցաւ սէրն Այ 'ի մեզ, զի զՈրդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք: Յայսմ է սէրն, ոչ զի մեք սիրեցաք զԱծ՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ. և առաքեաց զՈրդին իւր 'ի քաւութիւն մեղաց մերոց: Սիրելիք՝ եթէ Ած այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել: ԶԱծ ուրուք երբէք չէ տեսեալ. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ Ած 'ի մեզ բնակէ, և սէր նր 'ի մեզ կատարեալ է: Այսուիկ գիտեմք, եթէ մեք 'ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա 'ի մեզ զի 'ի հոգւոյն իւրմէ ետ մեզ: Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք, զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր փրկիչ աշխարհի: Որ ոք խոստովանեսցի՝ եթէ Յս է որդի Այ, Ած 'ի նմա բնակէ՝ և նա յԱծ: Եւ մեք հաւատացաք, և ծանեաք զսէրն Այ զոր ունի առ մեզ: Ած սէր է, և որ կայ 'ի սէրն՝ բնակեալ է յԱծ, և Ած 'ի նմա բնակէ: Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նր 'ի մեզ. զի համարձակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաստանի. զի որպ և նայն է՝ նոյնպէս և մեք եմք յաշխարհիս յայսմիկ: Երկիւղ ոչ գոյ 'ի սէր, այլ սէրն կատարեալ 'ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք է. իսկ որ երկնչին, չէ կատարեալ 'ի սէրն: Մեք սիրեսցուք զԱծ, զի նա նախ սիրեաց զմեզ: Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զԱծ, և զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զԱծ զոր ոչն տեսեալ՝ զիարդ կարիցէ սիրել: Եւ զայս պատուէր ունիմք առ 'ի նմանէ, զի որ սիրէ զԱծ՝ սիրէ նա և զեղբայր իւր: 21:

Խրատ տասցեալ ԺԷ օրերդ։

Ա՟ծ սէր է, ասէ որդին որոտման՝ սիրելի աշակերտըն Ք՟ի Յովհաննէս. և որ կայ 'ի սէրն՝ յԱ՟ծ բնակի, և Ա՟ծ 'ի նմա: Այլ արդ եղբարք, լուարո՛ւք և 'ի միտ առէք զձայն սիրոյ: Ո՜վ ա՟մ որ սիրէ զԱ՟ծ՝ սիրէ նա և զեղբայր իւր: Ո՜վ սէրն Ա՟յ՝ սիրով եղբօրն երևի: Ո՜վ թէ զեղբայրն՝ զոր տեսանէ՝ ոչ սիրէ, զԱ՟ծ՝ զոր ո՛չն տեսանէ, զիա՞րդ կարիցէ սիրել: Այսուհետև ճանաչեմք՝ եթէ սիրեմք զԱ՟ծ՝ յորժամ սիրեմք զեղբայրն մեր ըստ հոգւոյն սիրոյ և ոչ ըստ մարմնոյ. զի այլ է սէր հոգւոյն, և այլ մարմնոյն. զոր յառաջ գնացեալ ասասցուք յիւրում տեղւոջն: Բայց արդ՝ ա՟մ որ սիրէ՝ ճանաչի յԱ՟յ. և ինքն ճանաչէ զԱ՟ծ. և ա՟մ որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր ցաւակցաբար՝ օտար է յԱ՟յ, և զշնորհս ա՟ծային ոչ կարէ ընդունել: Ա՟մ որ սիրէ զեղբայր իւր 'ի ս՟բ սրտէ՝ բնակարան լինի Ա՟յ, և Ա՟ծ 'ի նա բնակէ: Ո՜վ ինքն Տ՟ին սիրեաց զմեզ, և առաքեաց զՀոգին ճշմարտութե՟ն բնակել 'ի մեզ: Ո՜վ իմանալի հոգիս մեր՝ ընդ անիմանալի Հոգւոյն Ա՟յ սիրով կապակցի: Այլ ո՟պ նա սիրեաց զմեզ, նոյնպէս և 'ի մէնջ կամի զսէր առ միմեանս: Տե՛ս թէ ո՛րչափ համարձակութի՟ ունի սէրն առ Ա՟ծ. ո՟պ թէ նման Ա՟յ առնէ զմարդն. զի Ա՟ծ սիրովն իւրով նման մարդկան եղև: Այլ եցոյց՝ թէ մարդիկ իւրեանց սիրովն նման Ա՟յ լինելոց են: Ո՜վ Ա՟ծ այնչափ սիրեաց զաշխարհս՝ մինչև զՈրդին իւր միածին առաքեաց 'ի փրկութի՟ աշխարհի: Այլ թէ մեք սիրեսցուք զմիմեանս, ո՟պ և Ա՟ծ սիրեաց զմեզ. ոչ ինչ է չար՝ որ խափանէ զսէրն մեր. ա՟մնայն որ սիրէ՝ յայտնի է առաջի մարդկան, և համարձակ առաջի Ա՟յ: Ո՜վ զերկիւղ 'ի մեղաց մահու ոչ ունի. այլ սիրովն Ա՟յ զինեալ կայ, և անմահ յա՟մ երկիւղական վտանգից: Ուր սէր է՝ անդ երկիւղ ոչ է, ո՟պ Յովհաննէս ասէ. երկիւղ ոչ գոյ 'ի սէրն. այլ

սէր կատարեալ 'ի բաց մերժէ զերկիւղ. զի եր-
կիւղն ընդ տանջանօք է. և սէր 'ի համարձակու-
թ̃ի. և զի երկիւղն հալածի 'ի սիրոյն. և ուր սէր
ոչ է, անդ է երկիւղ դատաստանին, և ահ կորըս-
տեան աւուր մեծի ահեղ ատենին: Իսկ սէրն ան-
երկիւղ առնէ զմարդն յա̃մ տանջանաց. սէր
զայն ասեմ, որ ամենևին հեռի է յերկրայութ̃է.
զի երկրայութ̃ի և սէր 'ի միասին ոչ բնակին: Նաև
գիտելի է, զի սէրն ոչ միայն 'ի կեանսն յաւիտե-
նականս պարգևէ զպտուղ խաղաղութ̃ե իւրոյ,
այլև յաշխարհիս յայսմիկ զա̃մ թշնամութ̃ի 'ի բաց
հալածէ. զնախանձ և զատելութ̃ի. զոխակալու-
թ̃ի և զչարութ̃ի. զչարախօսութիւն և զհայհոյ-
ութիւն, զտրտունջ և զբամբասանս. զհպար-
տութ̃ի և զամբարհաւաճութ̃ի: Նաև մանաւանդ՝
զմայրն ա̃մ չարեաց զարծաթսիրութիւն, և զագա-
հութ̃ի: Որդ՝ որ սէր ունի, յայս ա̃մ չարեացս 'ի
բաց հեռանայ, և յերկնային անքոյթ խաղաղական
հանգիստն ժամանէ յամենևին բարին: Զի՞նչ
խաղաղական քան զսէրն. ազատ լինել յա̃մ խռո-
վութ̃է, և զա̃ծային հաճոյսն կատարել: Սէրն բա-
նալի է արքայութ̃ե երկնից, և ճանապարհ կենա-
ցըն յաւիտենից: Սէրն զմարդիկ որդիս Ա̃Յ առնէ,
և երկնից արքայութ̃են ժառանգորդ: Սէրն զապա-
կանացու բնութ̃իս անապական գործէ, և զմահկա-
նացուս յանմահութ̃ի գերափոխէ: Սէրն զերկրայ-
ինսն երկնայինս առնէ. և զհողեղէնսն հրեղէն
կազմէ: Նաև արդ՝ ո՞վ կարէ պատմել զանչափ մե-
ծութ̃ի սիրոյն. զի անճառ և անպատում է. ըստ
որում և անեղ բնութ̃ի ա̃ծութեան անքննելի է,
այսպէս և բնութ̃ի սիրոյն: Նաև ո՞չ Ա̃Ծ անբաւ է,
բայց յամենեսեան մերձ է և բնակեալ է 'ի հեզս
և 'ի խոնարհս, և յայնոսիկ ոյք դողան 'ի բանից
նր̃. այսպէս և սէրն յամենեսին մերձ է՝ որ կամին
զնա, և ինքն եկեալ բնակեսցէ 'ի խնդրօղս իւր.

քանզի սէրն սիրէ զսիրելիս իւր, և ատէ ոչ՝ զատելիս իւր։ Որք խնդրեն զնա՝ մերձ է ՚ի նո՟ անձապէս. զի Ած՟ սէր է, և կամեցող սիրոյ՝ ՚ի սր՟ սրտէ, և յանկեղծաւոր հաւատոցն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

կամ.

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման նեղչաց իմոց։ Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո ոգ՟ անապակ արբեցոյց զիս։

Զկնէ՝ Ո՛րթիւ։

Ալ՟ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ Ժ.Գ.. 1։

Տ՟ն մեր Յս՟ Քս՟

Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, գիտաց, թէ հասեալ է ժամ նր՟՝ զի փոխեսցի յաշխարհէ աստի առ Հայր, սիրեաց զիւրսն՝ որ յաշխարհի աստ են. ի սպառ սիրեաց զնս՟։ Եւ ՚ի լինել ընթրեացն, սատանայի իսկ արկեալ էր ՚ի սիրտ՝ զի մատնեսցէ զնա Յուդա Սիմովնի Իսկարիովտացւոյ. գիտաց Յս՟՝ զի զամ՟ ինչ ետ Հայր ՚ի ձեռս նր՟, և թէ յԱյ՟ ել՝ և առ Ած՟ երթայ, յառնէ յընթրեաց անտի, և դնէ զհանդերձսն, և առեալ զննջակ մի՝ սփածաւ։ Եւ ապա առեալ ջուր՝ արկ ՚ի կոնք, և սկսաւ լուանալ զոտս աշակերտացն, և սրբէր զննջականն՝ զոր սփածեալ էր։ Գայ առ Սիմովն Պետրոս. և նա ասէ ցնա. Տէր՝ դո՞ւ զիմ զոտս լուանաս։ Պատասխանի ետ նմ՟ Յս՟՝ և ասէ. զոր ինչ ես գործեմ, դու այժմ ոչ գիտես. բայց ապա գիտասցես։ Ասէ ցնա Պետրոս. ոչ լուասցես զոտս իմ յաւիտեան. պատասխանի ետ նմա Յս՟. եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ իս մասն։ Ասէ ցնա Սիմովն Պետրոս. Տէր՝ մի՛ միայն զոտս իմ, այլև զձեռս և զգլուխ։ Ասէ ցնա Յս՟. լուացելոյն չէ ինչ պիտոյ՝ բայց զի զոտսն լուանայցէ, քանզի ա-

մենեւին սր է. և դուք սր էք, այլ ոչ ամենեքին:
Զի գիտէր զայն՝ որ մատնելոցն էր զնա. վն այ-
նորիկ ասաց՝ թէ ոչ ամենեքին սր էք: 11:

[illegible]
[illegible]:

Աստուած մեծ և սքանչելագործ զօրութիւն. անեղանելի բնութիւն. որ ողորմութեամբ հաճեցար առնել զարարածս ամենայն. աղաչեմք:

Լուր Տր և ողորմեա:

Զգեցեր զվերնայարկս երկնից որպէս խորան ի վերայ ջուրցն, ծածուցեալ հաստատութեամբ ի բնակութի անպարագրելի աստուածութեանդ քո եւ զամենայն հրաշակերտս ի գովեստ անուանդ քում սրբոյ. աղաչեմք:

Արարեր քեզ սրբասացս զսերովբէսն և քերովբէսն. զհոգեղէնս և զհրեղէն անմարմնական բնութիւնս. ընդ նոսին և ի հողեղինացս հաճեցար ընդունել փառաբանութիւնս և երկրպագութիւն ամենազօր տէրութեանդ քո. աղաչեմք:

Եղեր մարդ ճշմարիտ անճառելի ծագմամբ և ճառագայթ անհասանելի անխառնելի էութեանդ քո, եւ եկիր ի փրկութի մեզ մարդասէր. աղաչեմք:

Եղեր լրումն օրինաց եւ մարգարէից. և եդիր կամաւ ի վերնատունն խորհրդոյ. լուացեր զոտս աշակերտաց քոց անճառելի խոնարհութեամբդ քո. աղաչեմք:

Ընկալ Տէր և այժմ զլուացմունս զոր աւանդեցեր մեզ ի յօրինակ խոնարհութեան. բարեխօ-

ութեամբ սրբուհւոյ մօր քո և միշտ կուսին
Մարիամու Ածածնին. աղաչեմք:

Աղաչանօք երջանիկ և նախընթաց կարապետին
քո և մկրտչին Յովհաննու ճգնաւորական հան-
դիսի. հեղման արեան սրբոյն Ստեփանոսի՝ նա-
խասարկաւագին քո և առաջին վկային. մաղ-
թանօք ընտրելոց քոց առաքելոց ընդ անձանց
մարտիրոսացն պսակելոց ի քէն. աղաչեմք:

Եւ Եւս առաւել: Զանձինս: Աղօթ:

Ս— [illegible]. Զահեղ զանբծին:
Ս— [illegible] 'ի [illegible]
[illegible]. Ածն ամենի:

Ս— [illegible] 'ի [illegible]:

Տէր մեր Յս Քս Ած սքանչելագործ, հզօր և փա-
ռաւորեալ. անհասանելի, անիմանալի, վերացեալ
բարձրացեալ քան զամ փառս. որ նստիս 'ի քերով-
բէական կառս և մի 'ի սյ Երրորդութենդ դաւա-
նիս 'ի վերնական սրբասաց սերովբէից. վս որոյ և
զերեքսրբեան փառաբանութի ընդ Հօր և սբ Հո-
գւոյն՝ հրեղէն բերանօքն իւրեանց սոսկալի ձայնիւ
սարսափելով առաջի փառաց աթոռոյ Ածութենդ քո
մատուցանէին քեզ, լի առնելով զամ երկիր փառօք
քո: Դու Տր յաղթեալ 'ի մարդասիրութենէդ
քումմէ ոչ կարացեր անտես առնել զարարածս քո
զ'ի հողոյ ստեղծեալքս. այլ հաճեցար և 'ի մերմէ
բնութէս փառաւորել, խառնելով զհողեղէնս ստորե
կացեալքս ընդ վերնական հոգեղէն և հրեղէն ան-
նիւթական բնութիւն: Եկիր յաշխարհս կամաւ
Հօր և սբ Հոգւոյն. առեր զկերպարանս ծառայի 'ի
սբ և յանշաղախ կուսէն Մարիամայ. և ճշմարիտ
Բանդ Հօր մարմին եղեալ՝ անեղծ և անապական նոր
և անճառելի խառնմամբ, և կատարելով զամ ստուե-
րական օրէնսն, եղեր լրումն օրինաց և մարգարէից.

ճշմարիտ օրէնսդիր Ա՟ծ իմ Յս՟ Ք՟ս։ Եւ 'ի լրման ամի՝ եկիր 'ի վերնատունն խորհրդոյ, կատարեցեր և զայն ևս մովսիսադիր ստուեր զառնազենն նորոյ փրկագործութեանս խորհուրդ, որ նախ յԵգիպտոս նկարեցաւ։ Եւ դու ինքնին քահանայապետ մի՝ կատարիչ խորհրդոյ, և գառն Ա՟յ՝ որ մշտնջենաւոր բառնաս զմեղս աշխարհի, միանգամ պատարագեալ հատեր զմարմինդ սիրով. բաշխելով քոյոց ընտրեալ աշակերտացն. և հրամայեցեր նմ՟ զկամաւոր չարչարանս քո որ վ՟ն մեր. և զմահդ պատմել մինչև 'ի միւսանգամ քո յերկրորդ և 'ի փառաւոր գալուստն։ Բայց նախ քան զայսոսիկ անճառելի խոնարհութե՟'ի բաց եդեալ զհանդերձս, զգեցար զենջակ, որ զգեցեալ էիր զլոյս ոպ՟ զօթոց. և անօրինաբար ներմարդութե՟ խոնարհեցար 'ի ծունկ աշակերտացն՝ առ 'ի լուանալ զոտս հողեղէնս. որում կրկնի ծունր երկնաւորաց և երկրաւորաց և սանդարամետականաց. և զկատարեալ խոնարհութիւնդ յայտնապէս ուսուցեր և աւանդեցեր ասելով. թէ օրինակ մի ետու ձեզ. զի ո՟պ ես ձեզ արարի և դուք միմեանց առնիջի՟ք։

Եւ արդ Տ՟ր բարերար, մեք ծառայքս քո և խաշն արօտի քո՝ ժողովեալքս 'ի դաւիթ սր՟բ եկեղեցւոյ քո ըստ ա՟ծային օրէնսդրութեանդ, զոր աւանդեցեր մեզ 'ի ձեռն սր՟բ առաքելոցն, աղաչեմք զքեզ առաքեա՛ զէակիցդ քո և զփառակից ծնողէդ քո՝ զՀ՟ոգիդ սր՟բ յարքունական աթոռոյդ, որ եկեալ հանգչեսցի 'ի ժողովարանս մեր. և սրբեսցէ զմեզ 'ի մեղաց մերոց, և զընթացս ա՟մ բարեաց ճանապարհաց. զի սովաւ զօրացուցեալ զգարշապարս մեր անխափան ընթասցուք խաչազգեստեալքս 'ի յաւիտենական ճանապարհս պատուիրանաց քոց. և արժանի լիցուք հասանել 'ի մասն ժառանգութե՟ սր՟ցն 'ի լոյս. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀ՟այր և զՈրդի և զսր՟բ Հ՟ոգին այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիր պագեսցուք։

Դարձեալ երկիր պագանեմք, և աղաչեմք զամենագութ ողորմութիւդ քո, քաւեա՛ զաղտ և զանօրէնութիւն ոգւոց մերոց օրինակաւ ջրոյս այսորիկ. որ և յաւուրսն Նոյի զանօրէնութիւն ամ երկրի՝ ջրովն հեղեղաւ. և որ զբորոտութիւն Նեեմանն ասորւոյ՝ 'ի ձեռն Յորդանանու, և որ զվանաղան ախտն՝ 'ի ձեռն յուզման ջուրցն Սելովամայ, և որ զմեղս ամ աշխարհի 'ի ձեռն աւազանին վերստին ծննդեան։ Եւ որ յայնժամ հաստատելով զճշմարիտ մարդեղութիւդ քո՝ անօրինաբար խոնարհեցար, և լուացեր զոտս երանելի առաքելոց քոց, զօրացուցանելով զգարշապարս նց յընթացս աւետարանի քո ընդ ամ տիեզերս. այլ և կոխել զզօրութիւն թշնամւոյն աներկիւղ համարձակութեամբ. այսպէս 'ի մեզ հրաշագործեա՛ մարդասէր Տր՝ 'ի ձեռն աներևոյթ գալստեան քո 'ի ժողովարանս մեր. որ զի և մեք զօրացեալք 'ի շնորհաց քոց՝ անխափան ընթասցուք 'ի շաւիղս պատուիրանաց քոց. որով և փրկութեան արժանաւորեսցուք հասանել ընդ ամ սուրբս քո. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգին այժմ և միշտ և։

Եւ յաւարտ աղօթիցս դրոշմէ խաչիւ և աւետարանաւ զջուրն երիցս անգամ. ասելով։

Օրհնեսցի և սրբեսցի ջուրս այս նշանաւ սբ խաչիս և սբ աւետարանիս և աւուրբս շնորհիւ. յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Եւ ժողովուրդն միաբան ասեն։

Ամէն ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ապա Քարոզ. Սբ խաչիւս։ Աղօթք. Պահպանեա։

Եւ ապա յայնուհետև սփռեցուցանեն սեղանատունն

կամ պատարագերէցն, և երկուս 'ի գլխաւոր երիցանցն և 'ի պաշտօնէից ծերոցն: Եւ առեալ զենջակս, և նստեալ լուասցէն կարգաւ զոտս ամենեցուն 'ի մեծամեծաց մինչև ցփոքունս, և սրբեսցէն զենջակսն՝ զոր ածեալ են:

Եւ այլքն պար առեալ յաջակոյս և յահեկոյս անդաշահութ խնկովք և մոմեղինօք լուցելովք, երգեն քաղցր ձայնիւ Շարականն Գ. Ձ. Ա *Երաձգօղն երկնից*. (տես եր. 273) զամեն շարականն 'ի լման ասեն: Եւ զԱ.*յսօր անճառն*. այլև զՆ.*որոգօղն* (տես 'ի մեծի ուրբաթէ առաւօտն.) և այլ ըստ կամին զխորհրդաւոր շարականս, մինչև վճարի ոտից լուացումն:

Եւ լուացեալքն կարգ ըստ կարգի երկիրպագեն սուրբ խաչին. և համբուրեն զաւետարանն, և զաջ եպիսկոպոսին կամ քահանային լուացողին:

Եւ յորժամ ամ՛ն կատարումն ասցէ՝ երգն և լուացումն, նստի եպիսկոպոսն վերամբարձ յաթոռ, և ասեն. *Օրթիւ*, և զձայնորդ աւետարանն կարդան:

ԱԷՍ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԳ. 12:

Տ՛ն մեր Յ՛ս Ք՛ս

Եւ յորժամ լուաց զոտս նց՛, առ զհանդերձսն իւր՝ և դարձեալ բազմեցաւ, և ասէ ցն՛ս. գիտէք զինչ արարի ձեզ: Դուք կոչէք զիս վարդապետ և տ՛ր. և բարւոք ասէք, քանզի եմ իսկ: Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ տէրս և վարդապետս, և դուք պարտիք զմիմեանց ոտս լուանալ: Օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպ՛ ես ձեզ արարի, և դուք առնիջիք: 15:

Ապա սարկաւագն քարոզէ:

Եւ ես միաբան ամենեքեան գոհացարուք զանհասանելի և զանճառելի մարդասիրութեն Տ՛ն մերոյ Յ՛սի Ք՛սի, որ այսօր նորոգեաց 'ի մեզ զսահման պատուիրանի իւրոյ, տալով մեզ առհաւատչեայ պարգևս թողութե՛ մեղաց՝ ս՛րյ աւազանին մաքրութե՛ն,

Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի արժանաւորեսցէ զմեզ արթնութ՟բ և զգաստութ՟բ՝ հաղորդ լինել չարչարանաց ն՟ր, առ 'ի հանդիպումն լուսոյ փառաւոր յարութե՟ն իւրոյ. ամենակալ Տ՟ր Ա՟ծ մեր կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Եւ ժողովուրդն ասէ:

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Եւ Եպիսկոպոսն կամ քահանայն ասէ զաղօթս:

Տէր Ա՟ծ մեր, որ ըստ բազում սքանչելագործ մարդասիրութե՟ն քո ոչ անարժան համարեցար լուանալ զոտս աշակերտաց քոց. զի խոնարհութ՟բ ուսուցեր բարձրանալ այնոցիկ. ոյք գան զհետ հրամանաց քոց Տ՟ր. դու նոյն ինքն փրկիչ աշխարհի՝ և այժմ նորոգեա 'ի մեզ զսահման պատուիրանի քո, և երևելի ջրովս այսորիկ լուացմամբ շնորհեա մեզ ըզսրբումն Հոգւոյդ ս՟բյ. պարսպեա զմեզ 'ի հոգի և 'ի մարմին՝ յամ՟ սատանայական ներգործութեց. զի դու ես թագաւոր մեր, և անուն քո կոչեցեալ է 'ի վ՟ր մեր: Ո՟ւ որոյ քեզ հանգույք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և ամենաս՟բ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ:

Խաղաղութ՟ի ամենեցուն:

Ա՟Յ երկրպագեսցուք:

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի և մարդասէր Տ՟ր մեր Յ՟ս Ք՟ս, որ կամաւորաբար յանձն առեր դնել զանձն քո 'ի վ՟ր բանաւոր հօտի քո. որ կամա Հօր և ս՟բ Հոգւոյն եկիր 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարի քո. որ զմոլորեալքս դարձեր, և զվիրաւորեալքս բժշկեցեր հոգւով և ջրով ս՟բ աւազանին լուացմամբ. անապական մարմնոյ և արեան քո ճաշակմամբ: Ո՟ւ որոյ և այսօր տնօրինական նեմարդութ՟բ զերկուս փրկագործութիւնս մեր անճառելի խոնարհութ՟բ սկիզբն արարեալ կատարեցեր 'ի ս՟բ վերնատունն՝ լուանալով զոտս աշակերտաց քոց, բաշխելով 'ի նս՟ զկենդանարար մարմին

քո և զարիւն. և զնոյն յիշատակ կամաւոր չար-
չարանաց քոց նոքօք աւանդեցեր ա՟մ հաւատա-
ցելոց քոց՝ կատարել մինչև յերկրորդ գալուստն քո։
Այլ արդ Տ՟ր բարերար՝ մեք մեղուցեալ ծառայքս
քո ըստ կարի տկարութե՟ն մերում՝ զօրէնս քո յանդ
համեալ՝ աղաչեմք զշնորհս ողորմութե՟ քո: Հովուեա՛
զբանաւոր հօտս քո յարօտս կենդանարար աւե-
տարանական վարդապետութե՟ քո: Հանգո՛ զմեզ
'ի ջուրս աւազանի քո, առ 'ի յորդեգրութե՟ եր-
կնաւոր Հօր քո: Արբո՛ զմեզ 'ի յուղխս փափկութե՟
անապական արեան քո՝ զոր վ՟ն մեր հեղեր: Տուր մեզ
զկենդանարար մարմինդ քո, որ է հաց կենաց իջեալ
յերկնից. և աշխարհի կեանս պարգևէ: Առաջնորդեա՛
մեզ 'ի շաւիղս պատուիրանաց քոց՝ առաջնորդա-
կան Հոգւովդ քով սրբով: Տո՛ւր պահապան երկիւ-
ղածաց քոց զբանակս հրեշտակաց քոց, ամրացուցա-
նելով շուրջանակի զհոգի և զմարմին մեր 'ի մեքե-
նայից բանսարկուին: Տո՛ւր մեզ իմաստութե՟ ճառա-
գայթեալ հոգւով ելանել ընդ քեզ յաղօթս 'ի
ն՟ր լեառն ձիթենեաց, առ 'ի կցորդութե՟ կամաւոր
չարչարանաց քոց: Շնորհեա՛ մեզ Տ՟ր զզղջումն արտա-
սուաց ընդ երանելոյն Պետրոսի, առ 'ի լուացումն
մեղաց մերոց: Արժանաւորեա՛ զմեզ մաքուր հոգւով
հանդիպել քեզ 'ի փառաւոր և 'ի միւսանգամ գալըս-
տեանդ քո և ընդ ա՟մ ս՟բս քո, յարազուարճ բեր-
կրանօք ուրախութե՟ օրհնել գովել և փառաւորել
զամենասուրբ զԵրրորդութի՟դ այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհն. աղօթիցն ան տող. Հոսեալ հրեղինաց: Փոխ.
Ընդ երեկոյս հասեալ ժամ:

Յաւարտին Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ յոյնէ—:
Աղօթք. Թագաւոր խաղաղ: Հայր մեր:

Ա:— աղօթքն:

ԱՒԱԳ
ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Ձայնան է ։ Եւ 'ի կատարման սաղմոսին՝ ասէ կանոնա-
գլուխ Դ.Զ. Օրհնեա անձն իմ զՏէր ։

Ձեթնով Շարական Դ.Զ։

ԱՅՍՕ՛Ր ի կատարածի ժամանակին ընտրեաց նոր
ուխտի ճշմարտութեան քո, ի վերնա-
տունն խորհրդոյ տնօրինեալ Յուդայ ի հօտէ
փրկչին. ուստի եւ դու դառն Սատանայի դիմեալ
կամաւ ի մահ խաչին ետ ի բառնալ զմեղս աշ-
խարհի. վասն որոյ խնդրեմ ի մեզ Տէր կամաւոր
ի քո չարչարանօք։ Այսօր որ ի հրեղէն զօրաց եր-
կնից միշտ փառաբանեալ երկրպագիս Տէրանդ.
հոգոցեցեր առ Հայր մարմնով ընկալեալ ընդ Հօր
ըզքո վասն իմ զպաշտամանս. ուստի կամաւ կրեցեր
զերկեւղ ի հրեշտակաց զօրանալով զօրացուցիչդ
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց. վասն որոյ խնդր-
եմ ի մեզ Տէր կամաւոր ի քո չարչարանօք։ Այսօր
յառաջ նշանակեալ հրամանին քո կատարիւր
յաշակերտաց դասն. քանզի զհովիւդ քաջ հա-
րեալ ցրուեցան հօտն ըստ մարգարէին. որ եւ
կապեցար անկապելիդ ի յԱննայէ եւ ի Կայիափայ
դատապարտեալ. ի ծառայէ ապտակեցար, եւ նա-
խատանաց թուք կերպարանց Հօր ընկալար.

վասն որոյ խնայեա ի մեզ Քս կամաւոր քո չար-
չարանօք : Այսօր ընդվէմըն հաւատոյ շարժեալ
փորձողին խաբէութեան մարտ, առ ի քէն թո-
ղացուցեալ ըզմարդկային տըկարութիւնս յանդի-
մանելով, եւ առ յոյս դարձի մեղաւորաց · որ
դառնապէս արտասուելովն ընկալաւ ի քէն երիւք
հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն ըզբը-
ժըշկութի · ընդ նմին բըժըշկեա ըզմեզ Քս և
շնորհեա մեզ արտասուս ապաշխարութեան ,

† Այսօր զոր երկնայինն լուսեղինացն ահիւ պա-
տուեալ Բանն Աստուած · նըսեմացեալ դասք
եբրայեցւոցն · զի մատնալի զոյոդ ի գիշերի ջահիւք
և սուսերօք եկեալ ըմբըռնել զանըմբըռնելիդ ·
վասն որոյ երկըրպագեմք անճառելի քո խոնար-
հութեանդ : Այսօր զոր սերովբէքըն ծածկէին
զդէմս յահէ փառաց աստուածութեանդ · իսկ կո-
րըստեան որդին Յուդաս ի համբուրոյ մերձեալ
նենգութեամբ, նըշանակ եւ առիթ մահու ան-
մահիդ · վասն որոյ երկըրպագեմք անճառելի,
քո խոնարհութեանդ : Այսօր ընդ գերագոյն
տնօրէնութիւնդ քո Որդի Աստուծոյ, հոյլք ան-
մարմնոցըն հրաբուն սեռիցն պակուցեալ զարմա-
նային, տեսանելով զանտեսանելիդ մատնեալ կա-
մաւ ի ձեռս մեղաւորաց · վասն որոյ երկըրպա-
գեմք անճառելի, քո խոնարհութեանդ : Այսօր
բարեկամք և մերձաւորըք քո հեռի եղեն ի քէն
Քս · ծառայքն եւ եղբարըք քո · եւ ցուլըք գէրք
պաշարեցին որք ի դըպրաց և ի փարիսեցւոց · և
շուրջ եղեն շունըք բազումք զինուորք Պիղատոսի

և Հերովդէի. վասն որոյ երկրպագեմք անճառ-ելի, քո խոնարհութեանդ:

Ապա ժողովուրդն սարկաւագն. Եւ ևս խաղաղ: Քահա-նայն. Օրհնութիւն և:

Եւ ապա լուցանեն ջահս, և Երկոտասան մոմեղէնս ՚ի վերայ սեղանոյն յայսկոյս և յայնկոյս, և մոմեղէն մի մի ՚ի միջի:

Եւ դնեն զգրակալն, և զարդարեն Աւետարանն ՚ի վերայ. և զսաղմոսարանն. և ասեն Երկու քահանայք սաղմոս Գ. Գ. ձայն: Եւ ընթեռնուն Ժ. ձայն Աւետարան:

Առաջին ձայն. Սաղմոս Բ:

Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. և ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնոտիս:

Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի. և իշխանք ժողովեցան ՚ի միասին, վասն Տեառն և վասն օծելոյ նորա:

Խզեսցուք զկապանս նոցա. և ընկեսցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա:

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք, և Տէր արհամարհեսցէ զնոսա:

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկութեամբ իւրով. և սրտմտութեամբ իւրով խռովեցուսցէ զնոսա:

Ես կացի թագաւոր ՚ի նմանէ, ՚ի վերայ Սիովնի լե-րին սրբոյ նորա, ՚ի պատմել ինձ զհրամանս Տեառն:

Տէր ասաց ցիս, որդի իմ ես դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Խնդրեա յինէն. և տաց քեզ զհեթանոսս ՚ի ժա-ռանգութիւն, և իշխանութիւն քեզ զամենայն ծագս երկրի:

Հովուեսցես զնոսա գաւազանաւ երկաթեաւ. որպէս զանօթ բրտի փշրեսցես զնոսա:

Արդ՝ թագաւորք զայս ՚ի միտ առէք. խրատեցա-րուք ամենեքեան, դուք դատիք զերկիր:

Ծառայեցէք Տեառն երկիւղիւ. և ցնծացէք առաջի նորա դողութեամբ:

Ընկալարուք զխրատ Նր՟, զի մի՛ բարկասցի Տր՟. և կորնչիցիք ՚ի ճանապարհացն արդարութն՟:
Ի ժամանակի, յորժամ բորբոքեսցի բարկութի՟ Նորա. Երանի ամենեցուն՝ որ յուսացեալ են ՚ի Տէր:

Սաղմոս Գ.

Տէր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ. բազումք յարեան ՚ի վր՟ իմ:
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չէք փրկութիւն սորա առ Այ՟ իւր:
Այլ դու Տր՟ օգնական իմ ես. փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:
Ձայնիւ իմով ես առ Տր՟ կարդացի, լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սբյ՟ իւրմէ:
Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ. զարթեայ, և Տէր ընդունելի իմ է:
Ոչ երկեայց ես ՚ի բիւրուց զօրաց նց՟. որ շուրջանակի պատեալ պահեալ պաշարէին զիս:
Արի՛ Տէր, և փրկեա՛ զիս Այ՟ իմ. զի դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին ընդ իս թշնամութբ՟ ՚ի տարապարտուց, զատամունս մեղաւորաց փշրեցես:
Տն՟ է փրկութի՟ ՚ի վր՟ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո:

Սաղմոս Դ.

Ի կարդալ իմում լուար ինձ Այ՟ ըստ արդարութն՟. ՚ի նեղութէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ, և լո՛ւր աղօթից իմոց:
Որդիք մարդկան մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք, ընդէ՞ր սիրէք զնանրութի՟, և խնդրէք զստութի՟:
Ծանիրո՛ւք զի սքանչելիս արար Տր՟ սբյ՟ իւրում. և Տր՟ լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ Նա:
Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք:
Մատուցէք պատարագս արդարութեան. և յուսացարո՛ւք ՚ի Տր՟:

Բազումք ասէին. թէ ո ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տն. նշանեցաւ 'ի մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութի սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ, ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնս:

Խաղաղութե յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու Տր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ:

Եւ ասեն եղանակէն յայնմ կարգ:

Իշխանք ժողովեցան ի միասին. վասն Տն եւ վասն օծելոյ նորա:

Երիցս անգամ ասեն, և պաշտօնեայն քարոզէ:

Ապա Սրբոյ Տն Ներսէսի ասացեալ յաղագս Քրի արքայից գիշերի աւետարանացն:

Շարական Դ.Կ:

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն՝ ի փրկութեան մեր կատարումն. խոնարհի ի վերնատունն ի ստուերական տօնից լրումն. նախ քան զընթրիսն խորհրդոյ սփածանէ զենջակ արկօղն լուսոյ. և ջուր առեալ ծառայաբար զոտս լուանայ զաշակերտացն:

Բանին Տր փառաց լուսոյ Պետրոս մերժէր յոտս ոչ ներէր. այնմ ձեռաց որոյ են գործք երկնից երկինք և երկրաւորք. որով կուրաց աչք բացան խուլք եւ համերք արձակեցան. որ վերածեաց զինքն ի ծովին սաստեաց ալեացն և լռեցին:

Գլխոյն ընտրեալ հօտին փրկու սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ. որով դառնայր եւ հնազանդէր զոտս եւ ըզգլուխս մաքրել մաղթէր. գլուխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացումն ջրոյ զի լուա-

ցեալ է. ոտիցըդ պէտք են մաքրութե՛ն յօդե՛լ ի գլուխըս սրբութեամբ:

Գամուց խրո՞ց աշակերտաց զոր նախ բանիւ վարդապետեաց. այսօր գործով ըղձալիրագոյնն՝ եցոյց յինքեան զխոնարհութի. սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ անհասն է հրեղինաց. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն որ պաշտին ի սրովբէից:

Եթէ Տէրս ասէ էից և վարդապետըս բոլորից. զաշակերտացդ եւ զծառայից զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից. միմեանց և դուք համբերութե ցուցէք ըզնոյն խոնարհութի. բարձրացելոյն ի կործանում եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնում:

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին. եւ ուսուցեր խոնարհութե յաղթօղ լինել չար հըպարտին. եւ զիմ լուա զաղտեղըն մեղաց աղաչմամբ սրբոց գընդին. և ըղձըլնացս ուղղեա զոտին խոնարհութե ելլուք յերկինս:

Աղօ յաւագհինգշաբթւոջ գաւէն. Սրթիւ:

Աւետ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԳ. 16.

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր. և ոչ առաքեալ՝ մեծ քան զայն՝ որ առաքեացն զնա: Եթէ զայս գիտէք, երանելի եւ էք՝ եթէ առնիցէք զայս: Ոչ վս ամենեցուն ձեր ասեմ. զի ես գիտեմ, զորս ընտրեցի. այլ զի լցցի գիրն, թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ արար ինձ խաբէութի: Յայսմհետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչ չև եղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիք թէ ես եմ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ընդունի զոր ոք ես առաքեցից, զիս

ընդունի. և որ զիս ընդունի, ընդունի զայն՝ որ առաքեացն զիս: Զայս իբրև ասաց Յս̃, խռովեցաւ յոգի իւր՝ վկայեաց և ասէ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատնելոց է զիս: Հայէին ընդ միմեանս աշակերտքն տարակուսեալք, թէ զումմէ ասիցէ: Եւ էր մի ոմն յաշակերտացն բազմեալ առ Յնիւ, զոր սիրէրն Յս̃: Ակնարկէ նմա Սիմոն Պետրոս՝ հարցանել՝ ո՞վ իցէ, վս̃ որոյ ասէն: Եւ նա անկեալ զլանջօքն Յնի, ասէ ցնա. Տէր, ո՞վ է: Պատասխանի ետ Յս̃ և ասէ. այն է՝ որում ես թացից զպատառն և տաց. և թացեալ զպատառն տայ Յուդայի Սկարիովտացւոյ: Եւ յետ պատառոյն ապա եմուտ 'ի նա սատանայ. և ասէ ցնա Յս̃. արդ՝ զոր ինչ առնելոց ես՝ արա́ վաղվաղակի: Եւ զայս ոչ ոք իմացաւ 'ի բազմականաց անտի, թէ առ ինչ ասաց ցնա: Զի ոմանք համարէին, թէ զի զարկղն ունէր Յուդա, ասաց նմա Յս̃, գնեա́ ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ 'ի տօնիս. և կամ զի աղքատաց ինչ տացէ: Իսկ նորա առեալ զպատառն՝ ել արտաքս վաղվաղակի. և էր գիշեր: Եւ իբրև ել, ասէ Յս̃. այժմ փառաւորեցաւ որդի մարդոյ. և Աճ̃ փառաւորեցաւ 'ի նմ̃: Զի եթէ Աճ̃ փառաւորեցաւ 'ի նմ̃, և Աճ̃ փառաւորեսցէ զնա յանձն իւր. և վաղվաղակի փառաւորեսցէ զնա: Որդեակք իմ, փոքր ինչ ժամանակ ընդ ձեզ եմ. խնդրիցէք զիս, և ոպ̃ ասացի ցհրեայսն, եթէ ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ. և արդ ձեզ ասեմ: Պատուիրան նոր տամ ձեզ, զի սիրիցէք զմիմեանս. ոպ̃ սիրեցի ես զձեզ, զի և դուք սիրեսջիք զմիմեանս: Յայսմ գիտասցեն ամենեքեան՝ եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ սիրիցէք զմիմեանս: Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս. Տէր, յո՞վ երթաս: Պատասխանի ետ Յս̃, ուր ես երթամ՝ դու ոչ կարես այժմ գալ զկնի իմ, բայց ապա եկեսցես զկնի իմ: Ասէ ցնա Պետրոս. Տէր, ընդէր ոչ կարիցեմ գալ այժմ զկնի քո. արդէն

զանձն իմ իսկ եդից 'ի վն̃ քո: Պատասխանի ետ Յս̃. զանձն քո դիցես 'ի վն̃ իմ. ամէն ամէն ասեմ քեզ. չև իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու երիցս ուրասցիս զիս: Մի խռովեսցին սիրտք ձեր. այլ հաւատացէք յԱծ̃, և յիս հաւատացէք: Ի տան Հօր իմոյ օթևանք բազում են. ապա թէ ոչ՝ ասացեալ էր իմ ձեզ, թէ երթամ պատրաստել ձեզ տեղի: Եւ եթէ երթամ և պատրաստեմ ձեզ տեղի, դարձեալ գամ, և առնում զձեզ առ իս. զի ուր եսն իցեմ, և դուք անդ իցէք: Եւ ուր երթամն՝ գիտիցէք, և զճանապարհն գիտիցէք: Ասէ ցնա Թովմաս. Տէր, ոչ գիտեմք յո՛ երթաս, և զիա՞րդ զճանապարհն կարասցուք գիտել: Ասէ ցնա Յս̃. ես եմ ճանապարհ և ճշմարտութի̃ և կեանք. ոչ ոք գայ առ Հայր՝ եթէ ոչ ինև: Եթէ զիս գիտէիք՝ ապա և զՀայրն իմ գիտէիք, և այսուհետև գիտասջիք զնա: Ասէ ցնա Փիլիպպոս. Տէր, ցո՛յց մեզ զՀայր՝ և շատ է մեզ: Ասէ ցնա Յս̃. այսչափ ժամանակս ընդ ձեզ եմ, և ո՞չ ծանեար զիս Փիլիպպէ. որ ետեսն զիս՝ ետես զՀայրն. և դու զիա՞րդ ասես՝ եթէ ցո՛յց մեզ զՀայր: Ո՞չ հաւատաս՝ եթէ ես 'ի Հայր, և Հայր յիս է. զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ, այլ Հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա գործէ զգործսն: Հաւատայի՞ք ինձ, եթէ ես 'ի Հայր՝ և Հայր յիս: Ապա թէ ոչ՝ գոնէ վն̃ գործոցն հաւատացէք ինձ. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, թէ որ հաւատայն յիս, զգործսն զոր ես գործեմ՝ և նա գործեսցէ, և մեծամեծս ևս քան զնոյնս գործեսցէ. զի ես առ Հայր երթամ: Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ. արարից զայն. զի փառաւորեսցի Հայր յՈրդի: Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսջիք: Եւ ես աղաչեցից զՀայր, և այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ. զի ընդ ձեզ բնակեսցէ 'ի յաւիտեան, զՀոգին ճշմարտութե̃, զոր աշխարհս ոչ կարէ ընդու-

նել. զի ոչ տեսանէ զնա, եւ ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ՝ եւ ընդ ձեզ եղիցի: Ոչ թողից զձեզ որբս. գամ առ ձեզ: Փոքր մի եւս՝ եւ աշխարհս ոչ եւս տեսանէ զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կենդանի լինելոց էք: Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք, զի ես 'ի Հօր իմում՝ եւ դուք յիս՝ եւ ես 'ի ձեզ: Որ ունի զպատուիրանս իմ՝ եւ պահէ զնս̃, նա է որ սիրէ զիս. եւ որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի 'ի Հօրէ իմմէ. եւ ես սիրեցից զնա, եւ երեւեցուցից նմա զիս: Ասէ ցնա Յուդա ոչ Իսկարիովտացին. Տէ՛ր՝ զի՞ եղեւ՝ զի մեզ յայտնելոց ես զքեզ՝ եւ ոչ աշխարհի: Պատասխանի ետ Յս̃ եւ ասէ ցնա. եթէ ոք սիրէ զիս՝ զբանն իմ պահեսցէ, եւ Հայր իմ սիրեսցէ զնա. եւ առ նա եկեսցուք՝ եւ օթեւանս առ նմա արասցուք. եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ. եւ բանն իմ զոր լսէք՝ ոչ է իմ, այլ Հօրն՝ որ առաքեացն զիս: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձեզս եմ: Իսկ մխիթարիչն Հոգին սբ̃՝ զոր առաքեսցէ Հայր յանուն իմ, նա ուսուսցէ ձեզ զա̃մ, եւ յիշեցուսցէ զա̃մ՝ որ ինչ ասացի ձեզ: Խաղաղութի̃ թողում ձեզ, զխաղաղութի̃ զիմ տամ ձեզ. ոչ ո̃պ աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ. մի̃ խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի̃ զանգիտեսցեն: Լուայք, զի ասացի ես ձեզ՝ թէ երթամ, եւ գամ առ ձեզ. եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լինէր էր ձեր՝ թէ ես առ Հայր երթամ, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս: Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ չեւ եղեալ. զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիք: Ոչ եւս այլ շատ խօսեցայց ընդ ձեզ. գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ՝ եւ յիս ինչ ոչ գտանէ: Այլ զի ծանիցէ աշխարհ. եթէ սիրեմ զՀայր. եւ ո̃պ պատուիրեաց ինձ Հայր՝ այնպէս առնեմ. ա̃ն արիք՝ գնասցուք աստի: Ես եմ որթն ճշմարիտ, եւ Հայր իմ մշակ է: Ամենայն ուռ որ յիս է՝ եւ ոչ բերէ պտուղ, կտրէ զնա. եւ

ա͞մ որ բերէ պտուղ՝ սրբէ զնա, զի առաւել եւս պտղաբեր լիցի: Դուք արդէն իսկ ս͞ր էք վ͞ս բանին՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ: Կացէք յիս՝ և ես 'ի ձեզ. ո͞պ ուռն ոչ կարէ պտուղ բերել յանձնէ իւրմէ, եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն, նոյնպէս և դուք՝ եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք: Ես եմ որթ՝ և դուք ուռ. որ հաստատեալ է յիս՝ և ես 'ի նա, նա բերէ պտուղ յոյժ. զի առանց իմ ոչ ինչ կարէք առնել: Եթէ որ ոչ է հաստատեալ յիս, ել նա արտաքս իբրև զուռն՝ և ցամաքեցաւ, և ժողովեն զնա և 'ի հուր արկանեն՝ և այրի: Եթէ կայցէք յիս՝ և բանք իմ 'ի ձեզ կայցեն, որ ինչ կամիցիք խնդրեսջիք՝ և լինիցի ձեզ: Յայսմիկ փառաւորեցաւ Հայր իմ, զի պտուղ յոյժ բերիցէք. և եղիջիք իմ աշակերտք: Ո͞պ սիրեաց զիս Հայր, և ես սիրեցի զձեզ. հաստատուն կացէք 'ի սէր իմ: Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիք 'ի սէր իմ. ո͞պ ես զպատուիրանս Հօր իմոյ պահեցի, և կամ 'ի սէր ն͞ր: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւն իմ 'ի ձեզ իցէ, և ձեր ուրախութիւն լցեալ եղիցի: Այս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս, ո͞պ և ես զձեզ սիրեցի: Մեծ եւս քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ 'ի վ͞ս բարեկամաց իւրոց: Դուք բարեկամք էք իմ, եթէ առնիցէք՝ զոր ես պատուիրեմ ձեզ: Ոչ եւս կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ տ͞ր ն͞ր. այլ զձեզ կոչեցի բարեկամս, զի զա͞մ, զոր լուայ 'ի Հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ: Ոչ եթէ դուք ընտրեցէք զիս. այլ ես ընտրեցի զձեզ, և եդի զձեզ. զի դուք երթայցէք՝ և պտղաբերք լինիցիք. և պտուղն ձեր կացցէ. և զոր ինչ խնդրիցէք 'ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ: Զայս պատուիրեմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս: Եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ. գիտասջիք զի նախ զիս ատեաց: Եթէ յաշխարհէ աստի էիք՝ աշխարհ

զիւրսն սիրէր արդեօք· բայց զի չէք յաշխարհէ· այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ, վն̃ այնորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ: Յիշեցէք զբանն զոր ասացի ձեզ, թէ ոչ է ծառայ մեծ քան զտ̃ր իւր· եթէ զիս հալածեցին, ապա և զձեզ հալածեսցեն· եթէ զբանն իմ պահեցին, ապա և զձերն պահեսցեն: Այլ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վն̃ անուան իմոյ· զի ոչ գիտեն զայն՝ որ առաքեացն զիս: Իմ եթէ չէր եկեալ՝ և խօսեցեալ ընդ նս̃, մեղ ինչ ոչ գոյր նց̃· բայց արդ չիք պատճառք վն̃ մեղաց իւրեանց: Որ զիս ատեայ՝ և զհայրն իմ ատեայ: Եթէ զգործսն չէր գործեալ 'ի նս̃, զոր ոչ այլ ոք գործեաց, մեղ ինչ ոչ գոյր նց̃· բայց արդ տեսին՝ և ատեցին՝ և զիս և զհայր իմ: Այլ զի լցցի բանն, որ յօրէնս նց̃ գրեալ է, թէ ատեցին զիս տարապարտուց: Բայց յորժամ եկեսցէ մխիթարիչն՝ զոր ես առաքեցից ձեզ 'ի հօրէ՝ զհոգին ճշմարտութե̃, որ 'ի հօրէ ելանէ, նա վկայեսցէ վն̃ իմ· և դուք վկայէք՝ զի 'ի սկզբանէ ընդ իս էք: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի՛ գայթագղեսջիք: Ի ժողովրդոց իւրեանց հանիցեն զձեզ· այլ եկեսցէ ժամանակ՝ զի ա̃մ որ սպանանիցէ զձեզ, համարիցի պաշտօն մատուցանել Այ̃: Եւ զայն արասցեն ընդ ձեզ· քանզի ոչ ծանեան զհայր՝ և ոչ զիս: Այլ և զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յորժամ եկեսցէ ժամանակ՝ յիշիցէք՝ թէ ես ասացի ձեզ: Զայս 'ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ էի: Բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ· և ոչ ոք 'ի ձէնջ հարցանէ ցիս, թէ յո՞ երթաս: Այլ զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, տրտմութի̃ ելից զսիրտս ձեր: Այլ ես զճշմարիտն ասեմ ձեզ· լաւ է ձեզ եթէ ես երթամ· զի եթէ ես ոչ երթայց՝ մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ· ապա եթէ երթամ, առաքեցից զնա առ ձեզ: Եւ նա եկեալ յանդիմանեսցէ զաշխարհ վն̃ մեղաց՝ և վն̃ արդարութե̃ և վն̃ դատաստանի: Վն̃ մեղաց՝

զի ոչ հաւատան յիս. վ̅ն արդարութեան՝ զի առ Հ̅այր իմ երթամ, և ոչ ևս տեսանէք զիս. վ̅ն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ դատապարտեալ է։ Եւս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ՝ այլ ոչ կարէք համբառնալ այժմիկ։ Յորժամ եկեսցէ նա Հոգին ճշմարտութեան, առաջնորդեսցէ ձեզ ա̅մ ճշմարտութ̅ի. զի ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիցի, այլ զոր լուիցէ՝ խօսիցի, և զգալոցն պատմեսցէ ձեզ։ ՙՆա զիս փառաւորեսցէ, զի յիմմէ անտի առնուցու՝ և պատմեսցէ ձեզ։ Զա̅մ ինչ զոր ունի Հ̅այր՝ իմ է. վ̅ն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ յիմմէ անտի առնուցու՝ և պատմեսցէ ձեզ։ Փոքր մի, և ոչ ևս տեսանէք զիս, և ապա սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս. և ես երթամ առ Հ̅այր։ Ասէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմիմեանս. զի՞նչ է այս՝ զոր ասէ ցմեզ, թէ փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս. և թէ ես առ Հ̅այր երթամ։ Եւ ասէին. զի՞նչ իցէ այն փոքր միւս ևսն, չգիտեմք զինչ խօսի։ Գիտաց Յ̅ս եթէ կամէին զնա հարցանել, և ասէ ցն̅ս. վ̅ն այդորիկ խնդրէք ընդ միմեանս՝ զի ասացի թէ փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ սակաւիկ միւս ևս՝ և տեսանիցէք զիս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լայցէք՝ և ողբասջիք դուք, և աշխարհ խնդասցէ. դուք տրտմեսջիք, այլ տրտմութիւնն ձեր յուրախութ̅ի եղիցի։ Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութ̅ի է նմ̅, զի հասեալ է ժամ նր̅. այլ յորժամ ծնցի զմանուկն, ոչ ևս յիշէ զնեղութ̅ին վ̅ն խնդութեանն. զի ծնաւ մարդ յաշխարհ։ Եւ դուք այժմ տրտմութ̅ի ունիք. այլ դարձեալ տեսից զձեզ, և ուրախ լիցին սիրտք ձեր. և զուրախութ̅ին ձեր ոչ ոք հանիցէ 'ի ձէնջ։ Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զի զոր ինչ խնդրիցէք 'ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ։ Մինչև ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցէք յանուն իմ. խնդրեցէք, և առնուցուք.

զի ուրախութիւն ձեր լցեալ իցէ: Զայս առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ. եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ ևս առակօք խօսեցայց ընդ ձեզ. այլ յայտնապէս զՀօրէ պատմեցից ձեզ: Յայնմ աւուր խնդրեսջիք յանուն իմ. և ոչ ասեմ ձեզ՝ եթէ ես աղաչեցից զՀայր վս ձեր. զի ինքն իսկ Հայր սիրէ զձեզ՝ զի դուք զիս սիրեցէք, և հաւատացէք՝ եթէ ես յԱյ ելի: Ելի 'ի Հօրէ՝ և եկի յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, և երթամ առ Հայր: Ասեն ցնա աշակերտքն. ահա արդ յայտնութբ խօսիս. և առակ և ոչ մի ինչ ասես: Այժմիկ գիտեմք՝ եթէ գիտես զամ. և ոչ ինչ պիտոյ է՝ եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ. յայսմիկ հաւատամք՝ եթէ յԱյ ելեր: Պատասխանի ետ նց Յս, և ասէ. այժմ հաւատայք: Ահա եկեսցէ ժամ, և եկեալ իսկ է, զի ցրուեսջիք յիւրաքանչիւր տեղիս, և զիս միայն թողուցուք. և չեմ միայն, զի Հայր ընդ իս է: Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս խաղաղութի ունիցիք. յաշխարհի աստ նեղութի ունիցիք, այլ քաջալերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի: Զայս իբրև խօսեցաւ Յս, ամբարձ զաչս իւր յերկինս և ասէ. Հայր՝ հասեալ է ժամ, փառաւորեա զՈրդի քո, զի և Որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ: Որպ ետուր նմ իշխանութի ամ մարմնոյ, զի ամի, զոր ետուր նմա, տացէ զկեանսն յաւիտենականս: Այս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ ԱԾ՝ և զոր առաքեցեր զՅս Քս: Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի. զգործն կատարեցի, զոր ետուր ցիս՝ զի արարից. և այժմ փառաւորեա զիս Հայր՝ առ 'ի քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ 'ի քէն: Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, և ինձ ետուր զնս. և զբանն քո պահեցին: Արդ գիտացին՝ եթէ զամ ինչ զոր ետուր ինձ, առ 'ի քէն են, զի զբանն՝ զոր

ետուր ինձ, ետու ն՟ց. և նոքա ընկալան, և ծանեան
ճշմարտութ՟բ` թէ առ 'ի քէն ելի. և հաւատացին`
եթէ դու առաքեցեր զիս: Արդ` ես վ՟ն ն՟ց աղաչեմ,
և ոչ վ՟ն աշխարհի աղաչեմ. այլ վ՟ն ն՟ց` զորս ետուրն
ինձ, զի քո են: Եւ որ ինչ իմ է, ա՟մ քո է. և որ
ինչ քո է, այն իմ է. և փառաւորեալ եմ 'ի ն՟ս:
Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխարհի, և նոքա յաշխարհի են,
և ես առ քեզ գամ. Հա՛յր ս՟բ` պահեա զն՟ս յա-
նուն քո, որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի, ո՟պ և
մեք մի եմք: Մինչ էի յաշխարհի ընդ ն՟ս, ես պա-
հէի զն՟ս յանուն քո` որով ետուրն ինձ, և պահե-
ցի. և ոչ ոք 'ի նոցանէ կորեաւ, բայց որդին կորըս-
տեան, զի գիրն լցցի: Բայց արդ առ քեզ գամ.
և զայս խօսիմ յաշխարհի, զի ունիցին զուրախու-
թիւն իմ լիով յանձինս իւրեանց: Ես ետու ն՟ց
զբանն քո. և աշխարհս ատեաց զն՟ս, զի չեն յաշ-
խարհէ, ո՟պ և ես չեմ յաշխարհէ: Ոչ զայս աղա-
չեմ, զի բարձցես զն՟ս յաշխարհէ. այլ զի պա-
հեսցես զն՟ս 'ի չարէ: Յաշխարհէ աստի չեն, ո՟պ
և ես չեմ յաշխարհէ: Սուրբ արա զն՟ս ճշմարտու-
թ՟բ քով. զի քո բանդ ճշմարտութի է: Ո՟պ զիս
առաքեցեր յաշխարհ. և ես առաքեցի զն՟ս յաշ-
խարհ: Եւ 'ի վ՟ն ն՟ց ես ս՟բ առնեմ զանձն իմ, զի
եղիցին և նոքա սրբեալք ճշմարտութ՟բ: Այլ ոչ
վ՟ն նոցա միայն աղաչեմ, այլև վ՟ն ա՟մ հաւատացե-
լոց բանիւն նոցա յիս. զի ամենեքին մի իցեն, ո՟պ
դու Հայր յիս` և ես 'ի քեզ, զի և նոքա 'ի մեզ
իցեն. զի և աշխարհ հաւատասցէ` եթէ դու առա-
քեցեր զիս: Եւ ես` զփառսն զոր ետուր ինձ` ետու
նոցա, զի իցեն մի ո՟պ և մեք մի եմք: Ես 'ի ն՟ս` և
դու յիս, զի եղիցին կատարեալք 'ի մի. և գիտաս-
ցէ աշխարհ` եթէ դու առաքեցեր զիս. և սիրեցի
զն՟ս ո՟պ դու զիս սիրեցեր: Հա՛յր` զորս ետուրն
ինձ, կամիմ` զի ուր եսն եմ, և նոքա իցեն ընդ
իս. զի տեսանիցեն զփառսն իմ, զոր ետուրն ցիս.

զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զլինելն աշխարհի։ Հայր արդար, և աշխարհ զքեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես զքեզ ծանեայ, և նոքա ծանեան՝ եթէ դու առաքեցեր զիս։ Եւ ծանուցի նոցա զանուն քո, և ծանուցից. զի սէրն՝ զոր սիրեցեր զիս՝ 'ի նս իցէ, և ես 'ի նս։ Զայս իբրև ասաց Յս՝ ել աշակերտօքն հանդերձ յայնկոյս ձորոյն կեդրոնի, ուր էր պարտէզ. յոր եմուտ ինքն և աշակերտքն իւր։ Ժ.Ր.․ 1։

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք։ Տր ողորմեա։ Երեք անգամ կրկնեա։

Եւ ես խաղաղութն։ Օրհնութի և փառք։

Ի վճարել ամէն մի ժամու՝ շէջաւցանեն զերկուս սաղ-մոսն՝ մի յաջմէ և մի յահեկէ, յերկոտասան սաղմոսացն, 'ի յետնոցն ասելով մինչև յառաջինն։

Երկրորդ ժամ։ Սաղմոս Խ։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն յաւուր չարի փրկէ զնա Տր։

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա 'ի վր երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։

Տր օգնական է նմա 'ի մահիճս ցաւոց իւրոց, զամ անկողինս նր դարձուցանէ 'ի հիւանդութէ նորա։

Ես ասացի Տր ողորմեա ինձ. բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. երբ իցէ զի մեռցի և կորիցէ անուն նր։

Մտանէր տեսանել զնանրութի, խօսէր 'ի սրտի իւրում. ժողովէր զանօրէնութիս յանձն իւր։

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր. զինէն շշնջէին ամ թշնամիք իմ։

Խորհեցան չար 'ի վր իմ. բան անօրէնութն եդին 'ի վերայ իմ։

Մ՚ի թէ որ ննջիցէն ոչ ևս յաւելուցու յառնել. քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ, յոր և ես յուսացայ :

Որ ուտէր ընդ իս հաց. յաճախեաց առնել ինձ խաբէութիւն :

Այլ դու Տէր ողորմեա՛ ինձ, կանգնեա՛ զիս, և հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս. զի մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար, հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայելի յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի :

Սաղմոս ԽԱ :

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց. այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ Աստուած :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր և կենդանի. ե՞րբ եկից երևեցայց երեսացդ Աստուծոյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի. այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ թէ ո՞ւր է Աստուած քո :

Զայս ո՛չ յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան. և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած՝ խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Անձն իմ յիս խռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու. յԱհերմոնէ լեռնէ փոքուէ :

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ 'ի ձայն սահանաց քոց :

Ամենայն զբօսանք քո, և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց Տ՟ր ողորմութ՟ի իւր. գի-
շերի զօրհնութ՟ի նոր. և աղօթք իմ առ Ա՟Ծ վ՟ն կե-
նաց իմոց:

Ասացի Ա՟Յ ընդունելի իմ ես. ընդէ՞ր մերժեցեր
զիս. ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամ-
ւոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնա-
միք իմ. յասել ցիս զօրհանապազ. թէ ո՞ւր է
Ա՟Ծ քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր
խռովես զիս. յուսա՛ առ Ա՟Ծ. խոստովանեա՛ նմա.
փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟Ծ է:

Սաղմոս Խ՟Բ:

Դատ արա ինձ Ա՟Ծ. և իրաւ արա ինձ 'ի դատաս-
տանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է ս՟բ. 'ի մարդոյ մեղաւորէ նենգա-
ւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու Ա՟Ծ հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս,
ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեա՛ Տ՟ր զլոյս քո և զճշմարտութ՟ի. զի ա-
ռաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս 'ի լեառն ս՟բ և 'ի
յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Ա՟Յ առ Ա՟Ծ՝ որ ուրախ առ-
նէ զմանկութ՟ի իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութ՟բ Ա՟Ծ Ա՟Ծ իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր
խռովես զիս. յուսա՛ առ Ա՟Ծ, խոստովանեա՛ նմա,
փրկիչ երեսաց իմոց Ա՟Ծ է:

Փառք Հօր: Այժմ և:

Կցուրդ:

Բա՛ն անօրէնութեան եդին ի՛ վերայ իմ. Տէր Տէր
մի՛ թողուր զիս:

[illegible]

Շարական Գ.Կ:

Ելից զօրէնսն Մովսէսի զոր խօսեցաւ ի Սինայի. եկեր ըզգառն օրինակին և ըզբաղարջն ընդ եղեգի. ըզհինն ի նորըս փոխելով ըզստուերն ի լոյս ճըշմարտելով. փոխան գառին ինքըն գոլով գառն Այ նուիրելով:

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր ետ ըզմարմինն իւր զերկնաւոր. ըզկուսածինն անսերմնաւոր զանապական և զկենարար. ընդ ոչխարին արեան ուխտին ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կըրկին. եւ եղեգան գառնագունին փոխան ըզվարս ածային:

Թագաւորն արարածոց զհացըն կենաց ետ քաղցելոց. եւ ըզբաժակն ուրախարար ոյք յԱդամայ տրտմեցելոց. այս նոր ուխտ է իմոյ արեան փոխան հընոյ ուխտին արեան. զոր յիշատակ իմ առնիցէք մինչեւ եկից ես միւսանգամ:

Ժողովեալքս ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետասանին. որ զկենարարըդ քո մարմին բաշխեալ եւտուր ընդ բաժակին. շնորհեա և մեզ Տէր ընդ նոսին հաղորդ լինել քում սեղանին. կենաց հացիդ յոր փափագիմք և ըմպելւոյդ ում ծարաւիմք:

Ի յընտրելոց աշակերտացն Յուդայ մեկնեալ ի նր գառանցն. զբարձօղ մեղաց զգառն Այ մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ. ի յընթրիսն հոգեւոր մերձի ժըպիրհն և նենգաւորն. ուտելով ընդ վարդապետըն յաճախէ զխաբէութին:

Զայսըն խօսէր աղերսալի խաւարելոյն վասըն դարձի. մի ոմն ի ձէնջ ասէ եղբարք զիս մատնելոց է առ ի մահ. պետրոս լուեալ զայն զարհու-

րէր՝ և ակնարկէր առ Յովհաննէս. հարցանել թէ ո՛վ իցէ դաւաճանող վարդապետի՛ն:

ՕՋՆԷ՝ Ո՛րթիւ:

ՄԷՋ Աւետարանին որ ըստ Ղուկասու: ԻԲ. 1:

Վ՛ն չարչարանաց Տ՛ն մերոյ Յ՛ի Ք՛ի:

Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պասքա. և խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք՝ թէ ո՛պ սպանանիցեն զնա. բայց երկնչէին 'ի ժողովըրդենէ անտի: Ապա եմուտ սատանայ 'ի Յուդա 'ի կոչեցեալն Իսկարիովտացի, որ էր 'ի թուոյ երկոտասանիցն: Չոգաւ եդ բանս ընդ քահանայապետսն՝ և ընդ դպիրս՝ և ընդ իշխանս ժողովրդեանըն, զի մատնեսցէ զնա ն՛ց: Եւ խնդացին, և խոստացան տալ ն՛մ արծաթ: Եւ յանձն առ, և խնդրէր պարապ մատնել զնա ն՛ց՝ մեկուսի յամբոխէն: Եկն օր բաղարջակերացն, յորում օրէն էր զենուլ զպասեքն: Եւ առաքեաց զՊետրոս և զՅովհաննէս, և ասէ. երթայք պատրաստեցէք մեզ զպասեքն՝ զի կերիցուք: Եւ նոքա ասեն. ո՞ւր կամիս զի պատրաստեսցուք: Եւ ասէ ց՛նս. ահա իբրև մտանիցէք 'ի քաղաքն, պատահեսցէ ձեզ այր մի բարձեալ սափոր ջրոյ. երթիջիք զհետ նորա 'ի տունն, յոր մտանիցէ. և ասասջիք ցտանուտէր տանն. վարդապետ ասէ քեզ. ո՞ւր են վանքն իմ, յորում զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս հանդերձ: Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ, և անդ պատրաստեսջիք: Եւ գնացեալ գտին ո՛պ և ասացն ն՛ց, և պատրաստեցին զպասեքն: Եւ իբրև ժամ եղև՝ բազմեցաւ, և երկոտասան առաքեալքըն ընդ ն՛մ: Եւ ասէ ց՛նս. ցանկանալով ցանկացայ զայս պասեք ուտել ընդ ձեզ՝ մինչ չև չարչարեալ իցեմ: Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ ևս կերայց 'ի սմանէ՝ մինչև լցցի յարքայութե՛ն Ա՛յ: Եւ

ընկալեալ բաժակ՝ գոհացաւ և ասէ. առէք զայդ՝ և բաժանեցէք 'ի ձեզ: Ասեմ ձեզ՝ թէ յայսմհետէ ոչ արբից 'ի բերոյ որթոյ՝ մինչև եկեսցէ արքայութի Այ: Եւ առեալ հաց գոհացաւ՝ եբեկ և ետ նց՝ և ասէ. այս է մարմին իմ, որ վս բազմաց տուեալ. զայս արասջիք առ իմոյ յիշատակի: Նոյնպէս և զբաժակն յետ ընթրեացն առ՝ և ասէ. այս բաժակ է նոր ուխտ իմով արեամբ վս ձեր հեղլոյ: Բայց ահաւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ իս 'ի սեղանս: Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն երթայ, բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յորոյ ձեռն մատնիցի: Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ միմեանս, թէ ով է 'ի նոցանէ՝ որ զայն գործելոց իցէ: Եւ եղև հակառակութի 'ի մէջ նց, թէ ո 'ի նոցանէ համարիցի մեծ: Եւ նա ասէ ցնս. թագաւորք ազգաց տիրեն նց, և որ իշխենն նց՝ բարերարք կոչին. այլ դուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն է 'ի ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտսերն, և առաջնորդն իբրև զսպասաւորն: Ո՞վ է մեծ, բազմականն՝ եթէ սպասաւորն. ո՞չ ապաքէն բազմականն. բայց ես եմ 'ի միջի ձերում իբրև սպասաւոր: Եւ դուք էք՝ որ ցանդ կայիք ընդ իս 'ի փորձութիւնս իմ. և ես ուխտեմ ձեզ՝ ոպ և Հայր իմ ուխտեաց ինձ զարքայութի. զի ուտիցէք և ըմպիցէք 'ի սեղան իմ յարքայութեանն իմում, և նստիցէք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգ Իսրայելի: Եւ ասէ Տր. Սիմոն Սիմոն՝ ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ խարբալել իբրև զցորեան. այլ ես աղաչեցի վս քո՝ զի մի պակասեսցէն հաւատք քո. և դու երբեմն դարձցիս՝ և հաստատեսցես զեղբարս քո: Եւ նա ասէ ցնա. Տէր, ընդ քեզ պատրաստ եմ և 'ի բանտ և 'ի մահ երթալ: Եւ նա ասէ ցնա. ասեմ քեզ Պետրէ, չիցէ այսօր հաւու խօսեալ՝ մինչև երիցս ուրասցիս զիս չգիտել: Եւ ասէ ցնս. յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի և մախաղի և կօշկաց, մի թէ

կարօտացա՞յք իմիք։ Եւ նոքա ասեն. և ոչ իմիք։ Ապա ասէ. այլ այժմ որ ունիցի քսակ՝ բարձցէ, նոյնպէս և մախաղ. և որ ոչն ունիցի, վաճառեսցէ զձորձս իւր՝ և գնեսցէ իւր սուսեր։ Բայց ասեմ ձեզ. զի այս ևս որ գրեալ է՝ պարտ է զի կատարեսցի յիս, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ. զի որ վ՟ն իմ ինչ է՝ վճարեալ է։ Եւ նոքա ասեն. Տ՟ր, ահաւասիկ են աստ երկու սուրք։ Եւ նա ասէ ց՟նս. բաւական են։ Եւ ելեալ գնաց ըստ սովորութե՛ն 'ի լեառն ձիթենեաց. գնացին զհետ ն՟ր և աշակերտքն։ Իբրև եհաս 'ի տեղին՝ ասէ ց՟նս. յաղօ՛թս կացէք չմտանել 'ի փորձութ՟ի։ Եւ ինքն մեկնեցաւ 'ի նոցանէ իբրև քարընկեց մի, եդ ծունր՝ կայր յաղօթս, և ասէր. Հա՛յր՝ եթէ կամիս՝ անցո՛ զբաժակս զայս յինէն. բայց ոչ իմ կամք՝ այլ քոյդ լիցին։ Եւ երևեցաւ ն՟մ հրեշտակ յերկնից՝ և զօրացուցանէր զնա. և էր 'ի տագնապի, և մտադիւրութ՟բ ևս կայր յաղօթս։ Եւ հոսէին 'ի նմանէ քրտունք իբրև զկայլակս արեան՝ ոլոռն ոլոռն, հեղեալ յերկիր։ Եւ յարուցեալ յաղօթից՝ եկն առ աշակերտսն, եգիտ զն՟ս 'ի քուն 'ի տրտմութէ՛ն. և ասէ ց՟նս. զի՞ ննջէք, արի՛ք կացէք յաղօթս՝ զի մի՛ մտանիցէք 'ի փորձութ՟ի։ Եւ մինչդեռ խօսէր, ահաւասիկ ամբոխ. և որ կոչէրն Յուդա՝ մի յերկոտասանիցն՝ առաջնորդէր ն՟ց։ Իբրև մերձեցաւ առ Յ՟ս՝ համբուրեաց զնա. քանզի զայն նշան տուեալ էր ն՟ց, թէ ընդ որում ես համբուրեցից, նա է՝ զնա ունիցիք։ Ասէ ցնա Յ՟ս. Յո՛ւդա, համբուրելո՞վ մատնես զորդի մարդոյ։ Իբրև տեսին որ զնովաւն էին՝ որ ինչ եղեն, ասեն ցնա. Տէր, հարցուք զն՟ս սրով։ Եւ եհար մի ոմն 'ի նոցանէ զքահանայապետին ծառայ, և 'ի բաց եհան զաջոյ ունկն ն՟ր։ Պատասխանի ետ Յ՟ս և ասէ. թո՛յլ տուք մինչև ցայդ վայր. և մատուցեալ յունկնն՝ բժշկեաց զնա։ Եւ ասէ ցեկեալսն 'ի

վ̃ր ն̃ր՝ ցքահանայապետսն և ցիշխանս տաճարին և ցծերս. իբրև 'ի վ̃ր աւազակի ելէք սուսերօք և բրօք: Հանապազ ընդ ձեզ էի 'ի տաճարին, և ոչ ձգեցէք ձեռս յիս. այլ այս է ձեր ժամ, և իշխանութի̃ խաւարի: Եւ կալեալ զնա՝ ածին և մուծին 'ի տուն քահանայապետին, և Պետրոս երթայր զհետ ն̃ր հեռագոյն: Իբրև լուցին կրակ 'ի մէջ գաւթին՝ և նստան շուրջ, նստաւ և Պետրոս 'ի մէջ ն̃ց: Ետես զնա աղախին ոմն՝ զի նստէր առ լուսն. հայեցաւ ընդ նա և ասէ. և սա ընդ ն̃ն էր՝ որ ընդ նմայն էին: Իսկ Պետրոս ուրացաւ և ասէ. ոչ գիտեմ զնա կին դու: Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն ետես զնա, և ասէ. և դու 'ի նոցանէ ես: Եւ Պետրոս ասէ. ա՛յր դու՝ չեմ 'ի նոցանէ: Եւ իբրև ժամ մի անց 'ի վ̃ր. այլ ոմն վիճէր և ասէր. ըստոյգ և սա ընդ ն̃մ էր, քանզի գալիլեացի է: Ասէ Պետրոս. ա՛յր դու՝ չգիտեմ զինչ խօսիդ: Եւ առժամայն մինչ դեռ նա զայն ասէր, խօսեցաւ հաւ: Դարձաւ Տ̃ր՝ և հայեցաւ 'ի Պետրոս, և յիշեաց Պետրոս զբանն Տ̃ն՝ զոր ասաց ցնա. մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ, երիցս ուրասցիս՝ չգիտել զիս: Եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնապէս: Եւ արքն, որ պահէին զնա, այպն առնէին զնովաւ, և հարկանէին: Ծածկէին զերեսս ն̃ր և տանջէին. և հարցանէին ցնա և ասէին. մարգարէա՛ց՝ ո՞վ է որ եհարն զքեզ: Եւ այլ բազում ինչ հայհոյութ̃ի խօսէին 'ի նա: 65:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ̃ր աղաչեսցուք: Տ̃ր ողորմեա: Երէքս երկիցս:

Եւ ես խաղա: Օրհնութի̃ և փառք:

Երրորդ ժամ: Սաղմոս ԾԸ.:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Ա̃ծ, յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի վ̃ր իմ, ապրեցո՛ զիս:

փրկեա՛ զիս յայնցանէ որ գործեն զանօրէնութիւն, յարանց արիւնահեղաց ապրեցո՛ զիս:

Որսալ զանձն իմ կամեցան. և հասին ՚ի վ̃ր իմ հզօրք:

Ոչ մեղք իմ՝ և ոչ յանցանք. առանց մեղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ:

Զարթի՛ր ընդ առաջ իմ և տե՛ս. դու Տ̃ր զօրութեանց Ա̃ծ Իսրայելի:

Նայեա՛ց և ա՛յց արա ա̃մ հեթանոսաց, մի՛ ողորմիր ամենեցուն որ գործեն զանօրէնութիւն:

Դարձցին ընդ երեկոյս. սովեսցին որպէս շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ:

Նոքա զօղանջեսցեն բերանովք իւրեանց. և սուր է ՚ի շրթունս ն̃ց:

Իսկ արդ՝ ո՞վ լուաւ զայս, զի դու Տ̃ր ծիծաղեսցես զնոքօք և արհամարհեսցես զա̃մ հեթանոսս:

Զզօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից, զի Ա̃ծ օգնական իմ է:

Ա̃ծ իմ, ողորմութիւն ն̃ր կանխեսցէ առ իս. և Ա̃ծ իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ:

Մի՛ սպանաներ զն̃ս, զի մի՛ մոռասցին զժողովուրդս քո:

Ցրուեա՛ զն̃ս զօրութ̃բ քով, և ընկեա՛ զն̃ս, զի դու ես պաշտպան իմ Տէր:

Մեղք բերանոյ ն̃ց՝ և բանք շրթանց ն̃ց ընկլցին նոքա յամբարտաւանութեան իւրեանց:

Յանէծս և ՚ի ստութիւն մատնեսցին. ՚ի կատարածի բարկութ̃բ սպառեսցին՝ և մի՛ գտցին:

Գիտասցեն զի Ա̃ծ տիրէ Յակովբայ և ա̃մ ծագաց երկրի:

Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ:

Նոքա սփռեսցին յուտել. ապա թէ ոչ յագեսցին, տրտնջեսցեն:

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս Տ̃ն. ցնծացայց յառաւօտուց յողորմութեան քում:

Զի եղեր իմ պաշտպան՝ և տուն ապաւինի յաւուր նեղութեան իմ օգնական իմ :

Քեզ սաղմոս ասացից Ա՜Ծ ապաւէն իմ, Ա՜Ծ ողորմութեան իմոյ :

Սաղմոս Ծ.Թ. :

Ա՜Ծ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ . բարկացար և գթացիր ՚ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր, և խռովեցուցեր զսա . բժշկեա զհարուածս նր՝ զի սասանեցաւ :

Ցուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն . և ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարութեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

Որպ՜ փրկեսցին սիրելիք քո . կեցո աջով քո և լուր մեզ :

Ա՜Ծ խօսեցաւ ՚ի սրբութէ իւրմէ . ցնծացայց, բարձր եղէց՝ բաժանեցայց զՍիւքէմ . և զհովիտս յարկաց չափեցից :

Իմ է Գաղաադ, և իմ է Մանասէ, Եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ, Մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեսցից զգնացս իմ, և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո տարցի զիս ՚ի քաղաք ամուր . կամ ո առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յԵդովմ :

Եթէ ոչ դու Ա՜Ծ որ մերժեցեր զմեզ, և ոչ ելեր Ա՜Ծ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան . զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութիւն . և նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ նեղեն զմեզ :

Սաղմոս Կ :

Լուր Ա՜Ծ աղօթից իմոց, և նայեաց Տ՜ր յաղօթս իմ :

Ի ծագաց յերկրէ կարդացի առ քեզ. մինչ 'ի վաստակել սրտի իմոյ:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, առաջնորդեցեր ինձ. և իմ եղեր յոյս՝ և աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն:

Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւիտեան. և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւոց քոց:

Դու Ած լուար աղօթից իմոց. և տուր ժառանգութի որք երկնչին յանուանէ քումմէ:

Աւուրս աւուրս յաւելեր թագաւորի. ամաց նորա աւուրս յազգաց մինչև յազգս նորա:

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի Այ ողորմութի և ճշմարտութի. որք խնդրեսցեն 'ի նմանէ:

Այսպէս սաղմոս ասացից անուան քում յաւիտեան, և տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ:

Կցուրդ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Աստուած. եւ ի հալածչաց իմոց ապրեցո զիս:

[illegible]

Շարական Դ.Կ:

Խնամօք սիրոյն յիւր սիրելեացն ըզտըրտմութիւն փարատեաց. թողեալ պատառ տայ Յուդայի նըշաւակեալ զգողըն մատնիչ. զոր առեալ և մերկացաւ յածային Հոգւոյն շնորհաց. մատնեցաւ նախաչարին ընդ մատնութեն վարդապետին:

Ծայրագոյն լուսոյն զըրկեալ խաւարասէրն արտաքս ելեալ. Տէրըն յայտնէր ըզյս եղելոցն ըզգայթակղելըն ի գիշերի. Պետրոս խօսէր խրախուսելի և կըշտամբիւր հաւախօսի, զիւրն յաշխարհէ զփոխելըն ասէր եւ ըզգալուստ Հոգւոյն պատմէր:

Կեդրոնեան յայնկոյս ձորոյն ի վերնատունն եւ

խորհրդոյ. եմուտ պարտէզ ընդ պարտիզի եմուծ զԱդամ յայգին դրախտին. մուծցես և զմեզ Տէր ընդ նորին ուստի՝ հաներ նախ զառաջինն. զի ժառանգել ընդհանրենին արժանասցուք մեք վերըստին:

Հոգայր ըզկրիցըն տըրտմաբար երիւքն եղեալ առանձնաբար. փըրկել զաշխարհ հոգիս յօժար բայց է բնութի մարմնոյս տըկար. ոչ ոմն ուժեղ և զօրաւոր և ոմն անզօր վըտանգաւոր. այլ մի և նոյն գոլ միաւոր կըրեր ըզկիրսըն կամաւոր:

Զայնիւ մաղթէր աղօթական վն իմ առ Հայր իւր էական. ծունըր դընէր խոնարհական որում կըրկնի ծունր ամենայն. եթէ փըրկել մարդկան հնար է առանց մահու իմ որ գրեալ է. բաժակ մահուս յինէն անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եղցէ:

Պօղեալ յերկիւղ քըրտանց հոսման ըղռնաձև կայլակ վիժման. ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ զօրինական գիրըն լըցեալ. զի կատարեալ էառ զբնութի Ադամ ըզմարդկութեան. պարտ էր զերկիւղ եւ զտըրտմութի՝ յիւրումըն կրել տնօրէնութիւն:

Զկնի՝ Որթիւ:

Այ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: Ժ.Դ. 27:

Կս չարչարանաց Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ ասէ ցնս Յս. ամենեքին գայթագղելոց էք յինէն յայսմ գիշերի. զի գրեալ է, թէ հարից ըզհովիւն՝ և ոչխարքն ցրուեսցին: Այլ յետ յարութեն իմոյ՝ յառաջագոյն երթայց քան զձեզ 'ի Գալիլեա: Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա.

թէպէտ և ամենեքին գայթագղեսցին, այլ ես ոչ: Եւ ասէ ցնա Յս. ամէն ասեմ քեզ դու իսկ յայսմ գիշերի մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս: Իսկ Պետրոս առաւել ևս պնդէր և ասէր. եթէ մեռանել ևս հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց. նոյնպէս և ամենեքին ասէին: Գան 'ի գեօղն՝ որում անուն էր Գեթսեմանի. և ասէ ցաշակերտսն. Նստարո՛ւք աստ՝ մինչև ես յաղօթս կացից: Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս, և սկսաւ տխրել և հոգալ: Յայնժամ ասէ ցնս. տրտում է անձն իմ մինչև 'ի մահ, մնացէ՛ք աստ՝ և արթո՛ւն կացէք: Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ, անկաւ 'ի վր երեսաց իւրոց յերկիր. և կայր յաղօթս, զի եթէ հնար ինչ է՝ անցցէ 'ի նմանէ ժամն: Եւ ասէ. աբբա՛ Հայր՝ ա՛մ ինչ քեզ հնարաւոր է, անցո՛ ըզբաժակս զայս յինէն. բայց ոչ ո՛պ ես կամիմ՝ այլ ո՛պ դու կամիս: Եւ գայ՝ գտանէ զնս զի ննջէին, և ասէ ցՊետրոս, Սիմոն, ննջե՞ս. ո՞չ կարացեր ժամ մի արթուն կալ: Արթո՛ւն կացէք և յաղօ՛թս կացէք, զի մի՛ մտջիք 'ի փորձութի՛. ոգիս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար: Եւ դարձեալ չոքաւ եկաց յաղօթս, և զնոյն բանս ասաց: Դարձաւ միւսանգամ անդրէն, և եգիտ զնս 'ի քուն. քանզի էին աչք նոցա ծանրացեալ, և ոչ գիտէին՝ թէ զինչ պատասխանի տայցեն նմա: Գայ երրորդ անգամ, և ասէ ցնս. ննջեցէք այսուհետև և հանգերո՛ւք, զի հասեալ է վախճան, եկն ժամ՝ և ահա մատնի որդի մարդոյ 'ի ձեռս մեղաւորաց: Ո՛ն արի՛ք գնասցուք. զի ահաւասիկ մերձեցաւ՝ որ մատնելոցն է զիս: Եւ մինչ դեռ նա զայն խօսէր՝ գայ Յուդա Իսկարիովտացի՝ մի յերկոտասանից անտի, և ընդ նմա ամբոխ սուսերօք և բրօք՝ 'ի քահանայապետից և 'ի դպրաց և 'ի ծերոց: Տուեալ էր նշան մատնչին՝ և ասէր. ընդ որում ես համբուրե-

ցից՝ նա է. կալջի՛ք զնա՝ և տարջի՛ք զգուշութե՛ք: Եւ մատուցեալ վաղվաղակի՝ ասէ ցնա. ռաբբի ռաբբի. և համբուրեաց զնա: Եւ նոքա արկին 'ի նա ձեռս՝ և կալան զնա: Եւ մի ոմն յայնցանէ՝ որ զնովաւն կային՝ ձգեաց սուր. և եհար զծառայ քահանայապետին, և 'ի բաց եհան զունկն նորա: Պատասխանի ետ Յս̃ և ասէ ցն̃ս. իբրև 'ի վր̃ աւազակի ելէք սուսերօք և բրօք ունել զիս: Հանապազ առ ձեզ էի՝ և ուսուցանէի 'ի տաճարին, և ոչ կալայք զիս. այլ զի լցցին գիրք մարգարէիցն: Յայնժամ թողին զնա աշակերտքն ամենեքին՝ և փախեան: Եւ ոմն երիտասարդ զհետ երթայր նր̃՝ արկեալ զիւրև կտաւ մի 'ի մերկուց. ունէին զնա երիտասարդքն: Եւ նորա թողեալ զկտաւն՝ փախեաւ մերկ 'ի նոցանէ: Եւ տարան զՅս̃ առ քահանայապետն կայիափա. և գային ընդ նմա ա̃մ քահանայապետքն՝ և դպիրք և ծերք: Եւ պետրոս երթայր 'ի հեռաստանէ զհետ նր̃ մինչև 'ի ներքս իսկ 'ի գաւիթ քահանայապետին, և նստէր ընդ սպասաւորսն՝ և ջեռնոյր առ լուսոյն: Իսկ քահանայապետքն՝ և ա̃մ ատեանն խնդրէին հակառակ Յս̃ի վկայութի̃ ինչ, զի սպանանիցեն զնա. և ոչ գտանէին: Զի բազումք սուտ վկայութի̃ վկայէին զնմանէ, և նման միմեանց ոչ էին վկայութի̃քն: Այլք յարուցեալ վկայէին սուտ զնմանէ, և ասէին: Թէ մեք լուաք 'ի դմանէ՝ զի ասէր. ես քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ, և զերիս աւուրս շինեցից այլ՝ առանց ձեռագործի: Սակայն և այնպէս չէր նման վկայութի̃ն նց̃: Ապա յարուցեալ քահանայապետն 'ի մէջ՝ հարցանէր զՅս̃, և ասէր. ո՞չ ինչ տաս պատասխանի, զի՞նչ դոքա ըզքեն վկայեն: Եւ նա լուռ եւեթ կայր՝ և չտայր ինչ պատասխանի: Դարձեալ քահանայապետն հարցանէր զնա կրկին անգամ և ասէր. դո՞ւ ես Քս̃ Որդի Ա̃յ օրհնելոյն: Պատասխանի ետ Յս̃ և ասէ

ցնա. դու ասացեր՝ թէ ես եմ. բայց տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրութեան, և եկեալ ընդ ամպս երկնից: Եւ քահանայապետն պատառեաց փողփողակի զպատմուճանս իւր՝ և ասէ. զի՞նչ ևս պիտոյ են մեզ վկայք: Ահա լուայք ամենեքին զհայհոյութի 'ի բերանոյ դորա, զի՞որդ թուի ձեզ: Եւ ամենեքեան դատապարտեցին զնա՝ թէ մահապարտ է: Եւ ոմանք սկսան թքանել ընդ երեսս նր. ձորձ զգլխով արկանել՝ կափել և ասել, մարգարեա՛ց մեզ Քրդ՝ ո՞վ է այն որ եհարն զքեզ: Եւ սպասաւորքն ապտակս հանէին նմա: Եւ Պետրոս մինչդեռ էր 'ի խոնարհ 'ի գաւթին, գայ աղախին մի քահանայապետին, և տեսանէ զնա՝ զի ջեռնոյր. հայեցաւ ընդ նա՝ և ասէ. և դու ընդ Յսի Նազովրեցւոյ էիր: Նա ուրացաւ և ասէ. ոչ ճանաչեմ և ոչ գիտեմ զինչ դուդ ասես. և իբրև ել յարտաքին գաւիթն, և հաւ խօսեցաւ: Դարձեալ ետես զնա աղախինն, և սկսաւ ասել ցայնոսիկ որ շուրջն կային, թէ և սա 'ի նոցանէ է: Եւ նա դարձեալ ուրացաւ. և յետ սակաւ միոյ՝ դարձեալ որ շուրջն կային, ասեն ցՊետրոս. արդարև և դու 'ի նոցանէ ես, քանզի գալիլեացի ես՝ և խօսքդ իսկ քո նման են: Եւ նա սկսաւ նզովել՝ երդնուլ և ասել, թէ ոչ գիտեմ զայրն զորմէ դուքդ ասէք: Եւ նոյն ժամայն կրկին հաւ խօսեցաւ: Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն՝ զոր ասաց ցնա Յս, թէ չև իցէ հաւու երկիցս խօսեալ, զի դու երիցս ուրասցիս զիս. և սկսաւ լալ: 72:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչեսցուք: Տր ողորմեա: [illegible]:

Եւ ես խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

[illegible]: Սաղմոս ՀԲ:

Ած, մտին հեթանոսք 'ի ժառանգութի քո. պղծեցին զտաճար սր քո:

Արարին զԵրուսաղէմ ոպ՟ հիւղս մրգապահաց, արկին զդիականս ծառայից քոց գէշ թռչնոց երկնից, և զմարմինս սր՟ց քոց գազանաց երկրի:

Հեղին զարիւն նց՟ ոպ՟ ջուր շուրջ զԵրուսաղէմաւ, և ոչ ոք էր որ թաղէր զնոսա:

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց, ծաղր՝ և այպն կատականաց այնոցիկ որք շուրջ էին զմեօք:

Մինչև յե՞րբ Տր՟ բարկանաս դու իսպառ. բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո:

Հե՛ղ զբարկութի՟ քո ՚ի վր՟ ազգաց՝ որ զքեզ ոչ ճանաչեցին. ՚ի վր՟ թագաւորաց որ զանուն քո ոչ կարդացին. զի կերան զՅակովբ և զտեղի նորա աւերեցին:

Մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս, վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութի՟ քո, զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա՛ մեզ Ա՟ծ փրկիչ մեր վասն մեծի փառաց անուան քո:

Տէր փրկեա՛ զմեզ՝ և քաւեա՛ զմեղս մեր վասն անուան քո:

Մի՛ երբէք ասասցեն ՚ի հեթանոսս, թէ ո՞ւր է Աստուած նոցա:

Այլ յայտնի ինչ լիցի ՚ի վր՟ հեթանոսաց, առաջի աչաց մերոց. առ ՚ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց ուր և հեղաւ:

Մտցէ առաջի քո հեծութի՟ կապելոց. ըստ մեծութե՟ բազկի քո շահեա՛ դու զորդիս սպանելոց:

Հատո՛ դրացեաց մերոց եօթնպատիկ ՚ի ծոց նց՟. նախատինս զոր նախատեցին զքեզ Տր՟:

Մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի քո. խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան, յազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութի՟ս քո:

Սաղմոս ՀԹ.:

Ո հովուեսդ Իսրայէլի նայեաց. ո առաջնորդես ոպ՟ խաշին Յովսեփու:

Որ նստիս 'ի քրովբէս՝ յայտնեա՛ց առաջի Եփրեմի, Բենիամենի և Մանասէի։

Զարթո՛ զզօրութիւն քո, և եկ կեցուցանել զմեզ։

Ա՟ծ զօրութ՟ենց դարձո՛ զմեզ. երևեցո՛ զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։

Տ՟ր Ա՟ծ զօրութ՟ենց մինչև յե՞րբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց։

Ջամբեցեր մեզ հաց արտասուաց. և արբուցեր մեզ արտասուս չափով։

Եդեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց. այպն կատականաց թշնամեաց մերոց։

Ա՟ծ զօրութ՟ենց, դարձո՛ զմեզ՝ երևեցո՛ զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։

Այգի յԵգիպտոսէ փոխեցեր. հաներ զհեթանոսս՝ և զնա տնկեցեր և առաջնորդեցեր ն՟ր։

Հաստատեցեր զարմատս ն՟ր, և ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս հովանի ն՟ր, և բարունակ ն՟ր զմայրս Ա՟յ։

Ձգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով, մինչև 'ի գետս են շառաւիղք ն՟ր։

Ընդէ՞ր քակեցեր զցանկ ն՟ր, կթեն զնա անցաւորք ճանապարհի։

Ապականեաց զնա խոզ անտառի. և էշ վայրի արածեցաւ 'ի նմա։

Ա՟ծ զօրութ՟ենց՝ դա՛րձ, հայեա՛ց յերկնից՝ և տե՛ս. ա՛յց արա այգւոյս այսմիկ. դարման տար սմա, զոր տնկեաց աջ քո։

Ի վ՟ր որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ. այրեցեալ 'ի հուր՝ և աւերեալ 'ի սաստէ քումմէ կորիցէ։

Եղիցի ձեռն քո 'ի վ՟ր առն. աջ քո 'ի վ՟ր որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ։

Ոչ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն, կեցուսցես դու զմեզ. և զանուն քո Տ՟ր կարդասցուք։

Ա՟ծ զօրութ՟ենց դարձո՛ զմեզ, երևեցո՛ զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։

Սաղմոս Ձ:

Ցնծացէք՝ Ա՟ծ օգնական է մեր, աղաղակեցէք առ Ա՟ծ Յակովբայ:

Առէք սաղմոս և տո՛ւք օրհնութի՟. սաղմոս ասացէք նմա ՚ի ձայն քաղցրութե՟ն:

Փո՛ղ հարէք ՚ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց:

Հրաման է այս Իսրայելի, և իրաւունք Ա՟Յ Յակովբայ:

Վկայութի՟ Յովսեփու զոր եդ ընդ նմ՟, ո՛չ ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, զլեզու զոր ոչ գիտէր լուաւ:

Ի բա՛ց արար ՚ի բեռանց զթիկունս նր՟, և զձեռն նր՟ յորթ և ՚ի թի ծառայելոյ:

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և փրկեցից զքեզ. լուայ քեզ ՚ի գաղտնութե՟ մրրկին, և փորձեցի զքեզ ՚ի վ՟ր ջուրցն հակառակութե՟ն:

Լո՛ւր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ. և Իսրայէլ, թէ լուիցես ինձ:

Մի՛ եւս եղիցին քեզ ա՟ծք առժամեայք, և մի՛ երկիր պագանիցես դու ա՟յ օտարի:

Ես եմ Տ՟ր Ա՟ծ քո որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոց. բա՛ց զբերան քո և լցից զդա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում, և Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:

Արձի թողի զն՟ս երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց. զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց:

Օ՛ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ Իսրայելի զճանապարհս իմ գնացեալ էր:

Ա՟պ զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նր՟, և ՚ի վ՟ր նեղչաց նր՟ արկեալ էր զձեռն իմ:

Թշնամիք Տ՟ն ստեցին նմա. եղիցին ժամանակք ն՟ց յաշխարհի:

Կերակրեաց զնս 'ի պարարտութէ ցորենոյ, և 'ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։

Կցուրդ։

Նոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի քո։

[illegible]։

Շարական Դ.Կ։

Զօրագայն փառաց էին որ ըստ բնութեանըս մարդկային. տնօրինաբեցար ի գիշերին աղօթեցեր առ Հայր յերկին. ծնգեալ ի մեջ գլխոյ երկնային և փարատեա զերկիւղ չարին. մաքուրս հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո որ բևեռեցին։

Ո՛րձեալ Յուդաս որ մատնելոց հանդերձ դասուն փարիսեցւոց. անկան նոման ստորանկելոց որք յաւիտեան չեն կանգնելոց. Յուդաս նենգաւ համբուրելով առնել մահու նշան տալով. փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար ընդ բարւոյ վճարելով։

Յայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս ըղձանային անուն Մաղքոս. եհատ սուսերբ զականջն աջոյ որ ոչ լսէր Տեառըն իւրոյ. իսկ Տէրըն մեր արագապէս յունկըն մերձեալ բժշկապէս. առողջացոյց աստուածապէս զոր ոչ տեսին կուրացն հանդէս։

Նոր հօտին փոքու ցրուեալ քանզի զհովիւըն քաջ հարեալ. Պետրոս միայն ըղձեա երթեալ ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ. նշանակեալ հաւըն խօսէր առ ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր. զլանըն

յիշէր դառն արտասուէր ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր:

Շնորհեալ վիմ՛ն եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հօսելոյ. և կանգնեցեր ի գլորելոյ վասն սըր-տին արտասուելոյ. կանգնեա և զիս Տր̃ ընդ նը-մին ի գլորմանէ սայթաքողին. տալով աչացս յորդ արտասուս եւ ջուր նման ծովու գլխոյս:

Ով կամաւ զանկապելին կապեալ ըղձելոցն ար-ձակողին. ի յապարանսն տանէին Կայիափայ և Աննայի. ծառայն զերեսն այն ապտակէր յորմէ սրովբէն թևաքողէր. թուք արձակեալ պիղծ բերանովն յայն որ կուրին լոյս ծագեաց թքովն:

Օրհնէ՛ Արթիւ:

Այլ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: Իզ. 31:

Տր̃ն մեր Յս̃ Քս̃

Յայնժամ ասէ ցնս̃. ամենեքին դուք գայթագղե-լոց էք յինէն յայսմ գիշերի, զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովիւն՝ և ցրուեսցին ոչխարքն հօտին: Այլ յետ յարութեան իմոյ, յառաջեսցից քան զձեզ ՚ի Գալիլեա: Պատասխանի ետ Պետրոս՝ և ասէ ցնա. թէպէտ և ամենեքեան գայթագղեսցին ՚ի քէն, սակայն ես ոչ գայթագղեցայց: Ասէ ցնա Յս̃. ամէն ասեմ քեզ՝ զի յայսմ գիշերի մինչ չև հաւու խօ-սեալ իցէ, երիցս ուրասցիս զիս: Ասէ ցնա Պետ-րոս. թէև մեռանել հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց: Նոյնպէս և ա̃մ աշակերտքն ասէին: Յայնժամ գայ Յս̃ ընդ նս̃ ՚ի գիւղ մի որում ա-նուն էր Գեթսեմանի, և ասէ ցնս̃. նստարուք այդր, մինչև երթայց կացից յաղօթս: Եւ առեալ ընդ իւր զՊետրոս՝ և զերկուս որդիսն Զեբեդեայ, սկսաւ տրտմել և հոգալ: Յայնժամ ասէ ցնս̃. տրտում է ոգի իմ մինչև ՚ի մահ, կացէք աստ՝ և սկեցէք

ընդ իս։ Եւ մատուցեալ յառաջ սակաւիկ մի՝ անկաւ 'ի վ՟ր երեսաց իւրոց, եկաց յաղօթս՝ և ասէ. Հա՛յր իմ, եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն. բայց ոչ որպ՟ ես կամիմ, այլ որպ՟ դու։ Գայ առ աշակերտսն, և գտանէ զն՟ս 'ի քուն, և ասէ ցՊետրոս. այդպէս ո՞չ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս։ Արթո՛ւն կացէք և աղօ՛թս արարէք՝ զի մի՛ անկանիցիք 'ի փորձութ՟ի. հոգիս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար։ Դարձեալ երկրորդ անգամ չոգաւ՝ եկաց յաղօթս Յս՟՝ և ասէ. Հա՛յր իմ՝ եթէ հնար իցէ անցանել յինէն բաժակիս այսմիկ, ապա թէ ոչ՝ արբից զսա, եղիցին կամք քո։ Եւ եկեալ միւսանգամ եգիտ զն՟ս 'ի քուն, զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք։ Եթող զն՟ս և գնաց, եկաց յաղօթս երրորդ անգամ, և դարձեալ զնոյն բան ասաց։ Յայնժամ գայ առ աշակերտսն՝ և ասէ ցն՟ս. Ննջեցէ՛ք այսուհետև՝ և հանգերո՛ւք. զի ահա հասեալ է ժամ, և որդի մարդոյ մատնի 'ի ձեռս մեղաւորաց։ Արի՛ք երթիցուք աստի, զի ահաւասիկ եհաս՝ որ մատնելոց է զիս։ Եւ մինչդեռ նա զայս խօսէր, ահա Յուդա մի յերկոտասանիցն եկն, և ընդ նմա ամբոխ բազում սրովք և բրօք՝ 'ի քահանայապետիցն՝ և 'ի ծերոց ժողովրդեանն։ Եւ որ մատնելոցն էր զնա, ետ նց՟ նշան՝ և ասէ, ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա է, զնա ունիցիք։ Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յս՟՝ ասէ. ո՛ղջ եր վա՛րդապետ. և համբուրեաց ընդ նմա։ Եւ Յս՟ ասէ ցնա. ընկեր՝ վ՟ որո՞յ եկիր. յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս 'ի Յս՟. և կալան զնա։ Եւ ահա մի ոմն յայնցանէ՝ որ էին ընդ Յս՟ի, ձգեաց զձեռն և եհան զսուր իւր՝ և եհար զծառայ քահանայապետին, և 'ի բաց եհան զունկն ն՟ր։ Յայնժամ ասէ ցնա Յս՟. դարձո՛ զսուր քո 'ի տեղի իւր. զի ամենեքեան՝ որ սուր առնուցուն՝ սրով անկանիցին։ Եթէ համարիցիս՝ թէ ո՞չ կարեմ աղաչել զՀայր

իմ. և հասուցանիցէ ինձ այժմ այսր՝ աւելի քան զերկոտասան գունդս հրեշտակաց: Արդ զիա՞րդ լնուցուն գիրք՝ թէ այսպէս պարտ է լինել: Յայնժամ ասաց Յ՟ս ցամբոխն. իբրև ՚ի վ՟ր աւազակի ելէք սուսերօք և բրօք՝ ունել զիս. հանապազ առ ձեզ ՚ի տաճարին նստէի և ուսուցանէի, և ոչ կալայք զիս: Այլ այս ա՟մ եղև՝ զի լցցին գիրք մարգարէիցն: Յայնժամ աշակերտքն ամենեքին թողին զնա և փախեան: 56:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ՟ր աղաչեսցուք: Տ՟ր ողորմեա: Առէջս կէրխէա:

Եւ ևս խաղաղութ՟ն: Օրհնութ՟ի և փառք:

Հինգերորդ ժամ: Սաղմոս ՃԸ:

Ա՟ծ օրհնութ՟ն իմոյ մի լռեր. զի բերան մեղաւորի բերան նենգաւորի բացաւ ՚ի վ՟ր իմ:

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ. և բանիւ ատելութ՟ն պաշարեցին զիս:

Մարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ, ատելութ՟ի փոխանակ սիրոյ իմոյ:

Կացո ՚ի վ՟ր ն՟ր մեղաւոր. սատանայ կացցէ ընդ աջմէ ն՟ր:

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապարտեալ. և աղօթք ն՟ր ՚ի մեղս դարձցին:

Եղիցին աւուրք ն՟ր նուազ. և զայցելութ՟ի ն՟ր զայն այլ տարցի:

Եղիցին որդիք ն՟ր որբ. և կին ն՟ր այրի սահեսցին փոփոխեսցին՝ որդիք ն՟ր մուրօղք եղիցին. և ելցեն ՚ի բնակութ՟է իւրեանց:

Քննեսցէ փոխատու զա՟մ ինչս ն՟ր. յափշտակեսցեն օտարք զվաստակս ն՟ր:

Մի՛ գտցի օգնական նմա· և մի՛ ոք ողորմեսցի ՚ի վր̃ որբոց նր̃։

Եղիցին որդիք նր̃ ՚ի սատակումն, և յազգէ ջնջեսցի անուն նր̃։

Յիշեսցին մեղք հօր նր̃ առաջի Տն̃, և մեղք մօր նր̃ մի՛ ջնջեսցին· և եղիցին առաջի Տն̃ յամ̃ ժամ։

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նր̃· փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել ողորմութի̃։

Հալածեաց զայր աղքատ և զտնանկ· սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրտիւ։

Սիրեաց զանէծս՝ և եկեսցէ նմա· ոչ կամեցաւ զօրհնութի̃, հեռի եղիցի ՚ի նմանէ։

Զգեցաւ զանէծս ո̃պ հանդերձ· մտցէ ո̃պ ջուր ՚ի փոր նր̃· ո̃պ ձէթ ընդ ոսկերս նորա։

Եղիցի նմա ո̃պ հանդերձ՝ զի ագանի· ո̃պ գօտի զի ածի հանապազ ընդ մէջ։

Այս գործ է այնոցիկ, որ չարախօս կային զինէն առ Տր̃· և ոյք խօսէին չար զանձնէ իմմէ։

Այլ դու Տր̃ Տր̃ արա՛ ընդ իս ըստ անուան քում, զի քաղցր է ողորմութի̃ քո· և փրկեա՛ զիս՝ զի աղքատ և տնանկ եմ ես։

Սիրտ իմ խռովեցաւ ՚ի փորի իմում· և ես ո̃պ ստուեր ՚ի խոնարհել իմում պակասեցայ· և թօթափեցայ ո̃պ մարախ։

Ծունկք իմ տկարացան ՚ի պահոց· և մարմին իմ այլագունեաց յիւղոյ։

Եղէ ես նախատ նց̃, տեսին զիս և շարժեցին զգլուխս իւրեանց։

Օգնեա՛ ինձ Տր̃ Ա̃ծ իմ, և փրկեա՛ զիս ըստ ողորմութե̃ քում։

Ծանիցեն զի ձեռն քո այս է· և դու Տր̃ արարեր զայս։

Նոքա անիծանեն, և դու օրհնեսցես· ոյք յարուցեալ են ՚ի վր̃ իմ զամօթ կրեսցեն· այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ։

Զգեցցին զամօթ ոյք չարախօս կային զանձնէ իմմէ. և արկցեն ո̃պ կրկնոց զամօթ իւրեանց զիւրեամբք։

Այլ ես խոստովան եղէց առ Տր̃ յոյժ բերանով իմով. 'ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ։

Զի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկիս, փրկել զիս յայնցանէ, որ հալածեն զանձն իմ։

Սաղմոս Ճ՛Թ։

Ասաց Տր̃ ցՏր̃ իմ, Նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։

Զաւազան զօրութե̃ առաքեսցէ քեզ Տր̃ 'ի Սիովնէ. և տիրեսցես դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց։

Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրն զօրութե̃. 'ի վայելչութի սր̃ց քոց, յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Երդուաւ Տր̃ և ոչ եւս զղջասցի. թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի. և Տր̃ ընդ աջմէ քումմէ։

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութե̃ զթագաւորս. դատեսցի զհեթանոսս, և բազում արասցէ զհարուածս, և խորտակեսցէ զգլուխս բազմաց յերկրի։

Զուղխս 'ի ճանապարհի արբուսցէ, վս̃ այնորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս։

Սաղմոս Ճ՛Ժ։

Խոստովան եղէց քեզ Տր̃ բոլորով սրտիւ իմով, 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի ժողովս. մեծ են գործք Տն̃, և քննեալ են յա̃մի կամք Նր̃։

Խոստովանութի և վայելչութի են գործք Նր̃. արդարութի Նր̃ մ̃նայ յաւիտեանս յաւիտենից։

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղղոց. ողորմած գթած է Տր̃. կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց։

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր. զզօրութի գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողովրդեան իւրում։

Տալ նմ̃ զժառանգութի̃ հեթանոսաց. և գործք ձեռաց ն̃ր արդարութի̃ և իրաւունք են:

Հաստատուն են յամ̃ի պատուիրանք ն̃ր. հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից. արարեալ են ճշմարտութ̃բ և ուղղութ̃բ:

Փրկութ̃ի առաքեաց Տ̃ր ժողովրդեան իւրում. պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր. ս̃բ և ահեղ է անուն ն̃ր:

Սկիզբն զգօնութ̃ն երկիւղ Տ̃ն. իմաստութ̃ի բարի ամենեցուն որ առնեն զնա. և օրհնութ̃ի ն̃ր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից:

Կցուրդ:

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ. եւ բանիւ անօրէնութեան զիս պաշարեցին:

Ներկայս անգամ կրկնեա, և պէտքեան ձայնը տուր:

Շարական Դ.Կ:

Ձօր կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն. զիս արձակեա յինքնակամ կապէս մեղաց կապից դժոխայնոյն. որ ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ ի յատենի. յորժամ փառօք գաս հայրենի՝ մի դատեսցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանօք հինն Ադամայ որ ձաղեցար վասն նորա. ջնջեա զամօթ մեղաց լերբին որով զերեսս իմ ծածկեցին. որ ներեցեր չար ծառային ածել ձեռօք քեզ ապտակին. հար ուժգնակի զդէմս չարին որպէս և զիս եհար ուժգին:

Զ ա՞հըն լուսոյ յառաւօտին ի յուրբաթուն հընդս զատկին. կայր առաջի դատաւորին ծառայն նըստէր ի յատենին. ի հարցանել Պիղատոսի Տէրն ոչ առնէր պատասխանի՝. զի կանխաւ ասաց գիրըն ըստ ցի՝ եղէ ես մարդ որ ոչ լսէ:

Մամկական դասք զնորոգողն արկին հանդերձ նախատանաց. այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց իբրև զօթոց զինքեամբ արկած. ի ծունր իջեալ կատակէին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին. պըսակ ի փշոց բոլորէին ըզփուշ մեղացըն բարձողին:

Սոսկալին սերովբէից բառնայր ինքնամբ ըզփայտ խաչին. մինչ ի տեղի գողգոթային յորում եդեալ մարդն առաջին. ետուն ըմպել գինի՝ զմռսեալ՝ և կերակուր լեղեաւ խառնեալ. որով զպըտղոյն դառըն ճաշակ փոխեաց մեզ քաղցր և ախորժակ:

Մերնականքըն զարհուրեալ տեսին ըզՏէրըն մերկացեալ. եւ ըզհանդերձսըն բաժանեալ պատմուճանին վիճակ արկեալ. ըզձեռսն և զոտսըն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմատունսն որ գրեաց ի տախտակին:

Ձ͞ն՝ Ոլթիւ:

Ս͞կյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: Ի.Զ. 57:

Վ͞ս չարչարանաց Տ͞ն մերոյ Յ͞սի Ք͞սի:

Իսկ ն͞ք կալեալ զՅ͞ս՝ ածին առ Կայիափա քահանայապետ՝ ուր դպիրքն և ծերք ժողովեալ էին: Եւ Պետրոս զհետ ն͞ր երթայր բացագոյն մինչև 'ի սրահ քահանայապետին. և մտեալ 'ի ներքս նստէր ընդ սպասաւորսն տեսանել զկատարածն: Իսկ քահանայապետքն և ա͞մ ատեանն խնդրէին սուտ վկայութիւն զՅ͞սէ, զի սպանցեն զնա. և ոչ գտանէին 'ի բազմաց սուտ վկայիցն մատուցելոց. յետոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք, ասէին՝ թէ սա ասէր՝ կարող եմ քակել զտաճարն Ա͞յ, և զերիս աւուրս շինել: Եւ յարուցեալ քահանայապետն ասէ ցնա.

չտաս ինչ պատասխանի, զինչ դոքա ամբաստանեն զքէն: Եւ Յս լուռ կայր: Պատասխանի ետ քահանայապետն և ասէ ցնա. երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱծ կենդանի, զի ասասցես մեզ՝ թէ դո՞ւ ես Քն Որդի ԱԾ: Ասէ ցնա Յս. դու ասացեր. բայց ասեմ ձեզ, յայսմհետէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նըստեալ ընդ աջմէ զօրութեանն՝ և եկեալ ընդ ամպս երկնից: Յայնժամ քահանայապետն պատառեաց զհանդերձս իւր, և ասէ. հայհոյեաց, զի՞ ևս պիտոյ են մեզ վկայք, ահա արդ լուայք զհայհոյութի նորա. զի՞նչ հաճոյ է ձեզ: Նոքա պատասխանի ետուն և ասեն. մահապարտ է: Յայնժամ թքին ընդ երեսս նր, և կափեցին զնա. և ոմանք ապտակեցին, և ասեն: Մարգարեա՛ց մեզ Քնդ, ո՞վ է՝ որ եհարն զքեզ: Իսկ Պետրոս նստէր արտաքոյ 'ի գաւթին: Մատեաւ առ նա աղախին մի, և ասէ. և դու ընդ Յսի գալիլեացւոյ էիր: Նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն՝ և ասէ, թէ ոչ գիտեմ զինչ խօսիդ: Եւ իբրև ել նա արտաքս քան զդուռնն՝ ետես զնա այլ կին մի, և ասէ ցայնոսիկ՝ որ անդն կային. և սա ընդ Յսի նազովրեցւոյ էր: Եւ դարձեալ ուրացաւ երդմամբ, թէ ոչ գիտեմ զայրն: Եւ յետ սակաւ միոյ մատուցեալ որք կայինն անդ, ասեն ցՊետրոս. արդարև և դու 'ի նոցանէ ես, քանզի և խօսք քո յայտ առնեն զքեզ: Յայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ. թէ ոչ գիտեմ զայրն. և խաղոյն հաւ խօսեցաւ: Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յսի զոր ասաց, թէ մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս. և ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնապէս: 75:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք:
Տր ողորմեա: [illegible]:

Եւ ևս խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

Կցցէրորդ ձայն: Սաղմոս ՃԺԷ:

Խոստովան եղերուք Տն̃, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութի̃ նր̃:

Ասասցէ տունն Իսրայէլի՝ զի յաւիտեան է ողորմութի̃ նր̃:

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութի̃ նր̃:

Ասասցեն երկիւղածք Տն̃՝ զի յաւիտեան է ողորմութի̃ նր̃:

Ի նեղութե̃ իմում ես առ Տր̃ կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տր̃ է իմ օգնական, և ես տեսից 'ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ 'ի Տր̃՝ քան յուսալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ 'ի Տր̃ քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ Տն̃ յաղթեցի նց̃:

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս 'ի միասին. և անուամբ Տն̃ վանեցի զնոսա:

Շուրջ եղեն զինև որպ̃ մեղուք, վառեցան, բորբոքեցան որպ̃ փուշք 'ի հուր. և անուամբ Տն̃ մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ 'ի գլորել. և Տր̃ ընկալաւ զիս:

Օրհնութի̃ իմ և օգնութի̃ իմ Տր̃, և եղև ինձ փրկութի̃:

Ձայն ցնծութե̃ փրկութե̃ 'ի յարկս արդարոց:

Աջ Տն̃ արար զօրութի̃. աջ Տն̃ բարձր արար զիս. և աջ Տն̃ արար զօրութի̃:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից զգործս Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. և 'ի մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց Տն ։

Կցուրդ ։

Խոստովան եղերուք Տն, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա ։

Ասել անգամ կրկնել, և զերեքեանն երգել սաա ։

Ապա մտանեն յեկեղեցին, և ասեն Շարակնոն Դ.Կ ։

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց. փայտ ընդ փայտի գամօքն պլրողդյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուողն օրինաց. զոր ոչ տեսին անգղն կուրաց բայց ի միոյն յաւազակաց ։

Բոպէից արեգականն ըզտիւն արար գիշերանման. ըզստուերըն քող արկ մերկութեան զի մի տեսցէ ակն անարժան. ի միջօրեայն նսեմացաւ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ. ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ ։

Յօղէր արտօսըր ցաւագին մայր Տն որ կայր մերձ առ խաչին. յորժամ լսէր ըզծարաւին բարբառնլոյ իւր միածնին. Ետուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բըղխեաց գետ յԷդենի. և ի վիմէն վըտակ բարի արբոյց տոհմին դառնացողի ։

Խուծեալ յերրորդ ժամու օձին զմիտըս նախնոյ մօրն Եւայի. ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին. ի սոյն ժամու Տէրն ի խաչին զի քաւեսցէ զմեղըս նոցին. և յորժամ եւ Ադամըն հին եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին ։

Փարբեալ բարբառ ընդ իմ Էլի Էլի առ Հայր գոչէր. զհոգին կամաւ Հօր աւանդէր զհոգիս մարդ-

կան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբք սասանեցաւ և վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ի յինքեանց պատառեցան եւ գերեզմանք մահու բացան:

Փառօրոզէ ի սքանչելեաց Քս մարմնով վն իմ խաչեալ. մերով բնութեամբս մեռանի Քս անմահ խոստովանի. կրկնամոլորակ կողին աղբերբք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովըն մաքրի զարիւնն ըմպէ զԱդամ ընդ Հօր փառաւորէ:

ՕՀՆԷ՝ Արթիւ:

Եւ յորդորան 'ի վերայ բեմին Աւետարան:

Սբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԸ. 2:

Վն չարչարանաց Տն մերոյ Յսի Քսի:

Գիտէր և Յուդա, որ զնա մատնելոց էր՝ զտեղին. զի բազում անգամ ժողովեալ էր անդր Յսի աշակերտօքն հանդերձ: Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր զգունդն, և 'ի քահանայապետիցն և 'ի փարիսեցւոց սպասաւորս, գայ անդր ջահիւք և լապտերօք և զինուք: Իսկ Յս իբրև ետես զայն ամ եկեալ 'ի վր նր, ել և ասէ ցնս. զո՞ խնդրէք: Պատասխանի ետուն նմա. զՅն Նազովրեցի: Ասէ ցնս Յս. Ես եմ: Կայր ընդ նս և Յուդա՝ որ մատնէրն զնա: Իբրև ասաց՝ թէ ես եմ, յետս յետս չոգան՝ և զարկան զգետնի: Դարձեալ եհարց զնս. զո՞ խնդրէք: Եւ նոքա ասեն, զՅն Նազովրեցի: Պատասխանի ետ նց Յս. ասացի ձեզ թէ ես եմ. արդ՝ եթէ զիս խնդրէք՝ թո՛յլ տուք դոցա երթալ: Զի լցցի բանն՝ զոր ասաց. թէ զոր ետուրն ցիս՝ ոչ կորուսից 'ի նոցանէ՝ և ոչ զոք: Իսկ Սիմոն Պետրոս՝ քանզի ունէր սուր, ձգեաց զնա՝ և եհար զքահանայապետին ծառայ, և 'ի բաց առ զունկն նր զաջոյ. և էր անուն ծառային Մաղքոս: Ասէ Յս ցՊետրոս. արկ զսուրդ անդրէն 'ի պատեանս իւր. զբաժակն զոր

ետ ինձ Հայր՝ ո՞չ ըմպիցեմ զնա։ Իսկ գունդն և հազարապետն և սպասաւորք հրէիցն կալան զՅ՟ս՝ և կապեցին. և ածին զնա նախ առ Աննա՝ որ էր աներ Կայիափայի. որ քահանայապետն էր տարւոյն այնորիկ։ Այս այն Կայիափա էր՝ որ խրատ ետ հրէից, եթէ լաւ է առն միում մեռանել ՚ի վ՟ր ժողովրդեանն։ Եւ երթայր զհետ Յ՟ի Սիմոն Պետրոս՝ և միւս աշակերտն։ Եւ աշակերտն այն քանզի ծանօթ էր քահանայապետին՝ եմուտ ընդ Յ՟ի ՚ի գաւիթ քահանայապետին։ Եւ Պետրոս կայր առ դրանն արտաքոյ։ Ել միւս աշակերտն՝ որ էր ծանօթ քահանայապետին՝ և ասաց դռնապանն՝ և եմոյծ ՚ի ներքս զՊետրոս։ Ասէ աղջիկն որ դռնապանն էր՝ ցՊետրոս. մի՞ թէ և դո՞ւ յաշակերտաց առնն այնորիկ իցես։ Եւ նա ասէ՝ ոչ եմ։ Կային անդ ծառայքն և սպասաւորք խարոյկ արկեալ՝ քանզի ցուրտ էր՝ և ջեռնուին. կայր ընդ նո՟ և Պետրոս՝ և ջեռնոյր։ Եւ քահանայապետն եհարց զՅ՟ս վ՟ն աշակերտացն՝ և վ՟ն վարդապետութեան ն՟ր։ Պատասխանի ետ նմա Յ՟ս. ես յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի. ես յամ ժամ ուսուցի ՚ի ժողովրդեանն, և ՚ի տաճարի անդ՝ ուր ա՟մ հրեայք ժողովեալ էին, և ՚ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ։ Զի՞ հարցանես զիս. հա՛րց զայնոսիկ՝ որ լուանն, թէ զինչ խօսեցայ ընդ նո՟. ահաւանիկ նոքա գիտեն զինչ ասացի ես։ Իբրև նա զայս ասաց, մի ո՟մն ՚ի սպասաւորացն որ անդ կայր, ած ապտակ Յ՟ի և ասէ. այդպէ՞ս պատասխանի տաս քահանայապետիդ։ Եւ Յ՟ս ասէ ցնա. եթէ չար ինչ խօսեցայ՝ վկայեա՛ վ՟ն չարին, իսկ եթէ բարի՝ ընդէ՞ր հարկանես զիս։ Եւ առաքեաց զնա Աննա կապեալ առ Կայիափա քահանայապետ։ Եւ Սիմոն Պետրոս կայր անդ՝ և ջեռնոյր. ասեն ցնա՝ մի՞ թէ և դո՞ւ յաշակերտաց անտի ն՟ր իցես։ Նա ուրացաւ և ասէ՝ թէ չեմ։ Եւ ասէ մի ո՟մն ՚ի ծառայից քահա-

նայապետին՝ ազգական այնորիկ, զորոյ զունկն եհատ Պետրոս. ո՞չ ես իսկ տեսի զքեզ 'ի պարտիզի անդ ընդ նմա: Դարձեալ ուրացաւ Պետրոս: Եւ վաղվաղակի հաւ խօսեցաւ: 27:

Շարական Գ.Ձ:

Զարհուրեցան զօրք երկնայինք յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին. արեգական լոյս քողարկեալ և լոյս լուսնին նուաղեցաւ, յահեղ փառացն Աստուածորդւոյդ խաւար եղև ընդ տիզերս. Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Զկնի՝ Մաղթանք. Հոգւոցն հանգու: Քարոզ. Ամ հոգւոցն: Աղօ. Քս որդի Այ: Հայր մեր:

Եւ ապա ասեն կանոնագլուխ Գ.Ձ:

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր. ալէլուիա:

Եւ 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ. ալէլուիա:

Ցնծացայ ես 'ի բանս քո. որպէս այն որ գտանէ աւար բազում. ալէլուիա:

Զմեղս ատեցի և անարգեցի. և զօրէնս քո սիրեցի. ալէլ:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ. վասն իրաւանց և արդարութեան քո. ալ:

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ, որք սիրեն զօրէնս քո. և ոչ գոյ 'ի նոսա գայթագղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում Տէր. և զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո. և սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո. զի ամ ճանապարհք իմ առաջի քո են:

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր. և բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ պատուիրանք քո արդարութիւն են:

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութ̃ն քում Տր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես ոպ ոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ: Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Զկնի՝ Քարոզ. Եւ ես խաղաղութ̃ն: Քահանայն.

Օրհնութի և փառք:

Ապա ասէ Օրհնութի̃ ԻԶ:

Արծաթսիրութեամբըն մոլեալ Յուդա. զիւր ըզմեծ ըզվարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հը-րէկցըն մատնէր: Ընդ որում ես համբուրեցից ասէ ըզնա կալարուք. ով համբոյր նենգութեան նըշան եւ առիթ մահու: Մերկացաւ յինքենէ զծածկոյթն որ Հոգին, և ըզգեցաւ ըզստամանայ որ-պէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ:

† Ի գիշերին յորում մատնէր փրկիչըն մեր ի մահ խաչին եւ ի լեառն ձիթենեաց. աղօթելով զայս ասէր. Հայր անցո յինէն զբաժակս. Իսկ

անօրէն աշակերտին թողեալ ըզգութ սիրոյ նորա և փութայր առ քահանայսն․ ասէր ինձ զի՞նչ կամիք տալ զի մատնեցից ըզվարդապետն։

Որ նստիս ի քրովբէս Աստուած Բանդ՝ այսօր վասըն մեր խոնարհութեամբ նստար ի լերինըն ձիթենեաց․ օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։ Որ համագոյդ ես խորհրդոցըդ հայրենի․ աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալըստեանն․ օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։ Որ ամենայնից ես արարիչ և ըստեղծիչ կենդանութեն այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ Նորոգութեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սրբոյ քո․ օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։

Ըզքեզ օրհնեմք որ բաշխօղդ ես բարութեանց և հայցեմք որպէս ի մարդասիրէ․ ընդ մօր քո ընտրելոցն զիմանալի աշխարհն։ Զի դու ես Տր յորմէ հայցէր մայրըն հաւատով հանդերձ որդւովք սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս եւ յահեկէ․ ընդ որս և մեք աղաչեմք զի դասեսցես ընդ սրբս քո։ Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վասըն մեր խոնարհեցար․ արժանի արա ըզմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի՝ կենաց քոց Տր․ որով կացցուք յաջմէ քումմէ ի հանդերձեալ քում գալըստեանն։

Հ․Գ․ Սարսափելի հողմոյ նըման, անհեղադոչ սաստիկ հընչմամբ երևեցար ի վերնատանն Հոգիդ դասուն երկոտասան, որք առ ի քէն մըկըրտեցան, որպէս զոսկի՝ հրով մաքրեցան․ մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց․ եւ ըզգեցո ըզլոյս փա-

ռամ։ Ձկնի յերկնի աստուածաբար գտնել զանհ-
խարհս իշխանաբար, ընդ արդարութեան և ընդ
մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց. բացեր ըզ-
գանձդ անհնութական, պարգևս ետուր որդւոց
մարդկան. մաքրեա ի մէնջ զմէգ մեղաց և ըզ-
գեցո զլոյս փառաց։ Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առա-
քեաց, յինքըն զանդամս իւր քեւ յօդեաց. զե-
կեղեցի իւր զոր շինեաց, եօթըն սեամբ քո հաս-
տատեաց. տընտես ի նմա եդ զառաքեալսն.
եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա ի
մէնջ զմէգ մեղաց և զգեցո զլոյս փառաց։

Ն. Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից. մար-
դասիրութեամբ քո խնայեա յանձինս մեր. ստեղ-
ծիչ կենդանեաց և հանգուցիչ ննջեցելոց։ Ի
խաչին բեւեռեցար. զմահու լուծեր զիշխանութին.
յաւիտենից ըզննջեցեալսն վերածեր յանմահ ի
կեանս. ստեղծիչ կենդանեաց և հանգուցիչ ննջ-
ջեցելոց։ Արժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա
զմեր ըզննջեցեալսն յորժամ գայցես անճառ
փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս. և
մեր ննջեցելոցն շնորհեա դասիլ ընդ սուրբս քո։

ՄՕ. Զքեզ կոյս և մայր և բնակարան Ածային
ներմարդութեանն. գոհաբանեմք և վերօրհնեմք
զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան.
վն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզ-
մայր և զաղախին փրկչին մերոյ։ Ծնունդըն
Հօր և հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից.
ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ և ի Հօ-
րէ ոչ մեկնեցաւ. վն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս

բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ։ Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ· եւ ի յաղթու փառաց ընդ Հօր· անմարդեալ ի մարդկանէ փառաւորութեամբ էութեամբ երկրպագեալ· վասն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ։ Զքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան՝ այլ և վերին զօրութիւնք· դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զուարթնոց եւ հրեշտակաց· գոհաբանեն և վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ։

ԽԶ· Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից· որ ետուր մեզ պահապան յաղթօղ ընդդէմ թշնամւոյն· աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր ելեր ի խաչ· և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին Ադամայ· աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Գրչիւ սբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ· զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի· աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Գոչեցաւ թշնամին ընդ յայտնել սրբոյ խաչին· և ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի· աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Փառք Հօր և։ Որկինք ցնծային և երկիր ուրախանայր· քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և լուսատու տիեզերաց· աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Այժմ և միշտ։ Խռովեալ հրէիցըն կճռեցին

արծաթ բազում առեալ տարա՛ն առ Պիղատոս ասեն ի խա՜չ հա՛ն ի՛ խաչ զի հայհոյի՜չ է օրինա՛ցն ։

Մաղթ․ Փառք հրաշափառ չարչարանաց քոց ։

Քարոզ․ Մ ՟ գտանելոյ ։ Աղօ․ Գոհանամք զքէն Տր ։

Ալէ՛լուիա․ ալէ՛լուիա․ ալէլուիա ։

Զարթեա՛ւ աղեղն քո ՚ի նետս կապարճից քոց․ արբեցուցեր զգետս․ ցրուեցեր զերկիր․ և դողացուցեր ՚ի սաստկութէ անձրևի, որ անցանէ ընդ սա ։

Անդո՛ւնդք աղաղակեցին մեծապէս․ լոյս փայլման արեգականն արգելաւ, և ծագումն լուսնին դադարեցաւ ։

Ալէ՛լուիա․ ալէ՛լուիա․ ալէլուիա ։

Փ․ Մարտեա՛ն ընդ իս ՚ի տարապարտուց․ փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս․ այլ ես յաղօթս կայի ։

Հատուցի՛ն ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ․ ատելութի՟ փոխանակ սիրոյ իմոյ ։

Փա՛ռք և․ այժմ և․ ալէլուիա ։

Մաղթ․ Գոհութի՟ և ճշմարիտ ։

ՅԱՌԱՒՕՏՍՆ

Հարց Գ․Զ ։

Իջե՛ր յե՛րկնից անըսկի՛զբն Որդի․ ի հողե՛ղէն ի բնութենէ մարդկա՛ն զչարչարանս յա՛նձն առեր․ օրհնե՛մք ըզքե՛զ որ է՛իր յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս ։ Որ անսացեր բանի՛ լինել ամ երկրի, ի յերկրի յառնել կացեալ տեսանէին արարածք․ օրհնե՛մք ըզքե՛զ որ է՛իր յառաջ քան

զամենայն յաւիտեանս: Յորմէ դողան զուարթունք երկնից, այսօր եկիր կամաւ ի խաչ գեղարդեամբըն խոցեցար. օրհնեմք ըզքեզ որ էիր յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս: Գ.. Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք յաւիտեան: փառք Հօր: Նա զինուորըն գեղարդեամբըն յարձակեալ խոցեաց զկող կենարարին. բարձր արարէք յաւիտեան: Եւ այժմ և միշտ: Առատ աղբեր կենդանարար բղխեալ լուաց զտիեզերս ի մեղաց. բարձր արարէք յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Գ.Զ:

Լոյս լուսոյ մայր և կենարար բանին բնակարան. քեզ երանիցեն ազգ եւ ազինք ամենայն: փառք Հօր: Անեղծողին մայր և հրճութեան կերպի նորոգօղին. քեզ երանիցեն ազգ եւ ազինք ամենայն: Եւ այժմ և միշտ: Լոյս ծագեցաւ ի քէն նստելոցս ի խաւարի. քեզ երանիցեն ազգ եւ ազինք ամենայն.

Ողորմեա Գ.Զ:

Եկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան. ի ծառայէ յանձն առնու մտանել ի դատաստան. համբերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել: փառք Հօր: Ատեանեալ Պիղատոսի որպէս մահապարտ. ի յԱննայէ և ի Կայիափայ դատապարտեալ. համբերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել: Եւ այժմ և միշտ: Կացեալ ի յատենի երկրորդ Ադամ. վասն առաջին Ադամայ պարտեացըն թողութեան. համբերելով վասն ըզմեզ կեցուցանել:

Տէր յերկնից Գ.Ձ։

Ով ըսքանչելի և անսիլ ահաւոր. զարմանին երկնի և երկրի այսօր տեսանք ի խաչի։ փառք Հօր և։ Տեսեալ ըզՏէրն ի խաչին խաւարեցաւ արեգակն, և վարագոյր տաճարին ցելոյր վերաւստ մինչ ի վայր։ Այժմ և միշտ։ Աններգաբար խաչեցաւ Տէրն ի մէջ ի յանօրինաց. զի լցցի գիրն որ ասէ թէ ընդ անօրէնըս համարեցաւ։

Յորժամ ասեն զՏէր յերկնից՝ Սարկաւագունքն զխաչ ցեալ ի մէջ մոմեղէնն, մինչև քահանայն փառք 'ի բարձունս։ Եւ ապա բերեալ զխաչն զարդ խորանին կանգնեցեն։

Առաւօտու Երգ։

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ։

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Յորդոր. փառաւորեսցուք. կամ գանձ։

Մանկանց Բ.Ձ։

Որ թագաւորդ ես թագաւորաց Քս՝ ի ծառոյէ դատապարտեալ համբերելով վասն մեր. երկայնամիտ Տէր փառք քեզ։ փառք Հօր և։ Որ պատուական խաչիւդ քո Քրիստոս և նոր արեամբդ քո հեղմամբ կենդանացուցանել զմեզ կամեցար. երկայնամիտ Տէր փառք քեզ։ Այժմ և միշտ։ Որ մարդասիրապէս վասն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր, և ի մահու զմահ կոխեցեր. երկայնամիտ Տէր փառք քեզ։

Քարոզ. Կ՛ն խաղաղութե՛: Առջ. Մի՛ ես Տ՛ր.

Եւ ապա առն ստորոգէ Սաղմոս. ճԲ.:

Կց. փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի:

Փխ. Ա՛ծ օրհնութե՛ իմոյ մի՛ լռեր. Տես 'ի Էջն 388:

Զկնի՝ Որթիւ:

Միմ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԸ. 28:

Կ՛ան չարչարանաց Տ՛ն մերոյ Յ՛ի Ք՛ի:

Եւ ածեն զՅ՛ս 'ի վանացն կայիափայ յապարանս դատաւորին. և էր այգուց: Եւ նոքա ոչ մտին յապարանսն, զի մի՛ պղծեսցին, այլ զի ուտիցեն զպատիկն: Ել առ նս Պիղատոս արտաքս՝ և ասէ. զի՞նչ չարախօսութիւն մատուցանէք զառնէն զայնմանէ: Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. եթէ չէր չարագործ այրն այն, ապա ոչ մատնէաք զնա քեզ: Ասէ ցն՛ս Պիղատոս. առէք զնա դուք, և ըստ ձերոց օրինացն դատեցարո՛ւք: Ասեն ցնա հրեայքն. մեզ ոչ է արժան սպանանել զոք: Զի լցցի բանն Յ՛ի՝ զոր ասաց, նշանակեալ՝ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ: Եմուտ միւսանգամ յապարանսն Պիղատոս, կոչեաց զՅ՛ս՝ և ասէ ցնա. դո՞ւ ես թագաւորն հրէից: Պատասխանի ետ Յ՛ս. 'ի քէ՞ն ասես զայդ՝ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն: Պատասխանի ետ Պիղատոս. մի՛ թէ և ես հրեա՞յ իցեմ. ազգն քո և քահանայապետք մատնեցին զքեզ ինձ, զի՞նչ գործ գործեալ է քո: Պատասխանի ետ Յ՛ս, իմ արքայութի՛ չէ յայսմ աշխարհէ. եթէ յաշխարհէ աստի էր արքայութի՛ն իմ, սպասաւորքն իմ մարտնչէին արդեօք՝ զի մի՛ մատնեցայց հրէից. բայց արդ՝ թագաւորութի՛ն իմ չէ աստի: Ասէ ցնա Պիղատոս. ապա թէ այդպէս իցէ՝ թագաւոր ո՞ն ես դու: Պատասխանի ետ Յ՛ս. դու ասես՝ թէ թագաւոր իցեմ. բայց ես յայդ

իսկ ծնեալ եմ, և 'ի դմին իսկ եկեալ եմ յաշխարհ, զի վկայեցից ճշմարտութե̃ն. ա̃մ որ 'ի ճշմարտութէ̃ է՝ լսէ բարբառոյ իմոյ: Ասէ ցնա Պիղատոս. զի՞նչ է ճշմարտութի̃: Զայս իբրև ասաց, դարձեալ ել առ հրեայսն՝ և ասէ ցնոսա. ես և ոչ մի ինչ պատճառս գտանեմ 'ի նմա: Բայց է ձեր սովորութի̃, զի զմի ոք արձակեցից ձեզ 'ի զատկիս. արդ՝ կամի՞ք՝ զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն հրէից: Աղաղակեցին ամենեքեան՝ և ասէին. մի՛ զդա, այլ զԲարաբբա: Եւ էր Բարաբբայն այն աւազակ: Յայնժամ առ Պիղատոս զՅ̃ս՝ և գան եհար: Եւ զինուորացն արարեալ պսակ 'ի փշոց՝ եդին 'ի գլուխ նորա, և զգեցուցին նմա հանդերձ ծիրանի. և գային առ նա, և ասէին. ողջ եր արքայ հրէից. և հանէին նմա ապտակս: Ել դարձեալ Պիղատոս արտաքս, և ասէ ցնոսա. ահա ածեմ զնա արտաքս առ ձեզ, զի գիտասջիք թէ ես վնաս ինչ 'ի նմա ոչ գտանեմ: Ել Յ̃ս արտաքս և ունէր պսակ 'ի փշոց՝ և հանդերձ ծիրանի. և ասէ ցնոսա. ահա այրդ ցձեզ: Իբրև տեսին զնա քահանայապետքն և սպասաւորք, աղաղակ բարձին՝ և ասեն. 'ի խաչ հան 'ի խաչ հան զդա: Ասէ ցնոսա Պիղատոս. առէք զդա 'ի ձեզ, և ձեզէն հանէք 'ի խաչ. զի ես 'ի դմա վնաս ինչ ոչ գտանեմ: Պատասխանի ետուն նմա հրեայքն. մեք օրէնս ունիմք, և ըստ օրինաց մերոց պարտի մեռանել. զի զանձն իւր Որդի Ա̃յ արար: Իբրև լըւաւ զբանս զայս Պիղատոս, առաւել ևս երկեաւ: Եմուտ դարձեալ անդրէն յապարանսն, և ասէ ցՅ̃ս. ուստի՞ ես դու. և Յ̃ս ոչ ետ նմա պատասխանի: Ասէ ցնա Պիղատոս. ընդ իս ո՞չ խօսիս. ո՞չ գիտես եթէ իշխանութի̃ ունիմ հանել զքեզ 'ի խաչ, և իշխանութի̃ ունիմ արձակել զքեզ: Պատասխանի ետ Յ̃ս. ոչ ունէիր դու իշխանութի̃ 'ի վերայ իմ և ոչ մի, եթէ ոչ էր տուեալ քեզ 'ի վերուստ. վասն այնորիկ որ մատնեացն զիս քեզ,

նորա մեծ մեղք են: Եւ յայնմանէ Պիղատոս խնդրէր արձակել զնա. և հրեայքն աղաղակէին և ասէին. եթէ զդա արձակես՝ չես բարեկամ կայսեր. ամ ոք որ թագաւոր կոչէ զանձն իւր, հակառակ է կայսեր: Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զբանս զայսոսիկ, ած զՅս արտաքս. և նստաւ 'ի վճ բեմին 'ի տեղւոջն որ կոչէր քարայատակ, և եբրայեցերէն Կապպաթա: Էր ուրբաթն զատկի. և էր ժամ իբրև վեցերորդ, և ասէ ցհրեայսն. ահա թագաւորդ ձեր ցձեզ: Եւ նոքա աղաղակէին, բա՛րձ 'ի մէնջ, բա՛րձ 'ի մէնջ, և հա՛ն զդա 'ի խաչ: Ասէ ցնս Պիղատոս. ես զթագաւորդ ձեր 'ի խա՞չ հանիցեմ: Պատասխանի ետուն քահանայապետքն, չիք մեր թագաւոր բաց 'ի կայսերէ: Յայնժամ ետ զնա 'ի ձեռս նց, զի 'ի խաչ ելանիցէ: ժթ. 16:

Երգ. Զհանդուրժելալ բնութե:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ յոյնէ—: Ազօ. Բում ամենազօր և հրաշալի չարչարանացդ:

Ա— դնեն զՔս խաչն և զաւետարանն 'ի վերայ բեմին յամ փրկագործին. և խունկ ածեն: Ա— երգեն պագանեն ամենեքեան, և համբուրեն զխաչն և զաւետարանն մինչև ցերրորդ ժամն: Ա— քահանայքն դպիր ասեն ասեն,

Շարական Բ.Կ:

Խաչի քո Քրիստոս երկիր պագանեմք. և ըզթաղումն քո մեծացուցանեմք. և զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք Քնի Այ մերոյ. վասն զի եկն ի ձեռըն խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի:

Ա.Կ. փառք տր խաչիդ ամենօրհնեալ, տր Միածնի ամենօրհնեալ, տր յարութեանդ ամենօրհնեալ: Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ՝ գինւոյ և ձի-

թոյ խուրեանց լցուցեր զնոսա: փառք որ խաչիդ ա-
լէլուիա: փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և
սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից ամէն: փառք որ խաչիդ ալէլուիա. որ
Աիոմնի ալէլուիա, որ յարութեանդ ալէլուիա:

Բկ. Խաչըն կենարար որ եղև ըմեզ փրկութիւն.
սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բարեբանեմք:
Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ճառագայթեալ ի
յերկիր. եւ զաւազան զօրութեան հաստատեցե-
լոց. սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բարեբա-
նեմք: Որ լուսափայլ ծաղկամբ հրաշափառապէս
ըմեզ ցուցար. ի յօգնուի ընդդէմ թըշ-
նամւոյն. սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բա-
րեբանեմք:

Օրհն. Բարբառ. Մի խաչիւ: Առ. Պահպանեա զմեզ:
Հայր մեր:

Ի— [illegible] ուրբաթուն. [illegible] Տէրն [illegible]
[illegible] խաչելութեան: Ի— [illegible]
[illegible] ուրբաթուն, որ [illegible] խաչելութեանն [illegible]
[illegible]:

Յերեք ժամն ժողովին 'ի տաճարն եկեղեցւոյն. և ա-
ւէն ճաշու ժամն. Օրհնեալ Հոգիդ որ. և զԱ-
ղորմեա [illegible]. և [illegible]. Խաւա-
րեցաւ, և Զարչարակցեալ. և [illegible] Ամե-
նաան, և զՓրկութեան մոգն, և զԱս սուրբ [illegible]. և
[illegible]: Օրհն. [illegible]. Հոգւոյն հան-
գուցելոց: Բարբառ. Ա Հոգւոյն: Առ. Փ. որդի.
և Հայր մեր:

Յ Ե Ր Ե Կ Ն

Ի մէջ ժամու ժողովելոյ եկեղեցւոյն. և ասեն Սաղմոս առաջին տուն, և կարդան ութն ընթերցուածս մարգարէականս և ութն առաքելականս, ըստ միոյ սաղմոսի երկուս ընթերցուածս, և աւետարանս չորս : Առաջին ընթերցուածն աշակերտին պատկան է :

Առաջին Սաղմոս ԼԴ :

Կց. Յարեան ՚ի վր̅ իմ վկայք չարեաց. զոր ինչ ոչ գիտէի հարցանէին զիս:

Փխ. Դատեա Տր̅ զայնոսիկ՝ որ դատին զիս. մարտի՛ր ընդ այնոսիկ. որ մարտնչին ընդ իս:

Առ զվէն և զասպար քո, և արի օգնել ինձ. հա՛ն զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց. արգե՛լ զնս̅. և ասա դու ցանձն իմ, թէ փրկութի̅ քո ես եմ:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ որք խորհէին ինձ չար:

Եղիցին ոպ̅ փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ Տն̅ նեղեսցէ զնս̅:

Եղիցին ճանապարհք նց̅ ՚ի խաւար և ՚ի գայթագղութի̅. և հրեշտակ Ած̅ հալածեսցէ զնս̅:

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութե̅ իւրեանց. և ՚ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Հասցէ ՚ի վր̅ նց̅ որոգայթ, զոր ոչ գիտացին. և որս՝ զոր թագուցին, առցէ զոտս նց̅. և ՚ի յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին:

Այլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի Տէր. ուրախ եղիցի ՚ի փրկութե̅ նր̅. և ա̅մ ոսկերք իմ ասասցեն. Տէր, ո՞ նման է քեզ:

Զի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրին. զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝ որ յափշտակէին զնա:

Յարեան ՚ի վր̅ իմ վկայք չարեաց. զոր ինչ ոչ գիտէի հարցանէին զիս:

Հատուցին ինձ չար՝ փոխանակ ընդ բարւոյ․ ժառանգել զանձն իմ խորհեցան յորդւոց մարդկանէ։

Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի․ խոնարհ առնէի պահովք զանձն իմ, և աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին։

Որպ զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ լինէի․ որպ սգաւոր և տրտում, այնպէս խոնարհ առնէի։

Ի վր̅ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովեցան․ ժողովեցան յիս տանջանք, և ես ոչ ծանեայ․ ցրուեցան, և ոչ զղջացան։

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք․ կրճտեցին 'ի վր̅ իմ զատամունս իւրեանց․ Տէր, երբ տեսցես։

Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկութե̅նց․ և յառիւծուց զմիամօրութի̅ իմ։

Խոստովան եղէց քեզ Տր̅՝ յեկեղեցիս մեծս․ և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ։

Մի̅ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ․ որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց․ ակնարկէի առնէին զիս աչօք իւրեանց։

Ընդ իս զխաղաղութի̅ խօսէին․ և ինքեանք բարկութե̅ գնենգութի̅ խորհէին։

Բացին 'ի վր̅ իմ զբերանս իւրեանց, և ասացին․ այա՛ այա՛ տեսին աչք մեր։

Տեսեր Տր̅՝ և մի̅ լռեր․ Տր̅ մի̅ 'ի բացեայ առնիր յինէն։

Զարթիր և հայեա՛ Տր̅ յիրաւունս իմ․ Ա̅ծ իմ և Տր̅ իմ 'ի դատաստանս իմ․ և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութե̅ քում Տր̅ Ա̅ծ իմ։

Մի̅ ուրախ լիցին յիս թշնամիք իմ․ և մի̅ ասասցեն 'ի սիրտս իւրեանց՝ թէ վա՛շ վա՛շ անձանց մերոց․ զի ընկլուզաք զնա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդային ընդ չար իմ․ զգեցցին զամօթ և զանարգանս՝ որք մեծաբանէին 'ի վր̅ իմ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան. որք կամին ընդ արդարութ՟ի իմ :
Ասասցեն յամ ժամ մեծ է Տ՟ր . և որ կամին զխաղաղութ՟ի ծառայի քո :
Եւ լեզու իմ խօսեսցի զարդարութ՟իս քո . զօրհա- նապազ զգովութ՟իս քո :

Ընթերցուած 'ի Զաքարեայ մարգարէէ : ԺԱ. 11:

Եւ ծանիցեն քանանացիքն զխաշինս պահեստի ի- մոյ . զի բան Տ՟ն է : Եւ ասացի ց՟նս, թէ բարւոք թուի յաչս ձեր . տո՛ւք զվարձս իմ . ապա թէ ո՛չ զո՛յց արարէք : Եւ կշռեցին զվարձս իմ երեսուն արծաթի : Եւ ասէ ցիս Տ՟ր՝ արկ զդու զայդ 'ի բովս . և քննեա թէ փորձ իցէ՝ ոպ՟ ես գտայ փորձ վ՟ն ն՟ց : Եւ առի զերեսուն արծաթին . և արկի 'ի տուն Տ՟ն 'ի բովս : Եւ ընկեցի զգաւազանն երկրորդ զվի- ճակն . ցրել զուխտ իմ 'ի մէջ Յուդայ և 'ի մէջ Իսրայելի : 14 :

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Գաղատացւոց թղթոյն է ըն- թերցուածս : Զ. 14:

Այլ ինձ քա՛ւ լիցի պարծել՝ բայց միայն 'ի խաչն Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի . որով ինձ աշխարհ 'ի խաչ ե- լեալ է՝ և ես աշխարհի : Զի 'ի Ք՟ս Յ՟ս, ոչ թլփա- տութ՟ի ինչ է՝ և ոչ անթլփատութիւն . այլ նոր արարած : Եւ որ միանգամ այսմ կանոնի միաբան լինին . խաղաղութ՟ի 'ի վ՟ր ն՟ց և ողորմութ՟ի՝ և 'ի վ՟ր Իսրայելին Ա՟յ : Այսուհետև աշխատ ոք զիս մի արասցէ . զի ես զչարչարանս Ք՟սի 'ի մարմնի ի- մում կրեմ : Շնորհք Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի ընդ ոգ- ւոյդ ձերում եղբարք . ամէն : 18 :

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏ՟ր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա : Երեք անգամ կրկնեա :

Եւ ես խաղաղութ՟ե : Օրհնութ՟ի և փառք Հօր :

Նշխարք Սաղմոս ԼԷ:

ԺԸ. Ահա 'ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ:

Փխ. Տէր մի սրտմտութբ քով. Տե՛ս 'ի էջն 294:

Ընթերցուած Յեսայեայ մարգարէէ: Գ. 10:

Վայ անձանց նց. զի խորհեցան խորհուրդ չար առանձինն: Եւ ասեն. կապեսցուք զարդարն՝ զի դժպհի եղև մեզ. այսուհետև զարդիւնս գործոց իւրեանց կերիցեն: Վայ անօրինին. չարիք ըստ գործոց ձեռաց իւրոց անցցեն ընդ նա: Ժողովուրդ իմ, հարկահանք ձեր ճռաքաղ առնեն զձեզ. և պահանջօղք տիրեն ձեզ. ժողովուրդ իմ, որ երանեն ձեզ՝ խաբեն զձեզ. և զշաւիղս ոտից ձերոց խռովեցուցանեն: Այլ արդ հասցէ Տր 'ի դատաստան. և կացուսցէ յատենի զժողովուրդ իւր: Ինքնին Տր 'ի դատ եկեսցէ ընդ ծերս ժողովրդեանն իւրոյ՝ և ընդ իշխանս նց. դուք զի՞ հրկէզ արարէք զայգի իմ. և յափշտակութի տնանկին է 'ի տունս ձեր: Դուք զի՞ զրկէք զժողովուրդ իմ. և զերեսս տնանկաց լի առնէք ամօթով, ասէ Տր՝ Տր զօրութնց: 15:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի փիլիպեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Բ. 5:

Զայն խորհեսցի իւրաքանչիւր ոք 'ի ձէնջ, որ 'ի Քս Յս. որ 'ի կերպարանս Այ է, ոչ ինչ յափըշտակութի համարեցաւ զլինելն հաւասար Այ. այլ զանձն ունայնացոյց՝ զկերպարանս ծառայի առեալ, 'ի նմանութի մարդկան եղեալ՝ և կերպարանօք գըտեալ իբրև զմարդ: Խոնարհեցոյց զանձն, լեալ հնազանդ մահու չափ, և մահու խաչի: Վսն և Ած զնա առաւել բարձրացոյց. և շնորհեաց նմա անուն՝ որ 'ի վեր է քան զամ անուն: Զի յանուն Յսի Քսի ամ ծունր կրկնեսցի՝ երկնաւորաց և եր-

կրաւորաց և սանդարամետականաց . և ամ լեզու խոստովան լիցի , թէ Տր է Յս Քս 'ի փառս Այ Հօր : 11 :

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա: Երիցս անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութեն : Օրհնութի և փառք :

Երրորդ Սաղմոս Խ:

Կց . Մտանէր տեսանել զնանրութիւն . խօսէր 'ի սրտի իւրում . ժողովէր զանօրէնութիս յանձն իւր:

Փխ . Երանի որ խորհի զաղքատն . Տե՛ս 'ի Երեսն 367:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: Ծ . 4:

Տէր Տր տայ ինձ լեզու խրատու , զի գիտացից խօսել 'ի ժամու զբանն: Պատրաստեաց զիս ընդ առաւօտս . յաւել ինձ ունկն 'ի լսել : Եւ խրատ Տն բանայ զականջս իմ . և ես ոչ խստանամ , և ոչ ընդդէմ դառնամ : Զթիկունս իմ ետու 'ի հարուածս . զծնօտս իմ յապտակս . և զերեսս իմ ոչ դարձուցի յամօթոյ ընդ երեսս թքանելոյ: Եւ Տր Տր եղև իմ օգնական . վն այնորիկ ոչ ամաչեցի . այլ արարի զդէմս իմ իբրև զվէմ հաստատուն. և գիտացի՝ թէ ոչ ամաչեցից : Զի մերձ է՝ որ արդարացուցանէն զիս : Ո՞վ է՝ ասոխն իմ , եկեսցէ՝ կացցէ 'ի մէջ . և ո՞վ է՝ որ դատէն զիս՝ մերձեսցի առ իս : Զի ահաւասիկ Տր Տր օգնական է ինձ . ո՞վ է՝ որ չարչարիցէն զիս : Ահաւասիկ դուք ամենեքին իբրև զձորձս հնասջիք . և ցեց մեցամէս կերիցէ զձեզ : 9 :

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Հռովմայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս : Ե . 6 :

Զի մինչդեռ տկարքն էաք՝ Քս վասն մեր 'ի ժամանակի 'ի վերայ ամպարշտաց մեռաւ : Զի վասն արդարոյ հազիւ ոք թէ մեռանիցի . այլ վն բարւոյ

թերեւս համարձակիցի ոք մեռանել: Յայտնեաց ԱԾ զսէրն իւր 'ի մեզ, զի մինչդեռ մեղաւորքն էաք, Քս վասն մեր մեռաւ. որչափ եւս առաւել յարդարանալս մերում այժմիկ արեամբն նր՝ ապրեսցուք նովաւ 'ի բարկութենէ անտի: Զի եթէ մինչ թշնամիքն էաք՝ հաշտեցաք ընդ ԱՅ մահուամբ Որդւոյ նորա. որչափ եւս առաւել 'ի հաշտելս մերում՝ ապրեսցուք կենօքն նր: Եւ ոչ այսչափ միայն, այլ պարծիմք եւս յԱԾ 'ի ձեռն Տն մերոյ Յսի Քսի, որով եւ զհաշտութիւն իսկ ընկալաք: **11**:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր աղաչեսցուք: Տր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնելի:

Եւ եւս խաղաղութե: Օրհնութի եւ փառք,

Չորրորդ Սաղմոս ԻԱ:

Կց. Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց. եւ 'ի վր պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին:

Փխ. Ած Ած իմ, նայեաց առ իս. ընդէ՞ր թողեր զիս. հեռի եղէ 'ի փրկութէ իմմէ, վասն բանից յանցանաց իմոց:

Ած իմ 'ի տուէ կարդացի առ քեզ, եւ ինձ ոչ լուար. 'ի գիշերի, եւ ինձ ոչ անսացեր:

Դու 'ի սրբս բնակեալ ես. եւ գովեալ յԻսրայելի:

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր, յուսացան 'ի քեզ եւ փրկեցեր զնոսա:

Առ քեզ աղաղակեցին, եւ կեցին. 'ի քեզ յուսացան՝ եւ ոչ ամաչեցին:

Այլ ես որդն եմ, եւ ոչ եմ մարդ. նախատինք մարդկան՝ եւ արհամարհանք ժողովրդոց:

Ամենեքեան որ տեսանէին զիս՝ արհամարհէին զինեւ. խօսէին շրթամբք՝ եւ շարժէին զգլուխս իւրեանց:

Յուսացաւ 'ի Տէր՝ եւ փրկեսցէ զնա. կեցուսցէ զնա՝ զի կամի զնա:

Դու ես որ հանար զիս յարգանդի. յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ։

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ. դու ես Ա̃Ծ իմ։

Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն. զի նեղութիւնք մերձեալ են. և ոչ ոք է որ օգնէ ինձ։

Շուրջ եղեն զինև զուարակք բազումք. և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս։

Բացին 'ի վ̃ր իմ զբերանս իւրեանց որպէս առիւծ, զի մռնչէ և յափշտակէ։

Ես որպէս զջուր հեղայ՝ և ցրուեցան ա̃մ ոսկերք իմ, և եղև սիրտ իմ որպէս մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմում։

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութի̃ իմ. լեզու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ. և 'ի հող մահու իջուցին զիս։

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք. և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս։

Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ. և թուեցին զա̃մ ոսկերս իմ, և նոքա հայեցան, և տեսին զիս։

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց. և 'ի վ̃ր պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։

Դու Տէր, մի՛ հեռի առներ զօգնութիւնս քո յինէն, և Տ̃ր յօգնել ինձ նայեաց։

Փրկեա՛ 'ի սրոյ զանձն իմ. և 'ի ձեռաց շանց զմիամօրութի̃ իմ։

Փրկեա՛ զիս 'ի բերանոյ առիւծու՝ յեղջերէ միեղջերուի զխոնարհութի̃ իմ։

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց. 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ։

Երկիւղածք Տ̃ն օրհնեցէք զՏ̃ր. ա̃մ զաւակն յակոբեան փառաւոր արասցեն զնա։

Երկիցէ 'ի Տ̃նէ ա̃մ զաւակն Իսրայելի, զի ոչ արհամարհեաց, և ոչ անարգեաց զաղօթս աղքատի. և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ 'ի կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ։

Ի քէն է գովութի՟ իմ, յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Զուխտս իմ կատարեցից առաջի ա՟մ երկիւղածաց նորա:

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին. օրհնեսցեն զՏր՟՝ Որք խնդրեն զնա:

Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ Տր՟ ա՟մ ծագք երկրի:

Երկիր պագցեն նմա ա՟մ տոհմք ազանց. զի Տն՟ է արքայութի՟. և նա տիրէ 'ի վ՟ր ա՟մ հեթանոսաց:

Կերան և երկիր պագին նմա ա՟մ պարարտք երկրի. առաջի ն՟ր անկցին ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի հող:

Անձն իմ նովաւ կեայ. և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա:

Պատմեսցի Տն՟ ազգ՝ որ գալոց է. պատմեսցեն զարդարութի՟ նորա ժողովրդեան, որ ծնանելոց իցէ՝ զոր արար Տր՟:

Ընթերցուած յԱմովսայ մարգարէէ: Ը. 9:

Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ ասէ Տր՟ Տր՟՝ մտցէ արեգակն 'ի միջօրէի. և խաւարեսցի յերկրէ լոյս 'ի տուէ: Եւ դարձուցից 'ի սուգ զտօնս ձեր. և զա՟մ երգս ձեր յողբս. և ածից 'ի վ՟ր ա՟մ հասակաց զքուրձ. և 'ի վ՟ր ա՟մ գլխոց զկնտութի՟. և արարից նմա իբրև սուգ սիրելոյ. և որոց ընդ նմայն իցեն՝ իբրև օր ցաւոց: Ահա աւուրք գան ասէ Տր՟ Տր՟. և առաքեցից սով յերկիր, ոչ սով հացի և ոչ ծարաւ ջրոյ, այլ սով լսելոյ զբանն Տն՟: Եւ խռովեսցին ջուրք 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով՝ և 'ի հիւսիսոյ մինչև յարևելս. ընթասցին խնդրել զբանն Տն՟, և մի՛ գտցեն: 12:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Կորնթացւոց առաջին թըղթոյն է ընթերցուածս: Ա. 18:

Զի բան խաչին, կորուսելոցն յիմարութի՟ է. այլ փրկելոցս մեզ՝ զօրութիւն Այ՟: Զի գրեալ է.

կորուսից զիմաստութի՟ իմաստնոց. և զխորհուրդս խորհրդականաց արհամարհեցից: Ո՞ւր իմաստուն, ո՞ւր դպիր, ո՞ւր քննիչ աշխարհիս այսորիկ. ո՞չ ապաքէն յիմարեցոյց Ա՟ծ զիմաստութի՟ աշխարհիս այսորիկ: Վասնզի իմաստութե՟ն Ա՟յ ոչ ծանեաւ աշխարհ իմաստութե՟ն զԱ՟ծ. հաճեցաւ Ա՟ծ յիմարութե՟ քարոզութե՟ն՝ ապրեցուցանել զհաւատացեալս: Իսկ որովհետև հրեայք նշան հայցեն, և հեթանոսք զիմաստութիւն խնդրեն. մեք քարոզեսցուք զխաչելեալն Ք՟ս, հրէից գայթագղութի՟, և հեթանոսաց յիմարութի՟. բայց նոցին իսկ կոչեցելոցն հրէից և հեթանոսաց, զՔ՟ս՝ Ա՟յ զօրութի՟ և Ա՟յ իմաստութի՟: Զի յիմարն Ա՟յ իմաստնագոյն է քան զմարդիկ. և տկարն Ա՟յ զօրագոյն է քան զմարդիկ: Թէպէտ և զձեր իսկ կոչումն տեսէք եղբարք, զի ոչ բազում իմաստունք ըստ մարմնոյ, և ոչ բազում հզօրք, և ոչ բազում ազնուականք. այլ զյիմարս աշխարհիս ընտրեաց Ա՟ծ՝ զի յամօթ արասցէ զիմաստունս. և զտկարս աշխարհիս ընտրեաց Ա՟ծ, զի յամօթ արասցէ զհզօրս. և զանտոհմս աշխարհի և զարհամարհեալս ընտրեաց Ա՟ծ՝ և զոչինչսն, զի զէսն իմն խափանեսցէ. ո՟պ զի մի պարծեսցի ա՟մ մարմին առաջի Ա՟յ: Զի 'ի նմանէ դուք էք 'ի Ք՟ս Յ՟ս, որ եղև մեզ իմաստութի՟ յԱ՟յ, արդարութի՟ և սրբութի՟ և փրկութի՟. զի ո՟պ և գրեալ է. որ պարծին՝ 'ի Տ՟ր պարծեսցի: 31:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏ՟ր աղաչեսցուք: Տ՟ր ողորմեա: Երեք անգամ երգեա:

Ես եմ խաղաղութի՟: Օրհնութի՟ և փառք:

Հինգերորդ Սաղմոս Լ:

Կ՟Յ. Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ:

Փխ. Ի քեզ Տ՟ր յուսացայ. Տե՟ս 'ի Ըն֊թ 289:

Ընթերցուած յԷսայեայ մարգարէէ: ԾԲ. 13:

Ահաւադիկ 'ի միտ առցէ մանուկ իմ. վերասցի՝ և

բարձրասցի՝ և փառաւորեսցի յոյժ։ Զոր օրինակ զարմասցին բազումք 'ի վր̃ քո. այնպէս անշքեսցի տեսիլ քո 'ի մարդկանէ, և փառք քո յորդւոց մարդկանէ։ Այնպէս զարմասցին ազգք բազումք 'ի վր̃ քո. և կարկեսցեն թագաւորք զբերանս իրեանց։ Զի որոց ոչ պատմեցաւ վասն Նորա՝ տեսցեն. և որոց ոչ իցէ լուեալ, 'ի միտ առցեն։ Տր̃, ո՞ հաւատաց լրոյ մերում. և բազուկ Տեառն ո՞ւմ յայտնեցաւ։ Պատմեցաք առաջի Նորա իբրև զմանուկ՝ իբրև զարմատ 'ի ծարաւուտ երկրէ. ոչ գոյր Նր̃ տեսիլ՝ և ոչ փառք. տեսաք մեք զնա՝ և ոչ գոյր Նր̃ տեսիլ՝ և ոչ գեղեցկութ̃ի։ Այլ տեսիլ Նր̃ անարգ՝ նուազեալ քան զամ̃ որդւոց մարդկան. այր մի 'ի հարուածս՝ և գիտէ համբերել ցաւոց. զի դարձուցեալ զերեսս իւր անարգեցաւ՝ և ոչ ինչ համարեցաւ։ Նա զմեղս մեր բառնայ՝ և վս̃ մեր չարչարի. և մեք համարեցաք զնա 'ի ցաւս, և 'ի հարուածս, և 'ի չարչարանս իբրև յԱՃ։ Բայց Նա վիրաւորեցաւ վս̃ մեղաց մերոց, և պատժեցաւ վս̃ մերոց անօրէնութ̃ենց. խրատ խաղաղութ̃ե մերոյ 'ի Նմա, և Նր̃ վիրօքն բժշկեցաք։ Ամենեքին իբրև ոչխարք մոլորեալք՝ այր 'ի ճանապարհի իրում մոլորեցաւ. և Տր̃ մատնեաց զնա առ մեղս մեր։ Եւ Նա առ վշտին ոչ բանայ զբերան իւր. իբրև ոչխար 'ի սպանդ վարեցաւ. և իբրև որոջ առաջի կտրչի անմռունչ կայ. այնպէս ոչ բանայ զբերան իւր։ Ի խոնարհութ̃ե Նր̃ դատաստան Նր̃ բարձաւ. և զազգատոհմ Նր̃ ո՞ պատմեսցէ. զի բառնան յերկրէ կեանք Նր̃. յանօրէնութ̃ենց ժողովրդեան իմոյ 'ի մահ վարեցաւ։ Եւ տաց զչարս փոխանակ գերեզմանի Նր̃. և զմեծամեծս փոխանակ մահու Նր̃. զի անօրէնութիւն ոչ գործեաց. և ոչ գտաւ նենգութ̃ի 'ի բերան Նր̃։ Եւ Տր̃ կամի արբել զնա 'ի վիրաց անտի. եթէ տայցէք զվս̃ մեղացն, անձինք ձեր տեսցեն զզաւակ երկայնակեաց.

և կամի Տր̃ 'ի ձեռն Նր̃ բառնալ 'ի ցաւոց անձինն Նր̃։ Ցուցանել նմա լոյս՝ և ստեղծուլ իմաստութբ̃. արդարացուցանել զարդարն՝ որ մտադիւրն ծառայեաց բազմաց. և զմեղս նց̃ նա վերացուսցէ։ Վս̃ այսորիկ նա ժառանգեսցէ զբազումս. և զաւար՝ հզօրաց բաշխեսցէ. փոխանակ զի 'ի մահ մատնեցաւ անձն նր̃. և ընդ անօրէնս համարեցաւ. և նա զմեղս բազմաց վերացոյց՝ և վս̃ անօրէնութեանց նոցա մատնեցաւ։ Ծ.Գ. 12։

Պօղոսի առաքելոյն Եբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Բ. 11։

Զի որ սրբէն և որ սրբին՝ 'ի միոջէ էին ամենեքին, վ̃յ ոչ ամօթ համարի եղբարս անուանել զնս̃, և ասել։ Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց. 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ։ Եւ դարձեալ՝ թէ ես եղէց յուսացեալ 'ի նա։ Եւ դարձեալ. ահաւասիկ ես և մանկունք իմ, զոր ետ ինձ Ած̃։ Արդ՝ որովհետև մանկունք հաղորդեցին արեան և մարմնոյ, և ինքն իսկ մերձաւորութբ̃ կցորդ եղև նոցունց. զի մահուն իւրով խափանեսցէ զայն, որ զիշխանութի̃ մահուն ունէր, այս ինքն է՝ զսատանայ. և ապրեցուսցէ զայնոսիկ, որ մահուն երկիւղիւ հանապազ կէին վտարանդեալք 'ի ծառայութիւն։ Քանզի ոչ երբէք զհրեշտակաց բուռն հարկանէ. այլ զզաւակէն Աբրահամու բուռն հարկանէ։ Ուստի պարտ իսկ էր նմա ամենայնիւ եղբարց նմանել. զի ողորմած լինիցի, և հաւատարիմ քահանայապետ յա̃ծակոյս կողմանէ անտի, առ 'ի քաւելոյ զմեղս ժողովրդեանն։ Զի որով ինքն չարչարեցաւ զփորձ առեալ, կարող է և փորձանաւորացն օգնական լինել։ 18։

Եւ այս սքանչելին զերգ ասացեալ Տն̃ Ներսէսի յաղագս Մեծի ուրբաթին ցերեկին աւետարանացն։

Ողորմեա Գ.Կ.:

Նորոգող տիեզերաց որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց. արկեր զքեւ ի զինուորաց քղամիդ կարմիր նախատանաց. մերկեա յինէն զքուրձ մեղաց զտրտմագինն արեամբ ներկեալ. և զգեցո զուրախալին զպատմուճանն իմ զառաջին:

Երկնաւոր թագաւորիդ ի ծունր իջեալ խաղ առնէին. ծածկեալ զգլուխդ կոփէին և եղեգամբ հարկանէին. ես զիմ անկեալ մինչ ի գետին ի հնազանդել կամաց չարին. մի թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեսցես զիս վերստին:

Բազմեալ բոլորդ քո մարմին յետ վճռոյդ դատաւորին. սաստիկ էառ զհարուած գանին վասն գանից նախատեղծին. զիս որ յառից մինչև ցգլուխ ցաւօք ներզիմ անհնարին. առողջացո զարձեալ կրկին որպէս շնորհօք յառաջնին.

Ամբարտաւան պղծնեան զորդոյն զոր զգեցուցեր Ահարոնի. փոխան պսակ ի փշոց եդին միջակ այգւոյն Իսրայելին. ընդ փուշ մեղաց հանցեա յինէն զոր յիս եհար իմ թշնամին. և ողջացո զխոցթուած վէրին զի սպիք մեղացն ջնջեսցին.

Օրհնէ Արթին.

Այս Աւետարան առաքելական տօնին է.

Այս Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի. Գլ. 1.

Վ. խաչելութեն Քի մերոյ Յսի Քսի.

Իբրև այգ եղև, խորհուրդ արարին ամ քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն վն Յսի սպանանել զնա: Կապեցին զնա, և տարան մատնեցին, և ետուն ի ձեռս Պոնտացւոյ Պիղատոսի դատաւորի.

Յայնժամ տեսեալ Յուդայի՝ որ մատնեաց զնա, թէ պարտաւորեցաւ, զղջացաւ՝ եւ դարձոյց զարծաթն առ քահանայապետսն եւ ծերս ժողովրդեանն, եւ ասէ. մեղայ, զի մատնեցի զարիւն արդար. եւ նոքա ասեն. մեզ չէ փոյթ, դու գիտես: Եւ ընկէց զարծաթն ՚ի տաճարին՝ եւ գնաց, եւ չոգաւ խեղդեցաւ: Իսկ քահանայապետիցն առեալ զարծաթն՝ ասեն. ոչ է արժան ընդունել զայն ՚ի կորբանն, քանզի գինք արեան են: Խորհուրդ առեալ, գնեցին այնու զագարակն բրտի ՚ի գերեզմանս օտարաց: Վ̃ այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն, ագարակ արեան՝ մինչեւ ցայսօր: Յայնժամ լցաւ՝ որ ասացաւն ՚ի ձեռն Երեմեայ մարգարէի. եւ առին զերեսուն արծաթին զգինս վաճառելոյն, զոր արկին յորդւոցն Իսրայելի: Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի. որպէս հրամայեաց ինձ Տ̃ր: Եւ Յ̃ս եկաց առաջի դատաւորին. եհարց ցնա դատաւորն՝ եւ ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն հրէից: Եւ Յ̃ս ասէ. դու ասես: Եւ ՚ի չարախօսելն ն̃ր ՚ի քահանայապետիցն եւ ՚ի ծերոց, ոչ ինչ ետ պատասխանի: Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս. ո՞չ լսես՝ որչափ դոքա հակառակ քո վկայեն: Եւ ոչ ետ նմա պատասխանի՝ եւ ոչ բան մի, մինչեւ զարմանալ դատաւորին յոյժ: Բայց ըստ տօնի սովոր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի զոր կամէին: Ունէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր, որում անուն էր Յեսու Բարաբբա: Իբրեւ ժողովեցան, ասէ ցն̃ա Պիղատոս. զո՞ կամիք յերկուց աստի՝ զի արձակեցից ձեզ, զՅեսու Բարաբբա՝ եթէ զՅ̃ս զանուանեալն Ք̃ս: Քանզի գիտէր՝ թէ առ նախանձու մատնեցին զնա: Եւ մինչ նստէր յատենին, առաքեաց առ նա կինն իւր՝ եւ ասէ. չիք ինչ քո եւ արդարոյն այնորիկ. զի բազում անցք անցին ընդ իս այսօր յանուրջս վ̃ ն̃ր: Իսկ քահանայապետքն եւ ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդսն, զի խնդրեսցեն զԲարաբբայն՝ եւ

զՅս՟ կորուսցեն: Պատասխանի ետ դատաւորն՝ և ասէ
ցնս՟. զո՞ կամիք զի արձակեցից ձեզ յերկուց այտի:
Եւ նոքա ասեն. զԲարաբբա: Ասէ ցնս՟ Պիղատոս. իսկ
զի՞ արարից զՅս՟ զանուանեալն Քս՟: Ասեն ամենեքեան՝
խաչեսցի. և նա ասէ, զի՞նչ չար արար. և նոքա ա-
ռաւել ևս աղաղակէին և ասէին, խաչեսցի: Իսկ տե-
սեալ Պիղատոսի թէ ոչ ինչ օգնէ՝ այլ առաւել խռո-
վութի լինի, առեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի
ժողովրդեանն՝ և ասէ. քաւեալ եմ ես յարենէ
արդարոյդ այդորիկ. դուք գիտասջիք: Պատասխանի
ետ ամենայն ժողովուրդն՝ և ասէ. արիւն դորա
'ի վր՟ մեր և 'ի վր՟ որդւոց մերոց: Յայնժամ ար-
ձակեաց նց՟ զԲարաբբայն, և զՅս՟ գան հարեալ ետ
'ի ձեռս՝ զի խաչեսցի: Յայնժամ զինուորք դատա-
ւորին առին զՅս՟ յապարանս. և ժողովեցին 'ի
վր՟ նր՟ զամ՟ զգունդն. մերկացին զնա, և արկին
զնովաւ քղամիդ կարմիր: Եւ բոլորեալ պսակ 'ի
փշոց՝ եդին 'ի գլուխ նր՟, և եղէգն յաջոյ ձեռին նր՟.
'ի ծունր իջեալ առաջի նր՟՝ կատակէին և ասէին. ո՛ղջ
եր թագաւոր հրէից: Եւ թքեալ 'ի նա՝ առնուին
զեղէգնն և ծեծէին զգլուխ նր՟: Եւ յորժամ ձա-
ղեցին զնա, մերկացուցին 'ի նմանէ զքղամիդն և
ագուցին նմա զիւր հանդերձն, և տարան զնա 'ի
խաչ հանել: Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր մի Կիւ-
րենացի՝ անուն Սիմոն, զնա կալան պահակ՝ զի
բարձցէ զխաչն նր՟: Եւ եկեալ 'ի տեղին անուա-
նեալ Գողգոթա, որ է տեղի կառափելոյ, ետուն
նմա ըմպել գինի ընդ լեղի խառնեալ. և իբրև ճա-
շակեաց, ոչ կամէր ըմպել: Եւ հանեալ զնա 'ի
խաչ՝ բաժանեցին զհանդերձս նր՟ վիճակաւ. զի
լցցի բանն՝ որ ասացաւ 'ի մարգարէէն. բաժանե-
ցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, և 'ի վր՟ պատմու-
ճանի իմոյ վիճակս արկանէին: Եւ նստեալ պահէին
զնա: Եւ եդին 'ի վր՟ գլխոյ նր՟ գրեալ զվնաս նր՟.
թէ՝ այս է Յս՟ թագաւորն հրէից: Յայնժամ հա-

նին ընդ նմա 'ի խաչ երկուս աւազակս, մի յաջմէ նր՟ և մի յահեկէ: Եւ որ անցանէինն՝ հայհոյէին զնա. շարժէին զգլուխս իւրեանց, և ասէին. վա՜հ որ քակէիր զտաճարն, և զերիս աւուրս շինէիր զնա. ապրեցո՛ զքեզ, թէ Որդի ես Ա՟Յ՝ էջ 'ի խաչէդ: Նոյնպէս և քահանայապետքն ձաղէին հանդերձ դպրօքն և ծերովք՝ և ասէին: Զայլս ապրեցոյց՝ զինքն ոչ կարէ ապրեցուցանել. եթէ թագաւոր է Իսրայէլի՝ իջցէ այժմ 'ի խաչէդ՝ և հաւատասցուք դմա. եթէ յուսացաւ յԱ՟Ծ, փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ կամի զդա. քանզի ասաց՝ եթէ Ա՟Յ Որդի եմ: Զնոյն և աւազակքն՝ որ խաչեալ էին ընդ նմա, նախատէին զնա: Եւ 'ի վեց ժամէ աւուրն՝ խաւար եղև 'ի վր՟ ա՟մ երկրի մինչև ցինն ժամ: Եւ զիննժամաւն գոչեաց Յս՟ 'ի ձայն մեծ և ասէ. էլի, էլի, լամա սաբաքթանի. այս ինքն է. Ա՟Ծ իմ, Ա՟Ծ իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս: Ոմանք յայնցանէ որ անդն կային, իբրև լուան՝ ասէին. զԵղիա կարդայ դա: Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ո՟ն 'ի նոցանէ՝ առ սպունգ լի քացախով, հարեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել նմա: Եւ կէսքն ասէին. թո՛ղ տեսցուք եթէ գա՞յ Եղիա փրկել զդա: Եւ Յս՟ դարձեալ աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ՝ և արձակեաց զոգին: Եւ ահա վարագոյր տաճարին ցելաւ յերկուս՝ 'ի վերուստ մինչև 'ի վայր, և երկիր շարժեցաւ, և վէմք պատառեցան: Եւ գերեզմանք բացան, և բազում մարմինք ննջեցելոց սր՟ց յարեան: Եւ ելեալ 'ի գերեզմանաց յետ յարութե՟ն նր՟, մտին 'ի քաղաքն սր՟բ, և երևեցան բազմաց: Իսկ հարիւրապետն՝ և որ ընդ նմա պահէին զՅս՟, իբրև տեսին զշարժումն և զեղեալսն, երկեան յոյժ՝ և ասեն. արդարև Ա՟Յ որդի էր սա: Էին անդ կանայք բազումք, կային 'ի հեռաստանէ՝ և հայէին, որք եկին զկնի Յս՟ի 'ի Գալիլեէ պաշտել զնա. յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի՝ և Մարիամ Յակովբայ՝ և Յովսեայ մայր, և մայր որդւոցն Զեբեդեայ: 56:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր աղաչեսցուք ։
Տր ողորմեա ։ Երեք անգամ երկրպագեա ։

Եւ ես խաղաղութեն ։ Օրհնութի և փառք ։

Վեցերորդ Սաղմոս ԿԲ. ։

43. Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և 'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ ։

փխ. Կեցո զիս Ած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ ։

Եկի ես 'ի խորս ծովու, և շրջանք ընկղմեցին զիս ։

Վաստակեցի ես առ աղաղակել. և կերկերեցաւ կոկորդ իմ ։

Նուաղեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ Տէր Ած իմ ։

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց ։

Զօրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ 'ի նանիր. ինչ զոր ոչ յափշտակեալ էր՝ տուժէի նոցա ։

Ած դու ծանեար զանզգամութի իմ, և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան ։

Մի ամաչեսցեն վն իմ որք համբերեն քեզ Տր Տր զօրութեց. մի պատկառեսցեն վն իմ, որք խնդրեն զքեզ Ած Իսրայելի ։

Վն քո համբերի նախատանաց, և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ ։

Օտար եղէ ես եղբարց իմոց. և հիւր որդւոց մօր իմոյ ։

Նախանձ տան քո եկեր զիս. նախատինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ իմ ։

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ, և եղեն ինձ այս նախատինք. արարի զհանդերձս իմ քուրձ և եղէ յառակ նց ։

Զինէն խորհէին, որ նստէին առ դրունս, զիս այպն առնէին՝ որք ըմպէին գինի:

Ես յաղօթս կայի առ քեզ Տ̃ր 'ի ժամանակ ընդունելի:

Ըստ 'ի բազում ողորմութ̃ն քում լո՛ւր ինձ, 'ի ճշմարտութ̃ի փրկութ̃ն քո:

Ապրեցո՛ զիս 'ի կաւոյ զի մի՛ ընկղմայց. ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, և 'ի խորոց ջուրց բազմաց:

Մի՛ ընկղեսցեն զիս պտոյտք ջուրց, և մի՛ ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց. և ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբերան իւր 'ի վ̃ր իմ:

Լո՛ւր ինձ Տ̃ր, զի քաղցր է ողորմութ̃ի քո. ըստ բազում գթութ̃ քո հայեա՛ց յիս, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ, զի նեղեալ եմ ես վաղվաղակի լո՛ւր ինձ:

Հայեա՛ց յանձն իմ, և փրկեա՛ զիս. և վ̃ս թշնամեաց իմոց ապրեցո՛ զիս:

Զի դու գիտես զնախատինս իմ, զամօթ իմ, և զպատկառանս իմ:

Առաջի քո են ա̃մ նեղիչք անձին իմոյ, նախատանաց համբեր սիրտ իմ և թշուառութ̃ն:

Ակն ունէի՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդ իս, և ոչ ոք էր. և մխիթարիչ ինձ ոք ոչ գտաւ:

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և 'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղիցին սեղանք ն̃ց առաջի ն̃ց յորոգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի գայթագղութ̃ի:

Խաւարեսցին աչք ն̃ց, զի մի՛ տեսցեն. և զթիկունս ն̃ց հանապազ կորացո՛:

Արկցես 'ի վ̃ր ն̃ց զբարկութ̃ի քո. սրտմտութ̃ի բարկութ̃ն քո հասցէ 'ի վ̃ր նոցա:

Եղիցին բնակութ̃իք ն̃ց աւերակ, և 'ի յարկս ն̃ց մի՛ ոք իցէ որ բնակիցէ:

Զի զոր դու հարեր, հալածեցին, և 'ի վէրս ցաւոց իմոց յաւելին:

Դիր մեղս 'ի վ՟ր մեղաց ն՟ց, զի մի՛ մտցեն յարդարութ՟ի քո:

Ջնջեսցին նոքա 'ի դպրութ՟է քումմէ կենաց. և ընդ արդարս քո մի՛ գրեսցին:

Աղքատ և ցաւած եմ ես. փրկութ՟ի քո Ա՟ծ ընկալցի զիս:

Օրհնեցից զանուն Ա՟յ իմոյ օրհնութ՟բ, և բարձր արարից զնա գովութ՟բ:

Հաճոյ եղիցի Ա՟յ քան զորթ մատաղ, որ բերէ եղջիւրս և կճղակս:

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին. խնդրեցէք զԱ՟ծ և կեցցեն անձինք ձեր:

Զի լուաւ Տ՟ր տնանկաց, և զկապեալս իւր ոչ արհամարհեաց:

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր, ծով և ա՟մ որ զեռայ 'ի ն՟ս:

Ա՟ծ փրկէ զՍիովն, և շինեսցին քաղաքք Հրէաստանի. շինեսցեն բնակեսցեն և ժառանգեսցեն 'ի ն՟մ:

Զաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ, և որք սիրեն զանուն քո բնակեսցեն 'ի նմա:

Ընթերցուած Յեսայեայ մարգարէէ: կգ. 1:

Իսկ այս ո՞վ է՝ որ դիմեալ գայ յԵդովմայ. կարմրութ՟ի ձորձոց իւրոց 'ի Բոսորայ. գեղեցիկ պատմուճանաւ և բուռն զօրութ՟բ: Ես խօսիմ զարդարութ՟ի և իրաւունս փրկութ՟ե: Ընդէ՞ր կարմիր են ձորձք քո. և հանդերձք քո իբրև հնձանահարի լըցոյ հնձանի կոխելոյ: Հնձան հարի միայն՝ և 'ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս. կոխեցի զն՟ս սրտմտութ՟բ՝ և ճմլեցի զն՟ս բարկութ՟բ, և իջուցի յերկիր. և զա՟մ հանդերձս իմ թաթաւեցի: Զի հասեալ էր 'ի վ՟ր ն՟ց օր հատուցման, և ամ փրկութ՟ե եկեալ հասեալ: Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ օգնէր. զմտաածի՝ և ոչ ոք էր՝ որ 'ի թիկունս հասանէր: Փրկեաց զն՟ս բազուկ իմ. և սրտմտութ՟ի իմ միայն զդէմ

կալաւ: Կոխեցի զնս բարկութեամբ իմով՝ և զենի զնս սրտմտութբ իմով. և իջուցի զնս յերկիր: 6,

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Թ. 11:

Այլ Քս եկեալ քահանայապետ հանդերձելոցն բարեաց՝ մեծաւն և կատարելովն՝ և անձեռագործ խորանաւն, այս ինքն է՝ որ ոչ յայսց արարածոց, և ոչ արեամբ նոխազաց և զուարակաց. այլ իւրով արեամբն եմուտ միանգամ 'ի սրբութիւն յաւիտենական գտեալ փրկութի: Զի եթէ արիւն ցլուցն և նոխազաց՝ և մոխիր երնջոցն ցանեալ՝ ըղպղծեալսն սրբէր առ 'ի մարմնոյ սրբութէ. որչափ ևս առաւել արիւնն Քսի, որ 'ի ձեռն Հոգւոյն յաւիտենականի մատոյց զանձն անարատ պատարագ Այ, սրբեսցէ զխիղճ մտաց ձերոց 'ի մեռելոտի գործոց անտի՝ պաշտել զԱծ կենդանի: Եւ վս այնորիկ նորոյ ուխտին է միջնորդ. զի յորժամ մահ լինիցի՝ 'ի փրկութի վս առաջին ուխտին յանցանաց, զաւետիս առցեն հրաւիրեալքն 'ի ժառանգութի յաւիտենից: Քանզի ուր կտակ է, հարկ է զմահ 'ի մէջ բերել զկտակագրին: Զի կտակ յետ մահու հաստատուն է. ապա թէ ոչ՝ զիարդ իցէ հաստատուն, մինչ կտակագիրն կենդանի է: Ուստի և ոչ առաջինն առանց արեան նորոգէր: Քանզի իբրև պատմեցան ամ պատուիրանք օրինացն 'ի Մովսիսէ ժողովրդեանն, առեալ զարիւն ցլուցն և նոխազացն, ջրով և բրդով, կարմրով և զոպայիւ, զկտակարանօքն իսկ և զամ ժողովրդեամբն սրսկեաց, և ասէ. այս է արիւն կտակին՝ զոր պատուիրեաց ձեզ Ած: Եւ զխորանաւն և զամ կահիւ սպասուն նոյնպէս սրսկեաց զարիւնն: Եւ գրեթէ ամ ինչ արեամբն սրբէր ըստ օրինացն. և առանց հեղման արեան չլինէր թողութիւն: Ապա հարկ էր օրինաւորացն այնպիսեօքն սրբել. և բուն իսկ երկնաւորացն՝ առաւել

եւ պատարագօք քան զնոյնս ։ Զի ոչ եթէ 'ի ձեռագործ սրբութիւն եմուտ Քս յօրինակս ճշմարտութեն. այլ 'ի բուն իսկ յերկինս, յանդիման լինել երեսացն Այ վն մեր ։ Ոչ զի բազում անգամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ՝ որպ քահանայապետն, որ մտանէր 'ի սրբութի սրբութեանցն ամի ամի արեամբ օտարաւ. ապա թէ ոչ՝ պարտ էր նմա բազում անգամ չարչարել սկզբանէ աշխարհի. բայց արդ առաւել միանգամ 'ի կատարած յաւիտենից՝ յանարգութի մեղաց իւրով պատարագաւն յայտնեալ է ։ Եւ զոր օրինակ կայ մնայ մարդկան միանգամ մեռանել, և յետ այնորիկ դատաստան. նոյնպէս և Քս միանգամ մատուցեալ պատարագ առ 'ի բառնալոյ զմեղս բազմաց. իսկ յերկրորդումն առանց մեղաց յայտնեսցի այնոցիկ, որ ակն ունիցին նմա հաւատովք 'ի փրկութի ։ 28 ։

Շարական Գ.Կ ։

Ետուն ըմպել քեզ ըզլեղին և ըզքացախն ի ծարաւին. որբեր կամաւ զի քաղցրասցին ճաշակք պտղոյն դառնագունին. ըզդառնութիւն թունաւորին զոր ի մասունս հոգւոյս արկին. հերքեա ի բաց հանդերձ սովին եւ քաղցրասցի սէր քո ի սմին ։

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին այն որ բուսաւ ի մէջ դրախտին. փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին ի Գողգոթա հաներ տեղին. զիմ առ ի մեղս անկեալ զոգի և ծանրագոյն բարձող բեռին. բարձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին հան ի յերկինս յուխտեալ տեղին ։

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին բևեռեցար Տր ի խաչին. լուծեր զկապանս նախաստեղծին և կա-

պճեցեր ըզթշնամի՛ն. զի՛ս ամրացո՛ ընդ հովանեաւ կենդանարար քո նշանի՛ն. և ի ծագելն յարեւե-լից լուսաւորեա լուսով նորի՛ն։

Ս°րանեալ աւանդակին բացեր ըզդուռն ադէն դրախ-տի՛ն. ըստ հաւատոյ ս՛րտի նորին կատարեցեր ըզ-խնդրելի՛ն. տո՛ւր և՛ւ ինձ Տէ՛ր ընդ նմին լսել ըզ-նո՛յն պատասխանի՛ն. այսօր ընդ իս իցես յադէնն ի հայրենին քո առաջի՛ն։

ՕՀՆԻ՝ Ո՛րթի։

ՍԲԾ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի։ ԺԵ. 1։
Կ՚ա խաչելութեն Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօտն խորհուրդ արարեալ քահանայապետիցն հանդերձ ծերովքն և դպրօքն՝ և ամենայն ատեանն, կապեցին զՅս, և տարան մատնեցին Պիղատոսի։ Եհարց զնա Պիղատոս և ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն հրէից։ Նա պատասխանի ետ նմա և ասէ՝ դու ասես։ Եւ չարախօսէին զնմանէ յոյժ քահանայապետքն, և նա ոչ ինչ տայր պատասխանի։ Իսկ Պիղատոս դարձեալ հարցանէր զնա. ո՞չ ինչ տաս պատասխանի, տե՛ս՝ քանի՛ ամբաստանեն զքէն։ Եւ Յս այնուհետև ոչ ինչ ետ պատասխանի, մինչև զարմանալ յոյժ Պիղատոսի։ Բայց ըստ տօնի արձակէր նց զմի ոք զկապեալ, զոր ինքեանք խնդրէին։ Եւ էր՝ որում անուն էր Բարաբբաս՝ կապեալ ընդ խռովիչսն, որոց 'ի խռովելն՝ այր մի սպանեալ էր։ Ի ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել ամբոխն և խնդրել՝ ոպ սովոր էր, զի արձակեսցէ նց զԲարաբբայն։ Պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնս. կամի՞ք՝ զի արձակեցից ձեզ զարքայն հրէից։ Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն։ Ոմք և զամբոխն հաւանեցուցին՝ զի արձակեսցէ նց զԲարաբբայն։ Դարձեալ պատաս-

խանի եւ Պիղատոս և ասէ ցնս․ իսկ զի՞նչ կամիք թէ արարից զարքայն Հրէից։ Եւ նոքա դարձեալ աղաղակէին՝ յուղեալք ՚ի քահանայապետից, ՚ի խա՛չ հան զդա։ Ասէ ցնս Պիղատոս․ զի՞նչ ինչ չար արարեալ իցէ դորա։ Եւ նոքա առաւել ևս աղաղակէին և ասէին, ՚ի խա՛չ հան զդա։ Իսկ Պիղատոս իբրև զմիտս կամեցաւ հաճել զամբոխին, արձակեաց նց զԲարաբբայն․ և զՅս տան հարեալ ետ ՚ի ձեռս, զի ՚ի խաչ ելանիցէ։ Եւ զինուորքն տարան զնա ՚ի ներքս ՚ի դաւիթն՝ ուր հրապարակն էր․ և կոչեն միանգամայն զամ զգունդն, և զգեցուցանեն նմա քղամիդ կարմիր և ծիրանիս, և եդին ՚ի գլուխ նորա պսակ արարեալ ՚ի փշոց։ Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա՝ և ասել․ ողջ եր արքայդ Հրէից։ Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամբ, և թքանէին ընդ երեսս, և ՚ի ծունր իջեալ երկիր պագանէին նմա։ Եւ իբրև կատակեցին զնա՝ մերկացուցին զքղամիդն և զծիրանիս, և զգեցուցին նմա զիւր հանդերձն, և ածին արտաքս զի ՚ի խաչ հանցեն զնա։ Եւ ունէին պահակ զՍիմովն Կիւրենացի՝ որ ընդ այն անցանէր՝ եկեալ յագարակէ, զհայրն Աղէքսանդրի և Ռուփայ․ զի բարձցէ զխաչափայտն նր։ Եւ ածեն զնա ՚ի Գողգոթա, տեղի մի՝ որ թարգմանի՝ տեղի կառափելոյ։ Եւ տային նմա գինի զմուսեալ, և նա ոչ առ․ և հանին զնա ՚ի խաչ։ Եւ բաժանեցին զհանդերձս նր, արկեալ վիճակս ՚ի վն՝ թէ ո՛ զինչ առնուցու։ Էր ժամ երրորդ՝ և հանին զնա ՚ի խաչ։ Եւ էր գիր վնասու նր գրեալ՝ թէ թագաւոր է Հրէից։ Եւ ընդ նմա հանին ՚ի խաչ երկուս աւազակս․ մի ընդ աջմէ, և մի ընդ ահեկէ նր։ Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ։ Եւ որք անցանէինն՝ հայհոյէին զնա, շարժեալ զգլուխս իրեանց և ասէին․ վա՜հ որ քակէիր զտաճարն՝ և զերիս աւուրս շինէիր․ ապրեցո՛ զանձն քո և էջ

'ի խաչէդ: Նոյնպէս և քահանայապետքն այպն արարեալ ընդ միմեանս հանդերձ դպրօքն՝ ասէին. զայլս ապրեցոյց՝ զանձն ոչ կարէ ապրեցուցանել: Քս̃դ արքայդ Իսրայէլի, իջցէ այժմ 'ի խաչէ այտի, զի տեսցուք և հաւատասցուք դմա, և որ ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէին զնա: Եւ իբրև վեց ժամ եղև՝ խաւար կալաւ զա̃մ երկիր մինչև ցինն ժամ: Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յս̃ 'ի ձայն մեծ, և ասէ. էլի, էլի, լամա սաբաքթանի. որ թարգմանի. Ա̃ծ իմ, Ա̃ծ իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս: Եւ ոմանք 'ի նոցանէ որ շուրջն կային զնովաւ՝ իբրև լուան, ասէին թէ զԵղիա կարդայ: Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունգ մի քացախով, և հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա, և ասէ. թո՛յլ տուր տեսցուք՝ գա՞յ Եղիա իջուցանել զդա: Եւ Յս̃ արձակեաց ձայն մեծ՝ և եհան զոգի: Եւ վարագոյր տաճարին պատառեցաւ յերկուս՝ 'ի վերուստ մինչև 'ի խոնարհ: Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ կայր անդ՝ եթէ աղաղակեաց և եհան զոգի, ասէ. արդարև այրս այս Որդի Ա̃յ էր: Էին և կանայք՝ որ հայէին 'ի հեռաստանէ. յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի, և Մարիամ Յակովբու փոքրկան, և Յովսեայ մայրն, և Սողովմէ. որք յորժամ էին 'ի Գալիլեա՝ զհետ շրջէին նր̃ և պաշտէին զնա. և այլ բազում կանայք՝ որ ընդ նմա խաղ ելեալ էին յԵ̃մ: 41:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր̃ աղաչեսցուք: Տր̃ ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ եւս խաղաղութե̃: Օրհնութի̃ և փառք:

Եօթներորդ Սաղմոս ՁԷ:

կց. Եղէ ես որպ մարդ առանց օգնականի՝ և 'ի մեռեալս ազատ:

փխ. Տր̃ Ա̃ծ փրկութե̃ իմոյ 'ի տուէ կարդացի, և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր̃. խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ. և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան. և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որ իջանեն 'ի գուբ:

Եղէ ես որպ̃ մարդ առանց օգնականի՝ և 'ի մեռեալս ազատ:

Որպէս վիրաւորս որ ննջեն 'ի գերեզմանս:

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Եդին զիս 'ի գբի ներքնում, 'ի խաւարի և 'ի ըստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութ̃ի քո. զա̃մ զբօսանս քո ածեր 'ի վր̃ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութ̃է:

Աղաղակեցի առ Տր̃ զօրհանապազ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Մի՞ թէ մեռելո̃ց առնիցես սքանչելիս. կամ բժիշկք յարուցանիցեն, խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Մի՞ թէ պատմեսցե՞ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զողորմութ̃իս քո. կամ զճշմարտութ̃իս քո 'ի կորստեան:

Մի՞ թէ ծանիցե՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տր̃ աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ընդէ՞ր Տր̃ մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութ̃է իմ. 'ի բարձրութ̃է խոնարհեցայ և ապշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութ̃ի քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինև ոպ՟ ջուր. զօր ա՟մ պաշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ, և զծանօթս իմ վ՟ն թշուառութե՟ն իմոյ:

Ընթերցուած Յերեմեայ մարգարէէ: ԺԸ. 18:

Տէր ծանո՛ ինձ, և ծանեայց. յայնժամ տեսի զգործս նց՟: Ես իբրև զգառն անմեղ վարեալ 'ի սպանդ. ոչ գիտացի՝ թէ զինէն խորհեցան խորհուրդս, և ասեն. եկա՛յք, արկցո՛ւք փայտ 'ի հաց նր՟, և ջնջեսցուք զնա յերկրէն կենդանեաց. և անուն նր՟ մի ևս յիշեսցի: Տէր զօրութե՟ց՝ որ ընտրես զիրաւունս՝ և քննես զերիկամունս և զսիրտ, տեսից առ 'ի քէն զվրէժխնդրութի՟ առ 'ի նն՟. զի քեզ յայտնեցի զիրաւունս իմ: Վասն այնորիկ այսպէս ասէ Տր՟՝ 'ի վր՟ արանցն Անաթովթայ՝ որք խնդրեն զանձն քո, և ասեն. մի մարգարէանար վն՟ մեր, ապա թէ ոչ՝ մեռանիս 'ի ձեռաց մերոց: Վ՟ այդորիկ այսպէս ասէ Տր՟ զօրութե՟ց. ահաւասիկ ես այց արարից 'ի վր՟ նց՟. երիտասարդք նց՟ սրով մեռցին. և ուստերք և դստերք նց՟ սովու վախճանեսցին: Եւ մնացորդք ոչ եղիցի նց՟, զի ածից չարիս 'ի վր՟ բնակչացն Անաթովթայ՝ յամի այցելութե՟ն նց՟: Արդար ես դու Տր՟՝ և մատուցից առաջի քո զաղերս. բայց խօսեցայց զիրաւունս: Զի՞ է, զի ճանապարհք ամբարշտաց յաջողեալ են. և երջանկացան ամենեքեան՝ որ արհամարհեն զարհամարհանս: Տնկեցեր զնոսա՝ և արմատացան. ծնան որդիս՝ և արարին զպտուղ: Մերձ ես դու Տր՟ 'ի բերանս նց՟. և հեռի յերիկամանց նց՟: Եւ դու Տր՟ գիտես զիս. տեսեր զիս՝ և փորձեցեր զսիրտ իմ առաջի քո. ժողովեա՛ զնս՟ իբրև զոչխարս 'ի սպանումն. և նուիրեա՛ զնս՟ յօր սպանման նց՟: Մինչև յե՞րբ սուգ ունիցի երկիր. և խոտ ա՟մ վայրի ցամաքեսցի: Ի չարեաց բնակչաց երկրին

ապականեցան անասուն և թռչուն. զի ասացին թէ ոչ տեսցէ Ա՜ծ զճանապարհս մեր։ Ոտք քո ընթանան՝ և լքուցեն զքեզ. զիա՞րդ կազմիցիս երիվարօք. խոկ արդ՝ յերկի՞րդ խաղաղութե՜ յուսացեալ իցես. զի՞ գործեսցես 'ի վերանալ Յորդանան գետոյ։ Զի եղբարքն քո՝ և տուն հօր քո՝ և նոքա դաւեցին քեզ. և նոքին աղաղակեցին զկնի քո. կուտեցան 'ի վ՜ր քո. մի՛ հաւատար նց, զի խօսեսցին զքէն չարութի։ Լքի զտուն իմ. թողի զժառանգութի իմ. ետու զսիրելին անձին իմոյ 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։ Եղև ժառանգութի իմ ինձ իբրև առիւծ յանտառի. ետ 'ի վ՜ր իմ զբարբառ իւր. վ՜ն այնորիկ ատեցի զնա։ ԺԲ. 8։

Պօղոսի առաքելոյն Եբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Ժ. 19։

Ունիմք այսուհետև եղբարք. Տե՛ս 'ի Ըն—ն 307։

Շարական Դ.Կ։

Իարբառելով զէլը՝ էլին հիմունք երկրի տատանէին. եւ վարագոյր հին օրինին՝ վերուստ ի վայր պատառէին. արդ ընդ վիմացն որ շարժէին՝ շարժեա զանշարժ սիրտս ի բարին. ընդ պատառել վարագուրին՝ զիմ պատառեա ըզգիր պարտին։

Արեգական լոյս քօղարկեալ խաւարանայր միջօրէին. եւ գերեզմանըք բանային մարմինք սըրբոցըն յառնէին. ընդ խաւարել լուսաւորացն մաքրեա յինէն զգործ խաւարին. ընդ մեռելոցն որ յառնէին կանգնեա զմեղօք մեռեալ հոգիս։

Նոր սիրոյ պատուիրանին գործով լըցօղ եղեր բանին. աղօթելով առ Հայր յերկինս թողուլ ըզմեղս որ ի խաչին. ինձ որ հոգւով հաւատացեալ

երկրպագեմ քեզ միածի՛ն. թող ըղձումըն հրամանին մի՛ յիշեսցին մեղքն առաջի՛ն:

Աղօրսեցի՛ն սանդարամետք ի յաւանդելն առ Հայր զհոգի՛դ. որ ի դըժոխս ի՛ջե՛ր ներքին ի բանտ մահու և խաւարի՛ն. կապեալ զիշխանըն մահածին հանե՛ր զհոգիսն որ ի բանդի՛ն: և զիս հանցես Տէ՛ր ընդ նոսին բանտէ՛ մեղաց աղջամըղջի՛ն:

ՕՀՆԷ՝ Ո՛րթիւ:

Ա՟յ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԲ. 66:

Վ՟ս խաչելութե՟ Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի:

Եւ իբրև այգ եղև, ժողովեցաւ ծերակոյտ ժողովըրդեանն՝ քահանայապետքն և դպիրք, և հանին ածին զնա յատեանն իւրեանց՝ և ասեն. եթէ դու ես Ք՟սն, ասա՛ մեզ: Ասէ ցն՟ս. թէ ասացից ձեզ, սակայն ոչ հաւատայք. և եթէ հարցից ինչ զձեզ, չտայք ինձ պատասխանի՝ կամ արձակիցէք: Բայց յայսմհետէ նստցի որդի մարդոյ ընդ աջմէ զօրութե՟ն Ա՟յ: Եւ ասեն ամենեքեան. ուրեմն դու ես Որդին Ա՟յ: Եւ նա ասէ ցն՟ս. դուք ասէք, թէ ես եմ: Եւ նոքա ասեն. զի՞նչ ևս պիտոյ է մեզ վկայութի՟, զի մեզէն իսկ լուաք 'ի բերանոյ դորա: Եւ յարուցեալ ա՟մ բազմութի՟ն ն՟ց, ածին զնա առ Պիղատոս: Եւ սկսան չարախօս լինել զնմանէ և ասել. գտաք զսա՝ զի թիւրէր զազգս մեր, և արգելոյր 'ի տալոյ հարկս կայսեր, և ասէր զանձնէ թէ Ք՟սն իցէ թագաւոր: Իսկ Պիղատոս եհարց զնա և ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն հրէից: Նա պատասխանի ետ նմա և ասէ. դու ասացեր: Ասէ Պիղատոս ցքահանայապետսն և ցժողովուրդսն. չգտանեմ ինչ վնաս յառնս յայսմիկ: Եւ ն՟ք պնդէին և ասէին, թէ խռովէ զժողովուրդս, ուսուցանէ ընդ ա՟մ Հրէաստան՝ սկսեալ 'ի Գալիլեէ մինչև ցայսր: Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զԳալիլեէ, ե-

հարցեալ թէ գալիլեացի՞ իցէ այրն։ Եւ իբրև գիտաց թէ յիշխանութեն Հերովդի է, ետ տանել զնա առ Հերովդէս. քանզի և նա յԵրուսաղէմ էր յաւուրսն յայնոսիկ։ Եւ Հերովդէս իբրև ետես զՅ͞ս, ուրախ եղև յոյժ. զի ցանկայր 'ի բազում ժամանակաց տեսանել զնա. քանզի լսէր բազում անգամ զնմանէ, և ակն ունէր նշան ինչ լեալ՝ տեսանել 'ի նմանէ։ Հարցանէր զնա բանիւք բազմօք. և նա ոչ ինչ ետ նմա պատասխանի։ Կային քահանայապետքն և դպիրք՝ և պնդագոյնս չարախօսէին զնմանէ։ Արհամարհեաց զնա և Հերովդէս հանդերձ իւրովք զօրականօքն. և այպն արարեալ՝ արկ զնովաւ հանդերձս սպիտակս, և ետ տանել անդրէն առ Պիղատոս։ Եւ եղեն բարեկամք Պիղատոս և Հերովդէս յաւուր յայնմիկ. քանզի յառաջ թշնամիք էին միմեանց։ Կոչեաց Պիղատոս զքահանայապետսն և զիշխանս և զժողովուրդն, և ասէ ցն͞ս. ածէք մատուցէք ինձ զայրս զայս իբրև զխոտորեցուցիչ ժողովրդեանն. և ահաւասիկ առաջի ձեր դատեցայ. և վնաս ինչ ոչ գտի յառնս յայսմիկ՝ զորոց դուք չարախօսէքդ զդմանէ։ Այլ և ոչ Հերովդէս, քանզի ետու տանել զդա առ նա. և արդ՝ ոչ ինչ մահու արժանի է գործեալ դորա. խրատեցից զդա, և արձակեցից։ Զի հարկ էր մի մի ըստ տօնի արձակել ն͞ց։ Եւ նոքա աղաղակէին ա͞մ բազմութբն՝ և ասէին. բարձ զդա, և արձակեա մեզ զԲարաբբա, որ էր վ͞ն խռովութ͞ն իրիք եղելոյ 'ի քաղաքին և սպանութ͞ն մտեալ 'ի բանտ։ Դարձեալ Պիղատոս սկսաւ խօսել. քանզի կամէր արձակել զՅ͞ս։ Եւ նոքա անդրէն աղաղակէին և ասէին. 'ի խա՛չ հան զդա։ Եւ նա երիցս ասէ ցն͞ս. զի՞նչ չար արար սա. ոչ ինչ վնաս մահու գտի 'ի սմա. խրատեցից զսա և արձակեցից։ Եւ նոքա ստիպէին մեծաձայն՝ և խնդրէին զնա 'ի խաչ հանել. և զօրանային բարբառք ն͞ց և քահանայապետիցն։ Եւ Պիղատոս հաւանեցաւ առնել զհայ-

ցուածս ն՟ց։ Արձակեաց ն՟ց զԲարաբբայն՝ զոր վ՟ խռովութե՟ և սպանութեան արկեալ էր 'ի բանտ, զոր և խնդրէինն իսկ. և զՅս՟ մատնեաց կամաց ն՟ց։ Իբրև տարին գնացին զնա, ըմբռնեցին զոմն Սիմովն Կիւրենացի՝ որ գայր յանդէ. եդին 'ի վ՟ր ն՟ր զխաչն բերել զկնի Յս՟ի։ Եւ երթայր զհետ ն՟ր բազմութի՟ ժողովրդեանն, և կանանց՝ որ կոծէին և աշխարէին զնա։ Դարձաւ Յս՟ և ասէ ց՟ն՟ս. դստերք Եր՟մի, մի՛ լայք 'ի վ՟ր իմ, այլ լացէք 'ի վ՟ր անձանց և 'ի վ՟ր որդւոց ձերոց։ Զի եկեսցեն աւուրք՝ յորս ասիցեն, թէ երանի ամլոց և որովայնից՝ որ ոչ ծնան, և ստեանց՝ որ ոչ դիեցուցին։ Յայնժամ սկսանիցին ասել լերանց՝ թէ անկերո՛ւք 'ի վ՟ր մեր, և բլրոց՝ թէ ծածկեցէք զմեզ։ Զի եթէ ընդ փայտ դալար զայս առնեն, ընդ չորն զի՞նչ լինիցի։ Ածին և այլ երկուս չարագործս՝ սպանանել ընդ նմա։ Իբրև չոգան 'ի տեղին՝ կոչեցեալ գագաթն, անդ հանին զնա 'ի խաչ. և զչարագործսն զոմն ընդ աջմէ՝ և զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին։ Եւ Յս՟ ասէ. Հայր, թո՛ղ դոցա, զի ոչ գիտեն՝ զինչ գործեն։ Եւ 'ի բաժանել զհանդերձս ն՟ր, արկին վիճակս։ Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ։ Անգոսնէին զնա իշխանքն հանդերձ նոքօք՝ և ասէին. զայլս ապրեցոյց, ապրեցուսցէ և զանձն՝ եթէ դա է Ք՟ս Որդի Ա՟յ ընտրեալն։ Այպն առնէին զնա և զինուորքն, եկեալ առաջի՝ մատուցանէին նմա քացախ և ասէին. եթէ դու ես թագաւորն հրէից՝ փրկեա՛ զանձն քո։ Եւ էր գիր գրեալ 'ի վ՟ր ն՟ր՝ յունարէն և դաղմատերէն և եբրայեցերէն գրով, թէ սա է արքայն հրէից։ Իսկ մի ոմն 'ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր զնա, և ասէր. ո՞չ դու ես Ք՟սն, փրկեա՛ զանձն քո և զմեզ։ Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով նմա և ասէ. չերկնչի՞ս դու յԱ՟յ՝ զի 'ի նմին պատժի կաս։ Եւ մեք յիրաւի, զի արժանի՝ որոց գործեցաքն՝ առնումք զհատուցումն.

և սա ապիրատ ինչ ոչ գործեաց։ Եւ ասէ ցՅս․ յիշեա՛ զիս Տր՝ յորժամ գայցես արքայութբ քով։ Եւ ասէ ցնա Յս․ ամէն ասեմ քեզ, այսօր ընդ իս իցես 'ի դրախտին։ Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ․ և խաւար եղև 'ի վր ամ երկրի մինչև ցիններորդ ժամն․ խաւարեցաւ արեգակն։ Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ։ Եւ կարդաց Յս 'ի ձայն մեծ, և ասէ․ Հայր, 'ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ։ Զայս իբրև ասաց, եհան զոգի։ Եւ տեսեալ հարիւրապետին՝ զոր ինչ եղեն, փառաւոր արար զԱծ և ասէ․ արդարև այրս այս արդար էր։ Եւ ամ ժողովուրդքն որ եկեալ էին, և տեսանէին զտեսիլն զայն՝ և զգործ, բախէին զկուրծս՝ և դառնային։ Կային և ամ ծանօթքն նր 'ի հեռաստանէ․ և կանայք որք եկեալ էին զհետ նր 'ի Գալիլեէ՝ տեսանէին զայն։ 49։

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր աղաչեսցուք։
Տր ողորմեա՛։ Երեք անգամ կրկնեա։

Եւ ես խաղաղութն։ Օրհնութի և փառք։

Ութերորդ Սաղմոս ՃԱ։

կց․ Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հաւալուսան յանապատի։

փխ․ Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց․ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ․ մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։
Յաւուր նեղութն իմոյ խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո․ յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լո՛ւր ինձ։
Սպառեցան որպ ծուխ աւուրք իմ․ և ոսկերք իմ որպ խոխ չորացան։
Հարայ որպ խոտ՝ և ցամաքեաց սիրտ իմ․ մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութն իմոյ։
Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հաւալուսան յանապատի։

Եղէ ես ոպ̃ բու յաւերակի . տքնեցայ , և եղէ ես ոպ̃ ճնճղուկ միայն 'ի տանիս ։

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ , և գովիչք իմ ինև երդնուին ։

Զմոխիր ոպ̃ զհաց կերայ , և զըմպելի իմ արտասուօք խառնեցի ։

Յերեսաց բարկութե̃ սրտմտութե̃ քո . զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս ։

Աւուրք իմ ոպ̃ հովանի անցին . և ես ոպ̃ խոտ ցամաքեցայ ։

Դու Տր̃ յաւիտեան կաս . և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ ։

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վր̃ Սիովնի . ժամանակ գթալոյ նր̃ հասեալ է ժամ ։

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նր̃ . և 'ի հողս նր̃ գթասցին ։

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ , և ամ̃ թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց ։

Շինէ Տր̃ զՍիոն , և երևեսցի փառօք իւրովք 'ի նմ̃ ։

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս նց̃ ։

Գրեսցի այս յազգ այլ . ժողովուրդ՝ զոր ստացեալ է , օրհնեսցէ զՏր̃ ։

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութէ̃ իւրմէ . Տր̃ յերկնից յերկիր հայեցաւ ։

Լսել զհեծութի̃ կապելոց , և արձակել զորդիս մահապարտաց ։

Պատմել 'ի Սիովն զանուն Տն̃ . և զօրհնութիս նր̃ յԵրուսաղէմ ։

Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին , և թագաւորաց ծառայել Տն̃ ։

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի զօրութե̃ իւրոյ . զնուազութի̃ աւուրց իմոց ասա́ ինձ , և մի́ հաներ զիս 'ի կէս աւուրց իմոց , զի ազգէ յազգ են ամք քո ։

Ի սկզբանէ Տր զհիմունս երկրի հաստատեցեր, և
գործք ձեռաց քոց երկինք են։
Նոքա անցանեն, և դու կաս և մնաս յաւիտեան։
Ամենեքեան որպ զձորձս մաշեսցին. որպ զվերար-
կուս փոխեսցես զնս և փոխեսցին։
Բայց դու նոյն իսկ ես, և ամք քո ոչ անցանեն.
որդիք ծառայից քոց բնակեսցեն 'ի նմա. և զաւա-
կի նց յաւիտեան յաջողեսցի։

Ընթերցուած 'ի Զաքարեայ մարգարէէ։ ԺԴ. 5։
Եւ եկեսցէ հասցէ Տր Ած իմ, և ամ սրբք ընդ
նմա։ Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ՝ ոչ եղիցի լոյս.
և ցուրտ և պարզ։ Եղիցի օր մի, և օրն այն յայտ-
նի Տն. ոչ տիւ իցէ՝ և ոչ գիշեր. և ընդ երեկս ե-
ղիցի լոյս։ Յաւուր յայնմիկ բղխեսցէ ջուր կենդա-
նի յԵէմ. կէս նր 'ի ծովն առաջին, և կէս նր 'ի
ծովն որ յետոյ. զամառն և զգարուն նոյնպէս ե-
ղիցի։ Եւ եղիցի Տր Թագաւոր 'ի վր ամ երկրի.
յաւուր յայնմիկ եղիցի Տր մի՝ անուն նր մի։ Պա-
տել զամ երկիր, զանապատն՝ 'ի Գաբայ մինչև ցՌե-
մոն՝ ընդ կողմն հարաւոյ Եէմի։ Եւ Ռամ 'ի տեղ-
ւոջ իւրում կացցէ. 'ի դրանէն Բենիամինի մինչև
'ի տեղի դրանն առաջնոյ. մինչև 'ի դուռն ան-
կեանցն, և մինչև ցաշտարակն Անամայելի՝ մինչև 'ի
հնձանս Թագաւորին։ Եւ բնակեսցեն 'ի նմա, և
նզովք ոչ ևս լիցին. և բնակեսցէ Եէմ յուսով։ 11։

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն
է ընթերցուածս։ Զ. 13։

Պատուիրեմ քեզ առաջի Այ՝ որ կենդանի առնէ
զամ, և Յսի Քսի՝ որ վկայեաց առաջի Պոնտացւոյ
Պիղատոսի զբարւոք դաւանութիւն. պահել քեզ
զպատուիրանն անբիծ, անարատ, մինչև 'ի յայտ-
նութն Տն մերոյ Յսի Քսի. զոր յիւր ժամանակս
ցուցցէ երանելին՝ և միայն հզօր, Թագաւոր Թա-
գաւորաց և Տր տերանց. որ միայն ունի զանմահու-

թի՝ բնակեալ 'ի լոյս անմատոյց. զոր ոչ ոք ետես 'ի մարդկանէ՝ և ոչ տեսանել կարող է. որում պատիւ և զօրութի յաւիտեանս. ամէն: 16:

Շարական Գ.կ:

Աղբերացն անապական որ յետ մահուն անմահացար. բղխեալ ի քէն վտակ կրկին ի նորոգումըն կողածնին. բաց ըզբերան իմ յարբուցումըն քո արեան կենարարին. լուա դարձեալ յաւազանին թէ ոչ շնորհօք այլ արտասուօք:

Յանմահիդ մեռանելով զմեռեալ հոգիս կենդանացո. թաղմամբ ի նոր գերեզմանի զթաղեալս ի մեղս վերածեա. ի դրէ ներքնումն իջանելովն ի գրոյն մեղաց վերաբերեա. ի սուրբ մահու բնակելով լուսաւորեա և զիս հոգւով:

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ Տէրդ որ ընդ Հօր ի սկըզբանէ՝. որ կամաւոր վասն մարդկան կրեցեր մարմնով զայս ամ. ինձ լսելի արա ըզձայն յարքայութեանդ քո կոչման. ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեան:

Օրհնէ՝ Արթիւ:

Այլ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԹ. 17:

Վս խաչելութեն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ նոքա առեալ տանէին զնա. և բարձեալ էր ինքնին զխաչափայտն, և ելանէր 'ի տեղին՝ որ անուանեալ էր գագաթան, և կոչէր եբրայեցերէն Գողգոթա. ուր և 'ի խաչն իսկ հանին զնա. և ընդ նմա երկուս ևս այլս աստի և անտի, և 'ի միջի զՅս: Գրեաց և տախտակ Պիղատոս, և եդ 'ի վր խաչին. և էր գրեալ. Յս Նազովրեցի՝ թագաւոր Հրէից: Զայն տախտակ ընթերցան բազումք 'ի Հրէից, զի մօտ էր 'ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր

խաչեցաւն Յսի. և էր գրեալ եբրայեցերէն, դաղմատերէն և յունարէն: Ասեն ցՊիղատոս քահանայապետքն Հրէից. մի՛ գրեր Թագաւոր Հրէից, այլ թէ նա ասաց՝ Թագաւոր եմ Հրէից: Պատասխանի ետ Պիղատոս. զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի: Իսկ զինուորքն իբրև հանին 'ի խաչ զՅսի, առին զհանդերձս նր՝ և արարին չորս մասունս, իւրաքանչիւր զինուորի մասն: Իսկ զպատմուճանն՝ քանզի էր առանց կարանի՝ 'ի վերուստ փորանկեալ ամենևին. ասեն ցմիմեանս. մի՛ պատառեսցուք զայդ, այլ արկցուք վիճակս 'ի վր դորա՝ ում և ելցէ: Զի լցցի գիրն՝ որ ասէ. բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, և 'ի վր պատմուճանի իմոյ վիճակս արկին: Զինուորքն զայս ինչ գործեցին: Եւ կային առ խաչին Յսի մայրն նր, և քոյր մօր նր Մարիամ Կղէովպա, և Մարիամ Մագդաղենացի: Յս իբրև ետես զմայրն և զաշակերտն՝ զոր սիրէր, զի կայր մօտ. ասէ ցմայրն, կին դու՝ ահա որդի քո: Ապա ասէ ցաշակերտն. ահա մայր քո: Եւ յայնմ ժամանակէ առ աշակերտն զնա առ իւր: Յետ այսորիկ իբրև գիտաց Յս, եթէ ահա ամ ինչ կատարեալ է, զի կատարեսցի գիրն, ասէ. ծարաւի եմ: Եւ անդ կայր աման ինչ լի քացախով. և նոցա սպունգ լցեալ քացախով ընդ լեղւոյ՝ շուրջ եդեալ զմշտկաւ զոպայի՝ մատուցին 'ի բերան նր: Իբրև առ Յս զքացախն հանդերձ լեղւովն՝ ասէ. ամ ինչ կատարեալ է: Եւ խոնարհեցուցեալ զգլուխն՝ աւանդեաց զոգին: Իսկ Հրեայքն՝ քանզի ուրբաթ էր, զի մի՛ անդէն 'ի խաչին ագանիցին մարմինքն մինչև ցշաբաթն, զի էր օր մեծ շաբաթուն այնորիկ. աղաչեցին զՊիղատոս՝ զի խորտակեսցեն զբարձս նց՝ և բարձցին: Եկին զինուորքն, և զառաջնոյն խորտակեցին զբարձս, նոյնպէս և զմիւսոյն՝ որ ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ էր: Բայց իբրև եկին առ Յս՝ և տեսին զի այն ինչ մեռեալ էր, ոչ խորտակեցին

զհարձս նր. այլ մի ոմն ՚ի զինուորացն տիգաւ խոցեաց զկողս նր. և վաղվաղակի ել արիւն և ջուր: Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց, և ճշմարիտ է վկայութիւն նր. և նա գիտէ թէ ճշմարիտ ասէ, զի և դուք հաւատասջիք: Ալս եղև՝ զի լցցի գիրն, եթէ ոսկր նր մի փշրեսցի: Եւ դարձեալ միւս գիր ասէ, եթէ հայեսցին ՚ի նա՝ յոր խոցեցինն: 37:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏր աղաչեսցուք:

Տր ողորմեա: Երեք անգամ երկներեա:

Յետ այսորիկ դնեն զխաչն և զաւետարանն ՚ի վերայ բեմին, և համբուրեն ամենեքեան աւելով:

Շարական Բ-Կ:

Խաչի քո Քս երկիր պագանեմք. Տես ՚ի երեսն 408:

Ձայնէ Քարոզ. Սբ խաչիւս: Աղօթք. Պահպանեա զմեզ Քս: Հայր մեր:

Եւ արձակին ՚ի խաղաղութեան:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի տասն ժամն ժողովին և մտանեն յեկեղեցին, և կատարեն զկարգ Երեկոյին Քնէ: Բայց ոմանք ՚ի ժամատանն կատարեն: Եւ սկսանին. Եւս առ Սծ: Խոնարհեցո: Ապրեցո: Լոյս զուարթ:

Մեսեդի:

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի. և ՚ի ծարաւ իմ արբուցին քացախ:

Եղիցին սեղանք նց առաջի նց յորոգայթ, ՚ի հատուցումն, և ՚ի գայթագղութիւն:

Ընթերցուած Երեմեայ մարգարէի: ԺԱ. 18:

Տէր ծանո ինձ, և ծանեայց. Տես ՚ի երեսն 434:

Ընթերցուած Եսայեայ մարգարէի: ԾԲ. 13:

Ահաւասիկ ՚ի միտ առցէ. Տես ՚ի երեսն 418:

Սաղմոս ԻԱ:

Կց. Բաժանեցին զհանդերձս. Տես ՚ի երեսն 415:

Ուղիղ եղիցին աղաչանք իմ, որպէս խունկ առաջի քո Տր:

Տարածումն ձեռաց իմոց. պատարագ երեկոյի:

Օրհնէ՝ Բարեբ. Աղաչեսցուք. յամ գանձ: Աղօ. Լուր ձայնից մերոց:

Զսուրբ Աւետն ՚ի ծունկս անկեալ քահանայք և ժողո-վուրդք մոմեղէն և գեղեցկաւ՝ բազկատարած առեն:

Համբարձի Դ.Զ. ԱՏ:

Ակամբք հաւատացեալք երկրպագեսցուք սրբոյ Երրորդութեան. Ըսմա որ ընդ Հօր է յէութեան. ի քահանայից դատապարտեալ եկեալ ի խաչ ելանել. անմահ թագաւորին: փառք Հօր: Զոր երկինք ոչ բաւէին տանել. զփայտ պատուհասին ուսով բարձեալ և եկեալ ի տեղի կառափելոյն ի խաչ ելանել. անմահ թագաւորին: Այժմ և միշտ: Հիացեալ պետութեանց երկնից ընդ թաղումն Տն ի նոր գերեզմանի. քանզի որ անմահն է յէութեն վն արարածոց փրկութեն ըզմահ ճաշակեաց. անմահ թագաւորին:

Եւ ապա ասէ Սաղմոս ԺԵ:

Կց. Զի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս. և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն:

Փխ. Պահեա զիս Տր, զի ես ՚ի քեզ յուսացայ. ասացի Տն, Տր իմ ես դու՝ և բարիք իմ քեզ չեն ինչ պիտոյ:

Սրբոց քոց որ են յերկրի քում. սքանչելի արարեր զամ կամս իմ ՚ի նս:

Յաճախեցին հիւանդութիւնք նց. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեցին:

Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց. և ոչ յիշեցից զանուանս նց 'ի շրթունս իմ։

Տր բաժին ժառանգութե իմոյ՝ և բաժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս։

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ։

Օրհնեցից զՏր՝ որ իմաստուն արար զիս. մինչ 'ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ։

Յառաջագոյն տեսանէի զՏր առաջի իմ յամ ժամ. զի է ընդ աջմէ իմմէ, զի մի սասանեցայց։

Վս այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ. և ցնծացաւ լեզու իմ. ևս և մարմին իմ բնակեսցէ յուսով։

Զի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս. և ոչ տացես սբյ քում տեսանել զապականութի։

Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց. լցուցեր զիս ուրախութե երեսաց քոց 'ի քաղցրութէ վայելչութե աջոյ քո մինչ իսպառ։

Ընթերցուած յԱռակաց։ Իմաստ. Բ. 1։

Խորհեցան յանձինս իւրեանց զանուղղայս. և ասեն. սակաւ և ցաւագին են կեանք մեր. և ոչ գոյ բժշկութի 'ի վախճանի մարդոյ. և ոչ երևեցաւ, որ դարձաւ 'ի դժոխոց։ Զի յանկարծակի իմն եղեաք. և յետ այսորիկ լինիցիմք իբրև զչեղեալս. զի իբրև զծուխ է շունչ յռունգունս մեր. և իբրև զկայծակն՝ բանն 'ի շարժման սրտի մերոյ։ Յորոյ 'ի շիջանելն՝ մոխիր լինի մարմինն. և ոգին սփռի իբրև զօդ թոյլ։ Եւ անունն մեր մոռասցի ժամանակաւ. և ոչ ոք յիշատակեսցէ զգործս մեր. և անցցեն կեանք մեր իբրև զհետս ամպոյ. և իբրև զշամանդաղ ցրուեսցին հալածեալք 'ի ճառագայթից արեգական. և 'ի տապոյ նր ծանրացեալք։ Զի անցք ստուերի են կեանք մեր. և չիք խափան վախճանի մարդոյ. զի կնքեցաւ՝ և ոչ ոք է որ դարձու-

ցանէ: Արդ՝ եկայք՝ և վայելեսցուք 'ի բարութիս՝
որ կան. և վարեսցուք արարածովք՝ զբաղեալք
իբրև 'ի մանկութե: Պէսպէս գինեօք՝ և անուշ իւ-
ղովք լցցուք. մի անցցէ առ մեօք ծաղիկ գարնայ-
նոյ: Բոլորիւք վարդից պսակեսցուք՝ մինչ չև թա-
ռամեալ իցեն: Մի ոք ամենևին անմասն լիցի 'ի
մեծ ուրախութէս մերմէ: Յամ տեղիս թողցուք
նշանակ ուրախութեան, զի այն է բաժին մեր, և
սոյն վիճակ: Բռնադատեսցուք զաղքատն անիրա-
ւութբ. մի խնայեսցուք յայրին. մի խորշեսցուք 'ի
բազմաժամանակեայ ալեաց ծերոյն: Այլ օրէնս
արդարութե, բռնութի մեր եղիցի, զի տկարութի ան-
պիտան յանդիմանի: Դարանակալ լիցուք արդա-
րոյն, զի դժպհի եղև մեզ. և հակառակ կայ գոր-
ծոց մերոց. և նախատինս դնէ մեզ զյանցանս օրի-
նացն. և բամբասէ զմեզ մեղօք մանկութե մերոյ:
Խոստանայ ունել զգիտութի Այ. և Որդի Այ զանձն
իւր անուանէ: Այլ եղև յանդիմանութի մտաց մե-
րոց: Ծանր է մեզ և տեսանել զնա՝ զի աննման
են այլոց կեանք նր՝ և այլագի շաւիղք նր: Ի գար-
շութի համարեցաք նմա և խորշի 'ի ճանապարհաց
մերոց՝ որպ 'ի պղծութեց. երանէ զվախճան արդարոց,
և հպարտացեալ կոչէ հայր զԱծ: Տեսցուք թէ ճշմա-
րիտ իցեն բանք նր. և փորձեսցուք զվախճան նր:
Այլ թէ իցէ արդարև Որդի Այ՝ պաշտպանեսցէ նմա.
և փրկեսցէ զնա Ած 'ի ձեռաց հակառակորդաց:
Թշնամանօք՝ և գանիւք խոշտանգեսցուք զնա՝ զի
զչափ առցուք հեզութե նր, և խելամուտ լիցուք ան-
ոխակալութե նր: Մահու խայտառակութե դատես-
ցուք զնա. եթէ լինիցի այցելութի նր 'ի բանից իւրոց:
Զայս խորհեցան՝ և խաբեցան. զի կուրացոյց զնս
չարութի իւրեանց: Այլ ոչ ծանեան զխորհուրդս Այ՝
և ոչ վարձուց ակն կալան սրբութե. և ոչ ըն-
տրեցին զպատիւ ոգւոց անարատից: 22:

Ընթերցուած 'ի Զաքարեայ մարգարէէ: ԺԲ. 8:

Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ պաշտպանեսցէ Տր զմ բնակչաց Եւէմի. եւ եղիցի՝ որ տկարն իցէ 'ի նս յաւուր յայնմիկ՝ իբրեւ զԴաւիթ. եւ տունն Դաւթի իբրեւ զտունն Այ՝ իբրեւ զհրեշտակ Տն առաջի նց: Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ՝ խնդրեցից բառնալ զամ ազգս եկեալս 'ի վր Եւէմի: Եւ հեղից 'ի վր տանն Դաւթի՝ եւ 'ի վր բնակչաց Եւէմի հոգի շնորհաց եւ գթութե: Եւ հայեսցին առ իս փոխանակ կաքաւելոյն. եւ կոծեսցին 'ի վր նր կոծ իբրեւ 'ի վր սիրելւոյ. եւ աշխարեսցեն աշխար իբրեւ 'ի վր անդրանկան: Յաւուր յայնմիկ սաստկասցի կոծ յԵւէմ. իբրեւ զկոծ նռնենեաց կոտորելոց 'ի դաշտի: Եւ կոծեսցի երկիր ըստ ազգս ազգաց առանձինն: Ազգ տանն Դաւթի առանձինն, եւ կանայք նց առանձինն. ազգ տանն Նաթանայ առանձինն, եւ կանայք նց առանձինն. ազգ տանն Ղեւեայ առանձինն, եւ կանայք նց առանձինն. ազգ տանն Շմաւոնի առանձինն, եւ կանայք նց առանձինն: Ամ ազգք մնացեալք առանձինն. եւ կանայք նց առանձինն: 14:

Պետրոսի առաքելոյն 'ի Կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: Գ. 17:

Զի լաւ է բարեգործաց, եթէ կամիցին ըստ Այ կամացն չարչարել՝ քան չարագործացն. զի եւ Քս միանգամ վս մեղաց 'ի վր ձեր մեռաւ, արդարն 'ի վր անարդարոց. զի զձեզ մերձեցուսցէ առ Այ. թէպէտ եւ մեռաւ մարմնով, այլ կենդանի է հոգւով: Որով եւ ոգւոցն՝ որ էին 'ի բանտին, երթեալ քարոզեաց՝ երբեմն ապստամբելոցն, յորժամ ներէր նց Այ երկայնմտութիւնն յաւուրս Նոյի. յորս տապանն կազմէր. յոր նուազունք, այս ինքն՝ ոգիք իբրեւ ութ ապրեցան 'ի ջրոյն: 20:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտուց եղիցի ուրախութիւն:

Օրհնէ՝ Ո՛րթիւ։

Ա՛յ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։ Իէ․ 57․

Կ՟ թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յԱ֊րիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ, որ և աշա֊կերտեցաւ իսկ Յսի։ Սա մատուցեալ առ Պիղա֊տոս, խնդրեաց զմարմինն Յսի․ յայնժամ Պիղա֊տոս հրամայեաց տալ զմարմինն։ Եւ առեալ զմար֊մինն Յովսէփ՝ պատեաց ՚նբ կտաւովք, և եդ ՚ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց ՚ի վիմի․ և թաւալեցու֊ցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ, գնաց։ Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի՝ և միւս Մարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին։ 61։

Օրհնէ՝

Ս՟ Աձ, ՚նբ և հզօր, ՚նբ և անմահ, ողորմեա մեզ։

Եւ ապա նախատօնակն ասեն, որ է Խաղաղ–ին Տն է․ ամէնքն։

Շարական ԲՁ։

Յարգեւատուն ամենեցուն․ Տե՛ս ի–ր տարօրն ՚ի Ըն–ն 450 և կջնէ․ և 454 և կջնէ։

Օրհնէ՝ Քարոզ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո ՚ի Ըն–։ Աղօ․ Պհում ամենազօր և հրաշալի թաղմանդ։

Եւ տանեն զխաչն և զաւետարանն ՚ի բազմոց կամ ՚ի վերայ գերեզմանին, պատեալ սպիտակ պատանաւ֊ կալու ՚ի խորհուրդ պատանաց Քսի։ Եւ երկրպա֊գեն, և համբուրեն զխաչն ամենեքեան զաւետարանն։ Եւ ապա ասեն ասեն

Շարական ԲԿ։

Խաչի քո Քս երկիր պագանեմք․ Տե՛ս ՚ի Ըն–ն 408։

Ապա ասէ տաղ օրհնութեան․ Ծածկին կոյսն Մարիամ։

Օրհնէ՝ առաջնորդն քարոզէ․ Ի՛ Խաչիւ։ Աղօթք․ Պահպանեա զմեզ։ Հայր մեր։

Եւ արձակեն խաղաղութեամբ։

ԱՒԱԳ
ՇԱԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Կատարեալ լոյս յաւագ խորանն մտայն : Կանոնագլուխ Դ.Կ. պհոհո պատարագին ...: Պատուեալ Տր զայնոսիկ Դյք զատին :

Օրհնութիւն Բ.Չ :

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒԻՆ ամենեցուն այսօր խընդրի պարգեւս ի Պիղատոսէ . եւ արկօղն ըզլոյս որպէս զօթոց հաւանի պատի ի Յովսեփայ : Կենդանատուին ամենեցուն այսօր դընի ի նոր գերեզմանի . եւ զանձն անմահութեան կընքի մատանեաւ քահանայից : Արարածոց փըրկութի Քրիստոս այսօր եդաւ ի նորափոր վիմի . զոր օրհնեն զօրք երկնից երգով պահպանի ի զինուորաց :

† Կենդանին յաւիտենից Քս այսօր խընդրի ոպ մեռեալ ի Պիղատոսէ, եւ մերկութեան ծածկոյթն Ադամայ յանձն առնու պատի ի Յովսեփայ : Անմահութեանց տըւող Քս այսօր ի հող մահու խոնարհեցաւ . եւ բնակեալն ի լոյս յանմատոյց թաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի : Արեգակն արդարութեան Քրիստոս այսօր եդաւ ի գբի ստորերականի . եւ փառացըն Հօր ճառագայթ ծածկեցաւ վիմով ի մէջ երկրի :

† Կուսածին մարմնով Քրիստոս այսօր դընի ի

կոյս գերեզմանի. և լուծիչն երկանց դժոխոց մատանեաւ կընքի քահանայիցն: Արթուն բնութբ արարիչն ամենեցուն այսօր ննջէ ի մէջ մահացելոց. որ պահէն զիէլ անքուն պահպանի ի զինուորացն:

Որ Թագաւորդ ես թագաւորաց Քս՝ ի ծառայէ դատապարտեալ համբերելով վասն մեր. երկայնամիտ Տէր քեզ փառք: Որ պատուական խաչիւդ քո Քրիստոս և ոբ արեանդ քո հեղմամբ կեցուցանել զմեզ կամեցար. երկայնամիտ Տէր քեզ փառք: Որ մարդասիրապէս վասն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր, եւ ի մահու զմահ կոխեցեր. երկայնամիտ Տէր քեզ փառք:

Արծաթսիրութեամբըն մոլեալ Յուդա. զիւր ըզմեծ ըզվարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հըրէիցն մատնէր: Ընդ որում ես համբուրեցից առէ զնա կալարուք. ով համբոյր նենգութեան նշան և առիթ մահու: Ներկայցու յինքենէ զանձային ոբ Հոգին, և ըզգեցաւ ըզստանայ որպէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ:

Որ նիստիս ի քրովբէս Ա՟ծ Բանդ. այսօր վասըն մեր խոնարհութեամբ նստար ի լերին նըն ձիթենեաց. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով. Որ համագոյդ ես խորհրդոցդ հայրենի. աշակերտաց քոց ծանուցեր զխորհուրդ քո գալըստեանն. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով: Որ ամենայնից ես արարիչ և ստեղծիչ կենդանութե այսօր զծածկեալ խորհուրդ նորոգութեանըդ

յայտնեցեր եկեղեցւոյ սրբոյ քո. օրհնեմք ըզ-քեզ անդադար երգով:

ԺԳ. Նոյն և նման Հօր եւ Որդւոյ Հոգիդ ան-եղ և համագոյ. բղխումն Հօր անքննաբար առօղ յՈրդւոյ անճառաբար. ի վերնատունն այս-օր իջեր զՀոգիդ շնորհաց քոց առաքեցեր. արբո և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան, Էից ստեղծող արարածոց որ շրջէիր ի վր ջրոց. նոյն և ի ջուրսն աւազանին ի շնորհել մեզ քում էակցին. զորդունս սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս ածակերպ. արբո և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան: Ռաբբուն վերնոցն իմանալեաց և ըստորին այսըր սգալեաց. որ մար-գարէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ձկնոր-սաց. աւետաւոր ըզմաքսաւորս քարոզ բանի քում զհալածօղս. արբո և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան:

ԺՆ. Ի ձայն փողոյ գալստեան քո Տէր ամենայն հոգիք զարթիցեն կալ ի դատաստանի քում Քրիս-տոս Աստուած մեր: Յորժամ հնչէ բարբառն ա-հագին, և հարկանի փող յարութեան մերոյ. եւ մեք գոչելով ասեմք փառք գալստեան քո Տէր: Յորժամ առնես հատուցումն Տր և սուրբք քո պարծեսցին ի քեզ. եւ մեզ շնորհեսցես փրկիչ կալ ի յաջմէ քումմէ:

ՄՕ. Զքեզ հայր յառաջ քան զյաւիտեանս բարբառեն դասք անմարմնոց հրեշտակաց. ձայ-նիւ երգով գոչեն և աղաղակեն Աստուած աս-տուծոց և Տր տերանց փրկիչ գոլով: Առաքեցեր

զքո միածնիդ մարմնանալ ի ս̃բ կուսէն. եւ ան-
պատում ծնանիլ յորովայնէ անապական. բառ-
նալով ըզմեր նեղութիւնս. Աստուած աստուածոց եւ
Տէր տէրանց փրկիչ գոլով: Շնորհք բարի յԵ-
րուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց, զի արարիչն
յաւիտենից տղայ եղեալ յորդեգրութիւն կենաց
կոչէ. Աստուած աստուածոց եւ Տէր տէրանց փըր-
կիչ գոլով:

ԽԶ. Ընդ թաղումն քո յերկրի երկիրս երկինք
անուանեցաւ. նախահայրն մեր Ադամ վերստին
նորոգեցաւ. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպա-
նեա զանձինս մեր: Թագաւորն արարածոց բաղ-
կատարած կայր ի խաչին. վն Ադամայ նախա-
ստեղծին ճաշակման որ ի դրախտին. աղաչեմք
սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր: Փառք
Հօր: [illegible] տիւ եւ գիշեր, Տէրն ի խաչին բե-
ւեռեցաւ, գեղարդեամբն խոցեցաւ. ի հող մա-
հու խոնարհեցաւ. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահ-
պանեա զանձինս մեր:

Այժմ եւ միշտ: Օրհնութիւն արարածոց Ք̃ն
այսօր արտասուէ ոչ մեռեալ ի տրտմագնեցին.
եւ բուրումն անմահութեան խընկի ի զգաստից իւ-
ղաբերից:

Մաղթանք. փառք հրաշափառ թաղման քո Տր:
Քարոզ. Մա̃ ՚ի վերուստ: Աղօթք. Տր տուընջեան:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Եդին զիս ի գբի ներքնում. ի խաւարի, եւ ի
ստուերս մահու:

Յի՛ս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամ զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի. և ի մեռեալս ազատ:

Որպէս վիրաւորս, որք ննջեն ի գերեզմանի:

Փառք և. այժմ և. ալէլուիա:

Մաղթ. Սաղմոսիւք և օրհնութբ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն Գ.Զ. Տէր յերկնից [illegible]:

Զքեզ օրհնեմք թագաւոր յաւիտենից անմահ. Աստուած հարցն մերոց: Զոր ոչ բռնութիւնք արարածոց զԱստուած տանէր, մահուամբ սահմանեալ դընի ի նոր գերեզմանի, նորոգ զիս ընդունելով մարդ. գովեմք զքեզ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ անփոփոխ գոլով հաստատեալ քարտէս կնքի մատանեաւ, անկորուստ պահելով ըզմեզ հաւատով Երրորդութեանդ. գովեմք զքեզ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Գ. Ազ-Տէր օրհնեսցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Փառք Հօր և: Օրհնեսցէք. Զքն թագաւորն յիմանալի զօրացն ահիւ պատուեալ. և՛ բարձր արարէք զնա յաւիտեան. Այժմ և միշտ: Օրհնեսցէ. Զանյաղթելի զթագաւորն որ պահի ի զինուորաց գանձն անմահութեան. և՛ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Գ.Զ:

Ածածին երկնային դասուն ածային ձայնիւն ա-ւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: փառք Հօր: Ի քերովբէս բազ-մեալ ընդ Հօր անապականաբար ընակիլ հաճե-ցաւ ի քում յորովայնի. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: Այժմ և միշտ: Որ բոցեղէն սրով-բէիւք շրջափակեալ պահիւր. այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ:

Ողորմեա Գ.Զ:

Որ բաշխօղդ ես բարութեանց և պարգևատու արարածոց քոց այսօր հաճեցար խոնարհիլ ի պար-գևել մասին ի Պիղատոսէ. զի և մեզ շնորհեսցես պարգևս ողորմութեան քո: փառք Հօր և: Որ զանձառ լոյս փառաց իբրև զօթոց ըզքեւ ար-կար այսօր անձառ խոնարհութեամբ պատեցար ի Յովսեփայ ի գերեզմանի տրքնեալ. զի ըզհնութի մեղաց մերոց նորոգեսցես ի կեանս անմահս: Այժմ և միշտ: Որ յէութեանդ ես ընդ Հօր անպարագրելի Բանդ այսօր մատանեաւ քահանայիցն պարագրիլ ի յանձն առեր անկողոպտելի գանձ. զի ըզմեզ փրկեսցես ի յանցանաց մեղաց մերոց:

Տէր յերկնից Գ.Զ.

Յովսէփ ճշմարիտ և արդար հայցէր ի Պիղա-տոսէ զհասարակաց ըզպարգևատուն, որ տուաւ ըմեզ գանձ անկողոպտելի: փառք Հօր և: Պա-տեալ ն՝բ կտաւովք զմարմինն տէրունական զարկօղն ըզլոյս որպէս զօթոց, որ զգեցոյց ըմեզ

զգեստ անկողոպտելի: Այժմ և միշտ: Խնդա՛ ի Նորափոր ի վիմի եւ մատանեաւ կնքեցաւ. որ զնախաստեղծսն կենդանացոյց եւ զմարդկան կապանս մահու եղծ:

Առաւօտու Երգ:

Եդին զիս ի գբի ներքնում, ի խաւարի, եւ ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո զամենայն զբօսանըս քո ածեր ի վերայ իմ:

Յարդ. փառաւորեսցուք. Հան գանձ.

Մանկանց ԴԿ. ԱՏ:

Յովսէփ քեզ հաւատացեալ Պիղատոսի աղերսէր շնորհել զտէրունեանդ մարմին: փառք Հօր և: Օծանապական զաստուածացեալ մարմինդ պատեալ ընդ կտաւովք եւ եդ ի գերեզմանի: Այժմ և միշտ: Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի քերովբէս վիմով կնքեցար յերկրի:

Յարդ. Կ. խաղաղութե: Ապօրհ. Ար ես Տր:

Ս— ասա ասէն սուրբգիրս Սաղմոս ՁԷ. ողբերգութեան յաղթանակն 'ի վերայ սաղմոսարանի. մոլեան պիտոյն 'ի ձեռն:

ԿՑ. Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն, 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու:

Փխ. Տր Ած փրկութե իմոյ. Տես 'ի թիւն 432:

Զկնի Որթիւ:

Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: Իէ. 62:

Կ. թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ 'ի վաղիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիքն առ Պիղատոս, և ասեն. տէր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն

այն ասէր՝ մինչ կենդանին էր. Թէ յետ երից աւուրց յառնեմ: Արդ՝ հրամայեա՛ զգուշանալ գերեզմանին մինչև ցերիս աւուրս, գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա, և ասիցեն ժողովրդեանն, թէ յարեաւ ՚ի մեռելոց. և լինիցի յետին մոլորութին չար քան զառաջինն: Ասէ ցն̃ Պիղատոս. ունիք զզօրականն, երթայք զգուշացարուք ոպ̃ և գիտէք: Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին, և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականօքն: 66:

Երգ. Տէրն յետ ստեղծման:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ Տէր: Աղօթք. Քում ամենազօր և հրաշալի Թաղմանդ:

(Ասէ ժամն՝ տաղ և ասա Ըեաղմոն:)

Ա֊ Տէրն զաւրբ խաչն յաղթեան, պատուեալ ողջակէզ պատարագ տուեալ: Ա֊ Երկրպագեն և համբուրեն զՔն խաչն և զյարութիւնն: Ա֊ ասէն

Շարական ԲԿ:

Խաչի քո Քս երկիր պագանեմք. Տես ՚ի Էջն 408:

Քարոզ. Քս խաչիւս: Աղօթք. Պահպանեա:

ՅԵՐԵԿՈՅԻ

Որդ Գողգոթայի սուրբ զատկին՝ յեկն ժամն ժողովքն ՚ի ժամատունն, և լուցանեն երեք կանթեղս: Ա֊ ասեն զճաշու ժամն. և նշխար գործէ: Իսկ Խորհրդեցո և Արարեցո ու Գոյ:

Այլ զինչ ճաշոյն սկսանի Եղբխոյնան, կամ աստուածերկրոյն յաղջկողջման սուէնբուռլիք կոյսն֊

Սաղմոս ՃԺԲ:

43. Եղիցի անուն Տն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Փս. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. եւ օրհնեցէք զանուն Տն:

Եղիցի անուն Տն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Յարեւելից մինչեւ ’ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տն:

Բարձր է ’ի վր ամ ազգաց Տր. եւ յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպ Տր Ած մեր ’ի բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զնս իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ’ի տան ուրախամիտ, որպ մայր որդւովք բերկրեալ:

Զկնի Շարականին գ.Զ:

Այսօր ածութի՛ւն զուարճանայ՛ նո՛ր հաստա՛տելով զերկի՛ր. պարզ սու՛րբք փառաբանե՛ն զուարթ-նո՛ց. եւ մե՛ք ձայնի՛ւ օրհնութբ զա՛րդա՛րեսցո՛ւք սու՛րբ եղտօ՛նս: Այսօր եւ մե՛ք ցընծա՛մք տօնի՛ւս ընդհանո՛ւր հնչմա՛մբ. մեծապէ՛ս փայլմա՛մբ երեւ-ցա՛ւ յա՛շխարհի. ա՛ռ Ա՛ծ գոհութի՛ւք ընթանա՛ն. պա՛տմե՛ն անդադա՛ր զբա՛ն կե՛նդանի՛: Խընդա՛ եւ զուարճացի՛ր եկե՛ղե՛ցի. կո՛յս որ եւ հա՛րսն երկնա-ւո՛ր փեսայի՛ն. ա՛հա՛ տեսանե՛մք զօծեա՛լն ըղՔրի՛ս-տո՛ս. գո՛լո՛վ առ քեզ լո՛յսըն հեթա՛նոսա՛ց:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Եւ ես խաղաղութն: Օրհնութի եւ փառք:

Սաղմոս ՃԺԷ:

ԻԴ. Այսօր է զոր արար Տր. եկայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ’ի սմա:

փխ. Խոստովան եղերուք Տ̃ն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութ̃ի նր։

Ասասցէ տունն Իսրայէլի՝ զի յաւիտեան է ողորմութ̃ի նր։

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութ̃ի նր։

Ասասցեն երկիւղածք Տ̃ն՝ զի յաւիտեան է ողորմութ̃ի նր։

Ի նեղութ̃ե իմում ես առ Տ̃ր կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր։

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Տ̃ր է իմ օգնական, և ես տեսից ՚ի թշնամիս իմ։

Բարի է յուսալ ՚ի Տ̃ր՝ քան յուսալ ՚ի մարդիկ. բարի է յուսալ ՚ի Տ̃ր քան յուսալ յիշխանս։

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ Տ̃ն յաղթեցի ն̃ց։

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս ՚ի միասին. և անուամբ Տ̃ն վանեցի զնոսա։

Շուրջ եղեն զինև ո̃պ մեղուք, վառեցան, բորբոքեցան ո̃պ փուշք ՚ի հուր. և անուամբ Տ̃ն մերժեցի զնոսա։

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ ՚ի գլորել. և Տ̃ր ընկալաւ զիս։

Զօրութ̃ի իմ և օգնութ̃ի իմ Տ̃ր, և եղև ինձ փրկութ̃ի։

Ձայն ցնծութ̃ե փրկութ̃ե ՚ի յարկս արդարոց։

Աջ Տ̃ն արար զօրութ̃ի. աջ Տ̃ն բարձր արար զիս. և աջ Տ̃ն արար զօրութ̃ի։

Ոչ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից զգործս Տեառն։

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. և ՚ի մահ ոչ մատնեաց։

Բացէք ինձ զդրունս արդարութ̃ե, զի մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց Տ̃ն։

Այս դուռն Տն է. և արդարք մտանեն ընդ սա:

Խոստովան եղէց քեզ Տր, զի լուար ինձ, և ե-ղեր ինձ 'ի փրկութի:

Վէմն զոր անարգեցին շինօղքն, նա եղև գլուխ անկեան:

Ի Տեառնէ եղև այս. և է սքանչելի յաչս մեր:

Այսօր է զոր արար Տր. եկայք ցնծասցուք, և ուրախ եղիցուք 'ի սմա:

Ո՛ Տէր փրկեա՛, ո՛ Տր առաջնորդեա՛. օրհնեալ որ գալոց ես անուամբ Տն, և օրհնեցաք զքեզ 'ի տա-նէ Տեառն:

Տր Այ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրա-խութե կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Այ իմ ես դու, և խոստովան եղէց քեզ. Այ իմ ես դու՝ և բարձր արարից զքեզ:

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ զի լուար ինձ, և ե-ղեր ինձ 'ի փրկութի:

Խոստովան եղերուք Տն, զի բարի է. զի յաւի-տեան է ողորմութի նր:

Այս ընթեռնուն շաբաթամտին կիրակամտին ըն-թերցուածս:

Ընթերցուած 'ի Ծննդոց: Ա. 1:

Ի սկզբանէ արար Այ. Տե՛ս 'ի երեսն 223:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչես-ցուք: Տէր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

Ընթերցուած 'ի Ծննդոց: ԽԱ. 1:

Եւ եղև յետ բանիցս. Տե՛ս 'ի երեսն 327:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք: Տր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

Ընթերցուած Ելից: ԺԲ. 1:

Եւ խօսեցաւ Տր̃ ընդ Մովսէսի եւ ընդ Ահարովնի յերկրին Եգիպտացւոց, եւ ասէ: Ամիսս այս եղիցի ձեզ սկիզբն ամսոց. առաջին եղիցի ձեզ յամիսս տարւոյ: Խօսեա՛ց ընդ ա̃մ ժողովրդեան որդւոցն Իսրայէլի՝ եւ ասասցես. 'ի տասներորդում ամսեանս այսորիկ առցեն իւրեանց իւրաքանչիւր ոչխար ըստ տունս ազգացն, ոչխար ըստ երդ: Եւ եթէ սակաւ իցեն 'ի տանն, ոպ̃ թէ չիցեն բաւական լինել ոչխարին, առցէ ընդ իւր զդրացի իւր եւ զընկեր իւր ըստ մարդաթուի իւրաքանչիւր ըստ բաւականի իւրում համարեսցի յոչխարն: Ոչխար կատարեալ՝ արու, տարեւոր, անարատ լիցի ձեզ. յօդեաց եւ յայծեաց առնուցուք: Եւ եղիցի ձեզ պահեալ մինչեւ 'ի չորս եւ 'ի տասն աւուր ամսոյս այսորիկ. եւ զենցեն զնա ա̃մ բազմութի̃ ժողովրդեան որդւոցն Իսրայէլի ընդ երեկս: Եւ առցեն յարենէ անտի. եւ դիցեն 'ի վերայ երկուց սեմոցն եւ բարաւորի տանցն, յորս ուտիցեն զնա 'ի նոսա: Եւ կերիցեն զմիսն 'ի գիշերիս յայսմիկ խորովեալ հրով: Բաղարջ ընդ եղեգի կերիցեն: Եւ ոչ ուտիցէք 'ի նոցանէ հում. եւ ոչ պախեփեալ ջրով՝ այլ խորովեալ հրով, զգլուխն ոտիւքն հանդերձ եւ զփորոտին նորա: Եւ ոչ թողուցուք 'ի նմանէ յայգ. եւ ոսկր մի բեկանիցէք 'ի նմանէ. եւ որ ինչ մնայցէ 'ի նմանէ յայգ, հրով այրեսջիք: Եւ այսպէս ուտիցէք, գօտիք ձեր ընդ մէջս, եւ կօշիկք ձեր յոտս, եւ ցուպ ձեր 'ի ձեռին. փութանակի ուտիցէք, զի զատիկ Տն̃ է: Եւ անցից ընդ ա̃մ երկիրդ Եգիպտացւոց 'ի գիշերիս յայսմիկ, եւ հարից զա̃մ անդրանիկ երկրիդ Եգիպտացւոց 'ի մարդոյ մինչեւ յանասուն եւ յա̃մ դիսն Եգիպտացւոց արարից վրէժխնդրութի̃. զի ես եմ Տր̃: Եւ եղիցի ձեզ արիւնդ նշանակեալ 'ի վ̃ր տանց՝ յորս իցէք դուք անդ: Եւ տեսից զարիւնդ, եւ ապրեցու-

ցից զձեզ. և ոչ լինիցին 'ի ձեզ հարուածք 'ի սատակել, յորժամ հարկանիցեմ յերկրիդ Եգիպտացւոց: Եւ եղիցի ձեզ արիւնդ այդ 'ի յիշատակ, և տօնիցէք զդա տօն Տն̃ յազգս ձեր օրէն յաւիտենական տօնիցէք զդա: Զեօթն օր բաղարջ ուտիցէք. յառաջնմէ իսկ օրէ անտի անհետ առնիջիք զխմոր 'ի տանց ձերոց. զի ա̃մ որ ուտիցէ խմորեալ՝ սատակեսցի անձն այն յԻսրայելէ: Յառաջնմէ օրէ անտի մինչև ցօրն եօթներորդ նուիրեալ եղիցի ձեզ սբ̃. զա̃մ գործ սպասու մի՛ գործիցէք 'ի նմա, բայց միայն որ գործիցի ա̃մ անձին, այն միայն գործեսցի ձեզ: Եւ պահեսջիք զպատուիրանս զայս, զի յաւուր յայսմիկ հանից զզօրութիւն ձեր յերկրէս Եգիպտացւոց. և առնիցէք զօրս զայս յազգս ձեր օրէն յաւիտենական: Ի սկսանել չորեքտասաներորդի աւուր ամսոյն առաջնոյ՝ յերեկորեայ բաղարջ ուտիցէք, մինչև ցքսան և մի օր ամսոյն ցերեկոյ: Զեօթն օր մի՛ գտցի խմոր 'ի տունս ձեր, զի ա̃մ որ ուտիցէ խմորեալ՝ սատակեսցի անձն այն 'ի ժողովրդենէ Իսրայելի, յեկաց և 'ի բնակաց երկրին: Խմորեալ մի՛ ուտիցէք. յա̃մ բնակութե̃ ձերում ուտիցէք բաղարջ: Եւ կոչեաց Մովսէս զա̃մ ծերակոյտ որդւոցն Իսրայելի, և ասէ ցնոսա. երթա՛յք առէք ձեզ ոչխար ըստ ազգաց ձերոց, և զենջիք 'ի զատիկ: Եւ առնուցուք մշտիկ զոպայի թաթաւեալ յարեան, որ առ դրօքն իցէ. և սրսկեսջիք զբարաւորաւն և զերկոքումբք սեմովքն յարենէ անտի որ առ դրօքն. բայց դուք մի՛ ելանիցէք իւրաքանչիւր ըստ դուռն տան իւրոյ մինչև ցառաւօտ: Եւ անցցէ Տէր հարկանել զԵգիպտացիսդ և տեսանիցէ զարիւնն որ 'ի վե̃ բարաւորին և 'ի վե̃ երկուց սեմոց՝ և զանց առնիցէ Տէր զդրօքն, և ոչ տայցէ թոյլ սատակչին մտանել 'ի տունս ձեր, և հարկանել: Եւ պահեսջիք զբանս զայս՝ օրէն քեզ և որդւոց քոց մինչև ցյաւիտեան: 24:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք: Տր ողորմեա: Նորէն անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութեն: Օրհնութի և փառք:

Ընթերցուած ՚ի Յովնանու մարգարէէ: Ա. 1:

Եւ եղև բան Տն առ Յովնան որդի Ամաթեայ՝ և ասէ: Արի՛, և գնա՛ ՚ի Նինուէ քաղաք մեծ. և քարոզեսջի՛ր անդ, զի ել աղաղակ չարութե նր առ իս: Եւ յարեաւ Յովնան փախչել ՚ի Թարսիս յերեսաց Տն. էջ ՚ի Յոպպէ՝ և եգիտ նաւ՝ որ երթայր ՚ի Թարսիս. ետ գինս՝ և եմուտ ՚ի նաւ նաւել ընդ նս ՚ի Թարսիս յերեսաց Տն: Եւ Տր յարոյց հողմ ՚ի ծովուն և եղև մրրիկ մեծ ՚ի ծովուն. և նաւն ՚ի վտանգի կայր ՚ի խորտակել: Եւ երկեան նաւավարքն երկիւղ մեծ. և աղաղակէին առ իւրաքանչիւր ածս իւր. և ընկեցին զկարասին որ էր ՚ի նաւին՝ ՚ի ծով անդր, զի թեթևացուսցեն յինքեանց: Եւ Յովնան իջեալ ՚ի խորշ մի նաւին. ննջէր, և խորդայր: Մատեաւ առ նա նաւապետն՝ և ասէ. զի՞նչ է այդ՝ զի խորդաս. արի՛, կարդա՛ զՏր Այ քո, թերևս ապրեցուսցէ զմեզ Այ՝ և մի՛ կորիցուք: Եւ ասեն իւրաքանչիւր ցընկեր իւր. եկա՛յք, արկցո՛ւք վիճակս՝ և տեսցուք. վն ո՞յր են չարիքս այս ՚ի վր մեր: Արկին վիճակս՝ և ել վիճակն Յովնանու: Եւ ասեն ցնա. պատմեա՛ մեզ. վն է՞ր են չարիքս այս մեզ. զի՞նչ արուեստ է քո. ուստի՞ գաս՝ կմ յո՞ երթաս. յորմէ՞ աշխարհէ ես՝ կմ յորմէ՞ ժողովրդենէ: Ասէ ցնս. ծառայ Տն եմ ես՝ և զՏր Այ երկնից պաշտեմ. որ արար զծով և զցամաք: Եւ երկեան արքն երկիւղ մեծ և ասեն ցնա, զի՞նչ գործեցեր զայդ. (զի գիտացին եթէ յերեսաց Տն փախուցեալ էր, քանզի պատմեաց նց:) Եւ ասեն ցնա. զի՞նչ արասցուք քեզ՝ և դադարեսցէ ծովս ՚ի մէնջ. զի ծովն առաւել ևս խռովեալ էր՝ և յարուցանէր մրրիկ ՚ի վր նց: Եւ ասէ ցնս Յովնան. առէ՛ք ընկեցէ՛ք զիս ՚ի ծովդ՝ և դադարեսցէ ՚ի ձէնջ ծովդ. զի

գիտեմ ես՝ եթէ վ՟ս իմ է մրրիկս այս մեծ 'ի վ՟ր ձեր: Եւ ջանային արքն դարձուցանել զնաւն 'ի ցամաք՝ և ոչ կարէին. զի ծովն ևս քան զևս խռովէր և սաստկանայր 'ի վ՟ր ն՟ց: Աղաղակեցին առ Տէր՝ և ասեն. քաւ լիցի Տ՟ր, մի կորիցուք վ՟ս անձին առնս այսորիկ. մի ածեր 'ի վերայ մեր արիւն արդար. զի դու Տ՟ր ո՟պ կամեցար՝ և արարեր: Եւ առին զՅովնան՝ և ընկեցին 'ի ծովն. և դադարեաց ծովն 'ի խռովութէ իւրմէ: Եւ երկեան արքն երկիւղ մեծ 'ի Տ՟նէ. զենլին զոհս Տ՟ն՝ և ուխտեցին ուխտս: Եւ հրաման ետ Տ՟ր կիտին մեծի կլանել զՅովնան. և էր Յովնան 'ի փոր կիտին զերիս տիւս և զերիս գիշերս: Եւ եկաց Յովնան յաղօթս առ Տէր Ա՟ծ 'ի փոր կիտին: Եւ ասէ. 'ի նեղութէ իմում աղաղակեցի առ Տ՟ր Ա՟ծ իմ, և լուաւ ինձ յորովայնէ դժոխոց աղաղակի իմում. լուր Տէր ձայնի իմում: Ընկեցեր զիս 'ի խորս սրտից ծովու. և գետք պաշարեցին զիս. ա՟մ զբօսանք քո՝ և ալիք քո անցին 'ի վ՟ր իմ: Եւ ասացի՝ թէ մերժեցայ յաչաց քոց. արդ՝ իցէ թէ յաւելից հայել 'ի տաճար ս՟բ քո: Հեղան զինև ջուրք մինչև յոգիս, անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս: Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց. իջի յերկիր, որոյ նիգք իւր աղխք յաւիտենից. ելցեն յապականութէ կեանք իմ: Առ քեզ Տ՟ր Ա՟ծ 'ի նուաղել հոգւոյ իմոյ կարդացի. զՏ՟ր յիշեցի. և եկեսցեն աղօթք իմ 'ի տաճար ս՟բ քո: Որ պահեն զունայնութի և զստութի՝ զողորմութի իւրեանց թողին: Այլ ես 'ի ձայն օրհնութէ և խոստովանութէ մատուցից քեզ պատարագ, զոր ուխտեցի, և հատուցից փրկութէ Տ՟ն: Եւ հրամայեցաւ 'ի Տ՟նէ վիշապ ձկանն՝ և եթուք զնա 'ի ցամաք: Եւ եղև բան Տ՟ն առ Յովնան երկրորդ անգամ, և ասէ: Արի, և գնա 'ի Նինուէ քաղաք մեծ, և քարոզեսջիր 'ի նմա ըստ առաջին քարոզութեն, զոր խօսեցայ առ քեզ: Յարեաւ Յովնան՝ և գնաց

'ի Նինուէ, որպ̄ խօսեցաւ ընդ նմա Տր̄. և Նինուէ էր քաղաք մեծ ԱՅ, իբրև գնայ երից աւուրց ճանապարհի: Եւ սկսաւ Յովնան մտանել 'ի քաղաքն իբրև աւուր միոյ ճանապարհի. քարոզեաց՝ և ասէ. այլ ևս երեք աւուրք՝ և Նինուէ կործանեսցի: Եւ հաւատացին արքն Նինուէացիք յԱԾ, և քարոզեցին պահս՝ և քուրձ զգեցան 'ի մեծամեծաց մինչև ցփոքունս իւրեանց: Եհաս բանն առ թագաւորն Նինուէացւոց. յարեաւ յաթոռոյ իւրմէ, և մերկացաւ զպատմուճան իւր. զգեցաւ քուրձ՝ և նստաւ 'ի վր̄ մոխրոյ: Եւ քարոզեցաւ և պատմեցաւ 'ի Նինուէ 'ի թագաւորէն և 'ի մեծամեծաց իւրոց. թէ մարդ և անասուն՝ խաշն և արջառ մի ինչ ճաշակեսցեն՝ և մի ճարակեսցեն, և մի ջուր արբցեն: Եւ զգեցան քուրձ մարդ և անասուն. և աղաղակեցին առ ԱԾ սրտի մտօք, և դարձան իւրաքանչիւր 'ի ճանապարհաց իւրեանց չարաց, և յանիրաւութենէ՝ որ 'ի ձեռս իւրեանց: Եւ ասեն՝ ո՞ գիտէ՝ ապաշաւեսցէ ԱԾ՝ և դարձցի 'ի բարկութէ̄ սրտմտութե̄ իւրոյ, և մի կորիցուք: Եւ ետես ԱԾ զգործս նոցա. զի դարձան իւրաքանչիւր 'ի ճանապարհաց իւրեանց չարաց. և զղջացաւ ԱԾ 'ի վր̄ չարեացն՝ զոր խօսեցաւ առնել նոցա, և ոչ արար: Եւ տրտմեցաւ Յովնան տրտմութի̄ մեծ՝ և խռովեցաւ: Եւ եկաց յաղօթս առ Տր̄ ԱԾ և ասէ. ով Տր, ո՞չ այս այն բանք են իմ. մինչ էի անդէն յերկրին իմում. վս̄ այնորիկ աճապարեցի փախչել 'ի Թարշիշ. զի գիտէի՝ թէ ողորմած ես դու և գթած. երկայնամիտ և բազումողորմ. և զղջանաս 'ի վր̄ չարեաց: Եւ արդ՝ Տր̄ Տր, առ զոգի իմ յինէն. զի լաւ է ինձ մեռանել՝ քան թէ իցեմ կենդանի: Եւ ասէ Տր ցՅովնան՝ թէ արդարև յո՞յժ տրտմեալ իցես: Եւ ել Յովնան 'ի քաղաքէ անտի, և նստաւ յանդիման քաղաքին. և արար իւր հովանի և նստաւ ընդ հովանեաւն՝ մինչև տեսանիցէ, թէ զինչ լի-

նիցի քաղաքին։ Եւ հրաման ետ Ա՟ծ դդմենւոյն. և ել 'ի վ՟ր գլխոյն Յովնանու՝ լինել հովանի 'ի վ՟ր գլխոյ նորա. զովացուցանել զնա 'ի տառապանաց իւրոց։ Եւ ուրախ եղև Յովնան 'ի վ՟ր դդմենւոյն յուրախութիւն մեծ։ Եւ հրաման ետ Ա՟ծ որդանն առաւօտուն 'ի վաղիւ անդր, եհար զդդմենին՝ և ցամաքեցաւ։ Եւ եղև 'ի ծագել արևուն. հրամայեաց Ա՟ծ հողմոյ խորշակի տապախառնի, և անկանէր արևն զգլխովն Յովնանու. և կայր 'ի տարակուսի՝ և քաղէին ոգիք Ն՟ր. և ասէր՝ լաւ էր ինձ մեռանել քան զայս կեանս իմ։ Եւ ասէ Տ՟ր Ա՟ծ ցՅովնան. թէ արդարև յո՞յժ տրտմեալ իցես 'ի վ՟ր դդմենւոյն. և ասէ՝ յոյժ տրտմեալ իցեմ մինչև ցմահ։ Եւ ասէ Տ՟ր՝ դու խնայեցեր 'ի դդմենին՝ յոր չեղեր ինչ աշխատ և ոչ սնուցեր զնա. որ գիշերի ել՝ և միւս գիշերի կորեաւ։ Եւ ե՞ս ոչ խնայեցից 'ի Նինուէ քաղաք մեծ. յորում բնակեալ են աւելի քան զերկոտասան բիւր մարդիկ. որ ոչ ծանեան զաջ և զահեակ իւրեանց. և անասուն բազում։ Դ. 11։

Ա՛ղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ՟ր աղաչեսցուք։ Տ՟ր ողորմեա։ Երէք անգամ կրկնեա։

Եւ ես խաղաղութ՟ե։ Օրհնութի՟ն և փառք,

ընթերցուած յԵ՟լից։ ԺԴ. 24։

Եւ եղև յառաւօտին պահու հայեցաւ Տէր 'ի բանակն Եգիպտացւոց սեամբ հրոյ և ամպոյ. և խռովեաց զբանակն Եգիպտացւոց։ Եւ կապեաց զանիւս կառաց Ն՟ց. և վարէր զն՟ս բռնութ՟բ։ Ասեն Եգիպտացիքն, փախիցուք յերեսաց Իսրայելի. զի Տ՟ր պատերազմի վ՟ս Ն՟ց ընդ Եգիպտացիս։ Եւ ասէ Տ՟ր ցՄովսէս. ձգեա զձեռն քո 'ի վ՟ր ծովուդ. և կարկառեսցի անդրէն ջուրդ. և ծածկեսցէ զԵգիպտացիսդ. զկառս դոցա և զհեծեալս իւրեանց։ Եւ ձգեաց Մովսէս զձեռն իւր 'ի վ՟ր ծովուն. և դարձաւ ջուրն ընդ առաւօտն 'ի տեղի իւր և Եգիպ-

տացիքն փախեան յերեսաց ջրոյն. և Թօթափեաց Տր զԵգիպտացիսն ՚ի մէջ ծովուն: Եւ դարձուցեալ զջուրսն, ծածկեաց զկառս և զհեծեալս և զամ զօրութիւն փարաւոնի, որ մտեալ էին զհետ նոցա ՚ի ծով անդր և ոչ մնաց ՚ի նոցանէ և ոչ մի: Եւ որդիքն Իսրայէլի գնացին ընդ ցամաք ՚ի մէջ ծովուն. և ջուրն պարիսպ էր ընդ աջմէ նոցա, և ընդ ահեկէ իւրեանց: Եւ ապրեցոյց Տր զԻսրայէլ յաւուր յայնմիկ ՚ի ձեռաց Եգիպտացւոցն: Եւ ետես Իսրայէլ զԵգիպտացիսն մեռեալս առ ափն ծովուն. և ետես Իսրայէլ զձեռն մեծ, զոր արար Տր ընդ Եգիպտացիսն, և երկեաւ ժողովուրդն ՚ի Տնէ. և հաւատացին յԱծ և ՚ի Մովսէս ծառայ նորա: Յայնժամ երգեաց Մովսէս՝ և որդիքն Իսրայէլի զօրհնութիս զայս Այ և ասեն: Օրհնեսցուք զՏր, զի փառօք է փառաւորեալ. զերիվարս և զհեծեալս նս ընկէց ՚ի ծով: Օգնական և ընդունելի իմ Տր, և եղև ինձ ՚ի փրկութի. սա է իմ Ած և փառաւոր արարից զսա: Աստուած հօր իմոյ և բարձր արարից զսա: Տէր խորտակէ զպատերազմունս՝ Տէր անուն նորա: Զկառս փարաւոնի՝ և զզօրութիւս նր ընկէց ՚ի ծով. զընտիրս հեծելոց՝ և զպատուազէնս ընկղմեաց ՚ի ծով կարմիր: Խորք ծածկեցին զնս. ընկլան յանդունդս իբրև զվէմս: Աջ քո Տր փառաւորեալ է զօրութբ, աջ քո Տր խորտակեաց զԹշնամիս: Եւ բազմութբ փառաց քոց մանրեցեր զհակառակորդս, առաքեցեր զբարկութի քո՝ և եկեր զնոսա իբրև զեղէգն: Եւ հողմով սրտմտութե քո բաժանեցան ջուրք. պաղեցան ոպ պարիսպ ջուրք. պաղեցան ալիք ՚ի մէջ ծովու: Ասաց Թշնամին, հալածեցից, և հասից. բաժանեցից զաւար, և լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ. սատակեցից սրով իմով. տիրեսցէ նր ձեռն իմ: Առաքեցեր զհողմն քո. և ծածկեաց զնս ծով. ընկղմեցան ոպ կապար ՚ի ջուրս սաստիկս: Ո՞վ իցէ նման քեզ յածս, Տր. և կամ ո՞վ նմանիցէ քեզ,

փառաւորեալդ 'ի սբս սքանչելի փառօք՝ որ առնես զնշանս: Զգեցեր զաջ քո՝ և եկուլ զնս երկիր: Առաջնորդեցեր արդարութբ ժողովրդեան քում, այսմ՝ զոր փրկեցեր. մխիթարեցեր զօրութեամբ քով 'ի բնակետղ սրբութե քո: Լուան ազգք և բարկացան. և երկունք կալան զբնակիչս Քանանացւոց: Յայնժամ տագնապեցան դատաւորք Եդովմայ, և իշխանք Մովաբացւոց: Կալաւ զնս դողումն, հալեցան ամ բնակիչք Քանանացւոց: Անկցի 'ի վր նց ահ և երկիւղ, մեծութբ բազկի քո քարասցին, մինչև անցցէ ժողովուրդ քո Տր. մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս, զոր ստացար: Տարեալ տնկեսցես զնս 'ի լեառն ժառանգութե քո, 'ի պատրաստութի բնակութե քո, զոր արարեր Տր սրբութի. Տր զոր պատրաստեցին ձեռք քո. Տր թագաւոր յաւիտեան՝ և յաւիտեանս և ևս: Զի մտին երիվարք փարաւոնի կառօք և հեծելովք նր 'ի ծով. և ած 'ի վր նց Տր զջուրս ծովուն. և որդիքն Իսրայելի գնացին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն: Եւ առ Մարիամ մարգարէ քոյր Ահարոնի զթմբուկն 'ի ձեռս իւր. և ելին ամ կանայք զհետ նր թմբկօք և պարուք: Եւ յառաջէր Մարիամ, և ասէր. օրհնեսցուք զՏր՝ զի փառօք է փառաւորեալ. զերիվարս և զհեծեալս ընկէց 'ի ծով: Ժէ. 21:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք: Տր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

Յորժամ զՕրհնեսցուքն կարդան. և զԼուսաւորեայն զԵսայեայ հանդերձեալ են կարդալ, յայնժամ լուցանեն ջահս և կանթեղս, և տան մոմեղէն 'ի ձեռս ամենեցուն: Եւ ելանեն մեծաւ յատեանն, և երգեն:

Շարական Գ.Զ:

Լուսաւորեա Երսղէմ զի հասեալ է լոյս քո. զարդարեա զամուրս քո. եւ փառք Տեառն 'ի վր

քո ծագեսցի: Օրհներգութի՛ սաղմոսիւք քեզ վայելէ՛ Ա՛ծ օրհնութի՛ ի սիոնէ. եւ քե՛զ մատուսցին աղօթեք Երուսաղէ՛մ: Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏր եւ օրհնեա՛ զԱստուա՛ծ քո. ընդո՛ր ժողովուրդ դշխոյ դուստր սիոնի:

Ընթերցուած Եսայեայ մարգարէի: Կ. 1:

Լուսաւորեաց, լուսաւորեաց Եէմ, զի հասեալ է լոյս քո. եւ փառք Տն 'ի վր քո ծագեսցեն: Զի ահա խաւար ծածկեաց զերկիր՝ եւ մառախուղ զհեթանոսս. բայց 'ի քեզ Տր յայտնեսցի, եւ փառք նր 'ի քեզ երեւեսցին: Եւ գնասցեն թագաւորք 'ի լոյս քո, եւ հեթանոսք 'ի ծագել լուսոյ քո: Համբարձ շուրջ զքեւ զաչս քո, եւ տես ժողովեալ առ քեզ զամ մանկունս քո. զի եկին հասին 'ի հեռաստանէ որդիք քո. եւ դստերք քո 'ի վր ուսոց նոցա բարձեալք բերիցին: Յայնժամ տեսցես՝ եւ խնդասցես. երկիցես՝ եւ զարհուրեսցիս 'ի սրտի քում. զի փոխեսցի 'ի քեզ մեծութի ծովու եւ ազգաց եւ ժողովրդոց: Եկեսցեն 'ի քեզ երամակք ուղտուց. եւ ծածկեսցեն զքեզ ուղտերամակքն Մադիամու եւ Գեփայ. ամենեքեան 'ի Սաբայ եկեսցեն, բերեն ոսկի եւ կնդրուկ եւ ականս պատուականս. եւ զփրկութեան Տն տացեն զաւետիս: Եւ ամ խաշինքն Կեդարու ժողովեսցին առ քեզ. եւ խոյքն Նաբէովթայ ածցին, եւ մատուսցին ընդունելի պատարագք 'ի վր սեղանոյ իմոյ. եւ տուն աղօթից իմոց փառաւորեսցի: Ովք են սոքա՝ որք իբրեւ զամպս թռուցեալ են, եւ իբրեւ զաղաւնիս ձագախառն երամովին գան առ իս: Ինձ ակն ունին կղզիք եւ նաւք Թարշշի յառաջագոյն ածել զորդիս քո 'ի հեռաստանէ, զարծաթ եւ զոսկի ընդ իւրեանս. վն անուան Տն սբյն. եւ վն սրբոյն Իսրայելի փառաւորելյ՝ Եւ շինեսցեն որդիք այլազգեաց զպարիսպ քո.

և թագաւորք նոցա ընծայեսցին քեզ, զի վս̃ բար-
կութն̃ իմոյ հարի զքեզ. և վս̃ ողորմութեան իմոյ
սիրեցի զքեզ: Եւ բացցին դրունք քո հանապա-
զորդ 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և մի փակեսցին. կրել
'ի քեզ զզօրութի̃ ազգաց, և զթագաւորս իւրեանց
ածիցեն առ քեզ: Զի ազգք և թագաւորք որ
քեզ ոչ ծառայիցեն, կորիցեն. և ազգքն աւե-
րելով աւերեսցին: Եւ փառքն Լիբանանու առ քեզ
եկեսցեն. սարդիւն և սօսիւ և նոճով և մայրիւ
առհասարակ՝ փառաւոր առնել զտեղի սրբութն̃ ի-
մոյ. և զտեղի ոտից իմոց փառաւորեցից: 13:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր̃ աղաչեսցուք:

Տր̃ ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ևս խաղաղութն̃: Օրհնութի̃ և փառք:

Ընթերցուած 'ի Յովբայ: ԼԸ. 1:

Ո՞վ է տա՝ որ թագուցանէ յինէն զխորհուրդս. ժողովեալ զբանս 'ի սրտի. և համարի յինէն թագուցանել: Պնդեա իբրև զայր զմէջ քո. հարցից զքեզ՝ և տո՛ւր ինձ պատասխանի: Ո՞ւր էիր՝ մինչ ես հիմունս արկանէի երկրի. պատմեա ինձ. եթէ խելամուտ ես հանճարոյ: Ո՞վ եդ զչափ դորա, թէ գիտիցես. կամ ո՞վ արկ 'ի վր̃ դորա զլար: Յե՞ր վր̃ հաստատեցան աղխք դորա. ո՞վ է՝ որ արկ զվէմն անկեան 'ի դմա: Յորժամ եղեն աստեղք ծերք՝ ա̃մ հրեշտակք աստեղաց օրհնեցին զիս մե-ծաձայն. և ա̃մ հրեշտակք իմ գովեցին: Փակեցի զծով դրամբք. յորժամ ծնաւ յորովայնէ մօր իւ-րոյ ելանել: Եդի նմա զմէգ 'ի հանդերձ. և զմա-ռախուղ նմա 'ի խանձարուրս: Եդի նմա սահմանս՝ եդեալ փականս, և դրունս: Ասացի. ցայդ վայր եկեսցես՝ և այլ մի անցանիցես. այլ անդրէն 'ի քեզ խորտակեսցին ալիք քո: Եթէ առ քե՞ւ կար-գեցի զլոյսն առաւօտին. արուսեակն ետես զկարգ իւր: Հասանել 'ի վր̃ թևոց երկրի. թօթափել

զամպարիշտս 'ի նմանէ: Կամ թէ քո՞ առեալ զհողն կաւ՝ ստեղծեր կենդանի, և խօսուն եդիր զնա յերկրի: Եւ մերժեցե՞ր զլոյսն յամպարշտաց. զբազուկս ամբարտաւանից խորտակեցե՞ր: Հասեա՞լ իցես յակն ծովու. և ընդ հետս անդնդոց շրջեցա՞ր: Բանայցե՞ն քեզ ահիւ դրունք մահու. բարապանաց դժոխոց տեսեալ զքեզ սարսեսցի՞ն: Խելամո՞ւտ իցես լայնութեա՞ն առ 'ի ներքոյ երկնից. աղէ՝ պատմեա՛ ինձ, որչափ իցէ: Ո՞ր ինչ երկիր իցէ՝ յորում լոյսն ագանիցի՝ կամ զի՞նչ տեղի խաւարի: Տանիցե՞ս զնս 'ի սահմանս նց եթէ խելամո՞ւտ իցես շաւղաց նց: Թէրևս գիտիցե՞ս՝ և ընդ այն ժամանակս ծնեալ իցես. և թիւ աւուրց քոց բազումք իցեն: Երթեա՞լ իցես 'ի շտեմարանս ձեան. և զգանձս կարկտի տեսեա՞լ իցես: Համբարեա՞լ կայցէ քեզ 'ի ժամանակս թշնամեաց, յօր մարտի և պատերազմի: Ուստի՞ ելանիցէ եղեամն. կամ սփռեսցի հարաւ 'ի ներքոյ երկնից: Ո՞ պատրաստեաց զհոսանս սաստիկ անձրևոյ՝ և զճանապարհս ամպրոպաց տեղեալ յերկիր: Ուր ոչ գոյ մարդ՝ յանապատ յանմարդի: Յագեցուցանել զանկոխն և զանշէն, և բղխեցուցանել զբոյս դալարոյ: Ո՞ է հայր անձրևի. և ո՞վ է՝ որ ծնաւ զշաղս ցօղոյ: 28:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր աղաչեսցուք:

Տր ողորմեա: [illegible]

Եւ ես խաղաղութե: Օրհնութի և փառք:

Ընթերցուած 'ի Յեսուայ որդւոյ Նաւեայ: Ա. 1:

Եւ եղև յետ վախճանելոյն Մովսիսի ծառայի Տն խօսեցաւ Տր ընդ Յեսուայ որդւոյ Նաւեայ պաշտօնէի Մովսիսի՝ և ասէ: Մովսէս ծառայ իմ վախճանեցաւ. արդ յարուցեալ անցցես ընդ այդ Յորդանան՝ դու և ամ ժողովուրդ քո, յերկիր՝ զոր ես տաց որդւոցն Իսրայելի: Յամ տեղիս յոր հասնիցեն գնացք ոտից ձերոց՝ ձեզ տաց զնա՝ որպ խօ-

սեցայ ընդ Մովսեսի: Զանապատն և զԼիբանաններն, մինչև ցգետն մեծ՝ ցգետն Եփրատ. զա̃մ երկիրն Քետացւոց մինչև ցծովն վերջին, 'ի մտիցն արևու՝ ձեր լիցին սահմանքն: Եւ ոչ ոք կացցէ ընդդէմ ձեր զա̃մ՝ աւուրս կենաց քոց: Եւ որպէս էի ընդ Մովսեսի՝ նոյնպէս եղէց և ընդ քեզ. և ոչ թողից զքեզ՝ և ոչ անտես արարից զքեզ: Զօրացիր և քաջ լեր. զի դու բաժանեսցես ժողովրդեանդ այդմիկ զերկիրն՝ զոր երդուայ հարցն քոց տալ դոցա. Արդ զօրացիր և քաջ լեր յոյժ. պահել և առնել ըստ ա̃մ օրինացն որպէս պատուիրեաց քեզ Մովսէս ծառայ իմ. և մի խոտորիցիս 'ի նոցանէ յաջ կամ յահեակ. զի խելամուտ լիցիս ա̃մի զինչ և գործեսցես: Եւ մի մերժիցես զգիր օրինացս այսոցիկ 'ի բերանոյ քումմէ. և խոկասցես 'ի դա 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ զի իմասցիս առնել զա̃մ գրեալսդ 'ի դմա. և ապա յաջողեսցիս և ուղղեսցես զճանապարհս քո. և ապա խելամուտ լինիցիս: Ահա պատուիրեմ քեզ. զօրացիր և քաջ լեր. մի զանգիտիցես, և մի երկնչիցիս՝ զի ընդ քեզ է Տ̃ր Ա̃ծ քո յա̃մ տեղիս ուր և երթայցես: 9:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ̃ր աղաչեսցուք:

Տ̃ր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ես խաղաղութ̃ն: Օրհնութ̃ի և փառք:

Ընթերցուած 'ի չորրորդ Թագաւորութ̃ենց: Բ. 1:

Եւ եղև 'ի վերացուցանել Տ̃ն զԵղիա շարժմամբ յերկինս. և գնացին Եղիա և Եղիսէէ 'ի Գաղգաղա: Եւ ասէ Եղիա ցԵղիսէէ. նիստ դու աստ. զի Տ̃ր առաքեաց զիս 'ի Բեթէլ: Եւ ասէ Եղիսէէ. կենդանի է Տ̃ր, և կենդանի է անձն քո՝ թէ թողից զքեզ: Եւ եկին 'ի Բեթէլ: Եւ ելին որդիք մարգարէիցն՝ որ 'ի Բեթէլ՝ առ Եղիսէէ, և ասեն ցնա. եթէ գիտիցե՞ս զի այսօր առնու Տ̃ր զտ̃րդ 'ի գլխոյ քումմէ:

Եւ ասէ. գիտեմ և ես, լո՛ւռ լերուք: Եւ ասէ Եղիա
ցԵղիսէէ. Նի՛ստ դու աստ. զի Տր̃ առաքեաց զիս
յԵրիքով: Եւ ասէ. կենդանի է Տր̃, և կենդանի
է անձն քո՝ թէ թողից զքեզ: Եւ եկին յԵրի-
քով: Եւ մատեան որդիք մարգարէիցն որ յԵրի-
քով՝ առ Եղիսէէ, և ասեն ցնա. եթէ գիտիցե՞ս՝
զի այսօր առնու Տէր զտէրդ 'ի գլխոյ քումմէ: Եւ
ասէ. գիտեմ և ես, լո՛ւռ լերուք: Եւ ասէ ցնա
Եղիա. Նի՛ստ դու աստ. զի Տր̃ առաքեաց զիս 'ի
Յորդանան: Եւ ասէ Եղիսէէ. կենդանի է Տր̃, և
կենդանի է անձն քո՝ թէ թողից զքեզ: Եւ գնա-
ցին երկոքեան. և յիսուն այր՝ յորդւոց մարգա-
րէիցն. և կացին 'ի հանդիպոջ 'ի բացեայ. և եր-
կոքին կացին յեզերն Յորդանանու: Եւ առ Եղիա
զմաշկեակն իւր և ծալեաց և եհար զջուրն. և
բաժանեցաւ ջուրն յայս կոյս և յայն կոյս. և անցին
երկոքեան ընդ ցամաք: Եւ եղև ընդ անցանելն նո-
ցա, ասէ Եղիա ցԵղիսէէ, խնդրեա՛ զինչ արարից
քեզ մինչչև վերացեալ իցեմ 'ի քէն: Եւ ասէ Եղի-
սէէ. եղիցի կրկին ոգի քո 'ի վ̃ր իմ: Եւ ասէ Ե-
ղիա. դժուարինս խնդրեցեր. բայց եթէ տեսանիցես
զիս յամբառնալ իմում 'ի քէն, եղիցի այնպէս.
ապա թէ ոչ՝ մի՛ եղիցի: Եւ եղև մինչդեռ գնային
նոքա, երթային, և խօսէին. և ահա կառք հրե-
ղէնք և երիվարք հրեղէնք անջրպետեցին 'ի մէջ
երկոցունց. և վերացաւ Եղիա շարժմամբ յերկինս:
Եւ Եղիսէէ հայէր, և աղաղակէր. հա՛յր, հա՛յր,
կառքդ Իսրայելի և հեծեալքդ Ն̃ր. և այլ ոչ ևս
ետես զնա, և բուռն եհար զհանդերձից իւրոց, և
պատառեաց յերկուս ծուէնս: Եւ առ Եղիսէէ
զմաշկեակն Եղիայի զոր ընկէց 'ի վ̃ր նորա և դար-
ձաւ Եղիսէէ. և եկաց առ եզերն Յորդանանու: Եւ
առ զմաշկեակն Եղիայի. զոր ընկէց 'ի վ̃ր Ն̃ր. և
եհար զջուրն՝ և ասէ. ո՛ւր ես Տր̃ Ա̃ծ Եղիայի ափ-
փով: Եւ եհար զջուրսն. և բաժանեցան յայս

կոյս և յայն կոյս. և անց Եղիսէէ: Իբրև տեսին որդիք մարգարէիցն, որք յԵրիքով 'ի հանդիպոյն՝ և ասեն՝ հանգեաւ ոգին Եղիայի 'ի վր̃ Եղիսէի, և եկին ընդ առաջ նորա՝ և երկիր պագին նմա 'ի վր̃ երկրի: Եւ ասեն ցնա. ահաւասիկ են ընդ ծառայս քո որդիք զօրութե̃ արք յիսուն. երթիցեն և խնդրեսցեն զտէրն քո. գուցէ առ զնա Հոգի Տն̃, և ընկէց զնա առ Յորդանանու՝ կամ 'ի վերայ միոյ ուրուք լերանց, և կամ 'ի վր̃ միոյ ուրուք բլրոց: Եւ ասէ Եղիսէէ. մի՛ առաքէք: Եւ բռնադատեցին զնա՝ մինչև ամաչէր. և ասէ. առաքեցէք: Եւ առաքեցին յիսուն այր. և խնդրեցին զերիս աւուրս՝ և ոչ գտին զնա: Եւ դարձան առ նա. և նա նստէր յԵրիքով. և ասէ ցնոսա Եղիսէէ. ո՞չ ասացի ձեզ՝ թէ մի՛ երթայք: Եւ ասեն արք քաղաքին ցԵղիսէէ. ահաւասիկ բնակութի̃ քաղաքիս բարի է, որ̃պ և տէրդ իսկ տեսանէ. և ջուրքս չար. և երկիրս անզաւակ: Եւ ասէ Եղիսէէ. առէք առ իս կուժ մի նոր, և դիք այդր. և բերին առ նա: Եւ ել Եղիսէէ յականս ջուրցն՝ և արկ անդր աղ. և ասէ՝ այսպէս ասէ Տր̃. բժշկեմ զջուրս զայսոսիկ. և մի՛ ելիցի այտի մահ և անզաւակութիւն: Եւ բժշկեցան ջուրքն մինչև ցայսօր ըստ բանին Եղիսէի. զոր խօսեցաւ: 22:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր̃ աղաչեսցուք:
Տր̃ ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ես խաղաղութե̃: Օրհնութի̃ և փառք:

Ընթերցուած յԵրեմեայ մարգարէէ: ԼԱ. 31:

Ահաւասիկ աւուրք գան ասէ Տր̃. և ուխտեցից տանդ Իսրայելի՝ և տանդ Յուդայ ուխտ նոր: Ոչ ըստ ուխտին զոր ուխտեցի ընդ հարս նոցա՝ յաւուր յորում առի զձեռանէ նց̃՝ հանել զնս̃ յերկրէն Եգիպտացւոց. զի նոքա ոչ կացին յուխտին իմում, և ես անփոյթ արարի զնոցանէ՝ ասէ Տր̃: Այլ այս

է ուխտ՝ զոր ուխտեցից տանդ Իսրայէլի յետ աւուրցն այնոցիկ՝ ասէ Տր՟ . տաց զօրէնս իմ 'ի միտս նոցա՝ և 'ի սիրտս նց՟ գրեցից զնս՟ . և եղէց նց՟ յԱծ՟ . և նոքա եղիցին ինձ 'ի ժողովուրդ: Եւ մի ևս ուսուցանիցեն իւրաքանչիւր զընկեր իւր, իւրաքանչիւր զեղբայր իւր, ասել՝ թէ ծանիր զՏր՟ . զի ամենեքեան ծանիցեն զիս 'ի փոքրկանց նց՟ մինչև 'ի մեծամեծս՝ ասէ Տր՟ . զի քաւիչ եղէց անիրաւութեանց նց՟ . և զմեղս նց՟ ոչ ևս յիշեցից: 34:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏր՟ աղաչեսցուք:
Տր՟ ողորմեա: [illegible]:

Եւ ևս խաղաղութե՟: Օրհնութի՟ և փառք:

Ընթերցուածս յեզեկիելէ մարգարէէ: ԼԷ. 1:

Եւ եղև 'ի վր՟ իմ ձեռն Տն՟ . և եհան զիս հոգւով Տն՟ . և եդ զիս 'ի մէջ դաշտին . և այն լի էր ոսկերօք մարդկան: Եւ շրջեցոյց զիս շուրջ զոսկերօքն . և ահա բազում՝ յոյժ էին 'ի վր՟ երեսաց դաշտին . և ցամաքեալք յոյժ: Եւ ասէ ցիս . որդի մարդոյ, իցէ՞ թէ կենդանի լինիցին ոսկերքդ այդոքիկ: Եւ ասեմ . Տր՟ Տր՟, դու գիտես զայդ: Եւ ասէ ցիս . որդի մարդոյ, մարգարեա՛ց 'ի վր՟ ոսկերացդ այդոցիկ՝ և ասասցես ցդոսա . ոսկե՛րք ցամաքեալք՝ լուարո՛ւք զպատգամս Տն՟ : Այսպէս ասէ Տր՟ Տր՟ ցոսկերօքդ ցայդոսիկ . ահաւասիկ ես ածեմ 'ի վր՟ ձեր շունչ կենդանի : Եւ տաց 'ի ձեզ ջիլս . և ածից 'ի վր՟ ձեր մարմինս . և ձգեցից 'ի վր՟ ձեր մորթ . և տաց զոգի իմ 'ի ձեզ . և լինիջիք կենդանի . և ծանիջիք, եթէ ես եմ Տր՟ : Եւ մարգարէացայ որպ՟ և հրաման ետ ինձ Տր՟ և եղև բարբառ 'ի մարգարէանալն իմում, և ահա շարժումն . և մերձեցաւ ոսկր առ ոսկր, առ իւրաքանչիւր յօդս: Եւ տեսի՝ և ահա ջիլք և մարմինք պատէին . և ձգէր 'ի վր՟ նց՟ մորթ . և շունչ ոչ գոյր 'ի նս՟ : Եւ ասէ ցիս,

մարգարեաց որդի մարդոյ՝ մարգարեաց ՚ի վ̄ր շըն-
չոյն. և ասասցես ցշունչն, այսպէս ասէ Տ̄ր Տ̄ր. եկ
շունչ ՚ի չորից հողմոց, և փչեա ՚ի մեռեալս յայ-
սոսիկ՝ և կեցցեն: Եւ մարգարէացայ՝ ոպ̄ և հրա-
ման ետ ինձ Տ̄ր. և եմուտ ՚ի նս̄ շունչ. և եղեն
կենդանի. և կանգնեցան կացին ՚ի վ̄ր ոտից ի-
րեանց, ժողովուրդ բազում յոյժ յոյժ: Եւ խօսե-
ցաւ ընդ իս Տ̄ր, և ասէ. որդի մարդոյ, ոսկերքդ
այդոքիկ ա̄մ տունդ Իսրայելի է. և դոքա ասեն.
չորացան ոսկերք մեր՝ հատաւ յոյս մեր՝ և մեռաք:
Վ̄ այդորիկ մարգարեաց՝ և ասասցես ցդոսա. այս-
պէս ասէ Տ̄ր Տ̄ր. ահաւասիկ ես բացից զգերեզմա-
նըս ձեր, և հանից զձեզ ՚ի գերեզմանաց ձերոց
ժողովուրդ իմ. և տարայց զձեզ յերկիրն Իսրայ-
ելի: Եւ ծանիջիք՝ թէ ես եմ Տ̄ր. ՚ի բանալ ինձ
զգերեզմանս ձեր՝ և հանել զձեզ ՚ի գերեզմանաց
ձերոց ժողովուրդ իմ: Եւ տաց զոգի իմ ՚ի ձեզ.
և լինիջիք կենդանի. և եդից զձեզ յերկրին ձե-
րում. և ծանիջիք թէ ես եմ Տէր. խօսեցայ՝ և
արարից. ասէ Տ̄ր Տ̄ր: 14:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏ̄ր աղաչեսցուք՝
Տ̄ր ողորմեա: Երեք անգամ կրկնեա:

Եւ ես խաղաղութ̄ն: Օրհնութ̄ի և փառք:

Յաւուր ընթերցուածոյ մատենին յեկեղեցին, Նախա-
գահն վերանայցէ ՚ի բեմն: Եւ ժամարարն ասէ առանձին:

Ընթերցուած ՚ի Դանիելէ մարգարէէ: Գ. 1:

Յամին ութուտասներորդի Նաբուգոդոնոսորայ ար-
քայի, արար պատկեր ոսկի. բարձրութ̄ի նր̄ վաթ-
սուն կանգուն, և լայնութ̄ի նր̄ կանգուն վեց. և կան-
գնեաց զնա ՚ի դաշտին Դէերայ յաշխարհին Բաբե-
լացւոց: Եւ արձակեաց ժողովել զզօրավարս և զզօ-
րագլուխս և զկուսակալս՝ զպետս և զբռնաւորս և
զգործակալս և զա̄մ իշխանս աշխարհաց՝ գալ ՚ի նա-

ւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր: Եւ ժողովեցան կուսակալք, զօրավարք և զօրագլուխք, պետք և բռնաւորք, մեծամեծք և գործակալք և ամ՟ իշխանք աշխարհաց՝ գալ 'ի նաւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր. և կային առաջի պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր: Եւ քարոզ կարդայր զօրութ՟բ և ասէր. ձեզ ասի ազգք և ազինք և լեզուք: Յորժամ լսիցէք զձայն փողոյ, սրնգի, թմբկի և քնարի և տաւղի և երգոց միաբանութե՟՝ և ամ՟ ազգաց արուեստականաց, անկանիջիք՝ և երկիր պագանիջիք պատկերին՝ զոր կանգնեաց Նաբուգոդոնոսոր արքայ: Եւ որ ոչ անկեալ երկիր պագանիցէ՝ 'ի նմին ժամու ընկեսցի 'ի հնոց հրոյն բորբոքելոյ: Եւ եղև իբրև լուան ազգքըն զձայն փողոյն, սրնգի, տաւղի և նուագարանաց և ամ՟ ազգաց արուեստականաց, անկանէին ամ՟ ազգք և ազինք և լեզուք և երկիր պագանէին պատկերին ոսկւոյ, զոր կանգնեաց արքայն Նաբուգոդոնոսոր: Յայնժամ մատեան արք Քաղդէացիք և եղեն չարախօս զհրէից առ Նաբուգոդոնոսոր: Եւ ասեն. ա՛րքայ, յաւիտեան կեա՛ց: Դու հրաման ետուր ամ՟ մարդոյ՝ որ լսիցէ զձայն փողոյ և սրնգի և քնարի և տաւղի և նուագարանաց և ամենայն ազգաց արուեստականաց: Եւ որ ոչն անկեալ երկիր պագանիցէ պատկերին ոսկւոյ՝ անկցի 'ի հնոց հրոյն բորբոքելոյ: Արդ՝ են աստ արք հրեայք, զորս կացուցեր 'ի վ՟ր գործոց աշխարհիս Բաբելացւոց, Սեդրաք, Միսաք և Աբեդնագով, որ ոչ հնազանդեցան հրամանի քում ա՛րքայ, և զդիս քո ոչ պաշտեն, և պատկերիդ ոսկւոյ զոր կանգնեցեր՝ երկիր ոչ պագանեն: Յայնժամ Նաբուգոդոնոսոր սրտմտութ՟բ և բարկութ՟բ հրամայեաց ածել զՍեդրաք, զՄիսաք և զԱբեդնագով. և ածին առաջի թագաւորին: Պատասխանի ետ Նաբուգոդոնոսոր և ասէ

ցնս. թէ արդարև՝ Սեդրաք, Միսաք և Աբեդնագով, զդիս իմ ո՞չ պաշտիցէք, և պատկերին ոսկւոյ՝ զոր կանգնեցի, երկիր ո՞չ պագանիցէք: Բայց արդ եթէ պատրաստք լինիցիք. զի յորժամ լսիցէք զձայն փողոյ՝ սրնգի և թմբկի և քնարի, և զխաբանութիւն ամ՟ ազգաց արուեստականաց, անկանիցիք և երկիր պագանիցէք պատկերին՝ զոր արարի. ապա թէ ոչ պագանիցէք երկիր՝ 'ի նմին ժամու անկցիք 'ի հնոց հրոյն բորբոքելոյ. և ո՞վ է Ա՟Ծ՝ որ փրկեսցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց: Պատասխանի ետուն՝ Սեդրաք, Միսաք և Աբեդնագով, և ասեն ցարքայ Նաբուգոդոնոսոր, ոչ ինչ է պիտոյ վ՟ն բանիդ այդորիկ տալ քեզ պատասխանի: Զի է մեր Ա՟Ծ յերկինս՝ զոր մեքն պաշտեմք. կարող է փրկել զմեզ 'ի հնոցէ հրոյդ բորբոքելոյ. և 'ի ձեռաց քոց արքայ՝ ապրեցուցանել զմեզ: Ապա թէ ոչ՝ այս ինչ յայտնի լիցի քեզ արքայ. զդիս քո մեք ոչ պաշտեմք. և պատկերիդ ոսկւոյ՝ զոր կանգնեցեր՝ երկիր ոչ պագանեմք: Յայնժամ Նաբուգոդոնոսոր լի եղև սրտմտութ՟բ. և գոյն երեսաց նր՟ շրջեցաւ 'ի վր՟ Սեդրաքայ, Միսաքայ և Աբեդնագովի, և ասէ. ջեռուցէք զհնոցն եօթնպատիկ՝ զի մինչև 'ի վախճան այրեսցին: Եւ արք հինգ զօրաւորք զօրութ՟բ՝ կապեցին զՍեդրաք, զՄիսաք և զԱբեդնագով՝ արկանել 'ի հնոց հրոյն բորբոքելոյ: Յայնժամ արքն այնոքիկ կապեցան պատմուճանօք՝ և վարտեօք, արտախուրակօք՝ և զանկապանօք իւրեանց. և ընկեցան 'ի մէջ հնոցի հրոյն բորբոքելոյ: Զի հրաման թագաւորին սաստկանայր. և հնոցն բորբոքէր եօթնպատիկ առաւել յոյժ: Եւ երեքեան նոքա Սեդրաք, Միսաք և Աբեդնագով, անկան 'ի մէջ հնոցին կապեալք: Եւ գնային 'ի մէջ հրոյն, օրհնէին և գովէին զՏ՟ր Ա՟Ծ: Յարեաւ Ազարիա. և եկաց յաղօթս այսպէս. եբաց զբերան իւր 'ի մէջ հրոյն՝ և ասէ: Օրհնեալ ես Տ՟ր Ա՟Ծ

հարցն մերոց․ գովեալ և փառաւորեալ է անուն քո յաւիտեան ։ Զի արդար ես յամ՟ի՝ զոր ածեր ՚ի վ՟ր մեր, և ամ՟ գործք քո ճշմարիտ են․ և ուղիղ են ճանապարհք քո՝ և ամ՟ դատաստան քո ճշմարտութի՟։ Եւ իրաւունս ճշմարտութե՟ արարեր՝ ըստ ամ՟ի զոր արարեր մեզ և քաղաքին ս՟բյ հարցն մերոց Եմի․ զի ճշմարտութ՟բ և յիրաւի ածեր զայս ամ՟ վ՟ս մեղաց մերոց։ Զի մեղաք և անօրինեցաք՝ յապըստամբ լինել ՚ի քէն․ և առաւել մեղաք յամ՟ի։ Եւ պատուիրանաց քոց ոչ անսացաք․ ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ ո՟պ պատուիրեցեր մեզ, զի բարի լինիցի մեզ ։ Եւ զամ՟՝ զոր ածեր ՚ի վ՟ր մեր, և զամ՟՝ զոր արարեր մեզ՝ արդար դատաստանաւ արարեր ։ Եւ մատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց, և թագաւորի անիրաւի և չարի քան զամ՟ երկիր ։ Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ բանալ զբերանս մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից ։ Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ վ՟ս անուան քո․ և մի ցրեր զուխտ քո ։ Եւ մի ՚ի բացէ առներ զողորմութիս քո ՚ի մէնջ․ վ՟ս Աբրահամու սիրելւոյ քո՝ և վ՟ս Իսահակայ ծառայի քո՝ և վ՟ս Իսրայելի ս՟բյ քո։ Որոց խօսեցար բազմացուցանել զզաւակ ն՟ց իբրև զաստեղս երկնից, և իբրև զաւազ առ ափն ծովու ։ Եւ արդ Տ՟ր նուաղեցաք քան զամ՟ ազգս, և եմք տառապեալք յամ՟ երկրի, այսօր վ՟ս մեղաց մերոց ։ Եւ ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարգարէ, և առաջնորդ․ ոչ ողջակէզք՝ և ոչ զոհք՝ և ոչ պատարագք՝ և ոչ խունկք, և ոչ տեղի տալոյ երախայրիս առաջի քո․ և գտանել զողորմութի՟ ՚ի քէն․ այլ անձամբք բեկելովք՝ և հոգւովք տառապանաց ընդունելի լիցուք։ Իբրև զողջակէզս խոյոց՝ և զուարակաց՝ և իբրև զբիւրաւորս գառանց պարարտաց, այնպէս եղիցի պատարագս մեր այսօր առաջի քո․ լինել կատարեալ զկնի քո․ զի չիք

ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ : Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամ̃ սրտիւք մերովք • երկնչիմք 'ի քէն , և խնդրեմք զերեսս քո: Մի՛ յամօթ առներ զմեզ, այլ արա՛ ընդ մեզ ըստ հեզութեան քում և ըստ բազում ողորմութեան քում : Եւ փրկեա՛ զմեզ վ̃ն սքանչելեաց քոց , և տո՛ւր փառս անուան քում Տ̃ր : Եւ յամօթ լիցին ամենեքեան՝ որք ցուցանեն չարիս ծառայից քոց , և ամաչեսցեն յա̃մ բռնութեան իւրեանց • և զօրութի̃ նց̃ խորտակեսցի : Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես Տ̃ր Ա̃Ծ միայն և փառաւորեալ 'ի վ̃ր ա̃մ տիեզերաց: Եւ ոչ դադարէին՝ որք արկին զնոսա սպասաւորք թագաւորին՝ 'ի զհնոցն բորբոքելոյ նաւթիւ և ձիթով և վշով և որթով : Եւ ելանէր դիզանայր բոցն 'ի վերոյ քան զհնոցն 'ի քառասուն և յինն կանգուն : Եւ շրջէր պատէր շուրջ զհնոցաւն և այրէր , զորս գտանէր 'ի Քաղդէացւոց անտի : Եւ հրեշտակ Ա̃Յ էջ եկաց ընդ Ազարիանն 'ի հնոցի անդ • և թօթափեաց զբոց հրոյն 'ի հնոցէ անտի : Եւ արար 'ի մէջ հնոցին իբրև զհողմ՝ որ ցօղագին շնչիցէ • և ոչ մերձենայր ամենևին հուրն 'ի նս̃, ոչ տրտմեցուցանէր և ոչ նեղէր զնոսա : Յայնժամ երեքեանն իբրև 'ի միոջէ բերանոյ օրհնէին և գովէին և փառաւոր առնէին զԱ̃Ծ 'ի մէջ հնոցին և ասէին : Օրհնեալ ես Տ̃ր Ա̃Ծ հարցն մերոց • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս . և օրհնեալ է անուն ս̃բ փառաց քոց • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս : Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս : Օրհնեալ ես , որ հայիս յանդունդս և նստիս 'ի քերովբէս • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս : Օրհնեալ ես 'ի վ̃ր աթոռոյ արքայութեան քո • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս : Օրհնեալ ես 'ի վ̃ր հաստատութեան երկնից • գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս : Օրհնեցէք

ա՛մ գործք Տ՛ն զՏ՛ր. օրհնեցէք և բա՛րձր արարէք զնա յաւիտեան: Օրհնեցէք երկինք զՏ՛ր. օրհնեցէք: Օրհնեցէք հրեշտակք Տ՛ն զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ջուրք ա՛մ, որ 'ի վերոյ քան զերկինս զՏ՛ր. օրհնեցէք և բարձր: Օրհնեցէք ա՛մ զօրութիւնք Տ՛ն զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք արև և լուսին զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ա՛մ աստեղք երկնից զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ա՛մ անձրևք և ցօղք զՏ՛ր օրհնե: Օրհնեցէք ա՛մ հողմք զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք հուր և տապ զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք եղեամն և ձիւնաբեր զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք սառն և պարղ զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք պաղ և ձիւն զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք տիւք և գիշերք զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք լոյս և խաւար զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեսցէ երկիր զՏ՛ր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան: Օրհնեցէք լերինք և բարձունք զՏ՛ր. օրհ: Օրհնեցէք ա՛մ բոյսք երկրի զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք աղբերք զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ծով և գետք զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք կէտք և ա՛մ կայտառք՝ որ 'ի ջուրս զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք թռչունք երկնից զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք ա՛մ գազանք և անասուն զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք որդիք մարդկան զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեսցէ Իէլ զՏ՛ր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան: Օրհնեցէք քահանայք զՏ՛ր. օրհնեցէք ծառայք Տ՛ն զՏ՛ր. օրհնե: Օրհնեցէք հոգիք և շունչք արդարոց զՏ՛ր. օրհ: Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սըրտիւք զՏ՛ր. օրհնեցէք և: Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա և Միսայէլ զՏ՛ր. օրհնեցէք և բա՛րձր արարէք զնա յաւիտեան: Զի փրկեաց զմեզ 'ի դժոխոց, և 'ի ձեռաց մահու ապրեցոյց զմեզ. և փրկեաց զմեզ 'ի հնոցէս, և 'ի միջոյ բորբոքեալ բոցոյս, և 'ի միջոյ հրոյս փրկեաց զմեզ: Գոհա-

ցարո՛ւք զՏ̃նէ՝ զի քաղցր է՝ զի յաւիտեան է ողորմ նր̃: Օրհնեցէք ա̃մ պաշտօնեայք Տ̃ն զՏ̃ն աստու-ծոյ: Օրհնեցէք և գոհացարո՛ւք, զի յաւիտեան է ողորմ նորա: 91:

Յաւելի՛ զհարցն սաղմոսն, յամէն փոխի խառնեալ ածեն յեկեղեցին. և դասն խաղ 'ի յետս երկու քահանայից: Եւ երբ զՕրհնեցէք ամենայն գործքն ասասցեն, դպիրն երգեն բարձր ձայնիւ, ասելով. Օրհնեցէք, գովե-ցէք, և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Եւ 'ի կատարման հարցն սաղմոսին. առաջնորդն բարձր ձայ-նիւ գոչէ. Օրհնեալ տէր: Եւ դպրապետն մաղթէ:

Զկնի արքայական դպրապետին ասասցեն նախատօնակ տանել Յարութեան Տեառն:

Շարական ԼԶ:

Այսօր յարեաւ 'ի մեռելոց. Տե՛ս խոր տարօն 'ի երեսն 483 և զկնի. և 'ի երեսն 486 և զկնի:

Զկնի՝ Ալէլուի՛:

Ս̃բյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: ԻԸ. 16:

Յետ յարութե̃ Տ̃ն մերոյ Յ̃սի Ք̃սի:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի Գալիլեա, 'ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև ն̃ց Յ̃ս: Իբրև տե-սին զնա, երկիր պագին նմա. և ոմանք յերկուա-ցան: Եւ մատուցեալ Յ̃ս խօսեցաւ ընդ ն̃ս, և ասէ. տուաւ ինձ ա̃մ իշխանութի̃ յերկինս և յեր-կրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ': Գնացէք այսուհետև աշակերտեցէք զա̃մ հեթանոսս. մկրտեցէք զն̃ս յանուն Հօր, և Որ-դւոյ, և Հոգւոյն ս̃բյ: Ուսուցէք ն̃ց պահել զա̃մ՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչև 'ի կատարած աշ-խարհի: 20:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛ ձայնիւ: Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութե̃: Հայր մեր:

Եւ արքային խաղաղութե̃:

ԿԻՒՐԱԿԷ
ԶԱՏԻԿ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻ

Հսկումն է, և դնի աւրհնութիւն ՚ի ձեռաց քահանայի յաւրէնն։ Եւ ասեն կանոնագլուխ Ա.Ձ. Պատեան Տր։

Օրհնութիւն Ա.Ձ։

ՅԱՅՍՕ՛Ր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ աւետիք խնդութեան հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։ Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունս քո լուսաւորեալ Երուսաղէմ. քանզի յարեաւ լոյս քո Քրիստոս. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։ Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երրեակ լուսովն. եւ քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան. յարուցելոյն ի մեռելոց Քրիստոսի. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։

† Այսօր զատիկ մեր զենմամբ Քրիստոսի արասցուք տօն ցնծութեան. նորոգեալքս ի հնութենէ մեղաց ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։ Այսօր հրեշտակն լուսափայլ ի յերկնից իջեալ. զարհուրեցոյց զզօրս պահապանսն. եւ որ կանանցն քարոզէր ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն ի խնկել զանապական մարմինն: Այլ գտին ըզվէմն բարձեալ ի դրաց գերեզմանին. և լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն. եթէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց ըզմահ. Այլ հանդիպեալ քո Տէր առաքելոցն և տուեալ ողջոյն կենդանարար. առաքեցեր զնոսա ի փըրկութիւն տիեզերաց:

Փառք յարութեան քո Տէր: Պատրանօք նախաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն իսկ յարութեամբ միածնիդ ըզգեցաք զանմահութիւն. փառք յարութեան քո Տէր: Խաբանօք փայտին ճաշակեցաք ըզմահ. իսկ ի փայտէն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան. փառք յարութեան քո Տէր:

Ընդ կանայսն իւղաբերսն առ քեզ առաւօտեմբք կենդանիդ յաւիտենից Քս ընկալ և ըզմերս. փոխանակ խնկոցն զօրհնաբանութիւնս: փոխանակ մր աւետաւոր զուարթնոյն գթութի քո մեզ հանդիպեսցի յուսով գիտութեան. մխիթարել ըզհոգիս և լուսաւորել: Ընդ նոսին աւետարանութեամբ քարոզեսցուք. ըզքո Տէր միայն ըզսքանչելիսդ. որ յարեարդ ի մեռելոց ամենազօր թագաւոր անմահ:

Որ անճառ էութեամբ Հօր ես փառակից չարչարել մարմնով յանձն առեր վասն մեր մըշտընջենաւոր օրհնութբ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր: Որ էակդ ես ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն. խաչեցար և թաղեցար կամաւ Հօր վասն մեր. մըշ-

տընջենաւոր օրհնութբ ի հրեշտակաց օրհնեալ
ես Տէր: Որ միւսանգամ գոլով ես հայրենի փա-
ռօք. շնորհելով ձրապէս յարութիւն տիեզերաց.
յամենայն արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես Տր:

Հգ. Որ ի քրովբէական կառսըդ հանգչիս այսօր ի-
ջեր յերկնից ի դաս առաքելոցըն սբ Հոգի. օրհնեալ
ես թագաւոր անմահ: Որ գընաս ի վերայ թեւոց
հողմոց. այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հան-
գեար յառաքեալսըն սբ Հոգի. օրհնեալ ես թա-
գաւոր անմահ: Որ խնամես տեսչութբ զքո զա-
րարածս. այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի քո
սբ Հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անմահ:

Հն. Զհոգիս ծառայից քոց Քրիստոս. ընկալ
ի դաս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս: Ընկալ
վասըն սոցա ըզբանաւոր պատարագս ի մէնջ. Եւ
շնորհեա նոցա ըզթողութիւն գտանել յաւուրըն
յետնում: Հաշտեա ի ձեռըն սբ մարմնոյ և ա-
րեան քո Տէր. Եւ պարգեւեա նոցա դասել յա-
ջակողմեանըն քո:

Մն. Յարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան մայր
եւ կոյս. որ ըզնընջեցեալսըն յԱդամայ կենդանագոր-
ծէ անապական. զքեզ մեծացուցանեմք որ օր-
հնեալդ ես ի կանայս: Արարողին երկնի և եր-
կրի եղեր տաճար և առագաստ. որ ըզնընջեցեալ-
սըն մեր հրեղէն նորոգէ զքեզ մեծացուցանեմք
որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Կերակրողին տիե-
զերաց արբուցեր ըզքո սբ ըզկաթն. որ ըզնընջե-
ցեալսըն մեր վերըստին նորոգէ զքեզ մեծացու-
ցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս:

ԽԶ. Որ զանարատ բազուկս քո ի խաչին տարածեցեր Քս Աստուած. եւ նըշան յաղթութեան ետուր մեզ. սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա: Որ զաշխարհակեցոյց բազկատարածութիւն խաչի քո Քս Աստուած. զաւազան զօրութեան ետուր մեզ. սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա: Փառք Հօր: Որ ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտին յանցանաց. կենաց փայտիւըն կենագործեցեր. սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա:

Այժմ եւ միշտ: Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս. ազատեալք արեամբ գառինն Աստուծոյ. պարեսցուք ընդ երկնայնոցն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց:

Մաղթ. Փառք հրաշափառ յարութեն: Քարոզ. Կ՟ 'ի գիշերի: Աղօթ. Ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան:

Աւետարան Յարութեն Ա.Զ:

Մաղթանք. Ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԴԿ:

Այսօր մեծ աւետիք Ադամայ նախաստեղծին տրուաւ արի որ նընջէս լուսատու եղեւ քեզ յարուցեալըն Քրիստոս. Աստուած հարցըն մերոց: Այսօր ձայն աւետեաց յԵսայի գոչէն լսելիս. Դըստերք իւղաբերք տեսայք յարուցեալ ըզյարութիւնըն քո Քրիստոս Աստուած հարցըն մերոց: Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ տան զաւետիս մարդկան. յարեաւ խաչեցեալըն եւ յա-

րոյց ըզձեզ ընդ ինքեան Աստուած հարցըն մերոց։

Գ. Իջեր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր և։ Այսօր Տէրըն մեր յարեաւ եկայք պարեսցուք ընդ հրեշտակս յաղթական երգով օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ և միշտ։ Այսօր սիւն լուսոյ ծագեաց սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Դ.Կ։

Աստուածածին տաճար լուսոյ. որ մարմնով պարագրեալ անճառաբար ծընար զԲանն Աստուած. զքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ փառք Հօր։ Ուրախ լեր և բերկրեա մայր եւ կոյս. քանզի ծընեալն ի կուսէդ այսօր վերըստին յարութեամբ ծընաւ ի կոյս գերեզմանէն. զքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Այժմ և միշտ։ Ցընծա և զուարճացիր հարսն ի յերկրէ երկնից. քանզի այսօր երկնայնոցն իջեալ տային քեզ զաւետիս յարութեան միածնի Որդւոյ քո. զքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք։

Իւղաբերից Ալէլ. Յովհ։

Նու 'ի միաշաբաթոջն. Տէր 'ի Երկ 90։

Ալէ Երգ։

փառք յարութեան քո Տէր ոչ դադարեցայց։

Ողորմեա Դ.Կ։

Այսօր ըզպասեք չարչարանաց ելից Իսրայէլի փոխեցեր. ի փրկութիւն հոգւոց զատիկ նոր յարութեամբ քո Քրիստոս։ փառք Հօր և։ Այսօր

ընդ արեանցն օրինակին անբան գառանցըն զեն-
մանց. պարգևեցեր մեզ զառն Աստուծոյ. զա-
րիւնըդ քո փրկական: Այժմ և միշտ: Այսօր
ընդ անդրանկացն ազատութեան ազատեցեր ըղ-
գերեալսն. պըտուղ կենաց ննջեցելոց և ան-
դրանիկ մեռելոց:

Տէր յերկնից Դ.Կ:

Յորոյ 'ի յետոյն փոխանն ասենեւեան համբառնան զձայնս:

Այսօր հրեշտակք ի յերկինս ուրախանան ընդ
մարդկան. որք իջեալ ի յերկնից տան աւետիս
աշխարհի. ցընծացէք այսօր. Ք՛ս յարեաւ ի մե-
ռելոց: Այսօր զուարթունն ի վիմին խընկաբե-
րից ոք կանանցն. փողէր ձայնիւ ցընծութ պա-
մել աշակերտացն ասելով. ցընծացէք այսօր. Ք՛ս
յարեաւ ի մեռելոց: փառք Հօր: Այսօր վիմին
հաւատոյ եւ Յովհաննու սիրելոյ ընդ հակա-
ռակս ընթացեալ ի գերեզմանն յարուցելոյն. զոր
տեսեալ պատմեին Ք՛ս յարեաւ ի մեռելոց: Այժմ
և միշտ: Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծա-
ռասցուք տօնիւս. ընդ հաշտութեանն Ա՛յ մի-
մեանց արկցուք գիրկս սիրով. եւ միաբան գո-
չեսցուք. Ք՛ս յարեաւ ի մեռելոց:

Առաւօտու Երգ Յորուբէ Ա.Զ:

Կարող. Ասացուք. խոս գանձ:

Օրհնէ ԱԲՐԱԾԻՆ զգենուն ձայնիւ, և երանեն 'ի փառան
եկեղեցւոյն խաչիւ և աւետարանաւ, խնկով և մո-
մեղինօք, և ամ զարդարուք: Եւ օխոտնէն

Շարական Ա.Զ:

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ
երկնաւոր. քեզ աւետիք խընդութեան հարսն

ի յերկրէ եկեղեցի. օրհնեալ ի ձայն ցընծու-
թեան զԱստուած քո Սիոն: Այսօր անճառ-
ելոյն ի լուսոյ լուսաւորեաց. զմեզ նկունըս քո լու-
սաւորեալ Երուսաղէմ. քանզի յարեաւ լոյս քո
փըն. օրհնեալ ի ձայն ցընծութեան զԱստուած
քո Սիոն: Այսօր խաւարն անգիտութեան հա-
լածեցաւ երրեակ լուսովն. եւ քեզ ծագեալ լոյս
գիտութեան. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիս-
տոս. օրհնեալ ի ձայն ցընծութեան զԱստուած
քո Սիոն:

Սաղմոս ԿԴ.

Քեզ վայելէ օրհնութի Ած 'ի Սիոնի. և քեզ տացին աղօթք յԵղէմ:

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամ մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վր մեր. զամբարշտութիս մեր դու քաւեսցես:

Երանի զորս ընտրեցեր և ընկալար. և բնակեսցեն 'ի գաւիթս քո:

Լցցուք մեք 'ի բարութէ տան քո. սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի արդարութբ:

Լուր մեզ Ած փրկիչ մեր, յոյս ամ ծագաց երկրի, և որ 'ի ծով հեռի:

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութբ իւրով, զգեցեալ է զզօրութի:

Ո խռովեցուցանէ զմեծութի ծովու, և զձայն ալեաց նր ցածուցանէ:

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց:

Ելս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուարճացին. Յեւս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուարճացին ·

Գետն Այ՟ լի եղև ջուրբ․ պատրաստ արարեր զկերակուր նց՟, զի այսպէս է պատրաստութի՟։

Զակօս նց՟ արբեցուցեր, և բազում արարեր զարմտիս նց՟։

Ի ցօղել նց՟ զուարթ եղիցի բոյս նց՟․ օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութե՟ քո։

Դաշտք քո լցցին պարարտութբ՟․ պարարտասցին գեղեցկութիք անապատի։

Բլուրք ցնծութի՟ զգեցցին, և զգեցցին խոյք մաքեաց։

Հովիտք բազում արասցեն ցորեան․ աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն։

Ընթերցուած ՚ի Գործոց առաքելոց։ Ա․ 1։

Զբանն առաջին՝ զոր արարի վն՟ ամի ո Թէոփիլէ, զոր սկսաւ Յս՟ առնել և ուսուցանել, մինչև յօրն պատուիրելոյ առաքելոցն ՚ի ձեռն Հոգւոյն սբ՟յ, զորս ընտրեացն, և վերացաւ։ Որոց յանդիմանկացոյց զինքն կենդանի յետ չարչարանացն իւրոց ՚ի բազում արուեստս՝ յաւուրս քառասուն երևել նց՟ և ասել վն՟ արքայութե՟ն Այ՟։ Եւ ՚ի հաղորդել ընդ նս՟ հացիւ, պատուէր տայր նց՟ յԵրուսաղեմէ մի՛ մեկնել, այլ սպասել աւետեացն Հօր՝ զոր լուարուքն յինէն։ Զի Յովհաննէս մկրտեաց ՚ի ջուր․ այլ դուք մկրտիցիք ՚ի Հոգին սբ՟, ոչ յետ բազում ինչ աւուրցս այսոցիկ։ Եւ նոքա մատուցեալ հարցանէին զնա՝ և ասէին․ Տէր, եթէ ՚ի ժամանակի աստ յայսմիկ հաստացանելոց իցես զարքայութի՟ն Իսրայելի։ Ասէ ցնս՟․ ոչ է ձեզ գիտել զժամս և զժամանակս, զոր Հայր եդ յիւրում իշխանութե՟․ այլ առջիք զօրութի՟ ՚ի հասանել Հոգւոյն սբ՟յ ՚ի վր՟ ձեր․ և եղիջիք ինձ վկայք յԵրուսաղէմ և յամ՟ Հրէաստանի և ՚ի Սամարիա, և մինչև ՚ի ծագս երկրի։ 8։

Ալէլուիա․ ալէլուիա․ ալէլուիա։

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ։

Օձնէ՝ Ո՛րթիւ :

Ս՛Ե Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԶ. 2 :

Կ՞ն յարութեն Տ՛ն մերոյ Յ՛ի Ք՛ի :

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան 'ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թաւալեցուսցէ մեզ զվէմն 'ի դրաց գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվէմն 'ի գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ: Եւ մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզմանն՝ տեսին երիտասարդ մի զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմուճան սպիտակ, և զարհուրեցան: Եւ նա ասէ ցնս. մի երկնչիք, զՅս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչեցեալն, յարեաւ՝ չէ աստ. ահաւադիկ տեղին՝ ուր եդին զնա: Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նր՝ և ցՊետրոս, եթէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ 'ի Գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա՝ որպ ասացն ձեզ: Եւ իբրև լուան՝ ելին և փախեան 'ի գերեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին. և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին: 8:

[illegible]

[illegible]

Ը՛նդ լո՛ւսանա՛լ միաշա՛բա՛թի՛ն կա՛նխեցի՛ն կա՛նա՛յքն ի՛ գերեզմանն ի՛ խընկե՛լ զա՛նա՛պա՛կա՛ն մա՛րմի՛նն: Եւ գտի՛ն ըզվէ՛մը՛ն բարձեա՛լ ի դրա՛ց գերե՛զմա՛նի՛ն. Ե՛ւ լըւեա՛լ բա՛րբա՛ռ ի՛ հրեշտակէն. ե՛թէ յարեա՛ւ Քրի՛ստոս և խա՛փա՛նեա՛ց ըզմա՛հ: Եւ հանդի՛պեա՛լ քո՛ Տէ՛ր առա՛քե՛լո՛ցն ե՛ւ տըւեա՛լ

ողջոյն կենդանարար․ առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց։

Օհն՝ Որթիւ։ Դ. Հեղ յարութեան կարգաւ։

Ալյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ ԺԹ. 38։

Վն թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի։

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ՝ որ յԱրիմաթեայ էր, աշակերտ Յսի 'ի ծածուկ՝ վն ահին հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յսի։ Եւ հրամայեաց Պիղատոս եկն և եբարձ զնա։ Եկն և Նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ Յսն 'ի գիշերի զառաջինն. և եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս՝ իբրև լտերս հարիւր։ Առին զմարմինն Յսի, և պատեցին կտաւովք՝ խնկովք հանդերձ, ոպ օրէն էր հրէից պատել։ Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և 'ի պարտիզի անդ գերեզման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եդեալ։ Անդ՝ վն ուրբաթուն հրէից, զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին զՅսն։ 42։

Ի Եկեղեցւոյ յարութեան կողմն, առաջին

Նշխարաց Շարական Ակ։

Առաքեցար ի Հօրէ Բանդ Աստուած ի փրկութիւն ազգի մարդկան. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած։

Ի գերեզման իջեր թագաւոր անմահ. եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած։

Ի յերրորդ աւուր յարեար ածապէս եւ ի յերկինս համբարձար. փառք յարութեան քո Տէր. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած։

Օհն՝ Որթիւ։ Դ. Հեղ յարութեան կարգաւ։

Ալյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու։ ԻԳ. 50։

Վասն թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփ, որ էր նախարար՝ այր բարեգործ և արդար. սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նց. յԱրիմաթեայ քա-

ղաքէ Հրէից. որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեն Այ: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յսի: Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց պատատանակա-լաւ, և եդ 'ի կուածոյ գերեզմանին. ուր չէր բնաւ ոք եդեալ: Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լուսանայր: Եւ երթային զհետ նր կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա 'ի Գալիլեէ. տեսին զգերեզմանն, և որպ եդաւ մարմինն նր: Դարձան, և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և 'ի շաբաթուն հանդարտեցին վ̃ պատուիրանին: 56:

Եւ գան 'ի հարաւային խորանն աւետըն

Եւ երգեն Շարական Բ.Զ:

Ի գերեզման քո կանխեցին կանայքն զիւղս և զխունկըս բերին. ի պատիւ թաղման քո զի զմեզ ըղհողացեալըս վերածեր ի կեանս: Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծ և զաղաչանըս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան Եւայի ունկամբըն: Նոքուն աւետիս առաքելոցն յարեաւ յարուցիչըն մեր աւերեաց ըզդժոխս. և զթըշնամին կապեաց ի յանլոյծ կապանս:

Զկնի՝ Սրբէ: Դեկն 'ի հարաւ խորանն:

Ա̃յ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: ԺԵ. 42:

Վ̃ թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, քանզի ուրբաթ էր՝ որ 'ի շաբաթն մտանէր, եկեալ Յովսէփ որ յԱրիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեն Այ. համարձակեցաւ՝ եմուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յսի: Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ասէ. թէ արդարև՝ այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ

իբրև ստուգեաց 'ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսեփայ: Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, և եդ 'ի գերեզմանի, զոր էր փորեալ 'ի վիմէ. և թաւալեցոյց վէմ մի 'ի դուռն գերեզմանին: Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակոբեայ և Յովսեայ, տեսին զտեղին ուր եդաւ: Եւ իբրև անցշաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակոբեայ և Սողոմէ չոքան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն օծցեն զնա: Ժ.Զ. 1:

Եւ գան 'ի հրեշտակային խմբին, ասելով
Զօրերորդ Շարական ՒԿ:

Քո յարութենըդ փառք վայելէ երկայնամիտ Տէր: Օրհնեալ է քո յարութիւնդ Աստուած որ ըզմահ մահու ծանուցեր քոյին կամաւոր մահուամբդ. քո յարութեանըդ փառք վայելէ երկայնամիտ Տէր: Գոչումն ահեղ հրեշտակին ի վիմին որ քարոզէր առ սբ կանայսն յարեալ Տէրն ի մեռելոց. քո յարութեանըդ փառք վայելէ երկայնամիտ Տէր:

Զ. Ձայնէ՝ Որթիւ: Գէտ 'ի հետևս քարոզս:

Աւ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի: ԻԷ. 57:

Կ՝ թաղման Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ, որում անուն էր Յովսէփ. որ և աշակերտեցաւ իսկ Յսի: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս, խնդրեաց զմարմինն Յսի. յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն: Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սբ կտաւովք, և եդ 'ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց 'ի վիմի, և թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝ գնաց: Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի և միւս Մարիամն,

նստէին հանդէպ գերեզմանին։ Եւ 'ի վաղիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիքն առ Պիղատոս, և ասեն. տէր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր՝ մինչ կենդանին էր. թէ յետ երից աւուրց յառնեմ։ Արդ՝ հրամայեա՛ զգուշանալ գերեզմանին մինչև ցերիս աւուրս, գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա. և ասիցեն ժողովրդեանն, թէ յարեաւ 'ի մեռելոց, և լինիցի յետին մոլորութիւն չար քան զառաջինն։ Ասէ ցնոսա Պիղատոս. ունիք զզօրականն. երթա՛յք զգուշացարո՛ւք որպէս և գիտէք։ Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականօքն։ 66։

Ի տօնի յարութեանն, առաւօտուն

Շարական ձայնէ Ա.Զ։

Որ զանարատ բա՛զուկըս քո՛ ի խաչի՛ն տարածեցեր Քս Աստուած. ե՛ւ նըշա՛ն յա՛ղթութեա՛ն ե՛ղեւ մե՛զ. սո՛վաւ ըղկեա՛նըս մեր պա՛հեա՛։ Որ զաշխարհակե՛ցոյց բազկատարածութի՛ւն խաչի՛ն քո՛ Քս Աստուած. զա՛ւազա՛ն զօ՛րութե՛ան ե՛ղեւ մե՛զ. սովաւ ըղկեա՛նըս մեր պա՛հեա՛։ Որ ըղմե՛ռեա՛լսն ի ճաշա՛կմանէ փա՛յտի՛ն յանցա՛նա՛ց. կե՛նա՛ց փա՛յտի՛ւըն կե՛նագո՛րծե՛ցեր. սո՛վաւ ըղկեա՛նըս մեր պա՛հեա՛։

Օրհնէ՝ Սաղմոս Դ։

Կ3. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Փխ. Ի կարդալ իմում լուար ինձ Ած ըստ արդարութեան. 'ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ, և լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան մինչև յերբ էք խստասիրտք, ընդէր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։ Ծանիրո՛ւք զի սքանչելիս արար Տր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք 'ի
սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարո՛ւք։
Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան, և յուսա-
ցարո՛ւք 'ի Տէր։
Բազումք ասէին, թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութի
Տն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր
ուրախութի սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ՝ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցու-
ցեր զնոսա։
Խաղաղութբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զար-
թիցուք. զի դու Տր միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ։

Զկնի՝ Ո՛րթին։

Այս Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ Գլ․ 16

Վասն խաչելութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Յայնժամ ետ զնա (Պիղատոս) 'ի ձեռս նց, զի ի խաչ
ելանիցէ։ Եւ նոքա առեալ տանէին զնա. և բար-
ձեալ էր ինքնին զխաչափայտն, և ելանէր 'ի տեղին՝
որ անուանեալ էր գագաթան, և կոչէր եբրայեցե-
րէն Գողգոթա. ուր և 'ի խաչն իսկ հանին զնա. և
ընդ նմա երկուս ևս այլս աստի և անտի, և 'ի մի-
ջի զՅս։ Գրեաց և տախտակ Պիղատոս, և եդ
'ի վր խաչին. և էր գրեալ. Յս նազովրեցի՝ թա-
գաւոր հրէից։ Զայն տախտակ ընթերցան բազումք
'ի հրէից, զի մօտ էր 'ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր
խաչեցաւն Յս. և էր գրեալ եբրայեցերէն, դաղ-
մատերէն և յունարէն։ Ասեն ցՊիղատոս քահա-
նայապետքն հրէից. մի՛ գրեր թագաւոր հրէից,
այլ թէ նա ասաց՝ թագաւոր եմ հրէից։ Պատաս-
խանի ետ Պիղատոս. զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի։ 22

Ապա ասէ Քահանայն. Եւ ևս խաղաղութեան։ Ա՛ն 'ի վե-
րուստ։ Եւ զհետանդրէն խաչէ և Աւետարանա-
ւոնդատանն և պաշտէրն։

Օհնէ՛ Թորոս. Սբ խաչիւս: Ողջ. Պահպանեա՛.
Նա տալ եղբան 'ի գերեզմանս և տէն
Ժամամուտ:

Վանզի յարեաւ 'ի մեռելոց Քս Ած յաւիտենից
ապարիչ, և յարութի ազգի մարդկան՝ զոր օրհ-
նեն անդադար զինուորութիք հրեշտակաց, և ամ
պարթունք երկնից, ընդ որս գոչելով ասեմք,
փառք սոսկալի յարութե քո Տէր:

կամ զՂազարու ժամամուտն ասա.

Յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղազա-
րու՝ յորժամ եկեալ կենարարն 'ի գերեզմանն Ղա-
զարու՝ աւետաւոր ձայնիւն աղաղակէր ասելով.
Ղազարէ՝ արի եկ արտաքս: Իսկ մեռեալն 'ի գե-
րեզմանէն յարեաւ, և նոյն ինքն զանմահութե պար-
գևսն ետ սիրելւոյն, և ածայն ձայնիւն 'ի գերեզ-
մանէն կոչեաց. վասն և մանկունք Եբրայեցւոց ու-
ստիք օրհնէին զանմահ թագաւորութի քո. ով-
սաննա օրհնեալ է գալուստ քո՝ օրհնութի 'ի բար-
ձունս. օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տն:

Շարական Գ.Կ:

Յիսուս միածինն անմահութեց պարգևատուն
երևեցաւ ըմեզ. խափանեաց զպորտութին
մահու: Իշխան մեր արտասուաց Մարիամու և
Մարթայի՝ անկեալ առ ոտսն Տեառն. խընդ-
րէին զնորոգումն եղբօրն: Բանին Բանն Ած
կենագործեաց ընդ Ղազարոս ի թաղմանէ. և
եկեալ արտաքս անապական:

Մօ. Դուռ ծաղիկ անթառամ տոհմի սեռին
մարդկութեան. և շառաւիղ օրհնութեան նախ-
նւոյ ծնողին մեր բընութեան. բարեխօսեա միա-
ծնին Ածածին մայր Բանին: Երկնաւոր արքային
եղեր տաճար ըստ երգողին. յանկարծակի փե-

սայի՛ն ի յառագաստ բազմեալ քոյին. բարեխօսեա՛ միածնին Ա.ծածին մայր Բանին: Զօրք երկնից անմարմնոց իմանալեացն զուարթնոց. ի՛ջեալ յերկնից ի յերկիր սպասաւորել մեծ արքային. բարեխօսեա՛ միածնին Ա.ծածին մայր Բանին:

ԽՉ. Այսօր նշան յաղթող երևեալ ի յերկրի. պայծառացոյց ըզտիեզերս. զէն յաղթութեան Ետուր ըզխաչ քո Տէր ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն: փա՛յտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց յոյս եւ ապաւէն ազգի մարդկան. սա՛ պահեսցէ ըզմեզ յամենայն վտանգից մերոց. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն: Փառք Հօր: Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեա՛ ըզմեզ Ք՛ս Ա.ծ որ տարածեցեր ըզձեռս քո ի նմա. եւ լուծեր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն:

Այժմ և միշտ: Ի հարկանել փողոյ հրեշտակապետին մեծի, ի բանալ գերեզմանացն զարթիցեն մեռեալքն անապական մարմնով. զարդարին ընդ առաջ քո Տէր. զապաւինեալսն ի քեզ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկա՛լ յանտրտում ի կեանսդ. որ օրհնիս երգով ի հրեղէն զուարթնոցն:

Սաղմոս ՃԻԹ. Ձայնի—:

ԿՑ. Եղիցին ականջք քո ՚ի լսել ձայնի աղօթից իմոց:

ՓԽ. Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տր. Տր լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո ՚ի լսել զձայն աղօթից իմոց։
Թէ զանօրէնութիւնս քննես Տէր. Տէր ո՞ կարէ
կալ առաջի քո, զի ՚ի քէն է քաւութիւն։
Վ՟ա անուան քո համբերի Տր. համբեր անձն իմ
բանի քում. յուսացաւ անձն իմ ՚ի Տր։
Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, ՚ի պահէ
առաւօտու յուսասցէ Իէլ ՚ի Տր։
Ի Տնէ է ողորմութի բազում, և ՚ի նմանէ է փըր-
կութիւն. և նա փրկեաց զԻէլ յա՟մ նեղութեց նր։

Օձնի՝ Արթիւ։

Աւ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ ԺԱ. 1։

Վ՟ա փառաց Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս. Տե՛ս ՚ի Երեսն 170։

Մաղթանք. Հոգւոցն հանգուցելոց։ Քարոզ. Վ՟ա
հոգւոցն հանգուցելոց։ Աղօթք. Քս Որդի Այ։

Եւ ՚ի պատարագին յեկեղեցին՝ աջանին Սրբ. Խորա-
ստեղծեալ Բանն յանէից։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո՛ յայնի։ Աղօթք. Քում
ամենազօր և հրաշալի յարութեդ։

Եւ ապա տանին զՄնն խաչն և պատարագաւն ՚ի վերայ
գերեզմանին։ Եւ շուրջ պար առեալ եղանակեն

Շարական Բկ։

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց։ Ընդ արշալուսն
առաւօտուն կանխեալ կանանցն ՚ի գերեզմանն ա-
սելով. Քս յարեաւ ՚ի մեռելոց։ Եւ առ նոսա ա-
սէր հրեշտակն զի՞ խնդրէք ըզկենդանին ընդ
մեռեալս. Քս յարեաւ ՚ի մեռելոց։ Փութացարուք
ով սբ կանայք և պատմեցէք աշակերտացն ա-
սելով. Քս յարեաւ ՚ի մեռելոց։

Շարական Բկ։

Խաչի քո Քս երկիր պագանեմք. Տե՛ս ՚ի Երեսն 408

Եւ յաւարտին՝ գան երկու երկու առաջի խաչին, նախ քահանայքն խնկարկելով, և ապա ժողովուրդն ծնրադրութեամբ. և համբուրեն զսուրբ խաչն և զԱւետարանն, և զմիմեանս ասելով: Քս̄ յարեաւ ՚ի մեռելոց, ձեզ և մեզ մեծ աւետիս:

Քար. Ամ̄ խաչիւս: Աղօ. Պահպանեա: Հայր մեր:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի տօնի ժամու ժողովին ՚ի դուռն եկեղեցւոյն, և ասեն Սաղմոս ԿԴ:

Քեզ վայելէ օրհնութի. Տե՛ս ՚ի Երեսն 489:

Ընթերցուած ՚ի Գործոց առաքելոց: Ա. 1:

Զբանն առաջին՝ զոր արարի. Տե՛ս ՚ի Երեսն 490:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Դու յարուցեալ գթասցիս ՚ի վե̄ Սիովնի. ժամանակ գթալոյ նո̄ հասեալ է ժամ:

Զկնի՝ Որթին:

Ակ̄ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ. 13:

Յետ յարութե Տն̄ մերոյ Յս̄ի Քս̄ի:

Եւ ահա երկուք ՚ի նոցանէ երթային ՚ի նմին աւուր ՚ի գեօղ մի, որ հեռի էր յԵրուսաղեմէ հարիւր և վաթսուն ասպարիսաւ. և էր անուն նո̄ Էմմաւուս: Եւ նոքա խօսէին ընդ միմեանս վս̄ ամ̄ անցիցն անցելոց: Եւ եղև ընդ խօսելն նց̄ և ընդ վիճելն՝ և ինքն իսկ Յս̄ մերձեցաւ՝ և երթայր ընդ նոսա: Եւ նց̄ աչք կալեալ էին առ ՚ի չճանաչելոյ զնա: Եւ ասէ ցնս̄. զի՞նչ են բանքդ՝ վասն որոյ վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչդեռ գնայքդ, և տրտմեալ էք: Պատասխանի ետ մի ոմ̄ ՚ի նոցանէ՝ որում անուն էր Կղէովպաս, և ասէ ցնա. դո̄ւ միայն կաս յԵրուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ ՚ի նմ̄ յաւուրսս յայսոսիկ: Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ: Եւ նոքա ասեն. զՅս̄է Նազովրեցւոյ, որ եղև այր

մարգարէ՝ հզօր արդեամբք և բանիւք առաջի Այ և ամ ժողովրդեանն: Որպ մատնեցին զնա քահանայապետքն և իշխանքն մեր ՚ի դատաստան մահու, և հանին զնա ՚ի խաչ: Մեք ակն ունէաք՝ թէ նա է որ փրկելոցն իցէ զԻսրայէլ. այլև հանդերձ այսու ամենայնիւ, այս երրորդ օր է՝ յորմէ հետէ այն գործեցաւ: Այլև կանայք ոմանք ՚ի մէնջ զարմացուցին զմեզ՝ որք կանխեալ ընդ առաւօտս չոգան ՚ի գերեզմանն, և ոչ գտին զմարմինն նր. եկին և ասեն, թէ և տեսիլ ևս հրեշտակաց տեսին, որք ասէին ըզնմանէ՝ թէ կենդանի է: Եւ գնացին ոմանք ՚ի մէնջ ՚ի գերեզմանն, և գտին նոյնպէս որպ և կանայքն ասացին. բայց զնա ոչ տեսին: Եւ նա ասէ ցնոսա, ո՜վ անմիտք և հեղգասիրտք ՚ի հաւատալ, յամենայնի զոր խօսեցան մարգարէքն: Ո՞չ զնոյնս պարտ էր չարչարել Քսի, և մտանել ՚ի փառս իւր: Եւ սկսեալ ՚ի Մովսիսէ և յամ մարգարէից, մեկնէր նց՝ որ ինչ յամ գիրս գրեալ է զնմանէ: Իբրև մերձեցան ՚ի գեօղն յոր երթային, և նա պատճառէր հեռագոյն ևս ուրեք երթալ: Եւ բռնադատեցին զնա՝ և ասեն. առ մեզ ագիր, զի ընդ երեկս է, և տարաժամեալ է օրս. և եմուտ ագանել անդ ընդ նոսա: Եւ եղև ՚ի բազմելն նորա ընդ նոսա, առեալ զհացն՝ օրհնեաց, եբեկ և ետ նց: Եւ նց բացան աչք, և ծանեան զնա. և նա եղև ՚ի նոցանէ աներևոյթ: Եւ ասեն ցմիմեանս. ո՞չ իսկ և սիրտք մեր ճմլէին ՚ի մեզ՝ մինչ խօսէրն ընդ մեզ զճանապարհայն. և որպ բանայր մեզ զգիրս: Եւ յարուցեալ նոյնժամայն՝ դարձան յԵմ, և գտին ժողովեալ զմետասանսն և զորս ընդ նոսայն էին: Եւ ասեն՝ թէ արդարև յարեաւ Տր, և երևեցաւ Սիմոնի: Եւ նոքա պատմէին զայն որ զճանապարհայնն, և թէ զիարդ ետ ծանօթս նց ՚ի բեկանել հացին: 35:

Եւ ելանեն խաչիւ և աւետարանաւ, խնկով և մոմեղինօք, և տէր պարգևօք ՚ի դուռս. ասելով

Շարական ՌԶ:

Այսօր զատիկ մեր զենմամբ Քրիստոսի սրբացուք տօն ցնծութեան. նորոգեալքս ի հնութենէ մեղաց ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր հրեշտակքն լուսափայլ. ի յերկնից իջեալ. զարհուրեցոյց ըզպահապանսն. եւ սբ կանանցն քարոզէր ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց: Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս. ազատեալք արեամբ գառինն Աստուծոյ. պարեսցուք ընդ երկնայնոցն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց:

Զկնի՝ Սրթիւ:

Սբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: Ի. 1:

Կն յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ ՚ի միաշաբաթոջն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալուսն ՚ի գերեզման անդր. և տեսանէ զվէմն բարձեալ ՚ի դրաց գերեզմանին: Ապա ընթանայ և գայ առ Սիմովն Պետրոս և առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէր Յս, և ասէ ցնոսա. բարձին զՏր ՚ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ուր եդին զնա: Ել Պետրոս և միւս աշակերտն՝ և գային ՚ի գերեզմանն: Ընթանային երկոքեան ՚ի միասին. և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս՝ և եկն նախ ՚ի գերեզմանն: Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ: Եկն և Սիմովն Պետրոս՝ որ գայր զկնի նր. և եմուտ ՚ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ. և վարշամակն որ էր ՚ի գլուխ նր՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ՚ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառա-

ջագոյն 'ի գերեզմանն, ետես և հաւատաց, զի չև ևս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել: Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն: Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ և լայր. և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն, և տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս, զի նստէին մի 'ի սնարից և մի յանոտից՝ ուր կայր մարմինն Յսի: Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու զի՞ լաս: Ասէ ցնոսա. զի բարձին զՏրն իմ 'ի գերեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ՝ ո՛ւր եդին զնա: Զայս իբրև ասաց, դարձաւ 'ի թիկունս կոյս, և տեսանէ զՅս զի կայր. և ոչ գիտէր թէ Յս իցէ: Ասէ ցնա Յս. կին դու՝ զի՞ լաս, զո՞ խնդրես: Նմա այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն իցէ, ասէ ցնա. տէր՝ եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա՛ ինձ ո՛ւր եդիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յս. Մարիամ: Եւ նա դարձաւ, և ասէ ցնա եբրայեցերէն. րաբունի, որ թարգմանի՝ վարդապետ: Ասէ ցնա Յս, մի՛ մերձենար յիս, զի չև ևս ելեալ եմ առ Հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասա՛ ցնոսա, ելանեմ ես առ Հայրն իմ՝ և առ Հայր ձեր, և Ածն իմ՝ և Ած ձեր: Գայ Մարիամ Մագդաղենացի՝ և պատմէ աշակերտացն եթէ ետես նա զՏր, և զայս ինչ ասաց ցնա: 18:

Ի— Երթալն 'ի գերեզմանն, և ասեն հանգստեան

Շարական Ր.Զ:

Որ անճառ տնօրէնութեամբ ի փրկութիւն ազգի մարդկան խոնարհեցար Բանդ Աստուած. այսօր հանգո ի յ և ընդ մեր ըղձընջեցեալս ընդ սրբոց քո որ միայն ես մարդասէր: Որ անչարչարելիդ մարմնով եկիր կամաւ ի չարչարանս, և ի խաչին բևեռեցար. հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն. այսօր հանգո ի յ և ընդ մեր ըղձընջեցեալս ընդ սրբոց քո

որ միայն ես մարդասէր: Որ թաղմամբ երեքօրեայ ըմբռնութիւն մահու լուծեր. եւ կոխեցեր զիշխանն մահու, եւ վերածեր ըզնընջեցեալսն. այսօր հանգո՛ եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն ընդ սուրբս քո՝ որ միայն ես մարդասէր: Որ հրաւիրեցեր յանմահութիւն զազգս մարդկան անմահութեանց բաշխող Քրիստոս աղաչանօք Աստուածածնին այսօր հանգո՛ եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն ընդ սուրբս քո՝ որ միայն ես մարդասէր:

Սաղմոս ՃԻԹ:

Ի խորոց կարդացի առ. Տե՛ս ՚ի Եր՟ն 498:

Օհնէ՝ Որթիւ:

Ա՟յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: Ե. 24:

Տ՟ն մեր Յ՟ս Ք՟ս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ, եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանս յաւիտենականս, եւ ՚ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ՚ի մահուանէ ՚ի կեանս: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ՝ եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդւոյն Ա՟յ. եւ որք լսիցենն՝ կեցցեն: Զի ո՟պ Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում. եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել. եւ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի՞ զարմանայք. զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքին որ ՚ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նր՟, եւ եկեսցեն արտաքս. որոց բարիս գործեալ իցէ՝ ՚ի յարութիւն կենաց, եւ որոց զչար արարեալ՝ ՚ի յարութիւն դատաստանաց: Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել եւ ոչ ինչ. այլ ո՟պ լսեմ՝ դատիմ, եւ դատաստանն իմ արդար է. զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս: 30:

Հարական Բ.Զ:

Մեր խաչն օգնական հաւատացելոց կանգնեցաւ ի յերկրի յաղթող թշնամեացն. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք: Արարիչն Ա՛ծ բարձրացաւ ի խաչին եւ զմեռեալըս մեզ փայտին ճաշակմամբն ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց: Ի միւսանգամ գալըստեան ա՛ծորդւոյն սբ խաչն երեւի եւ լուսաւորէ. զի նա է յոյս հաւատացելոց:

Սաղմոս Դ:

կց. *Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութի սրտից մերոց:*

փխ. *Ի կարդալ իմում լուար.* Տես ՚ի Երեքն 495:

Զկնէ՝ *Որթիւ:*

Մեյ *Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու:* ԺԹ. **31**:

Վս *խաչելութե Տն մերոյ Յսի Քսի:*

Իսկ հրեայքն՝ քանզի ուրբաթ էր, զի մի՛ անդէն ՚ի խաչին ազանիցին մարմինքն մինչև ցշաբաթն, զի էր օր մեծ շաբաթուն այնորիկ. աղաչեցին զՊիղատոս՝ զի խորտակեսցեն զբարձս նց. և բարձցին: Եկին զինուորքն, և զառաջնոյն խորտակեցին զբարձըս, նոյնպէս և զմիւսոյն՝ որ ընդ նմա ՚ի խաչն ելեալ էր: Բայց իբրև եկին առ Յս՝ և տեսին զի այն ինչ մեռեալ էր, ոչ խորտակեցին զբարձս նր. այլ մի ոմն ՚ի զինուորացն տիգաւ խոցեաց զկողս նր. և վաղվաղակի ել արիւն և ջուր: Եւ որ եսեսն՝ վկայեաց, և ճշմարիտ է վկայութի նր. և նա գիտէ թէ ճշմարիտ ասէ, զի և դուք հաւատասջիք: Այս եղև՝ զի լցցի գիրն, եթէ ոսկր նր մի՛ փշրեսցի: Եւ դարձեալ միւս գիր ասէ, եթէ հայեսցին ՚ի նա՝ յոր խոցեցինն: 37:

Ապա քարոզէ սարկաւագն. *Եւ ևս խաղաղութն:* Վս *՚ի վերուստ:* Ապա քահանայն զանդաստանն եւ չորս կողմն օրհնէ:

Քարոզ· Սբ խաչիւս: Աղօթք· Պահպանեա՛:

Եւ 'ի դառնալն յեկեղեցին՝ քարոզէ սարկաւագն:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր: Քահանայն· Օրհնութիւն և փառք Հօր:

Եւ ապա ասեն· Խոնարհեցո՛ և Ապրեցո՛:

Մեսեդի Յարութեան ԱՁ:

Քարոզ· Ասասցուք· նոյն ձայն:

Համբարձի ԱՁ:

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն ի խնկել զանապական մարմինն: փառք Հօր: Եւ գտին ըզվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին. և լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն. եթէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց ըզմահ: Այժմ և միշտ: Եւ հանդիպեալ քո Տէր առաքելոցն և տուեալ ողջոյն կենդանարար. առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց:

(Ասի սկզբն առ յարութեան Տն յեկեղեցեայն. յաւուր օր համբարձի ասա 'ի յայնէն մինչև 'ի համբարձման:)

Օրհնի՝ Քարոզ· Վասն խաղաղութեան: Աղօթք· Հայր գթած:

Արձակման Սաղմոս ՃԽԷ:

Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱծ քո Սիովն:

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ:

Որ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի. պարարտութբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Որ առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նր:

Դնէ զձիւն ոպ զասր. և զմէգ ոպ մոխիր ցանեաց:

Արկանէ զսառն ո՟պ պատառս · առաջի ցրտոյ ն՟ր ո՞ կարէ կեալ ։

Առաքէ զբան իւր և հալէ զն՟ա · շնչեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք ։

Ո պատմէ զբան իւր Յակոբայ · զարդարութի և զիրաւունս Իսրայելի ։

Ոչ այսպէս արար ա՟մ ազգաց Տ՟ր · և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա ։

Զկնի՝ Ո՛րթիւ ։

Ա՟յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու ։ Ի · 19 ։

Կ՟ա յարութե Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի ։

Եւ էր երեկոյ 'ի միաշաբաթոջ աւուրն · և դրօք փակելովք՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վ՟ա ահին հրէից, եկն Յ՟ս՝ և եկաց 'ի մէջ ն՟ց, և ասէ ցնոսա · ողջո՛յն ընդ ձեզ ։ Իբրև զայս ասաց, եցոյց ն՟ց զձեռսն և զկողս իւր · և խնդացին աշակերտքն իբրև տեսին զՏ՟ր ։ Ասէ ցնոսա դարձեալ · ողջո՛յն ընդ ձեզ, ո՟պ առաքեաց զիս հայր իմ, և ես առաքեմ զձեզ ։ Եւ զայս իբրև ասաց՝ փչեաց 'ի նոսա և ասէ, առէք Հոգի սուրբ · եթէ ումեք թողուցուք զմեղս՝ թողեալ լիցի ն՟ց · եթէ զուրուք ունիցիք՝ կալեալ լիցի ։ Իսկ Թովմաս մի յերկոտասանիցն՝ անուանեալ երկուորեակ, ոչ էր ընդ նոսա՝ յորժամ եկն Յ՟ս ։ Ասէին ցնա այլ աշակերտքն, եթէ տեսաք զՏ՟ր ։ Եւ նա ասէ ցնոսա · եթէ ոչ տեսից 'ի ձեռս ն՟ր զնշան բևեռացն, և արկից զմատունս իմ 'ի տեղիս բևեռացն, և մխեցից զձեռս իմ 'ի կողս ն՟ր, ոչ հաւատամ ։ 25 ։

Քարոզ · Խնդրեսցուք ։ Կեցո՛ ջայնի ։ Աղօ · Թագաւոր խաղաղութե ։ Հայր մեր որ ։

Եւ արձակին ։

ԿՐԿՆԻ ՇԱԲԱԹԻ

ՄԵՌԵԼՈՑԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Ա։

ԱՌԱՔԵՑԱՐ ի Հօրէ Բանդ Աստուած ի փրկութիւն ազգի մարդկան. օրհնեմք զքեզ սուրբ Աստուած։ Ի գերեզմանի իջեր Թագաւոր անմահ, եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք զքեզ սուրբ Աստուած։ Ի յերրորդ աւուր յարեար աստուածապէս եւ ի յերկինս համբարձար. փառք յարութեան քո Տէր. օրհնեմք զքեզ սուրբ Աստուած։

Յարուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն միածինն որպէս փայլակն եւ լոյս փառաց ծագեաց յաշխարհս. եւ երկինք և երկիր ցնծային։ Մեծ է յարութիւն աստուածորդւոյն, քանզի դրունք երկնից բացեալ եղեն և հոտ անոյշ բուրեաց յաշխարհս եւ լցոյց զարարածս ամենայն։ Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բանակեալ շուրջ զգերեզմանաւն եւ հոգեղէն բարբառով երգէին. Տէր օրհնեալ է քո յարութիւնդ։

Սքանչելի հրեշտակքն Տն ցնծութեամբ իջեալ ի գերեզմանն հարկանէին փող յարութեանն Տն։ Ի հարկանել փողոյն պահապանքն զարհուրեցան եւ եղեն ի յահէն որպէս մեռեալ։ Ձայն եղեւ ի հրեշտակէն բարբառ եղեւ ուրա-

խութեան Տէր յարեաւ. փառք յարութեաննըն Տեառն: Դրունքն փակելովք երեւեալ Յս աշակերտացն եւ ասէր. խաղաղութիւն ընդ ձեզ:

Հրաշալի ըզյարութիւն աստուածորդւոյն. այսօր տեսեալ առաքելոցն եւ բազմութիւնք հրեշտակացն երգէին երգ նոր անլռելի ձայնիւ: Ձայն ահեղ գաբրիէլեան փողոյն. այսօր գոչէր աւետարանէր աւետիք են աշխարհի. երգէին երգ նոր անլռելի ձայնիւ: Լոյս մեծ եւ անհաւոր այսօր ծագեաց որ եկեղեցւոյ յարուցեալ ի մեռելոց Քրիստոս. Երգեսցուք երգ նոր անլռելի ձայնիւ:

Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւնս: Որ մահուամբ քո մեռուցեր ըզմահ եւ յարութիւն պարգեւեցեր հողանիւթ բնութեանս. Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւնս: Որ ցուցեր մեզ ճանապարհ նորոգման եւ մաքրեցեր զաղտեղութի յանցանացըն զոր պատրեաց թշնամին. Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղթական օրհներգութիւնս:

Կանխեցին կանայքն իւղաբերք ի գերեզմանն եւ տեսին զյարութիւննըն Տեառն: Բացաւ դուռըն յարուն գերեզմանին կընքելոյ. լոյս ծագեաց տիեզերաց:

ՀԴ. Որ յերկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հեղեր առատապէս Հոգիդ ճշմարիտ. զածային եւ զգերագոյն քո իմաստութիդ. լինել փառաբանիչ

սուրբ Երրորդութեանդ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ: Որ զկերպարանն ծառային ստեղծեալ Երրորդութեանդ խորհրդակցութիւն. զարդարեցեր փրկչամբ շնորհաց քոց կենդանարար. և ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խօսեցար օրհնօք և մարգարէիւք. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ: Որ յերկրորդի լինելութեանս յետ յարութեան քում էակցին. միտեալ ի վերնատունն դրօքն փակելովք. շնորհելով ըստ առաջին փրկչմանն զքեզ մետասանիցն. առաքելոցն ասաց առէք Հոգի սուրբ. ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ:

ՁՆ. Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցութեան առնելով տիեզերաց ի դատաստանն ահաւոր. յայնժամ աւուր յահեղին մինչեւ Տէր և զմեր ընդունիցելոյն. և հանգո ընդ սուրբս քո: Յորժամ ճառագայթք ծնութեանդ փայլեն ի յարեւելից. և դրոշմութիւնք հրաշիցեն բանին յայնժամ աւուր յահեղին մինչեւ Տէր և զմեր ընդունիցելոյն. և հանգո ընդ սուրբս քո: Զարհուրեալ դողան արարածք ի ձայնէ սոսկալագոչ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն և կոչէ ի դատաստան զազգս որդւոց մարդկան. յայնժամ աւուր յահեղին մինչեւ Տէր և զմեր ընդունիցելոյն և հանգո ընդ սուրբս քո:

ՄՕ. Զանձառելի զլոյս աստուածութեան տնօրինաբար կրեցեր ի քում յորովայնի Մարիամ մայր եւ կոյս. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք: Ի միածնաւոր լուսոյն զարհուրեցան

պսակ առաքելոցն. այլ ի քեզ բովանդակ կրեցեր ընդհանուր աստուածածնութեանն Մարիամ մայր եւ կոյս. օրհնութեամբ ընդ քեզ մեծացուցանեմք: Առաքելոցն համանմանեալ ամպ լուսեղէն. գերագոյն քեզ Հոգւոյն սրբոյ եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանաւորեալ սուրբ Աստուածածին. օրհնութեամբ ընդ քեզ մեծացուցանեմք:

ԽԶ. Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի Հօր իմաստութիւն. զոր նախանկար տեսութեամբ նշանակեալ Մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն ի Սինայ լերին լուսաւորելով փառօքն Աստուծոյ: Որ զխորհուրդ անապական տնօրէնութեանդ քո ի սրբոյ կուսէն. տպաւորելով տապանաւն ծայրին ուխտին կտակարանաց բանիդ Աստուծոյ. փառաց անեղին տեղի հանգստեան: Փառք Հօր եւ: Որ ի կեանս վերադարձի բնութեան դարձմամբ Յորդանանու օրինակեցեր. եւ ըզբռնութիւն մահու եւ դըժոխոց կործանմամբն Երիքովի տապանակաւ խաչին հրաշագործեալ Նոր Իսրայելի. օրհնութիւն քեզ Տէր երգեսցեն մանկունք:

Այժմ եւ միշտ: Յարեաւ Տէրն ի մեռելոց հզօր զօրութեամբ հաստատեաց զհիմունս եկեղեցւոյ սրբոյ:

Մաղթանք. Փառք հրաշափառ յարութեան: Քարոզ. Վասն ուղղելոյ: Աղօթք. Տէր երկնի եւ երկրի:

Աւետարան Յարութեան Ա.

Մաղթ. Յերգս օրհնութեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.Զ:

Օրհնեալ ես դու Քրիստոս որ յարեար ի մեռելոց ողորմած և կոխեցեր զմահ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ մահկանացուացս կեանքդ ես, զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Զորս փոխեցեր յաշխարհէն կենդանեաց հանդըստեան արժանաւորեա. Տէր Աստուած հարցն մերոց:

Գ. ԶՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս: Փառք Հօր: Նոցէք. Որ գալոցն է զօրութեամբ բազմաւ. ազդմամբ ձայնի կենդանագործէ զննջեցեալսն. զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս: Այժմ և միշտ: Աղաչեմք զքեզ բարերար, հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո. օրհնեսցուք և բարձր արասցուք զանուն քո յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Ա.Զ:

Յարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան մայր և կոյս. որ զննջեցեալսն յԱդամայ կենդանագործէ անապական. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Փառք Հօր: Արարողին երկնի և երկրի եղեր տաճար և առագաստ. որ զննջեցեալսն մեր հրեղէն նորոգէ զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Այժմ և միշտ: Կերակրողին տիեզերաց արբուցեր զքո սուրբ զկաթն. որ զննջեցեալսն մեր վերստին նորոգէ զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս:

Ողորմեա Ա.Զ:

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո Տէր, պատուեցեր զմեզ, ընկալ եւ այժմ ըզնընջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի քում ողորմութեան: Փառք Հօր: Որ շնորհօք որ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի իւրեանց զհոգիս նց ընկալ մարդասէր. ըստ մեծի քում ողորմութեն: Այժմ և միշտ: Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո Տէր, հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի գինք որ արեան քո են:

Տէր յերկնից Ա.Զ:

Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութի. որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոցն. Թագաւոր եւ իշխան վերօրհնեմք զքեզ: Փառք Հօր: Ի միասնգամ գալստեանն քո Քրիստոս փառաց Թագաւոր. ի ձայն փողոյ նորոգելն հոգիք ննջեցելոցն. և յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով: Այժմ և միշտ: Վասն որոյ եւ մեք զքեզ աղաչեմք Հայր երկնաւոր. դասաւորեա ըզնընջեցեալսն մեր ի վերինն քո Երուսաղէմ. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Ա.Կ:

Քարոզ. Ասասցուք. կամ Գոհ:

Առաւօտու Սաղմոս ԿԴ:

Քեզ վայելէ օրհնութի. Տե՛ս 'ի երեսն 489:

Օրհն՝ Որթիւ:

Ա՟ն Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ. 1:

Կա՟ յարութեն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Բայց 'ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն

եկին ՚ի գերեզմանն . բերին զխունկսն՝ զոր պատրաստեցին . և այլ կանայք ընդ նոսա . և գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի : Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն Տն Յսի : Եւ եղև ընդ հիանալն նց վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նոսա ՚ի հանդերձս լուսաւորս : Եւ իբրև զահի հարան, և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսա . զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս: Չէ աստ, այլ յարեաւ. յիշեցէք որպ խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ՚ի Գալիլեա, և ասէր թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել ՚ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և ՚ի խաչ ելանել՝ և յերրորդ աւուր յառնել : Եւ յիշեցին զբանսն նր : Եւ դարձան պատմեցին զայս ամ մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն : Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի և Յովհաննա և Մարիամ Յակովբայ, և այլք ընդ նոսա՝ որ պատմեցին զայս առաքելոցն: Եւ երևեցան առաջի նց շաղփաղփութի բանքն նց, և չհաւատային նց : Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ՚ի գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ՝ զի կային. և գնաց՝ ընդ միտս զարմացեալ, թէ զինչ եղև: 12:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեամբդ:

Յայս յինանցս յառաւօտուն և յերեկոյին Կեցո [illegible]:

―――――

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԿԴ :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն. Տէ՛ր ՚ի Սիոն 489:

Օրհնէ՝ Ո՛րթիւ:

Սկզ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: ԺԶ. 2:

Կ̃ յարութե̃ Տ̃ն մերոյ Յ̃սի Ք̃սի:

Եւ ընդ առաւօտս միաշա. Տես 'ի երեսն 491:

Յայս շաբաթս մինչև 'ի նոր կիրակէն պաշտեալ աւուր առաւօտու Աւետարանն՝ այսօր աւուր երեկոյի առաջին ձայն կարգաւ. և աւուր առաւօտեան Աւետարանն՝ արձակման կարգաւ, որ աւելի գայ: Նապահն ձայն շարս հետ կարգաւ:

Մեսեդի Յարութեան Ա̃Կ: Քար. Ասասցուք:

Համբարձի Ա̃Կ:

Առաքեցար ի Հօրէ Բանդ Աստուած ի փրկութիւն ազգի մարդկան օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած: փառք Հօր: Ի գերեզմանն իջեր Թագաւոր անմահ. եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած: Այժմ և միշտ: Ի յերրորդ աւուր յարեար մեծապէս եւ ի յերկինս համբարձար. փառք յարութեան քո Տէր. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստուած:

Արձակման Սաղմոս Ո̃Խ:

Գովեա Երուսաղէմ զՏր. Տես 'ի երեսն 506:

Օրհն՝ Որթիւ:

Սկզ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ. 1:

Կ̃ան յարութե̃ Տ̃ն մերոյ Յ̃սի Ք̃սի:

Բայց 'ի միաշաբաթուն. Տես 'ի երեսն 513:

Քարոզ: Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթ. Թագաւոր խաղաղ:

Եւ արձակեն:

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԲՋ:

Ի ԳԵՐԱԶՕՐՆ քո կանխեցին կամաւքն զեւղ և զխոտանեալս բերին. ի պատիւ Թաղման քո զի զմեզ ողջ ըզհողացեալըս վերածեր ի կեանս: փոխանակ եւղոյն զհաւատս անբիծս եւ զաղաչանըս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան Տեառն ունկամբն: Նոյն աւետիս առաքելոցն յարեաւ յարուցիչըն մեր աւերեաց ըզդըժոխս. եւ զթըշնամին կապեաց ի յանլոյծ կապանս:

Եկին ի գերեզմանն առաւօտեան ոն կանայքն. յօծանել խընկել զանապական մարմինն: Գոչումըն հրեշտակին քաղցրերէր ըզնոսա ասելով. ցընծացէք յարեաւ որպէս յառաջն ասաց: Լուեալ ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեն պատմէին աշակերտացն եթէ յարեաւ Քրիստոս:

Զայն աւետաւոր հրեշտակին զուարճացոյց զառաւօտեան կանայսն զՔրիստոս պատմելով ըզյարութիւն: Այլ յուսահատիք տըրտմութի՛ այլ ցընծացէք բերկրելով. խընկաղցեացք զծայրնոյն և փափաքողք յարութեանն: փութացարուք ի Գալիլեա աւետարանեցէք աշակերտացն. եթէ յարեաւ Քն եւ խափանեաց ըզմահ:

Այսօր զուարճացան տիեզերք ամենայն ծընծաղիւ յարութեամբ ածորդւոյն. քանզի զդժոխս

աւերեաց եւ գերեաց զարգելեալս ի նմա։ Այսօր լուսափայլեալ մեծապայծառ ծագմամբ հրեշտակապետն ի վերայ վիմին կանանցն աւետէր ասելով. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս։ Այսօր բերկրեցան կանայքն իւղաբերք աւետեօք յարութեան Ա՟ծորդւոյն. դարձան յառաքեալսն ասելով յարեաւ Ք՟ս։

Սքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին ի տեսանել զգերեզմանն. զի կատարեալ սէրն մերժեաց զերկիւղն։ Եկին ի խնկել զտէրունեան մարմինն եւ տեսին յարուցեալ ի գերեզմանէն. եւ վերըստին լոյսն ծագեաց յաշխարհս։ Բարբառեաց հրեշտակն զյարութիւն Տ՟ն. և բացան գերեզմանք ննջեցելոց. եւ յարութիւն Տ՟ն յաղթեաց մահու։ Կանխելով ս՟բ կանանցն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն. և զահաւոր յարութեան զձայն ի հրեշտակէն լուեալ. եթէ յարեաւ Ք՟ս։ Թողեալ զտրտմութիւն երջանիկ և ս՟բ կանանցն. եւ խնդութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն. եթէ յարեաւ Ք՟ս։

Հգ. Սոյն և նոյն Հօր եւ Որդւոյ Հոգիդ անեղ և համագոյ. բղխումն Հօր անքննաբար առօղ յՈրդւոյ անճառաբար. ի վերնատունն այսօր իջեր զՀոգիդ շնորհաց քոց առաքեցեր. արբո և մեզ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան. Էակից ստեղծող արարածոց որ շրջէիր ի վ՟ա ջրոց. նոյն և ի ջուրսն աւազանին ի շնորհել մեզ քում էակցին. գգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս ա՟ծակերպ. արբո և մեզ ողորմութեամբ

ի բաժակէդ իմաստութեան: Իբրուն վերնոցն
իմանալեաց և ըստորին այսըր սգալեաց. որ մար-
գարէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ձկնոր-
սաց. աւետաւոր ըղմաքսաւորս քարող բանի
քում զհալածօղս. այլս և մեզ ողորմութեամբ
ի բաժակէդ իմաստութեան:

ՀԸ. Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք զամենա-
սուրբ զերրորդութիւնըն. փառաւորելով ըզՀայր.
որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմա-
հութիւն: Երգեցէք Տն երգ նոր եկեղեցիք սըր-
բեցելոց. Քրիստոսի երկրպագելով. որ վերա-
կոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահու-
թիւն: Սրբասայց ձայնիւն օրհնեսցուք. հոգևո-
րական հրնչմամբ գովեսցուք. սուրբ զՀոգին փա-
ռաւորելով. որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մա-
հուանէ յանմահութիւն:

ՄՕ. Ըզքեզ կոյս և մայր և բնակարան ածային
ներմարդութեանն. գոհաբանեմք և վերօրհնեմք
զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան.
վն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզ-
մայր և զաղախին փրկչին մերոյ: Ծնունդըն
Հօր և հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից.
ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ և ի Հօ-
րէ ոչ մեկնեցաւ. վն որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս
բարեբանեմք ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ:
Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ. եւ ի յաթոռ
փառաց ընդ Հօր. անարգեալ ի մարդկանէ փա-
ռաւորութեամբ էութեամբ երկրպագեալ. վասն
որոյ ըզքեզ Ածածին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր

և զաղախին փրկչին մերոյ։ Զքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ և վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զուարթնոց և հրեշտակաց. գոհաբանեն և վերօրհնեն և փառաւորեն ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ։

ԽԶ. Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից. որ եղեւր մեզ պահապան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր ելեր ի խաչ. և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին Ադամայ. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Գլուխ նր հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ. զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Գոռացաւ թշնամին ընդ յայտնել նշոյ խաչին. և ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Փառք Հօր և։ Երկինք ցնծային և երկիրս ուրախանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և լուսատու տիեզերաց. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։ Այժմ և միշտ։ Սքանչելի և զհրաշագործ ըզյարութիւնն Քի. առաքելոցն ստուգապէս տեսեալ. ընդ հանուր քարոզէին. եթէ յարեաւ Աստուած։

Մաղթ. Փառք հրաշափառ յարութեն։ Քարոզ.
Ա՟ գտանելոյ։ Աղօ. Գոհանամք զքեն Տր։
Աւետարան Յարութեան ԻԶ։
Մաղթանք. Գոհութիւն և Ճշմարիտ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա․Ձ։

Պայծառացիր եկեղեցի հեթանոսաց․ յարութ՟ի Քսի որ յարեաւն այսօր ի մեռելոց․ պսակեաց զքեզ խաչիւն իւրով․ Ա՟ծ հարցըն մերոց։ Այսօր ողբայ յինքեան ըզկործանումն իւր մահ․ քանզի որ յԱդամ մեռեալքն էին․ կենդանացան յարութ՟բ Քրիստոսի Ա՟յ․ հարցըն մերոց։ Այսօր ցընծան մանկունք առագաստի․ քանզի Ք՟ս յարուցեալ փարատեաց զսուգ եւ զտրտմութի՝ եւ լուսաւորեաց զաշխարհս․ Ա՟ծ հարցըն մերոց։

Գ․․ ԸզՏր օրհնեցէ՟ք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ փառք Հօր։ Այսօր է զօր արար Տր՝ եկայք ցընծասցուք․ տօնեցէ՟ք ուրախութ՟ մինչեւ յանկիւնըս սեղանոյ․ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ եւ միշտ։ Բարձրացուցէք ըզՏր Ա՟ծ մեր գոչէ մարգարէն․ երկրպագեցէք պատուանդանի ոտից նորա․ որ ներբարձ ըզգատակնիք մահու ի մէջ՟նջ․ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Մեծացուսցէ Ա․Ձ։

Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար ուրախ լեր․ բերկրեալդ Տր՝ ընդ քեզ Մարիամ ամենօրհնեալ։ փառք Հօր։ Անսկիզբըն Բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբ ըսկիզբն ի կուսէդ․ Քրիստոս Աստուած Թագաւորն յաւիտենից։ Այժմ եւ միշտ։ Աղաչեմք ըզքեզ որ՝ Ա՟ծածին առ Քն բարեխօսեա փրկել զժողովուրդս իւր զոր գնեաց արեամբն իւրով։

Ողորմեա ԱԶ:

Թ.ի՛նս իմ: Ողորմեա ինձ Աստուած: փառք Հօր: Լուսելի՛ արա ինձ Տէր ըզձայն յարութեան. անե-տանելի հրեշտակին որ քարոզեաց ըզյարութիւն. ողորմեա ինձ Աստուած: Այժմ և միշտ: Որ յարեարդ ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած և մեզ կեանս շնորհեցեր. պարգևատու ամենեցուն. ողորմեա ինձ Աստուած:

Տէր յերկնից ԱԶ:

Փառք յարութեան քո Տէր: փառք Հօր: Պատ-րանօք նախաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն իսկ յարութեամբ միածնիդ. ըզգեցաք զանմահութիւն. փառք յարութեան քո Տէր: Այժմ և միշտ: Խա-բանօք փայտին ճաշակեցաք ըզմահ. իսկ ի փայ-տէն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան. փառք յարութեան քո Տէր:

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԲԶ: Քար. Ասացուք:

Առաւօտու Սաղմոս Ե:

ԿՅ. Տէր որպէս զինու հաճութեան քով պսակեցեր զմեզ:

Փխ. Զբանից իմոց ունկն դիր Տէր, և 'ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, Թագաւոր իմ և Աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ Տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինել քեզ:

Ոչ թէ դու Աստուած կամիս զանօրէնութիւն. և ոչ բնակեն առ քեզ չարք, մի՛ անօրէնք բնակեսցեն առաջի ա-չաց քոց:

Ատեցեր զայնոսիկ որ գործեն զանօրէնութիւն. կո-րուսանես զամենեսեան որք խօսին սուտ:

Զայր արիւնահեղ և նենգաւոր պիղծ առնես դու Տր․ այլ ես ըստ բազում ողորմութեն քում մտից 'ի տուն քո․ երկիր պագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութն քում․ վն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո:

Զի ոչ գոյ 'ի բերանս նց ճշմարտութի, և սիրտք նց նանրեալք են:

Որպ գերեզման բաց է կոկորդ նոցա․ լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:

Դատեա զնս ԱԾ զի անկցին 'ի խորհրդոց իւրեանց․ ըստ բազում ամբարշտութե նց մերժեա զնս՝ զի դառնացուցին զքեզ:

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որ յուսացեալ են 'ի քեզ․ յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակեսցես դու 'ի նոսա

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն․ Տր որպ զինու հաճութբ քով պսակեցեր զմեզ:

ՋԻՆԷ՝ Որթիւ:

ՄԷՋ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ․ 13:

Յետ յարութն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ ահա երկուք 'ի նոցանէ․ Տես 'ի Եր․ 500:

Քարոզ․ Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթս․ Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեդ:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս Ե․

ԿՑ․ Տէր որպ զինու հաճութբ քով պսակեցեր զմեզ:

Փխ․ Բանից իմոց ունկն դիր․ Տես 'ի Եր․ 521:

ՋԻՆԷ՝ Որթիւ:

Սկզ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ. 1:

Կց յարութեն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Բայց 'ի միաշաբաթուն. Տես 'ի Երես 513:

Մեղեդի Յարութեան ԲՁ: Քար. Ասասցուք:

Համբարձի ԲՁ:

Ի գերեզման քո կանխեցին կանայքն զիւղս և զխունկըս բերին. իբ պատիւ թաղման քո զի զմեղօք ըզհողացեալըս վերածեր ի կեանս: Փառք Հօր: Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծ եւ զաղաչանըս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան Նուայի ունկամբն: Այժմ և միշտ: Նշոյն աւետիս առաքելոցն յարեան յարուցիչըն մեր աւերեալց ըզգըրժողս. եւ զթըշնամին կապեաց ի յանլոյծ կապանս:

Արձակման Սաղմոս Ի:

Տր 'ի զօրութեն քում ուրախ եղիցի թագաւորն, 'ի փրկութեն քում ցնծասցէ յոյժ:

Զցանկութի սրտի նր ետուր նմա. և զկամս շըրթանց նր ոչ արգելեր 'ի նմանէ:

Ժամանել արարեր զնա յօրհնութի քաղցրութե քո. և եդեր 'ի գլուխ նր պսակ 'ի քարէ պատուականէ:

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն. և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից:

Մեծ են փառք նր 'ի փրկութե քում. զփառս և զմեծվայելչութի դիցես 'ի վր նր:

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս յաւիտենից. ուրախ արասցես զնա յուրախութի երեսաց քոց:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի Տր. և յողորմութի Բարձրելոյն նա մի սասանեսցի:

Գտցի ձեռն քո 'ի վր թշնամեաց քոց. և աջ քո գտցէ զամ ատելիս քո:

Դիցես զնս որպ հնոց հրոյ 'ի ժամանակի երեսաց քոց:

Տէր բարկութբ իւրով խռովեցուսցէ զնս. և հուր կերիցէ զնս:

Պտուղ նց յերկրէ կորիցէ. և զաւակ նց յորդւոց ՚ի մարդկանէ:

Խորհեցան ՚ի քէն չարութբ. խորհեցան խորհուրդ. զոր ոչ կարացին հաստատել:

Արասցես զնս հալածեալս. ՚ի մնացուածս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա:

Բարձր լեր Տր ՚ի զօրութն քում. օրհնեսցուք և սաղմոս ասասցուք զօրութն քում:

Զկնի՝ Որթին:

Մնյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: Իգ. 13:

Յետ յարութն Տն մերոյ Յսի Քսի:

Եւ ահա երկուք ՚ի նոցանէ. Տես ՚ի Լէջն 500:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Խաղաղութ:

Եւ արձակին:

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԲԿ:

Ո յարութեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր: Օրհնեալ է քո յարութեդ Աստուած որ ըղմահ մահու ծանուցեր քոյլին կամաւոր մահուամբդ. քո յարութենըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր: Պոչումն ահեղ հրեշտակին ի վեմին որ քարոզէր առ նը կանայսն յարեալ Տրն ի մեռելոց. քո յարութենըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր:

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։ Ընդ արշալուսն առաւօտուն կանխեալ կանանցն ի գերեզմանն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց։ Եւ առ նոսա ասէր հրեշտակն զի՞ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս. Քս յարեաւ ի մեռելոց։ Փութացարուք ով սբ կանայք եւ պատմեցէք աշակերտացն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց։

Առաւօտեան սբ կանայքն հանդերձ իւղովք և խնկովք. եկին ի սբ գերեզմանն եւ ողբալով խնդրէին զանմահ փառաց թագաւորն։ Եւ ի ձայնէ հրեշտակին զուարճացան տրտմագնացք. առաւօտեան սբ կանայք զի՞ խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս. յարեաւ փառաց թագաւորն։ Ածասէր սբ կանայք փութացարուք հետեւեալ. պատմող լինել Պետրոսի և յովհաննու սիրելւոյ. յարեաւ փառաց թագաւորն։

Կանխեցին կանայքն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ խնկովք։ Ներելով զիւղս անուշունս ի յօծումն կենարար մարմնոյ փրկչին մերոյ։ Եւ հրեշտակն զօրութբ գոչելով աղաղակէր յարեաւ Քրիստոս։

Ազգայրութի Քի ամենեքեան օրհնեսցուք. զի նա միայն Ածն փառաւորեալ յաւիտեան։ Ըղձաւագայլթ յարութեն տեսանելով հրեշտակին. նա զօրանայր ի պատմել ըզկենսաբեր յարութին։ Զայն աւետեաց լուէին առաւօտեան սբ կանայքն. ի հրեշտակէն դառնային ուրախութեամբ յառաքելոյն։

Օ տիեզերական խնդութեան աւետիքս երգանել

կանանցն աւետեալք ի հրեշտակէն. աներկիւղ խըն-դութիւն եւ բերկրալից ուրախութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն ամսելով : Օ՜ր մա-հուն երկիւղիւ ընդ մեռեալս համարեալ կարծէաք նա ի նքնիշխանութիւն յարուցեալ զմահու եւ լոյծ զիշխանութիւն եւ կենդանութիւն պարգեւեաց ամազ-գի մարդկան :

Հգ. Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ եր-կրաւորացս նորոգման. քանզի նորոգօղն էից Հո-գին էջ ի սբ վերնատանն. որով նորոգեցան դասք առաքելոցն : Այսօր հողանիւթեայ բնութիւն ցընծայ ընդ Հօր հաշտութիւն. քանզի որ երբեմն զՀո-գին ի մարդկանէ զմարմին եղելոց. դարձեալ վե-րստին ընդոյն պարգեւէ : Այսօր մանկունք եկե-ղեցւոյ տօնեն ցնծութիւն զգալուստ սբ Հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրովբէին զերեք-սրբեանն :

Հն. Խաղաղարար խաղաղութեան. որ քաղցրութեամբ խնամես զքո զարարածս յիշեա Տէր զհոգիս նըն-ջեցելոցն ընդ սբս քո. եւ դասաւորեա ի յա-ւուրն այցելութեան : Որ կոչեցեր ի դրանց մահու ըզ-սիրելին քո զՂազարոս. եւ ծանուցեր զզօրու-թիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լուսաւորեա Տէր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սբս քո. եւ դասաւո-րեա ի յաւուրն այցելութեան : Ի տաճարի քում սըր-բոյն մատուցանեմք քեզ պաղատանս արտասուա-լից. պայծառացո Տէր զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սբս քո. եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան :

Րգ. Ան լուսոյ և ամպ հովանի մ̃ր կոյս. որ ցօղեցեր ի մեզ զցօղն երկնային. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Անկէզ մորենի և սրովբէ հրեղէն մ̃ր կոյս. քանզի պտուղըն կենաց ի քէն տուաւ մեզ. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս: Անծնից լուծիչ և քակիչ մեղաց մ̃ր կոյս. զանտանելին կրեցեր ի գիրկս քո բարձեր. զքեզ բարեբանեմք Ածածին կոյս:

Խզ. Խաչըն կենարար որ եղև մեզ փրկութիւն. սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բարեբանեմք: Որ ի հօրէ լուսոյ լոյս ճառագայթեալ ի յերկրի. եւ գալստեան զօրութեան հաստատեցեր. սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բարեբանեմք: փառք հօր: Որ լուսափայլ ծագմամբ հրաշափառապէս ըմեզ ցուցաւ. ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամոյն. սովաւ ամենեքեան ըզքեզ բարեբանեմք:

Այժմ և միշտ: Այլ ի բաց եղեալ ըզհրէական երկիւղին ըզկարծիսն. նախաժամանեցին ի պատիւ այնորիկ. որ մահուամբն ելոյծ ըզմահ և անմահութիւն պարգևեաց ամենայն մարդկան:

Մաղթանք. փառք հրաշափառ յարութե: Քարոզ. Վ̃ ի վերուստ խաղաղութե: Աղօ. Տր̃ տուրընջեան:

Ընթերցուած Յարութեան ԲԿ:

Մաղթանք. Սաղմոսիւք և օրհնութիւ:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա.Զ:

Օրհնեալ ես Տէր Ա՟ծ հարցն մերոց: Որ բարձրացար ի խաչին վասն ազգի մարդկան. առաքեա զքո զողորմութիւնդ ի պաշտօնեայս և յերկրպագուս. Ա՟ծ հարցն մերոց: Որ զամենայն յանձն առեր վասն մեր բարերար. խնայեա յարարածս քո յարութեամբդ քո. Աստուած հարցն մերոց:

Գ.. Զտր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Փառք Հօր: Որ յանապական յաթոռ նստեալ բարեբանեալն ի հրեշտակաց. կամաւոր չարչարանաց համբերեր մինչև խաչի մարմնացեալ Բանն. անդադար օրհնեցէք և գովեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Նա իջեալ ի գերեզմանն անապական մարմնով. զի նորոգեսցէ զհնութիւն մեռելութեան մերոյ յարութեամբն իւրով. անդադար օրհնեցէք և գովեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Ա.Զ:

Մեծացուցանեմք զքեզ որ ի Հօրէ Բանդ և անճառելի ծնունդ. որ ի կուսէն մարմնացար ցուցար մեզ: Փառք Հօր: Մեծացուցանեմք զքեզ որ կոխեցեր զմահ անծանօթապէս և լուծեր զկնիք մահու. որ ի խաչին բարձրացար կամաւ Հօր: Այժմ և միշտ: Մեծացուցանեմք զքեզ որ թաղեցար ի նոր ի գերեզմանի. և յերրորդ աւուր յարեար որ ի յերկինս համբարձար փառօք Հօր:

Ողորմեա Ա.Ձ:

Անճառելի Հօր էակից ի խաչ ելեր կամաւ Հօր. ողորմեա: փառք Հօր: Անմահութեանց տուող Քրիստոս ի գերեզման իջեր ոպ մարդ. ողորմեա: Այժմ և միշտ: Այլ յերրորդ աւուր յարեար լոյս յարութեան ցուցար մեզ. ողորմեա:

Տէր յերկնից Ա.Ձ:

Ընդ կանայսն իւղաբերսն առ քեզ առաւօտեամբ կենդանւոյդ յախտենից Քն ընկալ և ըզմերս. փոխանակ խնկոցըն զօրհնաբանութիւնս: փառք Հօր: փոխանակ ո՛ք անտաւոր զուարթնոյն գթութի քո մեզ հանդիպեսցի յուսով գիտութեան. մխիթարել ըզհոգիս եւ լուսաւորել: Այժմ և միշտ: Ընդ նոսին անմարմնութեամբ քարոզեսցուք. ըզքո միայն ըզսքանչելիսդ. որ յարեար ի մեռելոց ամենազօր թագաւոր անմահ:

Առաւօտու Երգ Յարութեան ԲԿ: Քար. Աստուածուք:

Առաւօտու Սաղմոս ՃԽԷ:

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. Տես յէջն 506:

Զկնի Որթիւ:

Աշխ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: ԻԴ. 36:

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Մինչդեռ զայն խօսէին, ինքն իսկ Յս եկաց 'ի մէջ նց՝ և ասէ ցնս. խաղաղութի ընդ ձեզ. ես եմ, մի երկնչիք: Այլ զահի հարեալ երկնչէին. և համարէին ոգի ինչ տեսանել: Այլ ասէ ցնս. զի խռովեալ էք, և ընդէ՞ր խորհուրդք ելանեն 'ի սիրտս ձեր: Տեսէք զձեռս իմ և զոտս, զի ես նոյն եմ

շօշափեցէք զիս և տեսէք. զի ոգի՝ մարմին և ոսկերս ոչ ունի, որպէս զիս տեսանէք զի ունիմ։ Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռս և զոտս։ 40։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօ. ՚Ի քում ամենա։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՃԽԷ։

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. Տես ՚ի էջն 506։

Օրհնի՝ Որթիւ։

Սրբ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու։ ԻԴ. 13։

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ահա երկուք ՚ի նոցանէ. Տես ՚ի էջն 500։

Մեղեդի Յարութեն Եկ։ Քարոզ. Ասասցուք։

Համբարձի Եկ։

Քո յարութեանդ փառք վայելէ երկրպագութիւն Տէր։ փառք քեզ։ Օրհնեալ է քո յարութիւնդ Աստուած որ ըզմահ մահուն ծանուցեր քոյին կամաւոր մահուամբդ. քո յարութեանդ փառք վայելէ երկրպագութիւն Տէր։ Այժմ և միշտ։ Գոչումն անհեղ հրեշտակին ի վիմին որ քարոզէր առ նը կանայսն յարեաւ Տէրն ի մեռելոց. քո յարութեանդ փառք վայելէ երկրպագութիւն Տէր։

Արձակման Սաղմոս ԻԴ։

Քեզ վայելէ օրհնութիւն. Տես ՚ի էջն 489։

Օրհնի՝ Որթիւ։

Սրբ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու։ ԻԴ. 36։

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի։

Մինչդեռ զայն խօսէին. Տես ՚ի էջն 529։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութեան։

Եւ արձակման։

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն Գ. Ձ։

ԻՒՂԱԲԵՐՔ եւ սուրբ կանայքն ողբալով փութապէս եկին ի գերեզման քո Տէր. ի խնկել զանապական մարմին քո։ Նոցա աւետաւոր հրեշտակին որ գոչէր առ երջանիկ կանայսն. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. քանզի յարեաւ Տէր եւ աւերեաց զդժոխս։ Պատմեսցուք երանելի կանանցն զյարութիւն Տեառն աշակերտացն ուրախացեալք ընթանային Պետրոս եւ Յովհաննէս ի կենդանատու գերեզմանն։

Այսօր յարութիւն Քրիստոսի տօնեցէք հաւատացեալք ի մի Աստուած Հայր ամենակալ։ Այսօր եւ կանայքն իւղաբերք աւետիս տային առաքելոցն. օրհնեսցուք զԱստուած զՀայր ամենակալ։ Այսօր եւ հրեշտակք ի յերկնից հոգեւոր հրճուանաւ երգով. օրհնեսցուք զԱստուած զՀայր ամենակալ։

Ի խաչանիշ փայտէն դղրդեցան դժոխք. զօրութեամբ որ Հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր. ով է սա որ խափանեաց զմահ։ Հրեշտակն աւետէր կուսին Մարիամու. սա է ի սկզբանէ Բանն որ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին. սա է Թագաւորն որ խափանեաց զմահ։ Յարեաւ յաւուր երրորդի. վէմք պատառեցան երկիր շարժեցաւ սասանեցան դժոխք. սա է կենդանին յաւիտենից Քրիստոս։

փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։ Որ յարեար ի մեռելոց յաւուր երրորդի Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։ Որ յահեղ բարբառոյ յարութեան քո Տէր երկիր շարժեցաւ. վէմք պատառեցան Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։

Ի ձայն ահեղ յարութեան քո Տէր զարհուրեցան զինուորացն դասքն. յարփիափայլ հրեշտակին իջմամբն եւ դողալով շարժեցաւ երկիր։ Առաւօտեանն որք կանանցն դիմելով ըղձմափոր գերեզմանն. բերելով զիւղս անուշս ի յօծումն կենարար մարմնոյն անպարագծի էականութեան։ Եւ տեսեալ ըզքերովբէն վերանըստեալ ի վիմին. տարփողելով սըրբուհեացն ասէ դարձիր ողջոյն տուր փողոյն. քանզի յարեաւ որ յառաջն ասաց։

Հրաշալի յարութիւն ըզպահապանսըն զարհուրեցոյց. եւ հրեշտակն ի յերկնից իջեալ ի ձայն ահեղ յարութեան Աստուծորդւոյն. կանանցն աւետէր յարեաւ Աստուած։ Ի ձայնէ հրեշտակին զուարճացան տրտմագնեաց կանայքն. եւ դարձան խընդութեամբ Ետուն աւետիս առաքելոցն. եթէ յարեաւ Նախապատմելին։

Հ.գ.. Արեգակն արդարութեան Քս ծագեալ յաշխարհս հալածեաց ըզխաւարն անգիտութեան. եւ յետ մահուն եւ յարութեան համբարձաւ առ Հայր յորմէ ծագեցաւ. որ երկրպագի յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն. վասն որոյ եւ մեք երկիր պագանեմք Հօր Հոգւով եւ

ճշմարտութեամբ: Որ փոխանակ ծոցածին բա-
նին որ էր յերկինս. առաքեցաւ աւետիքն Հօր
ի բարձանց Հոգին ճշմարտութեան. մխիթարել
զորս յԱդամայ տրտմեցելոց եւ հրաւիրել զըն-
տրեալ դասս առաքելոցն. վասն որոյ և մեք եր-
կիր պագանեմք Հօր Հոգւով եւ ճշմարտութեամբ:
Այսօր տրտմական և գիշերային լուծան եր-
կունք ծննդեան նախամօրն. քանզի զծնեալսն
մարմնով ի մահ եւ յապականութի. վերստին
ծնանի Հոգին յորդիս լուսոյ Հօրն երկնաւորի. վասն
որոյ և մեք երկիր պագանեմք Հօր Հոգւով
եւ ճշմարտութեամբ:

Հն. Ի ձայն մեծի զուարթնոցն և ի հնչմանն
հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմինք մարդ-
կան նորոգին. յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա
Տէր և զմեր զննջեցեալսն. եւ հանգո ընդ
սուրբս քո: Յորժամ նշան տէրունեան ճառա-
գայթիւք փայլէ. և թագաւորդ թագաւորաց
փառօք տեսանիս. յայնժամ աւուր յահեղին յի-
շեա Տէր և զմեր զննջեցեալսն. եւ հանգո
ընդ սուրբս քո: Յորժամ ատեան դատաստա-
նին դնի և դպրութիւնք հրաշիցն բանին.
յայնժամ աւուր յահեղին յիշեա Տէր և զմեր
զննջեցեալսն. եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Մօ. Այս լուսոյ մայր և կենարար Բանին բնա-
կարան. քեզ երանիցեն ազգ եւ ազինք
ամենայն: Ստեղծողին մայր և հնութեան կեր-
պի նորոգողին. քեզ երանիցեն ազգ եւ
ազինք ամենայն: Այս ծագեցաւ ի քէն նշան-

լոյս ի խաւարամածս մթերի. քեզ երանիցեն ազգ եւ ազինք ամենայն։

ԽԶ. Հրաշափառ տեսութի ի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ տեսանի՝ գործարան մահու մահուամբ առիթ գոլ կենաց. եւ մահացուցիչ նախաստեղծին մահուամբ գոլ շնորհօղ յարութեան։ Պարգեւ գերագոյն պարգեւի այսօր հաւատացելոց. եւ մահացուն ի կենաց առնու իւր զօրըս վերելեակս եւ թռուցեալ վերագայի բընակել ի տեղւոջըն սըրբութեան։ Փառք Հօր։ Եկայք ժողովուրդք ընդ հոգեղինացըն սպասաւորեսցուք. երկրպագեսցուք ա՛ծային սուրբ նշանիս. փառաւորեսցուք ընդհրաշագործ պարգեւաց տըւօղըն։

Այժմ և միշտ։ Եկայք լուսազգեցեալք յօրհնութի նոր օրհնեսցուք զՏէր. քանզի մարմինն որ ի մէնջն էառ ի հրեշտակաց երկրպագութի առնու ի սրովբէից և ի քրովբէից։

Մաղթ. փառք հրաշափառ յարութե։ Քարոզ. Ա՛ծ ՚ի գիշերի։ Աղօ. Ի գիշերի և ՚ի տուընջեան։

Աւետարան Յարութեան ԳԶ։

Մաղթ. Ի գիշերի և ՚ի տուընջեան։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց ԱԶ։

Ընդ երիս մանկունսն օրհնաբանսն. բարեբանեմք զքեզ Քս Աստուած հարցըն մերոց։ Որ իջեր ի յերկնից խոնարհութեամբ եւ խաչի համբերեալ փրկեցեր զմեզ. Աստուած հարցըն մերոց։ Թաղեցար ի նոր ի գերեզմանի եւ յարու-

ցեալ նորոգեցեր ըզտիեզերս․ Աստուած հարցըն մերոց:

Գ․ Ըգ ՏԴ․ Օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: փառք Հօր: Զթագաւորն անմահ և զԱստուած յաւիտենից․ ամենայն ժողովուրդք բարեբանելով․ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Որ մահուամբըն ըզմահ խափանեաց․ և յարութեամբ իւրով զյարութիւն մեզ պարգևեաց․ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ ԱԶ:

Որ ըզհրեշտակին ըզձայնըն լըւեալ հիացեալ բերկրեցար․ բարեխօսեա վասըն մեր․ մեք օրհնաբանեմք զօրհնեալդ ի կանայս: փառք Հօր: Որ ըզհօրն Աստուած յորովայնի քում կրեցեր անկիզելի մորենի․ բարեխօսեա վասըն մեր․ մեք օրհնաբանեմք զօրհնեալդ ի կանայս: Այժմ և միշտ: Որ զանշօշափելին յէից ի գիրկըս քո բարձեալ դիեցուցեր կաթընասուն․ բարեխօսեա վասըն մեր․ մեք օրհնաբանեմք զօրհնեալդ ի կանայս:

Ողորմեա ԱԶ:

Որ խոնարհեցար ի յերկնից և իջեր ի յերկիր միածին Որդի և Բանդ Ած․ ողորմեա բանաւոր հօտի: փառք Հօր: Որ կանգնեցեր ըզխաչ քո ի մէջ երկրի․ և եղեալ բարձրացար փրկեցեր ըզտիեզերս․ ողորմեա բանաւոր հօտի: Այժմ և միշտ: Թաղեցար ի նոր ի գերեզմանի․ և յարուցեալ յերրորդ աւուր ի յերկինըս համբարձար․ ողորմեա բանաւոր հօտի:

Տէր յերկնից ԱԶ:

Որ անճառ էութեամբ Հօր ես փառակից չարչարիլ մարմնով յանձն առեր վասն մեր մշտընջենաւոր օրհնութիւ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր: Փառք Հօր: Որ էակդ ես ընդ Հօր եւ սբ Հոգւոյն. խաչեցար եւ թաղեցար կամաւ Հօր վասն մեր. մշտընջենաւոր օրհնութիւ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր: Այժմ եւ միշտ: Որ միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք. շնորհելով ամպէս յարութիւն տիեզերաց. յամենայն արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես Տր:

Առաւօտու Երգ յարուցեալ ԳԶ: Քար. Ասացուք:

Առաւօտու Սաղմոս ՂԸ.:

ԿՅ. Բարձր արարէք զՏր Աձ մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սբ է:

Փխ. Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք. որ նստի 'ի քերովբէս, սասանեցաւ երկիր:

Տէր 'ի Սիովն մեծ է. եւ բարձր է 'ի վր ամ ժողովրդոց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի ահաւոր եւ սբ է. եւ պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ:

Դու պատրաստեցեր զուղղութի. զիրաւունս եւ զարդարութի Յակովբայ դու արարեր:

Բարձր արարէք զՏր Աձ մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սբ է:

Մովսէս եւ Ահարոն երիցունք նր. Սամուէլ ընդ այնոսիկ, որ կարդան զանուն նր:

Կարդային առ Տր եւ նա լսէր նց. եւ 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նս:

Պահէին զվկայութիս նր, եւ զհրամանս զոր ետ նց:

Տէր Աձ մեր դու լսէիր նոցա. Աձ դու քաւիչ լինէիր. վրէժխնդիր 'ի վերայ ամ գործոց նոցա:

Բարձր արարէք զՏր Ած մեր. երկիր պագէք 'ի լեառն սբ նր, զի սբ է Տէր Ած մեր։

ՕՀՆԷ՛ Ալլելու։

Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։ Ե. 1։

Տն մերոյ Յսի Քսի

Ետես Յս զժողովուրդսն՝ ել 'ի լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նր. և բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնս, և ասէր։ Երանի աղքատաց հոգւով, զի նց է արքայութի երկնից։ Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին։ Երանի հեզոց. զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։ Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութն, զի նոքա յագեսցին։ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութի գտցեն։ Երանի այնոցիկ որ սբ են սրտիւք, զի նոքա զԱծ տեսցեն։ Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Այ կոչեսցին։ Երանի որ հալածեալ իցեն վս արդարութն, զի նց է արքայութի երկնից։ Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամ բան չար զձէնջ սուտ վս իմ։ Ցնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին։ 12։

Քարոզ. Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք. Բնում ամենազօր և հրաշալի յարութեդ։

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԳՐ.։

ԿՑ. Բարձր արարէք զՏր Ած. Տես 'ի Երես 536։

ՕՀՆԷ՛ Ալլելու։

Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու։ ԻԳ. 36։

Յետ յարութն Տն մերոյ Յսի Քսի։

Մինչդեռ զայն խօսէին. Տես 'ի Երես 529։

Մնացեալ Յարգելն ԳՉ։ Քար. Աստուածաւ։

Համբարձի Գ.Զ։

Իւղաբեր եւ սուրբ կանայքն ողբալով փութապէս եկին ի գերեզման քո Տէր․ եւ խընկել զանապական մարմինդ։ փառք Հօր։ Իւրբաւ աւետաւոր հրեշտակին որ գոչէր առ երջանիկ կանայսըն․ զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս․ քանզի յարեաւ Տէր եւ աւերեաց ըզդըժոխս։ Այժմ և միշտ։ Պատմեալ երանելի կանանցն զյարութիւն Տն աշակերտացն ուրախացեալք ընթանային պետրոս և Յովհաննէս ի կենսատու գերեզմանն։

Արջաչման Սաղմոս ԺԴ։

Տէր ով կացցէ ՚ի խորանի քում․ կամ ով բնակեսցէ ՚ի լեառն սբ քո։
Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարութի․ խօսի զճշմարտութի ՚ի սրտի իւրում։
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով․ և չար ընկերի իւրում ոչ արար։
Նախատինս ՚ի մերձաւորաց ոչ առնու․ արհամարհեալ է առաջի նր չարագործ։
Զերկիւղածս Տն փառաւոր առնէ․ որ երդնու ընկերի իւրում և ոչ ստէ։
Զարծաթ իւր ՚ի վարձու ոչ տայ․ կաշառ ՚ի վր իրաւանց ոչ առնու․ որ զայս առնէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան։

Զկնի՝ Որթիւ։

ԱՃ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։ Ն. 1։
Տն մերոյ Յսի Քսի

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն․ Տես ՚ի Էջն 537։
Քարոզ․ Խնդրեսցուք։ Կեցո։ Աղօթք․ Թագաւոր խաղաղութե։

Եւ արձակին։

ՈՒՐԲԱԹ

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն գ.կ։

Յարութիւն Տեառն ի գերեզմանէն։ Ընդ յառնել փրկչին մերոյ երկիր շարժեցաւ վէմք պատառեցան։ Ճառագայթեալ լոյսն ի վերայ վիմին զարհուրեցոյց ըզպահապանսն առ դրանն գերեզմանին։

Զածային ըզգերեզմանաւն բոլորեալ դասք հրեշտակաց տեսանէին ըզՏէրն յարուցեալ ի գերեզմանէն։ Ածասէր կանայքն եկին ի գերեզման փրկչին անուշ իւղօք եւ խնկօք. յօծանել զմարմինն տէրունական։ Լուսապայծառ հրեշտակն. նստէր ի վր վիմին աւետարանէր կանանցն. յարեաւ փրկիչն տիեզերաց։

Ըզքո յարութիւն օրհնեմք մարդասէր. աղաղակելով Տէր փառք քեզ։ Զոր օրհնեն սերովբէքն եւ գովեն քերովբէքն. աղաղակելով Տր փառք քեզ։ Անդադար բերանով անհանգիստ բարբառով. աղաղակելով Տր փառք քեզ։

Առեալ եւ մեր զօրհնութիւս հրեշտակացն երգեմք եւ ասեմք փառք յարութեն քո Տր։ Որ խաչեցար վասն մեր թաղեցար եւ յարեար ազատեցեր ի մեղաց։ Սբ Ած սուրբ եւ հզօր սբ անմահ թագաւոր։

Տէսիլ փայլականաձեւ զուարթնոյն ի վիմին հընչեցեալ առ խնկաբերացն կանանցն. փարատեցոյց զերկիւղալից տրտմութիւն: Պահապանքըն պակուցեալ ահաբեկ լինէին. եւ կանանցն աւետարանեալ մահ մահու յաղթեաց եւ ծանուցան մահ: Բարձրս առաքելով առ երջանիկ առաքեալսն. փութացարուք ի Գալիլեա եւ տեսանիցէք զկենագործողն ըզՔս:

Յանձառ փառաց խոնարհեցար եւ ըզգեցար ըզհողեղէն բնութիւս. վերաներ զանկեալն ի գըրմանէ յանմահական ի կեանս. ընդ քեզ օրհնեմք անապական ըսանդ Աստուած: Անպարտականըդ մահու դատապարտեալ ի վերայ խաչին. որ փոխանակ դառնութեան պտղոյն արբուցեր մեզ ի տիգախոց կողէդ. ընդ քեզ օրհնեմք անապական ըսանդ Աստուած:

Հգ. Զանըսկըզբնաբար բըղխումն ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ զՀոգին ճըշմարիտ. որ հընչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով: Զհամագոյակիցըն Հօր եւ Որդւոյ զբաշխօղըն շնորհաց. որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սբ առաքելոցն. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով: Զաղբերն իմաստութեան ըզկատարեալն անձնաւորութիւն. որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւետարանս. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով:

Հն. փառըք քեզ Տէր փառաւորեալ յաւիտեան. որ կենարարդ ես մարմնոց. եւ գոյացուցիչ հոգ-

ւոց մեր նընջեցելոցն: Որ բարձրացար ի խաչին վն Ադամայ նորոգմանն. եւ իջանելով քո ի դժոխս աւար առեր ըզգերեալս: Ընդգինս արեան քո յիշեա կենագործող աշխարհի. եւ հանգըստեան արժանաւորեա յերուսաղէմին վերին:

Մ՚Օ. Աստուածածին խորան լուսոյ անպարա-փակ արփւոյն կենաց. որ եղեր արեւելք արեգական արդարութե. եւ նըստելոցս ի խաւարի՝ լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Անապական տաճար եւ մորենի անկիզելի. որ զանշէջ հուր աստուածութեն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութես կիզեալ շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտի. որով եղեւ յերկիր աւետեաց հորդեալ. հոգւով ի քեզ տըպաւորեալ Բանին. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Խ՚Ձ. Ով քաւութե լուսածին գերապանծ նիշ կառուցող կենացն ամենից. միշտ բազկատարած առ քեզ են: Քառակուսի ազանց հովանի և պահապան եյելս և ի մեռս. փրկուի ի յայսոց եւ պարիսպ ամրութեան: փառք Հօր և: Դրոշմ ըզգայութե եւ կնիք ի դէմս ամենից. դու եւ յաստուածայինսն կատարիս խորհուրդ յորմէ արեգակնային փայլեն ճառագայթք:

Այժմ և միշտ: Առաքեցար ի դըժոխս ցուցանելով ըզզօրութի աստուածութենդ ջախեցեր ըզգլուխ խարդաւանողին խափանեցեր ըզզօրութի

մահու. ըզքեզ օրհնեմք անապական ընդ Աստուած:

Մաղթ. Փառք հրաշափառ յարութեն: Քարոզ. Կ՞ ուղղելոյ: Աղօ. Տէր երկնի և երկրի:

Աւետարան Յարութեան Գ.Կ:

Մաղթանք. Յերգս օրհնութեան:

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Ձայն ԱԶ:

Այսօր որ ի հրեղէն յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս. երեքսրբեան ձայնիւ ի դասուց հոգեղինաց օրհնաբանիս. Աստուած հարցն մերոց: Պատկերակից եղեր հողեղէն բնութեանս. մարդասիրապէս գթացար կուսական ծննդեամբդ ազատեցեր ըզմեզ Աստուած հարցն մերոց: Քանզի միայն յանցանօք ամենեքեան մեռաք. այլ ի խաչելըն քո Քն ամենեքեան նորոգեցաք ի փառս. Աստուած հարցն մերոց:

Գ.. Ըզ Տէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Փառք Հօր: Որ բազմեալ հանգչիս յանարուեստ ի յաթոռ. ըզմահ խաչի ի յանձն էառ վասն ազգի մարդկան օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Իւ ի կողահոս արեան աղբերէն նորոգեցան արարածք և անմահացան. օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Մեծացուսցէ ԱԶ:

Ըզքեզ երևեալ դուռն առ Եզեկիելիւ ըզմարդա-

րեփ. ընդ որ ոչ ոք էանց եթէ ոչ Տէր միայն Տէր ծածկին կոյս. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Բղխեաց որ ի մորենւոյն առ Մովսիսիւ ը մարգարէիւ. ընծայր խորհուրդ կուսին յայտնեցեր մարդկան ազգի. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Այժմ և միշտ: Բղխեաց որ ի Հօրէ անժամանակապէս եւ ի մօրէ անթարգմանաբար. ի ժամանակի ծննդեան ի բոլորից փրկութեան յայտնեցաւ Որդի Բարձրելոյն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Ողորմեա Ա.Զ:

Անսկիզբըն Բանդ անբաժանելի ծնընդ Հօր. որ վասըն մեր մարմնացար ի կուսէն ըզմահ խաչի ի յանձն առեր և թաղեցար յերկրի: Փառք Հօր: Այսօր զանմահ և զանապական մարմինըն Տն. կանայքն ոչ մեռեալ խընկել խնդրէին. այլ հրեշտակին ձայնեալ ասէր. զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս: Այժմ և միշտ: Նա ըզթըշնամին կապեաց և ըզդըժոխս աւերեաց յարուցեալ ի մեռելոց Քս Տր. պարգևէ ազգի մարդկան զմեծ ողորմութի:

Տէր յերկնից Ա.Զ:

Սոսկալի տեսիլ հրեշտակին ի փառաւոր քո գերեզմանին. ըզպահապանսըն զարհուրեցոյց: Իմանալին մարմնական ձայնիւ բարբառէր առ նը կանայսն. փարատեցոյց զսուգ եւ զողորմութի: Ով կանայք ըզգաստք ածասէրք զմեծնեցուն ըզյոյսն եւ զյարութի. ընդ մեռեալս զի խնդրէք.

փայլակնաձեւ հրեշտակն իջեալ յերկնից զարհուրեցոյց ըզպահապանսն. եւ սուրբ զկանայսըն խընդութեամբ լցոյց: Փառք Հօր: Ա՛ծասէր կանայք ցընծացէք այսօր յարեաւ Քս ի մեռելոց. եւ լոյս մեծ աշխարհի ծագեաց: Այժմ և միշտ: Աւետիս լուեալ ի նմ՝ հրեշտակէն ընթանայիք առ աշակերտսըն. պատմելով նոցա զյարութիւն Տ՛ն:

Առաւօտու Երգ Յարութեան գ.կ: Տաղ: Ասասցուք:

Առաւօտու Սաղմոս Ղ.Ը:

ԿԳ. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Այ մերոյ:

Փխ. Օրհնեցէք զՏր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար:

Փրկեաց նմա աջ իւր, և բազուկ սբ իւր:

Ծանոյց Տէր զփրկութիւն իւր. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութբ իւրով զՅակովբ. ճշմարտութբ իւրով զտունն Իսրայելի. և տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութիւն Այ մերոյ:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամ երկիր. օրհնեցէք, ցնծացէք և սաղմոս ասացէք:

Սաղմոս ասացէք Այ մերոյ օրհնութբ. օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութեն կռածոյ փողոյ. օրհնութբ, ցնծութբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տն:

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով. տիեզերք և ամ բնակիչք նր, և գետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ:

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տն. զի գայ և հասեալ է Տէր 'ի դատել զերկիր:

Դատի զաշխարհս արդարութբ և զժողովուրդս իւր ուղղութբ:

Օ̣րհնէ՝ Ութիւ:

Ա՛յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԻԱ. 1:

Յետ յարութեան Տն մերոյ Յսի Քսի:

Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց զանձն իւր Յս աշակերտացն իւրոց առ ծովեզերբն Տիբերեայ. և յայտնեաց այսպէս: Էին ՚ի միասին Սիմոն Պետրոս և Թովմաս անուանեալն երկուորեակ և Նաթանայէլ՝ որ ՚ի Կանայ Գալիլեացւոց, և որդիքն Զեբեդեայ, և այլք յաշակերտաց անտի երկու: Ասէ ցնս Սիմոն Պետրոս. երթամ ձուկն որսալ: Ասեն ցնա. գամք և մեք ընդ քեզ. գնացին և մտին ՚ի նաւ, և յայնմ գիշերի կալան և ոչ ինչ: Իբրև այգ եղև՝ կայր Յս յեզր ծովուն, բայց ոչ ծանեան աշակերտքն թէ Յս իցէ: Ասէ ցնս Յս. մանկունք, մի՞ թէ ունիցիք ինչ ուտելոյ: Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. ոչ: Ասէ ցնս. արկէք յաջակողմն նաւին զուռկանդ, և գտանիցէք: Արկին, և ոչ կարէին ձգել ՚ի բազմութէ անտի ձկանցն: Ասէ աշակերտն այն, զոր սիրէրն Յս՝ ցՊետրոս. Տր է այն: Սիմոն Պետրոս իբրև լուաւ թէ Տր է, արկաւ զիւրև զվերածանելին՝ քանզի մերկ էր, և ընկէց զինքն ՚ի ծով: Եւ այլ աշակերտքն նաւաւն իսկ գային, քանզի չէին հեռի ՚ի ցամաքէն. այլ իբրև երկերիւր կանգնաւ, քարշէին զգործին հանդերձ ձկամբն: Իբրև ելին ՚ի ցամաք, տեսանեն կրակետղ կայծականց, և ձուկն մի ՚ի վր և հաց: Ասէ ցնս Յս. բերէք ՚ի ձկանց այտի՝ զոր դուքդ կալարուք այժմիկ. Ելմուտ Սիմոն Պետրոս, և ձգէր զգործին ՚ի ցամաք՝ լի մեծամեծ ձկամբք հարիւր յիսուն և երիւք. և այնչափ ինչ կայր, և ոչ պատառեցաւ գործին: Ասէ ցնս Յս. եկա՛յք ճաշեցէք: Եւ ոչ ոք յաշակերտացն իշխէր հարցանել՝ թէ դու ո՞վ ես. զի գիտէին թէ Տրն է: Գայ Յս՝ և առնու զհացն և տայ նց, նոյնպէս և զձուկնն: Զայս երիցս անգամ երևեցաւ Յս աշակերտացն յարուցեալ ՚ի մեռելոց: 14:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեամբդ:

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ՂԱ:

ԿՑ. Տեսին զմ: փխ. Օրհնեցէք զՏր. 544:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Ե. 1:

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն. Տես ՚ի Երկն 537:

Մեսեդի Յարութեան Գ.Կ: Քարոզ. Ասասցուք:

Համբարձին Գ.Կ:

Յարեաւ Տէրն ի գերեզմանէն: փառք Հօր: Ընդ յառնել փրկչին մերոյ երկիր շարժեցաւ վէմք պատառեցան: Այժմ և միշտ: Պայծառագայթեալ լոյսն ի վերայ վիմին զարհուրեցոյց ըզպահապանսն առ դրանն գերեզմանին:

Առաջնորդն Սաղմոս ՂԲ:

Տր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ:

Հաստատեաց զաշխարհ, զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, ՚ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես:

Ամբարձան գետք Տէր. ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. յարիցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու Տէր ՚ի բարձունս. վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք:

Տան քում վայելէ սրբութի Տր ընդ երկայն աւուրս:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: ԻԱ. 1:

Յետ այսորիկ դարձեալ. Տես ՚ի Երկն 545:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո: Աղօթք. Թագաւոր խա:

Եւ արձակին:

Տ Ա Ր Ա Թ

Տօն է գլխատման Յովհաննու մկրտչին։

Ի ԳԻՇԵՐԻՆ

Օրհնութիւն ԳՁ։

ՀԱՐՍԱՆԱԿԻՑ Հօր Որդի որ փեսայն մեր խաչեցար. զգժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի. փառք յարութեան քո Տր։ Հրեշտակապետին իջեալ որ ըզպահապանսն երկիւղիւ. զարհուրեցոյց առ դրանըն գերեզմանին. փառք յարութեան քո Տր։ Եւ ըզքանչելին որ կանանցն աւետարանէր ասելով. յարեաւ Քս յարուցիչըն մեռելոց. փառք յարութեան քո Տր։

Կանանցըն կանխելով ի թաղումըն կենդանւոյն տեսին ըզվէմն ի դրանցն ի բաց մերժեալ։ Խափուր ըզգերեզմանն եւ ունայն տեսանէին եւ տըրտմութեամբ լային յուսահատեալք։ Մայր խաչեցելոյն զի լաս տրտմագնեցեալ. քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ յարեաւ։

Ահագին ձայնիւ երգ քո Քս ի վերայ խաչին գոչացուցեր զարարածս ամենայն. զերկնային եւ զերկրաւոր բնութիւնս։ Ահագին երեւումըն հրեշտակին զարհուրեցոյց ըզկանայսն ասելով. զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս։ Եւ յահէ զօրութեն ածորդւոյն զարհուրեցան կարապետըք

դըժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք զդրու-
նըս ձեր ի վեր:

Որ ի վերոյ ես քան զըմիտս և զխորհուրդս հա-
մագոյական եղելոցս արարող. ի Հօրէ առաքե-
ցար վասն մեր և մարմնացար ի սուրբ կուսէն:
Անքննին ի յէութենէ Ածոյ տնօրինեցար յար-
գանդի կուսին. ապրեցուցանել զնախաստեղծին
ծընունդն. և վերըստին նորոգել ի փառս: Ոչ
շատացար մարդ եղանել Ած. այլ և խաչի համ-
բերեալ ըզթաղումն յանձն առեր զերեքօրեայ.
և յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս:

Օ յարութիւն Աստուածորդւոյն հրեշտակապետն
այսօր աւետէր կանանցն ասելով. յարուցեալ է
Տէրն ի գերեզմանէն: Ընթացեալ կանանցն
խնդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով.
յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն: Վն որոյ
և՝ մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնն
Քի. որ փրկեացն զմեզ ի ձեռաց մահու:

Փառաւորեալ անճառելի յարութիւնն Քրիս-
տոսի: Որ կամաւ Հօր և Հոգւոյն ի վերայ քառա-
թեւին պատարագեալ գառն Այ. փառաւորեալ ան-
ճառելի յարութիւնն Քրիստոսի:

ՀԳ. Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաձայն
հնչմամբ ի բարձանց. ի նմանութիւն լուսոյ փայլ-
ման հրաղենեաց անկիզելի զաշակերտսն. մինչ-
դեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն: Աննիւթա-
կան աղաւնի. անքննելի որ քննէ զխորս Աստու-
ծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զհանուր և ըզ-
միւսանգամ գալուստն. զոր քարոզեցին հա-

մարդոյական։ Օրհնութիւն ի բարձունս եղելոյն ի
Հօրէ և յՈրդւոյ Հոգւոյն սրբոյ. որով առա-
քեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն.
Եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս։

Զն. Ժամանակ դարձի իմոյ եհաս ի յերկիր.
արդ Տէր ընկալ զծառայս քո. և Հոգի քո բարի
առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Խոստո-
վանող հոգիս. որ ելից զունայնութեն ընթացս
աշխարհի. արդ Տէր ընկալ զծառայս քո. և Հոգի
քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։
Ի վերջնումն աւուր մեծի յորժամ առնես այցե-
լութի քոյոց սիրողաց. յայնժամ խնայեա ի ծա-
ռայս քո. և Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ։

Սօ. Աստուածածին մայր լուսոյ որ կոյս լուսեղէն
տաճար. որում երկինք չէին բաւական առ ի
բնակութիւն ի քէն մարմնացաւ։ Զքեզ ամեն-
օրհնեալ որ միայնդ ի կանայս օրհնեալ. կրելով
ի քեզ զանտանելի զբնութի. օրհնութեամբ մե-
ծացուսցուք։ Ուրախ լեր աթոռ փրկութեան
յոյս հաստատութեն մարդկան. միջնորդ օրինաց
և շնորհաց. օրհնութեամբ անդադար գոհու-
թեամբ մեծացուսցուք։

Խդ. Ի Թաբօր ի լերին ձեւացուցեր ըզքո բնու-
թի անտանելի գոյացութե. ընդ որս և մեք ցըն-
ծութե երգեմք քեզ ողորմեա մեզ մարդասէր։
Աշակերտօքն հիացեալ բարբառէին ըզխորհուրդս
ի տապանակէ սրտից իւրեանց. ընդ որս և մեք
ցընծութե երգեմք քեզ ողորմեա մեզ մարդա-

սէր։ Սքանչելի մեծ խորհուրդ զՀօրորդութենդ․ քոյ սրբոց առաքելոցն ծանուցեր բարերար․ ընդ որս և մեք ցնծութեամբ երգեմք քեզ ողորմեա մեզ մարդասէր։ Սոսկալի հիացմամբ զայլակերպութիւն քո Տէր․ առաքելոցն տեսեալ յօրհնէին քեզ տաղաւր․ ընդ որս և մեք ցնծութեամբ երգեմք քեզ ողորմեա մեզ մարդասէր։ Փառք Հօր։ Հովանացեալ ամպ լուսեղէն և ըզՀայրականն լուեալ ընձայն․ եթէ դա է որդի իմ սիրելի․ ընդ որս և մեք ցնծութեամբ երգեմք քեզ ողորմեա մեզ մարդասէր։

Այժմ և միշտ։ Բանն անմահ թագաւորն հեռազօտեալ ի դժոխս․ կապեաց զիշխանն մեղսասէր զմահու գերեալսն յԱդամայ կենդանագործեաց ի կեանս անմահս․ փառաւորեալ անճառելի յարութիւն Քրիստոսի։

Մաղթ․ Փառք հրաշափառ յարութեն։ Քարոզ․ Վասն գտանելոյ։ Աղօ․ Գոհանամք զքէն Տէր։
Աւետարան Յարութեան Դ․Զ։
Մաղթ․ Գոհութիւն և ճշմարիտ։

ՅԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Հարց Ա․Զ։

Զաւխայաւխտեան բանին պատմող առաքեցեր յաշխարհի որ՝ Յովհաննէս մկրտիչ․ աղաչեա զԱստուած հայրցն մերոց։ Որ ընդհրեշտակացն անհասանելին․ յարգանդի կուսին տեսեալ քո և երկրպագեալ․ աղաչեա զԱստուած հայրցն մերոց։ Որք հաստատուն ըզյիշատակս քո տօնեմք․ և անդադար ձայնիւ ըզքեզ ունիմք բարեխօս․ աղաչեա զԱստուած հայրցն մերոց։

գ. Ընդ Տր. գովեցէք ընդ Տր Քրիստոս միշտ եւ յաւիտեան: Զմեծին ի ծնունդըս կանանց զկարապետին եւ զմկրտչին Յովհաննու զառաքինութեն ըզհանդէս տօնելով այսօր ի ձայն հընչման. գովեցէք ընդ Տր Քրիստոս միշտ եւ յաւիտեան: փառք հօր: Խայտացելոյն յորովայնի հոգւով ի ծննդեանըն Քնի. որ ի փրկութիւն աշխարհի յայտնեցաւ Ած Բանն. գովեցէք զՏէր Քրիստոս միշտ եւ յաւիտեան: Այժմ և միշտ: Յանապատի բարբառոյ ձայնի և ըզմկրտչին Յովհաննու. զյաղթանակ մարտի ըզգըլխատմանըն կատարեմք այսօր ըզյիշատակ. գովեցէք զՏէր Քրիստոս միշտ եւ յաւիտեան:

Մեծացուսցէ Ա.Ձ:

Որ զԲանն Ած բանական եղեր ընդունել յորովայնի միշտ կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս: փառք հօր: Որ էիր լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի գիրկըս քո մարմնով. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Այժմ և միշտ: Անարատ տաճար տընօրէնութեն կոչեցար Հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս:

Ողորմեա Ա.Ձ:

Կարապետ արքայութեն երկնից տէր Յովհաննէս մկրտիչ. որ եղեւ աշխարհի քարոզ փրկութեն յաւիտենից. աղօթիւք սորա Տր լուր մեզ եւ ողորմեա: փառք հօր: Որ առաւել քան ըզմարգարէս մեծ ի ծնունդըս կանանց. որ ըզքեզ մեզ յայտնեաց Ած և մարդ յերկրի երևեալ. աղօ-

թիւք սորա Տր̃ լուր մեզ եւ ողորմեա: Այժմ եւ միշտ: Զայն բարբառոյ յանապատի եւ կատարիչ խորհրդոյ. զգլխատեալն այսօր ի Հերովդիայ. վերափոխեցաւ ի դասս անմարմնոցն աղօթիւք սորա Տր̃ լուր մեզ եւ ողորմեա:

Տէր յերկնից ԱՁ:

Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս մեծ ի ծննդոց կանանց. քարոզէր յանապատի ազդ արարող բարբառովն. ընդ ծագումն լուսոյ արեգականն արդարութեան: փառք քեզ: Ճշմարիտ մարգարէ եւ ձեռնադրող Որդւոյն Այ̃. յառաջընթաց կարապետ եւ պատմող ա՛ծային օրինաց. հորդէր զճանապարհս թագաւորին յաւիտենից: Այժմ եւ միշտ: Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիադա. ի պարգեւի մասին խնդրէր զգլուխ մարգարէին. շիջուցանել զարուսեակն եւ զանաղօտ լապտերն:

Առաւօտու Երգ Յարութեան Դ.Ձ: Բարբ. Ասացուք՝

Առաւօտու Սաղմոս ՁԸ. ՚ի ԸԷ:

ԿՑ. Այ̃ փառաւորեալ է ՚ի խորհուրդս սրց̃ իւրոց. մեծ եւ ահաւոր ՚ի վր̃ այնոցիկ՝ որ շուրջ են զնովաւ:

Փխ. Ողորմութիւնս քո Տր̃ յաւիտեան օրհնեցից. յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով:

Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութբ̃ շինեսցի. յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութի քո:

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց. երդուայ Դաւթի ծառայի իմոյ:

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո, եւ շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց Տր̃, և ճշմարտութե̃ի քո յեկեղեցիս սրբ̃ց։

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարէ քեզ. կամ ո՞վ նմանիցէ Տե̃ն յորդիս Ա̃յ։

Ա̃ծ փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սր̃ց իւրոց, մեծ և ահաւոր 'ի վե̃ր այնոցիկ՝ որ շուրջ են զնովաւ։

Տէր Ա̃ծ զօրութե̃ց, ո՞ նմանէ քեզ. հզօր ես դու Տէր՝ և ճշմարտութե̃ի քո շուրջ է զքև։

Դու տիրես զօրութե̃ց ծովու, և զխռովութե̃ի ալեաց նո̃ր դու ցածուցանես։

Դու խոնարհեցուցանես ո̃զ վիրաւորս զամբարտաւանս. 'ի զօրութե̃ի բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո։

Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր. զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր. Թաբոր և Ահերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Քո է բազուկ և քո է զօրութե̃ի. զօրասցի աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո։

Յարդարութե̃ի և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո. ողորմութե̃ի և ճշմարտութե̃ի գնասցէ առաջի երեսաց քոց։

Երանի ժողովրդեան որ գիտեն զօրհնութե̃իս քո Տէր. 'ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն, և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ, և յարդարութե̃ն քում բարձր եղիցին։

Պարծանք զօրութե̃ց մերոց դու ես, և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր։

Ի Տե̃նէ է օգնութե̃ի սրբոյն Իսրայելի՝ Թագաւորին մերոյ։

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս քո, և ասացեր. եդից զօգնութե̃ի 'ի վե̃ր հզօրին. և բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ իմմէ։

Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ. իւղով սրբով իմով օծի զնա։

Ձեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա։

Մի՛ մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի անօրէնութե՟ մի՛ չարչարեսցէ զնա:

Հարից առաջի նր՟ զթշնամիս նր՟. և զատելիս նր՟ 'ի պարտութի՟ մատնեցից:

Ճշմարտութի՟ իմ և ողորմութի՟ իմ ընդ նմա. և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նր՟:

Եդից 'ի ծովու զձեռն նր՟. և 'ի վր՟ գետոց զաջ նր՟:

Նա կարդասցէ առ իս՝ Հայր իմ ես դու, Ա՟ծ ընդունելի փրկութե՟ իմոյ:

Ես անդրանիկ արարից զնա. և բարձր քան զա՟մ թագաւորս երկրի:

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութի՟ իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա:

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զզաւակ նր՟. և զաթոռ նր՟ ո՟պ զաւուրս երկնից:

Թէ թողցեն որդիք նր՟ զօրէնս իմ, և յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ:

Թէ զարդարութի՟ս իմ անարգեսցեն. և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն:

Հարից գաւազանաւ զանօրէնութի՟ս նց՟, տանջանօք զանիրաւութի՟ս նց՟:

Բայց զողորմութի՟ իմ ոչ արգելից 'ի նոցանէ. և ոչ նենգեցից ճշմարտութե՟ իմոյ. և ոչ անարգեցից զուխտ իմ. և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ զայն ոչ արհամարհեցից:

Միանգամ երդուայ 'ի սրբութի՟ իմ, թէ Դաւթի ես ոչ ստեցից:

Զաւակ նր՟ յաւիտեան կացցէ. և աթոռ նր՟ ո՟պ արեգակն առաջի իմ. որպէս լուսին, զի հաստատեալ է յաւիտեան հաւատարիմ յերկինս:

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգեցեր, և ընդ վայր հարեր զօծեալ քո:

Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քումմէ. պղծեցեր յերկրի զսրբութի՟ նր՟:

Քակեցեր զա̅մ պարիսպս ն̅ր, և եդիր զամուրս նորա ՚ի դողումն:

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի. եղև նա նախատ դրացեաց իւրոց:

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա. ուրախ արարեր զա̅մ թշնամիս ն̅ր:

Դարձուցեր զօգնութի̅ ՚ի սրոյ ն̅ր. և ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի:

Ընարգեցեր զսրբութի̅ ն̅ր. և զաթոռ ն̅ր յերկիր կործանեցեր:

Նուաղ արարեր զաւուրս ժամանակաց ն̅ր, և հեղեր զնովաւ զամօթ:

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի սպառ. բորբոքեսցի ո̅պ հուր բարկութի̅ քո:

Իսկ արդ յիշեա և տես ով է իմ հանգիստ. մի թէ ՚ի զո̅ւր ինչ ստեղծեր զա̅մ որդիս մարդկան:

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ, և ոչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժոխոց:

Ո՞ւր են ողորմութի̅ք քո Տէր առաջինք, զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութե̅ քով:

Յիշեա զնախատինս ծառայի քո. զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Զոր նախատեցին թշնամի̅ք քո Տէր. նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո:

Օրհնեալ Տէր Ա̅ծ յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Ընթերցուած յԱռակաց: Ը. 4:

Զձեզ աղաչեմ, ով մարդիկ, և բաշխեմ զբարբառ իմ որդւոց մարդկան: Իմացարո՛ւք անմեղք զխորագիտութի̅. և անխրատք դի՛ք ՚ի սիրտ ձեր: Լուարո՛ւք ինձ, զի զպարկեշտս բարբառիմ. և բղխեմ ՚ի շրթանց իմոց զուղղութի̅: Զճշմարտութի̅ խոկասցէ կոկորդ իմ. և պիղծ են առաջի իմ շրթունք սուտք: Արդարութեամբ են ա̅մ բանք բերանոյ ի-

մոյ. և ոչ գոյ 'ի նմ̃ ծռութիւն և ոչ թիւրութիւն: Ա-
մենայն ինչ ուղիղ է իմաստնոց. և յարմարեալ է
այնոցիկ՝ ոյք գտանեն զգիտութիւն: Ընկալարուք
զխրատ և մի զարծաթ. և զգիտութիւն քան զոսկի
ընտիր: Ընտրելի է հանճար քան զոսկի մաքուր:
Եւ լաւագոյն է իմաստութիւն քան զականս պա-
տուականս. և ամ̃ ինչ պատուական չարժէ զնա: 11:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: Խ. 3:

Ձայն բարբառոյ յանապատի. պատրաստ արարէք
զճանապարհս Տն̃. և ուղիղ արարէք զշաւիղս Այ̃
մերոյ: Ամ̃ ձորք լցցին, և ամ̃ լերինք և բլուրք
խոնարհեսցին. և եղիցին ամ̃ դժուարինք 'ի դիւ-
րինս. և առապարքն 'ի դաշտս: Եւ երևեսցին փառք
Տն̃, և տեսցէ ամ̃ մարմին զփրկութիւն Այ̃՝ զի Տր̃ խօ-
սեցաւ: Ձայն որ ասէ՝ գոչեա. և ասեմ, զի՞նչ գո-
չեցից: Գոգջիր՝ ամ̃ մարմին խոտ է, և ամ̃ փառք
մարդոյ իբրև զծաղիկ խոտոյ: Ցամաքեցաւ խոտն
և թօթափեցաւ ծաղիկ նր̃. զի ոգի Տն̃ շնչեաց 'ի
նա. արդարև՝ խոտ է ժողովուրդս այս: Ցամաքե-
ցաւ խոտն. և թօթափեցաւ ծաղիկն. և բան Տն̃
մնայ յաւիտեան: 8:

Ընթերցուած 'ի Մաղաքեայ մարգարէէ: Դ. 4:

Եւ ահա ես առաքեմ առ ձեզ զԵղիա Թեզբացի,
մինչ չև եկեալ իցէ օր Տն̃ մեծ և երևելի: Որ պատ-
րաստեսցէ զսիրտ հօր առ որդի, և զսիրտս առն
առ ընկեր իւր. գուցէ եկեալ հարկանիցեմ զերկիր
միանգամայն: Յիշեցէք զօրէնսն Մովսէսի ծառայի
իմոյ, որպէս պատուիրեցի նմա 'ի Քորէբ, զամ̃ հրա-
մանս և զիրաւունս: 6:

Ընթերցուած 'ի Գործոց առաքելոց: ԺԳ. 25:

Եւ իբրև լնոյր Յովհաննէս զընթացսն, ասէր. զո՞
ոք կարծէք զինէն՝ թէ իցեմ. չեմ ես այն. այլ

ահա գայ զկնի իմ, որում չեմ արժանի զկօշիկս ոտիցն լուծանել։ Ա՛րք եղբարք՝ որդիք աբրահամեան տոհմին, և որ 'ի ձեզ երկիւղածք իցեն յԱ՟Յ. ձեզ բանս այս փրկութե՟ առաքեցաւ։ Բայց որ բնակեալ են յԵ՟մ, և իշխանք նց՟ անծանօթ եղեն 'ի նմանէ. և ըստ բարբառոյ մարգարէիցն, որ զա՟մ շաբաթս ընթեռնուին՝ դատեալ կատարեցին. և ոչ մի ինչ պատճառս մահու գտեալ՝ խնդրեցին 'ի Պիղատոսէ սպանանել զնա։ Եւ իբրև կատարեցին զա՟մ՝ որ վասն նորա գրեալ էր, իջուցեալ 'ի փայտէն՝ եդին 'ի գերեզմանի։ Այլ Ա՟Ծ յարոյց զնա 'ի մեռելոց. որ երևեցաւ աւուրս բազումս այնոցիկ, որ ելեալ էին ընդ նմա 'ի Գալիլեէ յԵ՟մ. որք և արդ իսկ վկայք են նորա առ ժողովուրդն։ Եւ մեք ձեզ աւետարանեմք զխոստումն՝ որ առ հարսն եղեալ էր։ Զի զնոյն Ա՟Ծ կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա՝ յարուցեալ զՅ՟Ս. ո՟պ և 'ի սաղմոսին գրեալ է յերկրորդում. որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ ։ 33 ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ, 'ի յորովայնէ յորովայն երկրպագեալ, սպասաւոր եղև Բանին Ա՟Յ. և լուեալ զահաւոր զձայնն, աղաղակէր ասելով. ահա գառն Ա՟Յ որ բառնայ զմեղս աշխարհի.

Օ՟ՀՆ՝ Ա՛րթիւ ։

Ս՟բյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի ։ Զ. 14 ։

Կ՟ս Տ՟Ն մերոյ Յ՟Ի Քրիստոսի ։

Եւ լուաւ արքայ Հերովդէս. քանզի յայտնի եղև անուն նր՟. և ասէր, թէ Յովհաննէս մկրտիչ յարեաւ 'ի մեռելոց, և վս՟ այնորիկ զօրութիւնք լինին նովաւ։ Այլք ասէին թէ Եղիա է, իսկ այլքն՝ թէ մարգարէ է. կամ թէ իբրև զմի 'ի մարգարէից։ Իբրև լուաւ Հերովդէս, ասէ. զորոյ ես զգլուխն հա֊

տի զՅովհաննու, սա է, նա յարեաւ 'ի մեռելոց: Զի ինքն Հերովդէս առաքեաց կալաւ զՅովհաննէս, և կապեաց զնա և եդ 'ի բանտի վն Հերովդիայ կնոջ փիլիպպոսի եղբօր նր, զի նա կին արար զնա: Քանզի ասէր Յովհաննէս ցՀերովդէս՝ թէ ոչ է օրէն քեզ ունել զկին եղբօր քո: Եւ Հերովդիա ոխացեալ էր ընդ նմա, և կամէր սպանանել զնա, և ոչ կարէր: Զի Հերովդէս երկնչէր 'ի Յովհաննէ, քանզի գիտէր զնա այր արդար և սր. և սպասէր նմա. և լուեալ 'ի նմանէ բազում ինչ առնէր, և քաղցրութբ լսէր նմա: Իբրև օր մի լինէր պարապոյ, յորժամ ընթրիս տայր Հերովդէս յաւուր ծննդոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց և հազարապետաց և մեծամեծաց Գալիլեացւոց. և 'ի մտանել դստերն Հերովդիայ՝ և 'ի կաքաւել, հաճոյ եղև Հերովդի և բազմականացն: Ասէ թագաւորն ցաղջիկն. խնդրեա՛ յինէն զոր ինչ կամիս, և տաց քեզ: Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ, թէ զոր ինչ և խնդրեսցես դու յինէն, տաց քեզ, մինչև ցկէս թագաւորութե իմոյ: Նա ելեալ ասէ ցմայր իւր. զի՞նչ խնդրեցից. և նա ասէ, զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ թագաւորն, ասէ. կամիմ՝ զի այժմ տացես ինձ վաղվաղակի 'ի վն սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: Եւ տրտմեցաւ յոյժ թագաւորն, այլ վն երդմանցն և կոչնականացն՝ ոչ կամեցաւ անարգել զնա. և առաքեաց վաղվաղակի թագաւորն դահիճ, և հրամայեաց բերել զգլուխն նր. և չոգաւ գլխատեաց զնա 'ի բանտին, և եբեր զգլուխն նր սկտեղբ՝ և ետ ցաղջիկն. և աղջիկն տարաւ ետ մօր իւրում: Իբրև լուան աշակերտքն նր, եկին բարձին զմարմինն՝ և եդին 'ի գերեզմանի: 29:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛: Աղօթք. Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեդ:

ՑԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սաղմոս ԿԶ:

Ա՟ծ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ. երևեցո զե-
րեսս քո ՚ի մեզ և ողորմեա մեզ:
Ճ՚անաչել յերկրի ճանապարհս քո. յազինս ա՟մ
զփրկութի՟ս քո:
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ա՟ծ,
խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ա՟մ:
Ուրախ եղիցին, և ցնծասցեն ազինք. զի դու դա-
տիս զժողովուրդս յուղղութի՟. և ազգաց երկրի
դու առաջնորդես:
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Ա՟ծ. գո-
հասցին զքեն ժողովուրդք ա՟մ:
Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ Ա՟ծ Ա՟ծ մեր:
Ա՟ծ մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ՚ի նմանէ երկիցեն ա՟մ
ազգք երկրի:

Զկնի՝ Ո՛րթի՛ւ:

Ա՟յ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԻԱ. 1:

Յետ յարութե՟ Տ՟ն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի:

Յետ այսորիկ դարձեալ. Տես ՚ի Էջն 545:

Կերակրական ժամ գալստեան:

Բարեբանեալ որ եկիր և գալոց ես ՚ի յերկնէ՝
ա՟ծային քո փառօք. շնորհեա ամենեցուն զյարութի՟
Ք՟ս, ով մարդասէր: Այս զուարթ:

Մեսեդէ գալստեան:

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տ՟ն, օրհնեալ որ գա-
լոց ես:
Տէր Ա՟ծ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրա-
խութե՟ կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Քարոզ. Ասասցուք:

Համբարձի ԱՁ:

Ո՛ր վե՛րօրհնի՛ս յա՛թո՛ռըս քերո՛վբէի՛ց ի՛ վե՛րա՛յ

նըստել յաւանակի հաճեցար. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Ուստի և մեք զայղթական օրհնութեանցն ըղձայն. մատուցանեմք քեզ Թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Ովսաննա ի բարձունս ալէլուիա. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տն ալէլուիա. և օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տն ալէլուիա:

Այսօր զանըսկիզբըն Բանն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յերկրի երեւեալ տեսաք. քրովբէական ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Փառք Հօր: Այսօր յաւանակ քերովբէ և տղայք եբրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի՝ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Այժմ և: Այսօր զուարճացան տիեզերք գալստեամբ Աստուծոյն յԻղէմ. և գոչէին հնչմամբ երգով. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Արքայական Սաղմոս Զ:

Ցնծացէք առ ԱՅ օգնական է մեր աղաղակեցէք առ ԱՅ Յակոբայ:

Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն. սաղմոս ասացէք նմա ՚ի ձայն քաղցրութեան:

Փող հարէք ՚ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց:

Հրաման է այս Իսրայելի, և իրաւունք ԱՅ Յակոբայ:

Վկայութիւն Յովսեփու զոր եդ ընդ նմա, ի՛պ ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, զլեզու՝ զոր ոչ գիտէր լուաւ:

Ի բաց արա ՚ի բեռանց զթիկունս նր, և զձեռն նր յորթ և ՚ի թի ծառայելոյ:

Ի նեղութ՟ն կարդացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ 'ի գաղտնութ՟է մրրկին, և փորձեցի զքեզ 'ի վ՟ր ջուրցն հակառակութ՟ն։

Լո՟ւր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ. և Իսրայէլ, թէ լուիցես ինձ։

Մի՛ եւս եղիցին քեզ աստուածք առժամեայք. և մի՛ երկիր պագանիցես դու ա՟յ օտարի։

Ես եմ Տէր Ա՟ծ քո, որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոյ. բա՛ց զբերան քո և լցից զդա։

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում, և Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ։

Արձի թողի զն՟ն երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց. զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։

Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ Իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր։

Ո՟պ զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս ն՟ր, և 'ի վ՟ր նեղչաց ն՟ր արկեալ էր զձեռն իմ։

Թշնամիք Տ՟ն ստեցին նմա. եղիցին ժամանակք ն՟ց յաշխարհի։

Կերակրեաց զն՟ն 'ի պարարտութ՟է ցորենոյ. և 'ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։

Զկն՟է Որթի՛ւ։

Մ՟ծ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։ ԻԱ. 15։

Յետ յարութ՟ն Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի։

Եւ իբրև ճաշեցին, ասէ ցՍիմովն Պետրոս՝ Յ՟ս. Սիմովն Յովհաննու, սիրե՟ս զիս առաւել քան զդոսա։ Ասէ ցնա. այո՛ Տէր, և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ արածեա՛ զգառինս իմ։ Դարձեալ ասէ ցնա. Սիմո՛վն Յովհաննու սիրե՟ս զիս։ Ասէ ցնա. այո՛ Տէր, և դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ արածեա՛ զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երիցս անգամ. Սիմո՛վն Յովհաննու սիրե՟ս զիս. տրտմեցաւ Պետրոս, զի ասացն ցնա երիցս՝ թէ սիրե՟ս զիս. և

ասէ ցնա. Տէր, դու զամ գիտես. և դու իսկ զամ ճանաչես, և եթէ սիրեմ զքեզ: Ասէ ցնա Յս. արածեա՛ զոչխարս իմ: Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին գօտի ածէիր՝ և երթայիր յո՛ և կամէիր. և յորժամ ծերասցիս, ձեռս 'ի վեր կալցես. և այլք ածցեն քեզ գօտի, և տարցին՝ ուր ոչն կամիցիս: Զայս ասաց՝ նշանակեալ թէ որո՛վ մահու փառաւոր առնիցէ զԱծ: Եւ զայս իբրև ասաց, ասէ ցնա. եկ զկնի իմ: Դարձաւ Պետրոս՝ և տեսանէ զաշակերտն՝ զոր սիրէր Յս, զի երթայր զկնի, որ և անկաւ զլանջօքն նր՝ և ասէ, Տէր ո՞վ է՝ որ մատնելոցն է զքեզ: Զնա տեսեալ Պետրոսի, ասէ ցՅս. Տէր, իսկ սա զի՞: Ասէ ցնա Յս. եթէ կամիմ, զի կացցէ դա՝ մինչև ես գամ. քեզ զի՞ փոյթ է, դու եկ զկնի իմ: Եւ ել բանս այս յեղբարս՝ և համարեցան թէ աշակերտն այն ոչ մեռանիցի. և ոչ ասաց նմա Յս եթէ ոչ մեռանիցի, այլ թէ կամիմ ես՝ թէ կացցէ դա՝ մինչև ես գամ: Այս աշակերտ է՝ որ վկայէ վն այսորիկ. որ և գրեացն իսկ զայսոսիկ. և գիտեմք, եթէ ճշմարիտ է վկայութի նր: Բայց է և այլ ինչ բազում զոր արար Յս, զոր եթէ գրեալ էր մի ըստ միոջէ, կարծեմ թէ և ոչ աշխարհս բաւական էր տանել զգիրսն՝ որ թէ գրեալ էին: 25:

Քարոզ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛: Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութե:

Եւ արձակին 'ի խաղաղութե: